

Det Ny Testament i Dr T. Skat Rørdams Oversættelse

1905 Skat Roerdam New Testament

This Bible is in the Public Domain and is produced at cost by the Digital Bible Society (dbs.org).

This Bible, and many others, are available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

Mattæos-Evangeliet.....	4
Markus-Evangeliet	28
Lukas-Evangeliet	44
Johannes-Evangeliet.....	70
Apostlenes Gjerninger	89
Pavlus' Brev Til Romerne	113
Pavlus' Første Brev Til Korinterne.....	123
Pavlus' Andet Brev Til Korinterne	133
Pavlus' Brev Til Galaterne	140
Pavlus' Brev Til Efeserne	144
Pavlus' Brev Til Filippierne	148
Pavlus' Brev Til Kolossenserne	151
Pavlus' Første Brev Til Tessalonikerne	154
Pavlus' Andet Brev Til Tessalonikerne	157
Pavlus' Første Brev Til Timoteos	159
Pavlus' Andet Brev Til Timoteos.....	162
Pavlus' Brev Til Titus	164
Pavlus' Brev Til Filemon.....	166
Brevet Til Hebræerne	167
Jakobs Brev	175
Peders Første Brev.....	178
Peders Andet Brev	181
Johannes' Første Brev.....	183
Johannes' Andet Brev	186
Johannes' Tredje Brev.....	187
Judas' Brev	188
Johannes' Aabenbaring.....	189

Mattæos-Evangeliet

1 Jesu Kristi, Davids Søns, Abrahams Søns Historie.

Jesu Slægtregister.

² Abraham avlede Isak, og Isak avlede Jakob, og Jakob avlede Juda og hans Brødre, ³ og Juda avlede Peres og Sera med Tamar, og Peres avlede Hesron, og Hesron avlede Ram, ⁴ og Ram avlede Aminadab, og Aminadab avlede Nahson, og Nahson avlede Salmon, ⁵ og Salmon avlede Boas med Rahab, og Boas avlede Obed med Rut, og Obed avlede Isaj, ⁶ og Isaj avlede Kong David. Og David avlede Salomon med Urias' Hustru, ⁷ og Salomon avlede Roboam, og Roboam avlede Abia, og Abia avlede Asa, ⁸ og Asa avlede Josafat, og Josafat avlede Joram, og Joram avlede Ussias, ⁹ og Ussias avlede Jotam, og Jotam avlede Akas, og Akas avlede Esekias, ¹⁰ og Esekias avlede Manasse, og Manasse avlede Amon, og Amon avlede Josias, ¹¹ og Josias avlede Jekonjas og hans Brødre paa den Tid, da Folket blev bortført til Babylon. ¹² Og efter Bortførelsen til Babylon avlede Jekonjas Sealtiel, og Sealtiel avlede Serubabel, ¹³ og Serubabel avlede Abiud, og Abiud avlede Eljakim, og Eljakim avlede Hasor, ¹⁴ og Hasor avlede Sadok, og Sadok avlede Akim, og Akim avlede Eliud, ¹⁵ og Eliud avlede Eleasar, og Eleasar avlede Mattan, og Mattan avlede Jakob, ¹⁶ og Jakob avlede Josef, Marias Mand, og af hende fødtes Jesus, som kaldes Kristus.

¹⁷ Altsaa ere alle Slægtledene fra Abraham indtil David fjorten Slægtled, og fra David indtil Bortførelsen til Babylon fjorten Slægtled, og fra Bortførelsen til Babylon indtil Kristus fjorten Slægtled.

Jesu Kristi Byrd.

¹⁸ Men med Jesu Kristi Byrd havde det sig saaledes. Da hans Moder Maria var trolovet med Josef, fandtes hun, førend de kom sammen, at være frugtsommelig ved den Hellig-Aand. ¹⁹ Men da Josef, hendes Mand, var retfærdig og dog ikke var til Sinds at beskæmme hende offentlig, besluttede han lønlig at skille sig ved hende.

²⁰ Men medens han tænkte over dette, se, da viste en Herrens Engel sig for ham i en Drøm og sagde: Josef, Davids Søn, frygt ikke for at tage din Hustru Maria til dig, thi det, der er avlet i hende, er ved den Hellig-Aand; ²¹ og hun skal føde en Søn, og du skal kalde hans Navn Jesus, thi han skal frelse sit Folk fra deres Synder. ²² Men alt dette er sket, for at det skulde opfyl-

des, som blev talet af Herren ved Profeten, der siger: ²³ »Se, Jomfruen skal blive frugtsommelig og føde en Søn, og man skal kalde hans Navn Immanuel« (hvilket er udlagt; Gud med os). ²⁴ Og da Josef var staaet op af Søvn, gjorde han, som Herrens Engel havde budet ham, og tog sin Hustru til sig. ²⁵ Og han kjendte hende ikke, førend hun havde født en Søn; og han kaldte hans Navn Jesus.

Vismændene fra Østerland.

2 Men da Jesus var født i Betlehem i Judæa i Kong Herodes' Dage, se, da kom nogle Vismænd fra Østerland til Jerusalem og sagde: ² hvor er den nyfødte Jødernes Konge? thi vi have set hans Stjerne i Østen, og vi ere komne for at tilbede ham. ³ Men da Kong Herodes hørte det, opskræmmedes han og hele Jerusalem med ham. ⁴ Og han forsamlede alle Folkets Ypperstepræster og Skriftkloge og adspurgte dem, hvor Kristus skulde fødes. ⁵ Og de sagde til ham: i Betlehem i Judæa; thi saaledes er der skrevet ved Profeten: ⁶ »Og du, Betlehem i Juda Land, ingenlunde er du mindst iblandt Judas Høvdinger, thi udaf dig skal udgaa en Fører, som skal være Hyrde for mit Folk Israel«. ⁷ Da kaldte Herodes lønlig Vismændene, og fik af dem nøje Rede paa den Tid, da Stjernen havde været til Synne; ⁸ og han sendte dem til Betlehem og sagde: drager hen og udsørger nøje om Barnet; og naar I have fundet det, saa melder det til mig, for at ogsaa jeg kan komme og tilbede det.

⁹ Men da de havde hørt Kongen, droge de bort; Og se, Stjernen, som de havde set i Østen, gik foran dem, indtil den kom og stod oven over, hvor Barnet var. ¹⁰ Men da de saa Stjernen, bleve de saare meget glade; ¹¹ og da de kom ind i Huset, saa de Barnet med dets Moder Maria; og de faldt ned og tilbade det, og de oplode deres Gjemmer og ofrede det Gaver, Guld og Røgelse og Myrra. ¹² Og da de i en Drøm havde faaet det Svar af Gud, at de ikke skulde vende tilbage til Herodes, droge de ad en anden Vej bort til deres Land.

Jesu føres til Ægypten. Børnemordet i Betlehem. Jesus kommer tilbage.

¹³ Men da de vare dragne bort, se, da viser en Herrens Engel sig i en Drøm for Josef og siger: staa op og tag Barnet og dets Moder med dig, og fly til Ægypten, og ophold dig der, indtil jeg siger dig til; thi Herodes vil

til at søge efter Barnet for at tage det af Dage. ¹⁴ Og han stod op og tog Barnet og dets Moder med sig ved Nattetid og drog bort til Ægypten. ¹⁵ Og han var der indtil Herodes' Død, for at det skulde opfyldes, som blev talet af Herren ved Profeten, der siger: »Fra Ægypten kaldte jeg min Søn«.

¹⁶ Da nu Herodes saa, at han var bleven narret af Vismændene, blev han saare forbitret; og han udsendte Folk og ihjelslog alle Drengbørnene i Betlehem og i hele dets Omegn, fra to Aar af og derunder, efter den Tid, som han af Vismændene havde faaet Rede paa.

¹⁷ Da opfyldtes det, som blev talet ved Profeten Jeremias, der siger: ¹⁸ »En Røst blev hørt i Rama, Graad og megen Jammer; det var Rakel, som græd over sine Børn, og hun vilde ikke lade sig trøste; thi de ere ikke mere«.

¹⁹ Men da Herodes var død, se, da viser en Herrens Engel sig i en Drøm for Josef i Ægypten og siger: ²⁰ staa op og tag Barnet og dets Moder med dig, og drag til Israels Land; thi de ere døde, som efterstræbte Barnets Liv. ²¹ Og han stod op og tog Barnet og dets Moder med sig, og kom til Israels Land. ²² Men da han hørte, at Arkelaos var Konge i Judæa istedenfor sin Fader Herodes, blev han bange for at drage derhen; og han fik Svar af Gud i en Drøm, og drog sig bort til Galilæas Egne. ²³ Og han kom og bosatte sig i en By, som hedder Nasaret, for at det skulde opfyldes, som blev sagt ved Profeterne, at han skulde kaldes en Nasaræer.

Johannes Døbers Prædiken.

3 Men i de Dage fremstaar Døberen Johannes og prædiker i Judæas Ørk og siger: ² omvender eder, thi Himmeriget er kommet nær. ³ Thi han er den, der blev talet om ved Profeten Esajas, som siger: »Der er en Røst af en, som raaber i Ørken: bereder Herrens Vej, gjører hans Stier jævne!« ⁴ Men samme Johannes havde sit Klædebon af Kamelhaar og et Læderbælte om sin Lænd, og hans Føde var Græshopper og vild Honning. ⁵ Da drog Jerusalem ud til ham, og hele Judæa og hele Jordans-Eggen, ⁶ og de bleve døbt af ham i Jordan, idet de bekjendte deres Synder.

⁷ Men da han saa mange af Farisæerne og Saddukæerne komme til hans Daab, sagde han til dem: I Øgle-Unger, hvem har lært eder at fly for den tilkommende Vrede? ⁸ Saa bærer da Frugt, som er Omvendelsen værdig. ⁹ Og mener ikke, at I kunne sige ved eder selv: vi have Abraham til Fader; thi jeg siger eder, at Gud mægter at opvække Abraham Børn af disse Stene. ¹⁰ Men Øksen ligger allerede ved Roden af Træerne; saa bliver da hvert Træ, som ikke bærer god Frugt, hugget om og kastet i Ilden. ¹¹ Jeg døber eder med Vand, til Omvendelse; men han, som kommer efter mig, er stærkere end jeg, han hvis Sko jeg ikke er værdig til at bære; han skal døbe eder med den Hellig-

Aand og Ild. ¹² Han har sin Kasteskovel i sin Haand, og han skal gennemrense sin Lo, og han skal samle sin Hvede i Laden, men Avnerne skal han opbrænde med uslukkelig Ild.

Jesu Daab.

¹³ Da kommer Jesus fra Galilæa til Jordan til Johannes for at døbes af ham. ¹⁴ Men Johannes vilde formene ham det og sagde: jeg har Behov at døbes af dig; og du kommer til mig! ¹⁵ Men Jesus svarede og sagde til ham: tilsted det nu; thi saaledes sømmer det sig for os at opfylde al Retfærdighed. Da tilsteder han ham det. ¹⁶ Og da Jesus var bleven døbt, steg han strags op af Vandet; og se, Himlene aabnedes for ham, og han saa Guds Aand fare ned ret som en Due og komme over ham. ¹⁷ Og se, der kom en Røst fra Himlene, som sagde: dette er min Søn den elskede, i hvem jeg har Velbehag.

Jesu Fristelse.

4 Da blev Jesus af Aanden ført op i Ørken, for at fristes af Djævelen. ² Og da han havde fastet i fyrretyve Dage og fyrretyve Nætter, hungrede han omsider.

³ Og Fristeren gik til ham og sagde: er du Guds Søn, da sig, at disse Stene skulle vordre Brød. ⁴ Men han svarede og sagde: der er skrevet: »Mennesket skal ikke leve af Brød alene, men af hvert Ord, som udgaar gennem Guds Mund«. ⁵ Da tager Djævelen ham med til den hellige Stad, og stiller ham paa Helligdommens Tinde og siger til ham: ⁶ er du Guds Søn, da styrtdig ned; thi der er skrevet: »Han skal give sine Engle Befaling om dig, og paa Hænder skulle de bære dig, for at du ikke skal støde din Fod paa Sten«. ⁷ Jesus sagde til ham: der er atter skrevet: »Du maa ikke friste Herren din Gud«. ⁸ Atter tager Djævelen ham med til et saare højt Bjærg, og viser ham alle Verdensrigerne og deres Herlighed og siger til ham: ⁹ alt dette vil jeg give dig, dersom du falder ned og tilbeder mig. ¹⁰ Da siger Jesus til ham: gaa bort, Satan, thi der er skrevet: »Herren din Gud skal du tilbede og dyrke ham alene«. ¹¹ Da forlader Djævelen ham, og se, Engle kom og tjente ham.

Jesus drager sig tilbage til Galilæa og bosætter sig i Kapernaum.

¹² Men da Jesus havde hørt, at Johannes var bleven givet i Fjendevold, drog han sig tilbage til Galilæa. ¹³ Og han forlod Nasaret og kom og bosatte sig i Kapernaum, som ligger ved Søen, i Sebulons og Naftalis Landemærker, ¹⁴ for at det skulde opfyldes, som blev talet ved Profeten Esajas, der siger: ¹⁵ »Sebulons Land og Naftalis Land langs med Søen, hinsides Jordan, Hedningernes Galilæa, ¹⁶ det Folk, som sad i Mørke, har set et stort Lys, og for dem, der sad i Dødens Land og Skygge, for dem er Lys oprundet«. ¹⁷ Fra den Tid

begyndte Jesus at prædike og at sige: omvender eder, thi Himmeriget er kommet nær.

Jesus kalder fire Disciple. Hans Virksomhed i Galilæa.

¹⁸ Og som han vandrede ved Galilæas Sø, saa han to Brødre, Simon som kaldes Peder, og hans Broder Andreas, kaste Vaad i Søen; de vare nemlig Fiskere. ¹⁹ Og han siger til dem: følger efter mig, saa vil jeg gjøre eder til Menneskefiskere. ²⁰ Og de forlode strags Garnene og fulgte ham. ²¹ Og da han gik videre derfra, saa han to andre Brødre, Jakob Sebedæos Søn og hans Broder Johannes, som i Skibet tilligemed deres Fader Sebedæos bødede deres Garn; og han kaldte dem.

²² Og de forlode strags Skibet og deres Fader og fulgte ham.

²³ Og han drog omkring i hele Galilæa, lærte i deres Synagoger og prædikede Rigets Evangelium og helbredte hver Sygdom og hver Svaghed blandt Folket; ²⁴ og Rygtet om ham kom ud over hele Syrien. Og de bragte til ham alle de syge, som vare bundne af mangahaande Sygdomme og Lidelser, baade besatte og maanesyge og værkbrudne, og han helbredte dem. ²⁵ Og talrige Skarer fulgte ham fra Galilæa og Dekapolis og Jerusalem og Judæa og Landet hinsides Jordan.

Jesu Bjærgprædiken.

5 Men da han saa Skarerne, steg han op paa et Bjærg; og da han havde sat sig, kom hans Disciple hen til ham. ² Og han oplod sin Mund, lærte dem og sagde:

³ Salige ere de fattige i Aanden, thi Himmeriget er deres. ⁴ Salige ere de, som sørge, thi de skulle husvales. ⁵ Salige ere de sagtmodige, thi de skulle arve Jorden. ⁶ Salige ere de, som hungre og tørste efter Retfærdigheden, thi de skulle mættes. ⁷ Salige ere de barmhjærtige, thi dem skal times Barmhjærtighed. ⁸ Salige ere de rene af Hjærtet, thi de skulle se Gud. ⁹ Salige ere de, som stifte Fred, thi de skulle kaldes Guds Børn. ¹⁰ Salige ere de, som ere forfulgte for Retfærdigheds Skyld, thi Himmeriget er deres. ¹¹ Salige ere I, naar man smæder og forfølger eder og med Løgn siger allehaande ondt om eder for min Skyld; ¹² glæder og fryder eder, thi eders Løn er stor i Himlene; thi saaledes forfulgte man Profeterne, som vare før eder.

¹³ I ere Jordens Salt. Men dersom Saltet mister sin Kraft, hvormed skal det da saltes? Det duer ikke længer til andet end at kastes ud og nedtrædes af Mennesker. ¹⁴ I ere Verdens Lys. En Stad kan ikke være skjult, naar den ligger paa et Bjærg; ¹⁵ heller ikke tænder man en Lampe og sætter den under en Skjæppe, men paa en Stage, saa skinner den for alle, som ere i Huset. ¹⁶ Lader eders Lys skinne saaledes for Menneskers Øjne, for at de maa se eders gode Gjæringer og prise eders Fader, som er i Himlene.

¹⁷ Mener ikke, at jeg er kommen for at nedbryde Loven eller Profeterne; jeg er ikke kommen for at nedbryde, men for at opfylde. ¹⁸ Thi sandelig siger jeg eder, inden Himlen og Jorden forgaar, skal ikke det mindste Bogstav eller en eneste Tøddel forgaa af Loven, inden alt er sket. ¹⁹ Hvo som altsaa bryder et eneste af disse mindste Bud og lærer Mennesker saaledes, skal kaldes mindst i Himmeriget; men hvo som gjør og lærer dem, han skal kaldes stor i Himmeriget. ²⁰ Thi jeg siger eder, at dersom ikke eders Retfærdighed overgaar de Skriftkloges og Farisæernes, komme I slet ikke ind i Himmeriget.

²¹ I have hørt, at der er sagt til de gamle: »Du maa ikke myrde; men hvo som myrder, skal være hjemfalden til Dommen«. ²² Men jeg siger til eder, at hver den, som bliver vred paa sin Broder uden Aarsag, skal Være hjemfalden til Dommen, og hvo som siger til sin Broder: Raka! skal være skyldig for Raadet, og hvo som siger: du Daare! skal være skyldig til Helvedes Ild. ²³ Dersom du altsaa er ved at frembære din Gave paa Alteret, og du dér kommer i Hu, at din Broder har noget imod dig, ²⁴ saa lad din Gave blive der foran Alteret, og gaa først hen og forlig dig med din Broder, og kom saa og frembær din Gave. ²⁵ Vær snart velvillig mod din Modpart, medens du er med ham paa Vejen, for at ikke Modparten skal overgive dig til Dommeren, og Dommeren overgive dig til Tjeneren, og du blive kastet i Fængsel. ²⁶ Sandelig siger jeg dig, du skal ingenlunde komme ud der fra, før du har betalt den sidste Hvid.

²⁷ I have hørt, at der er sagt: »Du maa ikke bedrive Hor«. ²⁸ Men jeg siger til eder, at hver den, som ser paa en Kvinde for at begjære hende, har allerede bedrevet Hor med hende i sit Hjærte. ²⁹ Men om dit højre Øje forarger dig, saa riv det ud og kast det fra dig; thi det er bedre for dig, at eet af dine Lemmer gaar tabt, end at hele dit Legeme bliver kastet i Helvede.

³⁰ Og om din højre Haand forarger dig, saa hug den af og kast den fra dig; thi det er bedre for dig, at eet af dine Lemmer gaar tabt, end at hele dit Legeme kommer i Helvede.

³¹ Saa er der sagt: »Hvo som skiller sig ved sin Hustru, skal give hende Skilsmissebrev«. ³² Men jeg siger til eder, at hver den, som skiller sig ved sin Hustru, undtagen paa Grund af Hor, bringer hende til at bedrive Hor, og hvo som ægter en fraskilt Kvinde, bedriver Hor.

³³ I have atter hørt, at der er sagt til de gamle: »Du maa ikke sværge falsk, men du skal holde Herren dine Eder«. ³⁴ Men jeg siger til eder, at I aldeles ikke skulle sværge, hverken ved Himlen, thi den er Guds Trone, ³⁵ eller ved Jorden, thi den er hans Fødders Skammel, eller ved Jerusalem, thi det er den store Konges Stad. ³⁶ Ej heller maa du sværge ved dit Hoved, thi du kan ikke gjøre eet Haar hvidt eller sort. ³⁷ Men lad eders Tale

være Ja, ja, Nej, nej; men hvad der gaar ud over dette, er af det onde.

³⁸ I have hørt, at der er sagt: »Øje for Øje, og Tand for Tand«. ³⁹ Men jeg siger til eder, at I ikke skulle sætte eder til Modværg mod en ond; men den, som slaar dig paa din højre Kind, vend ham ogsaa den anden til; ⁴⁰ og den, som vil gaa i Rette med dig og tage din Kjortel, lad ham ogsaa faa Kappen; ⁴¹ og den, som tvinger dig til at gaa een Mil, gaa to Mil med ham. ⁴² Giv den, som beder dig, og vend dig ikke bort fra den, som vil laane af dig.

⁴³ I have hørt, at der er sagt: »Du skal elske din Næste og hade din Fjende«. ⁴⁴ Men jeg siger til eder: elsker eders Fjender, velsigner dem, som forbande eder, gjører vel mod dem, som hade eder, og beder for dem, som krænke eder og forfølge eder, ⁴⁵ for at I maa vorde Børn af eders Fader, som er i Himlene; thi han lader sin Sol gaa op over onde og gode, og lader det regne over retfærdige og uretfærdige. ⁴⁶ Dersom I nemlig elske dem, som elske eder, hvad Løn have I da? gjøre ikke ogsaa Tolderne det samme? ⁴⁷ Og dersom I hilse eders Brødre alene, hvad særdeles gjøre I da? gjøre ikke ogsaa Hedningerne saaledes?

⁴⁸ Saa skulle da I være fuldkomne, ligesom eders himmelske Fader er fuldkommen.

Jesu Bjærgprædiken. Fortsættelse.

6 Giver Agt paa, at I ikke øve eders Retfærdighed for Menneskers Øjne, for at skues af dem; ellers have I ikke Løn hos eders Fader, som er i Himlene. ² Naar du altsaa giver Almisse, skal du ikke lade blæse i Basun foran dig, som Øjenskalkene gjøre i Synagogerne og paa Gaderne, for at de kunne blive priste af Mennesker. Sandelig siger jeg eder, de have optaget deres Løn. ³ Naar derimod du giver Almisse, da lad ikke din venstre Haand vide, hvad den højre gjør, ⁴ for at din Almisse kan være i Løndom; saa skal din Fader, som ser i Løndom, lønne dig aabenbart. ⁵ Og naar I bede, skulle I ikke være som Øjenskalkene; thi de holde af at staa og bede i Synagogerne og paa Gadehjørnerne, for at de kunne vise sig for Mennesker. Sandelig siger jeg eder, de have optaget deres Løn. ⁶ Men du, naar du beder, da gaa ind i dit Kammer og luk din Dør, og bed saa til din Fader, som er i Løndom, saa skal din Fader, som ser i Løndom, lønne dig aabenbart. ⁷ Og naar I bede, skulle I ikke lade Munden løbe ligesom Hedningerne; de mene nemlig, at de ville blive bønhørte, naar de bruge mange Ord. ⁸ I maa altsaa ikke ligne dem; thi eders Fader ved, hvad I have behov, førend I bede ham.

⁹ Saaledes skulle da I bede: Vor Fader, du som er i Himlene! dit Navn vorde helliget; ¹⁰ dit Rige komme; din Vilje ske, som i Himlen, saa og paa Jorden; ¹¹ giv os i Dag vort daglige Brød; ¹² og forlad os vor Skyld, som og vi forlade vore Skyldnere; ¹³ og led os ikke ind i Fri-

stelse, men fri os fra det onde! ¹⁴ Thi dersom I forlade Mennesker deres Overtrædelser, vil eders himmelske Fader ogsaa forlade eder; ¹⁵ men dersom I ikke forlade Mennesker deres Overtrædelser, vil heller ikke eders Fader forlade eders Overtrædelser.

¹⁶ Og naar I faste, skulle I ikke gaa med mørkt Aasyn, ligesom Øjenskalkene; thi de fordreje deres Ansigter, for at de kunne vise sig for Mennesker som fastende. Sandelig siger jeg eder, de have optaget deres Løn.

¹⁷ Naar derimod du faster, da salv dit Hoved og to dit Ansigt, ¹⁸ for at du ikke skal vise dig for Mennesker som fastende, men for din Fader, som er i Løndom; saa skal din Fader, som ser i Løndom, lønne dig.

¹⁹ Samler eder ikke Skatte paa Jorden, hvor Møl og Rust fortærer, og hvor Tyve bryde ind og stjæle; ²⁰ men samler eder Skatte i Himlen, hvor hverken Møl eller Rust fortærer, og hvor Tyve ikke bryde ind eller stjæle; ²¹ thi hvor din Skat er, der vil og dit Hjærte være. ²² Øjet er Legemets Lampe; dersom da dit Øje er rent, vil hele dit Legeme være lyst; ²³ men dersom dit Øje er ondt, vil hele dit Legeme være mørkt. Hvis altsaa Lyset i dig er Mørke, hvor stort er da ikke Mørket!

²⁴ Ingen kan være Tjener for to Herrer; thi han vil enten hade den ene og elske den anden, eller holde sig til den ene og ringeagte den anden; I kunne ikke være Guds og Mammons Tjenere.

²⁵ Derfor siger jeg til eder: bekymrer eder ikke for eders Liv, hvad I skulle faa at spise, og hvad I skulle faa at drikke, ej heller for eders Legeme, hvad I skulle klæde eder med. Er ikke Livet mere end Maden, og Legemet mere end Klæderne? ²⁶ Ser paa Himlens Fugle, de saa ikke, høste ikke heller, sanke ej heller i Lader; og eders himmelske Fader føder dem; ere I ikke meget mere værd end de? ²⁷ og hvem af eder kan ved Bekymring lægge een Alen til sin Vækst? ²⁸ Og hvi bekymrer I eder for Klæder? Agter paa Markens Liljer, hvorledes de vokse; de arbejde ikke, spinde ikke heller; ²⁹ men jeg siger eder, at end ikke Salomon i al sin Herlighed var klædt som en af dem. ³⁰ Men naar Gud saaledes klæder Græsset paa Marken, som staar i Dag og i Morgen kastes i Ovn, skulde han da ikke meget mere klæde eder, I lidettroende?

³¹ Værer derfor ikke bekymrede, saa I sige: hvad skulle vi faa at spise? eller: hvad skulle vi faa at drikke? eller: hvad skulle vi klæde os med? ³² det er jo alle disse Ting, Hedningerne attraa. Thi eders himmelske Fader ved, at I trænge til alle disse Ting. ³³ Men søger først Guds Rige og hans Retfærdighed, saa skulle alle disse Ting gives eder i Tilgift. ³⁴ Bekymrer eder altsaa ikke for i Morgen, thi den Dag i Morgen skal bekymre sig for sig selv; hver Dag har nok i sin Plage.

Jesu Bjærgprædiken, Fortsættelse.

7 Dømmer ikke, for at I ikke skulle dømmes; thi med hvad Dom I dømmes, skulle I dømmes, ² og

med hvad Maal I maale, skal eder tilmaales. ³ Og hvis du Skjæven, som er i din Broders Øje, men Bjælken i dit eget Øje lægger du ikke Mærke til! ⁴ Eller hvor kan du sige til din Broder: lad mig drage Skjæven ud af dit Øje! og se, Bjælken er i dit eget Øje. ⁵ Du Øjenskalk, drag først Bjælken ud af dit Øje, og da skal du kunne se grandt til at drage Skjæven ud af din Broders Øje.

⁶ Giver ikke det hellige til Hunde, kaster ej heller eders Perler for Svin, for at de ikke skulle nedtræde dem med deres Fødder og vende sig og sønderrive eder.

⁷ Beder, saa skal der gives eder; søger, saa skulle I finde; banker, saa skal der lukkes op for eder. ⁸ Thi hver den, som beder, han faar, og den, som søger, finder, og for den, som banker, skal der lukkes op. ⁹ Eller er der vel blandt eder noget Menneske, som vil fly sin Søn en Sten, naar han beder ham om et Brød? ¹⁰ Dog mon han vil fly ham en Slange, dersom han beder om en Fisk? ¹¹ Naar altsaa I, onde som I ere, vide at give gode Gaver til eders Børn, hvor meget mere vil da eders Fader, som er i Himlene, give hvad godt er, til dem, der bede ham!

¹² Altsaa, alt hvad som helst I ville, at Mennesker skulle gjøre mod eder, saaledes skulle ogsaa I gjøre mod dem; thi dette er Loven og Profeterne.

¹³ Gaar ind ad den snævre Port; thi vid er den Port, og bred den Vej, som fører til Fortabelsen, og mange ere de, som gaa ind ad den; ¹⁴ thi snæver er den Port, og trang den Vej, som fører til Livet, og faa ere de, som finde den.

¹⁵ Men vogter eder for de falske Profeter, som komme til eder i Faareklæder, men indvortes ere glubende Ulve. ¹⁶ Af deres Frugter skulle I kjende dem. Sanker man vel Vindruer af Torne eller Figen af Tidsler? ¹⁷ Saaledes bærer hvert godt Træ gode Frugter, men det slette Træ bærer onde Frugter. ¹⁸ Et godt Træ kan ikke bære onde Frugter, ej heller kan et slet Træ bære gode Frugter. ¹⁹ Hvert Træ, som ikke bærer god Frugt, omhugges og kastes i Ilden. ²⁰ Altsaa af deres Frugter skulle I kjende dem.

²¹ Ikke enhver, som siger til mig: Herre, Herre! skal komme ind i Himmeriget, men den, som gjør min Faders Vilje, han som er i Himlene. ²² Mange, ville paa hin Dag sige til mig: Herre, Herre, have vi ikke profeteret ved dit Navn, og ved dit Navn uddrevet Uaander, og ved dit Navn gjort mange Kraft-Gjerninger? ²³ Og da vil jeg aabenlyst sige til dem: jeg har aldrig kjendt eder; viger bort fra mig, I som øve Uret.

²⁴ Derfor, hver den, som hører disse mine Ord og gjør dem, ham vil jeg ligne ved en forstandig Mand, som byggede sit Hus paa Klippegrund. ²⁵ Og Skylregnen faldt, og Floderne kom, og Vindene blæste og faldt an mod det Hus, og det faldt ikke; thi det var grundfæstet paa Klippegrund. ²⁶ Og enhver, som hører disse mine Ord Og ikke gjør dem, skal være at ligne ved en taabelig Mand, som byggede sit Hus paa Sand. ²⁷ Og Skyl-

regnen faldt, og Floderne kom, og Vindene blæste og sloge imod det Hus, og det faldt, og dets Fald var stort.

²⁸ Og det skete, da Jesus havde fuldendt disse Taler, vare Skarerne forbavsede over hans Lære; ²⁹ thi han lærte dem som en, der havde Myndighed, og ikke som deres Skriftekloge.

Jesus helbreder en spedalsk.

8 Men da han var stegen ned af Bjærget, fulgte talrige Skarer ham. ² Og se, der kom en spedalsk og faldt ned for ham og sagde: Herre, om du vil, saa kan du rense mig. ³ Og Jesus udrakte sin Haand, rørte ved ham og sagde: jeg vil; bliv ren! Og strags. blev han renset for sin Spedalskhed. ⁴ Og Jesus siger til ham: se. til, at du ikke siger det til nogen; men gaa hen, fremvis dig for Præsten, og offer den Gave, som Moses har paabudt, til Vidnesbyrd for dem.

Høvedsmanden i Kapernaum.

⁵ Og da han var kommen ind i Kapernaum, kom en Høvedsmand hen til ham, bad ham og sagde: ⁶ Herre, min Dreng ligger hjemme værkbruden og pines svarlig. ⁷ Og Jesus siger til ham: jeg skal komme og helbrede ham. ⁸ Men Høvedsmanden svarede og sagde: Herre, jeg er ikke værdig til, at du skulde gaa ind under mit Tag; men sig det kun med et Ord, saa bliver min Dreng helbredt. ⁹ Thi jeg er jo selv et Menneske, som staar under Øvrighed og har Stridsmænd under mig; og siger jeg til denne: gaa! saa gaar han; og til en anden: kom! saa kommer han; og til min Tjener: gjør dette! saa gjør han det. ¹⁰ Men da Jesus hørte det, undrede han sig og sagde til dem, som fulgte: sandelig siger jeg eder, end ikke i Israel har jeg fundet saa stor en Tro. ¹¹ Og jeg siger eder, at mange skulle komme fra Øster og Vester og sidde til Bords med Abraham og Isak og Jakob i Himmeriget; ¹² men Rigets Børn skulle kastes ud i Mørket udenfor; der skal være Graad og Tænders Gnidsel. ¹³ Og Jesus sagde til Høvedsmanden: gak bort; dig ske, som du troede. Og Drengen blev helbredt i samme Time.

Jesus helbreder Peders Svigermoder og mange flere.

¹⁴ Og da Jesus kom ind i Peders Hus, saa han hans Svigermoder ligge syg af Feber. ¹⁵ Og han rørte ved hendes Haand; og Feberen forlod hende, og hun stod op og vartede ham op. ¹⁶ Men da det var blevet Aften, bragte man mange besatte til ham, og han uddrev Aanderne med et Ord, og alle dem, der lede ilde, helbredte han ¹⁷ for at det skulde opfyldes, som blev talet ved Profeten Esajas, der siger: »Han tog vore Skrøbeligheder og bar vore Sygdomme«.

Om at følge Jesus.

¹⁸ Og da Jesus saa talrige Skarer omkring sig, bød han at fare over til hin Side. ¹⁹ Og der komen, en Skriftklog, og sagde til ham: Lærer, jeg vil følge dig, ihvor du gaar hen. ²⁰ Og Jesus siger til ham: Rævene have Huler, og Himlens Fugle Reder, men Menneskesønnen har ikke det Sted, hvor han kan lægge sit Hoved.

²¹ Og en anden af Disciplene sagde til ham: Herre, tilsted mig først at gaa hen og begrave min Fader.

²² Men Jesus sagde til ham: følg mig, og lad de døde begrave deres egne døde.

Stormen paa Søen.

²³ Og da han gik om Bord, fulgte hans Disciple ham. ²⁴ Og se, der opkom et stort Uvejr paa Søen, saa at Skibet skjultes af Bølgerne; men han sov. ²⁵ Og de kom hen og vakte ham og sagde: Herre, frels! vi forgaa! ²⁶ Og han siger til dem: hvi ere I rædde, I lidettroende? Da rejste han sig op og truede Vindene og Søen; og det blev aldeles blikstille. ²⁷ Men Folkene undrede sig og sagde: hvem er dog han, siden baade Vindene og Søen adlyde ham?

Jesus helbreder to besatte hos Gadarenerne.

²⁸ Og da han var kommen over paa hin Side til Gadarenernes Bygd, mødte der ham to besatte, som kom ud af Gravhulerne, saare voldsomme, saa at ingen kunde komme forbi ad den Vej. ²⁹ Og se, de raabte og sagde: hvad have vi med dig at gjøre, du Guds Søn? er du kommen hid før Tiden for at pine os? ³⁰ Men langt fra dem var der en stor Hjord Svin, som gik paa Græs. ³¹ Og Uaanderne bade ham og sagde: hvis du uddriver os, saa send os ind i Svinehjorden. ³² Og han sagde til dem: gaar! og de fore ud og fore i Svinene. Og se, hele Hjorden styrtede sig ned af Brinken i Søen og omkom i Vandene.

³³ Men Vogterne flyede og gik ind i Byen og fortalte alt, ogsaa det med de besatte. ³⁴ Og se, hele Byen gik ud at møde Jesus, og da de saa ham, bade de ham, at han vilde gaa bort fra deres Landemærker.

Jesus helbreder en værkbruden i Kapernaum.

9 Og han gik om Bord og for over og kom til sin egen By. ² Og se, de bragte til ham en værkbruden, liggende paa en Seng. Og da Jesus saa deres Tro, sagde han til den værkbrudne: vær frimodig, Søn, dine Synder forlades dig. ³ Og se, nogle af de Skriftkloge sagde ved sig selv: han bespøtter! ⁴ Og da Jesus saa deres Tanker, sagde han: hvorfor tænke I paa ondt i eders Hjærter? ⁵ Hvad er da lettest, at sige: dine Synder forlades dig! eller at sige: staa op og gaa? ⁶ Men for at I skulle vide, at Menneskesønnen har Magt paa Jorden til at forlade Synder, da siger han til den værkbrudne: staa op og tag din Seng, og gaa til dit Hus!

⁷ Og han stod op og gik bort til sit Hus. ⁸ Men da Skarerne saa dette, frygtede de, og de prisede Gud, som havde givet Mennesker en saadan Magt.

Jesus kalder Mattæos, og taler om sit Forhold til Syndere og om Faste.

⁹ Og idet Jesus gik videre derfra, saa han en Mand, som hed Mattæos, sidde ved Toldboden, og han siger til ham: følg mig! Og han stod op og fulgte ham. ¹⁰ Og det skete, da han sad til Bords i Huset, se, da var der kommet mange Toldere og Syndere, som sad til Bords med Jesus og hans Disciple. ¹¹ Og da Farisæerne saa det, sagde de til hans Disciple: hvorfor spiser eders Lærer med Toldere og Syndere? ¹² Men da Jesus hørte det, sagde han: de karske have ikke Læge behov, men de som lide ilde. ¹³ Men gaar hen og lærer, hvad det vil sige: »Barmhjærtighed vil jeg have, og ikke Offer«. Thi jeg er ikke kommen for at kalde retfærdige, men Syndere.

¹⁴ Da komme Johannes' Disciple hen til ham og sige: hvorfor faste vi og Farisæerne saa meget, men dine Disciple faste ikke? ¹⁵ Og Jesus sagde til dem: mon Brudesvendene vel kunne Sørge, saa længe Brudgommen er hos dem? Men de Dage skulle komme da Brudgommen bliver borttagen fra dem; da ville de faste. ¹⁶ Og ingen sætter en Lap af ustampt Tøj paa et gammelt Klædebon; thi Lappen river mere ud paa Klædebonnet, og der bliver et værre Hul. ¹⁷ Heller ikke kommer man ung Vin paa gamle Læderflasker; ellers sprænges Flaskerne, og Vinen spildes, og Flaskerne ødelægges. Men man kommer ung Vin paa nye Læderflasker, saa bevares begge Dele.

Jairs Datter og den blodsottige Kvinde.

¹⁸ Idet han talede dette til dem, se, da kom en Forstander ind og faldt ned for ham og sagde: min Datter er lige nu død; men kom og læg din Haand paa hende, saa bliver hun levende. ¹⁹ Og Jesus stod op og fulgte ham med sine Disciple. ²⁰ Og se, en Kvinde, som i tolv Aar havde haft Blodflod, kom til bag fra og rørte ved Fligen af hans Kappe. ²¹ Thi hun sagde ved sig selv: dersom jeg ikkun rører ved hans Kappe, bliver jeg frelst. ²² Men Jesus vendte sig om, og da han saa hende, sagde han: vær frimodig, Datter, din Tro har frelst dig. Og Kvinden blev frelst fra samme Time. ²³ Og da Jesus kom ind i Forstanderens Hus og saa Fløjtespillerne og Hoben, som støjede, sagde han: ²⁴ gaar af Vejen; thi Pigen er ikke død, men hun sover. Og de udlo ham. ²⁵ Men da Hoben var dreven ud, gik han ind og tog hende fat ved Haanden; og Pigen stod op. ²⁶ Og Rygtet herom kom ud over hele det Land.

Jesus helbreder to blinde og en besat. Han ynkes over Skarerne.

²⁷ Og da Jesus gik Videre derfra, fulgte der ham to blinde, som raabte og sagde: forbarm dig over os, du Davids Søn! ²⁸ Men da han var kommen ind i Huset, kom de blinde hen til ham; og Jesus siger til dem: tro I, at jeg mægter at gjøre dette? De sige til ham: ja, Herre. ²⁹ Da rørte han ved deres Øjne og sagde: eders ske efter eders Tro! ³⁰ Da bleve deres Øjne opladte. Og Jesus tiltalte dem strengt og sagde: ser til, at ingen faar det at vide. ³¹ Men de gik ud og udsprede hans Ry i hele det Land.

³² Men da disse gik ud, se, da bragte man til ham et stumt Menneske, som var besat. ³³ Og da Uaanden var uddreven, taleden den stumme. Og Skarerne undrede sig og sagde: aldrig er der set Magen i Israel. ³⁴ Men Farisæerne sagde: det er ved Uaandernes Øverste, at han uddriver Uaanderne.

³⁵ Og Jesus drog omkring i alle Byerne og Landsbyerne, lærte i deres Synagoger og prædikede Rigets Evangelium og helbredte hver Sygdom og hver Svaghed.

³⁶ Men ved at se Skarerne ynkedes han inderlig over dem, thi de vare mishandlede og vanskjøttede, ret som Faar, der ikke have Hyrde. ³⁷ Da siger han til sine Disciple: Høsten er stor, men Arbejderne ere faa; ³⁸ beder derfor Høstens Herre, at han vil drive Arbejdere ud til sin Høst.

De tolv Apostles første Udsendelse.

10 Og han hidkaldte sine tolv Disciple og gav dem Magt over urene Aander, til at uddrive dem, og til at helbrede hver Sygdom og hver Svaghed. ² Men de tolv Apostles Navne ere følgende: først Simon, som kaldes Peder, og hans Broder Andreas, Jakob Sebedæos, Søn og hans Broder Johannes, ³ Filip og Bartolomæos, Tomas og Tolderen Mattæos, Jakob Alfæos' Søn og Lebbæos med Tilnavn Taddæos, ⁴ Simon Kananæer og Judas Iskarjot, han som ogsaa forraadte ham.

⁵ Disse tolv udsendte Jesus efter at have budet dem og sagt: Gaar ikke ud ad Hedningers Vej, og gaar ikke ind i en Samaritaner-By, ⁶ men gaar snarere til de tabte Faar af Israels Hus. ⁷ Og paa eders Vandring skulle I prædike og sige: Himmeriget er kommet nær. ⁸ Helbreder syge, opvækker døde, renser spedalske, uddriver Uaander; for intet have I faaet det, giver det for intet. ⁹ Skafter eders ikke Guld eller Sølv eller Kobber i eders Bælter, ¹⁰ ikke Randsel til Rejsen, ej heller to Kjortler eller Sko eller Stav; thi Arbejderen er sin Føde værd. ¹¹ Men i hvilken By eller Landsby I komme ind, skulle I udspørge, hvem der er værdig i den; bliver saa der, indtil I drage bort. ¹² Og naar I komme ind i Huset, da hilser det. ¹³ Og dersom Huset er værdigt, da komme eders Fred over det; men dersom det ikke er værdigt, da vende eders Fred tilbage til eder. ¹⁴ Og dersom

man ikke modtager eder, ej heller hører eders Ord, da gaar ud af samme Hus eller By, og ryster Støvet af eders Fødder. ¹⁵ Sandelig siger jeg eder, det skal være taaleligere for Sodomas og Gomorras Land paa Domsdagen, end for den By.

¹⁶ Se, jeg udsender eder som Faar midt iblandt Ulve; vorder derfor kloge som Slinger og rænkeløse som Duer. ¹⁷ Men vogter eder for Mennesker; thi de ville overgive eder til Raadsforsamlinger, og i deres Synagoger ville de hudstryge eder; ¹⁸ ja ogsaa for Landshøvdinge og Konger skulle I føres for min Skyld, til Vidnesbyrd for dem og for Hedningerne. ¹⁹ Men naar de overgive eder, saa bekymrer eder ikke for, hvorledes eller hvad I skulle tale; thi der skal gives eder i samme Time, hvad I skulle tale. ²⁰ Thi det er ikke eder, som tale, men eders Faders Aand, som taler i eder, ²¹ Men Broder skal overgive Broder til Døden, og Fader sit Barn, og Børn skulle rejse sig imod Forældre og volde dem Døden, ²² og I skulle hades af alle for mit Navns Skyld. Men hvo som holder ud indtil Enden, han skal frelses.

²³ Men naar de forfølge eder i een By, saa flyer til en anden; thi sandelig siger jeg eder, I skulle ikke komme til Ende med Israels Byer, inden Menneskesønnen kommer. ²⁴ En Discipel er ikke over sin Lærer, ej heller en Tjener over sin Herre; ²⁵ det er nok for Disciplen, at han vorder som sin Lærer, og Tjeneren som sin Herre. Have de givet Husbonden Øgenavnet Beelsebul, hvor meget snarere da hans Husfolk?

²⁶ Frygter altsaa ikke for dem; thi intet er tilhyllet, som jo skal afhylls, og intet er lønligt, som jo skal blive vitterligt. ²⁷ Hvad jeg siger eder i Mørket, skulle I sige i Lyset, og hvad I høre hvisket i Øret, skulle I udraabe paa Tagene. ²⁸ Og frygter ikke for dem, der slaa Legemet ihjel, men ikke kunne ihjelslaa Sjælen; men frygter snarere ham, som kan ødelægge baade Sjæl og Legeme i Helvede. ²⁹ Sælges ikke to Spurve for en Skilling? og ikke een af dem falder til Jorden uden eders Faders Vilje; ³⁰ men paa eder ere endog Haarene paa eders Hoved talte tilhobe. ³¹ Saa frygter da ikke; I ere mere værd end mange Spurve. ³² Hver den som altsaa vedkjender sig mig overfor Mennesker, ham vil ogsaa jeg vedkjende mig overfor min Fader, som er i Himlene; ³³ men hvo som helst der fornægter mig overfor Mennesker, ham vil ogsaa jeg fornægte overfor min Fader, som er i Himlene.

³⁴ Mener ikke, at jeg er kommen for at bringe Fred paa Jorden; jeg er ikke kommen at bringe Fred, men Sværd. ³⁵ Thi jeg er kommen for at volde Splid imellem Mand og hans Fader, mellem Datter og hendes Moder, mellem Sønnekone og hendes Svigermoder, ³⁶ og en Mands Husfolk skulle være hans Fjender. ³⁷ Den som elsker Fader eller Moder mere end mig, er mig ikke værd; og den som elsker Søn eller Datter mere end mig, er mig ikke værd; ³⁸ og den som ikke tager sit Kors og følger efter mig, er mig ikke værd. ³⁹ Den som

finder sin Sjæl, skal miste den, og den som mister sin Sjæl for min Skyld, skal finde den.

⁴⁰ Den som modtager eder, modtager mig; og den som modtager mig, modtager ham, som udsendte mig. ⁴¹ Den som modtager en Profet paa Profets Navn, skal faa Profets Løn; og den som modtager en retfærdig paa en retfærdigs Navn, skal faa en retfærdigs Løn; ⁴² og den som giver en af disse smaa ikkun et Bæger koldt Vand at drikke paa Discipels Navn, sandelig siger jeg eder, han skal ingenlunde miste sin Løn.

Johannes Døbers Spørgsmaal til Jesus. Jesu Ord til Folket i den Anledning.

11 Og det skete, da Jesus var færdig med det, som han paalagde sine tolv Disciple, drog han derfra for at lære og prædike i deres Byer. ² Men da Johannes i Fængslet hørte om Kristi Gjerninger, sendte han Bud med sine Disciple og sagde til ham: ³ er du den, som kommer, eller skulle vi vente en anden? ⁴ Og Jesus svarede og sagde til dem: gaar hen og melder Johannes, hvad I høre og se: ⁵ blinde se, og lamme gaa, spedalske renses, og døve høre, og døde staa op, og til fattige bringes godt Budskab. ⁶ Og salig er den, som ikke forarges paa mig.

⁷ Men da disse gik bort, begyndte Jesus at sige til Skarerne om Johannes: hvad gik I ud i Ørken at skue? Et Rør, som svajer for Vinden? ⁸ Eller hvad gik I ud at se? Et Menneske iført bløde Klæder? Se, de som bære bløde Klæder, ere i Kongers Huse. ⁹ Eller hvorfor gik I ud? For at se en Profet? Ja, siger jeg eder, endog mere end en Profet. ¹⁰ Thi han er den, om hvem der er skrevet: »Se, jeg udsender min Engel for dit Aasyn, som skal berede din Vej foran dig«. ¹¹ Sandelig siger jeg eder, iblandt kvindebarnene er der ikke opstaaet nogen større end Johannes Døber; men den mindste i Himmeriget er større end han. ¹² Men fra Johannes Døbers Dage indtil nu tager man Himmeriget med Vold, og Voldsmænd rive det til sig. ¹³ Thi alle Profeterne og Loven have profeteret indtil Johannes; ¹⁴ og, om I ville tage imod det, han er Elias, som skal komme. ¹⁵ Hvo som har Øren, han høre!

¹⁶ Men hvem skal jeg ligne denne Slægt ved? Den ligner Børn, der sidde paa Torvene og raabe til deres Legebrødre og sige: ¹⁷ vi spillede paa Fløjte for eder, og I dansede ikke; vi sang Klagesange, og I jamrede ikke. ¹⁸ Thi Johannes kom og hverken spiste eller drak, og de sige: han har en Uaand. ¹⁹ Menneskesønnen kom, og han spiser og drikker, og de sige: se, hvilken Æder og Vindriker, en Ven af Toldere og Syndere! Og Visdommen er bleven retfærdiggjort ved sine Børn.

²⁰ Da begyndte han at skamme de Byer ud, i hvilke hans fleste Kraft-Gjerninger vare skete, fordi de ikke havde omvendt sig: ²¹ ve dig, Korasin, ve dig, Betsajda; thi hvis de Kraft-Gjerninger, som ere skete i eder. vare skete i Tyros og Sidon, havde de for længe siden om-

vendt sig i Sæk og Aske. ²² Dog, jeg siger eder, for Tyros og Sidon skal det være taaleligere paa Doms-Dagen end for eder. ²³ Og du, Kapernaum, som er blevet ophøjet indtil Himlen, lige til Dødsriget skal du nedstyrtet. Thi hvis de Kraft-Gjerninger, som ere skete i dig, vare skete i Sodoma, havde den staaet indtil den Dag i Dag. ²⁴ Dog, jeg siger eder, for Sodomias Land skal det være taaleligere paa Doms-Dagen end for dig.

Hvem der er skikket til at kjende Gud.

²⁵ Paa den Tid tog Jesus til Orde og sagde: jeg priser dig, Fader, Himlens og Jordens Herre, fordi du har skjult dette for vise og forstandige og aabenbaret det for umyndige; ²⁶ ja, Fader, thi saaledes skete, hvad der er til Velbehag for dit Aasyn. ²⁷ Alting er mig overgivet af min Fader; og ingen erkjender Sønnen, uden Faderen, ej heller erkjender nogen Faderen, uden Sønnen og den, hvem Sønnen vil aabenbare ham.

²⁸ Kommer hid til mig, alle I, som arbejde og tynges af Byrder, saa skal jeg give eder Hvile. ²⁹ Tager mit Aag paa eder, og lærer af mig, thi jeg er sagtmodig og ydmyg af Hjærtet, saa skulle I finde Hvile for eders Sjæle. ³⁰ Thi mit Aag er mildt, og min Byrde er let.

Disciplene plukke Aks paa Hviledagen.

12 Paa den Tid vandrede Jesus paa Hviledagen gennem Sæden; men hans Disciple bleve hungrige og begyndte at plukke Aks og spise. ² Men da Farisæerne saa det, sagde de til ham: se, dine Disciple gjøre, hvad der ikke er tilladt at gjøre paa en Hviledag. ³ Men han sagde til dem: have I ikke læst, hvad David gjorde, da han hungrede, og de som vare med ham, ⁴ hvorledes han gik ind i Guds Hus, og de spiste Skuebrødene, som hverken han eller de, som vare med ham, havde Lov til at spise, men kun Præsterne alene? ⁵ Eller have ikke læst i Loven, at paa Hviledagen vanhellige Præsterne i Helligdommen Hviledagen, og ere dog skyldfri? ⁶ Men jeg siger eder, her er, hvad større er end Helligdommen. ⁷ Men dersom I havde forstaaet, hvad det vil sige: »Barmhjærtighed vil jeg have, og ikke Offer«, da havde I ikke domfældt de skyldfri. ⁸ Thi Menneskesønnen er Hviledagens Herre.

Jesus helbreder en vissen Haand paa Hviledagen, Hans Færd iblandt Folket.

⁹ Og han gik bort derfra og gik ind i deres Synagoge; ¹⁰ og se, der var en Mand, som havde en vissen Haand. Og de spurgte ham ad og sagde: er det tilladt at helbrede paa Hviledagen? for at de kunde anklage ham. ¹¹ Men han sagde til dem: er der et Menneske iblandt eder, som har eet Faar, og ikke griber fat paa det og drager det op, dersom det paa Hviledagen falder i en Grav? ¹² Hvor meget er nu ikke et Menneske mere værd end et Faar? Altsaa er det tilladt paa Hviledagen at gjøre vel. ¹³ Da siger han til Manden: ræk din Haand

ud! Og han rakte den ud; og den blev igjen karsk som den anden. ¹⁴ Men Farisæerne gik ud og holdt Samraad imod ham, hvorledes de kunde tage ham af Dage.

¹⁵ Og da Jesus fik det at vide, drog han sig bort derfra, og mange fulgte ham, og han helbredte dem alle. ¹⁶ Og han bød dem strengelig, at de ikke maatte gjøre ham bekjendt, ¹⁷ for at det skulde opfyldes, som blev talet ved Profeten Esajas, der siger: ¹⁸ »Se min Tjener, som jeg har udvalgt, min elskede, i hvem min Sjæl har Velbehag, jeg vil give min Aand over ham, og Ret skal han forkynde Hedningerne. ¹⁹ Han skal ikke kives, ej heller raabe, ej heller skal man høre hans Røst paa Gaderne. ²⁰ Det knuste Rør skal han ikke knække, og den ryggende Tande skal han ikke slukke indtil han har udført Retten til Sejer. ²¹ Og paa hans Navn skulle Hedninger haabe«.

Jesus helbreder en besat. Hans Taler til Farisæerne i den Anledning.

²² Da blev der bragt til ham en besat, som var blind og stum; og han helbredte ham, saa at den stumme taledede og saa. ²³ Og alle Folkeskarerne forbavsedes og sagde: mon ikke han skulde være Davids-Sønnen? ²⁴ Men da Farisæerne hørte det, sagde de: han uddriver ikke Uaanderne uden ved Beelsebul, Uaandernes Øverste.

²⁵ Men da Jesus vidste deres Tanker, sagde han til dem: hvert Rige, som er i Splid med sig selv, lægges øde, og hver By eller Hus, som er i Splid med sig selv, kan ikke bestaa. ²⁶ Og hvis Satan uddriver Satan, er han i Splid med sig selv; hvorledes kan da hans Rige bestaa? ²⁷ Og om jeg uddriver Uaanderne ved Beelsebul, ved hvem uddrive da eders Sønner dem? Derfor skulle de være eders Dommere. ²⁸ Men hvis det er ved Guds Aand, at jeg uddriver Uaanderne, da er jo Guds Rige kommet over eder. ²⁹ Eller hvorledes kan nogen gaa ind i den stærkes Hus og røve hans Ejendele, uden at han først har bundet den stærke? da kan han udflyndre hans Hus. ³⁰ Hvo som ikke er med mig, er imod mig, og hvo som ikke samler med mig, spreder.

³¹ Derfor siger jeg eder: hver Synd og Bespottelse skal forlades Mennesker; men Bespottelsen imod Aanden skal ikke forlades. ³² Og hvo som siger et Ord imod Menneskesønnen, ham skal det forlades; men hvo som siger det imod den Hellig-Aand, ham skal det ikke forlades, hverken i denne Tidsold, ej heller i den tilkommende. ³³ Lad enten Træet være godt, og dets Frugt god, eller lad Træet være slet, og dets Frugt slet; thi paa Frugten kjender man Træet. ³⁴ I Øgle-Unger, hvorledes kunne I tale, hvad godt er, naar I ere onde? thi af Hjærtets Overflod taler Munden. ³⁵ Et godt Menneske fremfører det gøde af sit gode Forraad, og et ondt Menneske fremfører ondt af sit onde Forraad. ³⁶ Men jeg siger eder, at hvert utilbørligt Ord, som

Menneskene tale, det skulle de gjøre Regnskab for paa Doms-Dagen. ³⁷ Thi udaf dine Ord skal du retfærdiggjøres, og udaf dine Ord skal du domfældes.

³⁸ Da svarede nogle af de Skriftkloge og Farisæerne ham og sagde: Lærer, vi ønske at se et Tegn af dig. ³⁹ Men han svarede og sagde til dem: det er en ond og utro Slægt, som attraar et Tegn; men andet Tegn skal ikke gives den end Profeten Jonas' Tegn. ⁴⁰ Thi ligesom Jonas var i Sødyrets Bug tre Dage og tre Nætter, saaledes skal Menneskesønnen være i Jordens Dyb tre Dage og tre Nætter. ⁴¹ Mænd fra Ninive skulle i Dommen staa frem sammen med denne Slægt og domfælde den; thi de omvendte sig paa Jonas' Prædiken, og se, her er mere end Jonas. ⁴² Dronningen fra Sønden skal i Dommen staa op sammen med denne Slægt og domfælde den; thi hun kom fra Jordens Grænser for at høre Salomons Visdom, og se, her er mere end Salomon. ⁴³ Men naar den urene Aand er faren ud af Mennesket, vandrer den gennem vandløse Steder, søgende Hvile, og finder den ikke. ⁴⁴ Da siger den: jeg vil vende om til mit Hus, som jeg gik ud af. Og den kommer og finder det ledigt, fejtet og smykket. ⁴⁵ Da gaar den hen og tager med sig syv andre Aander, værre end den selv, og de gaa ind og tage Bo der; og det sidste med det Menneske bliver værre end det første. Saaledes vil det ogsaa gaa denne onde Slægt.

Jesu Moder og Brødre søge ham.

⁴⁶ Medens han endnu taledede til Skarerne, se, da stod hans Moder og hans Brødre udenfor og søgte at faa ham i Tale. ⁴⁷ Og en sagde til ham: se, din Moder og dine Brødre staa udenfor og søge at faa dig i Tale. ⁴⁸ Men han svarede og sagde til den, som sagde ham det: hvem er min Moder, og hvem ere mine Brødre? ⁴⁹ Og han rakte sin Haand ud over sine Disciple og sagde: se, det er min Moder og mine Brødre. ⁵⁰ Thi hvo som helst der gjør min Faders Vilje, han som er i Himlene, han er min Broder og Søster og Moder.

Lignelse om Sædemanden.

13 Paa den Dag gik Jesus ud af Huset og satte sig ved Søen. ² Og talrige Skarer samlede sig til ham, saa han steg i et Skib og satte sig; og hele Skaren stod paa Strandbredden. ³ Og han taledede meget til dem i Lignelser og sagde: Se, en Sædemand gik ud at saa. ⁴ Og idet han saaede, faldt noget ved Vejen, og Fuglene kom og aade det op. ⁵ Og noget faldt paa Stengrund, hvor det ikke havde megen Jord, og det skød snart op, fordi det ikke havde dyb Jord; ⁶ men da Solen gik op, blev det svedet, og fordi det ikke havde Rod, visnede det. ⁷ Og noget faldt iblandt Torne, og Tornene skøde i Vejret og kvalte det. ⁸ Og noget faldt i god Jord, og det bar Frugt, noget hundrede, noget tresindstyve, og noget tredive Fold. ⁹ Hvo som har Øren, han høre!

¹⁰ Og Disciplene kom hen og sagde til ham: hvorfor taler du til dem i Lignelser? ¹¹ Og han svarede og sagde til dem: fordi det er eder givet at kjende Himmerigets Hemmeligheder; men dem er det ikke givet. ¹² Thi hvo som har, ham skal der gives, saa han skal faa Overflod; men hvo som ikke har, ham skal endog det, han har, fratages. ¹³ Derfor taler jeg i Lignelser til dem, fordi de, skjønt seende, ikke se, og hørende ikke høre, ej heller forstaa. ¹⁴ Og paa dem opfyldes Esajas, Profeti, som siger: »I skulle høre og høre, og ikke forstaa, og I skulle se og se, og ikke indse. ¹⁵ Thi dette Folks Hjærte er blevet sløvt, og med Ørerne høre de tungt, og deres Øjne have de lukket, for at de ikke skulle se med Øjnene og høre med Ørerne og forstaa med Hjærtet og vende om, saa jeg kunde helbrede dem«. ¹⁶ Men salige ere eders Øjne, fordi de se, og eders Øren, fordi de høre. ¹⁷ Thi sandelig siger jeg eder, mange Profeter og retfærdige have attraaet at se det, I se, og de saa det ikke, og at høre det, I høre, og de hørte det ikke.

¹⁸ Saa hører nu I Lignelsen om Sædemanden. ¹⁹ Enhver, som hører Rigets Ord og ikke forstaa det, til ham kommer den Onde og røver det, som er saaet i hans Hjærte; denne er det, som blev saaet ved Vejen. ²⁰ Og det, som blev saaet paa Stengrunden, det er den, som hører Ordet og strags modtager det med Glæde; ²¹ men han har ikke Rod i sig selv, men holder kun ved til en Tid, og naar der kommer Trængsel eller Forfølgelse for Ordets Skyld, forarges han strags; ²² Og det, som blev saaet iblandt Tornene, det er den, som hører Ordet, og timelig Bekymring og Rigdommens Forførelse kvæler Ordet, og det bliver uden Frugt. ²³ Og det, som blev saaet i den gode Jord, det er den, som hører Ordet og forstaa det, og som saa bærer Frugt og giver, en hundrede, en tresindstve, og en tredive Fold.

Lignelser om Ugræsset blandt Hveden, om Sennepskornet og om Surdejen.

²⁴ En anden Lignelse fremsatte han for dem og sagde: Himmeriget er at ligne ved en Mand, som saaede god Sæd i sin Mark. ²⁵ Men medens Menneskene sov, kom hans Fjende og saaede Ugræs iblandt Hveden og gik bort. ²⁶ Men da Sæden voksede til og satte Aks, da kom ogsaa Ugræsset til Syne. ²⁷ Og Husbondens Tjener kom hen og sagde til ham: Herre, var det ikke god Sæd, du saaede i din Mark; hvor har den da Ugræs fra? ²⁸ Men han sagde til dem: det har et fjendsk Menneske gjort. Og Tjenerne sige til ham: vil du da, at vi skulle gaa hen og sanke det af? ²⁹ Men han siger: nej, for at I ikke, naar I sanke Ugræsset, skulle rykke Hveden op med det samme. ³⁰ Lader begge Dele vokse sammen indtil Høsten; saa vil jeg i Høstens Tid sige til Høstfolkene: sanker først Ugræsset sammen og binder det i Knipper for at opbrænde det, men samler Hveden i min Lade.

³¹ En anden Lignelse fremsatte han for dem og sagde: Himmeriget ligner et Sennepskorn, som en Mand tog og saaede i sin Mark. ³² Dette er vel mindre end alle Sædarterne, men naar det er vokset til, er det større end Urterne, og bliver et Træ, saa at Himlens Fugle komme og bo i dets Grene.

³³ En anden Lignelse taledes han til dem: Himmeriget ligner en Surdej, som en Kvinde tog og lagde i tre Maal Mel, indtil det blev syret altsammen.

³⁴ Alt dette taledes Jesus i Lignelser til Skarerne, og uden Lignelse taledes han intet til dem, ³⁵ for at det skulde opfyldes, som blev talet ved Profeten, der siger: Jeg vil oplade min Mund i Lignelser, jeg vil lade fremvælde, hvad der har været skjult fra Verdens Grundlæggelse«.

³⁶ Da forlod han Skarerne og gik ind i Huset. Og hans Disciple kom til ham og sagde: forklar os den Lignelse om Ugræsset paa Marken. ³⁷ Og han svarede og sagde: Den, som saar den gode Sæd, er Menneskesønnen, ³⁸ og Marken er Verden, og den gode Sæd, det er Rigets Børn, og Ugræsset er den Ondes Børn, ³⁹ og Fjenden, som saaede det, er Djævelen, og Høsten er Tidens Fuldendelse, og Høstfolkene ere Engle. ⁴⁰ Ligesom altsaa Ugræsset sankes. og opbrændes med Ild, saaledes skal det gaa ved denne Tidsolds Fuldendelse: ⁴¹ Menneskesønnen skal udsende sine Engle, og de skulle sanke udaf hans Rige alle Forargelserne og dem, som gjøre Uret, ⁴² og kaste dem i Ild-Oven; dér skal være Graad og Tænders Gnidsel. ⁴³ Da skulle de retfærdige straale som Solen i deres Faders Rige. Hvo som har Øren, han høre!

Lignelse om Skatten og om Perlen.

⁴⁴ Himmeriget ligner en Skat, der laa skjult i en Mark; en Mand fandt den og skjulte den, og af Glæde derover gik han hen og solgte alt, hvad han havde, og købte den Mark.

⁴⁵ Atter ligner Himmeriget en Handelsmand, som søgte efter ægte Perler; ⁴⁶ og da han fandt en eneste meget kostbar Perle, gik han hen og solgte alt, hvad han havde, og købte den.

Lignelse om Fiskevaaddet.

⁴⁷ Atter ligner Himmeriget et Vaad, som blev kastet i Søen og samlede Fisk af alle Slags; ⁴⁸ og da det var blevet fuldt, drog man det op paa Strandbredden og satte sig og sankede de gode sammen i Kar, men de slette kastede man ud. ⁴⁹ Saaledes skal det gaa ved Tidens Fuldendelse: Englene skulle gaa ud og skille de onde ud af de retfærdiges Tal, ⁵⁰ og kaste dem i Ild-Oven; der skal være Graad og Tænders Gnidsel. ⁵¹ Have I forstaaet alt dette? De sige til ham: ja! ⁵² Men han sagde til dem: derfor ligner enhver Skriftklog, som er bleven Discipel af Himmeriget, et Menneske, en Husbonde, der af sit Forraad fremdrager nyt og gammelt.

Jesus i Nasaret.

⁵³ Og det skete, da Jesus havde endt disse Lignelser brød han op derfra. ⁵⁴ Og da han kom til sin Fædreneby, lærte han dem i deres Synagoge, saa at de bleve slagte af Forbavselse og sagde: hvor har dog han denne Visdom fra og disse Kraft-Gjerninger? ⁵⁵ Er dette ikke Tømmermandens Søn? hedder ikke hans Moder Maria, og hans Brødre Jakob og Joses og Simon og Judas? ⁵⁶ og hans Søstre, ere de ikke alle hos os? hvor har da han alt dette fra? ⁵⁷ Og de forargedes paa ham. Men Jesus sagde til dem: en Profet er ikke vanæret uden i sit eget Fædreland og i sit Hus. ⁵⁸ Og han gjorde ikke der mange Kraft-Gjerninger for deres Vantros Skyld.

Herodes Antipas' Tanker om Jesus. Johannes Døbers Henrettelse.

14 Paa den Tid hørte Fjerdingsfyrsten Herodes Rygtet om Jesus. ² Og han sagde til sine Tjenere: dette er Johannes Døber; han er staaet op fra de døde, og derfor ere Kræfterne virksomme i ham. ³ Herodes havde nemlig grebet Johannes og bundet ham og sat ham i Fængsel for sin Broder Filips Hustru Herodias' Skyld. ⁴ Thi Johannes sagde til ham: det er dig ikke tilladt at have hende. ⁵ Og han vilde gjerne slaa ham ihjel, men frygtede for Mængden, fordi de holdt ham for en Profet.

⁶ Men da Herodes holdt sin Fødselsdag, dansede Herodias, Datter for Selskabet, og hun behagede Herodes, ⁷ hvorfor han med Ed lovede at give hende, hvad som helst hun begjærede. ⁸ Men hun siger, tilskyndet af sin Moder: giv mig Johannes Døbers Hoved her paa et Fad. ⁹ Og Kongen blev bedrøvet, men for sine Eders og for Gjæsternes Skyld bød han, at det skulde gives hende. ¹⁰ Og han sendte Bud og halshuggede Johannes i Fængslet; ¹¹ og hans Hoved blev bragt paa et Fad og givet til Pigen, og hun bragte det til sin Moder. ¹² Og hans Disciple kom og hentede Legemet og jorde det; og de kom og fortalte det til Jesus.

Bespisning af fem tilsende Mænd.

¹³ Men da Jesus hørte det, drog han sig bort derfra i et Skib til et øde Sted afsides. Og da Skarerne hørte det, fulgte de ham over Land fra Byerne. ¹⁴ Og da han kom i Land, saa han en stor Skare, og han ynkedes inderlig over dem og helbredte deres syge. ¹⁵ Men da det var blevet Aften, kom hans Disciple til ham og sagde: Stedet er øde, og Tiden er allerede forløben; lad Skarerne fare, for at de kunne gaa hen i Landsbyerne og købe sig Mad. ¹⁶ Men Jesus sagde til dem: de have ikke behov at gaa bort; giver I dem at spise. ¹⁷ Men de sige til ham: vi have ikke her uden fem Brød og to Fiske. ¹⁸ Og han sagde: bringer mig dem hid.

¹⁹ Og han bød Skarerne sætte sig ned i Græsset, tog de fem Brød og de to Fiske, saa op til Himlen og velsignede; og han brød Brødene og gav dem til Disciplene, og Disciplene til Skarerne. ²⁰ Og de spiste alle og bleve mætte, og de opsamlede, hvad der var tilovers af Stykkerne, tolv Kurve fulde. ²¹ Men de, som spiste, vare omtrent fem tusende Mænd foruden Kvinder og Børn. ²² Og strags nødte han sine Disciple til at gaa om Bord og forud for ham at sætte over til hin Side, medens han lod Skarerne fare. ²³ Og da han havde ladet Skarerne fare, gik han op paa et Bjærg for sig selv for at bede. Og da det var blevet Aften, var han der alene.

Jesu Vandring paa Søen; Undergjerninger i Genesaret.

²⁴ Men Skibet var allerede midt paa Søen, hvor det arbejdede haardt i Bølgerne, thi Vinden var imod. ²⁵ Og i den fjerde Nattevagt kom han til dem vandrende paa Søen. ²⁶ Og da Disciplene saa ham vandre paa Søen, bleve de forskrækkede og sagde: det er et Spøgelse! og de skrege af Frygt. ²⁷ Men strags taledes Jesus til dem og sagde: værer frimodige; det er mig, frygter ikke! ²⁸ Og Peder svarede ham og sagde: Herre, er det dig, da byd mig at komme til dig paa Vandene. ²⁹ Men han sagde: kom! Og Peder traadte ud af Skibet og vandrede hen ad Vandene, for at komme til Jesus. ³⁰ Men da han saa, at Vinden var stærk, blev han bange; og da han begyndte at synke, raabte han og sagde: Herre, frels mig! ³¹ Og strags udrakte Jesus Haanden, tog fat paa ham og siger til ham: du lidettrøende, hvorfor tvivlede du? ³² Og da de vare stegne ind i Skibet, lagde Vinden sig. ³³ Men de, som vare i Skibet, faldt ned for ham og sagde: du er sandelig Guds Søn!

³⁴ Og da de vare farne over, kom de til Land i Genesaret. ³⁵ Og da Folkene paa det Sted kjendte ham, sendte de Bud ud i hele Egnen der omkring, og de bragte til ham alle dem, der lede ilde. ³⁶ Og de bade ham, at de ikkun maatte røre ved Fligen af hans Kappe; og alle, som rørte derved, bleve helbredte.

Farisæernes Renselses- Vedtægter, og Jesu Tale derom.

15 Da kom der fra Jerusalem Farisæere og Skriftkloge til Jesus og sagde: ² hvorfor overtræde dine Disciple de gamles Overlevering, thi de to ikke deres Hænder, naar de holde Maaltid? ³ Men han svarede og sagde til dem: hvorfor overtræde ogsaa I Guds Bud for eders Overleverings Skyld? ⁴ Thi Gud har budet og sagt: Ær din Fader og Moder!« og: »Hvo som bander Fader eller Moder, skal visselig dø«. ⁵ Men I sige: den som siger til sin Fader eller Moder: det, hvormed du kunde være hjulpet af mig, Skal være Tempelgave! han skal ingenlunde ære sin Fader eller sin Moder. ⁶ Og saaledes have I ophævet Guds Lov for eders Overleverings Skyld. ⁷ I Øjenskalke! træffende har Esajas varslet om eder og sagt: ⁸ »Dette Folk ærer mig med Læber-

ne, men deres Hjærte er langt borte fra mig; ⁹ men det er forgjæves, at de dyrke mig, idet de føre Lærdomme, som ere Menneske-Buds.

¹⁰ Og han hidkaldte Skaren og sagde til dem: hører og forstaa! ¹¹ Ikke det, som gaar ind i Munden, gjør Mennesket urent, men hvad der gaar ud af Munden, det gjør Mennesket urent. ¹² Da komme hans Disciple hen og sige til ham: ved du, at Farisæerne bleve forargede, da de hørte den Tale? ¹³ Men han svarede og sagde: enhver Plante, som min himmelske Fader ikke har plantet, skal oprykkes med Rode. ¹⁴ Lader dem fare; de ere blinde Vejledere for blinde; men naar blind leder blind, falde begge i Graven.

¹⁵ Men Peder svarede og sagde til ham: forklar os den Lignelse. ¹⁶ Og Jesus sagde: ere ogsaa I endnu uforstandige? ¹⁷ Forstaa I endnu ikke, at alt, hvad der gaar ind i Munden, gaar over i Bugen og afføres ad den naturlige Vej? ¹⁸ Men hvad der gaar ud af Munden, kommer ud af Hjærtet, og det gjør Mennesket urent. ¹⁹ Thi udaf Hjærtet udgaa onde Tanker, Mord, Hor, Skjørlevned, Tyveri, falsk Vidnesbyrd, Smædeord. ²⁰ Dette er det, som gjør Mennesket urent; men at spise med utoede Hænder gjør ikke Mennesket urent.

Den kanaanitiske Kvinde.

²¹ Og Jesus gik ud derfra og drog sig bort til Tyros' og Sidons Egne. ²² Og se, en kanaanitisk Kvinde kom ud fra de Landemærker, raabte og sagde: Herre, Davids Søn, forbarm dig over mig; min Datter plages ilde af en Uaand! ²³ Men han svarede hende ikke et Ord. Og hans Disciple kom hen og bad ham og sagde: skil dig af med hende, thi hun raaber efter os. ²⁴ Men han svarede og sagde: jeg er ikke udsendt uden til de tabte Faar af Israels Hus. ²⁵ Men hun kom og faldt ned for ham og sagde: Herre, hjælp mig! ²⁶ Men han svarede og sagde: det er ikke smukt at tage Børnenes Brød og kaste det for Smaahunde. ²⁷ Men hun sagde: sandt nok, Herre; thi Smaahundene æde jo af Smulerne fra deres Herrers Bord. ²⁸ Da svarede Jesus og sagde til hende: o Kvinde, stor er din Tro; dig ske, som du vil. Og hendes Datter blev helbredt fra samme Time.

Jesus helbreder mange og bispiser fire tusende Mænd

²⁹ Og Jesus gik bort derfra og kom henad til Galilæas Sø, og han steg op paa et Bjærg og satte sig der. ³⁰ Og mange Skarer kom til ham og havde med sig lamme, blinde, stumme, Krøblinger og mange andre, og de kastede dem for hans Fødder, og han helbredte dem, ³¹ saa at Skaren undrede sig, da de saa, at stumme tale, Krøblinger bleve karske, og lamme gik, og blinde saa; og de prisede Israels Gud.

³² Men Jesus hidkaldte sine Disciple og sagde: jeg ynkes inderlig over Skaren, thi de have nu dvælet hos mig tre Dage, og de have intet at spise; og lade dem

fare fastende vil jeg ikke, for at de ikke skulle vansmægte paa Vejen. ³³ Og hans Disciple sige til ham: hvor skulle vi i en Ørk faa saa mange Brød fra, at vi kunne mætte saa stor en Skare? ³⁴ Og Jesus siger til dem: hvor mange Brød have I? Men de sagde: syv, og nogle faa Smaafiske. ³⁵ Og han bød Skaren sætte sig ned paa Jorden, ³⁶ tog de syv Brød og Fiskene, og efter at have takket brød han dem og gav dem til sine Disciple, og Disciple til Skarerne. ³⁷ Og de spiste alle og bleve mætte, og de opsamlede, hvad der var tilovers af Stykkerne, syv Kurve fulde. ³⁸ Men de, som spiste, vare fire tusende Mænd foruden Kvinder og Børn. ³⁹ Og efter at have ladet Skarerne fare, gik han om Bord og kom til Magdalas Egne.

Farisæerne begjære et Tegn fra Himlen; Advarsel mod deres „Surdej“.

16 Og Farisæerne og Saddukæerne kom til ham og fristede ham ved at begjære, at han skulde vise dem et Tegn fra Himlen. ² Men han svarede og sagde til dem: naar det er Aften, sige I: det bliver smukt Vejr, thi Himlen er rød; ³ og om Morgenen: i Dag bliver det Uvejr, thi Himlen er rød og mørk. Om Himlens Udseende forstaa I at dømme, men om Tidernes Tegn kunne I det ikke. ⁴ Det er en ond og utro Slægt, som attraar et Tegn; og andet Tegn skal ikke gives den end Jonas' Tegn. Og han forlod dem og gik bort. ⁵ Og da Disciple kom over til hin Side, havde de glemmt at tage Brød med. ⁶ Og Jesus sagde til dem: ser til og tager eder vare for Farisæernes Og Saddukæernes Surdej. ⁷ Men de gjorde sig Tanker ved sig selv og sagde: det er, fordi vi ikke have taget Brød med. ⁸ Da nu Jesus mærkede det, sagde han: I lidetroende, hvi gjøre I eder ved eder selv Tanker om, at I ikke have taget Brød med? ⁹ Forstaa I endnu ikke? huske I ikke heller de fem Brød til de fem tusende, og hvor mange Kurve I da fik? ¹⁰ Ikke heller de syv Brød til de fire tusende, og hvor mange Kurve I da fik? ¹¹ Hvorledes forstaa I da ikke, at det ikke var om Brød, jeg sagde eder det? Men tager eder vare for Farisæernes og Saddukæernes Surdej. ¹² Da forstode de, at han ikke sagde, at de skulde tage sig vare for Surdejen i Brødene, men for Farisæernes og Saddukæernes Lære.

Peders Bekjendelse.

¹³ Men da Jesus kom til Egnene om Filips Kæsarea, spurgte han sine Disciple og sagde: hvem sige Folk, at Menneskesønnen er? ¹⁴ Og de sagde: nogle sige, Johannes Døber; andre, Elias; atter andre, Jeremias, eller en af Profeterne. ¹⁵ Han siger til dem: men I, hvem sige I, at jeg er? ¹⁶ Og Simon Peder svarede og sagde: du er Kristus, den levende Guds Søn. ¹⁷ Og Jesus svarede og sagde til ham: salig er du, Simon Jonas' Søn, thi Kjød og Blod har ikke aabenbaret dig det, men min Fader, som er i Himlene. ¹⁸ Men ogsaa jeg siger til dig, du

er Petros, og paa denne Klippe vil jeg bygge min Menighed, og Dødsrigets Porte skulle ikke faa Overhaand over den. ¹⁹ Jeg vil give dig Himmerigets Nøgler; og hvad som helst du binder paa Jorden, skal være bundet i Himlene, og hvad som helst du løser paa Jorden, skal være løst i Himlene. ²⁰ Da paalagde han sine Disciple, at de ikke maatte sige til nogen, at han var Kristus.

²¹ Fra den Tid begyndte Jesus at vise sine Disciple, at han maatte gaa til Jerusalem og lide meget af de Ældste og Ypperstepræsterne og de Skriftkloge og ihjelslaas, og opstaa paa den tredje Dag. ²² Og Peder tog ham til Side og begyndte at irettesætte ham og sagde: Gud fri dig Herre; ingenlunde skal dette ske dig! ²³ Men han vendte sig og sagde til Peder: vig bag smig, Satan, du er mig en Forargelse; thi din Hu staar ikke til, hvad Guds, men hvad Menneskers er.

²⁴ Da sagde Jesus til sine Disciple: vil nogen følge efter mig, han skal fornegte sig selv og tage sit Kors op og følge mig. ²⁵ Thi hvo som vil frelse sin Sjæl, skal miste den, men hvo som mister sin Sjæl for min Skyld, skal finde den. ²⁶ Thi hvad gavner det et Menneske, om han Vinder den hele Verden, men maa bøde med sin Sjæl? eller hvad skal et Menneske give til Vederlag for sin Sjæl? ²⁷ Thi Menneskesønnen skal komme i sin Faders Herlighed med sine Engle, og da skal han lønne enhver efter hans Gjerning. ²⁸ Sandelig siger jeg eder, der er nogle af dem, der staa her, som ikke skulle smage Døden, førend de se Menneskesønnen komme i sit Rige.

Jesu Herliggjørelse paa Bjærget.

17 Og seks Dage derefter tager Jesus Peder og Jakob og hans Broder Johannes med sig og fører dem for sig selv op paa et højt Bjærg. ² Og han blev forvandlet for deres Øjne, og hans Ansigt straaledede som Solen, men hans Klæder bleve hvide som Lyset. ³ Og se, Moses og Elias viste sig for dem i Samtale med ham. ⁴ Da tog Peder til Orde og sagde til Jesus: Herre, her er godt for os at være; om du vil, da vil jeg her gjøre tre Hytter, en til dig, og en til Moses, og en til Elias. ⁵ Medens han endnu taledede, se, da overskyggede en lysende Sky dem, og se, en Røst ud fra Skyen sagde: Dette er min Søn den elskede, i hvem jeg har Velbehag; hører ham! ⁶ Og da Disciplene hørte det, faldt de paa deres Ansigt og frygtede saare. ⁷ Og Jesus kom hen og rørte ved dem og sagde: staar op, og frygter ikke! ⁸ Men da de opløftede deres Øjne, saa de ingen uden Jesus alene.

⁹ Og medens de stege ned fra Bjærget, befalede Jesus dem og sagde: I maa ikke sige nogen dette Syn, førend Menneskesønnen er staaet op fra de døde.

¹⁰ Og hans Disciple adspurgte ham og sagde: hvad er da det, de Skriftkloge sige, at Elias først maa komme?

¹¹ Men han svarede og sagde: vel kommer Elias og skal

gjenoprette Alting; ¹² men jeg siger eder, at Elias er allerede kommen, og de kjendte ham ikke, men gjorde ved ham, hvad de vilde. Saaledes skal der ogsaa volds Menneskesønnen Lidelse af dem. ¹³ Da forstode Disciplene, at det var om Johannes Døber, han taledede til dem.

Jesus helbreder en besat Dreng.

¹⁴ Og da de vare komne til Folkeskaren, kom en Mand hen til ham, faldt paa Knæ for ham og sagde: ¹⁵ Herre, forbarm dig over min Søn, thi han er maanesyg og lider meget; thi ofte falder han i Ilden, og ofte i Vandet. ¹⁶ Og jeg bragte ham til dine Disciple, og de kunde ikke helbrede ham. ¹⁷ Men Jesus svarede og sagde: o du vantro og forventede Slægt, hvor længe skal jeg være hos eder, hvor længe skal jeg taale eder! bringer mig ham hid! ¹⁸ Og Jesus tiltalte ham haardt, og Uaanden for ud af ham, og Drengen blev helbredt fra samme Time.

¹⁹ Da gik Disciplene hen til Jesus for sig selv og sagde: hvorfor kunde vi ikke uddrive den? ²⁰ Men han siger til dem: for eders Vantros Skyld. Thi sandelig siger jeg eder, dersom I have Tro som et Sennepskorn, ville I kunne sige til dette Bjærg: flyt dig herfra derhen! og det skal flytte sig, og intet skal være seder umuligt. ²¹ Men dette Slags farer ikke ud uden ved Bøn og Faste.

Jesus forudsiger atter sin Død og Opstandelse.

²² Men medens de færdedes i Galilæa, sagde Jesus til dem: det forestaar Menneskesønnen at overgives i Menneskers Hænder, ²³ og de skulle ihjelslaa ham, og paa den tredje Dag skal han staa op. Og de bleve saare bedrøvede.

Om Tempelskatten.

²⁴ Men da de vare komne til Kapernaum, kom de, som oppebare Tempelskatten, til Peder og sagde: betaler eders Lærer ikke Tempelskatten? ²⁵ Han siger: jo! og da han kom ind i Huset, forekom Jesus ham og sagde: hvad mener du, Simon, af hvem tage Jordens Konger Told eller Skat, af deres Sønner, eller af de fremmede? ²⁶ Og da han sagde: af de fremmede! sagde Jesus til ham: altsaa ere jo Sønnerne fri. ²⁷ Men for at vi ikke skulle forarge dem, saa gaa hen til Søen, kast en Krog ud, og tag den første Fisk, som kommer op, og naar du aabner dens Mund, skal du finde en Stater; tag og giv dem den for mig og dig.

Formaninger om Kristnes indbyrdes Forhold.

18 I samme Stund kom Disciplene hen til Jesus og sagde: hvem er da størst i Himmeriget? ² Og han hid kaldte et lille Barn og stillede det midt iblandt dem og sagde: ³ sandelig siger jeg eder, dersom I ikke vende om og blive som Børn, komme I slet ikke ind i

Himmeriget. ⁴ Hvo som altsaa ydmyger sig selv som dette Barn, han er den største i Himmeriget. ⁵ Og hvo som modtager et eneste saadant Barn paa mit Navn, modtager mig. ⁶ Men hvo som forarger een af disse smaa, som tro paa mig, for ham var det bedre, om en Møllesten var bleven hængt om hans Hals, og han var sænket i Havets Dyb. ⁷ Ve Verden for Forargelserne! thi vel maa Forargelserne nødvendigvis komme; dog ve det Menneske, ved hvem Forargelsen kommer. ⁸ Og om din Haand eller din Fod forarger dig, da hug den af og kast den fra dig; det er bedre for dig at gaa halt eller lemlæstet ind til Livet, end at have to Hænder eller to Fødder og kastes i den evige Ild. ⁹ Og om dit Øje forarger dig, da riv det ud og kast det fra dig; det er bedre for dig at gaa enøjet ind til Livet, end at have to Øjne og kastes i Helvedes Ild.

¹⁰ Ser til, at I ikke foragte en eneste af disse smaa; thi jeg siger eder, at deres Engle i Himlene se stadig min Faders Aasyn, han som er i Himlene. ¹¹ Thi Menneskesønnen er kommen for at frelse det tabte. ¹² Hvad tykkes eder? Dersom et Menneske har hundrede Faar, og eet af dem er faret vild, forlader han da ikke de ni og halvfemsindstyve paa Bjærgene og gaar bort og leder efter det vildfarende? ¹³ Og sker det saa, at han finder det, sandelig siger jeg eder, han glæder sig mere over det end over de ni og halvfemsindstyve, som ikke have faret vild. ¹⁴ Saaledes har min Fader, som er i Himlene, ikke Vilje til, at en eneste af disse smaa skal fortabes.

¹⁵ Men dersom din Broder synder imod dig, da gaa hen og irettesæt ham mellem dig og ham alene; dersom han hører dig, har du vundet din Broder. ¹⁶ Men dersom han ikke hører, saa tag endnu en eller to med dig, for at »hver Sag skal staa fast paa to eller tre Vidners Mund«. ¹⁷ Men dersom han er dem overhørig, saa sig det til Menigheden; og dersom han ogsaa er Menigheden overhørig, saa lad ham være for dig ret som en Hedning og en Tolder.

¹⁸ Sandelig siger jeg eder, hvad som helst I binde paa Jorden, skal være bundet i Himlen, og hvad som helst I løse paa Jorden, skal være løst i Himlen. ¹⁹ Atter siger jeg eder, at dersom to af eder ere enige paa Jorden om at bede om noget, hvilken Sag det end maatte være, da skal det times dem fra min Fader, som er i Himlene. ²⁰ Thi hvor to eller tre ere forsamlede om mit Navn, der er jeg midt iblandt dem.

Lignelse om den gjældbundne Tjener.

²¹ Da gik Peder til ham og sagde: Herre, hvor ofte skal jeg tilgive min Broder, naar han synder imod mig? indtil syv Gange? ²² Jesus siger til ham: jeg siger dig, ikke indtil syv Gange, men indtil halvfjerdsindstyve Gange syv Gange. ²³ Derfor er Himmeriget at ligne ved et Menneske, en Konge, som vilde opgjøre Regnskabet med sine Tjenere. ²⁴ Og da han begyndte at gjøre op, blev der ført en frem for ham, som skyldte ti tusende

Talenter. ²⁵ Og da han intet havde at betale med, bød hans Herre, at han skulde sælges og hans Hustru og Børn og alt, hvad han havde, og at der skulde betales. ²⁶ Saa faldt Tjeneren ned og knælede for ham og sagde: Herre, vær langmodig med mig, saa skal jeg betale dig alt. ²⁷ Og Herren ynkedes inderlig over den Tjener og lod ham løs og eftergav ham Gjælden.

²⁸ Men da samme Tjener gik ud, traf han en af sine Medtjenere, som skyldte ham hundrede Denarer; og han greb ham fat i Halsen. og sagde: betal, hvad du skylder! ²⁹ Saa faldt hans Medtjener ned, bad ham og sagde: vær langmodig med mig, saa skal jeg betale dig. ³⁰ Men han vilde ikke, men gik hen og kastede ham i Fængsel, indtil han kunde faa betalt, hvad han skyldte. ³¹ Da nu hans Medtjenere saa, hvad der skete, blev de saare bedrøvede, og de kom og fortalte deres Herre alt, hvad der var sket. ³² Da kalder hans Herre ham frem og siger til ham: du onde Tjener, al den Gjæld eftergav jeg dig, fordi du bad mig; ³³ burde da ikke ogsaa du have forbarmet dig over din Medtjener, lige saa vel som jeg forbarmede mig over dig? ³⁴ Og i Vrede overgav hans Herre ham til Bødlerne, indtil han kunde faa betalt alt, hvad han skyldte ham. ³⁵ Saaledes vil ogsaa min himmelske Fader gjøre mod eder, dersom I ikke af eders Hjerter tilgive hver sin Broder.

Om Ægteskabs-Skilsmisse.

19 Og det skete, da Jesus havde endt disse Taler, brød han op fra Galilæa og drog til Judæas Landemærker paa hin Side Jordan. ² Og mange Skarer fulgte ham, og han helbredte dem der.

³ Og Farisæerne kom hen til ham, fristede ham og sagde: er det tilladt at skille sig ved sin Hustru af enhver Aarsag? ⁴ Men han svarede og sagde: have I ikke læst, at Skaberen fra Begyndelsen skabte dem Mand og Kvinde og sagde: ⁵ »Derfor skal en Mand forlade sin Fader og Moder og: slutte sig fast til sin Hustru, og de to skulle blive til eet Kjød«. ⁶ Saa ere de da ikke længer to, men eet Kjød. Hvad altsaa Gud har sammenføjet, maa et Menneske ikke adskille. ⁷ De sige til ham: hvi befalede da Moses at give Skilsmissebrev og skille sig ved hende? ⁸ Han siger til dem: for eders Haardhjertetheds Skyld tilstedte Moses eder at skille eder ved eders Hustruer; men fra Begyndelsen har det ikke været saaledes. ⁹ Men jeg siger eder, at hvo som skiller sig ved sin Hustru, naar det ikke er for Hors Skyld, og ægter en anden, han bedriver Hor; og den, som ægter en fraskilt Kvinde, bedriver Hor.

¹⁰ Hans Disciple sige til ham: staar Mandens Sag med Hustruen saaledes, da er det ikke godt at gifte sig.

¹¹ Men han sagde til dem: ikke alle rumme dette Ord, men de, hvem det er givet. ¹² Thi der er Gildinger, som ere fødte saaledes af Moders Liv; og der er Gildinger, som ere blevne gildede af Mennesker; og der er Gildinger, som have gildet sig selv for Himmerigets

Skyld. Hvo som mægter at rumme det, han rumme det.

Jesus velsigner de smaa Børn.

¹³ Da blev der baaret smaa Børn til ham, for at han skulde lægge Hænderne paa dem og bede; men Disciplene skændte paa dem. ¹⁴ Men Jesus sagde: tillader de smaa Børn, og hindrer dem ikke i at komme til mig; thi for saadanne er Himmeriget. ¹⁵ Og da han havde lagt Hænderne paa dem, drog han derfra.

Den rige unge Mand.

¹⁶ Og se, der kom en til ham og sagde: Lærer, hvad godt skal jeg gjøre, for at jeg kan faa evigt Liv? ¹⁷ Men han sagde til ham: hvi spørger du mig om det gode? een er den gode. Men vil du indgaa til Livet, da hold Buddene. ¹⁸ Han siger til ham: hvilke? Men Jesus sagde: det, du maa ikke myrde; du maa ikke bedrive Hor; du maa ikke stjæle; du maa ikke vidne falsk; ¹⁹ ær din Fader og din Moder; og: du skal elske din Næste som dig selv. ²⁰ Den unge Mand siger til ham: alt dette har jeg overholdt; hvad fattes mig endnu? ²¹ Jesus sagde til ham: vil du være fuldkommen, da gaa hen, sælg, hvad du ejer, og giv det til fattige, saa skal du faa en Skat i Himlen; og kom saa hid og følg mig. ²² Men da den unge Mand hørte det Ord, gik han bedrøvet bort; thi han var meget velhavende.

²³ Men Jesus sagde til sine Disciple: sandelig siger jeg eder, det vil være vanskeligt for en rig at komme ind i Himmeriget. ²⁴ Ja, jeg siger eder atter, det er lettere for en Kamel at komme ind igjennem et Naaleøje end for en rig at komme ind i Guds Rige. ²⁵ Ved at høre det bleve Disciplene saare forfærdede og sagde: hvem kan da frelses? ²⁶ Men Jesus saa paa dem og sagde: for Mennesker er dette umuligt, men for Gud ere alle Ting mulige.

²⁷ Da svarede Peder og sagde til ham: se, vi have forladt alle Ting og fulgt dig, hvad skulle da vi have?

²⁸ Men Jesus sagde til dem: sandelig siger jeg eder, at I, som have fulgt mig, I skulle udi Gjenfødselen, naar Menneskesønnen skal sidde paa sin Herligheds Trone, ogsaa sidde paa tolv Troner og dømme Israels tolv Stammer. ²⁹ Og enhver, som har forladt Brødre eller Søstre eller Fader eller Moder eller Børn eller Marker eller Huse for mit Navns Skyld, skal faa hundredfold og arve evigt Liv. ³⁰ Men mange af de første skulle blive blandt de sidste, og af de sidste blandt de første.

Lignelse om Arbejderne i Vingaarden.

20 Thi Himmeriget ligner et Menneske, en Husbonde, som gik ud tidlig om Morgenen for at leje Arbejdere til sin Vingaard. ² Og da han var bleven enig med Arbejderne om en Denar om Dagen, sendte han dem hen i sin Vingaard. ³ Og han gik ud ved den tredje Time og saa andre staa ledige paa Torvet; ⁴ og

til dem sagde han: gaar ogsaa I hen i Vingaarden, saa vil jeg give eder, hvad der kan være ret. Og de gik derhen. ⁵ Atter gik han ud ved den sjette og den niende Time og gjorde ligesaa. ⁶ Og ved den ellefte Time gik han ud og fandt andre staaende der, og han siger til dem: hvi have I staaet her hele Dagen ledige? ⁷ De sige til ham: fordi ingen har lejet os. Han siger til dem: gaar ogsaa I hen i Vingaarden. ⁸ Men da det var blevet Aften, siger Vingaardens Herre til sin Foged: kald paa Arbejderne og betal dem deres Løn, saa du begynder fra de sidste, indtil de første. ⁹ Og da de kom, som vare lejede ved den ellefte Time, fik de hver en Denar. ¹⁰ Men da de første kom, mente de, at de skulde faa mere; og de fik ogsaa hver en Denar. ¹¹ Men da de fik den, knurrede de imod Husbonden og sagde: ¹² disse sidste have arbejdet een Time; og dem har du gjort lige med os, som have baaret Dagens Byrde og Hede. ¹³ Men han svarede og sagde til en af dem: Fælle, jeg gjør ikke dig Uret; blev du ikke enig med mig om en Denar? ¹⁴ Tag dit, og gaa! Men jeg vil give denne sidste ligesom dig. ¹⁵ Eller har jeg ikke Lov til at gjøre, hvad jeg vil, med mit? eller er dit Øje ondt, fordi jeg er god? ¹⁶ Saaledes skulle de sidste blive af de første, og de første af de sidste. Thi mange ere kaldede, men faa udvalgte.

Jesus forudsiger atter sin Død og Opstandelse.

¹⁷ Og medens Jesus drog op til Jerusalem, tog han paa Vejen de tolv Disciple til Side og sagde til dem: ¹⁸ se, vi drage op til Jerusalem, og Menneskesønnen skal overgives til Ypperstepræsterne og de Skriftkloge, og de skulle domfælde ham til Døden ¹⁹ og overgive ham til Hedningerne til at spottes og hudstryges og korsfæstes; og paa den tredje Dag skal han staa op.

Sebedæos' Sønner bede om Hæderspladserne i Kristi Rige.

²⁰ Da kom Sebedæos-Sønnernes Moder hen til ham med sine Sønner, faldt ned for ham og bad ham om noget. ²¹ Men han sagde til hende: hvad vil du? Hun siger til ham: sig, at disse mine to Sønner maa sidde, en ved din højre og en ved din venstre Side, i dit Rige.

²² Men Jesus svarede og sagde: I vide ikke, hvad I bede om. Kunne I tømme den Skaal, som jeg skal tømme? De sige til ham: det kunne Vi. ²³ Han siger til dem: min Skaal skulle I tømme; men det at sidde ved min højre og ved min venstre Side staaer det ikke til mig at give uden til dem, hvem det er beredt af min Fader.

²⁴ Og da de ti hørte det, harmedes de over de to Brødre. ²⁵ Men Jesus hidkaldte dem og sagde: I vide, at Folkenes Fyrster øve Herredømme over dem, og de store bruge Myndighed over dem. ²⁶ Ikke saaledes skal det være iblandt eder; men hvo som vil vorde stor iblandt eder, skal være eders Tjener, ²⁷ og hvo som vil være ypperst iblandt eder, skal være eders Træl, ²⁸ lige-

som Menneskesønnen ikke er kommen for at tjenes, men for at tjene og give sin Sjæl til Løsepenge for mange.

Jesus helbreder to blinde ved Jeriko.

²⁹ Og da de gik ud fra Jeriko, fulgte en stor Skare ham. ³⁰ Og se, der var to blinde, som sad ved Vejen; da de hørte, at Jesus gik forbi, raabte de og sagde: Herre, forbarm dig over os, du Davids Søn! ³¹ Men Skaren truede dem, at de skulde tie; men de raabte endnu stærkere og sagde: Herre, forbarm dig over os, du Davids Søn! ³² Og Jesus stod stille, kaldte ad dem og sagde: hvad ville I, at jeg skal gjøre for eder? ³³ De sige til ham: Herre, at vore Øjne maatte oplades. ³⁴ Og Jesus ynkedes inderlig og rørte ved deres Øjne; og strags fik de deres Syn, og de fulgte ham.

Jesu Indtog i Jerusalem.

21 Og da de nærmede sig til Jerusalem og kom til Betfage ved Oliebjerget, da afsendte Jesus tvende Disciple og sagde til dem: ² gaar hen til den By lige for eder, og strags skulle I finde en Aseninde bunden og en Fole hos hende; løser dem og fører dem til mig. ³ Og dersom nogen taler eder noget til, skulle I sige, at Herren har Brug for dem, saa skal han strags sende dem. ⁴ Men dette er sket, for at det skulde opfyldes, som blev talet ved Profeten, der sagde: ⁵ »Siger til Sions Datter: se, din Konge kommer til dig sagtmodig og ridende paa et Æsel, ja paa et Trældyrs Fole«.

⁶ Men Disciplene gik bort og gjorde, ligesom Jesus havde paalagt dem, ⁷ og bragte Aseninden og Polen; og de lagde deres Kapper paa dem, og han satte sig paa dem. ⁸ Men de fleste af Skaren bredte deres Kapper paa Vejen, andre huggede Grene af Træerne og spredte dem paa Vejen. ⁹ Men Skarerne, som gik foran ham, og som fulgte efter, raabte og sagde: Hosjanna Davids Søn! velsignet være han, som kommer i Herrens Navn! Hosjanna i det højeste!

¹⁰ Og da han kom ind i Jerusalem, kom hele Staden i Røre og sagde: hvem er han? ¹¹ Men Skarerne sagde: det er Profeten Jesus, ham fra Nasaret i Galilæa.

Jesus i Helligdommen.

¹² Og Jesus gik ind i Guds Helligdom og uddrev alle dem der solgte og købte i Helligdommen, og Vekselrernes Borde og Duekræmmernes Stole væltede han; ¹³ og han siger til dem: der er skrevet: »Mit Hus skal kaldes et Bedehus«; men I gjøre det til en Røverkule. ¹⁴ Og der kom blinde og lamme til ham i Helligdommen, og han helbredte dem.

¹⁵ Men da Ypperstepræsterne og de Skriftkloge saa de underfulde Ting, som han gjorde, og Børnene, som raabte i Helligdommen og sagde: Hosanna Davids Søn! harmedes de og sagde til ham: hører du, hvad disse sige? ¹⁶ Men Jesus siger til dem: ja! have I aldrig

læst: »Af umyndiges og diendes Mund har du beredt Lovsang«? ¹⁷ Og han forlod dem og gik udenfor Staden til Betania og overnattede der.

Jesus forbander et Figentræ.

¹⁸ Men da han om Morgenen igjen gik ind til Staden blev han hungrig. ¹⁹ Og da han saa et Figentræ ved Vejen, gik han hen til det, og han fandt intet derpaa uden Blade alene. Og han siger til det: aldrig nogensinde mere skal der komme Frugt af dig! Og Figentræet visnede med det samme. ²⁰ Og da Disciplene saa det, undrede de sig og sagde: hvor kunde Figentræet visne med det samme? ²¹ Men Jesus svarede og sagde til dem: sandelig siger jeg eder, dersom I have Tro og ikke tvivle, ville I ikke alene kunne gjøre det med Figentræet, men selv om I sige til dette Bjærg: løft dig og kast dig i Havet! saa skal det ske. ²² Og alt, hvad som I begjære i Bønnen, skulle I faa, naar I bede i Tro.

Raadet kræver Jesus til Regnskab. De to Sønner.

²³ Og da han var kommen ind i Helligdommen, kom Ypperstepræsterne og Folkets Ældste hen til ham, medens han lærte, og sagde: med hvad Myndighed gjør du disse Ting? og hvem har givet dig denne Myndighed? ²⁴ Men Jesus svarede og sagde til dem: ogsaa jeg vil gjøre eder et Spørgsmaal; dersom I svare mig paa det, skal ogsaa jeg sige eder, med hvad Myndighed jeg gjør disse Ting. ²⁵ Johannes' Daab, hvorfra var den? fra Himlen eller fra Mennesker? Men de overtænkte ved sig selv og sagde: dersom vi sige: fra Himlen, vil han sige til os: hvorfor troede I ham da ikke? ²⁶ men dersom vi sige: fra Mennesker, maa vi frygte for Høben; thi alle holde Johannes for en Profet. ²⁷ Og de svarede Jesus og sagde: det vide vi ikke. Da sagde ogsaa han til dem: saa siger heller ikke jeg eder, med hvad Myndighed jeg gjør disse Ting.

²⁸ Men hvad tykkes eder? En Mand havde to Sønner; og han gik hen til den første og sagde: Søn, gaa hen og arbejd i Dag i Vingaarden. ²⁹ Og han svarede og sagde: nej, jeg vil ikke; men senere angrede han det og gik derhen. ³⁰ Og han gik hen til den anden og sagde ligesaa. Men han svarede og sagde: det skal jeg, Herre! og han gik ikke derhen. ³¹ Hvilken af de to gjorde Faderens Vilje? De sige: den første. Jesus siger til dem: sandelig siger jeg eder, Toldere og Skjøger gaa forud for eder ind i Guds Rige. ³² Thi Johannes kom til eder paa Retfærdigheds Vej, og I troede ham ikke; derimod Toldere og Skjøger troede ham; men endskjønt I saa det, angrede I det ikke senere, saa I troede ham.

Lignelse om de utro Vingaardsmænd.

³³ Hører en anden Lignelse. Der var et Menneske, en Husbonde, som plantede en Vingaard og satte et Gjærde omkring den og gravede en Perse i den og byggede et Taarn og lejede den ud til Vingaardsmænd

og drog udenlands. ³⁴ Men da Frugttiden nærmede sig, afsendte han sine Tjenere til Vingaardsmændene, for at modtage sine Frugter. ³⁵ Og Vingaardsmændene tog hans Tjenere, en pryglede de, en ihjelsloge de, en stenede de. ³⁶ Atter afsendte han andre Tjenere, flere end de første, og de gjorde ligesaa ved dem. ³⁷ Men til sidst afsendte han sin Søn til dem, idet han sagde: de ville agte min Søn. ³⁸ Men da Vingaardsmændene saa Sønnen, sagde de indbyrdes: dette er Arvingen; kommer, lader os slaa ham ihjel, saa faa vi hans Arv. ³⁹ Og de tog ham og kastede ham ud udenfor Vingaarden og ihjelsloge ham.

⁴⁰ Naar nu Vingaardens Herre kommer, hvad vil han saa gjøre ved de Vingaardsmænd? ⁴¹ De sige til ham: idet vil han tage de onde af Dage, og Vingaarden vil han leje ud til andre Vingaardsmænd, som ville afgive ham Frugterne i deres Tid. ⁴² Jesus siger til dem: have I aldrig læst i Skrifterne: »Den Sten, som Bygningsmændene vragede, den er bleven til Hovedhjørnesten; fra Herren er dette sket, og det er underfuldt i vore Øjne«. ⁴³ Derfor siger jeg eder, at Guds Rige skal tages fra eder og gives til et Folk, som bærer dets Frugter. ⁴⁴ Og hvo som falder paa denne Sten, skal sønderlaas, men hvem den falder paa, ham skal den knuse.

⁴⁵ Og da Ypperstærsterne og Farisæerne hørte hans Lignelser, skjønnede de, at det var om dem, han taledede. ⁴⁶ Og de søgte at gribe ham, men frygtede for Hoben, efterdi den holdt ham for en Profet.

Lignelse om Kongesønnens Bryllup.

22 Og Jesus tog til Orde og sagde atter til dem i Lignelser saalunde: ² Himmeriget er at ligne ved et Menneske, en Konge, som gjorde Bryllup for sin Søn. ³ Og han udsendte sine Tjenere for at kalde de budne til Brylluppet; og de vilde ikke komme. ⁴ Atter udsendte han andre Tjenere og sagde: siger til de budne: se, jeg har beredt mit Maaltid, mine Øksne og Fedekvæget er slagtet, og Alting er rede; kommer til Brylluppet! ⁵ Men de brøde sig ikke derom og gik, den ene hen til sin Mark, den anden til sit Købmandsskab, ⁶ og de andre grebe hans Tjenere, mishandlede og ihjelsloge dem. ⁷ Men Kongen blev vred og sendte sine Hære hen og tog disse Mordere af Dage og afbrændte deres Stad. ⁸ Da siger han til sine Tjenere: Brylluppet er rede, men de budne vare ikke værdige dertil; ⁹ gaar derfor ud paa Skillevejene, og byder til Brylluppet, hvem som helst I finde. ¹⁰ Og samme Tjenere gik ud paa Vejene og samlede alle, som de fandt, baade onde og gode; og Bryllupshuset blev fuldt af Gæster. ¹¹ Da nu Kongen gik ind at se paa Gjæsterne, saa han der et Menneske, som ikke var iført Bryllupsklædning. ¹² Og han siger til ham: Fælle, hvorledes er du kommen her ind uden at have Bryllupsklædning paa? Men han tav. ¹³ Da sagde Kongen til Svendene: binder Hænder og Fødder paa ham, og kaster ham ud i Mørket udenfor;

der skal være Graad og Tænders Gnidsel. ¹⁴ Thi mange ere kaldede, men faa udvalgte.

Farisæernes Spørgsmaal om Skat til Kejseren.

¹⁵ Da gik Farisæerne hen og holdt Samraad om, hvorledes de kunde hilde ham i Tale. ¹⁶ Og de afsendte deres Disciple tillige med Herodianerne til ham og sige: Lærer, vi vide, at du er sanddru og lærer Guds Vej i Sandhed, og du tager ikke Hensyn til nogen; thi du ser ikke paa Menneskers Person. ¹⁷ Sig os derfor, hvad mener du: er det tilladt at give Kejseren Skat eller ej? ¹⁸ Men Jesus mærkede deres Ondskab og sagde: hvi friste I mig, I Øjenskalke? ¹⁹ viser mig Skattens Mønt! Og de bragte ham en Denar. ²⁰ Og han siger til dem: hvis Billede og Omskrift er dette? ²¹ De sige: Kejserens. Da siger han til dem: saa giver Kejseren, hvad Kejsere er, og Gud, hvad Guds er. ²² Og da de hørte det, undrede de sig, og de forlode ham og gik bort.

Saddukæernes Spørgsmaal om Opstandelsen.

²³ Paa den Dag kom nogle Saddukære hen til ham, de som sige, at der ikke er nogen Opstandelse; og de spurgte ham og sagde: ²⁴ Lærer, Moses har sagt: »Der-som en Mand dør uden at have Børn, skal hans Broder tage hans Hustru til Ægte og oprejse Afkom for sin Broder«. ²⁵ Nu var der hos os syv Brødre; og den første giftede sig og døde, og da han ikke havde Afkom, efterlod han sin Hustru til sin Broder. ²⁶ Ligeledes ogsaa den anden, og den tredje, lige til den syvende; ²⁷ men sidst af alle døde Hustruen. ²⁸ Hvis Hustru af de syv skal hun saa være i Opstandelsen? thi de have alle haft hende. ²⁹ Men Jesus svarede og sagde til dem: I fare vild, idet I ikke kjende Skrifterne, ej heller Guds Kraft. ³⁰ Thi i Opstandelsen hverken tage de til Ægte eller tages til Ægte, men de ere som Guds Engle i Himlen. ³¹ Men om de dødes Opstandelse, have I da ikke læst, hvad der er sagt eder af Gud, naar han siger: ³² »Jeg er Abrahams Gud og Isaks Gud og Jakobs Gud«. Gud ikke dødes Gud, men levendes. ³³ Og da Skarerne hørte det, vare de forbavsede over hans Lære.

Farisæernes Spørgsmaal om det store Bud. Jesu Spørgsmaal om Davids Søn.

³⁴ Men da Farisæerne hørte, at han havde stoppet Munden paa Saddukæerne, samlede de sig. ³⁵ Og en af dem, en Lovkyndig, spurgte for at friste ham: ³⁶ Lærer, hvilket er det store Bud i Loven? ³⁷ Men Jesus sagde til ham: »Du skal elske Herren din Gud med hele dit Hjærte og med hele din Sjæl og med hele dit Sind«. ³⁸ Dette er det store og første Bud. ³⁹ Og der er et andet, som er dette ligt: »Du skal elske din Næste som dig selv«. ⁴⁰ Af disse to Bud hænger hele Loven og Profeterne.

⁴¹ Men medens Farisæerne vare samlede, spurgte Jesus dem og sagde: ⁴² hvad mene I om Kristus? hvis

Søn er han? De sige til ham: Davids. ⁴³ Han siger til dem: hvorledes kan David da i Aanden kalde ham Herre, idet han siger: ⁴⁴ »Herren sagde til min Herre: sæt dig ved min højre Side, indtil jeg faar lagt dine Fjender under dine Fødder.« ⁴⁵ Naar altsaa David kalder ham Herre, hvorledes kan han da være hans Søn? ⁴⁶ Og ingen kunde svare ham et Ord, ej heller vovede nogen ydermere fra den Dag at gjøre ham Spørgsmaal.

Jesu Straffetale mod Farisæerne og de Skriftkloge.

23 Da talede Jesus til Skarerne og til sine Disciple og sagde: ² Paa Moses' Stol have de Skriftkloge og Farisæerne Sæde. ³ Gjører derfor og holder alt, hvad de sige eder, men gjører ikke efter deres Gjerninger; thi de sige det, men gjøre det ikke; ⁴ og de sammenbinde tunge Byrder, vanskelige at bære, og lægge dem paa Menneskers Skuldre, men selv ville de ikke røre dem med en Finger. ⁵ Men alle deres Gjæringer gjøre de for at skues af Mennesker; de gjøre nemlig deres Tankeremme brede og Kvasterne store, ⁶ og de holde af den øverste Plads ved Gæstebuddene og de fornemste Sæder i Synagogerne ⁷ og af Hilsener paa Torvene og af at kaldes Rabbi af Mennesker.

⁸ Men I skulle ikke lade eder kalde Rabbi; thi een er eders Lærer, og alle I ere Brødre. ⁹ Og I skulle ikke kalde nogen paa Jorden eders Fader; thi een er eders Fader, han i Himlene. ¹⁰ Lader eder ikke heller kalde Vejledere, thi een er eders Vejleder, Kristus. ¹¹ Men den største af eder skal være eders Tjener. ¹² Og hvo som ophøjer sig selv, skal ydmyges, og hvo som ydmyger sig selv, skal ophøjes.

¹³ Men ve eder Skriftkloge og Farisæere, I Øjenskalke, fordi I lukke Himmeriget for Mennesker; thi selv gaa I ikke derind, og dem, der ere ved at gaa ind, tillade I ikke at gaa derind.

¹⁵ Ve eder Skriftkloge og Farisæere, I Øjenskalke, fordi I drage om til Vands og Lands for at gjøre en eneste Proselyt; og naar han er bleven det, gjøre I ham til et Helvedes Barn, dobbelt saa meget som I selv ere det.

¹⁶ Ve eder, I blinde Vejledere, som sige: hvo som sværger ved Templet, det har intet at sige; men hvo som sværger ved Templets Guld, han er bunden. ¹⁷ I Daarer og blinde! hvad er da størst, Guldet, eller Templet, som har helliget Guldet? ¹⁸ Fremdeles: hvo som sværger ved Alteret, det har intet at sige; men hvo som sværger ved Gaven, som er derpaa, han er bunden. ¹⁹ I blinde! hvad er da størst, Gaven, eller Alteret, som helliger Gaven? ²⁰ Hvo som altsaa sværger ved Alteret, sværger ved det og ved alt, hvad der er derpaa; ²¹ og hvo som sværger ved Templet, sværger ved det og ved ham, som bor deri; ²² og hvo som sværger ved Himlen, sværger ved Guds Trone og ved ham, som sidder paa den.

²³ Ve eder Skriftkloge og Farisæere, I Øjenskalke, fordi I give Tiende af Mynte og Dild og Kommen, men ha-

ve undladt det vægtigere i Loven, Ret og Barmhjertighed og Troskab. Dette burde man gjøre og ikke undlade hint. ²⁴ I blinde Vejledere, som afsie Myggen, men nedsluge Kamelen!

²⁵ Ve eder Skriftkloge og Farisæere, I Øjenskalke, fordi I rense Bæger og Fad udvortes, men indtil ere de fulde af Rov og Gridskhed. ²⁶ Du blinde Farisæer! rens først det, der er indeni Bægeret og Fadet, for at ogsaa det udvortes af dem kan blive rent.

²⁷ Ve eder Skriftkloge og Farisæere, I Øjenskalke, fordi I ligne kalkede Grave, som udvendig se dejlige ud, men indtil ere fulde af Dødningeben og al Urenhed. ²⁸ Saaledes se ogsaa I retfærdige ud for Mennesker, men indvendig ere I fulde af Øjenskalkhed og Uret.

²⁹ Ve eder Skriftkloge og Farisæere, I Øjenskalke, fordi I opbygge Profeternes Grave og smykke de retfærdiges Gravsteder, og I sige: ³⁰ havde vi været til i vore Fædres Dage, da havde vi ikke været fælles med dem om Profeternes Blod. ³¹ Altsaa give I eder selv det Vidnesbyrd, at I ere Børn af dem, som myrdede Profeterne; ³² fylder da ogsaa I eders Fædres Maal! ³³ I Slinger, I Øgle-Unger, hvorledes skulle I kunne undfly Helvedes Dom!

³⁴ Derfor se, jeg udsender til eder Profeter og vise og Skriftkloge; nogle af dem skulle I slaa ihjel og korsfæste, og nogle af dem skulle I hudstryge i eders Synagoger og forfølge fra By til By, ³⁵ for at alt det retfærdige Blod skal komme over eder, som er udgydt paa Jorden, fra den retfærdige Abels Blod indtil Sakarias Barakias' Søns Blod, hvem I myrdede imellem Templet og Alteret. ³⁶ Sandelig siger jeg eder, alt dette skal komme over denne Slægt. ³⁷ Jerusalem, Jerusalem, som ihjelslaar Profeterne og stener dem, som ere udsendte til dig, hvor ofte har jeg villet indsamle dine Børn, ligesom en Høne indsamler sine Kyllinger under Vingerne; og I vilde ikke! ³⁸ Se, eders Hus overlades eder øde. ³⁹ Thi jeg siger eder, I skulle ikke se mig fra nu af, førend I sige: velsignet være han, som kommer i Herrens Navn!

Jesu Tale om Dommen over Israel og om sin Gjenkomst.

24 Og Jesus gik ud og drog bort fra Helligdommen; og hans Disciple kom hen til ham for at vise ham Helligdommens Bygninger. ² Men han svarede og sagde til dem: se I ikke alt dette? sandelig siger jeg eder, her skal ikke levnes Sten paa Sten, som jo skal nedbrydes.

³ Men medens han sad paa Oliebjerget, kom Disciplelene hen til ham afsides og sagde: sig os, naar skal dette ske? og hvad er Tegnet paa din Tilkomst og Tidens Fuldendelse? ⁴ Og Jesus svarede og sagde til dem: ser til, at ingen leder eder vild. ⁵ Thi mange skulle komme paa mit Navn og sige: jeg er Kristus; og de skulle vildlede mange. ⁶ Men I skulle høre om Krige og

Rygter om Krige; ser til, at I ikke forskrækkes; thi det maa altsammen ske, men Enden er ikke endda. ⁷ Thi Folk skal rejse sig mod Folk, og Rige mod Rige, og der skal være Hungersnød og Farsot og Jordskjælv her og der. ⁸ Men alt dette er Veernes Begyndelse. ⁹ Da skal man overgive eder til Trængsel og slaa eder ihjel, og I skulle hades af alle Folkene for mit Navns Skyld. ¹⁰ Og da skulle mange forarges, og de skulle forraade hverandre og hade hverandre; ¹¹ og mange falske Profeter skulle opstaa og vildlede mange; ¹² og fordi Lovløsheden er bleven mangfoldig, vil de manges Kjærlighed blive kold. ¹³ Men hvo som holder ud indtil Enden, han skal frelses. ¹⁴ Og dette Rigets Evangelium skal forkynnes i hele Jorderige, til Vidnesbyrd for alle Folkene; og da skal Enden komme.

¹⁵ Naar I altsaa se Ødelæggelsens Vederstyggelighed, som er omtalt ved Profeten Daniel, staa paa hellig Grund, (hvo som det læser, give Agt!) ¹⁶ da lad dem, som ere i Judæa, fly til Bjærgene, ¹⁷ den som er paa Taget, stige ikke ned at hente, hvad der er i hans Hus, ¹⁸ og den som er paa Marken, vende ikke tilbage for at hente sine Klæder. ¹⁹ Men ve de frugtsommelige og dem, der give Die, i de Dage! ²⁰ Og beder, at eders Flugt ikke skal ske ved Vintertid, ej heller paa en Hviledag. ²¹ Thi da skal der være en Trængsel saa stor, som der ikke har været fra Verdens Begyndelse indtil nu, ikke heller nogensinde skal vorde. ²² Og dersom ikke de Dage bleve afkortede, blev ikke noget Kjød frelst; men for de udvalgte Skyld skulle de Dage afkortes.

²³ Dersom nogen da siger til eder: se, her er Kristus, eller der, da skulle I ikke tro det. ²⁴ Thi falske Krister og falske Profeter skulle opstaa og gjøre store Tegn og Undere, saa at de skulde lede endog de udvalgte vild, om det var muligt. ²⁵ Se, jeg har sagt eder det forud. ²⁶ Dersom de altsaa sige til eder: se, han er i Ørken! da gaar ikke derud; se, han er i Kamrene! da tror det ikke. ²⁷ Thi ligesom Lynet udgaar fra Øster og er til Syne indtil Vester, saaledes skal Menneskesønnens Tilkomst være. ²⁸ Hvor som Aadselet er, der ville Gribbene samle sig.

²⁹ Men strags efter de Dages Trængsel skal Solen formørkes, og Maanen ikke give sit Skin, og Stjernerne skulle falde fra Himlen, og Himlenes Kræfter skulle rystes. ³⁰ Og da skal Menneskesønnens Tegn komme til Syne paa Himlen; og da skulle alle Jordens Slæg ter jamre, og de skulle se Menneskesønnen komme paa Himlens Skyer med megen Kraft og Herlighed. ³¹ Og han skal udsende sine Engle med stærktlydende Basun, og de skulle hjemsamle hans udvalgte fra de fire Verdenshjørner, fra den ene Ende af Himlen til den anden.

³² Men lærer Lignelsen af Figentræet: naar dets Kviste blive saftfulde, og Bladene bryde frem, da skjønnede I, at Sommeren er nær. ³³ Saaledes skulle og I skjønnede, naar I se alle disse Ting, at han er nær, for Døren.

³⁴ Sandelig siger jeg eder, denne Slægt skal ingenlun-

de forgaa, førend alle disse Ting ske. ³⁵ Himlen og Jorden skal forgaa, men mine Ord skulle ingenlunde forgaa. ³⁶ Men om den Dag og Time véd ingen, end ikke Himlenes Engle, men kun Faderen alene.

³⁷ Men ligesom Noas Dage, saaledes skal og Menneskesønnens Tilkomst være. ³⁸ Thi ligesom de i Dagene før Syndfloden spiste og drak, toge til Ægte og gave til Ægte, lige til den Dag da Noa gik ind i Arken, ³⁹ og de ænsede intet, førend Syndfloden kom og tog dem alle bort, saaledes skal Menneskesønnens Tilkomst være. ⁴⁰ Da skulle to Mænd være paa Marken; den ene medtages, og den anden lades tilbage. ⁴¹ To Kvinder skulle male paa Kværnen; den ene medtages, og den anden lades tilbage. ⁴² Vaager derfor, thi I vide ikke, paa hvilken Dag eders Herre kommer. ⁴³ Men det skjønnede I, at havde Husbonden vidst, i hvilken Nattevagt Tyven kom, da havde han vaaget og ikke ladet ske Indbrud i sit Hus. ⁴⁴ Derfor værer og I rede, thi i den Time, I ikke mene, kommer Menneskesønnen.

⁴⁵ Hvem er saa den tro og kloge Tjener, som hans Herre har sat over sit Tyende, til at give dem deres Føde i Tide? ⁴⁶ Salig er den Tjener, som hans Herre ved sit Komme finder gjøre saaledes. ⁴⁷ Sandelig siger jeg eder, han skal sætte ham over alt, hvad han ejer.

⁴⁸ Men dersom den slette Tjener siger i sit Hjærte: min Herre tøver med at komme! ⁴⁹ og saa begynder at slaa sine Medtjenere, og spiser og drikker med Drinkere, ⁵⁰ da skal den Tjeners Herre komme paa en Dag, han ikke venter, og i en Time, han ikke véd, ⁵¹ og hugge ham sønder og give ham Del med Øjenskalke; der skal være Graad og Tænders Gnidsel.

Lignelser om de ti Brudejomfruer, og om de betroede Talenter.

25 Da skal Himmeriget være at ligne ved ti Jomfruer, som toge deres Lamper og gik ud Brudgommen i Møde. ² Men fem af dem vare Daarer, og fem kloge. ³ De, som vare Daarer, toge nemlig deres Lamper, men toge ikke Olie med sig; ⁴ men de kloge toge Olie i deres Kander tilligemed deres Lamper. ⁵ Men da Brudgommen tøvede, bleve de alle søvnige og sov ind. ⁶ Men ved Midnat lød der et Raab: se, Brudgommen er her; gaar ud ham i Møde! ⁷ Da vaagnede alle de Jomfruer og gjorde deres Lamper i Stand. ⁸ Men de daarlige sagde til de kloge: giver os noget af eders Olie, thi vore Lamper gaa ud. ⁹ Men de kloge svarede og sagde: ingenlunde; der vil ikke blive nok til os og til eder; gaar hellere hen til dem, der sælge, og kjøber eder noget. ¹⁰ Medens de nu gik bort for at kjøbe, kom Brudgommen; og de, som vare rede, gik ind med ham til Brylluppet, og Døren blev lukket. ¹¹ Men senere kom ogsaa de andre Jomfruer og sagde: Herre, Herre, luk op for os! ¹² Men han svarede og sagde: sandelig siger jeg eder, jeg kjender eder ikke. — ¹³ Vaager derfor; thi I vide ikke Dagen eller Timen.

¹⁴ Thi det er ligesom en Mand, der var ved at drage udenlands, og som kaldte sine egne Tjenere og overgav dem, hvad han ejede; ¹⁵ og en gav han fem Talenter, en anden to, en anden een, hver efter hans Evne, og drog saa udenlands. ¹⁶ Den, som havde faaet de fem Talenter, gik strags hen og gjorde Forretning med dem og tjente andre fem Talenter. ¹⁷ Ligeledes han, som fik de to, han vandt andre to. ¹⁸ Men han, som havde faaet den ene, gik hen og grov et Hul i Jorden og gjemte sin Herres Penge.

¹⁹ Men en lang Tid derefter kommer samme Tjeneres Herre og gjør Regnskabet op med dem. ²⁰ Og han, som havde faaet de fem Talenter, kom frem og bragte andre fem Talenter og sagde: Herre, fem Talenter overgav du mig; se, andre fem Talenter har jeg vundet. ²¹ Hans Herre sagde til ham: vel, du gode og tro Tjener, over lidet har du været tro, over meget vil jeg sætte dig; gak ind til din Herres Glæde. ²² Saa kom ogsaa han frem, som fik de to Talenter, og sagde: Herre, to Talenter overgav du mig; se, andre to Talenter har jeg vundet. ²³ Hans Herre sagde til ham: vel, du gode og tro Tjener, over lidet har du været tro, over meget vil jeg sætte dig; gak ind til din Herres Glæde.

²⁴ Saa kom ogsaa han frem, som havde faaet den ene Talent, og sagde: Herre, jeg kjendte dig, at du er en haard Mand, der høster, hvor du ikke saaede, og sanker, hvor du ikke spredte; ²⁵ og jeg frygtede og gik derfor hen og gjemte din Talent i Jorden; se, her har du, hvad dit er. ²⁶ Men hans Herre svarede og sagde til ham: du onde og lade Tjener! du Vidste, at jeg høster, hvor jeg ikke saaede, og sanker, hvor jeg ikke spredte; ²⁷ saa burde du have sat mine Penge ud hos Vekselrerne, da havde jeg, naar jeg kom, faaet mit igjen med Rente. ²⁸ Tager derfor den Talent fra ham, og giver den til ham, som har de ti Talenter. ²⁹ Thi enhver, som har, skal der gives, saa han skal faa Overflod; men hvo som ikke har, ham skal endog det, som han har, fratages. ³⁰ Og kaster den unyttige Tjener ud i Mørket udenfor; der skal være Graad og Tænders Gnidsel.

Dommen over alle Folkene.

³¹ Men naar Menneskesønnen kommer i sin Herlighed, og alle Englene med ham, da skal han sidde paa sin Herligheds Trone, og alle Folkene skulle samles for ham. ³² Og han skal skille dem fra hverandre, ligesom Hyrden skiller Faarene fra Gederne; ³³ og han skal stille Faarene ved sin højre Side, og Gederne ved den venstre.

³⁴ Da skal Kongen sige til dem ved hans højre Side: kommer hid, I min Faders velsignede, og arver det Rige, som eder er beredt fra Verdens Grundlæggelse. ³⁵ Thi jeg var hungrig, og I gave mig at spise; jeg var tørstig, og I gave mig at drikke; jeg var fremmed, og I toge mig i Hus; ³⁶ jeg var nøgen, og I klædte mig; jeg var syg, og I besøgte mig; jeg var i Fængsel, og I kom

til mig. ³⁷ Da skulle de retfærdige svare ham og sige: Herre, naar saa Vi dig hungrig, og gave dig Mad, eller tørstig, og gave dig at drikke? ³⁸ Naar saa vi dig fremmed, og toge dig i Hus, eller nøgen, og klædte dig? ³⁹ Naar saa vi dig syg eller i Fængsel, og kom til dig? ⁴⁰ Og Kongen skal svare og sige til dem: sandelig siger jeg eder, saa vist som I have gjort det mod en af disse mine mindste Brødre, have I gjort det imod mig.

⁴¹ Da skal han ogsaa sige til dem ved den venstre Side: gaar bort fra mig, I forbandede, til den evige Ild, som er beredt Djævelen og hans Engle. ⁴² Thi jeg var hungrig, og I gave mig ikke at spise; jeg var tørstig, og I gave mig ikke at drikke; ⁴³ jeg var fremmed, og I toge mig ikke i Hus; nøgen, og I klædte mig ikke; syg og i Fængsel, og I besøgte mig ikke. ⁴⁴ Da skulle ogsaa de svare og sige: Herre, naar saa vi dig hungrig, eller tørstig, eller fremmed, eller nøgen, eller syg, eller i Fængsel, og tjente dig ikke? ⁴⁵ Da skal han svare dem og sige: sandelig siger jeg eder, saa vist som I ikke have gjort det mod en af disse mindste, have I heller ikke gjort det mod mig. ⁴⁶ Og disse skulle gaa bort til evig Straf, men de retfærdige til evigt Liv.

Jesus forudsiger sin Korsfæstelse. Raadet beslutter hans Død.

26 Og det skete, da Jesus havde endt alle disse Taler, sagde han til sine Disciple: ² I vide, at om to Dage kommer Paasken; saa bliver Menneskesønnen overgivet til at korsfæstes.

³ Da forsamledes Ypperstepræsterne og Folkets Ældste i Ypperstepræstens Gaard; han hed Kajfas; ⁴ og de raadsloge om at gribe Jesus med List og ihjelslaa ham. ⁵ Men de sagde: ikke paa Højtiden, for at der ikke skal blive Ustyr i Folket.

Jesus salves i Betania. Judas sælger sig til at forraade Jesus.

⁶ Men da Jesus var kommen til Betania, i Simon den spedalskes Hus, ⁷ traadte en Kvinde hen til ham med en Alabaster-Krukke med meget kostbar Salve, og udgød den paa hans Hoved, medens han sad til Bords.

⁸ Men da Disciplene saa det, harmedes de og sagde: hvortil skal denne Spilde? ⁹ dette kunde jo været solgt for mange Penge og givet til fattige! ¹⁰ Men da Jesus mærkede det, sagde han til dem: hvorfor volde I Kvinden Ulempe? det var jo en god Gjerning, hun gjorde imod mig. ¹¹ I have jo altid de fattige hos eder, men mig have I ikke altid. ¹² Thi at hun kom denne Salve paa mit Legeme, det gjorde hun for at berede mig til min Jordefærd. ¹³ Sandelig siger jeg eder, hvor som helst dette Evangelium bliver prædiket i hele Verden, skal ogsaa det, som hun gjorde, fortælles til hendes Amindelse.

¹⁴ Da gik en af de tolv, som hed Judas Iskarjot, hen til Ypperstepræsterne og sagde: ¹⁵ hvad ville I give mig,

saa skal jeg overgive ham til eder? Men de udbetalte ham tredive Sølvpenge, ¹⁶ og fra den Stund søgte han Lejlighed til at forraade ham.

Jesus holder Paaskemaaltid og indstifter den hellige Nadver.

¹⁷ Men paa den første af de usyrede Brøds Dage kom Disciplene hen til Jesus og sagde: hvor vil du, at vi skulle gjøre rede for dig til at spise Paaskelammet? ¹⁸ Og han sagde: gaar ind i Staden til en vis Mand og siger til ham: Læreren siger, min Tid er nær; hos dig holder jeg Paaskemaaltidet med mine Disciple. ¹⁹ Og Disciplene gjorde, som Jesus havde paalagt dem, og gjorde Paaskemaaltidet rede.

²⁰ Men da det var blevet Aften, satte han sig til Bords med de tolv Disciple. ²¹ Og medens de spiste, sagde han: sandelig siger jeg eder, en af eder vil forraade mig. ²² Og de bleve saare bedrøvede og begyndte hver især at sige til ham: det er da vel ikke mig, Herre?

²³ Men han svarede og sagde: en, som dypede sin Haand med mig i Fadet, han vil forraade mig. ²⁴ Menneskesønnen gaar vel bort, alt som der er skrevet om ham, men ve det Menneske, ved hvem Menneskesønnen bliver forraadt; det var godt for det Menneske, om han ikke var bleven født. ²⁵ Men Judas, som forraadte ham, svarede og sagde: det er da vel: ikke mig, Rabbi? Han siger til ham: du sagde det.

²⁶ Men medens de spiste, tog Jesus et Brød, og efter at have velsignet brød han det og gav det til Disciplene og sagde: tager, æder, dette er mit Legeme. ²⁷ Og han tog et Bæger, og efter at have takket gav han dem det og sagde: drikker alle deraf; ²⁸ thi dette er mit, Pagtens, Blod, som udgydes for mange til Syndernes Forladelse. ²⁹ Men jeg siger eder, jeg skal fra nu at aldrig drikke af denne Vintræets Frugt inden den Dag, da jeg drikker den med eder, ny, i min Faders Rige. ³⁰ Og da de havde sunget Lovsang, gik de ud til Oliebærget.

Jesus forudsiger sine Disciples Forsagthed og Peders Fornegtelse.

³¹ Da siger Jesus til dem: alle I ville forarges paa mig i denne Nat; thi der er skrevet: »Jeg vil slaa Hyrden, og Hjordens Faar skulle adspredes«; ³² men efter at jeg er staaet op, vil jeg gaa forud for eder til Galilæa. ³³ Men Peder svarede og sagde til ham: om end alle ville forarges paa dig, saa skal dog jeg ingensinde forarges. ³⁴ Jesus sagde til ham: sandelig siger jeg dig, i denne Nat, førend Hanen galer, vil du fornegte mig tre Gange. ³⁵ Peder siger til ham: om jeg og skulde dø med dig, skal jeg ingenlunde fornegte dig. Lignende sagde og alle Disciplene.

Jesu Sjælekamp i Getsemane.

³⁶ Da kommer Jesus med dem til en Gaard, som hedder Getsemane, og han siger til Disciplene: sætter eder her, medens jeg gaar der hen og beder. ³⁷ Og han tog Peder og Sebedæos' to Sønner med sig, og han begyndte at bedrøves og svarlig at ængstes. ³⁸ Da siger han til dem: min Sjæl er dybt bedrøvet til Døden; bliver her og vaager med mig! ³⁹ Og han gik lidet frem, faldt paa sit Ansigt, bad og sagde: min Fader, er det muligt, da lad denne Skaal gaa mig forbi; dog ikke som jeg, men som du vil. ⁴⁰ Og han kommer til Disciplene og finder dem sovende og siger til Peder: saa mægtede I ikke at vaage een Time med mig! ⁴¹ Vaager og beder, at I ikke skulle falde i Fristelse; Aanden er vel redebon, men Kjødet er skrøbeligt.

⁴² Atter gik han anden Gang bort og bad og sagde: min Fader, hvis denne ikke kan gaa forbi, uden at jeg skal drikke den, da ske din Vilje. ⁴³ Og han kom og fandt dem atter sovende, thi deres Øjne vare tyngede; ⁴⁴ og han forlod dem, gik atter bort og bad tredje Gang og sagde det samme Ord. ⁴⁵ Da kommer han til Disciplene og siger til dem: sover herefter og hvil eder! se, Timen er nær, og Menneskesønnen bliver overgivet i Synderes Hænder. ⁴⁶ Staar op, lader os gaa; se, han som forraader mig, er nær.

Menneskesønnen overgives i Synderes Hænder.

⁴⁷ Og medens han endnu taledes, se, da kom Judas, en af de tolv, og med ham en stor Skare med Sværd og Knipler fra Ypperstepræsterne og Folkets Ældste. ⁴⁸ Men den, som forraadte ham, havde givet dem et Tegn og sagt: den, som jeg kysser, ham er det; griber ham. ⁴⁹ Og strags gik han hen til Jesus og sagde: hil dig, Rabbi! og kyssede ham heftigt. ⁵⁰ Men Jesus sagde til ham: Fælle, hvorfor er du her? Da traadte de til og lagde Haand paa Jesus og grebe ham.

⁵¹ Og se, en af dem, der vare med Jesus, udtrak sin Haand og drog sit Sværd, og han slog til Ypperstepræstens Tjener og huggede hans Øre af. ⁵² Da siger Jesus til ham: stik dit Sværd igjen paa sit Sted; thi alle de, som tage Sværd, skulle tages af Dage med Sværd. ⁵³ Eller mener du, at jeg ikke kan bede min Fader, og han vil paa Stand stille mere end tolv Legioner Engle til min Tjeneste? ⁵⁴ Hvorledes skulle da Skrifterne opfyldes, at det maa saaledes ske? ⁵⁵ I den Time sagde Jesus til Skarerne: I ere udgangne som imod en Røver med Sværd og Knipler for at fange mig; daglig sad jeg i Helligdommen og lærte, og I grebe mig ikke! ⁵⁶ Men dette er altsammen sket, for at Profeternes Skrifter skulle opfyldes. Da forlode alle Disciplene ham og flyede.

Jesus for Ypperstepræsten Kajfas.

⁵⁷ Og de, som havde grebet Jesus, førte ham bort til Ypperstepræsten Kajfas, hvor de Skriftkloge og Ældste vare forsamlede. ⁵⁸ Men Peder fulgte ham i Frastand lige til Ypperstepræstens Gaard, og han gik indenfor og satte sig hos Svendene for at se, hvad Enden vilde blive.

⁵⁹ Og Ypperstepræsterne og de Ældste og hele Raadet søgte falsk Vidnesbyrd imod Jesus, for at de kunde faa ham undlivet; ⁶⁰ og de fandt intet, endskjønt mange falske Vidner traadte frem. Men tilsidst traadte to frem og sagde: ⁶¹ denne har sagt: jeg mægter at nedbryde Guds Tempel og i tre Dage at bygge det op.

⁶² Og Ypperstepræsten stod op og sagde til ham: svarer du intet? hvad er det, disse vidne imod dig? ⁶³ Men Jesus tav. Og Ypperstepræsten tog til Orde og sagde til ham: jeg edfæster dig ved den levende Gud til, at du siger os, om du er Kristus, Guds Søn! ⁶⁴ Jesus siger til ham: du sagde det; dog, jeg siger eder, fra nu af skulle I se Menneskesønnen sidde ved Kraftens højre Side og komme paa Himlens Skyer. ⁶⁵ Da sønderrev Ypperstepræsten sine Klæder og sagde: han har bespottet Gud; hvad have vi mere Vidner behov? se, nu have I hørt Bespottelsen! ⁶⁶ Hvad tykkes eder? Men de svarede og sagde: han er skyldig til Døden.

⁶⁷ Da spyttede de ham i Ansigtet og sloge ham med knyttede Næver, og nogle gave ham Ørefigen og sagde: ⁶⁸ profetér os, Kristus, hvem var det, der slog dig?

Peders Fornegtelse.

⁶⁹ Men Peder sad udenfor i Gaarden. Og en Pige kom hen til ham og sagde: ogsaa du var med Galilæeren Jesus. ⁷⁰ Men han negtede det i alles Paahør og sagde: jeg véd ikke, hvad du mener. ⁷¹ Men da han var gaaet ud i Forhallen, saa en anden Pige ham, og hun siger til dem, som vare der: han der var med Jesus af Nasaret. ⁷² Og han negtede det atter med en Ed: jeg kender ikke det Menneske! ⁷³ Men lidt derefter kom de til, som stode der, og de sagde til Peder: sandelig ogsaa du er en af dem; thi dit Maal røber dig jo. ⁷⁴ Da begyndte han at forbande sig og sværge: jeg kjender ikke det Menneske! Og strags gol Hanen. ⁷⁵ Og Peder kom Jesu Ord i Hu, at han havde sagt: førend Hanen galer, vil du fornegte mig tre Gange. Og han gik udenfor og græd bitterlig.

Jesus overgives til Pilatus. Judas' Endeligt.

27 Men da det var blevet Morgen, holdt alle Ypperstepræsterne og Folkets Ældste Samraad imod Jesus, for at faa ham undlivet. ² Og de bandt ham og førte ham bort og overgav ham til Landshøvdingen Pontius Pilatus.

³ Da Judas, som forraadte ham, nu saa, at han var bleven domfældt, fortrød han det og bragte de tredive

Sølvpenge tilbage til Ypperstepræsterne og de Ældste og sagde: ⁴ jeg har syndet, idet jeg forraadte uskyldigt Blod. Men de sagde: hvad kommer det os ved? se du dertil! ⁵ Og han kastede Sølvpengene ind i Templet og veg bort og gik hen og hængte sig. ⁶ Men Ypperstepræsterne toge Sølvpengene og sagde: det er ikke tilladt at lægge dem til Tempelskatten, efterdi det er Blodpenge. ⁷ Og efter at have holdt Samraad købte de for dem Pottemager-Marken til Gravsted for de fremmede. ⁸ Derfor blev den Mark kaldet Blodmark indtil den Dag i Dag. ⁹ Da opfyldtes det, som blev talet ved Profeten Jeremias, der siger: »Og de toge de tredive Sølvpenge, den værdsattes Værd, hvem de værdsatte paa Israels Børns Vegne, ¹⁰ og de gave dem for Pottemager-Marken, efter som Herren paalagde mig«.

Jesus for Pilatus.

¹¹ Men Jesus stod for Landshøvdingen. Og Landshøvdingen spurgte ham og sagde: er du Jødernes Konge? Og Jesus sagde til ham: du siger det. ¹² Og medens han blev anklaget af Ypperstepræsterne og de Ældste, svarede han intet. ¹³ Da siger Pilatus til ham: hører du ikke, hvor meget de vidne imod dig? ¹⁴ Og han svarede ham end ikke paa et eneste Ord, saa at Landshøvdingen undrede sig saare.

¹⁵ Men paa Højtiden plejede Landshøvdingen at give Hoben een Fange løs, hvem de vilde; ¹⁶ og de havde den Gang en berygtet Fange, som hed Barabbas, ¹⁷ Da de nu vare samlede, sagde Pilatus til dem: hvem Ville I, at jeg skal give eder løs, Barabbas eller Jesus, som kaldes Kristus? ¹⁸ Thi han vidste, at det var af Avind, de havde overgivet ham. ¹⁹ Men medens han sad paa Dommersædet, sendte hans Hustru Bud til ham og sagde: giv dig ikke af med denne retfærdige; thi jeg har i Dag lidt meget i en Drøm for hans Skyld. ²⁰ Men Ypperstepræsterne og de Ældste overtalte Hoben til, at de skulde begjære Barabbas og tage Jesus. af Dage. ²¹ Og Landshøvdingen svarede og sagde til dem: hvem ville I, at jeg skal give eder løs af de to? Men de sagde: Barabbas! ²² Pilatus siger til dem: hvad skal jeg da gjøre med Jesus, som kaldes Kristus? De sige alle: lad ham blive korsfæstet! ²³ Men Landshøvdingen sagde: hvad ondt har han da gjort? Men de raabte af al Magt og sagde: lad ham blive korsfæstet! ²⁴ Da nu Pilatus saa, at han intet udrettede, men at der kun blev mere Ustyr, tog han Vand og toede sine Hænder i Hobens Paasyn og sagde: jeg er uskyldig i denne retfærdiges Blod; ser I dertil! ²⁵ Og hele Folket svarede og sagde: hans Blod komme over os og over vore Børn! ²⁶ Da gav han dem Barabbas løs; men Jesus hudstrøg han og overgav ham til at korsfæstes.

De romerske Soldater drive Spot med Jesus.

²⁷ Da toge Landshøvdingens Stridsmænd Jesus med sig ind i Borgen og samlede hele Mandskabet om

ham; ²⁸ og de klædte ham af og hængte en skarlagensrød Kappe om ham, ²⁹ og de flettede en Krone af Torne og satte den paa hans Hoved, og et Rør i hans højre Haand, og de faldt paa Knæ for ham, dreve Spot med ham og sagde: hil være dig, du Jødernes Konge! ³⁰ og de spyttede paa ham, toge Røret og sloge ham i Hovedet. ³¹ Og da de havde drevet Spot med ham, toge de Kappen af ham og iførte ham hans egne Klæder og førte ham bort for at korsfæste ham.

Jesu Korsfæstelse og Død.

³² Medens de nu gik ud, traf de en Mand fra Kyrene Ved Navn Simon, ham tvang de til at bære hans Kors. ³³ Og da de kom til et Sted, som hedder Golgata (det vil sige: Hovedpandested), ³⁴ gave de ham Eddike at drikke blandet med Galde; og da han havde smagt det, vilde han ikke drikke det. ³⁵ Men da de havde korsfæstet ham, delte de hans Klæder imellem sig ved Lodkastning; ³⁶ og saa sad de der og holdt Vagt over ham. ³⁷ Og oven over hans Hoved satte de hans Skyld, saa skreven: »Dette er Jesus, Jødernes Konge«. ³⁸ Derpaa blive to Røvere korsfæstede tilligemed ham, en ved højre, og en ved venstre Side.

³⁹ Men de, som gik forbi, bespottede ham, idet de rystede paa deres Hoveder og sagde: ⁴⁰ du, som nedbryder Templet og i tre Dage bygger det op, frels dig selv; er du Guds Søn, da stig ned af Korset! ⁴¹ Ligeledes spottede ogsaa Ypperstepræsterne tilligemed de Skriftkloge og Ældste og sagde: ⁴² andre har han frelst, sig selv kan han ikke frelse! er han Israels Konge, da stige han nu ned af Korset, saa ville vi tro paa ham! ⁴³ Han har sat sin Lid til Gud; han fri ham nu, om han har Behag i ham; han har jo sagt: jeg er Guds Søn! ⁴⁴ Ja, ogsaa Røverne, som vare blevne korsfæstede med ham, smædede ham paa samme Maade.

⁴⁵ Men fra den sjette Time blev der Mørke over det hele Land indtil den niende Time. ⁴⁶ Og ved den niende Time raabte Jesus med høj Røst og sagde: Eli, Eli, lama sabaktani! det vil sige: min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig! ⁴⁷ Men nogle af dem, som stode der, sagde, da de hørte det: det er Elias, han kalder paa. ⁴⁸ Og strags løb en af dem hen og tog en Svamp, fyldte den med Eddike. og satte den paa et Rør og gav ham at drikke. ⁴⁹ Men de andre sagde: bi! lader os se, om Elias kommer og frelser ham. ⁵⁰ Men Jesus raabte atter med høj Røst og opgav Aanden.

⁵¹ Og se, Forhængen i Templet splittedes i to Stykker, fra øverst til nederst, og Jorden skjælv, og Klipperne revnede, ⁵² og Gravene aabnedes, og mange af de hensovede helliges Legemer stode op, ⁵³ og de gik ud af Gravene efter hans Opstandelse og gik ind i den hellige Stad og viste sig for mange. ⁵⁴ Men da Hovedsmanden og de, som med ham holdt Vagt over Jesus, saa Jordskjælvet og hvad der skete, bleve de saare rædde og sagde: sandelig, han var Guds Søn! ⁵⁵ Men

der var mange Kvinder der, som i Frastand saa til, de, som havde fulgt Jesus fra Galilæa og tjent ham.

⁵⁶ Iblandt dem var Maria Magdalene og Maria Jakobs og Joses, Moder og Sebedæos' Sønners Moder.

Jesu Begravelse. Vagten ved Graven.

⁵⁷ Men da det var blevet Aften, kom en rig Mand fra Arimatæa, ved Navn Josef, som og selv var en Discipel af Jesus; ⁵⁸ han gik hen til Pilatus og bad om Jesu Legeme. Da bød Pilatus, at det skulde udleveres. ⁵⁹ Og Josef tog Legemet og indsvøbte det i rent Linned, ⁶⁰ og lagde det i sin nye Grav, som han havde udhugget i Klippen; og han væltede en stor Sten for Indgangen til Graven og gik bort. ⁶¹ Men Maria Magdalene var der og den anden Maria, de sad lige overfor Graven.

⁶² Men den næste Dag, som er den efter Beredelsesdagen, samlede Ypperstepræsterne og Farisæerne sig hos Pilatus og sagde: ⁶³ Herre, det er rundet os i Hu, at den Forfører sagde, medens han endnu levede: tre Dage efter staar jeg op. ⁶⁴ Byd derfor, at Graven sikkert bevogtes indtil den tredje Dag, for at ikke hans Disciple skulle komme og stjæle ham og sige til Folket: han er staaet op fra de døde; saa vil den sidste Forførelse blive værre end den første. ⁶⁵ Pilatus sagde til dem: der have I en Vagt; gaar hen og holder sikker Vagt, som bedst I forstaa. ⁶⁶ Og de gik hen og bevogtede sikkert Graven med Vagten, efter at have sat Segl paa Stenen.

Jesu Opstandelse.

28 Men efter Hviledagen, da det gryede ad den første Dag i Ugen, kom Maria Magdalene og den anden Maria for at se til Graven. ² Og se, der kom et stort Jordskjælv; thi en Herrens Engel for ned fra Himlen og kom hen og væltede Stenen fra og satte sig paa den. ³ Men hans Udseende var som Lynild, og hans Klædebon hvidt som Sne. ⁴ Og af Frygt for ham skjælvede de, der holdt Vagt, og bleve som døde. ⁵ Men Engelen tog til Orde og sagde til Kvinderne: I skulle ikke frygte; thi jeg véd, at det er Jesus den korsfæstede, I søge; ⁶ han er ikke her, thi han er staaet op, ligesom han har sagt. Kommer hid og ser Stedet, hvor Herren laa. ⁷ Og gaar skyndsomt hen og siger til hans Disciple: han er staaet op fra de døde, og se, han gaar forud for eder til Galilæa; der skulle I se ham. Se, jeg har sagt eder det.

⁸ Og de gik skyndsomt bort fra Graven med Frygt og stor Glæde og løb hen at forkynde hans Disciple det. ⁹ Men som de vare paa Vej for at forkynde hans Disciple det, se, da mødte Jesus dem og sagde: hil være eder! Men de kom hen og omfavnedes hans Fødder og tilbade ham. ¹⁰ Da siger Jesus til dem: frygter ikke; gaar hen og forkynder mine Brødre, at de skulle gaa bort til Galilæa, og der skulle de se mig.

Raadet underkøber Grav-Vagten.

¹¹ Men medens de vare paa Vej, se, da gik nogle af Vagten til Staden og meldte Ypperstepræsterne alt det, som var sket. ¹² Og efter at have forsamlet sig med de Ældste og holdt Samraad, gave de Stridsmændene rundelig Penge ¹³ og sagde: siger, hans Disciple kom ved Nattetid og stjal ham, medens vi sov. ¹⁴ Og dersom dette kommer Landshøvdingen for Øre, skulle Vi stille ham tilfreds og holde eder angerløse. ¹⁵ Men de toge Pengene og gjorde, som de vare underviste; og dette Ord blev udspreedt blandt Jøderne indtil den Dag i Dag.

Jesus giver Apostlene det Hverv at kristne alle Folket.

¹⁶ Men de elleve Disciple droge til Galilæa, til det Bjærg, hvor Jesus havde sat dem Stævne. ¹⁷ Og da de saa ham, tilbade de ham; men nogle tvivlede. ¹⁸ Og Jesus traadte frem, taledede til dem og sagde: mig er givnen al Magt i Himmelen og paa Jord; ¹⁹ gaar derfor hen og gjører alle Folkene til mine Disciple, ved at døbe dem til Faderens og Sønnens og den Hellig-Aands Navn, ²⁰ idet I lære dem at holde alt, hvad jeg har befaleet eder; og se, jeg er med eder alle Dage indtil Tidens Fuldendelse.

Markus-Evangeliet

1 Begyndelse til Jesu Kristi Guds Søns Evangelium.

Johannes Døber. Jesu Daab og Fristelse.

² Ligesom skrevet er i Profeten Esajas: »Se jeg udsender min Engel for dit Aasyn, som skal berede din Vej.

³ Der er en Røst af en, som raaber i Ørken: bereder Herrens Vej, gjører hans Stier jævne«. ⁴ Johannes kom og døbte i Ørken og prædikede Omvendelses-Daab til Syndernes Forladelse. ⁵ Og hele Judæas Land og alle Jerusalems Indbyggere gik ud til ham, og de bleve døbte af ham i Floden Jordan, idet de bekjendte deres Synder. ⁶ Men Johannes bar en Kamelhaars Klædning og et Læderbælte om sin Lænd, og hans Føde var Græshopper og vild Honning. ⁷ Og han prædikede og sagde: han, som er stærkere end jeg, kommer efter mig, han hvis Skotvinge jeg ikke er værdig til at bukke mig ned og løse. ⁸ Jeg har døbt eder med Vand, men han skal døbe eder med den Hellig-Aand.

⁹ Og det skete i de Dage, at Jesus kom fra Nasaret i Galilæa og blev døbt i Jordan af Johannes. ¹⁰ Og strags, idet han steg op af Vandet, saa han Himlene skilles ad, og Aanden som en Due fare ned over ham; ¹¹ og der kom en Røst fra Himlene: du er min Søn den elskede, i hvem jeg har Velbehag! ¹² Og strags driver Aanden ham ud i Ørken. ¹³ Og han var i Ørken fyrretyve Dage og fristedes af Satan, og han var iblandt Dyrene; og Englene tjente ham.

Jesus kommer til Galilæa; kalder fire Disciple.

¹⁴ Og efter at Johannes var bleven givet i Fjendevold, kom Jesus til Galilæa og prædikede Guds Evangelium ¹⁵ og sagde: Tiden er fuldkommet, og Guds Rige er kommet nær; omvender eder, og tror paa Evangeliet.

¹⁶ Og medens han vandrede langs med den galilæiske Sø, saa han Simon og Andreas, Simons Broder, kaste Vaad i Søen; de vare nemlig Fiskere. ¹⁷ Og Jesus sagde til dem: følger efter mig, saa vil jeg gjøre, at I blive Menneske-Fiskere. ¹⁸ Og strags forlode de deres Garn og fulgte ham.

¹⁹ Og da han var gaaet lidt videre, saa han Jakob Sebedæos' Søn og hans Broder Johannes, ligeledes i Skibet, hvor de bødede deres Garn; og strags kaldte han dem. ²⁰ Og de forlode deres Fader Sebedæos Skibet med Lejesvendene og gik efter ham.

Jesus helbreder en besat i Kapernaum.

²¹ Og de gaa ind i Kapernaum. Og strags paa Hviledagen gik han ind i Synagogen og lærte. ²² Og de vare slagte af Forbavselse over hans Lære; thi han lærte dem som en, der havde Myndighed, og ikke som de Skriftkloge. ²³ Og der var i deres Synagoge en Mand med en uren Aand, og han skreg op og sagde: ²⁴ hvad have vi med dig at gjøre, Jesus af Nasaret! er du kommen for at ødelægge os? jeg kjender dig, hvem du er, du Guds hellige! ²⁵ Og Jesus truede ham og sagde: ti stille, og far ud af ham! ²⁶ Og den urene Aand sled i ham og raabte med høj Bøst og for ud af ham. ²⁷ Og de bleve alle forfærdede, saa at de kom i Ordskifte indbyrdes og sagde: hvad er dette? en ny Lære med Myndighed! ogsaa de urene Aander byder han, og de lyde ham! ²⁸ Og Rygtet om ham kom strags ud overalt i hele Omegnen i Galilæa.

Jesus helbreder Peders Svigermoder og mange andre, forlader Kapernaum.

²⁹ Og strags, da de vare gaaede ud af Synagogen, gik de ind i Simons og Andreas! Hus med Jakob og Johannes. ³⁰ Men Simons Svigermoder laa syg af Feber, og strags tale de til ham om hende. ³¹ Og han traadte til, tog hende ved Haanden og rejste hende op; og Feberen forlod hende, og hun vartede dem op.

³² Men da det var blevet Aften, da Solen gik ned, bragte de alle dem, som lede ilde, og de besatte til ham, ³³ og hele Byen var samlet ved Døren. ³⁴ Og han helbredte mange, som lede ilde af manglehaande Sygdomme, og uddrev mange Uaander; og han tillod ikke Uaanderne at tale, fordi de kjendte ham.

³⁵ Og om Morgenen, længe før Dag, stod han op og gik ud, og han gik bort til et øde Sted, og der bad han. ³⁶ Og Simon og de, som vare med ham, skyndte sig efter ham, ³⁷ og da de fandt ham, sige de til ham: alle lede efter dig. ³⁸ Og han siger til dem: lader os gaa andensteds hen, til de nærliggende Landsbyer, for at jeg kan prædike ogsaa der; thi dertil er jeg udgangen.

³⁹ Og han kom og prædikede i deres Synagoger i hele Galilæa og uddrev Uaanderne.

Jesus helbreder en spedalsk.

⁴⁰ Og der kommer en spedalsk til ham, beder ham og falder paa Knæ for ham og siger til ham: dersom

du vil, saa kan du rense mig. ⁴¹ Og han ynkedes inderlig, udtrakke sin Haand, rørte ved ham og siger til ham: jeg vil, bliv ren! ⁴² Og da han havde sagt det, gik Spedalskheden strags bort af ham, og han blev renset. ⁴³ Og han talte ham strengelig til og drev ham strags bort ⁴⁴ og siger til ham: se til, at du ikke siger noget til nogen; men gaa bort og fremvis dig for Præsten, og offer for din Renselse, hvad Moses har paabudt, til Vidnesbyrd for dem. ⁴⁵ Men han gik ud og begyndte at udraabe det meget og at udsprede Fortællingen, saa at Jesus ikke mere kunde gaa aabenlyst ind i en By, men han opholdt sig udenfor paa øde Steder; og de kom til ham allevegne fra.

Jesus helbreder en værkbruden i Kapernaum.

2 Og da han atter var gaaet ind i Kapernaum nogle Dage efter, spurgtes det, at han var hjemme. ² Og der samlede sig mange, saa at de ikke mere kunde rummes, end ikke foran Døren; og han taledede Ordet til dem. ³ Og de kom og bragte til ham en værkbruden, der blev baaren af fire; ⁴ og da de ikke kunde komme nær til ham for Skaren, toge de Taget af, hvor han var, og brøde Hul og firedede Sengen ned, som den værkbrudne laa paa. ⁵ Og da Jesus saa deres Tro, siger han til den værkbrudne: Søn, dine Synder ere forladte.

⁶ Men der var nogle af de Skriftkloge, som sad der og gjorde sig de Tanker i deres Hjærter: ⁷ hvor kan han tale saaledes? han bespotter! hvem mægter at forlade Synder uden een, nemlig Gud? ⁸ Og da Jesus strags i sin Aand skjønnede, at de gjorde sig saadanne Tanker ved sig selv, siger han til dem: hvi gjøre I eder disse Tanker i eders Hjærter? ⁹ Hvad er lettest, at sige til den værkbrudne: dine Synder ere forladte! eller at sige: staa op, og tag din Seng og gaa! ¹⁰ Men for at I skulle vide, at Menneskesønnen har Magt paa Jorden til at forlade Synder, — siger han til den værkbrudne: ¹¹ jeg siger dig, staa op, tag din Seng og gaa til dit Hus! ¹² Og han stod op og tog strags Sengen og gik ud i alles Paasyn, saa at de alle forbavsedes og prisede Gud og sagde: aldrig have vi set Magen.

Jesus kalder Levi; taler om Faste.

¹³ Og han gik atter ud langs med Søen, og hele Skaren kom til ham, og han lærte dem. ¹⁴ Og idet han gik forbi, saa han Levi Alfæos' Søn sidde ved Toldboden, og han siger til ham: følg mig! Og han stod op og fulgte ham. ¹⁵ Og det skete, at han sad til Bords i hans Hus, og mange Toldere og Syndere sad til Bords med Jesus og hans Disciple; de vare nemlig mange, og de fulgte ham. ¹⁶ Og da de Skriftkloge af Farisæerne saa, at han spiste med Syndere og Toldere, sagde de til hans Disciple: hvor kan det være, at han spiser og drikker med Toldere og Syndere? ¹⁷ Og da Jesus hørte det, siger han til dem: de karske have ikke Læge behov,

men de, som lide ilde; jeg er ikke kommen for at kalde retfærdige, men Syndere.

¹⁸ Og Johannes' Disciple og Farisæerne holdt Faste; og de komme og sige til ham: hvorfor faste Johannes' Disciple og Farisæernes Disciple, men dine Disciple faste ikke? ¹⁹ Og Jesus sagde til dem: mon Brudesvendene vel kunne faste, medens Brudgommen er hos dem? Saa længe som de have Brudgommen hos sig, kunne de ikke faste. ²⁰ Men de Dage skulle komme, naar Brudgommen bliver borttagen fra dem, da ville de faste paa den Dag. ²¹ Ingen syer en Lap af ustammet Tøj paa et gammelt Klædebon; ellers river den ny Lap mere ud af det gamle, og der bliver et værre Hul. ²² Og ingen kommer ung Vin paa gamle Læderflasker; ellers sprænger Vinen Flaskerne, og Vinen ødelægges saavelsom Flaskerne. Men ung Vin paa nye Flasker!

Disciplene plukke Aks paa Hviledagen.

²³ Og det skete, at han paa Hviledagen vandrede igjennem Sæden, og hans Disciple begyndte, medens de vandrede, at plukke Aks. ²⁴ Og Farisæerne sagde til ham: se, hvi gjøre de paa Hviledagen, hvad der ikke er tilladt? ²⁵ Og han sagde til dem: have I aldrig læst, hvad David gjorde, da han var i Trang og hungrede, han og de, som vare med ham, ²⁶ hvorledes han gik ind i Guds Hus, medens Abjatar var Ypperste præst, og spiste Skuebrødene, som det ikke er andre end Præsterne tilladt at spise, og gav ogsaa deraf til dem, som vare med ham. ²⁷ Og han sagde til dem: Hviledagen er bleven til for Menneskets Skyld, og ikke Mennesket for Hviledagens Skyld. ²⁸ Altsaa er Menneskesønnen Herre ogsaa over Hviledagen.

Jesus helbreder en visnen Haand; vandrør om og helbreder mange.

3 Og han gik atter ind i en Synagoge, og der var en Mand, som havde en visnen Haand. ² Og de toge vare paa ham, om han vilde helbrede ham paa Hviledagen, for at de kunde anklage ham. ³ Og han siger til Manden, som havde den visne Haand: staa frem her i Midten. ⁴ Og han siger til dem: er det tilladt paa Hviledagen at gjøre godt eller at gjøre ondt, (at frelse en Sjæl eller at slaa ihjel? Men de tav. ⁵ Og han saa sig om paa dem med Vrede, sorigfuld over deres Hjærter Forstokkelse, og siger til Manden: ræk din Haand ud! Og han rakte den ud, og hans Haand blev karsk igjen. ⁶ Og Farisæerne gik ud og holdt strags Samraad med Herodianerne imod ham, hvorledes de kunde tage ham af Dage.

⁷ Og Jesus drog sig med sine Disciple bort til Søen, og en stor Mængde fulgte med fra Galilæa; ogsaa fra Judæa ⁸ og fra Jerusalem og fra Idumæa og hinsides Jordan og Omegnen af Tyros og Sidon kom der til ham en stor Mængde, da de hørte, hvor store Ting han gjorde. ⁹ Og han sagde til sine Disciple, at en Baad

skulde være rede for ham, for Skarens Skyld, at de ikke skulde trænge ham. ¹⁰ Thi han helbredte mange, saa at de styrtede sig over ham, alle som havde Plager, for at de kunde røre ved ham; ¹¹ og de urene Aander faldt ned for ham, naar de saa ham, og raabte og sagde: du er Guds Søn! ¹² Og han truede dem meget, at de ikke maatte gjøre ham bekjendt.

Jesus udvælger tolv Apostle.

¹³ Og han stiger op paa et Bjærg og hidkalder dem, som han selv vilde, og de gik hen til ham. ¹⁴ Og han indsatte tolv, til at de skulde følge med ham, og til at han kunde udsende dem til at prædike ¹⁵ og til at have Magt til at uddrive Uaander. Og han indsatte de tolv, ¹⁶ Simon, hvem han tillagde Navnet Peder, ¹⁷ og Jakob Sebedæos' Søn og Johannes Jakobs Broder (og han tillagde dem Navnet Boanerges, det vil sige, Tordensønner) ¹⁸ og Andreas og Filip og Bartolomæos og Mattæos og Tomas og Jakob Alfæos' Søn og Taddæos og Simon Kananæer ¹⁹ og Judas Iskarjot, ham som og forraadte ham.

De Skriftkloges Beskyldning mod Jesus og Jesu Svar.

²⁰ Saa komme de hjem; og en Skare kommer atter sammen, saa at de end ikke kunde faa Mad. ²¹ Og da hans Husfæller hørte det, gik de ud for at faa ham fat; thi de sagde: han er ude af sig selv. ²² Og de Skriftkloge, som vare komne ned fra Jerusalem, sagde: han har Beelsebul, og: det er ved Uaandernes Øverste, han uddriver Uaanderne. ²³ Og han hidkaldte dem og sagde i Lignelser til dem: hvorledes kan Satan uddrive Satan? ²⁴ Og dersom et Rige er i Splid med sig selv, kan samme Rige ikke bestaa; ²⁵ og dersom et Hus er i Splid med sig selv, vil samme Hus ikke kunne bestaa; ²⁶ og dersom Satan har sat sig op imod sig selv og er bleven splidagtig, kan han ikke bestaa, men det er ude med ham. ²⁷ Derimod kan ingen gaa ind i den stærkes Hus og røve hans Ejendele, uden han først har bundet den stærke; da kan han udplyndre hans Hus.

²⁸ Sandelig siger jeg eder, alle Synder skulle forlades Menneskebørnene, og Bespottelser, ihvor meget de end monne bespotte; ²⁹ men hvo som taler bespottelig mod den Hellig-Aand, har ikke i Evighed Forladelse, men er skyldig i evig Synd. ³⁰ Thi de sagde: han har en uren Aand.

Jesu Moder og Søkende søge ham.

³¹ Og hans Brødre og Moder komme, og de stode udenfor og sendte Bud til ham og kaldte ad ham. ³² Og en Skare sad omkring ham, og de sige til ham: se, din Moder og dine Brødre og dine Søstre ere udenfor og søge dig. ³³ Og han svarer dem og siger: hvem er min Moder eller mine Brødre? ³⁴ Og han ser sig om paa dem, der sidde trindt omkring ham, og siger: se, det

er min Moder og mine Brødre; ³⁵ thi hvo som gjør Guds Vilje, han er min Broder og Søster og Moder.

Lignelse om Sædemanden. Lysets rette Brug.

4 Og han begyndte atter at lære ved Søen. Og en meget stor Skare samler sig til ham, saa at han maatte gaa i et Skib og sætte sig ude paa Søen, og hele Skaren var inde paa Land ved Søen. ² Og han lærte dem meget i Lignelser og sagde til dem i sin Lære: ³ Hører til! Se, en Sædemand gik ud at saa. ⁴ Og det skete, idet han saaede, at noget faldt ved Vejen, og Fuglene kom og aade det op. ⁵ Og noget faldt paa Stengrund, hvor det ikke havde megen Jord, og det skød snart op, fordi det ikke havde dyb Jord; ⁶ og da Solen gik op, blev det svedet, og fordi det ikke havde Rod, visnede det. ⁷ Og noget faldt iblandt Torne; og Tornene skød i Vejret og kvalte det, og det bar ikke Frugt. ⁸ Og noget faldt i god Jord, og det bar Frugt: det kom op og voksede til og bar tredive og tresindstyve og hundrede Fold. ⁹ Og han sagde: hvo som har Øren at høre med, han høre!

¹⁰ Og da han var bleven ene, spurgte de, som vare om ham, tilligemed de tolv ham om Lignelserne. ¹¹ Og han sagde til dem: eder er Guds Riges Hemmelighed given; men til hine udenfor kommer det altsammen i Lignelser, ¹² for at de, skjønt seende, skulle se og ikke indse, og hørende høre og ikke forstaa, for at de ikke skulle omvende sig og faa Tilgivelse.

¹³ Og han siger til dem: forstaa I ikke denne Lignelse, hvorledes skulle I da forstaa alle Lignelserne? ¹⁴ Sædemanden saar Ordet. ¹⁵ Men de ved Vejen ere saadanne, hvor Ordet bliver saaet, og naar de have hørt det, kommer strags Satan og borttager Ordet, som er saaet i dem. ¹⁶ Og ligeledes de, som blive saaede paa Stengrunden, ere saadanne, som strags, naar de have hørt Ordet, modtage det med Glæde; ¹⁷ og de have ikke Rod i sig selv, men holde kun ved til en Tid; derefter, naar der kommer Trængsel eller Forfølgelse for Ordets Skyld, forarges de strags. ¹⁸ Og der er andre, som blive saaede blandt Tornene; de ere saadanne, som have hørt Ordet, ¹⁹ og de timelige Bekymringer og Rigdommens Forførelse og Begjæringerne efter de andre Ting trænge ind og kvæle Ordet, saa det bliver uden Frugt. ²⁰ Og de, som bleve saaede i den gode Jord, ere dem, som høre Ordet og modtage det og bære Frugt, i tredive og i tresindstyve og i hundrede Fold.

²¹ Og han sagde til dem: mon Lampen vel kommer ind, for at sættes under Skjæppen eller under Sengen? mon ikke, for at sættes paa Stagen? ²² Thi ikke er noget skjult, uden for at blive aabenbaret, ej heller blev det lønligt, uden for at komme for Dagen. ²³ Om nogen har Øren at høre med, han høre!

²⁴ Og han sagde til dem: ser til, hvad I høre! Med hvad Maal I maale, skal eder tilmaales, ja I skulle faa

Tilgift. ²⁵ Thi hvo som har, ham skal der gives, og hvo som ikke har, ham skal endog det, han har, fratages.

Lignelser om Sædens Vækst og om Sennepskornet.

²⁶ Og han sagde: med Guds Rige har det sig saaledes, som naar en Mand lægger Sæden i Jorden, ²⁷ og saa sover han og staar op Nat og Dag, og Sæden skyder op og bliver høj, han véd ikke selv, hvorledes.

²⁸ Jorden bærer Frugt af sig selv, først Blade, derefter Aks, derefter fuld Kjærne i Akset. ²⁹ Men naar Frugten er tjenlig, sender han strags Seglen ud, fordi Høsten er forhaanden.

³⁰ Og han sagde: hvad skulle vi ligne Guds Rige ved, eller i hvilken Lignelse skulle vi fremstille det? ³¹ Det er som et Sennepskorn; thi naar dette bliver saaet i Jorden, er det mindre end alle Sædarterne paa Jorden; ³² og naar det er saaet, skyder det i Vejret og bliver større end alle Urterne og skyder store Grene, saa at Himlens Fugle kunne bo under dets Skygge.

³³ Og i mange saadanne Lignelser taledede han Ordet til dem, efter som de kunde høre det, ³⁴ og uden Lignelse taledede han ikke til dem. Men i Enrum udlagde han alt for sine egne Disciple.

Stormen paa Søen.

³⁵ Og paa den Dag, da det var blevet Aften, siger han til dem: lader os sætte over til hin Side. ³⁶ Og de forlode Folkeskaren og toge ham med, som han var i Skibet; men der var ogsaa andre Skibe i Følge med ham.

³⁷ Og der kommer en stærk Stormbyge, og Bølgerne sloge ind i Skibet, saa at det var lige ved at fyldes.

³⁸ Og han laa i Bagstavnen og sov paa en Hovedpude. Og de vække ham og sige til ham: Lærer, bryder du dig ikke om, at vi forgaa? ³⁹ Og han vaagnede og truede Vinden og sagde til Søen: ti, vær stille! Og Vinden lagde sig, og det blev aldeles blik stille. ⁴⁰ Og han sagde til dem: hvi ere I saa rædde? have I endnu ikke Tro?

⁴¹ Og de bleve saare forfærdede og sagde til hverandre: hvem er dog han, siden baade Vinden og Søen adlyder ham?

Jesus helbreder en besat hos Gerasenerne.

5 Og de kom over paa hin Side af Søen til Gerasenernes Bygd. ² Og strags, da han var gaaet fra Borde, kom en Mand med en uren Aand ham i Møde ud fra Gravhulerne; ³ han havde sin Bo i Gravhulerne, og end ikke med Lænker kunde nogen længer binde ham, ⁴ efterdi han ofte havde været bunden med Bøjer og Lænker, og Lænkerne vare sønderlidte af ham, og Bøjerne sprængte, og ingen mægtede at tæmme ham; ⁵ og stadig, Nat og Dag, var han i Gravhulerne og paa Bjærgene, skrigende og huggende sig selv med Stene.

⁶ Og da han saa Jesus i Frastand, løb han til og faldt ned for ham, ⁷ og raabte med høj Røst og sagde: hvad har jeg med dig at gjøre, Jesus, du den højeste Guds

Søn! Jeg besværges dig ved Gud, pin mig ikke! ⁸ Han sagde nemlig til ham: far ud af det Menneske, du urene Aand! ⁹ Og han spurgte ham: hvad er dit Navn? Og han siger til ham: Legion er mit Navn, thi vi ere mange. ¹⁰ Og han bad ham meget, at han ikke maatte sende dem ud af Bygden. ¹¹ Men dør ved Bjærget var der en stor Hjord Svin, som gik paa Græs. ¹² Og de bade ham og sagde: send os ind i Svinene, saa vi maa fare i dem. ¹³ Og han tilstedte dem det; og de urene Aander fore ud og fore ind i Svinene, og Hjorden styrtede sig ned af Brinken i Søen, omtrent to tusende i Tal, og druknede i Søen.

¹⁴ Og de, som vogtede dem, flyede og fortalte det i Byen og paa Landet; og Folk kom for at se, hvad det var, der var sket. ¹⁵ Og de komme til Jesus, og de se den besatte, ham der havde haft Legionen, sidde paaklædt og fornuftig; og de bleve bange. ¹⁶ Og de, som havde set det, fortalte dem, hvorledes det var gaaet den besatte, Og om Svinene. ¹⁷ Og de begyndte at bede ham at gaa bort fra deres Landemærker.

¹⁸ Og idet han gik om Bord, bad den, der havde været besat, ham om, at han maatte følge med ham. ¹⁹ Og han tillod ham det ikke, men siger til ham: gaa bort til dit Hus, til dine, og fortæl dem, hvor store Ting Herren har gjort imod dig, og hvorledes han har forbarmet sig over dig. ²⁰ Og han gik bort og begyndte at udraabe i Dekapolis, hvor store Ting Jesus havde gjort imod ham; og alle undrede sig.

Jairs Datter og den blodsottige Kvinde.

²¹ Og da Jesus atter i Skibet var faret over til hin Side, samlede en stor Skare sig om ham; og han var ved Søen. ²² Og der kommer en af Synagogeforstanderne ved Navn Jair, og da han ser ham, falder han ham til Fode ²³ og beder ham meget og siger: min lille Datter er paa sit yderste; vilde du komme og lægge Hænderne paa hende, for at hun maa frelses og leve! ²⁴ Og han gik bort med ham, og en stor Skare fulgte ham, og de trængte ham.

²⁵ Og der var en Kvinde, som i tolv Aar havde haft Blodflod, ²⁶ og som havde udstaaet meget af mange Læger og tilsat alt det, hun havde, uden at være bleven hjulpet, men snarere var det blevet værre med hende; ²⁷ hun havde hørt om Jesus og kom nu i Skaren bag fra og rørte ved hans Kappe. ²⁸ Thi hun sagde: dersom jeg ikkun rører ved hans Klæder, bliver jeg frelst. ²⁹ Og strags udtørredes hendes Blods Kilde, og hun mærkede i sit Legeme, at hun var helbredt for Plagen. ³⁰ Og strags, da Jesus mærkede hos sig selv, at den Kraft var udgangen fra ham, vendte han sig om i Skaren og sagde: hvem var det, der rørte ved mine Klæder? ³¹ Og hans Disciple sagde til ham: du ser, at Skaren trænger dig, og du siger: hvem rørte ved mig? ³² Og han saa sig om for at se hende, som havde gjort dette. ³³ Men Kvinden kom frygtende og bævende, da

hun vidste, hvad der var sket hende, og hun faldt ned for ham og sagde ham hele Sandheden. ³⁴ Og han sagde til hende: Datter, din Tro har frelst dig; gaa bort med Fred, og vær helbredt for din Plage.

³⁵ Medens han endnu taler, kommer der Bud fra Synagogeforstanderens og siger: din Datter er død; hvi gjør du mere Læreren Ulejlighed? ³⁶ Men uden at ænse det Ord, som blev talt, siger Jesus til Synagogeforstanderen: frygt ikke, tro ikkun! ³⁷ Og han tillod ikke nogen at følge med sig uden Peder og Jakob og Johannes, Jakobs Broder. ³⁸ Og da de komme til Synagogeforstanderens Hus, ser han en støjende Hob, og de græd og hylede meget. ³⁹ Og han gaar ind og siger til dem: hvorfor støje og græde I? Barnet er ikke dødt, men sover. ⁴⁰ Og de udlo ham. Men han driver dem alle ud, og tager Barnets Fader og Moder og sine Ledsagere med og gaar ind, hvor Barnet laa. ⁴¹ Og han tager Barnet fat ved Haanden og siger til hende: Talita kumi! hvilket er udlagt: Pigelil, jeg siger dig, staa op! ⁴² Og strags stod Pigen op og gik omkring — hun var nemlig tolv Aar gammel —; og de bleve strags som ude af sig selv af Forbavselse. ⁴³ Og han paalagde dem meget, at ingen maatte faa dette at vide, og sagde, at der skulde gives hende noget at spise.

Jesus i Nasaret.

6 Og han gik bort derfra. Og han kommer til sin Fædreneby, og hans Disciple følge ham. ² Og da det blev Hviledag, begyndte han at lære i Synagogen, og mange vare slagne af Forbavselse ved at høre det og sagde: hvor har dog han dette fra? og hvad er det for en Visdom, som er given ham? og saadanne Kraft-Gjerninger, som ske ved hans Hænder! ³ Er dette ikke Tømmermanden, Marias Søn og Broder til Jakob og Joses og Judas og Simon? og ere ikke hans Søstre her hos os? Og de forargedes paa ham. ⁴ Og Jesus sagde til dem: en Profet er ikke vanæret uden i sit Fædreland og blandt sine Slægtninge og i sit Hus. ⁵ Og han kunde ikke der gjøre nogen Kraft-Gjerning; kun lagde han Hænderne paa nogle faa syge og helbredte dem. ⁶ Og han undrede sig over deres Vantro.

Jesus udsender de tolv Apostle.

⁷ Og han gik om i Landsbyerne trindt om og lærte. Og han hidkalder de tolv og begyndte at udsende dem to og to, og han gav dem Magt over de urene Aander. ⁸ Og han bød dem, at de intet maatte tage med til Rejsen uden Stav alene, ikke Brød, ikke Randsel, ikke Kobber i Bæltet, ⁹ men dog have Sko paa; og ifører eder ikke to Kjortler. ¹⁰ Og han sagde til dem: hvor som helst I gaa ind i et Hus, der skulle I tage Ophold, indtil I gaa bort derfra. ¹¹ Og hvilket Sted der ikke modtager eder, og hvor de ikke høre eder, drager bort derfra, og afryster Støvet under eders Fødder til Vidnesbyrd for dem. ¹² Og de gik ud og prædikede, at de skulde om-

vende sig; ¹³ og de dreve mange Uaander ud og salvede mange syge med Olie og helbredte dem.

Herodes Antipas' Mening om Jesus. Johannes Døbers Henrettelse.

¹⁴ Og Kong Herodes hørte det, thi hans Navn var blevet bekjendt, og man sagde: det er Johannes Døber, som er staaet op fra de døde, og derfor ere Kræfterne virksomme i ham. ¹⁵ Andre sagde: det er Elias; atter andre sagde: det er en Profet som en af Profeterne. ¹⁶ Men da Herodes hørte det, sagde han: det er den Johannes, som jeg har halshugget, der er staaet op.

¹⁷ Samme Herodes havde nemlig sendt Bud og grebet Johannes og sat ham i Fængsel, for sin Broder Philips Hustru Herodias, Skyld, fordi han havde ægtet hende. ¹⁸ Thi Johannes sagde til Herodes: det er dig ikke tilladt at have din Broders Hustru. ¹⁹ Men Herodias bar Had til ham og ønskede at undlive ham; og hun kunde det ikke, ²⁰ thi Herodes var bange for Johannes, da han vidste, at han var en retfærdig og hellig Mand, og han holdt sin Haand over ham, og naar han havde hørt ham, var han tvivlrædig om mange Ting, og han hørte ham gjerne.

²¹ Saa kom der en belejlig Dag, da Herodes paa sin Fødselsdag gjorde et Gjæstebud for sine Stormænd og Krigsoversterne og de fornemste i Galilæa. ²² Og da selve Herodias, Datter kom ind og dansede, behagede hun Herodes og Gjæsterne, og Kongen sagde til Pigen: begjær af mig, hvad du vil, og jeg skal give dig det. ²³ Og han tilsvor hende: hvad som helst du begjærer af mig, skal jeg give dig, lige til Halvdelen af mit Rige. ²⁴ Men hun gik ud og sagde til sin Moder: hvad skal jeg begjære? Og hun sagde: Johannes Døbers Hoved. ²⁵ Og strags gik hun skyndsomt ind til Kongen, begjærede og sagde: jeg ønsker, at du nu strags giver mig paa et Fad Johannes Døbers Hoved. ²⁶ Og skjønt Kongen blev meget bedrøvet, vilde han dog for sine Eders og for Gjæsternes Skyld ikke afvise hende. ²⁷ Og strags afsendte Kongen en Drabant og paalagde ham at bringe hans Hoved. ²⁸ Og han gik hen og halshuggede ham i Fængslet, og bragte hans Hoved paa et Fad og gav det til Pigen; og Pigen gav det til sin Moder. ²⁹ Og da hans Disciple hørte det, kom de og hentede hans Lig og lagde det i en Grav.

Bespising af fem tilsende Mænd.

³⁰ Og Apostlene samlede sig til Jesus. Og de fortalte ham alt, hvad de havde gjort, og hvad de havde undervist. ³¹ Og han siger til dem: kommer nu selv med afsides til et øde Sted, og hviler eder lidt. Der var nemlig mange, som kom og gik, og de havde end ikke Stunder til at spise. ³² Og de toge bort i Skibet til et øde Sted afsides. ³³ Og Folk saa dem drage bort, og mange kjendte dem, og de flokkedes over Land fra alle Byerne derhen og kom før end de. ³⁴ Og da han kom

i Land, saa han en stor Skare; og han ynkedes inderlig over dem, fordi de vare som Faar, der ikke have Hyrde, og han begyndte at lære dem meget.

³⁵ Og da det allerede var blevet sent paa Dagen, kom hans Disciple til ham og sagde: Stedet er øde, og det er allerede sent paa Dagen; ³⁶ lad dem fare, at de kunne gaa hen i de omliggende Gaarde og Landsbyer og købe sig noget at spise. ³⁷ Men han svarede og sagde til dem: giver I dem at spise! Og de sige til ham: skulle vi gaa hen og købe Brød for to hundrede Denarer og give dem at spise? ³⁸ Men han siger til dem: hvor mange Brød have I? gaar bort og ser ad! Og da de havde faaet det at vide, sige de: fem, og to Fiske. ³⁹ Og han bød dem at lade alle sætte sig ned, Samlag for Samlag, i det grønne Græs. ⁴⁰ Og de satte sig ned Hob for Hob, somme paa hundrede, og somme paa halvtreds-indstve.

⁴¹ Og han tog de fem Brød og de to Fiske, saa op til Himlen og velsignede; og han brød Brødene i Stykker og gav dem til Disciplene, til at lægge for dem; ogsaa de to Fiske delte han mellem dem alle. ⁴² Og de spiste alle og bleve mætte. ⁴³ Og de opsamlede tolv Kurve fulde af Stykker, ogsaa af Fiskene. ⁴⁴ Og de, som havde spist Brødene, vare fem tusende Mænd. ⁴⁵ Og strags nødte han sine Disciple til at gaa om Bord og iforvejen sætte Over til hin Side, til Betsajda, medens han selv lod Skaren fare. ⁴⁶ Og da han havde taget Afsked med dem, gik han op paa et Bjærg for at bede.

Jesu Vandring paa Søen. Undergjæringer i Genesaret.

⁴⁷ Og da det var blevet Aften, var Skibet midt paa Søen, og han alene inde paa Land. ⁴⁸ Og han saa, at de maatte arbejde haardt med at ro, thi Vinden var dem imod, og han kommer da ved den fjerde Nattevagt til dem vandrende paa Søen og vilde til at gaa dem forbi. ⁴⁹ Men da de saa ham vandre paa Søen, mente de, at det var et Spøgelse, og skrege op. ⁵⁰ Thi de saa ham alle og bleve forskrækkede. Men han taledes strags med dem, og han siger til dem: værer frimodige, det er mig, frygter ikke! ⁵¹ Og han steg op i Skibet til dem, og Vinden lagde sig. Og de forbavsedes over al Maade ved sig selv og undrede sig. ⁵² Thi de havde ikke faaet Forstand af det, som var sket med Brødene, men deres Hjærte var forstokket.

⁵³ Og da de vare farne over, kom de til Land i Genesaret og lagde til der. ⁵⁴ Og saa snart de vare gaaede fra Borde, kjendte Folk ham ⁵⁵ og løb om i hele den Egn og begyndte at bære de syge paa Sengene omkring, hvor de hørte, at han var. ⁵⁶ Og hvor som han gik ind i Landsbyer eller i Byer eller i Gaarde, lagde man de syge paa Torvene og bad ham, at de ikkun maatte røre ved Fligen af hans Kappe; og alle de, som rørte ved ham, bleve helbredte.

Farisæernes Renselses- Vedtægter, og Jesu Tale derom.

7 Og Farisæerne og nogle af de Skriftkloge, som vare komne fra Jerusalem, samle sig til ham. ² Og da de saa nogle af hans Disciple holde deres Maaltid med vanhellige, idet vil sige, med utoede Hænder ³ (Farisæerne og alle Jøderne spise nemlig ikke uden omhyggelig at have toet deres Hænder, ifølge de gamles Overlevering, som de holde fast paa; ⁴ og naar de komme fra Torvet, spise de ikke uden at have tvættet sig, og der er mange andre Ting, som de have paataget sig at holde paa, Tvætninger af Bægere og Kander og Kjedler og Bænke), ⁵ da spørge Farisæerne og de Skriftkloge ham: hvorfor vandre dine Disciple ikke efter de gamles Overlevering, men holde deres Maaltid med vanhellige Hænder?

⁶ Men han sagde til dem: træffende har Esajas varslet om eder, I Øjenskalke, som skrevet er: »Dette Folk ærer mig med Læberne, men deres Hjærte er langt borte fra mig; ⁷ men det er forgjæves, at de dyrke mig, idet de føre Lærdomme, som ere Menneske-Bud«. ⁸ I forlade Guds Bud og holde paa Menneskers Overlevering. ⁹ Og han sagde til dem: det er smukt, at I afskaffe Guds Bud, for at I kunne holde eders Overlevering. ¹⁰ Thi Moses har sagt: »Ær din Fader og din Moder«, og: »Hvo som bander Fader eller Moder, skal visselig dø«. ¹¹ Men I sige: dersom et Menneske siger til sin Fader eller Moder: det, hvormed du kunde være hjulpet af mig, skal Være Korban (det vil sige Tempelgave), — ¹² saa tilstede I ham ikke mere at gjøre noget for sin Fader eller Moder, ¹³ idet I ophæve Guds Ord ved eders Overlevering, som I have paalagt; og mange deslige Ting gjøre I.

¹⁴ Og han hidkaldte atter Skaren og sagde til dem: hører mig alle og forstaar! ¹⁵ Intet, som er udenfor Mennesket og gaar ind i ham, kan gjøre ham uren; men hvad der gaar ud af ham, det er det, som gjør Mennesket urent. ¹⁶ Om nogen har Øren at høre med, han høre! ¹⁷ Og da han var gaaet ind i Hus bort fra Skaren, spurgte hans Disciple ham om den Lignelse. ¹⁸ Og han siger til dem: ere ogsaa I saa uforstandige? Forstaa I ikke, at intet, som udenfra gaar ind i Mennesket, kan gjøre ham uren, ¹⁹ fordi det ikke gaar ind i hans Hjærte, men i hans Bug, og gaar ud ad den naturlige Vej, hvorved alle Fødemidler renses? ²⁰ Og han sagde: det som gaar ud af Mennesket, det gjør Mennesket urent. ²¹ Thi indvortes fra, ud af Menneskers Hjærte, udgaa de onde Tanker, Hor, Skjørlevned, Mord, ²² Tyveri, Gjerrighed, Ondskab, Svig, Uterlighed, et ondt Øje, Smædeord, Hovmod, Taabelighed. ²³ Alle disse onde Ting udgaa indvortes fra og gjøre Mennesket urent.

Den kananitiske Kvinde

²⁴ Og han stod op og gik bort derfra til Tyros' og Sidons Landemærker. Og han gik ind i et Hus og vilde ikke, at nogen maatte vide det, og han kunde dog ikke være skjult; ²⁵ men strags var der en Kvinde, hvis lille Datter havde en uren Aand; hun havde hørt om ham og kom og faldt ned for hans Fødder. ²⁶ Og Kvinden var græsk, en Syrofønikerinde af Byrd. Og hun bad ham, at han vilde uddrive Uaanden af hendes Datter. ²⁷ Og han sagde til hende: lad først Børnene mættes; thi det er ikke smukt at tage Børnenes Brød og kaste det for Smaahundene. ²⁸ Men hun svarer og siger til ham: sandt nok, Herre; og Smaahundene æde dog under Bordet af Børnenes Smuler. ²⁹ Og han sagde til hende: for dette Ords Skyld gik bort; Uaanden er udfaren af din Datter. ³⁰ Og hun gik bort til sit Hus og fandt Barnet liggende paa Sengen og Uaanden udfaren.

Jesus helbreder en døvstum.

³¹ Og han gik atter ud af Tyros' Landemærker og kom igjennem Sidon midt igjennem Dekapolis' Landemærker til Galilæas Sø. ³² Og de føre til ham en, som var døv og vanskelig kunde tale, og bede ham, at han vilde lægge sin Haand paa ham. ³³ Og han tog ham bort fra Skaren afsides og stak sine Fingre i hans Øren, og han spyttede og rørte ved hans Tunge, ³⁴ og han saa op til Himlen og sukkede og siger til ham: Effata! (det vil sige, lad dig op!) ³⁵ Og hans Øren oplodes, og hans Tunges Baand løstes, og han taledet ret. ³⁶ Og han paalagde dem, at de ikke maatte sige det til nogen; men jo mere han paalagde dem det, des mere udraabte de det. ³⁷ Og de vare over al Maade forbavsede og sagde: han har gjort alle Ting vel; ogsaa de døve gjør han hørende og de maalløse talende.

Bespisning af fire tusende Mænd.

8 I de Dage, da der atter var en stor Skare, og de ikke havde noget at spise, hidkaldte han sine Disciple og siger til dem: ² jeg ynkes inderlig over Skaren, thi de have nu dvælet hos mig tre Dage, og de have intet at spise; ³ og dersom jeg lader dem fare fastende til deres Hjem, ville de vansmægte paa Vejen, og nogle af dem ere komne langvejs fra. ⁴ Og hans Disciple svarede ham: hvorledes skal nogen kunne mætte disse med Brød her i en Ørk? ⁵ Og han spurgte dem: hvor mange Brød have I? Men de sagde: syv. ⁶ Og han byder Skaren sætte sig ned paa Jorden, og han tog de syv Brød, takkede og brød dem og gav dem til sine Disciple, at de skulde lægge dem for; og de lagde dem for Skaren. ⁷ Og de havde nogle faa Smaafiske, og efter at have velsignet dem sagde han, at de skulde lægge ogsaa dem for. ⁸ Og de spiste og bleve mætte, og de opsamlede syv Kurve Levninger af Stykkerne. ⁹ Men

de, som havde spist, vare omtrent fire tusende. Og han lod dem fare. ¹⁰ Og strags gik han om Bord med sine Disciple og kom til Dalmanutas Egne.

Farisæerne æske et Tegn fra Himlen. Advarsel mod deres Surdej.

¹¹ Og Farisæerne kom frem og begyndte at tvistes med ham og æskede af ham et Tegn fra Himlen, for at friste ham. ¹² Og han sukker dybt i sin Aand og siger: hvi æsker denne Slægt et Tegn? Sandelig siger jeg eder, der skal ikke gives denne Slægt et Tegn. ¹³ Og han forlod dem, gik atter om Bord og tog bort til hin Side.

¹⁴ Og de havde glemt at tage Brød med og havde ikke mere end eet Brød med sig i Skibet. ¹⁵ Og han paalagde dem og sagde: ser til, at I vogte eder for Farisæernes Surdej og Herodes' Surdej. ¹⁶ Og de gjorde sig Tanker med hverandre: det er, fordi vi ikke have Brød. ¹⁷ Og da han mærkede det, siger han til dem: hvi gjøre I eder Tanker om, at I ikke have Brød? kunne I endnu ikke forstaa, ej heller skjønne? Have I eders Hjærte forstokket? ¹⁸ have I Øjne, og se dog ikke, og have I Øren, og høre ikke? Og huske I ikke, ¹⁹ den Gang jeg brød de fem Brød til de fem tusende, hvor mange Kurve fulde af Stykker I da toge op? De sige til ham: tolv! ²⁰ Og den Gang jeg brød de syv Brød til de fire tusende, hvor mange Kurve fulde af Stykker toge I da op? Men de sagde: syv! ²¹ Og han sagde til dem: forstaa I da ikke endnu?

Jesus helbreder en blind i Betsajda.

²² Og de komme til Betsajda. Og man fører en blind til ham og beder ham, at han vil røre ved ham. ²³ Og han tog den blinde ved Haanden og førte ham ud udenfor Byen; og han spyttede paa hans Øjne og lagde Hænderne paa ham og spurgte ham, om han saa noget. ²⁴ Og han slog Øjnene op og sagde: jeg ser Menneskene; thi jeg ser omvandrende Skikkelser ligesom Træer. ²⁵ Derefter lagde han atter Hænderne paa hans Øjne; og han saa grandt og blev karsk igjen og kunde se Alting klart i Frastand. ²⁶ Og han sendte ham til hans Hjem og sagde: du maa end ikke gaa ind i Byen.

Peders Bekjendelse.

²⁷ Og Jesus og hans Disciple gik ud til Landsbyerne om Filips Kæsarea. Og paa Vejen spurgte han sine Disciple og sagde til dem: hvem sige Folk, at jeg er? ²⁸ Men de sagde til ham: Johannes Døber; andre, Elias; atter andre, en af Profeterne. ²⁹ Og han spurgte dem: men I, hvem sige I, at jeg er? Peder svarer og siger til ham: du er Kristus. ³⁰ Og han bød dem strengelig, at de ikke maatte sige det til nogen om ham.

³¹ Og han begyndte at lære dem, at Menneskesønnen maatte lide meget og vrages af de Ældste og Yp-

perstepræsterne og de Skriftkloge og ihjelslaas og opstaa tre Dage efter. ³² Og han taledede dette rent ud. Og Peder tog ham til Side og begyndte at irettesætte ham. ³³ Men han vendte sig om og saa paa sine Disciple og irettesatte Peder og sagde: vig bag mig, Satan; thi din Hu staaer ikke til, hvad Guds, men hvad Menneskers er.

³⁴ Og han hidkaldte Folkeskaren samt sine Disciple og sagde til dem: hvo som vil følge efter mig, skal fornegte sig selv og tage sit Kors op og følge mig. ³⁵ Thi hvo som vil frelse sin Sjæl, skal miste den, og hvo som mister sin Sjæl for min og Evangeliets Skyld, skal frelse den. ³⁶ Thi hvad gavner det et Menneske, at han har vundet den hele Verden, naar han har bødet med sin Sjæl? ³⁷ thi hvad skulde et Menneske give til Vederlag for sin Sjæl? ³⁸ Thi hvo som skammer sig ved mig og mine Ord i denne utro og syndefulde Slægt, ham skal og Menneskesønnen skamme sig ved, naar han kommer i sin Faders Herlighed med de hellige Engle.

9 Og han sagde til dem: sandelig siger jeg eder, der er nogle af dem, der staa her, som ikke skulle smage Døden, førend de se Guds Rige være kommet i Kraft.

Jesu Herliggjørelse paa Bjærget.

² Og seks Dage derefter tager Jesus Peder og Jakob og Johannes med og fører dem for sig alene op paa et højt Bjærg. Og han blev forvandlet for deres Øjne, ³ og, hans Klæder bleve skinnende, saare hvide som Sne, saa ingen Blegemand paa Jorden kan gjøre Klæder saa hvide. ⁴ Og Elias sammen med Moses viste sig for dem, og de samtalede med Jesus. ⁵ Og Peder tog til Orde og siger til Jesus: Rabbi, her er godt for os at være; lader os da gjøre tre Hytter, en til dig, og en til Moses, og en til Elias. ⁶ Han vidste nemlig ikke, hvad han skulde sige; thi de vare blevne helt forfærdede. ⁷ Og der kom en Sky og overskyggede dem, og en Røst kom ud fra Skyen: dette er min Søn den elskede; hører ham! ⁸ Og med eet, da de saa sig om, saa de ikke mere nogen uden Jesus alene hos dem.

⁹ Men medens de stege ned fra Bjærget, paalagde han dem, at de ikke maatte fortælle nogen, hvad de havde set, førend Menneskesønnen var opstanden fra de døde. ¹⁰ Og de fastholdt det Ord, idet de drøftede med hverandre, hvad det var at opstaa fra de døde. ¹¹ Og de spurgte ham og sagde: hvor kan det være, at de Skriftkloge sige, at Elias maa først komme? ¹² Men han sagde til dem: Elias kommer først og gjenopretter Alting; og hvorledes er der skrevet om Menneskesønnen, at han skal lide meget og agtes for intet? ¹³ Men jeg siger eder, at baade er Elias kommen, og de have gjort ved ham, hvad de vilde, alt som der er skrevet om ham.

Jesus helbreder en besat Dreng.

¹⁴ Og da de kom til Disciplene, saa de en stor Skare omkring dem og Skriftkloge i Ordstrid med dem. ¹⁵ Og strags blev hele Skaren forfærdet, da den saa ham, og de løb til og hilsende ham. ¹⁶ Og han spurgte dem: hvad tvistes I med dem om? ¹⁷ Og en af Skaren svarede ham: Lærer, jeg har ført min Søn til dig han har en maalløs Aand. ¹⁸ Og hvor som helst den griber ham, slaar den ham ned, og han fraader og skjærer Tænder, og han visner hen; og jeg sagde til dine Disciple, om de vilde uddrive den, og de mægtede det ikke. ¹⁹ Og han svarer dem og siger: O du vantro Slægt, hvor længe skal jeg være hos eder, hvor længe skal jeg taale eder! Bringer ham til mig! ²⁰ Og de bragte ham til ham. Og strags da han saa ham, sled Aanden i ham, og han faldt om paa Jorden og væltede sig fraadende. ²¹ Og han spurgte hans Fader: hvor lang Tid er det, siden dette er kommet ham paa? Men han sagde: fra Barn af; ²² og ofte har den kastet ham baade i Ild og i Vand for at tage ham af Dage; men om du mægter noget, saa ynkes over os og hjælp os. ²³ Men Jesus sagde til ham: om du mægter! alle Ting ere mulige for den, som tror. ²⁴ Straks raabte Barnets Fader og sagde med Taarer: jeg tror; hjælp min Vantro! ²⁵ Men da Jesus saa, at Skaren flokkedes til, truede han den urene Aand og sagde til den: du maalløse og døve Aand, jeg byder dig, far ud af ham, og far ikke mere ind i ham. ²⁶ Da skreg den og sled meget i ham og fór ud; og han blev ligesom død, saa at de fleste sagde, at han var død. ²⁷ Men Jesus tog ham fat ved Haanden og rejste ham, og han stod op. ²⁸ Og da han var kommen i Hus, spurgte hans Disciple ham i Enrum: hvor kunde det være, at vi ikke kunde uddrive den? ²⁹ Og han sagde til dem: dette Slags kan ikke fare ud ved noget, uden ved Bøn og Faste.

Jesus forudsiger atter sin Lidelse.

³⁰ Og de gik bort derfra og vandrede gennem Galilæa, og han vilde ikke, at nogen skulde vide det; ³¹ thi han lærte sine Disciple og sagde til dem: Menneskesønnen bliver overgivet i Menneskers Hænder, og de skulle ihjelslaa ham, og naar han er bleven ihjelslagen, skal han opstaa tre Dage efter. ³² Men de forstode ikke det Ord og frygtede for at adspørge ham.

Formaninger om Kristnes indbyrdes Forhold.

³³ Og de kom til Kapernaum. Og da han var kommen ind i Huset, spurgte han dem: hvad var det, I drøftede paa Vejen? ³⁴ Men de tav; thi de havde paa Vejen skiftet Ord med hverandre om, hvem der var størst. ³⁵ Og han satte sig og kaldte ad de tolv og siger til dem: vil nogen være først, skal han være sidst af alle og alles Tjener. ³⁶ Og han tog et lille Barn og stillede det midt iblandt dem og tog det i Favn og sagde til dem: ³⁷ hvo

som modtager et eneste saadant Barn paa mit Navn, modtager mig, og hvo som modtager mig, modtager ikke mig, men ham som udsendte mig.

³⁸ Johannes sagde til ham: Lærer, Vi saa en, som ikke følger os, uddrive Uaander ved dit Navn, og vi forbøde ham det, fordi han ikke fulgte os. ³⁹ Men Jesus sagde: forbyder ham det ikke; thi der er ingen, som gjør en Kraft-Gjerning paa mit Navn, og som snart vil kunne tale ondt om mig. ⁴⁰ Thi hvo som ikke er imod eder, er for eder.

⁴¹ Thi hvo som giver eder et Bæger Vand at drikke i mit Navn, fordi I høre Kristus til, sandelig siger jeg eder, han skal ikke miste sin Løn. ⁴² Og hvo som forarger en af disse smaa, som tro, for ham var det bedre, om en Møllesten laa om hans Hals, og han var kastet i Havet. ⁴³ Og dersom din Haand forarger dig, saa hug den af; det er bedre for dig at gaa lemlæstet ind til Livet, end at have dine to Hænder og gaa til Helvede i den uslukkelige Ild. ⁴⁵ Og dersom din Fod forarger dig, saa hug den af; det er bedre for dig at gaa halt ind til Livet, end at have dine to Fødder og kastes i Helvede. ⁴⁷ Og dersom dit Øje forarger dig, saa riv det ud; det er bedre for dig at gaa enøjjet ind i Guds Rige, end at have to Øjne og kastes i Helvede, ⁴⁸ hvor »deres Orm ikke dør, og Ilden ikke slukkes«. ⁴⁹ Thi enhver skal saltes med Ild, og hvert Offer skal saltes med Salt. ⁵⁰ Saltet er godt; men dersom Saltet bliver fersk, hvormed ville I da give det sin Smag igjen? Haver Salt i eder selv, og holder Fred indbyrdes.

Om Ægteskabs-Skilsmisse.

10 Og han bryder op derfra og drager til Judæas Landemærker og hinsides Jordan, og Skarer flokkes atter til ham, og som han plejede, lærte han dem atter. ² Og nogle Farisæere kom til og spurgte ham for at friste ham: er det en Mand tilladt at skille sig ved sin Hustru? ³ Men han svarede og sagde til dem: hvad har Moses befalet eder? ⁴ Og de sagde: Moses har tilstedt at skrive et Skilsmissebrev og at skille sig ved hende. ⁵ Men Jesus sagde til dem: for eders Haardhjærtetheds Skyld skrev han eder dette Bud; ⁶ men fra Skabningens Begyndelse skabte Gud dem Mand og Kvinde; ⁷ »derfor skal en Mand forlade sin Fader og Moder, ⁸ og de to skulle blive til eet Kjød«. Altsaa ere de ikke mere to, men eet Kjød. ⁹ Hvad derfor Gud har sammenføjet, maa et Menneske ikke adskille.

¹⁰ Og da de vare komne ind i Huset, spurgte Disciple- ne ham atter om dette. ¹¹ Og han siger til dem: hvo som skiller sig ved sin Hustru og ægter en anden, han begaar Hor imod hende; ¹² og dersom hun, efter at have skilt sig ved sin Mand, ægter en anden, bedriver hun Hor.

Jesus velsigner de smaa Børn.

¹³ Og de bare smaa Børn til ham, for at han skulde røre ved dem; men Disciplene skjændte paa dem, der bare dem hid. ¹⁴ Men da Jesus saa det, harmedes han og sagde til dem: lader de smaa Børn komme til mig, hindrer dem ikke; thi for saadanne er Guds Rige.

¹⁵ Sandelig siger jeg eder, hvo som ikke modtager Guds Rige som et lille Barn, kommer ingenlunde der- ind. ¹⁶ Og han tog dem i Favn og lagde Hænderne paa dem og velsignede dem.

Den rige unge Mand.

¹⁷ Og da han gik ud ad Vejen, løb der en til og faldt paa Knæ for ham og spurgte ham: gode Lærer, hvad skal jeg gjøre, for at jeg kan arve evigt Liv? ¹⁸ Men Jesus sagde til ham: hvi kalder du mig god? ingen er god uden een, nemlig Gud. ¹⁹ Du kjender Buddene: »Du maa ikke bedrive Hor; du maa ikke myrde; du maa ikke stjæle; du maa ikke vidne falsk; du maa ikke besvige; ær din Fader og Moder«. ²⁰ Men han sagde til ham: Lærer, alt dette har jeg overholdt fra min Ungdom af. ²¹ Men Jesus saa paa ham og fik ham kjær og sagde til ham: eet fattes dig; gaa bort, sælg alt hvad du har, og giv det til de fattige, saa skal du faa en Skat i Himlen; og kom saa hid og tag Korset op og følg mig. ²² Men han blev ilde til Mode over den Tale og gik bedrøvet bort; thi han var meget velhavende.

²³ Og Jesus saa sig omkring og siger til sine Disciple: hvor vil det være vanskeligt for dem, som have Penge, at komme ind i Guds Rige! ²⁴ Men Disciplene bleve forfærdede over hans Ord. Men Jesus svarede atter og siger til dem: Børn, hvor vanskeligt er det for dem, som stole paa Penge, at komme ind i Guds Rige! ²⁵ Det er lettere for en Kamel at komme igjennem et Naaleøje, end for en rig at komme ind i Guds Rige. ²⁶ Men de bleve overmaade forfærdede og sagde til hverandre: hvem kan da frelses? ²⁷ Jesus saa paa dem og siger: for Mennesker er det umuligt, men ikke for Gud; thi alle Ting ere mulige for Gud.

²⁸ Peder begyndte at sige til ham: se, vi have forladt alle Ting og fulgt dig! ²⁹ Jesus sagde: sandelig siger jeg eder, der er ingen, som har forladt Hus eller Brødre eller Søstre eller Fader eller Moder eller Børn eller Marker for min og for Evangeliets Skyld, ³⁰ uden han jo skal faa det hundredfold nu i denne Tid, Huse og Brødre og Søstre og Mødre og Børn og Marker under Forfølgelser, og i den kommende Tidsold det evige Liv.

³¹ Men mange af de første skulle blive blandt de sidste, og af de sidste blandt de første.

Jesus forudsiger atter sin Død og Opstandelse.

³² Men de vare paa Vejen for at drage op til Jerusalem, og Jesus gik foran dem, og de vare forfærdede, men de, som fulgte, vare bange. Og han tog atter de

tolv hen til sig og begyndte at sige dem, hvad der skulde times ham: ³³ se, vi drage op til Jerusalem, og Meneskesønnen skal overgives til Ypperstepræsterne og de Skriftkloge, og de ville domfælde ham til Døden og overgive ham til Hedningerne, ³⁴ og de ville drive Spot med ham og spyttede paa ham og hudstryge og ihjelslaa ham, og tre Dage efter skal han opstaa.

Sebedæos' Sønner bede om Hæderspladserne i Kristi Rige.

³⁵ Og Jakob og Johannes, Sebedæos' Sønner, gaa hen til ham og sige til ham: Lærer, vi ønske, at du vil tilstaa os, hvad vi ville bede dig om. ³⁶ Men han sagde til dem: hvad ønske I, at jeg skal gjøre for eder? ³⁷ Og de sagde til ham: giv os, at vi maa sidde, en ved din højre, og en ved din venstre Side, i din Herlighed. ³⁸ Men Jesus sagde til dem: I vide ikke, hvad I bede om. Kunne I tømme den Skaal, som jeg tømmer, eller døbes med den Daab, som jeg bliver døbt med? ³⁹ Og de sagde til ham: det kunne vi. Men Jesus sagde til dem: den Skaal, som jeg tømmer, skulle I tømme, og den Daab, hvormed jeg bliver døbt, skulle I døbes med; ⁴⁰ men at sidde ved min højre eller ved min venstre Side staar det ikke til mig at give uden til dem, hvem det er beredt.

⁴¹ Og da de ti hørte det, begyndte de at harmes over Jakob og Johannes. ⁴² Og Jesus hidkaldte dem og siger til dem: I vide, at de, som gjælde for Herskere over Folkene, øve Herredømme over dem, og deres Stormænd bruge Myndighed over dem. ⁴³ Men ikke saaledes er det blandt eder; derimod, hvo som vil vorde stor iblandt eder, skal være eders Tjener, ⁴⁴ og hvo som vil vorde ypperst af eder, skal være alles Træl. ⁴⁵ Thi Meneskesønnen er jo ikke kommen for at tjenes, men for at tjene og give sin Sjæl til Løsepenge for mange.

Jesus helbreder den blinde Bartimæos.

⁴⁶ Og de komme til Jeriko. Og da han gik ud fra Jeriko tilligemed sine Disciple og en talrig Skare, sad der ved Vejen en blind Tigger, Timæos' Søn, Bartimæos. ⁴⁷ Og da han hørte, at det var Jesus af Nasaret, begyndte han at raabe og sige: du Davids Søn, Jesus, forbarm dig over mig! ⁴⁸ Og mange truede ham, at han skulde tie; men han raabte meget stærkere: du Davids Søn, forbarm dig over mig! ⁴⁹ Og Jesus stod stille og sagde: kalder ad ham! Og de kalde ad den blinde og sige til ham: vær frimodig, rejs dig; han kalder ad dig. ⁵⁰ Men han kastede sin Kappe af sig, sprang op og kom hen til Jesus. ⁵¹ Og Jesus tog til Orde og sagde til ham: hvad vil du, at jeg skal gjøre: for dig? Men den blinde sagde til ham: Rabbuni, at jeg maa faa mit Syn. ⁵² Og Jesus sagde til ham: gak bort; din Tro har frelst dig. Og strags fulgte ham paa Vejen.

Jesu Indtog i Jerusalem.

11 Og da de nærme sig til Jerusalem, til Betfage og Betania ved Oliebjærget, afsender han to af sine Disciple og siger til dem: ² gaar hen til den By lige for eder, og strags, naar I gaa ind i den, skulle I finde en Fole bunden, som intet Menneske har siddet paa; løser den, og bringer den. ³ Og dersom nogen siger til eder: hvi gjøre I dette? saa siger: Herren har Brug for den; saa sender han den strags herhid. ⁴ Og de gik bort og fandt Folen bunden udenfor Døren ved Gyden, og de løse den. ⁵ Og nogle af dem, som stode der, sagde til dem: hvad gjøre I? I løse jo Folen! ⁶ Men de sagde til dem, ligesom Jesus havde sagt; og de lode dem gjøre det.

⁷ Og de bringe Folen til Jesus og lægge deres Kapper paa den, og han satte sig paa den. ⁸ Og mange bredte deres Kapper paa Vejen, andre derimod Kviste, som de havde afhugget paa Markerne; ⁹ og de som gik foran, og de som fulgte, raabte: Hosjanna, velsignet være han, som kommer i Herrens Navn! ¹⁰ velsignet være vor Fader Davids Rige, som kommer! Hosjanna i det højeste!

¹¹ Og han gik ind i Jerusalem, i Helligdommen, og han saa sig om over alt, og gik derpaa, da det allerede var Aftenstid, ud til Betania med de tolv.

Jesus forbander et Figentræ, uddriver Kræmmerne af Helligdommen.

¹² Og den næste Dag, da de vare gaaede ud fra Betania, blev han hungrig. ¹³ Og da han i Frastand saa et Figentræ, som havde Blade, gik han derhen, om han maaske kunde finde noget paa det; og da han kom til det, fandt han intet uden Blade, thi det var ikke Figentid. ¹⁴ Og han tog til Orde og sagde til det: ingen spise nogensinde mere Frugt af dig! Og hans Disciple hørte det.

¹⁵ Og de komme til Jerusalem. Og han gik ind i Helligdommen og begyndte at uddrive dem, som solgte, og dem, som købte i Helligdommen, og Vekselerernes Borde og Duekræmmernes Stole væltede han, ¹⁶ og han tilstedte ikke, at nogen har nogen Ting igjennem Helligdommen. ¹⁷ Og han lærte og sagde til dem: er der ikke skrevet: »Mit Hus skal kaldes et Bedehus for alle Folkene«; men I have gjort det til en Røverkule!

¹⁸ Og Ypperstepræsterne og de Skriftkloge hørte det, og de søgte, hvorledes de kunde tage ham af Dage; thi de frygtede ham, fordi hele Hoben var slagen af Forbavelse over hans Lære. — ¹⁹ Og naar det blev Aften, gik han udenfor Staden.

²⁰ Og da de om Morgen gik forbi, saa de, at Figentræet var visnet fra Rode. ²¹ Og Peder kom det i Hu og siger til ham: Rabbi, se Figentræet, som du forbandede, er visnet. ²² Og Jesus svarede og siger til dem: haver Tro paa Gud! ²³ Sandelig siger jeg eder, hvo som si-

ger til dette Bjærg: løft dig op, og kast dig i Havet! og ikke tvivler i sit Hjærte, men tror, at hvad han taler, det sker, ham skal det ske. ²⁴ Derfor siger jeg eder, alt hvad I bede og begjære, skulle I tro, at I have faaet, saa skal det ske eder. ²⁵ Og naar I staa og bede, saa forlader, omll have noget imod nogen, for at ogsaa eders, Fader, som er i Himlene, maa forlade eder eders Overtrædelser.

Raadet kræver Jesus til Regnskab.

²⁷ Og de komme atter til Jerusalem. Og medens han gik omkring i Helligdommen, komme Ypperstepræsterne og de Skriftkloge og de Ældste til ham, ²⁸ og de sagde til ham: med hvad Myndighed gjør du disse Ting? eller hvem har givet dig denne Myndighed til at gjøre disse Ting? ²⁹ Men Jesus sagde til dem: jeg vil gjøre eder eet Spørgsmaal, og svarer mig derpaa, saa skal jeg sige eder, med hvad Myndighed jeg gjør disse Ting. ³⁰ Johannes' Daab, var den fra Himlen eller fra Mennesker? svarer mig! ³¹ Og de overtænkte med hverandre og sagde: dersom Vi sige: fra Himlen, vil han sige: hvorfor troede I ham da ikke? ³² sige vi derimod: fra Mennesker, — saa frygtede de for Folket; thi alle holdt Johannes for virkelig at have været en Profet. ³³ Og de svare Jesus og sige: det vide vi ikke. Og Jesus siger til dem: saa siger heller ikke jeg eder, med hvad Myndighed jeg gjør disse Ting.

Lignelse om de utro Vingaardsmænd.

12 Og han begyndte at tale til dem i Lignelser: En Mand plantede en Vingaard og satte et Gjærde derom og grov en Perse og byggede et Taarn og lejede den ud til Vingaardsmænd og drog udenlands. ² Og da Tiden kom, afsendte han en Tjener til Vingaardsmændene, for at han af Vingaardsmændene kunde faa af Vingaardens Frugter. ³ Og de toge ham, pryglede ham og sendte ham tomhændet bort. ⁴ Og atter afsendte han en anden Tjener til dem, og ham sloge de i Hovedet og vanærede. ⁵ Han afsendte en anden, og ham sloge de ihjel; og mange andre, nogle pryglede de, nogle sloge de ihjel. ⁶ Endnu havde han en eneste elsket Søn, ham afsendte han tilsidst til dem, idet han sagde: de ville agte min Søn. ⁷ Men samme Vingaardsmænd sagde til hverandre: dette er Arvingen; kommer hid, lader os slaa ham ihjel, saa vil Arven Være vores. ⁸ Og de toge ham og sloge ham ihjel og kastede ham udenfor Vingaarden. ⁹ Hvad vil saa Vingaardens Herre gjøre? Han vil komme og tage Vingaardsmændene af Dage og give Vingaarden til andre.

¹⁰ Have I heller ikke læst dette Skriftsted: »Den Sten, som Bygningsmændene vragede, den er bleven til Hovedhjørnesten; ¹¹ fra Herren er dette sket, og det er underfuldt i vore Øjne«. ¹² Og de søgte at gribe ham, dog frygtede de for Hoben; thi de skjønnede, at det

var om dem, han havde sagt den Lignelse. Og de forlode ham og gik bort.

Farisæernes Spørgsmaal om Skat til Kejseren.

¹³ Og de udsendte nogle af Farisæerne og Herodianerne til ham, for at de skulde fange ham i Tale. ¹⁴ Og de komme og sige til ham: Lærer, vi vide, at du er sanddru og ikke tager Hensyn til nogen; thi du ser ikke paa Menneskers Person, men lærer i Sandhed Guds Vej. Er det tilladt at give Kejseren Skat eller ej? skulle vi give eller ikke give? ¹⁵ Men han kjendte deres Øjenskalighed og sagde til dem: hvi friste I mig? bringer mig en Denar, at jeg kan se den. ¹⁶ Og de bragte ham den. Og han siger til dem: hvis Billede og Omskrift er dette? Men de sagde til ham: Kejsereus. ¹⁷ Og Jesus svarede og sagde til dem: giver Kejseren, hvad Kejsereus er, og Gud, hvad Guds er. Og de undredes paa ham.

Saddukæernes Spørgsmaal om Opstandelsen.

¹⁸ Og der kommer nogle Saddukæere til ham, de som sige, at der ikke er nogen Opstandelse, og de spurgte ham og sagde: ¹⁹ Lærer, Moses har foreskrevet os, at dersom ens Broder dør og efterlader Hustru, men ikke efterlader noget Barn, saa skal hans Broder tage Hustruen og oprejse Afkom for sin Broder. ²⁰ Nu var der syv Brødre; og den første tog en Hustru, og da han døde, efterlod han ikke Afkom. ²¹ Og den anden tog hende og døde uden at efterlade Afkom; og den tredje ligesaa, ²² og alle syv, de efterlode ikke Afkom. Sidst af dem alle døde ogsaa Hustruen. ²³ I Opstandelsen, naar de ere opstandne, hvis Hustru af dem skal hun saa være? thi de havde hende til Hustru alle syv. ²⁴ Og Jesus sagde til dem: er det ikke derfor, I fare vild, fordi I ikke kjende Skrifterne, ej heller Guds Kraft? ²⁵ Thi naar de opstaa fra de døde, da hverken tage de til Ægte eller tages til Ægte, men de ere som Engle i Himlene. ²⁶ Men om det, at de døde staa op, have I da ikke læst i Mose-Bog i Stedet om Tornebusken, hvorledes Gud taledes til ham og sagde: »Jeg er Abrahams Gud og Isaks Gud og Jakobs Gud«. ²⁷ Han er ikke dødes, men levendes Gud. I fare meget vild.

Spørgsmaal om det store Bud i Loven, og om Kristus som Davids Søn.

²⁸ Og en af de Skriftkloge, som havde hørt dem være i Ordskifte og skjønnede, at han havde svaret dem godt, kom til og spurgte ham: hvilket Bud er det første af alle? ²⁹ Jesus svarede: det første er: »Hør Israel, Herren vor Gud, Herren er een; ³⁰ og du skal elske Herren din Gud af hele dit Hjærte og af hele din Sjæl og af hele dit Sind og af hele din Styrke«. ³¹ Det andet er dette: »Du skal elske din Næste som dig selv«. Der er intet andet Bud større end disse. ³² Og den Skriftkloge sagde til ham: i Sandhed, Lærer, det var godt sagt af dig, at han er een, og der er ingen anden foruden

ham; ³³ og at elske ham af hele sit Hjærte og af hele sin Forstand og af hele sin Styrke, og at elske sin Næste som sig selv, det er ypperligere end alle Brændofre og Slagtofre. ³⁴ Og da Jesus saa, at han svarede med Eftertanke, sagde han til ham: du er ikke langt fra Guds Rige. Og ingen vovede ydermere at gjøre ham Spørgsmaal.

³⁵ Og Jesus tog til Orde og sagde, medens han lærte i Helligdommen: hvorledes sige de Skriftkloge, at Kristus er Davids Søn? ³⁶ David selv har jo sagt i den Hellig-Aand: »Herren sagde til min Herre: sæt dig ved min højre Side, indtil jeg faar lagt dine Fjender til Fodskammel for dine Fødder«. ³⁷ David selv kalder ham Herre; hvorledes kan han da være hans Søn? Og den store Hob hørte ham gjerne.

Advarsel mod de Skriftkloge.

³⁸ Og han sagde i sin Undervisning: vogter eder for de Skriftkloge, som holde af at gaa i lange Klædebon og at faa Hilsener paa Torvene ³⁹ og af de fornemste Sæder i Synagogerne og de øverste Pladser ved Gjæstebuddene; ⁴⁰ de som opæde Enkers Huse og paa Skrømt holde lange Bønner; disse skulle faa des haarde Dom.

Enkens Skjærv.

⁴¹ Og da han sad lige overfor Tempelkisten, saa han paa, hvorledes Mængden lagde Penge i Kisten, og mange rige lagde meget deri. ⁴² Og der kom en fattig Enke og lagde to Skjærve, som er en Hvid. ⁴³ Og han hidkaldte sine Disciple og sagde til dem: sandelig siger jeg eder, denne fattige Enke har lagt mere i, end alle de, som lagde i Kisten; ⁴⁴ thi de lagde alle af deres Overflod, men hun lagde af sin Mangel alt, hvad hun havde, hele sit Eje.

Jesu Tale om Dommen over Israel og om sin Gjenkomst.

13 Og medens han gik ud af Helligdommen, siger en af hans Disciple til ham: Lærer, se, hvilke Stene og hvilke Bygninger! ² Og Jesus sagde til ham: ser du disse store Bygninger? der skal ikke levnes Sten paa Sten, som jo skal nedbrydes. ³ Og medens han sad paa Oliebjerget lige overfor Helligdommen, spurgte Peder og Jakob og Johannes og Andreas ham afsides: ⁴ sig os, naar skal dette ske? og hvad er Tegnet paa, naar alt dette skal til at fuldbyrdes? ⁵ Men Jesus begyndte at sige til dem: ser til, at ingen leder eder vild. ⁶ Mange skulle komme paa mit Navn og sige: det er mig! og de skulle vildlede mange. ⁷ Men naar I høre om Krige og Rygter om Krige, da forskrækkes ikke; det maa ske, men Enden er ikke endda. ⁸ Thi Folk skal rejse sig mod Folk, og Rige mod Rige; der skal være Jordskjælv her og der, og der skal være Hungersnød og Oprør. Dette er Veernes Begyndelse.

⁹ Men I, giver Agt paa eder selv; thi man skal overgive eder til Raadsforsamlinger, og i Synagoger skulle I piskes, og I skulle stilles for Landshøvdinge og Konger for min Skyld, til Vidnesbyrd for dem. ¹⁰ Og for alle Folkene maa Evangeliet først prædikkes. ¹¹ Og naar de føre eder hen og overgive eder, da bekymrer eder ikke forud for, hvad I skulle tale; men hvad som bliver eder givet i samme Time, det skulle I tale; thi det er ikke eder, som tale, men den Hellig-Aand. ¹² Og Broder skal overgive Broder til Døden, og Fader sit Barn, og Børn skulle rejse sig imod Forældre og volde dem Døden; ¹³ og I skulle hades af alle for mit Navns Skyld. Men hvo som holder ud indtil Enden, han skal frelses.

¹⁴ Men naar I se Ødelæggelsens Vederstyggelighed staa, hvor den ikke bør (hvo som det læser, give Agt!), da lad dem, som ere i Judæa, fly til Bjærgene, ¹⁵ og den som er paa Taget, stige ikke ned eller gaa ind for at hente noget ud af sit Hus, ¹⁶ og den som er ude paa Marken, vende ikke tilbage for at hente sin Kappe. ¹⁷ Men ve de frugtsommelige og dem, som give Die, i de Dage. ¹⁸ Men beder om, at det ikke maa ske ved Vintertid. ¹⁹ Thi i de Dage skal der være en Trængsel, saadan som der ikke har været fra Skabningens Begyndelse, som Gud har skabt, indtil nu, og heller ikke skal vorde. ²⁰ Og dersom Herren ikke havde afkortet de Dage, var intet Kjød blevet frelst; men for de udvalgte Skyld, som han har udvalgt, har han afkortet de Dage. ²¹ Og da, dersom nogen siger til eder: se, her er Kristus, eller: se der! saa tror det ikke. ²² Thi falske Krister og falske Profeter skulle opstaa og gjøre Tegn og Undergjerninger for at lede de udvalgte vild, om det var muligt. ²³ Men I, vogter eder; jeg har forudsagt eder alt.

²⁴ Men i de Dage, efter den Trængsel, skal Solen formørkes, og Maanen ikke give sit Skin, ²⁵ og Stjernerne skulle falde fra Himlen, og Kræfterne i Himlene skulle rystes. ²⁶ Og da skulle de se Menneskesønnen komme i Skyer med megen Kraft og Herlighed. ²⁷ Og da skal han udsende Englene og hjemsamle de udvalgte fra de fire Verdenshjørner, fra Jordens Ende lige til Himlens Ende. ²⁸ Men lærer Lignelsen af Figentræet: naar dets Kviste alt blive saftfulde, og Bladene bryde frem, da skjønne I, at Sommeren er nær. ²⁹ Saaledes skulle og I skjønne, naar I se disse Ting ske, at han er nær, for Døren. ³⁰ Sandelig siger jeg eder, denne Slægt skal ingenlunde forgaa, førend alle disse Ting ske. ³¹ Himlen og Jordan skal forgaa, men mine Ord skulle ingenlunde forgaa. ³² Men om den Dag eller Time véd ingen, end ikke Englene i Himlen, ej heller Sønnen, men kun Faderen.

³³ Ser til, at I vaage; thi I vide ikke, naar Tiden er der. ³⁴ Det er ligesom en Mand, der drog udenlands efter at have forladt sit Hus og givet sine Tjenere deres Fuldmagt, hver sin Gjerning, og Dørvogteren befalede han, at han skulde vaage. ³⁵ Vaager altsaa, thi I vide ikke, naar Husets Herre kommer, ved Aften eller ved

Midnat eller ved Hanegal eller aarle, ³⁶ for at han ikke, naar han pludselig kommer, skal finde eder sovende. ³⁷ Men hvad jeg siger til eder, siger jeg til alle: vaager!

Forberedelser til Jesu Lidelse.

14 Men det var Paaske og de usyrede Brøds Højtid to Dage efter. Og Ypperstepræsterne og de Skriftkloge søgte, hvorledes de med List kunde gribe ham og ihjelslaa ham. ² Thi de sagde: ikke paa Højtiden, for at der ikke skal blive Ustyr i Folket.

³ Og da han var i Betania, i Simon den spedalskes Hus, kom der, medens han sad til Bords, en Kvinde med en Alabasterkrukke med ægte meget kostbar Nardussalve, og hun sønderbrød Alabasterkrukken og udgød den paa hans Hoved. ⁴ Men der var nogle, som harmedes og sagde til hverandre: hvortil er denne Spilde af Salven sket? ⁵ Denne Salve kunde jo været solgt for over tre hundrede Denarer og givet til de fattige. Og de overfusede hende. ⁶ Men Jesus sagde: lader hende være; hvi volde I hende Ulempe? det var en god Gjerning, hun gjorde ved mig. ⁷ I have jo altid de fattige hos eder, og naar I ville, kunne I gjøre vel imod dem; men mig have I ikke altid. ⁸ Hun gjorde, hvad hun kunde; hun salvede forud mit Legeme til Jordefærden. ⁹ Og sandelig siger jeg eder, hvor som helst Evangeliet bliver prædikeret i hele Verden, skal ogsaa det, som hun gjorde, fortælles til hendes Amindelse.

¹⁰ Og Judas Iskarjot, han som var en af de tolv, gik hen til Ypperstepræsterne for at overgive ham til dem. ¹¹ Men de bleve glade, da de hørte det, og lovede at give ham Penge; og han søgte, hvorledes han i en belejlig Stund kunde forraade ham.

Jesus holder Paaskemaaltid og indstifter den hellige Nadver.

¹² Og paa de usyrede Brøds første Dag, da man slagtede Paaskelammet, sige hans Disciple til ham: hvor vil du, at vi skulle gaa hen og gjøre rede til, at du kan spise Paaskelammet? ¹³ Og han afsender to af sine Disciple og siger til dem: gaar hen til Staden, saa skal der møde eder en Mand, som bærer en Krukke Vand; ham skulle I følge, ¹⁴ og ihvor han end gaar ind, skulle I sige til Husbonden der: Læreren siger, hvor er mit Herberg, hvor jeg kan spise Paaskelammet med mine Disciple? ¹⁵ Saa skal han vise eder en stor Overstue opdækket og rede; og der skulle I gjøre det rede for os. ¹⁶ Og Disciplene gik bort og kom til Staden og fandt det, ligesom han havde sagt dem; og de gjorde Paaskelammet rede.

¹⁷ Og da det var blevet Aften, kommer han med de tolv. ¹⁸ Og medens de sad til Bords og spiste, sagde Jesus: sandelig siger jeg eder, en af eder vil forraade mig, en som spiser med mig. ¹⁹ De begyndte at bedrøves og at sige til ham, en efter en: det er da vel ikke mig? ²⁰ Men han sagde til dem: det er en af de tolv, en

som dypper med mig i Fadet. ²¹ Thi Menneskesønnen gaar vel bort, alt som der er skrevet om ham, men ve det Menneske, ved hvem Menneskesønnen bliver forraadt; det var godt for det Menneske, om han ikke var bleven født.

²² Og medens de spiste, tog han et Brød, velsignede, brød det og gav dem det og sagde: tager det; dette er mit Legeme. ²³ Og han tog et Bæger, takkede, gav dem det, og de drak alle deraf; ²⁴ og han sagde til dem: dette er mit, Pagtens Blod, som udgydes for mange.

²⁵ Sandelig siger jeg eder, jeg skal aldrig mere drikke af Vintræets Frugt inden hin Dag, naar jeg drikker den ny i Guds Rige. ²⁶ Og da de havde sunget Lovsang, gik de ud til Oliebjærget.

Jesus forudsiger Disciplenes Forsagthed og Peders Fornegtelse.

²⁷ Og Jesus siger til dem: I ville alle forarges; thi der er skrevet: »Jeg vil slaa Hyrden, og Faarene skulle adspredes«. ²⁸ Men efter at jeg er staaet op, vil jeg gaa forud for eder til Galilæa. ²⁹ Men Peder sagde til ham: om endog alle forarges, skal dog ikke jeg. ³⁰ Og Jesus siger til ham: sandelig siger jeg dig, at du i Dag, i denne Nat, førend Hanen galer to Gange, vil fornegte mig tre Gange. ³¹ Men han taledede endnu ivrigere: om jeg end skulde dø med dig, skal jeg dog ingenlunde fornegte dig. Og ligesaa sagde de og alle.

Jesu Sjælekamp i Getsemane.

³² Og de kom til en Gaard, hvis Navn var Getsemane, og han siger til sine Disciple: sætter eder her, medens jeg beder. ³³ Og han tager Peder og Jakob og Johannes med sig, og han begyndte at forfærdes og svarlig at ængstes. ³⁴ Og han siger til dem: min Sjæl er dybt bedrøvet indtil Døden; bliver her og vaager. ³⁵ Og han gik lidet frem, faldt til Jorden og bad, at den Time, om det var muligt, maatte gaa ham forbi; ³⁶ og han sagde: Abba, Fader, Alting er muligt for dig; lad denne Skaal gaa mig forbi; dog ikke hvad jeg, men hvad du vil. ³⁷ Og han kommer og finder dem sovende, og han siger til Peder: Simon, sover du! mægtede du ikke at vaage een Time? ³⁸ Vaager og beder, at I ikke skulle falde i Fristelse; Aanden er vel redbon, men Kjødet er skrøbeligt. ³⁹ Og han gik atter bort og bad og sagde det samme Ord. ⁴⁰ Og han vendte tilbage og fandt dem atter sovende; thi deres Øjne vare tyngede, og de Vidste ikke, hvad de skulde svare ham. ⁴¹ Og han kommer tredje Gang og siger til dem: sover herefter og hviler eder; det er nok! Timen er kommen; se, Menneskesønnen bliver overgivet i Synderes Hænder. ⁴² Staa op, lader os gaa; se, han som forraader mig, er nær.

Menneskesønnen overgives i Synderes Hænder.

⁴³ Og strags, medens han endnu taler, kommer Judas Iskarjot, en af de tolv, og med ham en Skare med

Sværd og Knipler fra Ypperstepræsterne og de Skriftkloge og de Ældste. ⁴⁴ Men den, som forraadte ham, havde givet dem et aftalt Tegn og sagt: den som jeg kysser, ham er det; griber ham og fører ham sikkert bort. ⁴⁵ Og da han kom, gik han strags hen til ham og siger: Rabbi, Rabbi! og kyssede ham heftigt. ⁴⁶ Men de lagde Haand paa ham og grebe ham.

⁴⁷ Men en af dem, som stode hos, drog sit Sværd og slog til Ypperstepræstens Tjener og huggede hans Øre af. ⁴⁸ Og Jesus tog til Orde og sagde til dem: I ere udgangne ligesom imod en Røver med Sværd og. Knipler for at fange mig; ⁴⁹ daglig var jeg hos eder i Helligdommen og lærte, og I grebe mig ikke; dog det er, for at Skrifterne skulle opfyldes. ⁵⁰ Og de forlode ham og flygtede alle.

⁵¹ Og en Ungersvend fulgte med ham, med et Linklæde kastet over det nøgne Legeme, og de grebe fat paa ham. ⁵² Men han slap Linklædet og flygtede nøgen bort.

Jesus for Ypperstepræsten.

⁵³ Og de førte Jesus bort til Ypperstepræsten; og alle Ypperstepræsterne og de Ældste og de Skriftkloge komme sammen til ham. ⁵⁴ Og Peder fulgte ham i Frastand lige ind i Ypperstepræstens Gaard, og han sad der sammen med Svendene og varmede sig ved Ilden.

⁵⁵ Men Ypperstepræsterne og hele Raadet søgte Vidnesbyrd imod Jesus for at kunne undlive ham, og de fandt intet; ⁵⁶ thi mange bare falsk Vidnesbyrd imod ham, og deres Vidnesbyrd stemte ikke overens. ⁵⁷ Og nogle stode op og bare falsk Vidnesbyrd imod ham Og sagde: ⁵⁸ vi have hørt ham sige: jeg vil nedbryde dette Tempel, som er gjort med Hænder, og i tre Dage bygge et andet, som ikke er gjort med Hænder. ⁵⁹ Og end ikke saaledes stemte deres Vidnesbyrd overens.

⁶⁰ Og Ypperstepræsten stod frem midt iblandt dem, spurgte Jesus og sagde: svarer du slet intet? hvad er det, disse vidne imod dig? ⁶¹ Men han tav og svarede intet. Atter spurgte Ypperstepræsten ham og siger til ham: er du Kristus, den Højlovedes Søn? ⁶² Men Jesus sagde: det er jeg; og I skulle se Menneskesønnen sidde ved Kraftens højre Side og komme med Himlens Skyer. ⁶³ Men Ypperstepræsten sønderrev sine Kjortler og siger: hvad have vi længer Vidner behov? ⁶⁴ I have hørt Gudsbespottelsen! Hvad tykkes eder? Og de domfældte ham alle til at være skyldig til Døden.

⁶⁵ Og nogle begyndte at spytte paa ham og at tilhulle hans Ansigt og at slaa ham med knyttet Næve og sige til ham: profetér! Og Svendene gave ham Ørefigen.

Peders Fornegtelse.

⁶⁶ Og medens Peder var nedenfor i Gaarden, kommer en af Ypperstepræstens Piger, ⁶⁷ og da hun saa Peder varme sig, fæstede hun Øje paa ham og siger: ogsaa du var med Nasaræeren, med Jesus. ⁶⁸ Men han

negtede det og sagde: jeg hverken véd eller forstaar, hvad du mener. Og han gik ud i Forgaarden, og Hanen gol. ⁶⁹ Og da Pigen saa ham, begyndte hun igjen at sige til dem, der stode hos: han der er en af dem. ⁷⁰ Men han negtede det atter. Og lidet efter sagde de hostaende igjen til Peder: sandelig er du en af dem, thi du er jo en Galilæer. ⁷¹ Men han begyndte at forbande sig og at sværge: jeg kjender ikke det Menneske, som I tale om. ⁷² Og strags gol Hanen anden Gang. Og Peder kom det Ord i Hu, som Jesus havde sagt til ham: førend Hanen galer to Gange, vil du fornegte mig tre Gange; og han brast i Graad.

Jesus for Pilatus.

15 Og strags om Morgenen holdt Ypperstepræsterne Samraad med de Ældste og de Skriftkloge, hele Baadet, og de bandt Jesus og førte ham bort og overgave ham til Pilatus. ² Og Pilatus spurgte ham: er du Jødernes Konge? Men han svarer og siger til ham: du siger det. ³ Og Ypperstepræsterne anklagede ham for mange Ting. ⁴ Men Pilatus spurgte ham atter og sagde: svarer du slet intet? se, hvor meget de anklage dig for! ⁵ Men Jesus svarede ikke længer noget, saa at Pilatus undrede sig.

⁶ Men paa Højtiden plejede han at give dem een Fange løs, hvilken de begjærede. ⁷ Og der var en ved Navn Barabbas, som sad fangen med sine Oprørsfæller, der havde begaaet Mord i Oprøret. ⁸ Og Folkehoben kom op og begyndte at begjære, at han vilde gjøre for dem, som han plejede. ⁹ Men Pilatus svarede dem og sagde: Ville I, at jeg skal give eder Jødernes Konge løs? ¹⁰ Thi han skjønnede, at det var af Avind, at Ypperstepræsterne havde overgivet ham. ¹¹ Men Ypperstepræsterne ophidsede Hoben til, at han hellere skulde give dem Barabbas løs. ¹² Og Pilatus svarede atter og sagde til dem: hvad ville I da, at jeg skal gjøre med ham, som I kalde Jødernes Konge? ¹³ Men de raabte atter: korsfæst ham! ¹⁴ Og Pilatus sagde til dem: hvad ondt har han da gjort? Men de raabte af al Magt: korsfæst ham! ¹⁵ Og da Pilatus vilde gjøre Hoben til Maade, gav han dem Barabbas løs, og efter at have hudstrøget Jesus, overgav han ham til at korsfæstes.

Soldaterne drive Spot med Jesus.

¹⁶ Men Stridsmændene førte ham bort ind i Gaarden, det vil sige, i Borgen, og de kalde hele Mandskabet sammen. ¹⁷ Og de iføre ham en Purpurkappe og sætte paa ham en Tornekroner, som de havde flettet. ¹⁸ Og de begyndte at hilse ham: hil være dig, du Jødernes Konge! ¹⁹ Og de sloge ham i Hovedet med et Rør og spyttede paa ham og faldt paa Knæ og tilbade ham. ²⁰ Og da de havde drevet Spot med ham, toge de Purpurkappen af ham og iførte ham hans egne Klæder; og saa føre de ham ud for at korsfæste ham.

Jesu Korsfæstelse og Død.

²¹ Og de tvinge en Mand, der kom fra Landet og gik forbi, Simon fra Kyrene, Fader til Alexander og Rufus, til at bære hans Kors. ²² Og de føre ham til det Sted Golgata (det er udlagt: Hovedpandested). ²³ Og de vilde give ham Vin med Myrra i, men han tog den ikke. ²⁴ Og de korsfæste ham og dele indbyrdes hans Klæder ved at kaste Lod om dem, hvad hver skulde tage. ²⁵ Men det var den tredje Time, da de korsfæstede ham. ²⁶ Og Paaskriften med hans Skyld stod paaskreven: Jødernes Konges. ²⁷ Og de korsfæste sammen med ham to Røvere, en ved højre og en ved venstre Side af ham.

²⁹ Og de, som gik forbi, bespottede ham, idet de rystede paa deres Hoveder og sagde: tvi dig, du som nedbryder Templet og bygger det op i tre Dage; ³⁰ stig ned af Korset og frels dig selv! ³¹ Ligeledes spottede ogsaa Ypperstepræsterne ham indbyrdes tilligemed de Skriftekloge og sagde: andre har han frelst, sig selv kan han ikke frelse! ³² Den Kristus, Israels Konge, han stige nu ned af Korset, for at vi kunne se det og tro. Ogsaa de, som vare korsfæstede sammen med ham, smædede ham.

³³ Og da den sjette Time var kommen, blev der Mørke over det hele Land indtil den niende Time. ³⁴ Og ved den niende Time raabte Jesus med høj Røst: Eloi, Eloi, lama sabaktani! (det er udlagt: min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig!) ³⁵ Og nogle af de hosstaaende sagde, da de hørte det: se, det er Elias, han kalder paa. ³⁶ Og en løb hen og fyldte en Svamp med Ed-dike, satte den paa et Rør og gav ham at drikke og sagde: bi, lader os se, om Elias kommer at tage ham ned. ³⁷ Men Jesus udstødte et højt Raab og udaandede. ³⁸ Og Forhænget i Templet splittedes i to Stykker, fra øverst til nederst.

³⁹ Men da Høvedsmanden, som stod hos, lige over for ham, saa, at han udaandede med saadant Raab, sagde han: sandelig, dette Menneske var Guds Søn. ⁴⁰ Men der var ogsaa nogle Kvinder, som i Frastand saa til, iblandt dem var baade Maria Magdalene og Maria Jakob den lilles og Joses' Moder og Salome ⁴¹ hvilke ogsaa havde fulgt ham og tjent ham, den Gang han var i Galilæa, og mange andre Kvinder, som vare gangne op med ham til Jerusalem.

Jesu Begravelse.

⁴² Og da det nu var blevet Aften, og efterdi det var Beredelsesdag, det vil sige Dagen før Hviledagen, ⁴³ kom Josef af Arimatæa, en anset Raadsherre, som og selv ventede paa Guds Rige, og han tog Mod til sig og gik ind til Pilatus og bad om Jesu Legeme. ⁴⁴ Men Pilatus undrede sig over, at han allerede Skulde være død, ⁴⁵ og han hidkaldte Høvedsmanden og spurgte ham, om det var længe siden, han døde. Og da han

havde faaet det at vide af Høvedsmanden, skjænkede han Josef Liget. ⁴⁶ Og denne købte et fint Linklæde og tog ham ned og indsvøbte ham i Linklædet og lagde ham i en Grav, som var udhugget i en Klippe, og han væltede en Sten for Indgangen til Graven. ⁴⁷ Men Maria Magdalene og Maria Joses' Moder saa paa, hvor han blev lagt.

Jesu Opstandelse.

16 Og da Hviledagen var omme, købte Maria Magdalene og Maria Jakobs Moder og Salome vellugtende Urter, for at komme og salve ham. ² Og meget aarle paa den første Dag i Ugen komme de til Graven, da Solen var staaet op. ³ Og de sagde til hverandre: hvem skal vælte os Stenen fra Indgangen til Graven? ⁴ Og da de saa op, bleve de var, at Stenen var fravæltet; den var nemlig meget stor. ⁵ Og de gik ind i Graven og saa en Yngling sidde ved den højre Side, iført et langt hvidt Klædebon, og, de bleve forfærdede. ⁶ Men han siger til dem: forfærdes ikke! I søge Jesus af Nasaret, den korsfæstede; han er staaet op, han er ikke her; se, der er Stedet, hvor de lagde ham. ⁷ Men gaar bort, siger til hans Disciple og til Peder: han gaar forud for eder til Galilæa; der skulle I se ham, ligesom han har sagt eder. ⁸ Og de gik ud og flyede bort fra Graven, thi Bævelse og Forfærdelse havde grebet dem; og de sagde ikke noget til nogen, thi de frygtede.

Den opstandne Herres Aabenbareelser og Himmelfart.

⁹ Men da han var opstanden, aarle paa den første Dag i Ugen, viste han sig først for Maria Magdalene, af hvem han havde uddrevet syv Uaander. ¹⁰ Hun gik hen og fortalte det til dem, som havde færdedes med ham, og som sørgede og græd. ¹¹ Og skjønt disse hørte, at han levede og var bleven set af hende, troede de det dog ikke.

¹² Men derefter aabenbarede han sig i en anden Skikkelse for to af dem, medens de vare paa Vandring og gik ud paa Landet. ¹³ Og disse gik hen og fortalte det til de andre; heller ikke dem troede de.

¹⁴ Og siden aabenbarede han sig for selve de elleve, medens de sad til Bords, og bebrejdede dem deres Vantro og Hjærtens Haardhed, at de ikke havde troet dem, der havde set ham opstanden.

¹⁵ Og han sagde til dem: gaar ud i hele Verden og prædiker Evangeliet for hele Skabningen. ¹⁶ Hvo som tror og bliver døbt, skal frelses, men hvo som ikke tror, skal fordømmes. ¹⁷ Og disse Tegn skulle følge dem, som tro: i mit Navn skulle de uddrive Uaander; de skulle tale med nye Tunger; ¹⁸ de skulle tage paa Slinger, og dersom de drikke nogen Forgift, skal den slet ikke skade dem; paa syge skulle de lægge Hænder, og de skulle helbredes.

¹⁹ Saa blev Herren, efter at have talet til dem, optagen til Himlen, og satte sig ved Guds højre Side. ²⁰ Men de gik ud og prædikede allevegne, medens Herren arbejdede med og stadfæstede Ordet ved de medfølgende Tegn.

Lukas-Evangeliet

Fortale.

1 Efterdi mange have taget sig for at opsætte en Fortælling om de Ting, som ere fuldbyrdede iblandt os, ² saaledes som de, der fra Begyndelsen vare Øjenvidner og bleve Ordets Tjenere, have overantvordet os, ³ saa har ogsaa jeg bestemt mig til, efter nøje at have eftersporet alt for fra, at skrive det i Sammenhæng til dig, højmagtige Teofilos, ⁴ for at du maa komme til urokkelig Erkjendelse angaaende de Ord, du er bleven undervist i.

Bebudelse af Johannes' Fødsel.

⁵ I de Dage, da Herodes var Konge i Judæa, var der en Præst ved Navn Sakarias, af Abias Skifte, og han havde en Hustru af Arons Døtre, og hendes Navn var Elisabet. ⁶ Men de vare begge retfærdige for Guds Øjne og vandrede ulastelige i alle Herrens Bud og Anordninger. ⁷ Og de havde intet Barn, eftersom Elisabet var ufrugtbar, og begge vare i en fremrykket Alder.

⁸ Men det skete, medens han efter sit Skiftes Orden gjorde Præstetjeneste for Gud, ⁹ tilfaldt det ham efter Præstetjenestens Skik at gaa ind i Herrens Tempel og bringe Røgoffer. ¹⁰ Og al Folkets Mængde var udenfor og bad i Røgofferets Time. ¹¹ Men en Herrens Engel viste sig for ham staaende ved den højre Side af Røgoffer-Alteret; ¹² og Sakarias blev forskrækket ved at se det, og Frygt faldt over ham. ¹³ Men Engelen sagde til ham: frygt ikke, Sakarias, efterdi din Bøn er bleven hørt, og din Hustru Elisabet skal føde dig en Søn, og du skal kalde hans Navn Johannes. ¹⁴ Og Glæde og Fryd skal times dig, og mange skulle glæde sig over hans Fødsel. ¹⁵ Thi han skal vorde stor for Herrens Aasyn, og Vin og stærk Drik skal han ikke drikke, og han skal fyldes med den Hellig-Aand alt fra Moders Liv. ¹⁶ Og mange af Israels Børn skal han omvende til Herren deres Gud. ¹⁷ Og selv skal han gaa forud for hans Aasyn i Elias' Aand og Kraft, for at føre Fædres Hjærter tilbage til Børn og ulydige til retfærdiges Forstand, for at berede Herren et velskikket Folk.

¹⁸ Og Sakarias sagde til Engelen: hvorpaa skal jeg kjende dette? thi jeg er en gammel Mand, og min Hustru er i en fremrykket Alder. ¹⁹ Og Engelen svarede og sagde til ham: jeg er Gabriel, som staar for Guds Aasyn, og jeg er udsendt for at tale til dig og bringe dig dette gode Budskab. ²⁰ Og se, du skal vorde stum og

ikke kunne tale indtil den Dag, da dette sker, fordi du ikke troede mine Ord, som dog skulle opfyldes i deres Tid.

²¹ Og Folket stod og ventede paa Sakarias, og de undrede sig over, at han tøvde i Templet. ²² Men da han kom ud, kunde han ikke tale til dem, og de skjønnede, at han havde set et Syn i Templet; og han gjorde Tegn til dem og forblev stum. ²³ Og det skete, da hans Tjenes Dage vare fuldendte, gik han hjem til sit Hus. ²⁴ Men efter de Dage blev hans Hustru Elisabet frugtsommelig; og hun skjulte sig i fem Maaneder og sagde: ²⁵ saaledes har Herren gjort imod mig i de Dage, da han saa til mig for at borttage min Skam iblandt Mennesker.

Bebudelse af Jesu Fødsel.

²⁶ Men i den sjette Maaned blev Engelen Gabriel udsendt fra Gud til en By i Galilæa ved Navn Nasaret, ²⁷ til en Jomfru, der var trolovet med en Mand ved Navn Josef, af Davids Hus, og Jomfruens Navn var Maria. ²⁸ Og Engelen kom ind til hende og sagde: hil være dig, du benaadede; Herren er med dig! ²⁹ Men hun blev helt forskrækket over den Tale og tænkte paa, hvad dette skulde være for en Hilsen. ³⁰ Og Engelen sagde: frygt ikke, Maria, thi du har fundet Naade hos Gud. ³¹ Og se, du skal vorde frugtsommelig og føde en Søn, og du skal kalde hans Navn Jesus. ³² Han skal blive stor og kaldes den Højstes Søn; og Gud Herren skal give ham hans Fader Davids Trone, ³³ og han skal være Konge over Jakobs Hus i al Evighed, og der skal ikke være Ende paa hans Kongedømme.

³⁴ Men Maria sagde til Engelen: hvorledes skal dette gaa til, efterdi jeg ikke véd af nogen Mand? ³⁵ Og Engelen svarede og sagde til hende: den Hellig-Aand skal komme over dig, og den Højstes Kraft skal overskygge dig; derfor skal ogsaa det hellige, som vorder født, kaldes Guds Søn. ³⁶ Og se, din Frænke Elisabet, ogsaa hun har undfanget en Søn i sin Alderdom, og dette er den sjette Maaned for hende, som kaldes ufrugtbar. ³⁷ Thi for Gud kan ingen Ting være umulig. ³⁸ Men Maria sagde: se, jeg er Herrens Tjenerinde; mig ske efter dit Ord. Og Engelen skiltes fra hende.

Maria hos Elisabet.

³⁹ Men Maria stod op i disse Dage og drog skyndsomt hen til Bjærgengen, til en By i Juda. ⁴⁰ Og hun gik

ind i Sakarias, Hus og hilste Elisabet. ⁴¹ Og det skete, som Elisabet hørte Marias Hilsen, sprang Fosteret i hendes Liv, og Elisabet blev fyldt med den Hellig-Aand. ⁴² Og hun raabte med høj Røst og sagde: Velsignet er du iblandt Kvinder, og velsignet er dit Livs Frugt! ⁴³ Og hvorledes times dette mig, at min Herres Moder kommer til mig? ⁴⁴ Thi se, som Røsten af din Hilsen kom til mine Øren, sprang Fosteret med Fryd i mit Liv. ⁴⁵ Og salig er hun, som troede; thi der skal komme Fuldbyr-delse paa det, som er talet til hende fra Herren.

⁴⁶ Og Maria sagde: min Sjæl ophøjer Herren, ⁴⁷ og min Aand har frydet sig over Gud min Frelser; ⁴⁸ thi han har set til sin Tjenerindes Ringhed. Thi se, fra nu af skulle alle Slægter prise mig salig, ⁴⁹ fordi den mæg-tige har gjort store Ting imod mig, og helligt er hans Navn, ⁵⁰ og hans Barmhjærtighed er fra Slægt til Slægt over dem, som frygte ham. ⁵¹ Han har øvet Vælde med sin Arm; dem, som ere hovmodige i deres Hjærtelag, har han adsplittet. ⁵² Magthavere har han nedstødt fra Troner, og de ringe har han ophøjet. ⁵³ Hungrige har han mættet med gode Gaver, og rige har han sendt tomhændede bort. ⁵⁴ Han har taget sig af Israel sin Tjener, for at komme Barmhjærtighed i Hu ⁵⁵ (alt som han taledede til vore Fædre) imod Abraham og hans Sæd i Evighed!

⁵⁶ Og Maria blev hos hende omtrent tre Maaneder og vendte saa tilbage til sit Hus.

Johannes' Fødsel. Sakarias' Lovsang.

⁵⁷ Men for Elisabet fuldkommedes Tiden til, at hun skulde føde, og hun fødte en Søn. ⁵⁸ Og hendes Naboer og Frænder hørte, at Herren havde gjort sin Barmhjærtighed stor imod hende, og de glædede sig med hende. ⁵⁹ Og det skete paa den ottende Dag, da kom de for at omskære Barnet, og de vilde kalde ham Sakarias efter hans Faders Navn. ⁶⁰ Og hans Moder svarede og sagde: nej, men han skal hedde Johannes. ⁶¹ Og de sagde til hende: der er jo ingen af din Slægt, som kaldes med dette Navn. ⁶² Men de gjorde Tegn til hans Fader, hvad han vilde, at han skulde hedde. ⁶³ Og han begjærede en Tavle og skrev saalunde: Johannes er hans Navn. Og de undrede sig alle. ⁶⁴ Men i det samme oplodes hans Mund og hans Tunge, og han taledede og prisede Gud. ⁶⁵ Og der kom en Frygt over alle, som boede omkring dem, og i hele Judæas Bjærgegn taltes der om alle disse Ting. ⁶⁶ Og alle, som hørte det, lagde sig det paa Hjærte og sagde: hvad skal der dog blive af dette Barn? Thi Herrens Haand var med ham.

⁶⁷ Og hans Fader Sakarias blev fyldt med den Hellig-Aand, og han profeterede og sagde: ⁶⁸ Lovet være Herren, Israels Gud, fordi han har besøgt sit Folk og givet det Forløsning, ⁶⁹ og har oprejst et Frelsens Horn for os i sin Tjener Davids Hus, ⁷⁰ alt som han taledede ved sine hellige Profeters Mund fra Arilds Tid, ⁷¹ Frelse fra vore Fjender og fra alle deres Haand, som hade os,

⁷² for at øve Barmhjærtighed mod vore Fædre og ihukomme sin hellige Pagt, ⁷³ den Ed, som han tilsvor vor Fader Abraham, for at give os, ⁷⁴ at vi uden Frygt, friede ud af Fjende-Haand, maa dyrke ham ⁷⁵ i Hellig-hed og Retfærdighed for hans Aasyn alle vore Dage. ⁷⁶ Og nu du, Barnlille, den Højestes Profet skal du kal-des; thi du skal gaa forud for Herrens Aasyn for at be-rede hans Veje, ⁷⁷ for at give hans Folk Erkjendelse af Frelsen i deres Synders Forladelse, ⁷⁸ paa Grund af vor Guds inderlige Barmhjærtighed, i hvilken Sol-Opgan-gen fra det høje vil besøge os, ⁷⁹ for at skinne for dem, der sidde i Mørke og Dødens Skygge, til at styre vore Fødder ind paa Fredens Vej.

⁸⁰ Men Barnet voksede og blev stærkt i Aanden; og han var i Ørknerne indtil den Dag, da han fremtraadte for Israel.

Jesu Fødsel.

2 Men det skete i de Dage, at der udgik en Befaling fra Kejser Avgustus, at hele Jorderige skulde indskrives i Mandtal. ² Dette var den første Indskrivning, som skete, medens Kvirinius var Landsherre i Syrien. ³ Og alle droge hen for at lade sig indskrive, hver til sin By. ⁴ Men ogsaa Josef gik op fra Galilæa, fra Byen Nasaret, til Judæa, til Davids By, som hedder Betlehem, fordi han var af Davids Hus og Æt, ⁵ for at lade sig indskrive tilligemed Maria, sin trolovede, som var frugtsommelig. ⁶ Men det skete, medens de vare der, bleve Dagene fuldkommede til, at hun skulde føde; ⁷ og hun fødte sin Søn, den førstefødte, og svøbte ham og lagde ham i en Krybbe, efterdi der ikke var Bum for dem i Herberget.

⁸ Og der var Hyrder i den samme Egn, som laa ude paa Marken og holdt Nattevagt over deres Hjord. ⁹ Og en Herrens Engel stod for dem, og Herrens Herlighed omstraalede dem, og de bleve saare forfærdede. ¹⁰ Og Engelen sagde til dem: frygter ikke; thi se, jeg bringer eder godt Budskab om en stor Glæde, som skal være for hele Folket, ¹¹ at eder er i Dag en Frelser født, som er Kristus, Herren, i Davids By. ¹² Og dette skal være eder Tegnet: I skulle finde et Barn svøbt og liggende i en Krybbe. ¹³ Og brat var der med Engelen en mangfoldig himmelsk Hærskare, som lovede Gud og sagde: ¹⁴ Ære være Gud i det højeste, og Fred paa Jorden, i Mennesker Velbehag!

¹⁵ Og det skete, da Englene vare farne bort fra dem til Himlen, sagde Hyrderne til hverandre: lader os nu gaa lige til Betlehem og se dette Ord, som er sket, og som Herren har kundgjort os. ¹⁶ Og de skyndte sig og kom og fandt baade Maria og Josef og Barnet, som laa i Krybben. ¹⁷ Og da de saa det, fortalte de om det Ord, som var talet til dem om dette Barn. ¹⁸ Og alle, som hørte det, undrede sig over det, som blev sagt til dem af Hyrderne. ¹⁹ Men Maria gjemte alle disse Ord og overvejede dem i sit Hjærte. ²⁰ Og Hyrderne vendte til-

bage og prisede og lovede Gud for alt, hvad de havde hørt og set, efter som der var talet til dem.

Jesu Omskærelse og Fremstilling i Helligdommen.

²¹ Og da otte Dage vare fuldkommede, saa man kunde omskære ham, da blev hans Navn kaldet Jesus, som det var kaldet af Engelen, førend han blev undfanget i Moders Liv.

²² Og da deres Renselsedage efter Mose Lov vare fuldkommede, førte de ham op til Jerusalem for at fremstille ham for Herren ²³ (efter som der er skrevet i Herrens Lov: »Alt Mandkjøn, som aabner Moders Liv, skal kaldes helligt for Herre«), ²⁴ og for at bringe et Offer, efter det, som er sagt i Herrens Lov: »et Par Turtelduer eller to Dueunger«.

²⁵ Og se, der var en Mand i Jerusalem ved Navn Simeon, og denne Mand var retfærdig og gudfrygtig og ventede paa Israels Trøst, og den Hellig-Aand var over ham; ²⁶ og han havde faaet det Svar af den Hellig-Aand, at han ikke skulde se Døden, førend han havde set Herrens Salvete. ²⁷ Og han kom i Aanden ind i Helligdommen, og idet Forældrene bragte Barnet Jesus ind for at gjøre, efter hvad der var fastsat i Loven om det, ²⁸ da tog han det paa sine Arme og lovede Gud og sagde: ²⁹ Herre, nu lader du din Tjener fare i Fred, efter dit Ord; ³⁰ thi mine Øjne have set din Frelse, ³¹ som du har beredt for alle Folkenes Aasyn, ³² et Lys til Aabenbarelse for Hedninger og en Herlighed for dit Folk Israel.

³³ Og hans Fader og hans Moder undrede sig over det, som blev talet om ham. ³⁴ Og Simeon velsignede dem og sagde til hans Moder Maria: se, denne er sat til Fald og Oprejsning for mange i Israel og til et Tegn, som imodsiges, ³⁵ — ja ogsaa dig selv skal et Sværd gaa igjennem Sjælen, — for at mange Hjærter Tanker skulle aabenbares.

³⁶ Og der var en Profetinde Anna, Fanuels Datter, af Asers Stamme, hun var meget alderstegen, havde levet syv Aar med sin Mand efter sin Jomfrustand, ³⁷ og hun havde nu været Enke indtil sit fire og firsindstyvende Aar; hun veg ikke fra Helligdommen, hvor hun dyrkede Gud med Faste og Bønner Nat og Dag. ³⁸ Ogsaa hun traadte til i samme Time og prisede Gud og talte om ham til alle, som ventede paa Jerusalems Forløsning.

³⁹ Og da de havde fuldbragt alt, hvad Herrens Lov foreskrev, vendte de tilbage til Galilæa, til deres egen By Nasaret. ⁴⁰ Men Barnet voksede og blev stærkt, blev fuld af Visdom, og Guds Naade var over ham.

Den tolvaarige Jesus i Helligdommen.

⁴¹ Og hans Forældre drog hvert Aar til Jerusalem paa Paaske-Højtiden. ⁴² Og den Gang han var bleven tolv Aar gammel, og de gik derop efter Højtids-Skikken ⁴³ og havde tilendebragt de Dage, blev Drengen Jesus i

Jerusalem, da de vendte hjem. Og hans Forældre vidste det ikke; ⁴⁴ men da de mente, at han var i Rejsetogget, kom de en Dags Rejse frem, og de ledte efter ham iblandt deres Frænder og Kyndinge. ⁴⁵ Og da de ikke fandt ham, vendte de tilbage til Jerusalem og ledte efter ham. ⁴⁶ Og det skete tre Dage efter, da fandt de ham i Helligdommen, hvor han sad midt iblandt Lærerne og hørte paa dem og adspurgte dem; ⁴⁷ men alle, som hørte paa ham, vare forbavsede over hans Forstand og hans Svar. ⁴⁸ Og da de saa ham, bleve de forfærdede, og hans Moder sagde til ham: Barn, hvi gjorde du saaledes imod os? se, din Fader og jeg have ledt efter dig med Smerte! ⁴⁹ Og han sagde til dem: hvorfor ledte I efter mig? vidste I ikke, at jeg maa være i, hvad min Faders er? ⁵⁰ Og de forstode ikke det Ord, som han taledes til dem.

⁵¹ Og han gik ned med dem og kom til Nasaret, og han var dem underdanig. Og hans Moder gjemte alle de Ord i sit Hjærte. ⁵² Og Jesus gjorde Fremgang i Visdom og Alder og Yndest hos Gud og Mennesker.

Johannes Døbers Prædiken.

3 Men i Kejser Tiberius' femtende Regeringsaar, medens Pontius Pilatus var Landshøvding i Judæa, og Herodes Fjerdingsfyrste i Galilæa, og hans Broder Filip Fjerdingsfyrste i Landskabet Ituræa og Trakonitis, og Lysanias Fjerdingsfyrste i Abilene, ² under Annas' og Kajfas' Ypperstepræstedømme, kom Guds Ord til Johannes Sakarias' Søn i Ørken. ³ Og han kom og prædikede i hele Jordans-Egnen Omvendelses-Daab til Syndernes Forladelse, ⁴ som skrevet er i Profeten Esajas' Talers Bog: »Der er en Røst af en, som raa-ber i Ørken: bereder Herrens Vej, gjører hans Stier jævne! ⁵ Hver Kløft skal fyldes, og hvert Bjærg og Høj nedtrykkes, og det krogede skal rettes, og de knudrede Veje slettes, ⁶ Og alt Kjød skal se Guds Frelse«.

⁷ Han sagde da til Skarerne, som droge ud for at døbes af ham: I Øgle-Unger, hvem har lært eder at fly for den tilkommende Vrede? ⁸ Saa bærer da Frugter, som ere Omvendelsen værdige; og begynder ikke at sige ved eder selv: vi have Abraham til Fader! thi jeg siger eder, at Gud mægter at opvække Abraham Børn af disse Stene. ⁹ Men Øksen ligger og allerede ved Roden af Træerne; saa bliver da hvert Træ, som ikke bærer god Frugt, omhugget og kastet i Ilden.

¹⁰ Og Skarerne spurgte ham og sagde: hvad skulle vi da gjøre? ¹¹ Men han svarede og sagde til dem: hvo som har to Kjortler, dele med den, som ingen har, og hvo som har Mad, gjøre ligesaa. ¹² Men der kom ogsaa Toldere for at døbes, og de sagde til ham: Lærer, hvad skulle vi gjøre? ¹³ Og han sagde til dem: kræver ikke mere, end hvad eder er paalagt. ¹⁴ Men ogsaa Krigsfolk spurgte ham og sagde: og vi, hvad skulle vi gjøre? Og han sagde til dem: udpresser ikke Penge af nogen

med Vold eller Svig, men lader eder nøje med eders Sold.

¹⁵ Men da Folket var i Forventning, og alle i deres Hjærter gjorde sig Tanker om Johannes, om ikke han skulde Være Kristus, ¹⁶ da svarede Johannes og sagde til alle: jeg døber eder med Vand, men der kommer en, som er stærkere end jeg, han hvis Skotvinge jeg ikke er værdig til at løse; han skal døbe eder med den Hellig-Aand og Ild. ¹⁷ Han har sin Kasteskovl i sin Haand for at gennemrense sin Lo og samle Hveden i sin Lade, men Avnerne skal han opbrænde med uslukkelig Ild. ¹⁸ Ogsaa med mange andre Trøste-Taler forkyndte han Folket godt Budskab.

¹⁹ Men da Fjerdingsfyrsten Herodes blev irettesat af ham for sin Broders Hustru Herodias' Skyld og for alt det onde, som han havde gjort, ²⁰ saa føjede Herodes endnu dette til alt det øvrige, at han satte Johannes i Fængsel.

Jesu Daab.

²¹ Men medens hele Folket blev døbt, skete det, da ogsaa Jesus var bleven døbt og bad, at Himlen aabnedes, ²² og den Hellig-Aand fór ned over ham i legemlig Skikkelse, som en Due, og der kom en Røst fra Himlen: du er min Søn, den elskede, i dig har jeg Velbehag.

Jesu Slægtregister.

²³ Og Jesus selv var, da han begyndte, omtrent tredive Aar, og var, som man mente, Søn af Josef, Elis Søn, ²⁴ Mattats Søn, Levis Søn, Melkis Søn, Jannajs Søn, Josefs Søn, ²⁵ Mattatias' Søn, Amos' Søn, Nahums Søn, Eslis Søn, Naggajs Søn, ²⁶ Malats Søn, Mattatias' Søn, Simeis Søn, Josefs Søn, Judas Søn, ²⁷ Johanans Søn, Resas Søn, Serubabels Søn, Sealtiels Søn, Neris Søn, ²⁸ Melkis Søn, Addis Søn, Kosams Søn, Elmodams Søn, Ers Søn, ²⁹ Josvas Søn, Eliesers Søn, Jorims Søn, Mattats Søn, Levis Søn, ³⁰ Simeons Søn, Judas Søn, Josefs Søn, Jonans Søn, Eljakims Søn, ³¹ Meleas Søn, Mennas Søn, Mattatas Søn, Natans Søn, Davids Søn, ³² Isajs Søn, Obeds Søn, Boas' Søn, Salmons Søn, Nahsons Søn, ³³ Aminadabs Søn, Rams Søn, Hesrons Søn, Pares' Søn, Judas Søn, ³⁴ Jakobs Søn, Isaks Søn, Abrahams Søn, Taras Søn, Nakors Søn, ³⁵ Saruks Søn, Ragauss Søn, Falegs Søn, Ebers Søn, Salas Søn, ³⁶ Kajnans Søn, Arfaksads Søn, Sems Søn, Noas Søn, Lameks Søn, ³⁷ Metusalems Søn, Enoks Søn, Jareds Søn, Malaleels Søn, Kajnans Søn, ³⁸ Enos' Søn, Sets Søn, Adams Søn, Guds Søn.

Jesu Fristelse.

4 Men Jesus vendte tilbage fra Jordan, fuld af den Hellig-Aand, og han blev i Aanden ført i Ørken fyrtre Dage ² og blev fristet af Djævelen. Og han spiste ikke noget i de Dage, og da de vare tilendebagte, hungrede han. ³ Men Djævelen sagde til ham: er du Guds Søn, da sig til denne Sten, at den skal vorde

Brød. ⁴ Og Jesus gav ham til Svar: der er skrevet: »Mennesket skal ikke leve af Brød alene«. ⁵ Og han førte ham op og viste ham alle Verdens-Rigerne i et Øjeblik. ⁶ Og Djævelen sagde til ham: dig vil jeg give hele denne Magt og deres Herlighed; thi mig er den overgivet, og jeg giver den, til hvem jeg vil; ⁷ dersom du altsaa vil tilbede for mit Aasyn, skal den helt være din. ⁸ Og Jesus svarede ham og sagde: der er skrevet: »Du skal tilbede Herren din Gud og dyrke ham alene«. ⁹ Og han førte ham til Jerusalem og stillede ham paa Helligdommens Tinde og sagde til ham: er du Guds Søn, da styrk dig ned herfra; ¹⁰ thi der er skrevet: »Han skal give sine Engle Befaling om dig, at de skulle bevare dig, ¹¹ og paa Hænder skulle de bære dig, at du ikke skal støde din Fod paa Sten«. ¹² Og Jesus svarede og sagde til ham: der er sagt: »Du maa ikke friste Herren din Gud«. ¹³ Og da Djævelen havde tilendebragt al Fristelse, holdt han sig fra ham indtil en Tid.

Jesus i Synagogen i Nasaret.

¹⁴ Og Jesus vendte i Aandens Kraft tilbage til Galilæa, og der gik Ry af ham ud over hele Omegnen. ¹⁵ Og han lærte i deres Synagoger og blev priset af alle.

¹⁶ Og han kom til Nasaret, hvor han var opfødt, og han gik efter sin Sædvane paa Hviledagen ind i Synagogen, og han stod op for at forelæse. ¹⁷ Og Profeten Esajas, Bog blev ham rakt, og han slog Bogen op og fandt det Sted, hvor der stod skrevet: ¹⁸ »Herrens Aand er over mig, efterdi han salvede mig til at bringe fattige godt Budskab; han har udsendt mig til at udraabe Løsladelse for Fanger og Syn for blinde, til at sætte mishandlede i Frihed, ¹⁹ til at udraabe et Herrens Naade-Aar«. ²⁰ Og han lukkede Bogen sammen, gav den tilbage til Tjeneren og satte sig; og alles Øjne i Synagogen vare fæstede paa ham. ²¹ Men han begyndte at sige til dem: i Dag er dette Skriftsted opfyldt for eders Øren.

²² Og alle berømede ham og undrede paa de Naadens Ord, som udgik af hans Mund. Og de sagde: er han ikke Josefs Søn? ²³ Og han sagde til dem: sikkerlig Ville I sige til mig det Ordsprog: Læge, læg dig selv! gjør ogsaa her i din Fædreneby saa store Ting, som vi have hørt ere skete i Kapernaum. ²⁴ Og han sagde: sandelig siger jeg eder, ingen Profet er velkommen i sit Fædreland. ²⁵ Men jeg siger eder for sand, der var mange Enker i Israel i Elias' Dage, den Gang Himlen blev lukket i tre Aar og seks Maaneder, da der kom en stor Hungersnød over det hele Land; ²⁶ og til ingen af dem blev Elias sendt, men kun til Sarepta i Sidons Land, til en Enkevinde. ²⁷ Og der var mange spedalske i Israel paa Profeten Elisas Tid; og ingen af dem blev rensset, men kun Syreren Naman. ²⁸ Og alle i Synagogen bleve fulde af Harmen ved at høre dette. ²⁹ Og de stode op og stødte ham ud udenfor Byen og førte ham lige hen til Skrænten af det Bjærg, paa hvilket de-

res By var bygget, for at styrte ham derned. ³⁰ Men han gik igjennem midt iblandt dem og drog sin Vej.

Jesus i Kapernaum, hvor han helbreder forskellige.

³¹ Og han kom ned til Kapernaum, en By i Galilæa. Og han lærte dem paa Hviledagen; ³² og de vare slagne af Forbavselse over hans Lære, thi hans Tale var med Myndighed. ³³ Og i Synagogen var der en Mand, der havde en uren Djævlé-Aand, og han skreg op med høj Røst: ³⁴ lad være! hvad have vi med dig at gjøre, Jesus af Nasaret? er du kommen for at ødelægge os? jeg kjender dig, hvem du er, du Guds hellige! ³⁵ Og Jesus truede ham og sagde: ti stille, og far ud af ham! Og Uaanden kastede ham midt ind iblandt dem og for ud af ham, uden at have gjort ham Skade. ³⁶ Og der kom en Rædsel over alle, og de taledede med hverandre og sagde: hvad er dette for et Ord? thi med Myndighed og Kraft byder han de urene Aander, og de fare ud. ³⁷ Og Rygtet om ham udbredtes til hvert Sted i Omegnen.

³⁸ Og han stod op og gik fra Synagogen ind i Simons Hus. Men Simons Svigermoder laa angreben af en stærk Feber, og de bade ham for hende. ³⁹ Og han stillede sig hen og bøjede sig over hende og truede Feberen, og den forlod hende. Og paa Stedet stod hun op og vartede dem op.

⁴⁰ Men da Solen gik ned, kom alle de, som havde syge med allehaande Svagheder, og førte dem til ham; og han lagde Hænderne paa hver især af dem og helbredte dem. ⁴¹ Men ogsaa Uaander fore ud af mange, idet de raabte og sagde: du er Guds Søn! Og han truede dem og tillod dem ikke at tale, fordi de vidste, at han var Kristus.

⁴² Men da det var blevet Dag, gik han ud og drog til et øde Sted; og Skarerne ledte efter ham, og da de kom helt hen til ham, vilde de holde fast paa ham, at han ikke maatte drage fra dem. ⁴³ Men han sagde til dem: ogsaa til de andre Byer maa jeg bringe det gode Budskab om Guds Rige; thi dertil er jeg udsendt. ⁴⁴ Og han prædikede i Galilæas Synagoger.

Simon Peders Fiskedræt.

5 Men det skete, medens Folkeskaren trængte sig om ham og hørte Guds Ord, og han stod ved Genesaret Sø, ² da saa han to Skibe staa ved Søen, men Fiskerne vare gangne bort fra dem og skyllede deres Garn. ³ Og han traadte ind i et af Skibene, som var Simons, og bad ham lægge lidt ud fra Land; og han satte sig og lærte Skarerne fra Skibet. ⁴ Men da han havde holdt op at tale, sagde han til Simon: far ud paa Dybet, og kaster eders Garn ud til en Dræt. ⁵ Og Simon svarede og sagde: Mester, hele Natten have vi arbejdet uden at fange noget; men paa dit Ord vil jeg udkaaste Garnet. ⁶ Og da de gjorde dette, fangede de en stor Mængde Fisk, saa deres Garn var ved at spræn-

ges; ⁷ og de vinkede ad deres Stalbrødre i det andet Skib, at de skulde komme og tage Haand i med dem; og de kom, og de fyldte begge Skibene, saa at de vare nær ved at synke.

⁸ Men da Simon Peder saa det, faldt han ned for Jesu Knæ og sagde: Herre, gaa bort fra mig, thi jeg er en syndig Mand! ⁹ Thi over den Fiskedræt, de havde fanget, havde en Rædsel grebet ham og alle dem, der vare med ham, ¹⁰ ligeledes ogsaa Jakob og Johannes, Sebedæos' Sønner, som vare i Fællig med Simon. Og Jesus sagde til Simon: frygt ikke; fra nu af skal du være Menneskefisker! ¹¹ Og de førte Skibene til Land og forlode Alting og fulgte ham.

Jesus helbreder en spedalsk.

¹² Og det skete, medens han var i en af Byerne, se, da var der en Mand, fuld af Spedalskhed, og da han saa Jesus, faldt han paa sit Ansigt, bad ham og sagde: Herre, om du vil, saa kan du rense mig. ¹³ Og han udrakte sin Haand, rørte ved ham og sagde: jeg vil, bliv ren! Og strags gik Spedalskheden bort af ham. ¹⁴ Og han bød ham ikke sige det til nogen; men gaa hen og fremvis dig for Præsten, og offer for din Renselse, efter som Moses har paabudt, til Vidnesbyrd for dem. ¹⁵ Men Rygtet om ham kom end mere ud, og talrige Skarer kom sammen for at høre og at helbredes for deres Svagheder. ¹⁶ Men han drog sig tilbage til Ørkerne og bad.

Jesus helbreder en værkbruden.

¹⁷ Og det skete en af de Dage, at han var i Færd med at lære, og der sad Farisæere og Lovlærere, som vare komne fra hver Landsby i Galilæa og Judæa og Jerusalem, og Herrens Kraft var til Stede, saa han kunde helbrede.

¹⁸ Og se, der kom nogle Mænd, som paa en Seng bære en Mand, der var værkbruden, og de søgte at bære ham ind og lægge ham foran ham. ¹⁹ Og da de ikke for Skaren kunde finde nogen Vej at bære ham ind ad, stege de op paa Taget og, firede ham tilligemed Sengen imellem Tagstenene midt ned foran Jesus. ²⁰ Og da han saa deres Tro, sagde han: Menneske, dine Synder ere dig forladte.

²¹ Og de Skriftkloge og Farisæerne begyndte at gjøre sig Tanker og sige: hvem er han, som taler Bespottelser? hvem kan forlade Synder uden Gud alene? ²² Men da Jesus forstod deres Tanker, svarede han og sagde til dem, hvad er det for Tanker, I gjøre eder i eders Hjærter? ²³ Hvad er lettest at sige: dine Synder ere dig forladte! eller at sige: staa op og gaa! ²⁴ Men for at I skulle vide, at Menneskesønnen har Magt paa Jorden til at forlade Synder, saa — sagde han til den værkbrudne — jeg siger dig, staa op, tag din Seng og gaa til dit Hus. ²⁵ Og paa Stedet stod han op for deres Øjne og tog det, han laa paa, og gik bort til sit Hus og prise-

de Gud. ²⁶ Og Forbavselse greb dem alle, og de prise-
de Gud, og de bleve fulde af Frygt og sagde: vi have
set utrolige Ting i Dag.

Jesus kalder Levi; taler om Faste.

²⁷ Og derefter gik han ud, og han saa en Tolder ved
Navn Levi sidde ved Toldboden, og han sagde til ham:
følg mig! ²⁸ Og han forlod Alting, stod op og fulgte
ham. ²⁹ Og Levi gjorde et stort Gjæstebud for ham i sit
Hus, og der var en stor Skare af Toldere og andre, som
sad til Bords med dem. ³⁰ Og Farisæerne og deres
Skriftkloge knurrede mod hans Disciple og sagde:
hvorfor spise og drikke I med Toldere og Syndere?
³¹ Og Jesus svarede og sagde til dem: de sunde have
ikke Læge behov, men de, som lide ilde; ³² jeg er ikke
kommen for at kalde retfærdige, men Syndere til Om-
vendelse.

³³ Men de sagde til ham: Johannes' Disciple faste ofte
og holde Bønner, ligeledes ogsaa Farisæernes, men di-
ne spise og drikke! ³⁴ Og han sagde til dem: mon I vel
kunne faa Brudesvendene til at faste, medens Brudg-
ommen er hos dem? ³⁵ Men de Dage skulle komme, og
naar Brudgommen bliver borttagen fra dem, da ville
de faste i de Dage. ³⁶ Men han sagde ogsaa en Lignel-
se til dem: ingen river en Klud ud af et nyt Klædebon
og sætter den paa et gammelt Klædebon; ellers søn-
derriver han det nye, og Kluden af det nye passer dog
ikke med det gamle. ³⁷ Og ingen kommer ung Vin paa
gamle Læderflasker; ellers sprænger den unge Vin Fla-
skerne, og den spildes, og Flaskerne ødelægges.
³⁸ Men ung Vin skal kommes paa nye Læderflasker, saa
bevares begge Dele. ³⁹ Og ingen, som har drukket
gammel Vin, ønsker ung; thi han siger: den gamle er
god.

Strid med Farisæerne om Hviledagens Betydning.

6 Men det skete paa en næstførste Hviledag, at
han vandrede igjennem Sæden, og hans Disciple
plukkede Aks, som de gned med Hænderne og spiste.
² Men nogle af Farisæerne sagde: hvi gjøre I, hvad der
ikke er tilladt at gjøre paa Hviledagen? ³ Og Jesus sva-
rede dem og sagde: have I heller ikke læst dette, som
David gjorde, den Gang han selv hungrede og de, som
vare med ham, ⁴ hvorledes han gik ind i Guds Hus og
tog Skuebrødene og spiste og gav ogsaa dem, som va-
re med ham, skjønt det ikke er andre end Præsterne
alene tilladt at spise dem? ⁵ Og han sagde til dem:
Menneskesønnen er Herre ogsaa over Hviledagen.

⁶ Men det skete ogsaa paa en anden Hviledag, at han
gik ind i Synagogen og lærte, og der var en Mand der,
hvis højre Haand var vissen. ⁷ Men de Skriftkloge og
Farisæerne toge vare paa, om han vilde helbrede paa
Hviledagen, for at de kunde finde noget at anklage
ham for. ⁸ Men han vidste deres Tanker; og han sagde
til Manden, som havde den visne Haand: rejs dig og

træd frem her i Midten. Og han stod op og traadte
frem. ⁹ Saa sagde Jesus til dem: jeg spørger eder: hvad
er tilladt paa Hviledagen, at gjøre godt eller at gjøre
ondt, at frelse en Sjæl eller at ødelægge den? ¹⁰ Og
han saa sig omkring paa dem alle og sagde til ham:
ræk din Haand ud! Og han gjorde det, og hans Haand
blev karsk igjen. ¹¹ Men de bleve fulde af Raseri og ta-
lede med hverandre om, hvad de skulde gjøre ved
Jesus.

Jesus udvælger tolv Apostle.

¹² Men det skete i disse Dage, at han gik ud til et
Bjærg for at bede; og han tilbragte Natten i Bøn til
Gud. ¹³ Og da det blev Dag, hidkaldte han sine Discip-
le; og han udvalgte af dem tolv, som han og gav Nav-
net Apostle: ¹⁴ Simon, hvem han og gav Navnet Peder,
og hans Broder Andreas og Jakob og Johannes og Filip
og Bartolomæos ¹⁵ og Mattæos og Tomas, Jakob Alfæ-
os' Søn og Simon, som kaldes Nidkjær, ¹⁶ og Judas
Jakobs Søn og Judas Iskarjot, som blev Forræder.

¹⁷ Og han gik ned med dem og standsede paa en
jævn Plads, og der var en stor Skare af hans Disciple
og en stor Mængde af Folket fra hele Judæa og Jerusa-
lem og Kysten ved Tyros og Sidon, ¹⁸ som vare komne
for at høre ham og blive helbredte for deres Sygdom-
me. Og saadanne, som plagedes af urene Aander, ble-
ve helbredte, ¹⁹ og hele Skaren søgte at røre ved ham,
fordi en Kraft udgik fra ham, og han helbredte alle.

Jesu Bjærgprædiken.

²⁰ Og han opløftede sine Øjne paa sine Disciple og
sagde: Salige ere I fattige, thi eders er Guds Rige. ²¹ Sa-
lige ere I, som nu hungre, thi I skulle mættes. Salige
ere I, som nu græde, thi I skulle le. ²² Salige ere I, naar
Mennesker hade eder, og naar de udstøde eder og
smæde og forskyde eders Navn som ondt for Menne-
skesønnens Skyld. ²³ Glæder eder paa den Dag og
springer af Fryd; thi se, eders Løn er stor i Himlen, thi
paa samme Vis gjorde deres Fædre mod Profeterne.
²⁴ Men ve eder, I rige, thi I have optaget eders Trøst.
²⁵ Ve eder, I som nu ere mættede, thi I skulle hungre.
Ve eder, I som nu le, thi I skulle sørge og græde. ²⁶ Ve
eder, naar alle Mennesker tale godt om eder, thi paa
samme Vis gjorde deres Fædre ved de falske Profeter.
²⁷ Derimod til eder, som høre, siger jeg: elsker eders
fjender, gjører vel mod dem, som hade eder, ²⁸ velsig-
ner dem, som forbande eder, beder for dem, som
krænke eder. ²⁹ Den som slaar dig paa den ene Kind,
byd ham ogsaa den anden til, og den som tager din
Kappe, formén ham heller ikke Kjortelen. ³⁰ Giv enhver,
som beder dig, Og kræve ikke dit igjen af den, som ta-
ger det. ³¹ Og ligesom I ville, at Mennesker skulle gjøre
mod eder, ligesaa skulle og I gjøre mod dem. ³² Og om
I elske dem, som elske eder, hvad Tak have I derfor?
ogsaa Syndere elske jo dem, som dem elske. ³³ Og om

I gjøre godt mod dem, der gjøre godt mod eder, hvad Tak have I derfor? ogsaa Syndere gjøre det samme. ³⁴ Og om I laane til dem, af hvem I haabe at faa igjen, hvad Tak have I derfor? ogsaa Syndere laane til Syndere for at faa lige igjen. ³⁵ Nej, elsker eders Fjender, og gjører godt og laaner uden at vente Gjengjæld, saa skal eders Løn være stor, og I skulle være den Højestes Børn; thi han er god imod de utaknemmelige og onde.

³⁶ Vorder barmhjærtige, ligesom eders Fader er barmhjærtig. ³⁷ Og dømmes ikke, saa skulle I ikke dømmes; fordømmes ikke, saa skulle I ikke fordømmes; frikjender, saa skulle I blive frikjendte; ³⁸ giver, saa skal eder gives, et godt, knuget, skuddet, topfuldt Maal skal man give i eders Skjød; thi med samme Maal, som I maale med, skal eder maales igjen.

³⁹ Men han sagde dem og en Lignelse: mon blind kan lede blind? ville de ikke begge falde i Graven? ⁴⁰ En Discipel er ikke over sin Lærer, men hver, som er udlært, skal være som sin Lærer. ⁴¹ Og hvi ser du Skjæven, som er i din Broders Øje, men Bjælken i dit eget Øje lægger du ikke Mærke til! ⁴² Hvorledes kan du sige til din Broder: Broder, lad mig drage Skjæven ud, som er i dit Øje! medens du ikke selv ser Bjælken, som er i dit eget Øje? Du Øjenskalk, drag først Bjælken ud af dit Øje, og da skal du kunne se grandt til at uddrage Skjæven i din Broders Øje.

⁴³ Thi der er intet godt Træ, som bærer slet Frugt, ej heller noget slet Træ, som bærer god Frugt. ⁴⁴ Thi ethvert Træ kjendes udaf sin egen Frugt; man sanker jo ikke Figen af Torne, ej heller høster man Vindrue af Tjørn. ⁴⁵ Det gode Menneske fremfører det gode af sit Hjertes gode Forraad, og den onde fremfører det onde af det onde Forraad; thi af Hjærtets Overflod taler hans Mund.

⁴⁶ Men hvi kalde I mig Herre, Herre! og gjøre ikke, hvad jeg siger? ⁴⁷ Hver den, som kommer til mig og hører mine Ord og gjør dem, jeg skal vise eder, hvem han ligner. ⁴⁸ Han ligner en Mand, der byggede et Hus, og han grov og gik dybt og lagde Grund paa Klippen; og da der kom Oversvømmelse, brød Strømmen løs mod det Hus og mægtede ikke at rokke det, fordi det var bygget godt. ⁴⁹ Men den som hører og ikke gjør det, han ligner en Mand, som byggede et Hus paa Jorden uden Grundvold; imod det brød Strømmen løs, og strags faldt det sammen, og det Huses Fald blev stort.

Høvedsmanden i Kapernaum.

7 Efter at han nu havde fuldendt alle sine Ord i Folkets Paahør, gik han ind i Kapernaum. ² Men der var en Høvedsmand, der havde en Tjener, som han satte megen Pris paa, og som var syg og nær ved at dø. ³ Og da han hørte om Jesus, sendte han nogle af Jødernes Ældste hen til ham og bad ham, at han vilde komme og redde hans Tjener. ⁴ Og da disse kom til Jesus, bade de ham indtrængende og sagde: han

fortjener, at du gjør dette for ham; ⁵ thi han elsker vort Folk, og Synagogen har han bygget til os. ⁶ Jesus gik da med dem.

Men da han alt var ikke langt fra Huset, sendte Høvedsmanden nogle Venner og sagde til ham: Herre, gjør dig ikke Ulejlighed, thi jeg er ikke værdig til, at du skulde gaa ind under mit Tag; ⁷ derfor agtede jeg mig heller ikke selv værdig til at komme til dig; men sig det med et Ord, saa bliver min Dreng helbredt. ⁸ Thi jeg er jo selv et Menneske, Øvrighed undergiven, og har Stridsmænd under mig; og siger jeg til denne: gaa! saa gaar han, og til en anden: kom! saa kommer han, og til min Tjener: gjør dette! saa gjør han det. ⁹ Men da Jesus hørte dette, undrede han paa ham, og han vendte sig om og sagde til Skaren, som fulgte ham: jeg siger eder, end ikke i Israel har jeg fundet saa stor en Tro. ¹⁰ Og da de udsendte kom tilbage til Huset, fandt de Tjeneren karsk.

Jesus opvækker Enkens Søn i Nain.

¹¹ Og det skete Dagen derefter, at han drog til en By, som hed Nain, og mange af hans Disciple og en stor Skare vandrede med ham. ¹² Men som han nærmede sig til Byens Port, se, da blev der baaret en død ud, som var sin Moders enbaarne Søn, og hun var Enke, og en talrig Skare fra Byen fulgte med hende. ¹³ Og da Herren saa hende, ynkedes han inderlig over hende og sagde til hende: græd ikke! ¹⁴ Og han traadte til og rørte ved Baaren; men de, som bare, stode stille; og han sagde: Ungersvend, jeg siger dig, staa op! ¹⁵ Og den døde satte sig op og begyndte at tale; og han gav ham til hans Moder. ¹⁶ Men en Frygt greb alle, og de prisede Gud og sagde: en stor Profet er oprejst iblandt os! og: Gud har besøgt sit Folk! ¹⁷ Og denne Tale kom ud om ham i hele Judæa og hele Omegnen.

Johannes Døbers Spørgsmaal til Jesus, og Jesu Tale i den Anledning.

¹⁸ Og Johannes' Disciple fortalte ham om alle disse Ting. Og Johannes hidkaldte to af sine Disciple ¹⁹ og sendte dem til Herren og sagde: er du den, som kommer, eller skulle vi vente en anden? ²⁰ Og da Mændene kom til ham, sagde de: Johannes Døber har sendt os hen til dig og siger: er du den, som kommer, eller skulle vi vente en anden? ²¹ I samme Time helbredte han mange for Sygdomme og Plager og onde Aander, og mange blinde skjænkede han deres Syn. ²² Og han svarede og sagde til dem: gaar hen og melder Johannes, hvad I have set og hørt: blinde se, lamme gaa, spedalske renses, døve høre, døde staa op, til fattige bringes godt Budskab; ²³ og salig er den, som ikke forarges paa mig.

²⁴ Men da Johannes' Sendebud vare gangne bort, begyndte han at sige til Skarerne om Johannes: hvad gik I ud i Ørken at skue? Et Rør, som svajer for Vinden?

²⁵ Eller hvad gik I ud at se? Et Menneske iført bløde Klæder? Se, de som leve i prægtige Klæder og i Overdaadighed, ere i Kongers Gaarde. ²⁶ Eller hvad gik I ud at se? En Profet? Ja, siger jeg eder, endog mere end en Profet. ²⁷ Han er den, om hvem der er skrevet: »Se, jeg udsender min Engel for dit Aasyn, som skal berede din Vej foran dig«. ²⁸ Jeg siger eder, større Profet end Johannes er ingen kvindebaaren, men den mindste i Guds Rige er større end han. ²⁹ Og alt Folket, som hørte ham, ogsaa Tolderne, gave Gud Ret, idet de bleve døbt med Johannes' Daab; ³⁰ men Farisæerne og de Lovkyndige forsmåede Guds Raad med dem selv, idet de ikke bleve døbt af ham.

³¹ Ved hvem skal jeg saa ligne denne Slægts Mennesker, ja hvem ligne de? ³² De ligne Børn, som sidde paa Torvet og raabe til hverandre og sige: vi spillede paa Fløjte for eder, og I dansede ikke; vi sang Klagesange, og I græd ikke! ³³ Thi Johannes Døber er kommen, og han spiste ikke Brød, drak ej heller Vin; og I sige: han har en Uaand. ³⁴ Menneskesønnen er kommen, og han spiser og drikker; og I sige: se, hvilken Æder og Vindriker, en Ven af Toldere og Syndere! ³⁵ Og Visdommen er bleven retfærdiggjort ved alle sine Børn.

Jesus salves af en syndefuld Kvinde.

³⁶ Men en af Farisæerne bad ham, at han vilde spise med ham, og han gik ind i Farisæerens Hus og satte sig til Bords. ³⁷ Og se, der var i Byen en Kvinde, som var en Synderinde, og da hun fik at vide, at han sad til Bords i Farisæerens Hus, kom hun med en Alabasterkrukke med Salve ³⁸ og stillede sig grædende bag ved ham ved hans Fødder og begyndte at væde hans Fødder med sine Taarer, og hun tørrede dem af med sit Hovedhaar og kyssede hans Fødder og salvede dem med Salven. ³⁹ Men da Farisæeren, som havde indbudt ham, saa det, sagde han ved sig selv: hvis han var en Profet, vidste han, hvem og hvordan den Kvinde er, som rører ved ham, at hun er en Synderinde.

⁴⁰ Og Jesus svarede og sagde til ham: Simon, jeg har noget at sige dig. Men han siger: Lærer, sig det. ⁴¹ En, som laante ud, havde to Skyldnere, den ene skyldte fem hundrede Denarer, og den anden halvtredsindstyve. ⁴² Og da de intet havde at betale med, eftergav han dem det begge. Hvem af dem vil saa elske ham mest? ⁴³ Simon svarede og sagde: jeg formoder den, som han eftergav mest. Men han sagde til ham: du dømte ret. ⁴⁴ Og idet han vendte sig mod Kvinden, sagde han til Simon: ser du denne Kvinde? Jeg kom ind i dit Hus; du gav mig ikke Vand til mine Fødder, men hun vædede mine Fødder med sine Taarer og tørrede dem af med sit Haar. ⁴⁵ Du gav mig ikke et Kys, men hun aflod ikke, fra jeg kom ind, at kysse mine Fødder. ⁴⁶ Du salvede ikke mit Hoved med Olie, men hun salvede mine Fødder med Salve. ⁴⁷ Desaarsag siger jeg dig, hendes de mange Synder ere forladte, thi hun elskede meget;

men den, hvem lidet forlades, elsker lidet. ⁴⁸ Og han sagde til hende: dine Synder ere forladte. ⁴⁹ Og de, som sad med til Bords, begyndte at sige ved sig selv: hvem er han, som endog forlader Synder? ⁵⁰ Men han sagde til Kvinden: din Tro har frelst dig; gik bort med Fred.

Jesu Ledsagere.

8 Og det skete i Tiden derefter, at han drog omkring i den ene By og Landsby efter den anden og prædikede og forkyndte Evangeliet om Guds Rige, og med ham de tolv ² og nogle Kvinder, som vare helbredte for onde Aander og Sygdomme, saasom Maria, der kaldes Magdalene, af hvem syv Uaander vare farnet ud, ³ og Johanna, Herodes' Husfoged Kusas Hustru, og Susanna, og mange andre, som tjente dem med hvad de ejede.

Lignelse om Sædemanden. Lysets rette Brug.

⁴ Men da en stor Skare kom sammen, og da de By for By droge hen til ham, sagde han med en Lignelse: ⁵ En Sædemand gik ud at saa sin Sæd. Og idet han saae, faldt noget ved Vejen, og det blev nedtraadt, og Himlens Fugle aade det op. ⁶ Og noget faldt paa Klippegrund, og da det var vokset op, visnede det, fordi det ikke havde Væde. ⁷ Og noget faldt midt iblandt Torne, og Tornene voksede op med og kvalte det. ⁸ Og noget faldt i god Jord, og det voksede op og bar hundrede Fold Frugt. Da han sagde dette, raabte han: hvo som har Øren at høre med, han høre!

⁹ Men hans Disciple spurgte ham, hvad denne Lignelse skulde sige. ¹⁰ Og han sagde: eder er det givet at kjende Guds Riges Hemmeligheder, men de andre i Lignelser, for at de, skjønt seende, ikke skulle se, og hørende ikke forstaa. ¹¹ Men dette siger Lignelsen: Sæden er Guds Ord. ¹² Og de ved Vejen ere de, som høre det; derefter kommer Djævelen og tager Ordet bort af deres Hjærte, for at de ikke skulle tro og blive frelste. ¹³ Og de paa Klippen ere de, som modtage Ordet med Glæde, naar de høre det; og disse have ikke Rod, de tro nemlig til en Tid, og i Prøvelsens Stund falde de fra. ¹⁴ Og det, som faldt iblandt Tornene, det er dem, som have hørt, og saa gaa hen og kvæles af Livets Bekymringer og Rigdom og Nydelser, og bære ikke moden Frugt. ¹⁵ Og det i den gode Jord, det er dem, som have hørt Ordet og fastholde det i et smukt og godt Hjærte og bære Frugt i Udholdenhed.

¹⁶ Men ingen, som har tændt en Lampe, skjuler den med et Kar eller sætter den under en Seng, men han sætter den paa en Stage, for at de, som komme ind, kunne se Lyset. ¹⁷ Thi der er intet skjult, som jo skal blive aabenbart, og intet lønligt, som jo skal blive vitterligt og komme for Dagen. ¹⁸ Ser derfor til, hvorledes I høre. Thi hvo som har, ham skal der gives, og hvo som

ikke har, ham skal endog det, han mener at have, frtages.

Jesus Moder og Brødre søge ham.

¹⁹ Og hans Moder og Brødre kom derhen til ham, og de kunde ikke for Folkeskaren naa frem til ham. ²⁰ Og det blev ham meldt: din Moder og dine Brødre staa udenfor og ønske at se dig. ²¹ Men han svarede og sagde til dem: min Moder og mine Brødre ere disse, som høre Guds Ord og gjøre det.

Stormen paa Søen.

²² Men det skete en af de Dage, at han gik om Bord, han og hans Disciple, og han sagde til dem: lader os sætte over til hin Side af Søen; og de toge afsted. ²³ Men medens de sejlede, faldt han i Søvn. Og der for en Stormbyge ned over Søen, og Skibet blev fuldt af Vand, og de vare i Fare. ²⁴ Da gik de hen og vakte ham op og sagde: Mester, Mester, vi forgaa! Men han rejste sig, truede Vinden og Vandets Bølger, og de lagde sig, og det blev blik stille. ²⁵ Og han sagde til dem: hvor er eders Tro? Men de frygtede og undrede sig og sagde til hverandre: hvem er dog han, siden han byder baa-de Vindene og Vandet, og de adlyde ham!

Jesus helbreder en besat hos Gergesenerne.

²⁶ Og de sejlede ind til Gergesenernes Bygd, som er lige overfor Galilæa. ²⁷ Men da han var gaaet i Land, mødte der ham en Mand fra Byen, han var besat af Uaander, og i lang Tid havde han ikke taget Klæder paa og ikke opholdt sig i Hus, men i Gravhulerne. ²⁸ Og da han saa Jesus, skreg han op og faldt ned for ham og sagde med høj Røst: hvad har jeg med dig at gjøre, Jesus, du den højeste Guds Søn? jeg beder dig, pin mig ikke! ²⁹ Han bød nemlig den urene Aand at fare ud af Manden; thi den havde i mange Tider slæbt om med ham; og han havde været i Forvaring, bunden med Lænker og Bøjler, og han sønderrev stadig Baandene og dreves af Uaanden ud i Ørknerne. ³⁰ Men Jesus spurgte ham og sagde: hvad er dit Navn? Og han sagde: Legion; thi mange Uaander vare farne i ham. ³¹ Og de bade ham, at han ikke maatte paalægge dem at fare bort til Afgrunden. ³² Men der var der en stor Hjord Svin, som gik paa Græs paa Bjærget, og de bade ham, at han vilde tilstede dem at fare i dem; og han tilstede dem det. ³³ Men Uaanderne fore ud af Manden og ind i Svinene, og Hjorden styrtede sig ned af Brinken i Søen og druknede.

³⁴ Men da Vogterne saa, hvad der var sket, flyede de og fortalte det i Byen og paa Landet. ³⁵ Og Folk gik ud for at se, hvad der var sket, og de kom til Jesus og fandt Manden, af hvem Uaanderne vare farne ud, sid-dende paaklædt og fornuftig ved Jesu Fødder, og de bleve bange. ³⁶ Men de, som havde set det, fortalte dem, hvorledes den besatte var bleven frelst. ³⁷ Og he-

le Mængden fra Gergesenernes Omegn bad ham at gaa bort fra dem, thi de vare grebne af stor Frygt; og han gik saa om Bord og vendte tilbage. ³⁸ Men den Mand, af hvem Uaanderne vare farne ud, bad ham, at han maatte følge med ham. Men Jesus lod ham gaa og sagde: ³⁹ vend tilbage til dit Hus, og fortæl, hvor store Ting Gud har gjort imod dig. Og han gik bort og ud-raabte over hele Byen, hvor store Ting Jesus havde gjort imod ham.

Den blodsottige Kvinde og Jairs Datter.

⁴⁰ Men det skete, da Jesus kom tilbage, tog Folkeska-ren imod ham, thi alle ventede de paa ham. ⁴¹ Og se, der kom en Mand ved Navn Jair, han var Forstander for Synagogen, og han faldt Jesus til Fode og bad ham komme ind i hans Hus, ⁴² fordi han havde en enbaaren Datter paa omtrent tolv Aar, og hun laa for Døden.

Men medens han gik derhen, trængte Skarerne ham. ⁴³ Og der var en Kvinde, som havde haft Blodflod i tolv Aar, og hun havde sat alt sit Eje til paa Læger, uden at kunne blive helbredt af nogen; ⁴⁴ hun kom til bag fra og rørte ved Fligen af hans Kappe, og i det samme standsede hendes Blodflod. ⁴⁵ Og Jesus sagde: hvem var det, som rørte ved mig? Men da alle negtede det, sagde Peder og de, som vare med ham: Mester, det er Skarerne, som trykke og trænge dig! ⁴⁶ Men Jesus sagde: der var en, som rørte ved mig; thi jeg mærkede selv, at en Kraft gik ud fra mig. ⁴⁷ Da nu Kvin-den saa, at hun ikke var skjult, kom hun bævende og faldt ned for ham og fortalte i hele Folkets Paahør, af hvad Aarsag hun havde rørt ved ham, og hvorledes hun var bleven helbredt i det samme. ⁴⁸ Men han sagde til hende: Datter, din Tro har frelst dig; gak bort med Fred.

⁴⁹ Medens han endnu taler, kommer der en fra Syna-gogeforstanderens og siger: din Datter er død, gjør ikke mere Læreren Ulejlighed. ⁵⁰ Men Jesus, som hørte det, svarede ham: frygt ikke, tro ikkun, saa skal hun blive frelst. ⁵¹ Men da han kom til Huset, tillod han ikke nogen at gaa ind med ham uden Peder og Johannes og Jakob og Pigens Fader og Moder. ⁵² Og alle græd og jamrede over hende. Men han sagde: græder ikke, thi hun er ikke død, men hun sover. ⁵³ Og de udlo ham, da de vidste, at hun var død. ⁵⁴ Men han tog hende fat ved Haanden, raabte og sagde: Pige, staa op! ⁵⁵ Og hendes Aand vendte tilbage, og hun stod op i det samme; og han bød, at der skulde gives hende noget at spise. ⁵⁶ Og hendes Forældre bleve slagne af Forbavselse. Men han bød dem ikke at sige nogen det, som var sket.

Udsendelse af de tolv.

9 Men han sammenkaldte de tolv og gav dem Magt og Myndighed over alle Uaander og til at helbrede Sygdomme; ² og han udsendte dem til at

prædike Guds Rige og helbrede de syge. ³ Og han sagde til dem: tager intet med til Rejsen, hverken Stav eller Randsel eller Brød eller Penge, ikke heller skulle I have hver to Kjortler. ⁴ Og hvilket Hus I gaa ind i, der skulle I blive, og derfra skulle I gaa bort. ⁵ Og hvor som de ikke modtage eder, gaar ud af den By, og afryster endog Støvet af eders Fødder til Vidnesbyrd imod dem. ⁶ Men de gik ud og droge om fra By til By, forkyndte Evangeliet og helbredte allevegne.

Herodes Antipas' Tanke om Jesus.

⁷ Men Fjerdingsfyrsten Herodes hørte alt det, som tildrog sig, og han var tvivlraadig, efterdi der af nogle sagdes: det er Johannes, der er staaet op fra de døde; ⁸ af nogle: det er Elias, der er kommen til Syne; af andre: det er en Profet af de gamle, der er opstanden. ⁹ Og Herodes sagde: Johannes har jeg halshugget; men hvem er han, om hvem jeg hører saadanne Ting? Og han søgte at faa ham at se.

Bespisning af fem tusende Mænd.

¹⁰ Og da Apostlene vendte tilbage, fortalte de ham, hvor store Ting de havde gjort. Og han tog dem med og drog sig tilbage afsides til en By, som hedder Betsajda. ¹¹ Men da Skarerne fik det at vide, fulgte de efter ham, og han tog imod dem og taledes til dem om Guds Rige, og dem, der havde Lægedom behov, helbredte han. ¹² Men Dagen begyndte at hælde; og de tolv kom da hen og sagde til ham: lad Skaren fare, for at de kunne gaa hen i de omliggende Landsbyer og Gaarde og faa Herberg og finde Føde; thi her ere vi paa et øde Sted. ¹³ Men han sagde til dem: giver I dem at spise. De sagde: vi have ikke mere end fem Brød og to Fiske, med mindre vi skulle gaa hen og købe Mad til hele dette Folk. ¹⁴ Der var nemlig omtrent fem tusende Mænd. Men han sagde til sine Disciple: lader dem sætte sig ned i Hold paa halvtredsindstyve. ¹⁵ Og de gjorde saaledes og lode dem alle sætte sig. ¹⁶ Men han tog de fem Brød og de to Fiske, saa op til Himlen, velsignede dem og brød dem i Stykker, og han gav Disciplene dem til at lægge for Skaren. ¹⁷ Og de spiste og bleve alle mætte; og af hvad de fik tilovers, blev der opsamlet tolv Kurve fulde af Stykker.

Peders Bekjendelse.

¹⁸ Og det skete, medens han var i Ensomhed og bad, vare hans Disciple sammen med ham; og han spurgte dem og sagde: hvem sige Skarerne, at jeg er? ¹⁹ Men de svarede og sagde: Johannes Døber; andre: Elias; atter andre: det er en Profet af de gamle, der er opstanden. ²⁰ Og han sagde til dem: men I, hvem sige I, at jeg er? Og Peder svarede og sagde: Guds Salvete. ²¹ Men han bød dem strengelig ikke at sige dette til nogen, ²² og sagde: Menneskesønnen maa lide meget og vrag-

ges af de Ældste og Ypperstepræsterne og de Skriftkloge og ihjelslaas, og staa op paa den tredje Dag.

²³ Og han sagde til alle: om nogen vil følge efter mig, skal han fornegte sig selv og tage sit Kors op Dag efter Dag og følge mig. ²⁴ Thi hvo som vil frelse sin Sjæl, skal miste den, men hvo som mister sin Sjæl for min Skyld, han skal frelse den. ²⁵ Thi hvad gavner det et Menneske, om han har vundet den hele Verden, men har mistet eller bødet med sig selv! ²⁶ Thi hvo som skammer sig ved mig og mine Ord, ham skal Menneskesønnen skamme sig ved, naar han kommer i sin og Faderens og de hellige Engles Herlighed. ²⁷ Men jeg siger eder for sand, der er nogle af dem, der staa her, som ikke skulle smage Døden, førend de se Guds Rige.

Jesu Herliggjørelse paa Bjærget.

²⁸ Men det skete omtrent otte Dage efter disse Taler, da tog han Peder og Johannes og Jakob med sig og gik op paa et Bjærg for at bede. ²⁹ Og det skete, medens han bad, blev hans Ansigts Udseende anderledes, og hans Klædebon straalende hvidt. ³⁰ Og se, to Mænd samtalede med ham; og det var Moses og Elias, ³¹ som viste sig i Herlighed og taledes om hans Udgang, som han skulde fuldbyrde i Jerusalem. ³² Men Peder og de, som vare med ham, vare tyngede af Søvn; men da de vare blevne helt vaagne, saa de hans Herlighed og de to Mænd, som stode hos ham. ³³ Og det skete, idet de skiltes fra ham, sagde Peder til Jesus: Mester, her er godt for os at være, lader os da gjøre tre Hytter, en til dig, og en til Moses, og en til Elias! Han vidste nemlig ikke, hvad han sagde. ³⁴ Men idet han sagde dette, kom der en Sky og overskyggede dem, og de bleve bange, da de kom ind i Skyen. ³⁵ Og en Røst kom ud fra Skyen og sagde: dette er min Søn den udvalgte, hører ham! ³⁶ Og da Røsten var kommen, fandtes Jesus ene. Og de tav, og fortalte ingen i de Dage noget af det, de havde set.

Jesus helbreder en besat Dreng, og forudsiger atter sin Lidelse.

³⁷ Men det skete Dagen derefter, da de vare komne ned af Bjærget, at en stor Skare kom ham i Møde. ³⁸ Og se, en Mand af Skaren raabte og sagde: Lærer, jeg beder dig, se til min Søn, thi han er min enbaarne; ³⁹ og se, en Aand griber ham, og med eet skriger han, og den slider i ham, saa han fraader, og det er næppe, den viger fra ham og holder op at mishandle ham. ⁴⁰ Og jeg bad dine Disciple, at de vilde drive den ud, og de kunde ikke. ⁴¹ Men Jesus svarede og sagde: o du vantro og forvendte Slægt, hvor længe skal jeg være hos eder og taale eder! Før din Søn herhid! ⁴² Og endnu medens han gik derhen, slog Uaanden ham ned og sled i ham. Men Jesus truede den urene Aand og helbredte Drengen og gav ham tilbage til hans Fader.

⁴³ Og alle vare slagne af Forbavselse over Guds Majestæt.

⁴⁴ Men medens alle undrede paa alt det, han gjorde, sagde han til sine Disciple: gjemmer disse Ord i eders Øren: det forestaar Menneskesønnen at overgives i Menneskers Hænder. ⁴⁵ Men de forstode ikke dette Ord, og det var skjult for dem, saa de ikke sandsede det; og de frygtede for at spørge ham om dette Ord.

Storheden i Guds Rige.

⁴⁶ Men der opkom den Tanke hos dem, hvem af dem der var størst. ⁴⁷ Og da Jesus saa deres Hjertes Tanke, tog han et lille Barn og stillede det hos sig ⁴⁸ og sagde til dem: hvo som modtager dette Barn paa mit Navn, modtager mig, og hvo som modtager mig, modtager ham, som udsendte mig; thi hvo som er mindst iblandt eder alle, han er stor.

⁴⁹ Men Johannes svarede og sagde: Mester, vi saa en uddrive Uaander paa dit Navn, og vi forbøde ham det, fordi han ikke følger med os. ⁵⁰ Men Jesus sagde til ham: forbyder det ikke; thi hvo som ikke er imod eder, er for eder.

Utidig Nidkjærhed hos Disciplene. Jesu Efterfølgelse.

⁵¹ Men det skete, da hans Optagelses Dage vare ved at fuldendes, da fæstede han sit Aasyn paa at drage til Jerusalem. ⁵² Og han afsendte Bud foran sig, og de droge afsted og gik ind i en Samaritaner-By for at berede ham Plads. ⁵³ Og man tog ikke imod ham, fordi han selv var paa Vej til Jerusalem. ⁵⁴ Men da hans Disciple Jakob og Johannes saa det, sagde de: Herre, vil du, at vi skulle byde Ild falde ned fra Himlen og fortære dem? ⁵⁵ Men han vendte sig og irettesatte dem og sagde: I vide ikke, af hvilken Aand I ere. ⁵⁶ Og de droge til en anden By.

⁵⁷ Og medens de vandrede paa Vejen, sagde en til ham: jeg vil følge dig, ihvor du gaar hen. ⁵⁸ Og Jesus sagde til ham: Rævene have Huler, og Himlens Fugle Reder, men Menneskesønnen har ikke det Sted, hvor han kan lægge sit Hoved.

⁵⁹ Men han sagde til en anden: følg mig! Og denne sagde: Herre, tilsted mig først at gaa hen og begrave min Fader. ⁶⁰ Men han sagde til ham: lad de døde begrave deres egne døde; men gaa du hen og forkynd Guds Rige.

⁶¹ Men der var ogsaa en anden, som sagde: jeg vil følge dig, Herre; men tilsted mig først at tage Afsked med dem i mit Hus. ⁶² Men Jesus sagde til ham: ingen, som har lagt sin Haand paa Ploven og ser sig tilbage, er skikket til Guds Rige.

Udsendelse af halvfjerdsindstve Disciple og dissers Tilbagekomst.

10 Men derefter udpegede Herren ogsaa halvfjerdsindstve andre og udsendte dem to

og to forud for sig til hver By og hvert Sted, hvor han selv vilde komme.

² Og han sagde til dem: Høsten er stor, men Arbejderne ere faa; beder derfor Høstens Herre, at han vil drive Arbejdere ud til sin Høst. ³ Gaar ud! se, jeg udsender eder som Lam midt iblandt Ulve. ⁴ Bærer ikke Pung, ikke Randsel, ej heller Sko, og hilser ingen paa Vejen. ⁵ Men hvilket Hus I komme ind i, der skulle I først sige: Fred med dette Hus! ⁶ Og dersom der er et Fredens Barn der, saa skal eders Fred hvile over ham; hvis ikke, skal den vende tilbage til eder. ⁷ Men i det Hus skulle I blive, saa I spise og drikke, hvad I faa af dem, thi Arbejderen er sin Løn værd; flytter ikke fra Hus til Hus. ⁸ Og hvilken By I komme ind i, og de modtage eder, spiser der, hvad der sættes for eder, ⁹ og helbreder de syge i den, og siger til dem: Guds Rige er kommet nær til eder. ¹⁰ Men hvilken By I komme ind i, og de ikke modtage eder, der skulle I gaa ud paa dens Gader og sige: ¹¹ endog det Støv, som hænger ved vore Fødder fra eders By, viske vi af til eder; dog, dette skulle I vide, at Guds Rige er kommet nær. ¹² Jeg siger eder, for Sodoma skal det paa hin Dag være taaleligere end for den By.

¹³ Ve dig, Korasin, ve dig, Betsajda; thi hvis de Kraftgjerninger, som ere skete i eder, vare skete i Tyros og Sidon, havde de for længe siden omvendt sig siddende i Sæk og Aske. ¹⁴ Dog, for Tyros og Sidon skal det være taaleligere i Dommen, end for eder. ¹⁵ Og du, Kapernaum, skulde du ophøjes lige til Himlen? Lige til Dødsriget skal du nedstyrtes. ¹⁶ Hvo som hører eder, hører mig, og hvo som forsmaar eder, forsmaar mig; men hvo som forsmaar mig, forsmaar ham, som udsendte mig.

¹⁷ Men de halvfjerdsindstve vendte tilbage med Glæde og sagde: Herre, endog Uaanderne underkaste sig os i dit Navn! ¹⁸ Men han sagde til dem: jeg skuede, at Satan som et Lyn faldt fra Himlen. ¹⁹ Se, jeg har givet eder Myndighed til at træde paa Slanger og Skorpioner og over Fjendens hele Magt, og slet intet skal gjøre eder Mén. ²⁰ Dog, glæder eder ikke over dette, at Aaanderne underkaste sig eder, men glæder eder over, at eders Navne ere indskrevne i Himlene.

²¹ I den samme Stund frydede han sig i den Hellig-Aand og sagde: jeg priser dig, Fader, Himlens og Jordens Herre, fordi du har skjult dette for vise og forstandige og aabenbaret det for umyndige, ja, Fader, fordi saaledes skete, hvad der er til Velbehag for dit Aasyn. ²² Alting er mig overgivet af min Fader; og ingen kjender, hvem Sønnen er, uden Faderen, og hvem Faderen er, uden Sønnen og den, hvem Sønnen vil aabenbare ham.

²³ Og han vendte sig mod Disciplene særskilt og sagde: salige ere de Øjne, som se det, I se. ²⁴ Thi jeg siger eder, at mange Profeter og Konger have ønsket at se det, I se, og de saa det ikke, og at høre det, I høre, og de hørte det ikke.

Lignelse om den barmhjertige Samaritan.

²⁵ Og se, en Lovkyndig stod op og fristede ham og sagde: Lærer, hvad skal jeg gjøre for at arve evigt Liv? ²⁶ Og han sagde til ham: hvad er der skrevet i Loven? hvorledes læser du? ²⁷ Men han svarede og sagde: »Du skal elske Herren din Gud af hele dit Hjærte og med hele din Sjæl og med hele din Styrke og med hele dit Sind, og din Næste som dig selv«. ²⁸ Og han sagde til ham: du svarede ret; gjør dette, saa skal du leve. ²⁹ Men han vilde retfærdiggjøre sig selv og sagde til Jesus: og hvem er da min Næste?

³⁰ Jesus gjenmælede og sagde: Der var et Menneske, som drog ned fra Jerusalem til Jeriko, og han faldt iblandt Røvere, som baade klædte ham af og sloge ham og lode ham ligge halvdød og saa gik bort. ³¹ Men af en Hændelse drog en Præst den Vej ned, og da han saa ham, gik han forbi. ³² Ligeledes ogsaa en Levit; han kom til Stedet, gik derhen, saa ham og gik forbi. ³³ Men en Samaritan, som var paa Rejse, kom henad til ham, og da han saa ham, ynkedes han inderlig. ³⁴ Og han gik til ham, gød Olie og Vin paa hans Saar og forbandt dem, og han satte ham op paa sit eget Dyr og førte ham til et Herberg og plejede ham. ³⁵ Og den næste Dag tog han to Denarer frem, gav dem til Værten og sagde: plej ham, og hvad mere du lægger ud, skal jeg vederlægge dig, naar jeg kommer igjen. ³⁶ Hvem af disse tre tykkes dig nu, er bleven hans Næste, som faldt iblandt Røverne? ³⁷ Men han sagde: den, som øvede Barmhjærtigheden imod ham. Og Jesus sagde til ham: gaa hen og gjør du ligesaa.

Det ene fornødne.

³⁸ Men det skete, medens de vare paa Vandring, gik han ind i en By; og der var en Kvinde ved Navn Marta, som modtog ham i sit Hus. ³⁹ Og hun havde en Søster, som hed Maria, hun satte sig endog ved Herrens Fødder og hørte hans Tale. ⁴⁰ Men Marta var optagen af megen Opvartning, og hun traadte til og sagde: Herre, bryder du dig ikke om, at min Søster har ladet mig opvarte alene? sig da til hende, at hun skal hjælpe mig! ⁴¹ Men Herren svarede og sagde til hende: Marta, Marta, du gjør dig Bekymring og Uro med mange Ting; ⁴² men eet er fornødent. Maria har jo udvalgt den gode Del, og den skal ikke tages fra hende.

Jesus underviser sine Disciple om Bønnen.

11 Og som han var et Steds og bad, skete det, da han holdt op, at en af hans Disciple sagde til ham: Herre, lær os at bede, ligesom og Johannes lærte sine Disciple. ² Men han sagde til dem: naar I bede, da siger: Fader, dit Navn vorde helliget; dit Rige komme; ³ giv os vort daglige Brød Dag for Dag; ⁴ og forlad os vore Synder, thi og vi selv forlade enhver, som er skyldig mod os; og led os ikke ind i Fristelse!

⁵ Og han sagde til dem: Om nogen af eder har en Ven og gaar til ham ved Midnat og siger til ham: Ven, laan mig tre Brød, ⁶ efterdi en Ven af mig er kommen til mig fra en Rejse, og jeg har intet at sætte for ham, ⁷ og han derinde svarer og siger: vold mig ikke Ulejlighed; Døren er allerede lukket, og mine Børn ere med mig i Senge; jeg kan ikke staa op og give dig det —: ⁸ saa siger jeg eder, om han end ikke vil staa op og give ham det, fordi han er hans Ven, saa vil han dog for hans Paatrængenheds Skyld staa op og give ham saa meget han behøver.

⁹ Og jeg siger til eder: beder, saa skal der gives eder, søger, saa skulle I finde, banker, saa skal der lukkes op for eder. ¹⁰ Thi hver den, som beder, han faar, og den, som søger, finder, og for den, som banker, skal der lukkes op. ¹¹ Og er der vel iblandt eder nogen Fader, som vil fly sin Søn en Sten, naar han beder ham om et Brød? ¹² eller, naar han beder om en Fisk, Vil fly ham en Slange i dens Sted? eller vil fly ham en Skorpion, hvis han beder om et Æg? ¹³ Naar da I, onde som I ere, vide at give gode Gaver til eders Børn, hvor meget mere vil da Faderen fra Himlen give den Hellig-Aand til dem, som bede ham?

Helbredelse af en besat, og Jesu Taler i den Anledning.

¹⁴ Og han uddrev en Uaand, og den var stum; men det skete, da Uaanden var faren ud, taleden stumme. Og Skarerne undrede sig. ¹⁵ Men nogle af dem sagde: det er ved Beelsebul, Uaandernes Øverste, at han uddriver Uaanderne. ¹⁶ Og andre æskede af ham et Tegn fra Himlen for at friste ham.

¹⁷ Men da han vidste deres Tanker, sagde han til dem: hvert Rige, som er i Splid med sig selv, lægges øde og falder, Hus over Hus. ¹⁸ Hvis nu ogsaa Satan er i Splid med sig selv, hvorledes kan da hans Rige bestaa? thi I sige jo, at det er ved Beelsebul, jeg uddriver Uaanderne. ¹⁹ Men hvis jeg uddriver Uaanderne ved Beelsebul, ved hvem uddrive da eders Sønner dem? Derfor skulle de være eders Dommere.

²⁰ Men er det ved Guds Finger, jeg uddriver Uaanderne, saa er jo Guds Rige kommet over eder. ²¹ Naar den stærke fuldrustet vogter sin Gaard, da er det, han ejer, i Fred; ²² men naar en, som er stærkere end han, kommer over ham og overvinder ham, saa tager han hans fulde Rustning, som han stolede paa, og uddeler Byttet fra ham.

²³ Hvo som ikke er med mig, er imod mig, og hvo som ikke samler med mig, spreder. ²⁴ Naar den urene Aand er faren ud af Mennesket, vandrer den gennem vandløse Steder og søger Hvile; og naar den ikke finder den, siger den: jeg vil vende tilbage til mit Hus, som jeg gik ud af. ²⁵ Og den kommer og finder det fejlet og smykket. ²⁶ Da gaar den hen og tager syv andre Aander med, værre end den selv, og de gaa ind og ta-

ge Bo der, og det sidste med det Menneske bliver værre end det første.

²⁷ Men det skete, idet han sagde dette, opløftede en Kvinde udaf Skaren sin Røst og sagde til ham: saligt er det Liv, som bar dig, og de Bryster, som du diede!

²⁸ Men han sagde: ja, men salige ere de, som høre Guds Ord og bevare det.

²⁹ Men da Skarerne flokkedes til, begyndte han at sige: denne Slægt er en ond Slægt; den æsker et Tegn, og andet Tegn skal ikke gives den end Jonas' Tegn.

³⁰ Thi ligesom Jonas blev et Tegn for Niniviterne, saaledes skal ogsaa Menneskesønnen være det for denne Slægt. ³¹ Dronningen fra Sønden skal i Dommen staa op sammen med Mændene af denne Slægt og domfælde dem; thi hun kom fra Jordens Grænser for at høre Salomons Visdom; og se, her er mere end Salomon.

³² Mænd fra Ninive skulle i Dommen staa frem sammen med denne Slægt og domfælde den; thi de omvendte sig paa Jonas' Prædiken; og se, her er mere end Jonas.

³³ Ingen, som har tændt en Lampe, sætter den i en Kjælder, ej heller under Skjæppen, men paa Stagen, for at de, som komme ind, kunne se dens Skin. ³⁴ Dit Øje er Legemets Lampe; naar dit Øje er rent, er ogsaa hele dit Legeme lyst, men naar det er ondt, er og dit Legeme mørkt. ³⁵ Se derfor til, om Lyset, som er i dig, ikke er Mørke. ³⁶ Hvis altsaa dit hele Legeme er lyst, uden at nogen Del deraf er mørk, saa vil det være lyst helt og holdent, som naar en Lampe kaster sit Straaleskær paa dig.

Straffetale mod Farisæerne og de Lovkyndige.

³⁷ Men da han havde talt, bad en Farisæer ham, at han vilde spise Middagsmaaltid hos ham; og han gik ind og satte sig til Bords. ³⁸ Men Farisæeren undrede sig, da han saa, at han ikke først havde tvættet sig før Maaltidet.

³⁹ Men Herren sagde til ham: I Farisæere, I rense nu det ydre af Bæger og Fad, men eders Indre er fuldt af Rov og Ondskab. ⁴⁰ I Taaber! han som skabte det ydre, skabte han ikke ogsaa det indre? ⁴¹ Dog, giver hvad der er deri, som Almisser, og se, saa er Alting eder rent! ⁴² Ja ve eder, I Farisæere, fordi I give Tiende af Mynte og Rude og alskens Urter, og forbigaa Ret og Kjærlighed til Gud. Dette burde man gjøre, og ikke undlade hint. ⁴³ Ve eder, I Farisæere, fordi I holde af det fornemste Sæde i Synagogerne og Hilsener paa Torvene. ⁴⁴ Ve eder, fordi I ere som de ukjendelige Grave, og Mennesker, som vandre hen over dem, vide det ikke.

⁴⁵ Men en af de Lovkyndige svarede og siger til ham: Lærer, ved at sige dette krænker du ogsaa os. ⁴⁶ Men han sagde: ve ogsaa eder, I Lovkyndige, fordi I læse Mennesker Byrder paa, vanskelige at bære, og selv røre I ikke Byrderne med een af eders Fingre. ⁴⁷ Ve eder, fordi I opbygge Profeternes Gravsteder, medens eders

Fædre sloge dem ihjel. ⁴⁸ Altsaa give I eders Fædres Gjerninger Vidnesbyrd og samtykke deri; thi de ihjelsloge dem, men I opbygge. ⁴⁹ Derfor har og Guds Visdom sagt: jeg vil udsende Profeter og Apostle til dem, og nogle af dem skulle de ihjelslaa, og forfølge nogle, ⁵⁰ for at alle Profeternes Blod, som er udøst fra Verdens Grundlæggelse, skal blive krævet af denne Slægt, ⁵¹ fra Abels Blod lige til Sakarias' Blod, han som blev tagen af Dage imellem Alteret og Huset; ja, siger jeg eder, det skal kræves af denne Slægt. ⁵² Ve eder, I Lovkyndige, fordi I have borttaget Erkjendelsens Nøgle; selv ere I ikke gangne ind, og dem, som vare ved at gaa ind, have I hindret deri.

⁵³ Og da han var gaaet ud derfra, begyndte de Skriftkloge og Farisæerne at trænge voldsomt ind paa ham og at udfritte ham om mangehaande, ⁵⁴ idet de lagde Snare for ham, for at fange noget udaf hans Mund.

Formaning til frimodig Bekjendelse.

12 Imidlertid, da Folkeskaren havde samlet sig til i mange Tusender, saa de traadte paa hverandre, begyndte han at sige til sine Disciple: Først tager eder vare for Farisæernes Surdej, thi den er Øjenskalkhed. ² Men intet er tilhyllet, som jo skal afhyllles, og intet er lønligt, som jo skal blive vitterligt. ³ Derfor skal alt, hvad I have sagt i Mørket, høres i Lyset, og hvad I have hvisket i Øret i Kamrene, skal udraabes paa Tagene.

⁴ Men jeg siger til eder, mine Venner, frygter ikke for dem, der slaa Legemet ihjel og derefter ikke evne at gjøre noget mere. ⁵ Men jeg skal vise eder, hvem I skulle frygte: frygter ham, som efter at have slaaet ihjel har Magt til at kaste i Helvede. Ja, siger jeg eder, frygter ham! ⁶ Sælges ikke fem Spurve for to Skilling? og ikke een af dem er dog glemt for Guds Aasyn. ⁷ Ja endog Haarene paa eders Hoved ere talte tilhobe. Frygter ikke; I ere mere værd end mange Spurve. ⁸ Og jeg siger eder, hver den, som vedkjender sig mig overfor Mennesker, ham vil og Menneskesønnen vedkjende sig overfor Guds Engle; ⁹ men hvo som fornægter mig overfor Mennesker, han skal fornægtes overfor Guds Engle. ¹⁰ Og enhver, som taler et Ord imod Menneskesønnen, ham skal det forlades; men den, som taler bespottelig mod den Hellig-Aand, skal det ikke forlades. ¹¹ Men naar de føre eder frem for Synagoger og Øvrigheder og Myndigheder, da bekymrer eder ikke for, hvorledes eller hvormed I skulle forsvare eder, eller hvad I skulle sige; ¹² thi den Hellig-Aand skal lære eder i den samme Stund, hvad I bør sige.

Jesus afslaar at afgjøre en Arvetvist. Hans Taler i den Anledning.

¹³ Men en af Skaren sagde til ham: Lærer, sig til min Broder, at han skal dele Arven med mig. ¹⁴ Men han sagde til ham: Menneske, hvem har indsat mig til Dommer eller Deler over eder? ¹⁵ Og han sagde til

dem: ser til og vogter eder for al Havesyge; thi selv om en har Overflod, har han ikke sit Liv af det, han ejer.

¹⁶ Og han taledede en Lignelse til dem og sagde: Der var en rig Mand, hvis Mark havde baaret godt. ¹⁷ Og han overtænkte ved sig selv og sagde: hvad skal jeg gjøre? thi jeg har ikke Rum, hvor jeg kan samle min Høst. ¹⁸ Og han sagde: dette vil jeg gjøre; jeg vil rive mine Lader ned og bygge større, og der vil jeg samle al min Afgrøde og mit Gods; ¹⁹ og jeg vil sige til min Sjæl: Sjæl, du har meget Gods i Forraad til mange Aar; hvil dig ud, æd, drik og mor dig! ²⁰ Men Gud sagde til ham: du Taabe, i denne Nat kræves din Sjæl af dig; hvem skal saa have det, som du har lavet til? ²¹ Saaledes er det med den, der samler sig selv Skatte og ikke er rig i Gud.

²² Og han sagde til sine Disciple: Derfor siger jeg til eder, bekymrer eder ikke for Livet, hvad I skulle faa at spise, ej heller for Legemet, hvad I skulle klæde eder med. ²³ Livet er jo mere end Maden, og Legemet mere end Klæderne. ²⁴ Lægger Mærke til Ravnene, at de ikke saa, ej heller høste, de have ikke Forraadskammer eller Lade, og dog føder Gud dem; hvor meget mere værd end Fuglene ere ikke I? ²⁵ Og hvem af eder kan ved Bekymring lægge en Alen til sin Vækst? ²⁶ Naar I altsaa end ikke mægte det mindste, hvi be kymre I eder da for det øvrige? ²⁷ Lægger Mærke til Liljerne, hvorledes de vokse, de arbejde ikke, spinde ej heller; men jeg siger eder, end ikke Salomon i al sin Herlighed var klædt som en af dem. ²⁸ Men naar Gud saaledes klæder Græsset paa Marken, som staar i Dag og i Morgen kastes i Ovnen, hvor meget mere da eder, I lidtetroende! ²⁹ Og I, spørger ikke efter, hvad I skulle faa at spise, og hvad I skulle faa at drikke, og slipper ikke eders Fodfæste; ³⁰ thi det er alle disse Ting, Verdens Hedninger attraa, men eders Fader véd, at I trænge til disse Ting. ³¹ Nej, søger hans Rige, saa skulle disse Ting gives eder i Tilgift. ³² Frygt ikke, du lille Hjord, thi det har behaget eders Fader at give eder Riget. ³³ Sælger, hvad I eje, og giver Almisse; skaffer eder Poser, som ikke ældes, en uudtømmelig Skat i Himlene, hvor Tyv ikke kommer nær, ej heller Møl lægger øde. ³⁴ Thi hvor eders Skat er, der vil og eders Hjærte være.

³⁵ Eders Lænder være ombundne, og eders Lamper brændende, ³⁶ og værer selv at ligne ved Mennesker, som vente paa deres Herre, naar han vender tilbage fra Brylluppet, for at de strags, naar han kommer og banker, kunne lukke op for ham. ³⁷ Salige ere de Tjenere, som Herren finder vaagende, naar han kommer; sandelig siger jeg eder, han skal binde op om sig og sætte dem til Bords og træde til og varte dem op. ³⁸ Og om han kommer i den anden, ja i den tredje Nattevagt og finder det saaledes: salige ere de Tjenere. ³⁹ Men dette skønne I, at havde Husbonden vidst, i hvilken Time Tyven kom, da havde han vaaget og ikke ladet ske Indbrud i sit Hus. ⁴⁰ Saa værer og I rede, thi i den Time, I ikke mene, kommer Menneskesønnen.

⁴¹ Men Peder sagde til ham: Herre, er det til os, du siger denne Lignelse, eller ogsaa til alle? ⁴² Og Herren sagde: hvem er saa den tro og kloge Husholder, som Herren vil sætte over sit Tyende, til at give dem den bestemte Kost i Tide? ⁴³ Salig er den Tjener, som hans Herre ved sit Komme finder gjøre saaledes. ⁴⁴ Sandelig, jeg siger eder, han skal sætte ham over alt, hvad han ejer. ⁴⁵ Men dersom samme Tjener siger i sit Hjærte: min Herre tøver med at komme! og saa begynder at slaa Karlene og Pigerne og at æde og drikke og beruse Sig, ⁴⁶ da skal den Tjeners Herre komme paa en Dag, han ikke venter, og i en Time, han ikke véd, og hugge ham sønder og give ham Del med de utro.

⁴⁷ Og den Tjener, som har vidst sin Herres Vilje og ikke har lavet til eller gjort efter hans Vilje, skal faa mange Hug; ⁴⁸ men den, som ikke har vidst den, men har gjort, hvad der fortjener Hug, skal have faa Hug. Og enhver, hvem meget er givet, af ham skal meget kræves, og hvem man har betroet meget, af ham skal man forlange des mere.

⁴⁹ Ild er jeg kommen at kaste paa Jorden, og hvor ønsker jeg, at den allerede var optændt! ⁵⁰ Men en Daab har jeg at døbes med, og hvor ængstes jeg, indtil den er fuldbragt! ⁵¹ Mene I, at jeg er kommen for at give Fred paa Jorden? nej, siger jeg eder, tværtimod Splid. ⁵² Thi fra nu af skulle fem i eet Hus være i Splid, tre imod to, og to imod tre. ⁵³ De skulle komme i Splid, Fader mod Søn, og Søn imod Fader, Moder mod Datter, og Datter imod Moder, Svigermoder mod sin Sønnekone, og Sønnekone mod sin Svigermoder.

⁵⁴ Men han sagde ogsaa til Skarerne: Naar I se en Sky trække op i Vester, sige I strags: der kommer Regn; og det sker saaledes. ⁵⁵ Og naar I se en Søndenvind blæse, sige I: det vil blive Hede; og det sker. ⁵⁶ I Øjenskalke, Jordens og Himlens Udseende vide I at værdsætte; men denne Tid, hvorfor værdsætte I da ikke den? ⁵⁷ Og hvi dømmes I ikke endog af eder selv, hvad ret er? ⁵⁸ Medens du nemlig gaar med din Modpart hen for Øvrigheden, saa gjør dig paa Vejen din Flid for at blive fri for hans Tiltale, for at han ikke skal drage dig for Dommeren; saa vil Dommeren overgive dig til Slutteren, og Slutteren kaste dig i Fængsel. ⁵⁹ Jeg siger dig, du skal ingenlunde komme ud derfra, førend du har betalt endog den sidste Skjærv.

Om Omvendelse og Guds Naadetid.

13 Men paa samme Tid var der nogle til Stede, som fortalte ham om de Galilæere, hvis Blod Pilatus havde blandet med deres Ofre. ² Og han svarede og sagde til dem: mene I, at disse Galilæere vare Syndere fremfor alle Galilæere, fordi de have lidt saadant? ³ Nej, siger jeg eder, men dersom I ikke omvende eder, skulle I alle omkomme ligesaa. ⁴ Eller de atten, som Taarnet ved Siloam faldt paa og slog ihjel, mene I, at de vare skyldige fremfor alle de Mennesker, som bo i

Jerusalem? ⁵ Nej, siger jeg eder, men dersom I ikke omvende eder, skulle I alle omkomme paa samme Vis.

⁶ Og han sagde denne Lignelse: Der var en, som havde et Figentræ, der var plantet i hans Vingaard; og han kom og søgte Frugt derpaa, og fandt ingen. ⁷ Og han sagde til Vingaardsmanden: se, nu i tre Aar er jeg kommen og har søgt Frugt paa dette Figentræ, og ingen fundet; hug det om; hvorfor skal det tilmed gjøre Jorden unyttig? ⁸ Men han svarer og siger til ham: Herre, lad det staa endnu dette Aar, indtil jeg faar gravet om det og gjødet det, ⁹ om det vilde bære Frugt i Fremtiden; hvis ikke, da kan du hugge det om.

Jesus helbreder en syg Kvinde paa Hviledagen. Sennepskornet og Surdejen.

¹⁰ Og han var i Færd med at lære i en af Synagogerne paa Hviledagen. ¹¹ Og se, der var en Kvinde, som havde haft en Svagheds Aand i atten Aar, og hun var krumbøjjet og kunde aldeles ikke rette sig op. ¹² Men da Jesus saa hende, kaldte han ad hende og sagde til hende: Kvinde, du er løst fra din Svaghed. ¹³ Og han lagde Hænderne paa hende; og paa Stedet rettede hun sig op og prisede Gud.

¹⁴ Men Synagogeforstanderen, som harmedes over, at Jesus havde helbredt paa Hviledagen, tog til Orde og sagde til Skaren: der er seks Dage, i hvilke man bør arbejde; paa dem kunne I altsaa komme og blive helbredte, men ikke paa Hviledagen. ¹⁵ Men Herren svarede ham og sagde: I Øjenskalke, løser ikke enhver af eder paa Hviledagen sin Okse eller sit Æsel fra Krybben og fører dem til Vands? ¹⁶ Men hun, som er en Abrahams Datter, hvem Satan har holdt bunden, tænk, i atten Aar, burde hun ikke løses af denne Lænke paa Hviledagen? ¹⁷ Og idet han sagde dette, bleve alle hans Modstandere til Skamme, og hele Skaren glædede sig over alt det herlige, som gjordes af ham.

¹⁸ Saa sagde han: hvad ligner Guds Rige, og hvormed skal jeg ligne det? ¹⁹ Det ligner et Sennepskorn, som en Mand tog og lagde i sin Have; og det voksede og blev til et stort Træ, og Himlens Fugle boede i dets Grene.

²⁰ Og atter sagde han: hvorved skal jeg ligne Guds Rige? ²¹ Det ligner en Surdej, som en Kvinde tog og lagde i tre Maal Mel, indtil det blev syret altsammen.

Advarsel om at bruge Naadens Tid.

²² Og han drog igjennem Byer og Landsbyer, idet han lærte og tog Vejen til Jerusalem. ²³ Men en sagde til ham: Herre, ere: de, som frelses, faa? Og han sagde til dem: ²⁴ kæmper for at gaa ind ad den snævre Dør; thi mange, siger jeg eder, skulle søge at gaa ind og ikke kunne det. ²⁵ Naar først Husbonden har rejst sig og lukket Døren af, og I begynde at staa udenfor og banke paa Døren og sige: Herre, Herre, luk op for os! da vil han svare og sige til eder: jeg kjender eder ikke,

hvor I ere fra. ²⁶ Da skulle I begynde at sige: vi spiste og drak for dine Øjne, og du lærte paa vore Gader!

²⁷ Og han vil sige: jeg siger eder, jeg véd ikke, hvor I ere fra; viger bort fra mig, alle I Uretfærdigheds Udøvere! ²⁸ Der skal være Graad og Tænders Gnidsel, naar I se Abraham og Isak og Jakob og alle Profeterne i Guds Rige, men eder selv blive kastede udenfor. ²⁹ Og de skulle komme fra Øst og Vest og fra Nord og Syd, og sidde til Bords i Guds Rige. ³⁰ Og se, der er sidste, som skulle blive blandt de første, og der er første, som skulle blive blandt de sidste.

Herodes' Efterstræbelser.

³¹ I den samme Time kom nogle Farisæere hen og sagde til ham: gaa bort og drag herfra, thi Herodes har i Sinde at slaa dig ihjel. ³² Og han sagde til dem: gaar hen og siger til denne Ræv: se, jeg udriver Uaander og fuldfører Helbredelser i Dag og i Morgen, og paa den tredje Dag fuldendes jeg. ³³ Dog maa jeg i Dag og i Morgen og den næste Dag være paa Vandring; thi det gaar ikke an, at en Profet tages af Dage udenfor Jerusalem.

³⁴ Jerusalem, Jerusalem, som ihjelslaar Profeterne og stener dem, som ere udsendte til dig, hvor ofte har jeg villet indsamle dine Børn, ligervis som en Høne sine Kyllinger under Vingerne, og I vilde ikke! ³⁵ Se, eders Hus overlades til eder. Men jeg siger eder, I skulle ikke se mig, førend den Tid kommer, da I sige: velsignet være han, som kommer i Herrens Navn!

Jesus er Gjæst hos en Farisæer, hvor han helbreder en vandsottig og taler i Lignelser: om Ydmyghed, om uegennyttig Kjærlighed, og om Indbydelsen til Guds Rige.

14 Og det skete, da han kom ind i en af de øverste Farisæeres Hus paa en Hviledag for at holde Maaltid, at de toge vare paa ham. ² Og se, der stod en vandsottig Mand for ham. ³ Og Jesus tog til Orde og sagde til de Lovkyndige og Farisæerne: er det tilladt at hel brede paa Hviledagen, eller ikke? ⁴ Men de tav. Og han tog paa ham og helbredte ham og lod ham gaa. ⁵ Og han sagde til dem: hvem af eder, som har en Søn eller en Okse, der falder i en Brønd, drager dem ikke strags op paa Hviledagen? ⁶ Og de mægtede ikke at give ham Svar paa dette.

⁷ Men han sagde en Lignelse til de indbudne, da han iagttog, hvorledes de udvalgte sig de øverste Pladser, og han sagde til dem: ⁸ Naar du er buden til Bryllup af nogen, da sæt dig ikke paa den øverste Plads, for at ikke en værdigere end du maatte være buden af ham, ⁹ og den, som indbød dig og ham, maatte komme og sige til dig: giv Plads for denne! og da vil du med Blusel komme til at sidde nederst. ¹⁰ Men naar du er buden, da gaa hen og sæt dig nederst, for at, naar han kommer, som har indbudt dig, han maa sige til dig:

Ven, kom her højere op! Da skal du have Ære for alle dem, der sidde med dig til Bords. ¹¹ Thi hver den, som ophøjer sig selv, skal ydmyges, og hvo som ydmyger sig selv, skal ophøjes.

¹² Og han sagde ogsaa til den, som havde budet ham: Naar du gjør et Middags- eller Aftensmaaltid, saa kald ikke ad dine Venner, ej heller dine Brødre eller dine Frænder eller rige Naboer, for at ikke ogsaa de skulle indbyde dig igjen, og du skulde faa Gjengjæld. ¹³ Men naar du gjør et Gjæstebud, saa indbyd fattige, vanføre, lamme, blinde; ¹⁴ da skal du være salig, fordi de have intet at gjengjælde dig med; thi det skal gjengjældes dig i de retfærdiges Opstandelse.

¹⁵ Men da en af dem, del sad med til Bords, hørte dette, sagde han til ham: salig er den, som holde Maaltid i Guds Rige! ¹⁶ Men han sagde til ham: Der var en Mand, som vilde gjøre en stor Nadver, og han indbød mange. ¹⁷ Og han udsendte sin Tjener paa Nadverens Time for at sige til de budne: kommer, thi nu er det rede. ¹⁸ Og de begyndte alle med een Mund at undskylde sig. Den første sagde til ham: jeg har kjøbt en Mark og maa nødvendig gaa ud og se paa den; jeg beder dig, hav mig undskyldt. ¹⁹ Og en anden sagde: jeg har kjøbt fem Par Øksne og er paa Vej hen at prøve dem; jeg beder dig, hav mig undskyldt. ²⁰ Og en anden sagde: jeg har taget en Hustru til Ægte, og derfor kan jeg ikke komme. ²¹ Og Tjeneren kom og meldte sin Herre dette. Da blev Husbonden vred og sagde til sin Tjener: gaa hurtig ud paa Byens Gader og Stræder, og før de fattige og vanføre og blinde og lamme her ind. ²² Og Tjeneren sagde: Herre, det er sket, som du bød, og der er endnu Rum. ²³ Og Herren sagde til Tjeneren: gaa ud paa Vejene og ved Gjærderne, og nød dem til at gaa ind, for at mit Hus kan vord fuldt. ²⁴ Thi jeg siger eder, at ingen af de Mænd, som vare budne, skal smage min Nadver.

En Jesu Discipel maa fornegte sig selv.

²⁵ Men talrige Skarer vandrede med ham. Og han vendte sig om og sagde til dem: ²⁶ Om nogen kommer til mig, og ikke hader sin Fader og Moder og Hustru og Børn og Brødre og Søstre, ja tilmed sin egen Sjæl, kan han ikke være Discipel af mig. ²⁷ Hvo som ikke bærer sit Kors og følger efter mig, kan ikke være Discipel af mig.

²⁸ Thi hvem af eder, som vil bygge et Taarn, sætter sig ikke først ned og beregner Omkostningen, om han har nok til at fuldføre det, ²⁹ for at ikke, naar han har lagt Grund og ikke mægter at fuldende det, alle, som se derpaa, skulle begynde at spotte ham og sige:

³⁰ denne Mand begyndte at bygge og mægtede ikke at fuldende. ³¹ Eller hvilken Konge vil drage i Krig for at levere en anden Konge et Slag, uden først at sætte sig ned og raadslaa, om han er mægtig til med ti tusende at møde den, som kommer imod ham med tyve tusen-

de? ³² Hvis ikke, afsender han, medens hin endnu er langt borte, en Sendefærd, og spørger om Fredsvilkkaarene. ³³ Saaledes altsaa med enhver af eder: den som ikke forsager alt sit Selveje, han kan ikke være Discipel af mig.

³⁴ Saltet er altsaa godt; men dersom ogsaa Saltet mister sin Kraft, hvormed skal da det saltes? ³⁵ Det er hverken tjenligt til Jord eller til Gødning; man kaster det ud. Hvo som har Øren at høre med, han høre!

Tre Lignelser om Guds Naade mod Syndere, der omvende sig.

15 Men alle Toldere og Syndere holdt sig nær til ham for at høre ham. ² Og baade Farisæerne og de Skriftkloge knurrede og sagde: denne tager imod Syndere og spiser sammen med dem.

³ Men han taledede denne Lignelse til dem og sagde: ⁴ Hvilket Menneske af eder, som har hundrede Faar og har tabt et af dem, forlader ikke de ni og halvfemsindstyve i Ørken og gaar efter det tabte, indtil han finder det? ⁵ Og naar han har fundet det, lægger han det paa sine Skuldre med Glæde; ⁶ og naar han kommer hjem, sammenkalder han sine Venner og Naboer og siger til dem: glæder eder med mig, fordi jeg har fundet mit Faar, som var tabt. ⁷ Jeg siger eder, saaledes vil der blive Glæde i Himlen over een Synder, som omvender sig, mere end over ni og halvfemsindstyve retfærdige, som ikke have Omvendelse behov.

⁸ Eller hvilken Kvinde, som har ti Drakmer og taber een Drakme, tænder ikke en Lampe og fejer Huset og søger omhyggelig, indtil hun finder den? ⁹ Og naar hun har fundet den, sammenkalder hun sine Veninder og Naboersker og siger: glæder eder med mig, fordi jeg har fundet den Drakme, som jeg tabte. ¹⁰ Saaledes, siger jeg eder, bliver der Glæde hos Guds Engle over een Synder, som omvender sig.

¹¹ Og han sagde: Der var en Mand, som havde to Sønner. ¹² Og den yngste af dem sagde til Faderen: Fader, giv mig den Del af Ejendommen, som tilfalder mig. Og han skiftede sit Gods imellem dem. ¹³ Og ikke mange Dage derefter samlede den yngste Søn alt og drog udenlands, til et Land langt borte, og der ødslede han sin Ejendom bort i et ryggeløst Levned. ¹⁴ Men da han havde sat alt over Styr, opkom der en svar Hungersnød i samme Land, og han begyndte at lide Mangel. ¹⁵ Og han gik hen og holdt sig til hos en af Borgerne der i Landet, og denne sendte ham ud paa sine Marker til at vogte Svin. ¹⁶ Og han attraaede at fylde sin Bug med de Bønner, som Svinene aade; men ingen gav ham noget.

¹⁷ Da gik han i sig selv og sagde: hvor mange Daglejere hos min Fader have ikke Brød i Overflod; men jeg omkommer her af Sult! ¹⁸ Jeg vil staa op og gaa til min Fader og sige til ham: Fader, jeg har syndet imod Him-

len og overfor dig; ¹⁹ jeg er ikke længer Værd at kaldes din Søn; gjør mig som en af dine Daglejere.

²⁰ Og han stod op og gik til sin Fader. Men endnu medens han var langt borte, saa hans Fader ham og ynkedes inderlig; og han løb til og faldt ham om Halsen og kyssede ham. ²¹ Men Sønnen sagde til ham: Fader, jeg har syndet imod Himlen og overfor dig, og jeg er ikke længer værd at kaldes din Søn. ²² Men Faderen sagde til sine Tjenere: henter det bedste Klædebon frem og ifører ham det, og giver ham Ring paa Haanden og Sko paa Fødderne; ²³ og henter Fedekalven og slagter den, og lader os spise og være lystige. ²⁴ Thi denne min Søn var død og er bleven levende igjen, var tabt og er bleven funden. Og de begyndte at være lystige.

²⁵ Men hans ældste Søn var paa Marken; og da han kom og nærmede sig til Huset, hørte han Musik og Dans; ²⁶ og han hidkaldte en af Karlene og spurgte, hvad dette skulde sige. ²⁷ Men denne sagde til ham: din Broder er kommen, og din Fader har slagtet Fedekalven, fordi han har faaet ham karsk igjen, ²⁸ Da blev han vred og vilde ikke gaa ind. Saa gik hans Fader ud og bad ham. ²⁹ Men han svarede og sagde til Faderen: lyse, saa mange Aar har jeg tjent dig, og aldrig har jeg overtraadt noget af dine Bud; og mig har du aldrig givet et Kid, til at jeg kunde være lystig med mine Venner. ³⁰ Men da denne din Søn kom, som har opædt dit Gods med Skjøger, slagtede du Fedekalven til ham! ³¹ Men han sagde til ham: Søn, du er altid hos mig, og alt mit er dit. ³² Men man maatte være lystig og glad, fordi denne din Broder var død og er bleven levende. var tabt og er bleven funden.

Den utro Husholder.

16 Men han sagde ogsaa til Disciplene: der var en rig Mand, som havde en Husholder, og denne blev angivet for ham, at han bortødslede hans Ejendom. ² Og han kaldte ham for sig og sagde til ham: hvad er det, jeg hører om dig? aflæg Regnskabet for din Husholdning; thi du kan ikke længer være Husholder. ³ Men Husholderen sagde ved sig selv: hvad skal jeg gjøre, siden min Herre tager Husholdningen fra mig? at grave har jeg ikke Kræfter til; at tigge skammer jeg mig ved. ⁴ Nu véd jeg, hvad jeg vil gjøre, for at de skulle modtage mig i deres Huse, naar jeg bliver sat fra Husholdningen. ⁵ Og han hidkaldte enhver især af sin Herres Skyldnere, og sagde til den første: hvor meget skylder du min Herre? ⁶ Men denne sagde: hundrede Ankere Olie. Og han sagde til ham: tag her dit Brev, og sæt dig ned og skriv i Hast: halvtredsindstyve. ⁷ Dernæst sagde han til en anden: og hvor meget skylder du? Men denne sagde: hundrede Tønder Hvede. Og han siger til ham: tag her dit Brev og skriv: firsindstyve. ⁸ Og Herren roste den uretfærdige Husholder, fordi han havde handlet klogelig; thi denne

Tidsolds Børn ere klogere end Lysets Børn overfor deres egen Slægt.

⁹ Og jeg siger til eder: skaffer eder Venner ved den uretfærdige Mammon, for at de, naar den glipper, maa modtage eder i de evige Boliger. ¹⁰ Hvo som er tro i lidet, er ogsaa tro i meget, og hvo som er uretfærdig i lidet, er ogsaa uretfærdig i meget. ¹¹ Dersom I altsaa ikke have været tro i den uretfærdige Mammon, hvem vil da betro eder den sande? ¹² Og dersom I ikke have været tro med Andenmands Eje, hvem vil da give eder noget til Selveje? ¹³ Ingen Huskarl kan være Tjener for to Herrer; thi han vil enten hade den ene og elske den anden, eller holde sig til den ene og foragte den anden. I kunne ikke være Guds og Mammons Tjenere.

Lignelse om den rige Mand og Lasaros.

¹⁴ Men alt dette hørte Farisæerne, som vare pengegjerrige, og de haanede ham. ¹⁵ Og han sagde til dem: det er eder, som gjøre eder selv retfærdige i Menne-skers Øjne; men Gud kjender eders Hjerter, thi hvad som er højt iblandt Mennesker, er en Vederstyggelighed i Guds Øjne.

¹⁶ Loven og Profeterne gaa indtil Johannes; fra den Tid af lyder Evangeliet om Guds Rige, og hver trænger med Vold ind i det. ¹⁷ Men det er lettere, at Himlen og Jorden forgaar, end at een Tøddel af Loven bortfalder.

¹⁸ Hver den, som skiller sig ved sin Hustru og ægter en anden, bedriver Hor; og hvo som ægter en Kvinde, der er skilt fra sin Mand, bedriver Hor.

¹⁹ Men der var en rig Mand, og han gik klædt i Purpur og fint Linned og levede hver Dag i Lyst og Pragt. ²⁰ Og der var en fattig ved Navn Lasaros, som var lagt ved hans Port, fuld af Saar; ²¹ og han attraaede at mættes af, hvad der faldt fra den riges Bord; ja endog Hundene kom og slikkede hans Saar. ²² Saa skete det, at den fattige døde, og han blev af Englene baaren hen i Abrahams Skjød. Og den rige døde ogsaa og blev begravet. ²³ Og da han opløftede sine Øjne i Dødsriget, hvor han var i Pine, ser han Abraham langt borte og Lasaros i hans Skjød. ²⁴ Og han raabte og sagde: Fader Abraham, forbarm dig over mig, og send Lasaros, at han kan dyppe Spidsen af sin Finger i Vand og læske min Tunge; thi jeg pines svarlig i denne Lue. ²⁵ Men Abraham sagde: Søn, kom i Hu, at du har ioptaget dit gode i din Livstid, og Lasaros ligeledes det onde; men nu trøstes han her, og du pines. ²⁶ Og foruden alt dette er der mellem os og eder fæstet et stort Svælg, for at de, som ville gaa herfra over til eder, ikke skulle kunne det, og at de derfra heller ikke skulle fare over til os. ²⁷ Men han sagde: saa beder jeg dig, Fader, at du vil sende ham til min Faders Hus; ²⁸ thi jeg har fem Brødre, for at han kan vidne for dem, at ikke ogsaa de skulle komme i dette Pinested. ²⁹ Og Abraham siger: de have Moses og Profeterne, lad dem høre dem.

³⁰ Men han sagde: nej, Fader Abraham, men dersom en fra de døde gaar til dem, ville de omvende sig.

³¹ Men han sagde til ham: høre de ikke Moses og Profeterne, saa lade de sig heller ikke overbevise, om nogen opstaar fra de døde.

Om Forargelse og Forsonlighed; om Troens Kraft.

17 Men han sagde til sine Disciple: det er umuligt andet, end at Forargelserne komme; men ve den, ved hvem de komme. ² Det er bedre for ham, om en Møllesten ligger om hans Hals, og han er kastet i Havet, end at han forarger een af disse smaa. ³ Tager vare paa eder selv!

Dersom din Broder synder, da sæt ham i Rette; og dersom han angrer det, da tilgiv ham. ⁴ Og dersom han syv Gange om Dagen synder imod dig, og syv Gange vender om til dig og siger: jeg angrer det, saa skal du tilgive ham.

⁵ Og Apostlene sagde til Herren: giv os mere Tro!

⁶ Men Herren sagde: dersom I havde Tro som et Senepskorn, da kunde I sige til dette Morbærfigentræ: ryk dig op med Rode, og plant dig i Havet! og det skulde adlyde eder. ⁷ Men hvem af eder, som har en Tjener, der pløjer eller vogter, vil sige til ham, naar han kommer hjem fra Marken: kom strags hid og sæt dig til Bords? ⁸ Vil han ikke derimod sige til ham: tillav det, jeg skal have til Nadver, og bind op om dig og vart mig op, medens jeg spiser og drikker; og derefter kan du spise og drikke! ⁹ Mon han takker Tjeneren, fordi han gjorde det, som var ham paalagt? ¹⁰ Saaledes ogsaa I, naar I have gjort alt, hvad der er paalagt eder, da skulde I sige: vi ere unyttige Tjenere, vi have kun gjort, hvad vi vare skyldige at gjøre.

De ti Spedalske.

¹¹ Og det skete, medens han var paa Vej til Jerusalem, da drog han midt imellem Samaria og Galilæa. ¹² Og da han var ved at gaa ind i en By, mødte der ham ti spedalske Mænd, som stode langt borte; ¹³ og de opløftede Røsten og sagde: Jesus, Mester, forbarm dig over os! ¹⁴ Og da han saa dem, sagde han til dem: gaar hen og fremviser eder for Præsterne. Og det skete, idet de gik bort, bleve de rensede. ¹⁵ Men en af dem vendte tilbage, da han saa, at han var bleven helbredt, og prisede Gud med høj Røst; ¹⁶ og han faldt paa sit Ansigt for hans Fødder og takkede ham. Og han var en Samaritan. ¹⁷ Men Jesus svarede og sagde: bleve ikke de ti rensede; men de ni, hvor ere de? ¹⁸ Fandtes der ingen, som vendte tilbage for at give Gud Æren, uden denne fremmede? ¹⁹ Og han sagde til ham: staa op og gaa bort; din Tro har frelst dig.

Tale om Guds Riges Komme.

²⁰ Og da han blev adspurgt af Farisæerne om, naar Guds Rige kommer, svarede han dem og sagde: Guds

Rige kommer ikke saaledes, at man kan vise derpaa; ²¹ ikke heller skal man kunne sige: se her, eller: se der er det! thi se, Guds Rige er indeni eder.

²² Men han sagde til Disciplene: De Dage skulle komme, da I skulle attraa at se een af Menneskesønnens Dage, og I skulle ikke se den. ²³ Og man skal sige til eder: se der! se her er han! — gaar ikke bort, følger ej heller efter. ²⁴ Thi ligesom Lynet, naar det lyner fra den ene Side af Himlen, skinner tilden anden Side af Himlen, saaledes skal det være med Menneskesønnen paa hans Dag. ²⁵ Men først maa han lide meget og vrages af denne Slægt.

²⁶ Og ligesom det gik til i Noas Dage, saaledes skal det være ogsaa i Menneskesønnens Dage. ²⁷ De spiste, de drak, de toge til Ægte, de gaves til Ægte, indtil den Dag, da Noa gik ind i Arken, og Syndfloden kom og ødelagde dem alle. ²⁸ Ligeledes, ret som det gik til i Lots Dage; de spiste, de drak, de købte, solgte, plantede, byggede; ²⁹ men paa den Dag, da Lot gik ud af Sodom, regnede der Ild og Svovl fra Himlen og ødelagde dem alle: ³⁰ paa samme Vis skal det gaa paa den Dag, da Menneskesønnen aabenbares.

³¹ Paa den Dag, da stige den, som er paa Taget og har sine Sager i Huset, ikke ned for at hente dem, og ligeledes den, som er paa Marken, han vende ikke tilbage. ³² Kommer Lots Hustru i Hu! ³³ Hvo som søger at vinde sin Sjæl, skal miste den, og hvo som mister den, skal holde den i Live. ³⁴ Jeg siger eder, i den Nat skulle to Mænd være paa eet Leje; den ene skal medtages, og den anden lades tilbage. ³⁵ To Kvinder skulle være i Færd med at male paa samme Kværn; den ene skal medtages, og den anden lades tilbage. ³⁷ Og de svare og sige til ham: hvor, Herre? Men han sagde til dem: hvor Kroppen er, der ville ogsaa Gribbene samle sig til.

Lignelse om Dommeren og Enken.

18 Men han sagde dem følgende Lignelse om, at de burde stadig bede og ikke tabe Modet. ² Der var i en By en Dommer, som ikke frygtede Gud og ikke undsaa sig for noget Menneske. ³ Og der var en Enke i samme By, og hun kom idelig til ham og sagde: skaf mig Ret over min Modpart. ⁴ Og en Tid lang vilde han ikke; men derefter sagde han ved sig selv: om jeg end ikke frygter Gud, ej heller undser mig for noget Menneske, ⁵ saa vil jeg dog skaffe denne Enke Ret, efterdi hun volder mig Møje, for at hun ikke til det sidste skal komme og plage mig.

⁶ Men Herren sagde: hører, hvad den uretfærdige Dommer siger. ⁷ Skulde da Gud ikke skaffe sine udvalgte Ret, Som raabe til ham Dag og Nat? og er han langmodig, naar det gjælder dem? ⁸ Jeg siger eder, han skal skaffe dem Ret i Hast. Dog, naar Menneskesønnen kommer, mon han da vil finde Troen paa Jorden?

Lignelse om Farisæeren og Tolderen.

⁹ Men han sagde ogsaa denne Lignelse til nogle, som stolede paa sig selv, at de vare retfærdige, og agtede de andre for intet. ¹⁰ Der gik to Mennesker op til Helligdommen for at bede, den ene var en Farisæer, og den anden en Tolder. ¹¹ Farisæeren stod frem og bad saaledes for sig selv: Gud, jeg takker dig, at jeg er ikke som de andre Mennesker, Røvere, uretfærdige, Horkarle, eller og som denne Tolder. ¹² Jeg faster to Gange om Ugen, jeg giver Tiende af alt, hvad jeg faar ind. ¹³ Men Tolderen stod langt borte og vilde end ikke opløfte sine Øjne til Himlen, men slog sig for sit Bryst og sagde: Gud, vær mig Synder naadig! ¹⁴ Jeg siger eder, denne gik retfærdiggjort ned til sit Hus fremfor hin; thi hver den, som ophøjer sig selv, skal ydmyges, men hvo som ydmyger sig selv, skal ophøjes.

Jesus velsigner de smaa Børn.

¹⁵ Men de bare ogsaa de spæde Børn til ham, for at han skulde røre ved dem; men da Disciplene saa det, skjændte de paa dem. ¹⁶ Men Jesus kaldte dem hid og sagde: lader de smaa Børn komme til mig, og hindrer dem ikke, thi for saadanne er Guds Rige. ¹⁷ Sandelig siger jeg eder, hvo som ikke modtager Guds Rige som et lille Barn, kommer ingenlunde derind.

Den rige unge Mand.

¹⁸ Og en Øverste spurgte ham og sagde: gode Lærer, hvad skal jeg gjøre for at arve evigt Liv? ¹⁹ Men Jesus sagde til ham: hvi kalder du mig god? ingen er god uden een, nemlig Gud. ²⁰ Du kjender Buddene: »Du maa ikke bedrive Hor; du maa ikke myrde; du maa ikke stjele; du maa ikke vidne falsk; ær din Fader og Moder«. ²¹ Og han sagde: alt dette har jeg overholdt fra min Ungdom af. ²² Men da Jesus hørte det, sagde han til ham: endnu eet fattes dig: sælg alt, hvad du har, og del det ud til fattige, saa skal du faa en Skat i Himlene; og kom saa hid og følg mig. ²³ Men da han hørte dette, blev han meget bedrøvet, thi han var saare rig.

²⁴ Og da Jesus saa ham, sagde han: hvor det er vanskeligt for dem, som have Penge, at komme ind i Guds Rige! ²⁵ Thi det er lettere for en Kamel at komme ind igjennem et Naaleøje, end for en rig at komme ind i Guds Rige. ²⁶ Og de, som hørte det, sagde: hvem kan da frelses? ²⁷ Men han sagde: hvad der er umuligt for Mennesker, er muligt for Gud.

²⁸ Men Peder sagde: se, vi have forladt vort eget og fulgt dig. ²⁹ Og han sagde til dem: sandelig siger jeg eder, der er ingen, som har forladt Hus eller Hustru eller Brødre eller Forældre eller Børn for Guds Riges Skyld, ³⁰ uden han jo skal faa det mangefold igjen i denne Tid, og i den kommende Tidsold evigt Liv.

Jesus forudsiger atter sin Død og Opstandelse.

³¹ Men han tog de tolv til sig og sagde til dem: se, vi drage op til Jerusalem, og alt det, som er skrevet ved Profeterne, skal fuldbyrdes paa Menneskesønnen. ³² Thi han skal overgives til Hedningerne og spottes og mishandles og spyttes paa, ³³ og de skulle hudstryge og ihjelslaa ham; og paa den tredje Dag skal han opstaa. ³⁴ Men de fattede intet af dette, og dette Ord var skjult for dem, og de forstode ikke det, som blev sagt.

Jesus helbreder en blind ved Jeriko.

³⁵ Men det skete, da han nærmede sig til Jeriko, sad der en blind ved Vejen og tiggede; ³⁶ og da han hørte en Skare gaa forbi, spurgte han, hvad dette var. ³⁷ Og de fortalte ham, at det var Jesus af Nasaret, som kom forbi. ³⁸ Og han raabte og sagde: Jesus, Davids Søn, forbarm dig over mig! ³⁹ Og de, som gik foran, truede ham, at han skulde tie; men han raabte meget stærkere: du Davids Søn, forbarm dig over mig! ⁴⁰ Da stod Jesus stille og bød, at han skulde føres til ham; og da han var kommen nær, spurgte han ham: ⁴¹ hvad vil du, at jeg skal gjøre for dig? Men han sagde: Herre, at jeg maa faa mit Syn. ⁴² Og Jesus sagde til ham: se op, din Tro har frelst dig. ⁴³ Og paa Stedet fik han sit Syn, og han fulgte ham og prisede Gud Og alt Folket lovpriste Gud, da de saa det.

Jesus og Sakkæos.

19 Og han gik ind i Jeriko og drog der igjennem. ² Og se, der var en Mand, hvis Navn var Sakkæos, han var Overtolder, og han var rig. ³ Og han søgte at faa at se, hvem der var Jesus, men kunde det ikke for Skaren, fordi han var liden af Vækst. ⁴ Og han løb iforvejen og steg op i et Morbærfigentræ for at faa ham at se, fordi han skulde igjennem ad den Vej. ⁵ Og da Jesus kom til Stedet, saa han op og sagde til ham: Sakkæos, skynd dig og stig ned, thi i Dag maa jeg blive i dit Hus. ⁶ Og han skyndte sig og steg ned og tog imod ham med Glæde.

⁷ Og da de saa det, knurrede de alle og sagde: hos en syndig Mand er han gaaet ind at tage Herberg. ⁸ Men Sakkæos stod frem og sagde til Herren: se, Herre, Halvdelen af hvad jeg ejer, giver jeg til de fattige, og er der nogen, jeg har frasneget noget, giver jeg det firefold igjen. ⁹ Men Jesus sagde om ham: i Dag er Frelse timet dette Hus, efterdi ogsaa han er en Abrahams Søn. ¹⁰ Thi Menneskesønnen er kommen for at søge og frelse det tabte.

Lignelse om de betroede Pund.

¹¹ Medens de nu hørte paa dette, sagde han fremdeles en Lignelse, fordi han var nær ved Jerusalem, og de mente, at Guds Rige skulde komme til Syne med det samme. ¹² Han sagde altsaa: En højbaaren Mand drog

til et fjærrt Land for at modtage sin Kongemagt og saa komme igjen. ¹³ Og han kaldte ti af sine egne Tjenere og gav dem ti Pund og sagde til dem: kjøbslaar hermed, indtil jeg kommer. ¹⁴ Men hans Landsmænd hadede ham, og afsendte efter ham en Sendefærd og sagde: vi ville ikke have ham til Konge over os.

¹⁵ Og det skete, da han var kommen igjen efter at have modtaget Kongemagten, sagde han, at disse Tjenere, som han havde givet Pengene, skulde kaldes for ham, for at han kunde faa at vide, hvad hver havde vundet. ¹⁶ Og den første kom frem og sagde: Herre, dit Pund har indbragt ti Pund til. ¹⁷ Og han sagde til ham: vel, du gode Tjener; fordi du har været tro i lidet, skal du være Magthaver over ti Byer. ¹⁸ Og den anden kom og sagde: Herre, dit Pund har indbragt fem Pund. ¹⁹ Han sagde ogsaa til denne: ogsaa du skal være over fem Byer. ²⁰ Og der kom en anden og sagde: Herre, se her er dit Pund, som jeg har haft liggende i et Tørklæde. ²¹ Thi jeg var bange for dig, fordi du er en streng Mand; du tager, hvad du ikke lagde, og høster, hvad du ikke saaede. ²² Han siger til ham: efter din egen Mund skal jeg dømme dig, du onde Tjener! Du vidste, at jeg er en streng Mand, der tager, hvad jeg ikke lagde, og høster, hvad jeg ikke saaede; ²³ hvorfor bragte du da ikke mine Penge til Vekselsbordet, saa at jeg, naar jeg kom, kunde have krævet dem ind med Rente? ²⁴ Og han sagde til dem som stode hos: tager det Pund fra ham, og giver det til ham, der har de ti Pund. ²⁵ Og de sagde til ham: Herre, han har ti Pund! ²⁶ Jeg siger eder, enhver som har, skal der gives, og den, der ikke har, ham skal endog det, han har, fratages. ²⁷ Og saa disse mine Fjender, som ikke vilde have mig til Konge over sig, fører dem her hid og hugger dem ned for mine Øjne.

Jesu Indtog i Jerusalem.

²⁸ Og efter at have sagt dette, vandrede han foran og drog op til Jerusalem. ²⁹ Og det skete, da han nærmede sig til Betfage og Betania, ved det saakaldte Oliebærg, afsendte han to af Disciplene og sagde: ³⁰ gaar hen til den By lige for; naar I gaa ind i den, ville I finde en Fole bunden, som endnu aldrig noget Menneske har siddet paa; løser den og fører den hid. ³¹ Og dersom nogen spørger eder: hvorfor løse I den? skulle I sige saaledes: Herren har Brug for den. ³² Og de afsendte gik bort og fandt det, ligesom han havde sagt dem. ³³ Men da de løste Folen, sagde dens Ejermænd til dem: hvi løse I Folen? ³⁴ Og de sagde: Herren har Brug for den.

³⁵ Saa førte de den til Jesus og lagde deres Kapper paa Folen og hjalp Jesus op. ³⁶ Og da han drog frem, bredte de deres Kapper paa Vejen. ³⁷ Men da han nu kom nærmere, henad til Nedgangen af Oliebjerget, begyndte hele Disciplenes Mængde gladelig at love Gud med høj Røst for alle de Kraft-Gjerninger, de hav-

de set, og sagde: ³⁸ velsignet være Kongen, som kommer i Herrens Navn! Fred i Himlen, og Ære i det højeste! ³⁹ Og nogle Farisæere af Skaren sagde til ham: Lærer, sæt dine Disciple i Rette. ⁴⁰ Og han svarede og sagde til dem: jeg siger eder, at dersom disse tie, skulle Stenene raabe.

⁴¹ Og da han kom nærmere og saa Staden, græd han over den og sagde: ⁴² vidste dog ogsaa du, endog paa denne din Dag, hvad der tjener til din Fred! men nu er det skjult for dine Øjne. ⁴³ Thi de Dage skulle komme over dig, da dine Fjender skulle kaste en Vold op omkring dig og omringe dig og trænge dig fra alle Sider. ⁴⁴ Og de skulle lægge dig slet øde og dine Børn i dig, og ikke levne Sten paa Sten i dig, fordi du ikke kjendte din Besøgelses Tid.

Jesus i Helligdommen.

⁴⁵ Og han gik ind i Helligdommen og begyndte at ud-drive dem, der solgte, ⁴⁶ og sagde til dem: der er skrevet: »og mit Hus skal være et Bedehus«; men I have gjort det til en Røverkule.

⁴⁷ Og han lærte daglig i Helligdommen; men Ypperstepræsterne og de Skriftkloge og de fornemste af Folket søgte at tage ham af Dage; ⁴⁸ og de kunde ikke finde, hvad de skulde gjøre, thi hele Folket hængte ved ham og hørte ham.

Raadet kræver Jesus til Regnskab.

20 Og det skete en af de Dage, medens han lærte Folket i Helligdommen og forkyndte Evangeliet, kom med eet Præsterne og de Skriftkloge tilligemed de Ældste, ² og de sagde saaledes til ham: sig os, med hvad Myndighed gjør du disse Ting? eller hvem er det, som har givet dig denne Myndighed? ³ Men han svarede og sagde til dem: ogsaa jeg vil gjøre eder et Spørgsmaal; siger mig: ⁴ Johannes' Daab, var den fra Himlen eller fra Mennesker? ⁵ Men de overvejede med hverandre og sagde: dersom vi sige: fra Himlen, vil han sige: hvorfor troede I ham da ikke? ⁶ men dersom vi sige: fra Mennesker, vil hele Folket stene os; thi det er forvisset om, at Johannes var en Profet. ⁷ Og de svarede, at de ikke vidste, hvorfra den var. ⁸ Og Jesus sagde til dem: saa siger heller ikke jeg eder, med hvad Myndighed jeg gjør disse Ting.

Lignelse om de utro Vingaardsmænd.

⁹ Men han begyndte at sige til Folket denne Lignelse: En Mand plantede en Vingaard og lejede den ud til Vingaardsmænd og drog udenlands for lang Tid. ¹⁰ Og da Tiden kom, afsendte han en Tjener til Vingaardsmændene, for at de skulde give ham af Vingaardens Frugt; men Vingaardsmændene pryglede ham og sendte ham tomhændet bort. ¹¹ Og han sendte fremdeles en anden Tjener; men de pryglede ogsaa ham og vanærede ham og sendte ham tomhændet bort.

¹² Og han sendte fremdeles en tredje; men ogsaa den saarede de og kastede ham ud. ¹³ Men Vingaardens Herre sagde: hvad skal jeg gjøre? Jeg vil sende min Søn den elskede; ham ville de dog vel agte. ¹⁴ Men da Vingaardsmændene saa ham, overlagde de med hverandre og sagde: dette er Arvingen; lader os slaa ham ihjel, for at Arven maa blive vores. ¹⁵ Og de kastede ham ud udenfor Vingaarden og sloge ham ihjel.

Hvad vil saa Vingaardens Herre gjøre ved dem?

¹⁶ Han vil komme og tage disse Vingaardsmænd af Dage og give Vingaarden til andre. Men da de hørte det, sagde de: O nej dog! ¹⁷ Men han saa paa dem og sagde: hvad er da dette, som er skrevet: »Den Sten, som Bygningsmændene vragede, den er bleven til Hovedhjørneste[n]?» ¹⁸ Hver den, som falder paa den Sten, skal sønderlaas, men hvem den falder paa, ham skal den knuse. ¹⁹ Og de Skriftkloge og Ypperstepræsterne søgte at lægge Haand paa ham i den samme Time; men de frygtede dog for Folket. Thi de skjønnede, at det var om dem, han havde sagt denne Lignelse.

Om at give Kejseren Skat.

²⁰ Og de toge Lejligheden i Agt og afsendte Lurere, der stillede sig an, som om de vare retfærdige, for at de kunde fange ham i Tale, saa de kunde overgive ham til Øvrigheden og Landshøvdingens Magt. ²¹ Og de spurgte ham og sagde: Lærer, vi vide, at du taler og lærer rettelig og ikke sér paa Personer, men lærer i Sandhed Guds Vej. ²² Er det os tilladt at give Kejseren Skat eller ikke? ²³ Men han lagde Mærke til deres Træskhed og sagde til dem: ²⁴ viser mig en Denar; hvis Billede og Omskrift har den? De svarede og sagde: Kejseren. ²⁵ Og han sagde til dem: saa giver da Kejseren, hvad Kejseren er, og Gud, hvad Guds er. ²⁶ Og de mægtede ikke at fange ham i noget Ord i Folkets Paa-hør; og de undrede paa hans Svar og tav.

Saddukæernes Spørgsmaal om Opstandelsen.

²⁷ Og nogle af Saddukæerne, som negte, at der er Opstandelse, kom til ham, spurgte ham og sagde: ²⁸ Lærer, Moses har foreskrevet os: »Dersom nogens Broder, som har en Hustru, dør, og han er barnløs, da skal hans Broder tage Hustruen og oprejse Afkom for sin Broder«. ²⁹ Nu var der syv Brødre; og den første tog en Hustru og døde barnløs. ³⁰ Og den anden, ³¹ og den tredje tog hende, og ligeledes ogsaa alle de syv: de døde uden at efterlade Børn. ³² Til sidst døde ogsaa Hustruen. ³³ Hvis Hustru af dem skal hun saa være i Opstandelsen? de havde hende jo til Hustru alle syv.

³⁴ Og Jesus sagde til dem: denne Tidsolds Børn tage til Ægte og tages til Ægte; ³⁵ men de, som ere agtede værdige til at faa Del i hin Tidsold og i Opstandelsen fra de døde, de hverken tage til Ægte eller tages til Ægte; ³⁶ de kunne jo heller ikke mere dø, thi de ere Engle lige, og de ere Guds Børn, idet de ere Opstan-

delsens Børn. ³⁷ Men at de døde staa op, har ogsaa Moses givet til Kjende i Stedet om Tornebusken, naar han kalder Herren »Abrahams Gud og Isaks Gud og Jakobs Gud«. ³⁸ Men han er ikke dødes, men levendes Gud; thi alle leve de for ham. ³⁹ Og nogle af de Skriftkloge svarede og sagde: Lærer, det var godt sagt af dig. ⁴⁰ Thi de vovede ikke mere at spørge ham om noget.

Hvis Søn er Kristus?

⁴¹ Og han sagde til dem: hvorledes siger man, at Kristus er Davids Søn? ⁴² David selv siger jo i Salmernes Bog: »Herren sagde til min Herre: sæt dig ved min højre Side, ⁴³ indtil jeg faar lagt dine Fjender til Fodskammel for dine Fødder«. ⁴⁴ David kalder ham altsaa Herre; hvorledes kan han da være hans Søn?

Advarsel mod de Skriftkloge.

⁴⁵ Og medens alt Folket hørte derpaa, sagde han til Disciplene: ⁴⁶ tager eder vare for de Skriftkloge, som gjerne gaa omkring i lange Klæder og holde af Hilserner paa Torvene og de fornemste Sæder i Synagogerne og de øverste Pladser ved Gjæstebud; ⁴⁷ de som opæde Enkers Huse og paa Skrømt holde lange Bønner, disse skulde faa des haardere Dom.

Enkens Skjærv.

21 Men da han saa op, saa han de rige lægge deres Gaver i Tempelkisten; ² og han saa en fattig Enke, som lagde to Skjærve deri. ³ Og han sagde: sandelig, jeg siger eder, denne fattige Enke lagde mere i, end de alle. ⁴ Thi alle disse lagde til Gaverne, af hvad de havde tilovers; men hun lagde af sin Mangel alt det Eje, hun havde.

Jesu Tale om Dommen over Israel og om sin Gjenkomst.

⁵ Og da nogle sagde om Helligdommen, at det var skjønne Stene og Klenodier, den var smykket med, sagde han: ⁶ dette, som I skue, de Dage skulle komme, da der ikke skal levnes Sten paa Sten, som jo skal nedbrydes. ⁷ Men de spurgte ham og sagde: Lærer, naar skal da dette ske? og hvad er Tegnet paa, naar dette skal til at komme? ⁸ Og han sagde: ser til, at I ikke føres vild. Thi mange skulle komme paa mit Navn og si: det er mig, og Tiden er kommen nær! Gaar ikke efter dem. ⁹ Men naar I høre om Krige og Oprør, da lader eder ikke kyse; thi dette maa ske først, men Enden er ikke strags.

¹⁰ Da, sagde han til dem, skal Folk rejse sig mod Folk, og Rige mod Rige, ¹¹ og der skal være store Jordskjælv, og her og der Hungersnød og Farsot, og der skal ske ræddelige Ting og store Tegn fra Himlen. ¹² Men før end alle disse Ting skulle de lægge Haand paa eder og forfølge eder, saa de overgive eder til Synagoger og

Fængsler, og I blive førte frem for Konger og Lands-høvdinge for mit Navns Skyld. ¹³ Det skal falde ud til Vidnesbyrd for eder. ¹⁴ Lægger eder derfor paa Hjærte, at I ikke forud overtænke, hvorledes I skulle forsvare eder; ¹⁵ thi jeg vil give eder Mund og Visdom, som alle eders Modstandere ikke skulle kunne modstaa eller modsige. ¹⁶ Men I skulle overgives endog af Forældre og Brødre og Frænder og Venner, og de skulle volde nogle af eder Døden, ¹⁷ og I skulle hades af alle for mit Navns Skyld. ¹⁸ Dog ikke et Haar af eders Hoved skal gaa tabt; ¹⁹ ved eders Udholdenhed skulle I vinde eders Sjæle.

²⁰ Men naar I se Jerusalem omringes af Krigshære, da vider, at dens Ødelæggelse er kommen nær. ²¹ Da lad dem, som ere i Judæa, fly til Bjærgene, og de som ere midt i Staden, rømme ud, og de som ere paa Landet, gaa ikke derind! ²² Thi disse ere Hævnens Dage, da alt, hvad skrevet er, skal opfyldes. ²³ Ve de frugtsommelige og dem, som give Die, i de Dage; thi der skal være stor Nød over Landet og Vrede over dette Folk. ²⁴ Og de skulle falde for Sværdets Od, og føres fangne til alle Hedningerne; og Jerusalem skal være nedtraadt af Hedninger, indtil Hedninge-Tidene ere fuldkommede.

²⁵ Og der skal ske Tegn i Sol og Maane og Stjerner, og paa Jorden skulle Folkeslag ængstes i Raadløshed, fordi Hav og Bølger bruse, ²⁶ medens Mennesker daane af Frygt og Forventning om det, som kommer over Jorderige; thi Himlenes Kræfter skulle rystes. ²⁷ Og da skulle de se Menneskesønnen komme i Sky med megen Kraft og Herlighed. ²⁸ Men naar disse Ting begynde at ske, da ser op og opløfter eders Hoveder, efterdi eders Forløsning stunder til.

²⁹ Og han sagde dem en Lignelse: ser Fingentræet og alle Træerne; ³⁰ naar I se, at de springe ud, da skjønne I af eder selv, at Sommeren nu er nær; ³¹ saaledes, naar I se disse Ting ske, skulle og I skjønne, at Guds Rige er nær. ³² Sandelig siger jeg eder, denne Slægt skal ingenlunde forgaa, førend Alting sker. ³³ Himlen og Jorden skal forgaa, men mine Ord skulle ingenlunde forgaa.

³⁴ Men tager vare paa eder selv, at eders Hjærter ikke skulle tynges ved Fylder og Drukkenskab og Bekymringer for dette Liv, og den Dag skulde komme pludselig over eder som en Snare; ³⁵ thi komme skal den over alle dem, der ere bosiddende paa hele Jordens Flade. ³⁶ Vaager derfor i Bøn til enhver Tid, for at I maa faa Kræfter til at undfly alt dette, som skal ske, og til at bestaa for Menneskesønnen.

³⁷ Men Dagene tilbragte han med at lære i Helligdommen, og om Nætterne gik han ud og overnattede paa det saakaldte Olie-Bjærg. ³⁸ Og alt Folket kom aar- le til ham i Helligdommen for at høre ham.

Judas sælger sig til at forraade Jesus.

22 Men de usyrede Brøds Højtid, som kaldes Paaske, nærmede sig. ² Og Ypperstepræsterne og de Skriftkloge søgte, hvorledes de kunde rydde ham af Vejen; thi de frygtede for Folket. ³ Men Satan for ind i Judas med Tilnavn Iskarjot, som var udaf de tolv Tal, ⁴ og han gik bort og aftalte med Ypperstepræsterne og Vagthøvdingerne, hvorledes han skulde overgive ham til dem. ⁵ Og de bleve glade og lovede at give ham Penge, og han gav sit Tilsagn; ⁶ og han søgte saa Lejlighed til at overgive ham til dem uden Opløb.

Jesus holder Paaskemaaltid og indstifter den hellige Nadver.

⁷ Saa kom de usyrede Brøds Dag, paa hvilken Paaskelammet skulde slagtes. ⁸ Og han afsendte Peder og Johannes og sagde: gaar hen og gjør os Paaskelammet rede, at vi kunne Spise det. ⁹ Men de sagde til ham: hvor vil du, at vi skulle gjøre det rede? ¹⁰ Og han sagde til dem: se, naar I ere komne ind i Staden, vil der møde eder en Mand, som bærer en Krukke Vand; følger ham til det Hus, hvor han gaar ind, ¹¹ og siger til Husbonden i Huset: Læreren siger til dig: hvor er det Herberg, hvor jeg kan spise Paaskelammet med mine Disciple? ¹² Han skal da vise eder en stor Overstue opdækket; der skulle I gjøre det rede. ¹³ Og de gik bort og fandt det, ligesom han havde sagt dem; og de gjorde Paaskelammet rede.

¹⁴ Og da Timen kom, satte han sig til Bords, og Apostlene med ham. ¹⁵ Og han sagde til dem: jeg har inderlig attraaet at spise dette Paaskelam med eder, førend jeg lider; ¹⁶ thi jeg siger eder, at jeg skal aldrig mere spise det, førend det er blevet fuldkommet i Guds Rige. ¹⁷ Og han tog et Bæger, takkede og sagde: tager dette og deler det imellem eder; ¹⁸ thi jeg siger eder, jeg skal fra nu af ikke drikke af Vintræets Frugt, førend Guds Rige er kommet.

¹⁹ Og han tog et Brød, takkede, brød det og gav dem det og sagde: dette er mit Legeme, som gives for eder; gjør dette til min Ihukommelse. ²⁰ Ligesaa tog han og Bægeret efter Aftensmaaltidet og sagde: dette Bæger er den nye Pagt i mit Blod, som udgydes for eder.

²¹ Dog se, hans Haand, som forraader mig, er hos mig ved Bordet. ²² Og Menneskesønnen gaar vel bort, som det er bestemt; dog ve det Menneske, ved hvem han bliver forraadt! ²³ Og de begyndte at drøfte med hverandre, hvem af dem det monne være, der skulde gjøre dette.

²⁴ Men der opkom ogsaa en Trætte iblandt dem om, hvem af dem der gjaldt for at være størst. ²⁵ Og han sagde til dem: Folkenes Konger herske over dem, og de, som bruge Myndighed over dem, kaldes Velgjørere. ²⁶ Med eder derimod ikke saaledes; men den stør-

ste iblandt eder vorde som den yngste, og Føreren som den, der tjener. ²⁷ Thi hvem er størst, den der sidder til Bords, eller den der tjener? er det ikke den, der sidder til Bords? Men jeg er midt iblandt eder som den, der tjener. ²⁸ Men det er eder, som have holdt ud hos mig i mine Fristelser; ²⁹ og ligesom min Fader har overdraget mig et Rige, overdrager jeg eder, ³⁰ at I skulle spise og drikke ved mit Bord i mit Rige, og I skulle sidde paa Troner og dømme Israels tolv Stammer.

³¹ Simon, Simon, se Satan har udbedt sig eder til at sigte eder ligesom Hvede; men jeg har bedet for dig, at din Tro ikke skal svigte; ³² og du, naar du engang har vendt om, da styrk dine Brødre. ³³ Men han sagde til ham: Herre, med dig er jeg rede til at gaa baade i Fængsel og i Død. ³⁴ Men han sagde: jeg siger dig, Peder, Hanen skal ikke gale i Dag, inden du tre Gange har fornegtet, at du kjender mig.

³⁵ Og han sagde til dem: da jeg udsendte eder uden Pung og Randsel og Sko, fattedes eder da noget? Men de sagde: nej, intet. ³⁶ Saa sagde han til dem: nu derimod, hvo som har en Pung, tage den med, ligeledes og en Randsel, og hvo som intet Sværd har, sælge sin Kappe og købe et. ³⁷ Thi jeg siger eder, endnu maa dette, som skrevet er, opfyldes paa mig: »Og han blev regnet iblandt Lovbrydere«; thi med mig har det Ende. ³⁸ Men de sagde: Herre, se her ere to Sværd. Og han sagde til dem: det er nok.

Jesu Sjælekamp i Getsemane.

³⁹ Og han gik ud og Vandrede efter sin Sædvane til Oliebjerget; men ogsaa Disciplene fulgte ham. ⁴⁰ Og da han kom til Stedet, sagde han til dem: beder om, at I ikke maa falde i Fristelse. ⁴¹ Og selv sled han sig fra dem omtrent et Stenkast, og han faldt paa Knæ og bad og sagde: ⁴² Fader, vilde du lade denne Skaal gaa mig forbi; dog ske ikke min Vilje, men din! ⁴³ Og en Engel fra Himlen viste sig for ham og styrkede ham. ⁴⁴ Og han stedtes i Dødsangest og bad heftigere; og hans Sved blev ret som Draaber af Blod, der faldt ned paa Jorden. ⁴⁵ Og da han stod op fra Bønnen og kom til Disciplene, fandt han dem sovende af Bedrøvelse; ⁴⁶ og han sagde til dem: hvad, sove I? staar op og beder, at I ikke skulle falde i Fristelse.

Menneskesønnen overgives i Synderes Hænder.

⁴⁷ Medens han endnu taledede, se, da kom der en Skare, og han, som hed Judas, en af de tolv, gik foran dem, og han nærmede sig til Jesus for at kysse ham. ⁴⁸ Men Jesus sagde til ham: Judas, er det med et Kys, du forraader Menneskesønnen?

⁴⁹ Men da de, som vare omkring ham, saa, hvad der vilde ske, sagde de: Herre, skulle vi slaa til med Sværd? ⁵⁰ Og en af dem slog til Ypperstepræstens Tjener og huggede hans højre Øre af. ⁵¹ Men Jesus svarede og

sagde: lader være; nok hermed! Og han rørte ved hans Øre og lægte ham. ⁵² Og Jesus sagde til Ypperstepræsterne og Helligdommens Vagthøvdinge og de Ældste, som vare komne imod ham: I ere gangne ud med Sværd og Knipler som imod en Røver; ⁵³ medens jeg daglig var hos eder i Helligdommen, udrakte I ikke eders Hænder imod mig. Dog, dette er eders Time og Mørkets Magt.

Peders Fornegtelse.

⁵⁴ Men de grebe ham og toge ham med og førte ham ind i Ypperstepræstens Hus. Men Peder fulgte i Fra-stand. ⁵⁵ Og da de havde tændt en Ild op midt i Gaarden og sat sig ned sammen, satte Peder sig midt iblandt dem. ⁵⁶ Men en Pige saa ham sidde ved Ilden og saa vist paa ham og sagde: ogsaa han var med ham. ⁵⁷ Men han fornegtede ham og sagde: jeg kjender ham ikke, Kvinde! ⁵⁸ Og kort efter var der en anden, som saa ham og sagde: ogsaa du er en af dem. Men Peder sagde: Menneske, det er jeg ikke. ⁵⁹ Og omtrent en Time derefter paastod en anden Mand bestemt og sagde: i Sandhed, ogsaa han var med ham; thi han er jo en Galilæer. ⁶⁰ Men Peder sagde: Menneske, jeg véd ikke, hvad du mener! Og i det samme, medens han endnu taledede, gol Hanen. ⁶¹ Og Herren vendte sig og saa paa Peder; og Peder kom Herrens Ord i Hu, hvorledes han havde sagt til ham: inden Hanen galer i Dag, vil du fornegte mig tre Gange. ⁶² Og han gik udenfor og græd bitterlig.

Jesus forhaanes, domfældes af Raadet.

⁶³ Og de Mænd, som holdt Jesus, dreve Spot med ham og sloge ham, ⁶⁴ og de kastede et Klæde over ham og spurgte og sagde: profetér; hvem var det, der slog dig? ⁶⁵ Og mange andre Bespottelser sagde de imod ham.

⁶⁶ Og da det blev Dag, forsamledes Folkets Ældste-Raad, baade Ypperstepræster og Skriftkloge; og de førte ham hen for deres Raad ⁶⁷ og sagde: er du Kristus, da sig os det. Men han sagde til dem: dersom jeg siger ja, tro I det dog ikke, ⁶⁸ og dersom jeg spørger, svare I ikke. ⁶⁹ Men fra nu af skal Menneskesønnen have Sæde ved Guds Krafts højre Side. ⁷⁰ De sagde da alle: er altsaa du Guds Søn? Og han sagde til dem: I sige det, thi det er jeg. ⁷¹ Men de sagde: hvad have vi længer Vidnesbyrd behov? vi have jo selv hørt det af hans Mund.

Jesus for Pilatus.

23 Og deres hele Flok stod op og førte ham for Pilatus. ² Og de begyndte at anklage ham og sagde: vi have fundet, at han fører vort Folk paa Afveje og holder det fra at give Kejseren Skat, idet han giver sig ud for at være Kristus, en Konge. ³ Men Pilatus spurgte ham og sagde: er du Jødernes Konge? Og han svarede

ham og sagde: du siger det. ⁴ Men Pilatus sagde til Ypperstepræsterne og Skarerne: jeg finder ingen Skyld hos dette Menneske. ⁵ Men de toge stærkere paa og sagde: han ophidser Folket ved det, han lærer over hele Judæa, fra Galilæa af, thr han begyndte, og lige her til. ⁶ Men da Pilatus hørte det, spurgte han, om Manden var en Galilæer; ⁷ og da han fik at vide, at han var fra Herodes' Omraade, sendte han ham hen til Herodes, da ogsaa han var i Jerusalem i disse Dage.

Jesus for Herodes.

⁸ Da Herodes nu saa Jesus, blev han meget glad; thi han havde i lang Tid ønsket at se ham, fordi han havde hørt om ham, og han haabede nu at se et Tegn gjort af ham. ⁹ Og han gjorde ham mange Spørgsmaal; men han svarede ham intet. ¹⁰ Men Ypperstepræsterne og de Skriftkloge stode og anklagede ham heftig. ¹¹ Da nu ogsaa Herodes med sine Krigsfolk havde forhaanet ham og drevet Spot med ham, kastede han et glimrende Klædebon om ham og sendte ham tilbage til Pilatus. ¹² Og paa den Dag bleve Herodes og Pilatus Venner med hinanden; tilforn havde de nemlig været i Fjendskab indbyrdes.

Pilatus dømmer Jesus til Døden.

¹³ Pilatus sammenkaldte nu Ypperstepræsterne og de Øverste og Folket ¹⁴ og sagde til dem: I have ført dette Menneske til mig, som en der leder Folket paa Afveje, og se, jeg har forhørt ham i eders Paasyn uden at finde nogen Skyld hos dette Menneske i det, som I anklage ham for; ¹⁵ ja, heller ikke Herodes; thi hans: sendte ham tilbage til os, og se, intet, som fortjener Døden, er gjort af ham. ¹⁶ Jeg vil derfor revse ham og lade ham løs. ¹⁸ Men de skrege op alle tilhobe og sagde: bort med ham, men giv os Barabbas løs! — ¹⁹ en som var kastet i Fængsel for et Oprør, der var sket i Staden, og for Mord.

²⁰ Og Pilatus talte dem atter til, idet han ønskede at lade Jesus løs. ²¹ Men de raabte imod og sagde: korsfæst, korsfæst ham! ²² Og for tredje Gang sagde han til dem: hvad ondt har han da gjort? jeg har ingen Døds-skyld fundet hos ham; jeg vil derfor revse ham og lade ham løs. ²³ Men de trængte paa med høje Raab og begjærede, at han skulde korsfæstes; og deres Raab fik Overhaand. ²⁴ Saa kjendte Pilatus for Ret, at deres Begjæring skulde ske. ²⁵ Og han løslod ham, som var kastet i Fængsel for Oprør og Mord, ham som de begjærede, men Jesus overgav han til deres Vilje.

Jesu Korsfæstelse og Død.

²⁶ Og som de førte ham bort, toge de fat paa en vis Simon fra Kyrene, der kom fra Landet, og lagde Korset paa ham, for at han skulde bære det bag efter Jesus.

²⁷ Men der fulgte ham en stor Hob af Folket og af Kvinder, som jamrede og græd over ham. ²⁸ Men Jesus

vendte sig om imod dem og sagde: I Jerusalems Døtre, græder ikke over mig; nej, græder over eder selv og over eders Børn. ²⁹ Thi se, de Dage komme, paa hvilke man skal sige: salige ere de ufrugtbare og de Liv, som ikke fødte, og de Bryster, som ikke gavede. ³⁰ Da skal man begynde at sige til Bjærgene: falder over os! og til Højene: skjuler os! ³¹ Thi gjør man dette ved det grønne Træ, hvad skal der da ske med det tørre?

³² Men ogsaa to andre, to Misdædere, bleve førte ud for at aflives med ham. ³³ Og da de vare komne til det Sted, som kaldes Hovedpanden, korsfæstede de ham der og Misdæderne, den ene ved højre, den anden ved venstre Side. ³⁴ Men Jesus sagde: Fader, forlad dem, thi de vide ikke, hvad de gjøre! Og de delte indbyrdes hans Klæder ved at kaste Lod.

³⁵ Og Folket stod og saa til. Men ogsaa de Øverste haanede ham og sagde: andre har han frelst; lad ham frelse sig selv, om det er ham, der er Guds Salvende, den udvalgte. ³⁶ Og Stridsmændene dreve ogsaa Spot med ham, idet de gik hen og rakte ham Eddike og sagde: ³⁷ er du Jødernes Konge, saa frels dig selv! ³⁸ Men der var ogsaa en Paaskrift over ham paa Græsk og Latin og Hebraisk: »Dette er Jødernes Konge«.

³⁹ Og en af de ophængte Misdædere bespottede ham og sagde: er ikke du Kristus? frels dig selv og os! ⁴⁰ Men den anden svarede og irettesatte ham og sagde: frygter end ikke du for Gud, siden du er under den samme Dom? ⁴¹ Og Vi ere det med Rette; thi vi faa Løn som forskyldt for, hvad vi have gjort, men han har intet utilbørligt gjort. ⁴² Og han sagde: Jesus, kom mig i Hu, naar du kommer i dit Rige! ⁴³ Og Jesus sagde til ham: sandelig siger jeg dig, i Dag skal du være med mig i Paradis.

⁴⁴ Og det var nu ved den sjette Time, da kom der Mørke over det hele Land indtil den niende Time, ⁴⁵ idet Solen formørkedes. Og Forhænget i Templet splittedes midt ad. ⁴⁶ Og Jesus raabte med høj Røst og sagde: Fader, i dine Hænder befaler jeg min Aand! Og da han havde sagt dette, udaandede han.

⁴⁷ Men da Høvedsmanden saa det, som skete, gav han Gud Æren og sagde: virkelig var dette Menneske retfærdigt. ⁴⁸ Og alle de Skarer, som vare komne sammen til dette Skue, sloge sig for Brystet, da de saa, hvad der skete, og vendte tilbage. ⁴⁹ Men alle hans Kyndinge stode langt borte, ligeledes de Kvinder, som vare fulgte med ham fra Galilæa og saa disse Ting.

Jesu Begravelse.

⁵⁰ Og se, en Mand ved Navn Josef, som var Raadsherre, en god og retfærdig Mand ⁵¹ (han havde ikke samtykket i deres Raad og Gjærning), fra Arimatæa, en By i Judæa, og han ventede paa Guds Rige. ⁵² han gik til Pilatus og bad om Jesu Legeme. ⁵³ Og han tog det ned og svøbte det i fint Linned og lagde det i en Grav,

som var hugget i en Klippe, hvor endnu aldrig nogen havde ligget. ⁵⁴ Og det var Beredelsesdag, og Hviledagen stundede til.

⁵⁵ Og de Kvinder, som vare komne med ham fra Galilæa, fulgte efter og saa Graven, og hvorledes hans Legeme blev lagt. ⁵⁶ Saa vendte de tilbage og tillavede vellugtende Urter og Salver. Og Hviledagen over holdt de sig stille efter Buddet.

Jesu Opstandelse.

24 Men paa den første Dag i Ugen, i tidligste Gry, kom de til Graven, bærende de vellugtende Urter, som de havde tillavet. ² Og de fandt Stenen væltet fra Graven; ³ men da de gik derind, fandt de ikke Herrens Jesu Legeme. ⁴ Og det skete, medens de vare tvivlrådige om dette, se, da stode to Mænd hos dem i straalende Klædebon; ⁵ og da de bleve forfærdede og bøjede deres Aasyn mod Jorden, sagde de til dem: hvi søge I den levende hos de døde? ⁶ Han er ikke her, men han er staaet op. Kommer i Hu, hvorledes han talte til eder, medens han endnu var i Galilæa, og sagde, ⁷ at Menneskesønnen maatte overgives i syndige Menneskers Hænder og korsfæstes og paa den tredje Dag opstaa. ⁸ Og de kom hans Ord i Hu.

⁹ Og de vendte tilbage fra Graven og fortalte alle disse Ting til de elleve og til alle de andre. ¹⁰ Men det var Maria Magdalene og Johanna og Maria Jakobs Moder og de andre Kvinder tilligemed dem; de sagde disse Ting til Apostlene. ¹¹ Og disse Ord syntes deres Øjne som løs Snak, og de troede dem ikke.

¹² Men Peder stod op og løb til Graven; og da han kiggede derind, ser han ikkun Linklæderne ligge der og han gik hjem undrende sig Over, hvad der var sket

Jesus aabenbarer sig i Emmaus for to Disciple.

¹³ Og se, to af dem vare den samme Dag paa Vej til en By ved Navn Emmaus, som laa tresindstyve Stadier fra Jerusalem, ¹⁴ og de samtalede med hinanden om alle disse Ting, som vare hændte. ¹⁵ Og det skete medens de samtalede og skiftede Ord, kom Jesus selv nær og vandrede med dem; ¹⁶ men deres Øjne holdtes til, saa de ikke kjendte ham. ¹⁷ Og han sagde til dem: hvad er dette for Taler, som I gaa og føre med hinanden? Og de standsede med sørgmodigt Aasyn, ¹⁸ Men den ene, som hed Kleofas, svarede og sagde til ham: er du alene fremmed i Jerusalem og véd ikke det, som er sket der i disse Dage? ¹⁹ Og han sagde til dem: hvilket? Men de sagde til ham: det med Jesus af Nasaret, som var en Profet, mægtig i Gjerning og Tale for Gud og alt Folket, ²⁰ og hvorledes Ypperstepræsterne og vore Øverster overgave ham til Dødsdom og korsfæstede ham. ²¹ Men vi haabede, at han var den, som skulde forløse Israel. Alligevel er det dog nu den tredje Dag, siden dette skete. ²² Ja, saa have ogsaa nogle Kvinder af vore forvirret os, idet de aarle vare komne

til Graven, ²³ og da de ikke fandt hans Legeme, kom de og sagde, at de ogsaa havde set et Syn af Engle, som sagde, at han lever. ²⁴ Og nogle af vore gik hen til Graven og fandt det saaledes, som og Kvinderne havde sagt; men ham saa de ikke.

²⁵ Og han sagde til dem: O I uforstandige og senhjærtede til at tro paa alt det, som Profeterne have talt! ²⁶ Maatte ikke Kristus lide dette og indgaa til sin Herlighed? ²⁷ Og han begyndte fra Moses og fra alle Profeterne og udlagde for dem i alle Skrifterne det, som gjaldt ham.

²⁸ Og de nærmede sig til Byen, som de gik til, og han lod, som om han vilde gaa videre. ²⁹ Og de nødte ham meget og sagde: bliv hos os, thi det er imod Aften, og Dagen hælder allerede. Og han gik ind for at blive hos dem. ³⁰ Og det skete, medens han sad til Bords med dem, tog han Brødet og velsignede, og han brød det og rakte dem det. ³¹ Da oplødes deres Øjne, og de gjenkjendte ham; og han blev usynlig for dem. ³² Og de sagde til hinanden: brændte ikke vort Hjærte i os, som han taledes til os paa Vejen, medens han oplod Skrifterne for os?

³³ Og de stode op i samme Time og vendte tilbage til Jerusalem, og fandt de elleve samlede og dem, som vare med dem, og disse sagde: ³⁴ Herren er virkelig staaet op og er bleven set af Simon. ³⁵ Og de fortalte, hvad der var sket paa Vejen, og hvorledes han blev kjendt af dem under Brødets Brydelse.

Den opstandne Herre og Apostlene.

³⁶ Men som de taledes dette, stod han selv midt iblandt dem, og han siger til dem: Fred med eder! ³⁷ Men de forfærdedes og bleve bange og mente at se en Aand. ³⁸ Og han sagde til dem: hvi ere I forskrækkede? og hvorfor stige tvivlende Tanker op i eders Hjærter? ³⁹ Ser mine Hænder og mine Fødder, at det er mig selv; føler paa mig og ser; thi en Aand har ikke Kjød og Ben, saaledes som I se mig have. ⁴⁰ Og da han havde sagt dette, viste han dem sine Hænder og sine Fødder. ⁴¹ Men da de endnu ikke troede for Glæde og undrede sig, sagde han til dem: have I her noget at spise? ⁴² Og de rakte ham et Stykke af en stegt Fisk; ⁴³ og han tog det og spiste det for deres Øjne.

⁴⁴ Og han sagde til dem: dette er mine Ord, som jeg taledes til eder, medens jeg endnu var sammen med eder, at det maa opfyldes, alt hvad der er skrevet om mig i Mose Lov og Profeterne og Salmerne. ⁴⁵ Da oplod han deres Sind til at forstaa Skrifterne. ⁴⁶ Og han sagde til dem: saaledes er der skrevet, at Kristus skulde lide og opstaa fra de døde paa den tredje Dag, ⁴⁷ og at der paa hans Navn skulde prædikkes Omvendelse og Syndernes Forladelse for alle Folkefærd, og begyndes fra Jerusalem af. ⁴⁸ I ere Vidner om dette. ⁴⁹ Og se, jeg udsender min Faders Forjættelse over eder; men I

skulle blive i Staden, indtil I blive iførte Kraft fra det høje.

Jesu Himmelfart.

⁵⁰ Og han førte dem ud hen ad Betania til; og han opløftede sine Hænder og velsignede dem. ⁵¹ Og det ske-

te, idet han velsignede dem, skiltes han fra dem, og han opløftedes til Himlen. ⁵² Og de tilbade ham og vendte tilbage til Jerusalem med stor Glæde. ⁵³ Og de vare stadig i Helligdommen og prisede Gud.

Johannes-Evangeliet

Indledning. Det evige Ord blev Kjød.

1 I Begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. ² Dette var i Begyndelsen hos Gud. ³ Alle Ting bleve til ved det, og uden det blev ikke een Ting til, som er bleven til. ⁴ I det var Liv, og Livet var Menneskenes Lys. ⁵ Og Lyset skinner i Mørket, og Mørket greb det ikke.

⁶ Der kom et Menneske, udsendt fra Gud, hans Navn var Johannes. ⁷ Han kom til Vidnesbyrd, for at vidne om Lyset, for at alle skulde tro ved ham. ⁸ Det var ikke ham, der var Lyset, men han skulde vidne om Lyset. ⁹ Det sande Lys var, som oplyser ethvert Menneske, der kommer til Verden. ¹⁰ I Verden var han, og Verden blev til ved ham, og Verden kjendte ham ikke. ¹¹ Til sit eget kom han, og hans egne toge ikke imod ham. ¹² Men saa mange som modtog ham, dem gav han Magt til at vorde Guds Børn, dem som tro paa hans Navn, ¹³ hvilke bleve fødte, ikke udaf Blod, ej heller udaf Kjøds Vilje, ej heller udaf Mands Vilje, men udaf Gud.

¹⁴ Og Ordet blev Kjød og tog Bo iblandt os, og vi skuede hans Herlighed, en Herlighed som en enbaaren Søns fra sin Fader, fuld af Naade og Sandhed. ¹⁵ Johannes Vidner om ham og raaber og siger: dette var ham, om hvem jeg sagde: han som kommer efter mig, er kommen foran mig, fordi han var før end jeg. ¹⁶ Thi af hans Fylde have alle vi faaet, og det Naade over Naade. ¹⁷ Thi Loven blev given ved Moses; Naaden og Sandheden kom ved Jesus Kristus. ¹⁸ Gud har ingen nogensinde set; Gud enbaaren, som er i Faderens Skjød, han har forklaret ham.

Johannes Døbers Vidnesbyrd.

¹⁹ Og dette er Johannes' Vidnesbyrd, den Gang Jøderne afsendte fra Jerusalem Præster og Leviter, for at de skulde spørge ham: hvem er du? ²⁰ Og han bekjendte og negtede ikke, og han bekjendte: jeg er ikke Kristus. ²¹ Og de spurgte ham: hvad da? er du Elias? og han siger: det er jeg ikke. Er du Profeten? og han svarede: nej. ²² Saa sagde de til ham: hvem er du? for at vi kunne give Svar til dem, som sendte os; hvad siger du om dig selv? ²³ Han sagde: »jeg er en Røst af en, som raaber i Ørken: jævner Herrens Vej!« som Profeten Esajas har sagt. ²⁴ Og de afsendte hørte til Farisæerne.

²⁵ Og de spurgte ham og sagde til ham: hvi døber du da, naar du ikke er Kristus, ej heller Elias, ej heller Profeten? ²⁶ Johannes svarede dem og sagde: jeg døber med Vand; midt iblandt eder staar en, som I ikke kjendte, ²⁷ han som kommer efter mig, hvis Skotvinge jeg ikke er værdig til at løse. ²⁸ Dette skete i Betania paa hin Side Jordan, hvor Johannes døbte.

²⁹ Den næste Dag ser han Jesus komme til sig og siger: se, det er Guds-Lammet, som bærer Verdens Synd. ³⁰ Dette er ham, om hvem jeg sagde: efter mig kommer en Mand, som er kommen foran mig, fordi han var før end jeg. ³¹ Og jeg kjendte ham ikke; men for at han skulde blive aabenbar for Israel, derfor er jeg kommen og døber med Vand. ³² Og Johannes vidnede og sagde: jeg har skuet Aanden fare ned som en Due fra Himlen, og den blev over ham. ³³ Og jeg kjendte ham ikke, men han, som sendte mig for at døbe med Vand, han sagde til mig: den som du ser Aanden fare ned over og blive over, han er den, som døber med den Hellig-Aand. ³⁴ Og jeg har set det og vidnet, at han er Guds Søn.

Jesus kalder sine første Disciple.

³⁵ Den næste Dag stod Johannes der atter og to af hans Disciple; ³⁶ og idet han saa paa Jesus, som kom vandrende, siger han: se, det er Guds-Lammet. ³⁷ Og de to Disciple hørte ham tale, og de fulgte efter Jesus. ³⁸ Men Jesus vendte sig om, og da han saa dem følge, siger han til dem: ³⁹ hvad søge I? Og de sagde til ham: Rabbi (hvilket udlagt betyder: Lærer), hvor opholder du dig? ⁴⁰ Han siger til dem: kommer, saa skulle I se det. Saa kom de og saa, hvor han opholdt sig, og de bleve hos ham den Dag; det var ved den tiende Time.

⁴¹ Andreas, Simon Peders Broder, var en af de to, som havde hørt det af Johannes og fulgt efter ham. ⁴² Denne finder først sin egen Broder Simon og siger til ham: vi have fundet Messias (det er udlagt: Kristus). ⁴³ Og han førte ham til Jesus. Jesus saa paa ham og sagde: du er Simon Johannes' Søn; du skal kaldes Kefas (det er udlagt: Petros).

⁴⁴ Den næste Dag havde Jesus i Sinde at gaa bort til Galilæa; og han finder Filip og siger til ham: følg mig. ⁴⁵ Men Filip var fra Betsajda, Andreas' og Peders By. ⁴⁶ Filip finder Natanael og siger til ham: den som Moses i Loven og som Profeterne have skrevet om, ham have vi fundet, Jesus Josefs Søn, ham fra Nasaret. ⁴⁷ Og Natanael sagde til ham: kan noget godt være fra Nasa-

ret? Filip siger til ham: kom og se!⁴⁸ Jesus saa Natanael komme til sig og siger om ham: se, det er sandelig en Israelit, i hvem der ikke er Svig.⁴⁹ Natanael siger til ham: hvor kjender du mig fra? Jesus svarede og sagde til ham: førend Filip kaldte paa dig, saa jeg dig, medens du var under Figentræet.⁵⁰ Natanael svarede ham: Rabbi, du er Guds Søn, du er Israels Konge!⁵¹ Jesus svarede og sagde til ham: tror du, fordi jeg sagde dig, at jeg saa dig under Figentræet? du skal se større Ting end disse.⁵² Og han siger til ham: sandelig, sandelig siger jeg eder, I skulle se Himlen aaben og Guds Engle fare op og fare ned over Menneskesønnen.

Brylluppet i Kana.

2 Og paa den tredje Dag var der et Bryllup i Kana i Galilæa, og Jesu Moder var der.² Men ogsaa Jesus og hans Disciple bleve budne til Brylluppet.³ Og da Vinen slap op, siger Jesu Moder til ham: de have ikke Vin.⁴ Og Jesus siger til hende: Kvinde, hvad har jeg med dig at gjøre? min Time er endnu ikke kommen.⁵ Hans Moder siger til Tjenerne: gjører, hvad som han siger eder.⁶ Men der stod der seks Vandkar af Sten, satte efter Jødernes Renselses-Skik; de rummede hvert to eller tre Spande.⁷ Jesus siger til dem: fylder Vandkarrene med Vand; og de fyldte dem til Randen.⁸ Og han siger til dem: øser nu, og bærer det til Køgemesteren; og de bare det til ham.

⁹ Men da Køgemesteren smagte Vandet, som var blevet Vin, og ikke vidste, hvor den var fra (men Tjenerne, som havde øst Vandet, vidste det), da kalder Køgemesteren ad Brudgommen og siger til ham:¹⁰ hvert Menneske sætter først den gode Vin frem, og naar de ere blevne drukne, da den ringere; du har gjemt den gode Vin indtil nu.¹¹ Hermed gjorde Jesus Begyndelsen paa sine Tegn, i Kana i Galilæa; og han aabenbarede sin Herlighed, og hans Disciple troede paa ham.

¹² Derefter drog han ned til Kapernaum, han og hans Moder og Brødre og hans Disciple, og der bleve de ikke mange Dage.

Jesus uddriver Kræmmerne af Helligdommen i Jerusalem, gjør mange Tegn.

¹³ Og Jødernes Paaske var nær; og Jesus drog op til Jerusalem.¹⁴ Og han fandt i Helligdommen dem, der solgte Øksne og Faar og Duer, og Vekselererne sid-dende.¹⁵ Og han gjorde en Svøbe af Reb og drev alle ud af Helligdommen, baade Faarene og Øksnene, og Vekselerernes Smaapenge spildte han og væltede Bordene,¹⁶ og til Duekræmmerne sagde han: tager dette bort herfra; gjører ikke min Faders Hus til en Handelsbod.¹⁷ Hans Disciple kom i Hu, at der staar skrevet: »Nidkjærhed for dit Hus vil fortære mig«.

¹⁸ Da svarede Jøderne og sagde til ham: hvad Tegn viser du os, siden du gjør dette?¹⁹ Jesus svarede og sagde til dem: nedbryder dette Tempel, og i tre Dage vil jeg rejse det.²⁰ Saa sagde Jøderne: i seks og fyrretyve Aar er der bygget paa dette Tempel, og du vil rejse det i tre Dage!²¹ Men han sagde det om sit Legems Tempel.²² Da han nu var bleven oprejst fra de døde, kom hans Disciple i Hu, at han havde sagt dette; og de troede Skriften og det Ord, som Jesus havde sagt.

²³ Medens han nu var i Jerusalem i Paasken paa Høj-tiden, kom mange til Tro paa hans Navn, da de saa de Tegn, som han gjorde.²⁴ Men Jesus selv betroede sig ikke til dem, fordi han kjendte alle,²⁵ og fordi han havde ikke behov, at nogen skulde vidne om Mennesket; thi han vidste selv, hvad der vari Mennesket.

Jesu Samtale med Nikodemos.

3 Og der var en Mand af Farisæerne ved Navn Nikodemos, en Øverste blandt Jøderne;² han kom til ham ved Nattetid og sagde til ham: Rabbi, vi vide, at du er en Lærer, kommen fra Gud, thi ingen kan gjøre disse Tegn, som du gjør, uden Gud er med ham.

³ Jesus svarede og sagde til ham: sandelig, sandelig siger jeg dig, uden en bliver født paany, kan han ikke se Guds Rige.⁴ Nikodemos siger til ham: hvorledes kan et Menneske fødes, naar han er gammel? han kan da ikke anden Gang komme ind i sin Moders Liv og fødes?⁵ Jesus svarede: sandelig, sandelig siger jeg dig, uden en bliver født udaf Vand og Aand, kan han ikke komme ind i Guds Rige.⁶ Hvad som er født udaf Kjødet, er Kjødet, og hvad som er født udaf Aanden, er Aand.

⁷ Du skal ikke undre dig over, at jeg sagde til dig: I maa fødes paa ny.⁸ Vinden blæser, hvorhen den vil, og du hører dens Lyd, men du véd ikke, hvorfra den kommer, og hvor den gaar hen; saaledes er det med hver den, som er født udaf Aanden.⁹ Nikodemos svarede og sagde til ham: hvorledes kan dette ske?¹⁰ Jesus svarede og sagde til ham: er du Israels Lærer og forstaar ikke dette?¹¹ Sandelig, sandelig siger jeg dig, hvad vi vide, det tale vi, og hvad vi have set, det vidne vi, men vort Vidnesbyrd modtage I ikke.¹² Hvis I ikke tro de jordiske Ting, som jeg har sagt eder, hvorledes skulle I da tro, dersom jeg siger eder de himmelske?¹³ Og ingen er faren op til Himlen, uden han, som for ned fra Himlen, Menneskesønnen, som er i Himlen.¹⁴ Og ligesom Moses ophøjede Slangen i Ørken, saaledes maa Menneskesønnen ophøjes,¹⁵ for at hver den, som tror, i ham skal have evigt Liv.

¹⁶ Thi saaledes har Gud elsket Verden, at han har givet sin Søn den enbaarne, for at hver den, som tror paa ham, ikke skal fortabes, men have evigt Liv.¹⁷ Thi Gud har ikke udsendt Sønnen til Verden, for at han skal dømmes Verden, men for at Verden skal frelses ved ham.¹⁸ Hvo som tror paa ham, dømmes ikke; hvo som ikke tror, er allerede dømt, fordi han ikke har tro-

et paa Guds enbaarne Søns Navn. ¹⁹ Og dette er Dommen, at Lyset er kommet i Verden, men Mennesker elskede Mørket mere end Lyset, thi deres Gjerninger vare onde. ²⁰ Thi enhver, som øver, hvad slet er, hader Lyset og kommer ikke til Lyset, for at hans Gjerninger ikke skulle rammes. ²¹ Men hvo som gjør Sandheden, kommer til Lyset, for at hans Gjerninger maa vorde aabenbare, fordi de ere gjorte i Gud.

Johannes Døbers sidste Vidnesbyrd om Jesus.

²² Derefter kom Jesus og hans Disciple til Judæas Land, og der opholdt han sig med dem og døbte. ²³ Men ogsaa Johannes døbte i Ænon, nær ved Salem, thi der var meget Vand der; og Folk kom derhen og lode sig døbe. ²⁴ Endnu var Johannes nemlig ikke kastet i Fængsel.

²⁵ Saa opkom der fra Johannes, Disciple en Tvist med en Jøde om Renselse. ²⁶ Og de kom til Johannes og sagde til ham: Rabbi, han som var hos dig paa hin Side Jordan, og som du har givet Vidnesbyrd, se, han døber, og alle komme til ham. ²⁷ Johannes svarede og sagde: et Menneske kan ikke tage noget, uden det er ham givet fra Himlen. ²⁸ I ere selv mine Vidner paa, at jeg sagde: ikke jeg er Kristus, men: jeg er udsendt foran ham. ²⁹ Den som har Bruden, er Brudgom; men Brudgommens Ven, som staar og hører paa ham, glæder sig saare over Brudgommens Røst. Saa er da denne min Glæde bleven fuldkommen. ³⁰ Han maa vokse, men jeg blive mindre.

³¹ Den som kommer ovenfra, er over alle. Den som er af Jorden, er af Jorden og taler af Jorden; den som kommer fra Himlen, er over alle; ³² hvad han har set og hørt, dette vidner han, og hans Vidnesbyrd tager ingen imod. ³³ Hvo som modtager hans Vidnesbyrd, har beseglet, at Gud er sanddru. ³⁴ Thi den, som Gud udsendte, taler Guds Ord; thi Faderen giver ikke Aanden efter Maal; ³⁵ han elsker Sønnen, og Alting har han givet i hans Haand. ³⁶ Hvo som tror paa Sønnen, har evigt Liv; men hvo som ikke vil tro Sønnen, skal ikke se Livet, men Guds Vrede bliver over ham.

Jesus og den samaritanske Kvinde.

4 Da Herren nu fik at vide, at Farisæerne havde hørt, at Jesus gjorde flere Disciple og døbte flere, end Johannes ² (endskjønt det ikke var Jesus selv, som døbte, men hans Disciple), ³ saa forlod han Judæa og gik atter bort til Galilæa. ⁴ Men han maatte rejse gennem Samaria. ⁵ Han kommer da til en By i Samaria, som hedder Sikar, nær ved det Stykke Land, som Jakob havde givet sin Søn Josef. ⁶ Og der var Jakobs Kilde. Træt af Vandringen satte Jesus sig da, som han var, ned ved Kilden; det var ved den sjette Time.

⁷ En Kvinde fra Samaria kommer for at drage Vand op. Jesus siger til hende: giv mig noget at drikke.

⁸ Hans Disciple vare nemlig gaaede bort til Byen for at

kjøre Fødemidler. ⁹ Den samaritanske Kvinde siger da til ham: hvor kan du, som er Jøde, bede mig, en samaritansk Kvinde, om noget at drikke? Jøder holde nemlig ikke Samkvem med Samaritaner. ¹⁰ Jesus svarede og sagde til hende: om du kjendte Guds Gave, og hvem det er, som siger til dig: giv mig noget at drikke! da havde du bedet ham, og han havde givet dig levende Vand. ¹¹ Kvinden siger til ham: Herre, du har jo intet at drage op i, og Brønden er dyb; hvor har du da det levende Vand fra? ¹² Du er da vel ikke større end vor Fader Jakob, som gav os Brønden og drak af den, han selv og hans Sønner og hans Kvæg? ¹³ Jesus svarede og sagde til hende: enhver, som drikker af dette Vand, vil tørste igjen; ¹⁴ men hvo som drikker af det Vand, som jeg vil give ham, skal aldrig i Evighed tørste; men det Vand, som jeg vil give ham, skal vorde i ham en Kilde med Vand, som springer til evigt Liv. ¹⁵ Kvinden siger til ham: Herre, giv mig dette Vand, for at jeg ikke skal tørste eller gaa herhid for at drage op.

¹⁶ Han siger til hende: gaa bort og kald ad din Mand, og kom herhid. ¹⁷ Kvinden svarede og sagde: jeg har ingen Mand. Jesus siger til hende: det sagde du ret: jeg har ingen Mand; ¹⁸ thi du har haft fem Mænd, og den, du nu har, er ikke din Mand; deri har du sagt sandt. ¹⁹ Kvinden siger til ham: Herre, jeg ser, at du er en Profet. ²⁰ Vore Fædre tilbade paa dette Bjærg; og I sige, at i Jerusalem er Stedet, hvor man bør tilbede! ²¹ Jesus siger til hende: tro mig, Kvinde, at den Time kommer, da det hverken er paa dette Bjærg eller i Jerusalem, at I skulle tilbede Faderen. ²² I tilbede det, som I ikke kjende; vi tilbede det, vi kjende, thi Frelsen kommer fra Jøderne; ²³ men den Time kommer, ja er nu, da de sande Tilbedere skulle tilbede Faderen i Aand og Sandhed; thi netop Faderen søger saadanne som sine Tilbedere. ²⁴ Gud er Aand; og de, som tilbede ham, bør tilbede i Aand og Sandhed. ²⁵ Kvinden siger til ham: jeg véd, at der kommer en Messias (det betyder: Kristus); naar han kommer, skal han kundgjøre os alle Ting. ²⁶ Jesus siger til hende: det er mig, jeg som taler med dig.

²⁷ Og i det samme kom hans Disciple, og de undrede sig over, at han talte med en Kvinde. Dog sagde ingen: hvad søger du? eller: hvad taler du med hende om?

²⁸ Saa lod Kvinden sin Vandkrukke staa og gik bort til Byen og siger til Folkene: ²⁹ kommer og ser en Mand, som har sagt mig alt, hvad jeg har gjort; mon ikke han skulde være Kristus? ³⁰ De gik ud af Byen og kom gaaende til ham.

³¹ I Mellemtiden bade Disciplene ham og sagde: Rabbi, spis! ³² Men han sagde til dem: jeg har en Mad at spise, som I ikke kjende. ³³ Saa sagde Disciplene til hverandre: skulde nogen have bragt ham noget at spise? ³⁴ Jesus siger til dem: min Mad er at gjøre hans Vilje, som sendte mig, og at fuldbyrde hans Gjerning.

³⁵ Sige I ikke: endnu er der fire Maaneder, saa kommer Høsten? se, jeg siger eder, opløfter eders Øjne og sku-

er Markerne, at de er hvide til Høst allerede. ³⁶ Høstmanden faar Løn og samler Frugt til evigt Liv, for at baade Saamanden og Høstmanden maa glæde sig til sammen. ³⁷ Thi her er det Ord sandt: »en saar, en anden høste«. ³⁸ Jeg har udsendt eder til at høste, hvad I ikke have arbejdet paa; andre have arbejdet, og I ere gangne ind i deres Arbejde.

³⁹ Men at den By var der mange af Samaritanerne, som kom til Tro paa ham paa Grund af Kvindens Ord, da hun vidnede: han har sagt mig alt, hvad jeg har gjort. ⁴⁰ Da nu Samaritanerne kom til ham, bade de ham at blive hos dem; og han blev der i to Dage. ⁴¹ Og mange flere kom til Tro paa Grund af hans Ord. ⁴² Og til Kvinden sagde de: det er ikke længer paa Grund af din Tale, vi tro; thi vi have selv hørt, og vi vide, at han er sandelig Verdens Frelser.

Jesus kommer til Galilæa, helbreder en kongelig. Embedsmands Søn.

⁴³ Men efter de to Dage gik han bort derfra til Galilæa. ⁴⁴ Thi Jesus selv vidnede, at en Profet har ingen Ære i sit eget Fædreland. ⁴⁵ Da han saa kom til Galilæa, toge Galilæerne imod ham, fordi de havde set alt det, han havde gjort i Jerusalem paa Højtiden; thi ogsaa de vare komne til Højtiden.

⁴⁶ Saa kom han atter til Kana i Galilæa, hvor han havde gjort Vandet til Vin. og der var i Kapernaum en kongelig Embedsmand, hvis Søn laa syg. ⁴⁷ Da han hørte, at Jesus var kommen fra Judæa til Galilæa, gik han hen til ham, og han bad ham at komme ned, og helbrede hans Søn, thi han laa for Døden. ⁴⁸ Jesus sagde da til ham: uden I se Tegn og Undere, tro I ikke. ⁴⁹ Embedsmanden siger til ham: Herre, kom ned, førend mit Barn dør. ⁵⁰ Jesus siger til ham: gak bort, din Søn lever. Manden troede det Ord, som Jesus sagde til ham, og gik bort. ⁵¹ Men medens han nu drog ned, mødte hans Tjenere ham og meldte, at hans Dreng levede. ⁵² Han udspurgte dem saa om den Time, i hvilken det var blevet bedre med ham. Og de sagde til ham: igaar ved den syvende Time forlod Feberen ham. ⁵³ Saa skjønnede Faderen, at det var i den Time, da Jesus havde sagt til ham: din Søn lever. Og han troede selv og hele hans Hus.

⁵⁴ Dette var det andet Tegn, som Jesus igjen gjorde, da han var kommen fra Judæa til Galilæa.

Jesus helbreder en syg Mand ved Bethesda Dam.

5 Derefter havde Jøderne en Højtid, og Jesus drog op til Jerusalem. ² Men der er i Jerusalem ved Faareporten en Dam, som paa Hebraisk kaldes Bethesda, den har fem Buegange. ³ I disse laa der en Mængde af syge, blinde, lamme, visne. ⁵ Og der var en Mand dør, som havde haft sin Sygdom i otte og tredive Aar. ⁶ Da Jesus saa ham ligge og vidste, at han allerede havde ligget i lang Tid, siger han til ham: vil du vorde karsk?

⁷ Den syge svarede ham: Herre, jeg har ikke noget Menneske til at kaste mig i Dammen, naar Vandet bliver oprørt; men medens jeg er paa Vej, stiger en anden ned før mig. ⁸ Jesus siger til ham: staa op, tag din Seng og gaa! ⁹ Og strags blev Manden karsk og tog sin Seng og gik omkring.

Men det var Hviledag den Dag. ¹⁰ Saa sagde Jøderne til den helbredte: det er Hviledag, og du har ikke Lov til at bære Sengen. ¹¹ Men han svarede dem: den som gjorde mig karsk, han sagde til mig: tag din Seng og gaa. ¹² De spurgte ham: hvem er det Menneske, som sagde til dig: tag den og gaa? ¹³ Men den helbredte vidste ikke, hvem det var; thi Jesus havde unddraget sig, da der var en Folkehob paa Stedet. ¹⁴ Siden efter finder Jesus ham i Helligdommen, og han sagde til ham: se, du er bleven karsk; synd ikke mere, for at ikke noget værre skal times dig. ¹⁵ Manden gik bort og fortalte Jøderne, at det var Jesus, som havde gjort ham karsk.

Jesu Forhold til Faderen, og Faderens Vidnesbyrd om ham.

¹⁶ Og derfor forfulgte Jøderne Jesus, fordi han gjorde disse Ting paa en Hviledag. ¹⁷ Men Jesus svarede dem: min Fader arbejder endnu; ogsaa jeg arbejder. ¹⁸ Derfor søgte da Jøderne end mere at slaa ham ihjel, fordi han ikke alene brød Hviledagen, men ogsaa kaldte Gud sin egen Fader, idet han gjorde sig selv Gud lig.

¹⁹ Saa svarede Jesus og sagde til dem: sandelig, sandelig siger jeg eder, Sønnen kan ikke gjøre noget af sig selv, men kun hvad han ser Faderen gjøre; thi hvad som han gjør, dette gjør og Sønnen ligeledes. ²⁰ Thi Faderen elsker Sønnen og viser ham alt, hvad han selv gjør; og større Gjerninger end disse skal han vise ham, for at I skulle undre eder. ²¹ Thi ligesom Faderen oprejser de døde og levendegjør, saaledes levendegjør og Sønnen, hvem han vil. ²² Thi Faderen dømmes heller ikke nogen, men har givet hele Dommen til Sønnen, ²³ for at alle skulle ære Sønnen, ligesom de ære Faderen. Hvo som ikke ærer Sønnen, ærer ikke Faderen, som sendte ham.

²⁴ Sandelig, sandelig siger jeg eder, hvo som hører mit Ord og tror ham, som sendte mig, har evigt Liv og kommer ikke til Dom, men er gaaet over fra Døden til Livet. ²⁵ Sandelig, sandelig siger jeg eder, den Time kommer, ja er nu, da de døde skulle høre Guds Søns Røst, og de, som høre den, skulle leve. ²⁶ Thi ligesom Faderen har Liv i sig selv, saaledes har han og givet Sønnen at have Liv i sig selv. ²⁷ Og han har givet ham Magt til at holde Dom, fordi han er Menneskesøn. ²⁸ Undrer eder ikke herover; thi den Time kommer, da alle de i Gravene skulle høre hans Røst, ²⁹ og de skulle gaa ud, de som have gjort det gode, til Livs-Opstandelse, og de som have øvet det slette, til Doms-Opstandelse. ³⁰ Jeg kan ikke gjøre noget af mig selv; ligesom

jeg hører, dømmes jeg, og min Dom er retfærdig, thi jeg søger ikke min Vilje, men hans Vilje, som sendte mig.

³¹ Dersom det er mig selv, der Vidner om mig, er mit Vidnesbyrd ikke sandt. ³² Det er en anden, som vidner om mig, og jeg véd, at det Vidnesbyrd, som han vidner om mig, er sandt. ³³ I have sendt Bud til Johannes, og han har givet Sandheden Vidnesbyrd. ³⁴ Dog er det ikke fra et Menneske, at jeg henter Vidnesbyrdet, men dette siger jeg, for at I skulle frelses. ³⁵ Han var den brændende og skinnende Lampe, og I vilde fryde eder til en Tid i hans Lys. ³⁶ Men det Vidnesbyrd, som jeg har, er større end Johannes'; thi de Gjæringer, som Faderen har givet mig at fuldbyrde, selve de Gjæringer, som jeg gjør, vidne om mig, at Faderen har udsendt mig. ³⁷ Og Faderen, som sendte mig, han har vidnet om mig. I have aldrig hverken hørt hans Røst eller set hans Skikkelse, ³⁸ og hans Ord have I ikke blivende i eder; thi den, som han udsendte, ham tro I ikke. ³⁹ I ransage Skrifterne, fordi I mene i dem at have evigt Liv, og det er disse, som vidne om mig; ⁴⁰ men I ville ikke komme til mig, for at I kunne faa Liv.

⁴¹ Jeg tager ikke Hæder af Mennesker; ⁴² men jeg kjænder eder, at I have ikke Guds Kjærlighed i eder. ⁴³ Jeg er kommen i min Faders Navn, og I modtage mig ikke; dersom en anden kommer i sit eget Navn, ham ville I modtage. ⁴⁴ Hvorledes kunne I tro, I som tage Hæder af hverandre, men den Hæder, som er fra den eneste Gud, søge I ikke.

⁴⁵ Mener ikke, at jeg vil anklage eder for Faderen; der er en, som anklager eder, Moses, til hvem I have sat eders Haab. ⁴⁶ Thi troede I Moses, da troede I mig; thi om mig har han skrevet. ⁴⁷ Men tro I ikke hans Skrifter, hvorledes skulle I da tro mine Ord?

Bespisning af fem tusende Mænd.

6 Siden efter drog Jesus bort til hin Side af Galilæas Sø, Tiberias-Søen; ² og en stor Skare fulgte ham, fordi de saa de Tegn, som han gjorde paa de syge.

³ Men Jesus gik op paa et Bjærg, og der satte han sig med sine Disciple. ⁴ Men Paasken, Jødernes Højtid, var nær. ⁵ Da nu Jesus opløftede sine Øjne og saa, at en stor Skare kom til ham, siger han til Filip: hvor skulle vi kjøbe Brød, for at disse kunne faa noget at spise?

⁶ Men dette sagde han for at prøve ham, thi selv vidste han, hvad han vilde gjøre. ⁷ Filip svarede ham: Brød for to hundrede Denarer er ikke nok for dem, til at hver kan faa noget lidet. ⁸ En af hans Disciple, Simon Peders Broder Andreas, siger til ham: ⁹ her er en lille Dreng, som har fem Bygbrød og to Smaafiske; men hvad er dette til saa mange? ¹⁰ Jesus sagde: lader Folkene sætte sig ned; og der var meget Græs paa Stedet. Saa satte Mændene sig ned, omtrent fem tusende i Tallet.

¹¹ Jesus tog da Brødene, og efter at have takket delte han dem ud til de siddende, ligeledes ogsaa af Fiske-

ne, saa meget de vilde. ¹² Men da de vare blevne mætte, siger han til sine Disciple: sanker de overblevne Stykker sammen, for intet skal ødes. ¹³ Saa sankede de sammen, og de fyldte tolv Kurve med Stykker af de fem Bygbrød, som vare blevne tilovers for dem, der havde faaet Mad. ¹⁴ Da nu Folkene saa det Tegn, han havde gjort, sagde de: han er i Sandhed Profeten, som kommer til Verden. ¹⁵ Da saa Jesus mærkede, at de vilde komme og tage ham med Magt for at gjøre ham til Konge, drog han sig atter bort op paa Bjærg, han alene.

Jesus vandrer paa Søen.

¹⁶ Men da det blev Aften, gik hans Disciple ned til Søen, ¹⁷ og de gik om Bord og styrede over paa hin Side af Søen til Kapernaum. Og det var allerede blevet mørkt, og Jesus var endnu ikke kommen til dem; ¹⁸ og Søen gik højt, da det blæste en stærk Kuling. ¹⁹ Da de nu havde roet omtrent femogtyve eller tredive Stadier, se de Jesus vandre paa Søen og komme nær til Skibet; og de bleve bange. ²⁰ Men han siger til dem: det er mig, frygter ikke! ²¹ Da vare de villige til at tage ham op i Skibet; og strags kom Skibet til Landet, som de fore til.

Jesus taler om sig selv som Livets Brød.

²² Den næste Dag saa Folkeskaren, som stod paa hin Side Søen, at der ikke havde været mere end een Baad der, og at Jesus ikke var gaaet om Bord med sine Disciple, men hans Disciple vare farne bort alene ²³ (derimod var der kommet Baade fra Tiberias nær til det Sted, hvor de havde spist Brødet, efter at Herren havde takket): ²⁴ da altsaa Skaren saa, at Jesus ikke var der, ej heller hans Disciple, gik de selvi Baadene og kom til Kapernaum for at søge Jesus.

²⁵ Og da de fandt ham paa hin Side Søen, sagde de til ham: Rabbi, naar er du kommen her? ²⁶ Jesus svarede dem og sagde: sandelig, sandelig siger jeg eder, I søge mig, ikke fordi I saa Tegn, men fordi I spiste af Brødene og bleve mættede. ²⁷ Arbejder ikke paa den Mad, som forgaar, men paa den Mad, som varer til evigt Liv, den som Menneskesønnen vil give eder; thi ham har Faderen, Gud, beseglet.

²⁸ De sagde da til ham: hvad skulle vi gjøre, for at vi kunne arbejde paa Guds Arbejder? ²⁹ Jesus svarede og sagde til dem: dette er Guds Arbejde, at I skulle tro paa den, som han udsendte. ³⁰ De sagde da til ham: hvad for et Tegn gjør da du, for at vi kunne se det og tro dig? hvad Arbejde gjør du? ³¹ Vore Fædre aade Manna i Ørken, alt som skrevet staar: »Brød fra Himlen gav han dem at æde«.

³² Saa sagde Jesus til dem: sandelig, sandelig siger jeg eder, det var ikke Moses som gav eder Brødet fra Himlen, men min Fader giver eder det sande Brød fra

Himlen. ³³ Thi Guds Brød er det, som kommer ned fra Himlen og giver Verden Liv.

³⁴ De sagde da til ham: Herre, giv os til Stadighed dette Brød. ³⁵ Jesus sagde til dem: jeg er Livets Brød; hvo som kommer til mig, skal ikke hungre, og hvo som tror paa mig, skal ikke tørste nogensinde. ³⁶ Men jeg har sagt eder, at I have set, og tro dog ikke. ³⁷ Alt, hvad Faderen giver mig, vil komme til mig, og den som kommer til mig, skal jeg ingenlunde kaste ud; ³⁸ thi jeg er kommen ned fra Himlen, ikke for at gjøre min Vilje, men hans Vilje, som sendte mig. ³⁹ Og dette er hans Vilje, som sendte mig, at af alt det, som han har givet mig, skal jeg ikke lade noget gaa tabt, men jeg skal oprejse det paa den yderste Dag. ⁴⁰ Thi dette er min Faders Vilje, at hver den, som Skuer Sønnen og tror paa ham, skal have evigt Liv, og jeg skal oprejse ham paa den yderste Dag.

⁴¹ Saa knurrede Jøderne over ham, fordi han sagde: jeg er det Brød, som er kommet ned fra Himlen; ⁴² og de sagde: er dette ikke Jesus, Josefs Søn, hvis Fader og Moder vi kjende? hvorledes kan da han nu sige: jeg er kommen ned fra Himlen? ⁴³ Jesus svarede og sagde til dem: knurrer ikke indbyrdes. ⁴⁴ Ingen kan komme til mig, uden at Faderen, som sendte mig, drager ham; og jeg skal oprejse ham paa den yderste Dag. ⁴⁵ Der staar skrevet i Profeterne: »Og de skulle alle være oplærte af Gud«; hver den, som har hørt af Faderen og lært, kommer til mig. ⁴⁶ Ikke at nogen har set Faderen; men kun han, som er fra Gud, han har set Faderen.

⁴⁷ Sandelig, sandelig siger jeg eder, hvo som tror, har evigt Liv. ⁴⁸ Jeg er Livets Brød. ⁴⁹ Eders Fædre aade Manna i Ørken og døde; ⁵⁰ saadant er det Brød, som kommer ned fra Himlen, at man skal æde af det og ikke dø. ⁵¹ Jeg er det levende Brød, som er kommet ned fra Himlen; om nogen æder af dette Brød, skal han leve i Evighed. Ja, og det Brød, som jeg vil give til Verdens Liv, er mit Kjød.

⁵² Saa kivedes Jøderne med hverandre og sagde: hvorledes kan han give os sit Kjød at æde? ⁵³ Jesus sagde da til dem: sandelig, sandelig siger jeg eder, dersom I ikke æde Menneskesønnens Kjød og drikke hans Blod, have I ikke Liv i eder. ⁵⁴ Hvo som æder mit Kjød og drikker mit Blod, har evigt Liv, og jeg skal oprejse ham paa den yderste Dag. ⁵⁵ Thi mit Kjød er sand Mad, og mit Blod er sand Drikke. ⁵⁶ Hvo som æder mit Kjød og drikker mit Blod, bliver i mig, og jeg i ham. ⁵⁷ Ligesom den levende Fader udsendte mig, og jeg lever i Kraft af Faderen, saaledes skal ogsaa den, som æder mig, leve i Kraft af mig. ⁵⁸ Saadant er det Brød, som er kommet ned fra Himlen, ikke saa som. Fædrene aade og døde; hvo som æder dette Brød, skal leve i Evighed. ⁵⁹ Dette sagde han i en Synagoge i Kaper-naum, hvor han lærte.

⁶⁰ Da nu hans Disciple hørte det, sagde mange af dem: dette er en haard Tale; hvem kan høre paa den?

⁶¹ Men da Jesus vidste ved sig selv, at hans Disciple

knurrede over dette, sagde han til dem: forarger dette eder? ⁶² Hvad om I da skue Menneskesønnen stige op, hvor han var før? ⁶³ Det er Aanden, som levendegjør, Kjødet nytter intet; de Ord, som jeg har talet til eder, ere Aand og ere Liv. ⁶⁴ Men der er nogle af eder, som ikke tro. Thi Jesus vidste fra første Færd, hvem de vare, som ikke troede, og hvem det var, som vilde forraade ham. ⁶⁵ Og han sagde: derfor har jeg sagt eder, at ingen kan komme til mig, uden det er givet ham af Faderen.

⁶⁶ Som Følge heraf traadte mange af hans Disciple tilbage, og de vandrede ikke mere med ham. ⁶⁷ Jesus sagde da til de tolv: ville ogsaa I gaa bort? ⁶⁸ Simon Peder svarede ham: Herre, til hvem skulle vi gaa bort? du har det evige Livs Ord; ⁶⁹ og vi have troet og erkjendt, at du er Guds Hellige. ⁷⁰ Jesus svarede dem: har ikke jeg udvalgt eder tolv? og af eder er en dog en Djævel. ⁷¹ Men han mente Judas, Simon Iskarjots Søn; thi han var den, som siden forraadte ham, endskjønt han var en af de tolv.

Jesus drager op til Løvsalsfesten.

7 Og derefter vandrede Jesus om i Galilæa; thi han vilde ikke vandre om i Judæa, fordi Jøderne søgte at slaa ham ihjel. ² Men Jødernes Højtid, Løvsalsfesten, var nær. ³ Hans Brødre sagde da til ham: drag bort herfra og gaa til Judæa, for at ogsaa dine Disciple maa se dine Gjerninger, som du gjør. ⁴ Thi ingen gjør noget i Løndom, naar han dog selv søger at være aabenbar; naar du gjør saadant, da vis dig aabenlyst for Verden. ⁵ Thi heller ikke hans Brødre troede paa ham. ⁶ Jesus siger da til dem: min Tid er endnu ikke forhaanden, men eders Tid er altid rede. ⁷ Verden kan ikke hade eder, men mig hader den, fordi jeg vidner om den, at dens Gjerninger ere onde. ⁸ Drager I op til Højtiden; jeg drager ikke op til denne Højtid, thi min Tid er endnu ikke fuldkommet. ⁹ Dette sagde han til dem og blev i Galilæa.

¹⁰ Men da hans Brødre vare dragne op til Højtiden, da drog ogsaa han op, ikke aabenlyst, men som i Løndom. ¹¹ Saa ledte Jøderne efter ham paa Højtiden og sagde: hvor er dog han? ¹² Og der var megen Mumlen om ham iblandt Skarerne; nogle sagde: han er en god Mand; andre sagde: nej, han leder Hoben vild. ¹³ Dog talte ingen frit om ham af Frygt for Jøderne.

Jesus taler i Helligdommen. Farisæerne ville gribe ham.

¹⁴ Men da det allerede var midt i Højtiden, gik Jesus op i Helligdommen og lærte. ¹⁵ Jøderne undrede sig da og sagde: hvorledes har han dog faaet sin Lærdom, da han ikke har lært? ¹⁶ Jesus svarede dem da og sagde: min Lære er ikke min, men hans, der sendte mig; ¹⁷ om nogen vil gjøre hans Vilje, skal han kjende om Læren, enten den er af Gud, eller jeg taler af mig selv.

¹⁸ Den der taler af sig selv, søger sin egen Hæder; men den, der søger hans Hæder, som sendte ham, han er sanddru, og Uret er ikke i ham. ¹⁹ Har ikke Moses givet eder Loven? og ingen af eder holder Loven. Hvi søge I at slaa mig ihjel? ²⁰ Hoben svarede og sagde: du har en Uaand; hvem søger at slaa dig ihjel? ²¹ Jesus svarede og sagde til dem: een Gjerning gjorde jeg, og I undre eder alle. ²² Derfor: Moses har givet eder Omskærelsen (ikke fordi den er fra Moses, men fra Fædrene), og paa en Hviledag omskære I et Menneske. ²³ Dersom nu et Menneske faar Omskærelse paa en Hviledag, for at Mose Lov ikke skal brydes, vredes I da paa mig, fordi jeg gjorde et helt Menneske karsk paa en Hviledag? ²⁴ Dømmer ikke efter Skinnet, men dømmer en retfærdig Dom.

²⁵ Nogle af Jerusalemiterne sagde da: er det ikke ham, som de søge at slaa ihjel? ²⁶ og se, han taler frit, og de sige intet til ham. Skulde de Øverste virkelig have erkjendt, at han er Kristus? ²⁷ Dog, om ham her vide vi, hvor han er fra; men naar Kristus kommer, véd ingen, hvor han er fra. ²⁸ Saa raabte Jesus, medens han lærte i Helligdommen, og sagde: ja mig kjende I, og I vide, hvor jeg er fra! Og fra mig selv er jeg ikke kommen; men sand er han, som sendte mig, han som I ikke kjende. ²⁹ Jeg kjender ham, fordi jeg er fra ham, og han har udsendt mig. ³⁰ De søgte nu at gribe ham; dog var der ingen, der lagde Haand paa ham, fordi hans Time endnu ikke var kommen.

³¹ Men af Hoben var der mange, som kom til Tro paa ham, og de sagde: naar Kristus kommer, mon han da vil gjøre flere Tegn end dem, som denne har gjort? ³² Farisæerne hørte Hoben mumle saadant om ham, og Ypperstepræsterne og Farisæerne sendte Svende ud for at gribe ham. ³³ Saa sagde Jesus: endnu en liden Tider jeg hos eder, saa gaar jeg bort til ham, som sendte mig. ³⁴ I skulle lede efter mig og ikke finde mig, og hvor jeg er, kunne I ikke komme. ³⁵ Saa sagde Jøderne til hverandre: hvor vil han rejse hen, siden vi ikke skulle finde ham? han vil da vel ikke rejse til de adspredte blandt Grækerne og lære Grækerne? ³⁶ hvad skal det sige, dette Ord, som han sagde: I skulle lede efter mig og ikke finde mig, og hvor jeg er, kunne I ikke komme?

³⁷ Men paa den sidste, den store Dag i Højtiden stod Jesus og raabte og sagde: om nogen tørster, komme han til mig og drikke. ³⁸ Hvo som tror paa mig, af hans Liv skal der, som Skriften har sagt, udrinde Strømme af levende Vand. ³⁹ Men dette sagde han om Aanden, som de, der troede paa ham, skulde faa; thi endnu var der ikke Aand, fordi Jesus endnu ikke var bleven herliggjort.

⁴⁰ Saa var der nogle af Hoben, som, da de hørte disse Ord, sagde: han er sandelig Profeten. ⁴¹ Andre sagde: han er Kristus. Men andre sagde: Kristus kommer da vel ikke fra Galilæa? ⁴² Har ikke Skriften sagt, at Kristus kommer af Davids Sæd og fra Betlehem, den By, hvor

David var? ⁴³ Der blev da Splid i Hoben for hans Skyld. ⁴⁴ Og nogle af dem havde i Sinde at gribe ham; dog var der ingen, som lagde Haand paa ham.

⁴⁵ Saa kom Svendene til Ypperstepræsterne og Farisæerne, og disse sagde til dem: hvorfor have I ikke bragt ham? ⁴⁶ Svendene svarede: aldrig har et Menneske talet saaledes som dette Menneske. ⁴⁷ Farisæerne svarede dem: I ere da vel ikke ogsaa vildledte? ⁴⁸ Er der vel nogen af de Øverste, som har taget ved Tro paa ham? eller af Farisæerne? ⁴⁹ Men det er denne Hob, som ikke kjender Loven; — de ere bandsatte!

⁵⁰ Nikodemos (han, som tilforn var kommen til ham, skjønt han var en af dem) siger til dem: ⁵¹ dømmer vel vor Lov et Menneske, uden man først har forhørt ham og faaet at vide, hvad han gjør? ⁵² De svarede og sagde til ham: mon ogsaa du er fra Galilæa? Ransag og se, at ingen Profet opstaar fra Galilæa.

Kvinden, som var greben i Hor.

[
8 Og de gik hver til sit Hus; men Jesus gik til Oliebærget. ² Og aarle om Morgenen kom han atter til Helligdommen, og hele Folket kom til ham, og han satte sig og lærte dem. ³ Men de Skriftkloge og Farisæerne komme med en Kvinde, som var greben i Hor, og de stille hende i Midten ⁴ og sige til ham: Lærer, denne Kvinde er greben i Hor paa fersk Gjerning. ⁵ I Loven har Moses budet os at stene saadanne; hvad siger du? ⁶ Men dette sagde de for at friste ham, for at de kunde faa noget at anklage ham for. Men Jesus bukkede sig ned og skrev med Fingeren paa Jorden. ⁷ Men da de vedbleve at spørge ham, rettede han sig op og sagde til dem: den af eder, som er uden Synd, kaste den første Sten paa hende. ⁸ Og han bukkede sig atter ned og skrev paa Jorden. ⁹ Men da de hørte det, gik de bort een for een, de ældste først, lige til de sidste, og Jesus blev ladet ene tilbage og Kvinden, som stod der i Midten. ¹⁰ Men da Jesus rettede sig op og ikke saa nogen uden Kvinden, sagde han til hende: Kvinde, hvor ere de? var der ingen, som domfældte dig? ¹¹ Men hun sagde: nej ingen, Herre. Og Jesus sagde: heller ikke jeg domfælder dig; gaa bort, og synd ikke mere.]

Jesus er Verdens Lys. Straffen, fordi Jøderne vrage Lyset.

¹² Saa talede Jesus atter til dem og sagde: jeg er Verdens Lys; hvo som følger mig, skal ikke vandre i Mørket, men have Livets Lys. ¹³ Farisæerne sagde da til ham: du vidner om dig selv; dit Vidnesbyrd er ikke sandt. ¹⁴ Jesus svarede og sagde til dem: ogsaa naar jeg vidner om mig selv, er mit Vidnesbyrd sandt, fordi jeg véd, hvorfra jeg er kommen, og hvor jeg gaar hen. I vide ikke, hvorfra jeg kommer, eller hvor jeg gaar hen; ¹⁵ I dømmen efter Kjødets. Jeg dømmer ikke nogen; ¹⁶ men om ogsaa jeg dømmen, er min Dom sand, fordi

jeg ikke er ene derom, men jeg og Faderen, som sendte mig. ¹⁷ Ogsaa i eders egen Lov er der jo skrevet, at to Menneskers Vidnesbyrd er sandt. ¹⁸ Jeg er den, som vidner om mig, og Faderen, som sendte mig, vidner om mig. ¹⁹ De sagde da til ham: hvor er din Fader? Jesus svarede: hverken mig kjende I, ej heller min Fader; kjendte I mig, kjendte I ogsaa min Fader. ²⁰ Disse Ord taledede han i Skatkammeret, medens han lærte i Helligdommen; og ingen greb ham, fordi hans Time var endnu ikke kommen.

²¹ Saa sagde han atter til dem: jeg gaar bort, og skulle lede efter mig, og i eders Synd skulle I dø; hvor jeg gaar hen, kunne I ikke komme. ²² Saa sagde Jøderne: han vil da vel ikke slaa sig selv ihjel, siden han siger: hvor jeg gaar hen, kunne I ikke komme! ²³ Og han sagde til dem: I ere fra neden, jeg er fra oven; I ere af denne Verden, jeg er ikke af denne Verden. ²⁴ Derfor sagde jeg eder, at I skulle dø i eders Synder; thi dersom I ikke tro, at jeg er det, jeg er, skulle I dø i eders Synder.

²⁵ De sagde da til ham: hvem er da du? Jesus sagde til dem: netop det, som jeg fra første Færd har talet til eder. ²⁶ Meget har jeg om eder at tale og at dømme; dog han, som sendte mig, er sanddru, og hvad jeg har hørt af ham, dette ftaler jeg for Verden. ²⁷ De forstode ikke, at det var Faderen, han mente med det, han sagde til dem. ²⁸ Jesus sagde da: naar I faa ophøjet Menneskesønnen, da skulle I kjende, at jeg er det, jeg er, og at jeg ikke gjør noget af mig selv, men ligesom min Fader har lært mig, saaledes taler jeg, ²⁹ og han, som sendte mig, er med mig. Han har ikke ladet mig ene, fordi jeg gjør altid, hvad ham er tækkeligt.

Om den sande Frihed. Guds og Djævelens Børn.

³⁰ Da han taledede dette, troede mange paa ham.

³¹ Jesus sagde da til de Jøder, som havde troet ham: dersom I blive i mit Ord, ere I sandelig mine Disciple, ³² og I skulle kjende Sandheden, og Sandheden skal frigjøre eder. ³³ De gave ham til Svar: vi ere Abrahams Sæd og have aldrig været nogens Trælle; hvorledes kan da du sige: I skulle vorde fri? ³⁴ Jesus svarede dem: sandelig, sandelig siger jeg eder, hver den, som gjør Synden, er Syndens Træl. ³⁵ Men Trællen bliver ikke for al Tid i Huset; Sønnen bliver der for al Tid. ³⁶ Dersom altsaa Sønnen frigjør eder, blive I virkelig fri. ³⁷ Jeg véd, at I ere Abrahams Sæd; men I søge at slaa mig ihjel, fordi mit Ord gaar ikke ind i eder. ³⁸ Jeg taler det, som jeg har set hos min Fader, saa gjøre og I, hvad I have hørt af eders Fader.

³⁹ De svarede og sagde til ham: vor Fader er Abraham. Jesus siger til dem: vare I Abrahams Børn, saa gjorde I Abrahams Gjerninger; ⁴⁰ men nu søge I at slaa mig ihjel, et Menneske, som har talet Sandheden til eder, hvilken jeg har hørt af Gud; sligt gjorde Abraham ikke. ⁴¹ I gjøre eders Faders Gjerninger. De sagde da til ham: vi ere ikke uægte fødte, vi have een Fader, det er

Gud. ⁴² Jesus sagde til dem: var Gud eders Fader, da elskede I mig; thi jeg er udgangen og kommen fra Gud; det er nemlig heller ikke fra mig selv, jeg er kommen, men han har udsendt mig. ⁴³ Hvorfor forstaa I ikke min Tale? Fordi I ikke kunne høre mit Ord. ⁴⁴ I ere af den Fader Djævelen, og eders Faders Lyster ville I gjøre. Han var Manddraber fra Begyndelsen af, og i Sandheden staar han ikke, thi der er ikke Sandhed i ham. Naar han taler Løgn, taler han af sit eget, thi han er en Løgner og Løgnens Fader. ⁴⁵ Men mig tro I ikke, fordi jeg siger Sandheden. ⁴⁶ Hvem af eder vil overbevise mig om Synd? siger jeg Sandhed, hvorfor tro I mig ikke? ⁴⁷ Hvo som er af Gud, hører Guds Ord; derfor høre I ikke, fordi I ikke ere af Gud.

⁴⁸ Jøderne svarede og sagde til ham: sige vi ikke med Rette, at du er en Samaritan og har en Uaand? ⁴⁹ Jesus svarede: jeg har ingen Uaand; tværtimod ærer jeg min Fader, og I vanære mig. ⁵⁰ Men jeg søger ikke min egen Hæder; der er en, som søger den og dømmer.

⁵¹ Sandelig, sandelig siger jeg eder, om nogen holder mit Ord, skal han aldrig i Evighed skue Døden.

⁵² Jøderne sagde til ham: nu vide vi, at du har en Uaand. Abraham døde og Profeterne; og du siger: om nogen holder mit Ord, skal han aldrig i Evighed smage Døden. ⁵³ Skulde du være større end vor Fader Abraham, som døde? og Profeterne døde! hvem gjør du dig selv til? ⁵⁴ Jesus svarede: dersom jeg hædrer mig selv, er min Hæder intet; det er min Fader, som hædrer mig, han som I sige om, at han er eders Gud. ⁵⁵ Og I have ikke kjendt ham, men jeg kjender ham, og dersom jeg sagde, at jeg ikke kjendte ham, vilde jeg være en Løgner ligesom I; men jeg kjender ham og holder hans Ord. ⁵⁶ Abraham eders Fader frydede sig til at se min Dag, og han saa den og glædede sig. ⁵⁷ Jøderne sagde da til ham: du er endnu ikke halvtredsindstyve Aar, og du har set Abraham! ⁵⁸ Jesus sagde til dem: sandelig, sandelig siger jeg eder, førend Abraham blev til, har jeg været. ⁵⁹ Saa toge de Stene op for at kaste paa ham; men Jesus skjulte sig og gik ud af Helligdommen.

Jesus helbreder en blindfødt.

9 Og da han gik forbi, saa han en Mand, som var blind fra Fødselen af. ² Og hans Disciple spurgte ham og sagde: Rabbi, hvem har syndet, han eller hans Forældre, siden han skulde fødes blind? ³ Jesus svarede: det er hverken ham, der har syndet, eller hans Forældre, men det er, for at Guds Gjerninger skulle vorde g aabenbare paa ham. ⁴ Vi maa gjøre hans Gjerninger, som sendte mig, saa længe det er Dag; der kommer en Nat, da ingen kan arbejde. ⁵ Saa længe jeg er i Verden, er jeg Verdens Lys.

⁶ Da han havde sagt dette, spyttede han paa Jorden og lavede Dynd af Spytten og smurte dette Dynd paa hans Øjne ⁷ og sagde til ham: gaa hen og to dig i Dam-

men Siloam (det er udlagt: »udsendt«). Han gik da derhen og toede sig, og gik seende derfra. ⁸ Saa sagde Naboerne og de, der før havde set ham som Tigger: er dette ikke ham, som sad og tiggede? ⁹ Nogle sagde: det er ham; andre sagde: nej, men han ligner ham. Han selv sagde: det er mig. ¹⁰ Saa sagde de til ham: hvorledes bleve da dine Øjne opladte? ¹¹ Han svarede: den Mand, som hedder Jesus, lavede Dynd og smurte det paa mine Øjne og sagde til mig: gaa hen til Siloam og to dig; da jeg saa gik derhen og toede mig, fik jeg mit Syn. ¹² De sagde til ham: hvor er han? Han siger: det véd jeg ikke.

¹³ De føre ham, den forhen blinde, til Farisæerne.

¹⁴ Men det var Hviledag den Dag, da Jesus lavede Dyn-det og oplod hans Øjne. ¹⁵ Ogsaa Farisæerne spurgte ham da atter, hvorledes han havde faaet sit Syn; og han sagde til dem: han lagde Dynd paa mine Øjne, og jeg toede mig, og nu ser jeg. ¹⁶ Saa sagde nogle af Farisæerne: dette Menneske er ikke fra Gud, siden han ikke holder Hviledagen. Andre sagde: hvorledes kan et syndigt Menneske gjøre saadanne Tegn? Og der var Splid imellem dem. ¹⁷ De sige da atter til den blinde: hvad siger du om ham, siden det var dine Øjne, han oplod? Men han sagde: han er en Profet.

¹⁸ Saa troede Jøderne ikke om ham, at han havde været blind og havde faaet sit Syn, førend de fik kaldt ad Forældrene til ham, som havde faaet Synet. ¹⁹ Og de spurgte dem og sagde: er dette eders Søn, som I sige blev født blind? hvorledes kan han da nu se? ²⁰ Hans Forældre svarede og sagde: vi vide, at dette er vor Søn, og at han blev født blind; ²¹ men hvorledes han nu kan se, vide vi ikke, og hvem der har opladt hans Øjne, det vide ikke heller vi; spørger ham, han er gammel nok, han maa selv svare for sig. ²² Dette sagde hans Forældre, fordi de frygtede for Jøderne; thi Jøderne vare allerede komne overens om, at dersom nogen bekjendte ham som Kristus, skulde han udstødes af Synagogen. ²³ Derfor sagde hans Forældre: han er gammel nok, spørger ham selv.

²⁴ Saa kaldte de anden Gang ad Manden, som havde været blind, og sagde til ham: giv Gud Æren; vi vide, at dette Menneske er en Synder. ²⁵ Han svarede da: om han er en Synder, véd jeg ikke; een Ting véd jeg, at jeg, som var blind, nu ser. ²⁶ De sagde da til ham: hvad gjorde han ved dig, hvorledes oplod han dine Øjne?

²⁷ Han svarede dem: jeg har allerede sagt eder det, og I hørte det ikke! hvorfor ville I høre det igjen? I ville da vel ikke ogsaa blive Disciple af ham? ²⁸ De skjældte ham ud og sagde: du er en Discipel af ham, men vi ere Disciple af Moses. ²⁹ Vi vide, at til Moses har Gud talet; men om ham her vide vi ikke, hvor han er fra. ³⁰ Manden svarede og sagde til dem: da er dette dog underligt, at I ikke vide, hvor han er fra, og han har dog opladt mine Øjne. ³¹ Vi Vide, at Syndere hører Gud ikke, men dersom en er gudfrygtig og gjør hans Vilje, ham hører han. ³² Aldrig nogensinde er det hørt, at nogen

har opladt en blindfødts Øjne. ³³ Var ikke han fra Gud, kunde han slet intet gjøre. ³⁴ De svarede og sagde til ham: i Synder er du født hel og holden, og du vil lære os! Og de kastede ham ud.

³⁵ Jesus hørte, at de havde kastet ham ud, og da han fandt ham, sagde han: tror du paa Guds Søn? ³⁶ Han svarede og sagde: ja, hvem er han, Herre, at jeg kan tro paa ham? ³⁷ Jesus sagde til ham, baade har du set ham, og det er ham, som taler med dig. ³⁸ Men han sagde: jeg tror, Herre! og han kastede sig ned for ham.

³⁹ Og Jesus sagde: til Dom er jeg kommen til denne Verden, for at de som ikke se, skulle vorde seende, og de seende vorde blinde. ⁴⁰ Nogle af Farisæerne, som vare hos ham, hørte det og sagde til ham: vi ere da vel ikke ogsaa blinde? ⁴¹ Jesus sagde til dem: vare I blinde, havde I ikke Synd; men nu sige I: vi se; eders Synd bliver.

Den gode Hyrde.

10 Sandelig, sandelig siger jeg eder, den som ikke gaar gennem Døren ind i Faarefolden, men stiger over andensteds, han er en Tyv og en Røver; ² men den, som gaar ind gennem Døren, er Hyrde for Faarene. ³ For ham lukker Dørvogteren op, og Faarene høre hans Røst, og han kalder ad sine egne Faar ved Navn og fører dem ud. ⁴ Naar han har lukket alle sine egne ud, gaar han foran dem, og Faarene følge ham, fordi de kjende hans Røst. ⁵ Men en fremmed ville de ikke følge, men de ville fly fra ham, fordi de ikke kjende de fremmedes Røst.

⁶ Denne Billedtale sagde Jesus til dem; men de forstode ikke, hvad det skulde sige, som han taledes til dem. ⁷ Jesus sagde da atter til dem: sandelig, sandelig siger jeg eder, jeg er Faarenes Dør. ⁸ Alle de, som kom før mig, ere Tyve og Røvere; dog, Faarene hørte dem ikke. ⁹ Jeg er Døren; dersom nogen gaar ind gennem mig, skal han frelses, og han skal gaa ind og gaa ud og finde Føde. ¹⁰ Tyven kommer ikke uden for at stjæle og slagte og ødelægge; jeg er kommen, for at de skulle have Liv, og have det i Overflod.

¹¹ Jeg er den gode Hyrde; den gode Hyrde sætter sit Liv til for Faarene. ¹² Den som er Lejesvend og ikke Hyrde, hvem Faarene ikke høre til, ser Ulven komme og forlader Faarene og flyer, og Ulven røver og adspredter dem; ¹³ thi han er Lejesvend og bryder sig ikke om Faarene. ¹⁴ Jeg er den gode Hyrde, og jeg kjender mine, og mine kjende mig, ¹⁵ ligesom Faderen kjender mig, og jeg kjender Faderen; og jeg sætter mit Liv til for Faarene. ¹⁶ Jeg har ogsaa andre Faar, som ikke ere af denne Fold; ogsaa dem maa jeg føre, og de skulle høre min Røst, og der skal vorde een Hjord, een Hyrde. ¹⁷ Derfor elsker Faderen mig, fordi jeg sætter mit Liv til for at tage det igjen. ¹⁸ Ingen tager det fra mig, men jeg sætter det til af mig selv; jeg har Magt til

at sætte det til, og jeg har Magt til at tage det igjen; denne Befaling modtog jeg af min Fader.

¹⁹ Der opkom atter Splid iblandt Jøderne for disse Ords Skyld. ²⁰ Og mange af dem sagde: han har en Uaand og er afsindig; hvi høre I paa ham? ²¹ Andre sagde: disse Ord ere ikke af en besat; skulde en Uaand kunne oplade blindes Øjne?

Jesus paa Tempelvielsesfesten.

²² Nu kom Tempelvielsesfesten i Jerusalem; det var Vinter. ²³ Og Jesus vandrede om i Helligdommen i Salomons Buegang. ²⁴ Saa omringede Jøderne ham og sagde til ham: hvor længe vil du holde vor Sjæl i Uvisshed? Er du Kristus, da sig os det rent ud. ²⁵ Jesus svarede dem: jeg har sagt eder det, og I tro det ikke; de Gjerninger, som jeg gjør i min Faders Navn, de vidne om mig. ²⁶ Men I tro ikke, fordi I ikke ere af mine Faar. ²⁷ Mine Faar høre min Røst, og jeg kjender dem, og de følge mig, ²⁸ og jeg giver dem evigt Liv, og de skulle aldrig i Evighed fortages, og ingen skal rive dem ud af min Haand. ²⁹ Min Fader, som har givet mig dem, er større end alle, og ingen kan rive noget ud af min Faders Haand. ³⁰ Jeg og Faderen vi ere eet.

³¹ Jøderne toge atter Stene op for at stene ham. ³² Jesus svarede dem: mange gode Gjerninger har jeg vist eder fra min Fader; hvilken af de Gjerninger stene I mig for? ³³ Jøderne svarede ham: det er ikke for en god Gjerning, vi stene dig, men for Gudsbespottelse, og fordi du, som er et Menneske, gjør dig selv til Gud. ³⁴ Jesus svarede dem: staar der ikke skrevet i eders Lov: »Jeg sagde: I ere Guder«. ³⁵ Naar den har kaldt dem Guder, til hvem Guds Ord kom — og Skriften kan ikke rygges —, ³⁶ sige da I til ham, som Faderen har helliget og udsendt til Verden: du bespotter! fordi jeg sagde: jeg er Guds Søn! ³⁷ Hvis jeg ikke gjør min Faders Gjerninger, saa tror mig ikke. ³⁸ Men hvis jeg gjør dem, saa tror Gjernerne, om I end ikke tro mig, for at I maa faa at vide og erkjende, at Faderen er i mig, og jeg i Faderen. ³⁹ Saa søgte de atter at gribe ham; og han undkom af deres Haand.

⁴⁰ Og han drog atter bort hinsides Jordan, til det Sted, hvor Johannes i Førstningen havde været og døbt, og han opholdt sig der. ⁴¹ Og mange kom til ham, og de sagde: Johannes gjorde vel intet Tegn, men alt, hvad Johannes sagde om ham, var sandt. ⁴² Og mange kom der til Tro paa ham.

Lasaros' Opvækkelse.

11 Og der var en, som laa syg, Lasaros fra Betania, den By, hvor Maria og hendes Søster Marta boede. ² Men det var den Maria, som salvede Herren med Salve og tørrede hans Fødder af med sit Haar; hendes Broder Lasaros var syg. ³ Søstrene sendte da Bud til ham og sagde: Herre, se, han som du elsker, er syg. ⁴ Men da Jesus hørte det, sagde han: denne Sygdom er

ikke til Døden, men for Guds Herligheds Skyld, for at Guds Søn skal herliggjøres ved den. ⁵ Men Jesus elskede Marta og hendes Søster og Lasaros. ⁶ Da han nu havde hørt, at han var syg, blev han endda i to Dage paa det Sted, hvor han var.

⁷ Siden derefter siger han til Disciplene: lader os drage til Judæa igjen. ⁸ Disciplene sige til ham: Rabbi, nys søgte Jøderne at stene dig, og du drager atter derhen! ⁹ Jesus svarede: har Dagen ikke tolv Timer? Dersom en vandrer om Dagen, støder han ikke an, fordi han ser denne Verdens Lys; ¹⁰ men dersom en vandrer om Natten, støder han an, fordi Lyset er ikke i ham. ¹¹ Dette sagde han; og derefter siger han til dem: vor Ven Lasaros er sovet ind, men jeg gaar hen for at vække ham af Søvn. ¹² Disciplene sagde da til ham: Herre, er han falden i Søvn, saa kommer han sig. ¹³ Men Jesus havde sagt det om hans Død; de, derimod mente, at det var om Søvnens Hvile, han talte. ¹⁴ Saa sagde da Jesus rent ud til dem: Lasaros er død; ¹⁵ og for eders Skyld, for at I skulle tro, er jeg glad over, at jeg ikke var der; men lader os drage hen til ham. ¹⁶ Da sagde Thomas (han som kaldes Didymos) til sine Meddisciple: lader ogsaa os gaa, for at vi kunne dø med ham.

¹⁷ Da nu Jesus kom, fandt han, at han allerede havde ligget fire Dage i Graven. ¹⁸ Men Betania var nær ved Jerusalem, omtrent femten Stadier derfra; ¹⁹ og mange af Jøderne vare komne til Marta og Maria for at trøste dem over deres Broder. ²⁰ Da nu Marta hørte, at Jesus kom, gik hun ham i Møde; men Maria sad hjemme i Huset. ²¹ Marta sagde da til Jesus: Herre, havde du været her, var min Broder ikke død. ²² Og dog véd jeg nu, at hvad som helst du beder Gud om, det vil Gud give dig. ²³ Jesus siger til hende: din Broder skal opstaa. ²⁴ Marta siger til ham: jeg véd, at han skal opstaa i Opstandelsen paa den yderste Dag. ²⁵ Jesus sagde til hende: jeg er Opstandelsen og Livet; hvo som tror paa mig, skal leve, om han end dør, ²⁶ og hver den, som lever og tror paa mig, skal aldrig i Evighed dø. Tror du dette? ²⁷ Hun siger til ham: ja, Herre, jeg har troet, at du er Kristus, Guds Søn, ham som kommer til Verden.

²⁸ Og da hun havde sagt dette, gik hun bort og kaldte ad sin Søster Maria og sagde lønlig: Læreren er her og kalder ad dig. ²⁹ Da nu hun hørte det, rejste hun sig skyndsomt og gik til ham. ³⁰ Men Jesus var endnu ikke kommen til Byen, men var endnu paa det Sted, hvor Marta havde mødt ham. ³¹ Da nu Jøderne, som vare hos hende i Huset og trøstede hende, saa Maria staa skyndsomt op og gaa ud, fulgte de hende i den Mening, at hun gik hen til Graven for at græde der. ³² Da nu Maria kom hen, hvor Jesus var, faldt hun ham til Fode, da hun saa ham, og sagde til ham: Herre, havde du været her, var min Broder ikke død.

³³ Da nu Jesus saa hende græde og de Jøder græde, som vare komne med hende, harmedes han i Aanden og oprørtes i sig selv og sagde: ³⁴ hvor have I lagt ham? De sige til ham: Herre, kom og se! ³⁵ Jesus fældte

Taarer. ³⁶Jøderne sagde da: se, hvor han elskede ham. ³⁷Men nogle af dem sagde: kunde ikke han, som op-
lod den blindes Øjne, have gjort, at ogsaa han ikke var
død?

³⁸Saa harmes Jesus atter i sit Indre og gaar hen til
Graven. Men den var en Hule, og der laa en Sten for
den. ³⁹Jesus siger: tager Stenen bort. Den afdødes Sø-
ster Marta siger til ham: Herre, han stinker allerede,
thi han har ligget der fire Dage. ⁴⁰Jesus siger til hende:
sagde jeg dig ikke, at dersom du tror, skal, du se Guds
Herlighed? ⁴¹Saa toge de Stenen bort. Men Jesus løfte-
de sine Øjne opad og sagde: Fader, jeg takker dig, at
du har hørt mig. ⁴²Vel vidste jeg, at du altid hører mig,
men for den omstaaende Skares Skyld sagde jeg det,
for at de skulle tro, at det er dig, som har udsendt mig.
⁴³Og da han havde sagt dette, raabte han med høj
Røst: Lasaros, kom her ud! ⁴⁴Og den døde kom ud,
bunden om Fødder og Hænder med Jordeklæder, og
hans Ansigt var ombundet med et Tørklæde. Jesus si-
ger til dem: løser ham og lader ham gaa.

⁴⁵Mange af Jøderne, som vare komne til Maria og
havde set, hvad han gjorde, kom nu til Tro paa ham.
⁴⁶Men nogle af dem gik hen til Farisæerne og sagde
dem, hvad Jesus havde gjort.

Raadet beslutter Jesu Død. Han drager bort derfra.

⁴⁷Saa samlede Ypperstepræsterne og Farisæerne et
Raadsmøde, og de sagde: hvad skulle vi gjøre, thi det-
te Menneske gjør mange Tegn? ⁴⁸Dersom vi lade ham
saaledes gaa, Ville alle tro paa ham, og Romerne ville
komme og tage baade vort Sted og vort Folk. ⁴⁹Men
en af dem, Kajfas, som var Ypperstepræst i det Aar,
sagde til dem: ⁵⁰I vide slet intet, ej heller tænke I paa,
at det er gavnligere for eder, at eet Menneske dør for
Folket, end at hele Folket gaar til Grunde. ⁵¹Men dette
sagde han ikke af sig selv, men saasom han var Ypper-
stepræst i det Aar, profeterede han, at det forestod
Jesus at dø for Folket, ⁵²og ikke for Folket alene, men
ogsaa for at samle Guds adspredte Børn sammen til
eet. ⁵³Fra den Dag af raadsloge de da om at slaa ham
ihjel.

⁵⁴Jesus vandrede derfor ikke længere aabenlyst om
iblandt Jøderne, men gik bort derfra ud paa Landet
nær ved Ørken, til en By, som hedder Efraim, og der
opholdt han sig med Disciplene.

⁵⁵Men Jødernes Paaske var nær, og mange droge fra
Landet op til Jerusalem før Paasken for at rense sig.
⁵⁶De ledte nu efter Jesus og sagde indbyrdes, medens
de stode i Helligdommen: hvad mene I? mon han slet
ikke kommer til Højtiden? ⁵⁷Men Ypperstepræsterne
og Farisæerne havde givet Befaling om, at dersom no-
gen vidste, hvor han var, skulde han melde det, for at
de kunde gribe ham.

Jesus salves i Betania af Maria.

12 Jesus kom nu seks Dage før Paasken til Betania,
hvor Lasaros var, han som Jesus havde oprejst
fra de døde. ²Saa gjorde man der en Nadver for ham,
og Marta vartede op, men Lasaros var en af dem, der
sad til Bords med ham. ³Maria tog da et Pund ægte,
meget kostbar Nardus-Salve og salvede Jesu Fødder
og tørrede hans Fødder af med sit Haar; og Huset fyld-
tes af Salvens Lugt. ⁴Men Judas Iskarjot, en af hans Di-
sciple, han som siden forraadte ham, siger: ⁵hvorfor
blev ikke denne Salve solgt for tre hundrede Denarer
og given til fattige? ⁶Men dette sagde han ikke, fordi
han brød sig om de fattige, men fordi han var en Tyv,
og da han havde Kassen, tog han, hvad der blev lagt
deri. ⁷Jesus sagde da: lad hende være, hun vilde gjem-
me den til min Begravelses-Dag; ⁸de fattige have I jo
altid hos eder, men mig have I ikke altid.

⁹Nu fik den store Hob af Jøderne at vide, at han var
der, og de kom, ikke for Jesu Skyld alene, men ogsaa
for at se Lasaros, som han havde oprejst fra de døde.
¹⁰Men Ypperstepræsterne raadsloge om at slaa ogsaa
Lasaros ihjel, ¹¹fordi mange af Jøderne for hans Skyld
gik hen og troede paa Jesus.

Jesu Indtog i Jerusalem.

¹²Den næste Dag, da en stor Skare af dem, der vare
komne til Højtiden, fik at høre, at Jesus kom til Jerusa-
lem, ¹³tog de Palmegrene og gik ud ham i Møde, og
de raabte: Hosjanna! velsignet være han, som kommer
i Herrens Navn, Israels Konge! ¹⁴Men Jesus fandt et
ungt Æsel og satte sig derpaa, alt som skrevet staar:
¹⁵»Frygt ikke, Sions Datter, se, din Konge kommer, sid-
dende paa en Æsels-Fole«. ¹⁶Dette forstode hans Di-
sciple ikke i Førstningen; men da Jesus var bleven her-
liggjort, da kom de i Hu, at dette var skrevet om ham,
og at de havde gjort dette for ham.

¹⁷Saa vidnede den Skare, som var med ham, at han
havde kaldt Lasaros ud af Graven og oprejst ham fra
de døde; ¹⁸derfor gik ogsaa Skaren ham i Møde, fordi
de hørte, at han havde gjort dette Tegn. ¹⁹Farisæerne
sagde da til hverandre: I se, at I ikke udrette noget; se,
Alverden er gaaet efter ham.

Jesus taler om sin forestaaende Død.

²⁰Men der var nogle Grækere blandt dem, som dro-
ge Op for at tilbede paa Højtiden. ²¹Disse gik da til Fi-
lip, ham fra Betsajda i Galilæa, og bade ham og sagde:
Herre, vi ønske at se Jesus. ²²Filip kommer og siger det
til Andreas; Andreas og Filip komme og sige det til
Jesus.

²³Men Jesus svarer dem og siger: Timen er kommen,
til at Menneskesønnen skal herliggjøres. ²⁴Sandelig,
sandelig siger jeg eder, dersom ikke Hvedekornet fal-
der i Jorden og dør, bliver det for sig alene, men der-

som det dør, bærer det megen Frugt. ²⁵ Hvo som elsker sin Sjæl, mister den, og hvo som hader sin Sjæl i denne Verden, skal bevare den til evigt Liv. ²⁶ Om nogen tjener mig, da følge han mig, og hvor jeg er, der skal ogsaa min Tjener være; om nogen tjener mig, skal Faderen ære ham. ²⁷ Nu er min Sjæl rystet; og hvad skal jeg sige? Fader, frels mig ud af denne Time? Dog, derfor er jeg kommen til denne Time. Fader, herliggjør dit Navn!

²⁸ Saa kom der en Røst fra Himlen: baade har jeg herliggjort, og vil jeg atter herliggjøre det. ²⁹ Da sagde Skaren, som stod der og hørte det, at det var et Tordenskrald, der var kommet; andre sagde: det er en Engel, som har talt til ham. ³⁰ Jesus svarede og sagde: ikke for min Skyld er denne Røst kommen, men for eders Skyld. ³¹ Nu gaar der Dom over denne Verden; nu skal denne Verdens Fyrste kastes ud; ³² og jeg skal, naar jeg er bleven ophøjet fra Jorden, drage alle til mig. ³³ Men dette sagde han som Betegnelse af, hvordan en Død han skulde dø.

³⁴ Skaren svarede ham da: vi have hørt udaf Loven, at Kristus bliver i Evighed; hvorledes siger da du, at Menneskesønnen maa ophøjes? hvem er denne Menneskesøn? ³⁵ Jesus sagde da til dem: endnu en liden Tid er Lyset iblandt eder; vandrer, medens I have Lyset, for at ikke Mørke skal gribe eder; og den, som vandrer i Mørket, véd ikke, hvor han gaar hen. ³⁶ Medens I have Lyset, saa tror paa Lyset, for at I kunne vorde Lysets Børn. Dette taledes Jesus, og han gik bort og skjulte sig for dem.

Tilbageblik paa Jesu Virksomhed.

³⁷ Men endskjønt han havde gjort saa mange Tegn for deres Øjne, troede de ikke paa ham, ³⁸ for at Profeten Esajas' Ord skulde opfyldes, som han sagde: »Herre, hvem troede det, vi have hørt, og for hvem blev Herrens Arm aabenbaret?« ³⁹ Derfor kunde de ikke tro, fordi Esajas atter har sagt: ⁴⁰ »Han har blindet deres Øjne og forstokket deres Hjærte, for at de ikke skulle se med Øjnene og forstaa med Hjærtet og vende om, saa jeg skulde helbrede dem.« ⁴¹ Dette sagde Esajas, fordi han saa hans Herlighed og taledes om ham. ⁴² Alligevel var der dog ogsaa af de Øverste mange, som troede paa ham; men for Farisæernes Skyld bekjendte de ikke, for at de ikke skulde blive udstødte af Synagogen; ⁴³ thi de elskede Menneskers Hæder mere end Guds Hæder.

⁴⁴ Men Jesus raabte og sagde: hvo som tror paa mig, tror ikke paa mig, men paa ham, som sendte mig; ⁴⁵ og hvo som skuer mig, skuer ham, som sendte mig. ⁴⁶ Jeg er kommen som Lys til Verden, for at hver den, som tror paa mig, ikke skal blive i Mørket. ⁴⁷ Og dersom en hører mine Ord og ikke vogter paa dem, saa dømmes ikke jeg ham; thi jeg er ikke kommen for at dømmes Verden, men for at frelse Verden; ⁴⁸ hvo som

forsmaar mig og ikke modtager mine Ord, har en, der dømmes ham: det Ord, som jeg taledes, det skal dømmes ham paa den yderste Dag. ⁴⁹ Thi jeg har ikke talet af mig selv, men Faderen, som sendte mig, han har givet mig Befaling, hvad jeg skal sige, og hvad jeg skal tale. ⁵⁰ Og jeg véd, at hans Befaling er evigt Liv. Hvad altsaa jeg taler, det taler jeg saaledes, som Faderen har sagt mig.

Jesus toer Disciplenes Fødder.

13 Men før Paaskehøjtiden. da Jesus vidste, at hans Time var kommen, til at han skulde gaa bort fra denne Verden til Faderen, førte han den Kjærlighed til Ende, hvormed han havde elsket sine egne, som vare i Verden. ² Og medens der holdtes Aftensmaaltid, da Djævelen allerede havde indskudt Judas Iskarjot, Simons Søn, i Hjærtet, at han skulde forraade ham, ³ saa staa Jesus, som vidste, at Faderen havde givet ham alle Ting i Hænde, og at han var udgangen fra Gud og gik bort til Gud, ⁴ op fra Maaltidet og lægger sine Overklæder af, og han tog et Linklæde og bandt det om sig. ⁵ Dernæst kom han Vand i Vaskekummen og begyndte at to Disciplenes Fødder og at tørre dem af med Linklædet, som han var ombunden med.

⁶ Saa kommer han til Simon Peder. Denne siger til ham: Herre, toer du mine Fødder? ⁷ Jesus svarede og sagde til ham: hvad jeg gjør, véd du ikke nu, men du skal forstaa det siden efter. ⁸ Peder siger til ham: aldrig i Evighed skal du to mine Fødder. Jesus svarede ham: dersom jeg ikke toer dig, har du ikke Del med mig. ⁹ Simon Peder siger til ham: Herre, saa ikke mine Fødder alene, men ogsaa Hænderne og Hovedet. ¹⁰ Jesus siger til ham: den som er badet, har ikke behov at to andet end sine Fødder, men er ren over. det hele; og I ere rene, dog ikke alle. ¹¹ Thi han kjendte den, som forraadte ham; derfor sagde han: ikke alle ere I rene.

¹² Da han nu havde toet deres Fødder og taget sine Klæder og atter sat sig, sagde han til dem: forstaa I, hvad jeg har gjort ved eder? ¹³ I kalde mig Lærer og Herre, og I sige det med Rette, thi det er jeg. ¹⁴ Naar da jeg, Herren og Læreren, har toet eders Fødder, saa ere ogsaa I skyldige at to hverandres Fødder. ¹⁵ Thi det var et Forbillede, jeg gav eder, for at ogsaa I skulle gjøre, ligesom jeg har gjort ved eder. ¹⁶ Sandelig, sandelig siger jeg eder, en Tjener er ikke større end sin Herre, ej heller en Udsending større end den, som sendte ham. ¹⁷ Naar I vide dette, salige ere I, om I gjøre det. ¹⁸ Det er ikke om eder alle, jeg siger det; jeg véd, hvem jeg har udvalgt; men det er, for at Skriften skulde opfyldes: »Han, som spiser mit Brød, har løftet sin Hæl imod mig.« ¹⁹ Fra nu af siger jeg eder det, førend det sker, for at I, naar det er sket, skulle tro, at jeg er det, jeg er. ²⁰ Sandelig, sandelig siger jeg eder, hvo som modtager, hvem jeg sender, modtager mig, og hvo

som modtager mig, modtager ham, som sendte mig.

Jesus udpeger Judas som Forræderen.

²¹ Da Jesus havde sagt dette, rystedes han i Aanden, og han vidnede og sagde: sandelig, sandelig siger jeg eder, en af eder vil forraade mig. ²² Disciplene saa nu paa hverandre, tvivlrådige om, hvem det var, han talde om. ²³ Der var en af hans Disciple, som laa op til Jesu Skjød, han som Jesus elskede; ²⁴ til ham nikker da Simon Peder og siger til ham: sig, hvem det er, han taler om. ²⁵ Og saadan som han laa op til Jesu Bryst, siger han til ham: Herre, hvem er det? ²⁶ Jesus svarer: det er ham, hvem jeg giver det Stykke, som jeg nu dypper. Saa tager han Stykket, dypper det og giver det til Judas, Simon Iskarjots Søn. ²⁷ Og efter at han havde faaet det Stykke, da for Satan ind i ham. Jesus siger da til ham: hvad du gør, gør det snart. ²⁸ Men ingen af dem, som sad til Bords, forstod, i hvad Øjemed han sagde dette til ham. ²⁹ Nogle mente nemlig, fordi Judas havde Kassen, at Jesus sagde til ham: køb, hvad vi have behov til Højtiden, eller at han skulde give noget til de fattige. ³⁰ Da nu han havde taget Stykket, gik han strags ud; men det var Nat.

Formaning til indbyrdes Kjærlighed. Peders Fornegtelse forudsiges.

³¹ Da han saa var gaaet ud, siger Jesus: nu er Menneskesønnen bleven herliggjort, og Gud er herliggjort i ham. ³² Er Gud herliggjort i ham, skal ogsaa Gud herliggjøre ham i sig, og snart skal han herliggjøre ham. ³³ Børnlille, endnu en liden Stund er jeg hos eder. I skulle lede efter mig, og ligesom jeg sagde til Jøderne: »hvor jeg gaar hen, kunne I ikke komme«, siger jeg nu ogsaa til eder. ³⁴ En ny Befaling giver jeg eder, at I skulle elske hverandre, ligesom jeg har elsket eder, for at ogsaa I skulle elske hverandre. ³⁵ Derpaa skulle alle kjende, at I ere Disciple af mig, dersom I have Kjærlighed indbyrdes.

³⁶ Simon Peder siger til ham: Herre, hvor gaar du hen? Jesus svarede: hvor jeg gaar hen, mægter du ikke at følge mig nu, men senere skal du følge. ³⁷ Peder siger til ham: Herre, hvorfor mægter jeg ikke at følge dig nu? mit Liv vil jeg sætte til for dig. ³⁸ Jesus svarer: dit Liv vil du sætte til for mig! Sandelig, sandelig siger jeg dig, Hanen skal ikke gale, inden du har fornegtet mig tre Gange.

Jesu Bortgang til Faderen og Gjenkomst i den Hellig-Aand.

14 Eders Hjærte vorde ikke forfærdet; tror paa Gud, og tror paa mig. ² I min Faders Hus er der mange Boliger; var det ikke saa, havde jeg sagt eder det; thi jeg gaar bort for at berede Sted for eder. ³ Og naar jeg er gaaet bort og har beredt eder Sted, kommer jeg igjen og vil tage eder til mig, for at ogsaa I

skulle være, hvor jeg er. ⁴ Og hvor jeg gaar hen, — Vejen vide I.

⁵ Tomas siger til ham: Herre, vi vide ikke, hvor du gaar hen, hvorledes kunne vi da vide Vejen? ⁶ Jesus siger til ham: jeg er Vejen og Sandheden og Livet; ingen kommer til Faderen uden ved mig. ⁷ Havde I kjendt mig, saa havde I og kjendt min Fader; fra nu af kjende I ham og have set ham.

⁸ Filip siger til ham: Herre, vis os Faderen, saa er det os nok. ⁹ Jesus siger til ham: saa lang en Tid har jeg nu været hos eder, og du kjender mig ikke, Filip! Hvo som har set mig, har set Faderen; hvorledes siger da du: vis os Faderen? ¹⁰ Tror du ikke, at jeg er i Faderen, og Faderen i mig? De Ord, som jeg siger til eder, taler jeg ikke af mig selv, men det er Faderen, som bliver i mig, der gjør sine Gjæringer. ¹¹ Tror mig, at jeg er i Faderen, og Faderen i mig; hvis ikke, saa tror det dog for Selve Gjærningernes Skyld.

¹² Sandelig, sandelig siger jeg eder, hvo som tror paa mig, de Gjæringer, som jeg gjør, skal ogsaa han gjøre, og større end disse skal han gjøre, fordi jeg gaar bort til Faderen, ¹³ og hvad som helst I bede om i mit Navn, det vil jeg gjøre, for at Faderen maa herliggjøres i Sønnen. ¹⁴ Dersom I bede om noget i mit Navn, vil jeg gjøre det.

¹⁵ Dersom I elske mig, skulle I holde mine Befalinger; ¹⁶ saa vil jeg bede Faderen, og han skal give eder en anden Talsmand til at være hos eder i Evighed, ¹⁷ Sandhedens Aand, som Verden ikke kan faa, fordi den ikke ser ham, ej heller kjender ham; men I kjende ham, fordi han bliver hos eder og skal være i eder. ¹⁸ Jeg vil ikke efterlade eder faderløse; jeg kommer til eder. ¹⁹ Endnu en liden Stund, saa ser Verden mig ikke mere, men I se mig, fordi jeg lever, og I skulle leve. ²⁰ Paa den Dag skulle I kjende, at jeg er i min Fader, og I udi mig, og jeg i eder. ²¹ Hvo som har mine Befalinger og holder dem, han er den, som elsker mig; og hvo som elsker mig, skal elskes af min Fader, og jeg skal elske ham og aabenbare mig for ham. ²² Judas (ikke Iskarjot) siger til ham: Herre, hvoraf kommer det da, at du vil aabenbare dig for os og ikke for Verden? ²³ Jesus svarede og sagde til ham: om nogen elsker mig, vil han holde mit Ord; og saa skal min Fader elske ham, og til ham skulle vi komme og tage Bolig hos ham. ²⁴ Hvo som ikke elsker mig, holder ikke mine Ord, og det Ord, som I høre, er ikke mit, men Faderens, der sendte mig.

²⁵ Dette har jeg talet til eder, medens jeg dvælede hos eder; ²⁶ men Talsmanden, den Hellig-Aand, som Faderen skal sende i mit Navn, han skal lære eder alle Ting, og minde eder om alle Ting, som jeg har sagt til eder. ²⁷ Fred efterlader jeg eder, min Fred giver jeg eder; jeg giver eder ikke, ligesom Verden giver. Eders Hjærte vorde ikke forfærdet, ej heller forsagt. ²⁸ I hørte, at jeg sagde til eder: »jeg gaar bort, og jeg kommer til eder«; elskede I mig, vilde I have glædet eder, fordi jeg gaar til Faderen, thi min Fader er større end jeg.

²⁹ Og nu har jeg sagt eder det, før end det sker, for at I skulle tro, naar det er sket. ³⁰ Jeg skal ikke mere tale meget med eder; thi Verdens-Fyrsten kommer, og i mig har han slet intet; ³¹ dog, det er, for at Verden skal kjende, at jeg elsker Faderen og gjør saaledes, som Faderen har befalet mig. Staar op, lader os gaa herfra.

Det sande Vintræ; den indbyrdes Kjærlighed; Verdens Fjendskab.

15 Jeg er det sande Vintræ, og min Fader er Vin-
gaardsmanden. ² Hver Gren paa mig, som ikke
bærer Frugt, den tager han bort, og hver den, som
bærer Frugt, den renser han, for at den skal bære me-
re Frugt. ³ I ere allerede rene i Kraft af det Ord, som
jeg har talet til eder; ⁴ bliver i mig, saa bliver og jeg i
eder. Ligesom Grenen ikke kan bære Frugt af sig selv,
uden den bliver i Vintræet, saaledes heller ikke I, uden
I blive i mig. ⁵ Jeg er Vintræet, I ere Grenene; hvo som
bliver i mig, og jeg i ham, han bærer megen Frugt, thi
udenfor mig kunne I slet intet gjøre. ⁶ Dersom en ikke
bliver i mig, bliver han kastet ud som en Gren og vis-
ner; og man sanker dem og kaster dem i Ilden, og de
brændes. ⁷ Dersom I blive i mig, og mine Ord blive i
eder, da beder om, hvad I end ville, og det skal times
eder. ⁸ Derudi er min Fader herliggjort, at I bære me-
gen Frugt, og saa skulle I vorde Disciple af mig.

⁹ Ligesom Faderen har elsket mig, har ogsaa jeg el-
sket eder; bliver i min Kjærlighed. ¹⁰ Dersom I holde
mine Befalinger, saa blive I udi min Kjærlighed, lige-
som jeg har holdt min Faders Befalinger og bliver i
hans Kjærlighed. ¹¹ Dette har jeg talet til eder, for at
min Glæde maa være i eder, og eders Glæde vorde
fuldkommen.

¹² Dette er min Befaling, at I skulle elske hverandre,
ligesom jeg har elsket eder. ¹³ Ingen har større Kjærlig-
hed end denne, at han sætter sit Liv til for sine Venner.
¹⁴ I ere mine Venner, dersom I gjøre, hvad jeg befaler
eder. ¹⁵ Jeg kalder eder ikke længer Tjenere, thi Tjene-
ren véd ikke, hvad hans Herre gjør; men eder har jeg
kaldt Venner, thi alt, hvad jeg har hørt af min Fader,
har jeg kundgjort eder. ¹⁶ Ikke I have udvalgt mig, men
jeg har udvalgt eder og Sat eder til, at I skulle gaa hen
og bære Frugt, og at eders Frugt skal blive, for at Fa-
deren maa give eder, hvad som helst I bede ham om i
mit Navn. ¹⁷ Dette befaler jeg eder, at I skulle elske
hverandre.

¹⁸ Om Verden hader eder, da vider, at den har hadet
mig førend eder. ¹⁹ Vare I af Verden, Vilde Verden elske
sit eget; men fordi I ikke ere af Verden, men jeg har
udvalgt eder af Verden, derfor hader Verden eder.
²⁰ Kommer det Ord i Hu, som jeg sagde eder: »en Tje-
ner er ikke større end sin Herre«. Have de forfulgt mig,
ville de og forfølge eder; have de holdt mit Ord, ville
de og holde eders. ²¹ Men alt dette ville de gjøre mod
eder for mit Navns Skyld, fordi de ikke kjende ham,

som sendte mig. ²² Hvis jeg ikke var kommen og havde
talet til dem, havde de ikke Synd; men nu have de ikke
Undskyldning for deres Synd. ²³ Hvo som hader mig,
hader ogsaa min Fader. ²⁴ Havde jeg ikke gjort de Gjer-
ninger iblandt dem, som ingen anden har gjort, saa
havde de ikke Synd; men nu have de set dem og dog
hadet baade mig og min Fader. ²⁵ Dog, det er, for at
det Ord skal opfyldes, som er skrevet i deres Lov: »De
hadede mig uforskyldt«. ²⁶ Men naar Talsmanden kom-
mer, hvem jeg vil sende eder fra Faderen, Sandhedens
Aand, som udgaar fra Faderen, da skal han vidne om
mig; ²⁷ men ogsaa I ere Vidner, fordi I have været med
mig fra Begyndelsen.

**Disciplenes fremtidige Trængsel. Den Hellig-Aands
Sendelse.**

16 Dette har jeg talet til eder, for at I ikke skulle
forarges. ² Man skal udstøde eder af Synagogen,
ja den Time kommer, da hver den, som slaar eder
ihjel, vil mene, han bringer Gud en Dyrkelse. ³ Og det-
te skulle de gjøre, fordi de ikke have kjendt Faderen, ej
heller mig. ⁴ Men dette har jeg talet til eder, for at I,
naar Timen kommer, skulle komme det i Hu, at jeg
sagde eder det; og dette sagde jeg eder ikke fra Be-
gyndelsen, fordi jeg var hos eder.

⁵ Men nu gaar jeg bort til ham, som sendte mig; og
ingen af eder spørger mig: hvor gaar du hen? ⁶ men
fordi jeg har talet dette til eder, har Bedrøvelsen op-
fyldt eders Hjærte. ⁷ Dog, jeg siger eder Sandheden,
det er eder gavnligt, at jeg gaar bort; thi dersom jeg
ikke gaar bort, vil Talsmanden ikke komme til eder,
men dersom jeg gaar bort, vil jeg sende ham til eder.
⁸ Og naar han kommer, skal han overbevise Verden
om Synd og om Retfærdighed og om Dom. ⁹ Om Synd,
fordi de ikke tro paa mig; ¹⁰ og om Retfærdighed, fordi
jeg gaar bort til Faderen, og I se mig ikke længer; ¹¹ og
om Dom, fordi denne Verdens Fyrste er dømt.

¹² Endnu meget har jeg at sige eder, men I kunne ik-
ke bære det nu. ¹³ Men naar han, Sandhedens Aand,
kommer, skal han vejlede eder til hele Sandheden; thi
han skal ikke tale af sig selv, men hvad han hører, skal
han tale, og det, som kommer, skal han forkynde eder.
¹⁴ Han skal herliggøre mig, thi han skal tage af mit og
forkynde eder. ¹⁵ Alt, hvad Faderen har, er mit; derfor
sagde jeg, at han tager af mit og skal forkynde eder
det.

Jesu Bortgang og Tilbagekomst. Bønnen i Jesu Navn.

¹⁶ Om en liden Stund saa se I mig ikke mere, og atter
om en liden Stund saa skulle I se mig. ¹⁷ Nogle af hans
Disciple sagde da til hverandre: hvad er dette, som
han siger til os: »om en liden Stund saa se I mig ikke,
og atter om en liden Stund saa skulle I se mig«, og:
»jeg gaar bort til Faderen?« ¹⁸ De sagde altsaa: hvad er

dette, som han siger om den liden Stund? vi forstaa ikke, hvad han taler.

¹⁹ Jesus vidste, at de ønskede at spørge ham, og han sagde til dem: er det derom, I skifte Ord med hverandre, at jeg sagde: »om en liden Stund saa se I mig ikke, og atter om en lille Stund saa skulle I se mig?« ²⁰ Sandelig, sandelig siger jeg eder, I skulle græde og jamre, men Verden skal glæde sig; I skulle være bedrøvede, men eders Bedrøvelse skal vordre til Glæde. ²¹ Naar Kvinden føder, har hun Bedrøvelse, fordi hendes Time er kommen; men naar hun har født Barnet, kommer hun ikke mere den Trængsel i Hu for Glæden over, at et Menneske er født til Verden. ²² Saa have ogsaa I vel nu Bedrøvelse; men jeg skal se eder igjen, og eders Hjærte skal glæde sig, og eders Glæde tager ingen fra eder. ²³ Og paa den Dag skulle I ikke spørge mig om noget. Sandelig, sandelig siger jeg eder, hvad I end bede Faderen om, vil han give eder i mit Navn. ²⁴ Hindindtil have I ikke bedet om noget i mit Navn; beder, saa skulle I faa, for at eders Glæde maa vordre fuldkommen.

²⁵ Dette har jeg talet til eder i Billeder; den Time kommer, da jeg ikke mere skal tale til eder i Billeder, men frit ud forkynde eder om Faderen. ²⁶ Paa den Dag skulle I bede i mit Navn; og jeg siger eder ikke, at jeg vil bede Faderen for eder; ²⁷ thi Faderen selv elsker eder, fordi I have elsket mig og troet, at jeg er udgangen fra Gud. ²⁸ Jeg udgik fra Faderen og er kommen til Verden; jeg forlader igjen Verden og gaar til Faderen.

²⁹ Hans Disciple sige: se, nu taler du frit ud, og det er ikke noget Billede, du siger. ³⁰ Nu vide vi, at du véd alle Ting og har ikke behov, at nogen spørger dig; desarsag tro vi, at du er udgangen fra Gud. ³¹ Jesus svarede dem: nu tro I! ³² se, den Time kommer, og den er kommen, da I skulle adspredes hver til sit og forlade mig alene; dog er jeg ikke alene, fordi Faderen er med mig. ³³ Dette har jeg talet til eder, for at I skulle have Fred i mig. I Verden have I Trængsel; men værer frimodige, jeg har overvundet Verden.

Jesu ypperstepræstelige Bøn.

17 Dette talede Jesus, og han Opløftede sine Øjne mod Himlen og sagde: Fader, Timen er kommen; herliggjør din Søn, for at Sønnen maa herliggjøre dig, ² ligesom du har givet ham Magt over alt Kjød, for at han skal give alle dem, du har givet ham, evigt Liv. ³ Og dette er det evige Liv, at de kjende dig, den eneste sande Gud, og ham, du udsendte, Jesus Kristus. ⁴ Jeg har herliggjort dig paa Jorden ved at fuldbyrde den Gjærning, som du har givet mig at gjøre; ⁵ herliggjør du, Fader, ogsaa nu mig hos dig med den Herlighed, som jeg havde hos dig, før Verden var til.

⁶ Jeg har aabenbaret dit Navn for de Mennesker, som du gav mig udaf Verden; dine vare de, og mig gav du dem, og dit Ord have de holdt. ⁷ Nu vide de, at alt,

hvad du har givet mig, er fra dig; ⁸ thi de Ord, som du gav mig, har jeg givet dem, og de have modtaget dem og kjendt i Sandhed, at fra dig er jeg udgangen, og de have troet, at det er dig, som har udsendt mig. ⁹ Jeg beder for dem; ikke for Verden beder jeg, men for dem, som du har givet mig, thi de ere dine, ¹⁰ og alt mit er dit, og dit er mit, og jeg er herliggjort i dem. ¹¹ Og jeg er ikke mere i Verden, men disse ere i Verden, og jeg kommer til dig. Hellige Fader, bevar dem i dit Navn, det som du har givet mig, for at de maa være eet ligesom vi. ¹² Den Tid jeg var hos dem, bevarede jeg dem i dit Navn, det som du har givet mig, og jeg vogtede dem, og ingen af dem gik fortabt uden Fortabetsens Søn, for at Skriften skulde opfyldes. ¹³ Men nu kommer jeg til dig; og dette taler jeg i Verden, for at de maa have min Glæde fuldkommen i sig.

¹⁴ Jeg har givet dem dit Ord; og Verden har hadet dem, fordi de ikke ere af Verden, ligesom jeg ikke er af Verden. ¹⁵ Jeg beder ikke, at du Vil tage dem ud af Verden, men at du vil bevare dem fra det onde. ¹⁶ Af Verden ere de ikke, ligesom jeg ikke er af Verden. ¹⁷ Hellige dem i Sandheden; dit Ord er Sandhed. ¹⁸ Ligesom du har udsendt mig til Verden, har ogsaa jeg udsendt dem til Verden; ¹⁹ og for dem helliger jeg mig, for at ogsaa de maa være helligede i Sandhed.

²⁰ Men det er ikke for disse alene, jeg beder, men ogsaa for dem, som ved deres Ord komme til Tro paa mig, ²¹ for at de alle maa være eet, at ligesom du, Fader, er i mig, og jeg i dig, ogsaa de maa være i os, for at Verden maa tro, at det er dig, som har udsendt mig. ²² Og den Herlighed, som du har givet mig, har jeg givet dem, for at de maa være eet, ligesom vi ere eet, ²³ jeg i dem, og du i mig, saa de maa være fuldkommede til eet, for at Verden maa kjende, at det er dig, som har udsendt mig og har elsket dem, ligesom du har elsket mig. ²⁴ Fader, jeg vil, at hvor jeg er, skulle ogsaa de, som du har givet mig, være hos mig, for at de maa skue min Herlighed, som du har givet mig, fordi du har elsket mig før Verdens Grundlæggelse. ²⁵ Retfærdige Fader! ja, Verden har ikke kjendt dig; men jeg har kjendt dig, og disse have kjendt, at det er dig, som har udsendt mig; ²⁶ og jeg har kundgjort dem dit Navn og vil kundgjøre det, for at den Kjærlighed, hvormed du har elsket mig, maa Være i dem, og jeg i dem.

Jesus giver sig i sine Fjenders Haand.

18 Da Jesus havde sagt dette, gik han ud med sine Disciple over Kedrons Bæk, hvor der var en Have, i hvilken han selv og hans Disciple gik ind. ² Men ogsaa Judas, som forraadte ham, kjendte Stedet, fordi Jesus ofte havde været samlet der med sine Disciple. ³ Saa tog Judas Mandskabet og Svende fra Ypperstepræsterne og Farisæerne og kommer derhen med Fakler og Lamper og Vaaben. ⁴ Da nu Jesus vidste alt det, der skulde komme over ham, gik han frem og.

sagde til dem: hvem lede I efter? ⁵ De svarede ham: efter Jesus af Nasaret. Jesus siger til dem: det er mig. Men ogsaa Judas, som forraadte ham, stod hos dem. ⁶ Som han nu sagde til dem: det er mig! vege de tilbage og faldt til Jorden.

⁷ Atter spurgte han dem da: hvem lede I efter? Og de sagde: efter Jesus af Nasaret. ⁸ Jesus svarede: jeg sagde eder, at det er mig; hvis det da er mig, I lede efter, saa lader disse gaa. ⁹ For at det Ord skulde opfyldes, som han havde sagt: »dem som du har givet mig, af dem lod jeg ikke nogen gaa tabt«. ¹⁰ Simon Peder, som havde et Sværd, drog det da og slog til Ypperstepræstens Tjener og huggede hans højre Øre af. Men Tjeneren hed Malkos. ¹¹ Da sagde Jesus til Peder: stik Sværdet i Balgen; skal jeg ikke tømme den Skaal, som Faderen har givet mig?

Jesus for Annas og Kajfas. Peders Fornegtelse.

¹² Saa greb Mandskabet og Øversten og Jødernes Svende Jesus og bandt ham; ¹³ og de førte ham først til Annas; han var nemlig Svigerfader til Kajfas, som var Ypperstepræst i det Aar. ¹⁴ Men det var Kajfas, som havde givet Jøderne det Raad, at det var gavnligt, at eet Menneske døde for Folket.

¹⁵ Og Simon Peder fulgte efter Jesus, ligeledes en anden Discipel; men den Discipel var kjendt med Ypperstepræsten og gik ind med Jesus i Ypperstepræstens Gaard, ¹⁶ men Peder stod udenfor ved Døren. Den anden Discipel, han som var Ypperstepræstens Kjending, gik da ud og sagde det til Dørvogtersken og førte Peder ind. ¹⁷ Saa siger Dørvogter-Pigen til Peder: du er da ikke ogsaa af dette Menneskes Disciple? Han siger: nej, jeg er ikke. ¹⁸ Men Tjenerne og Svendene stode og varmede sig ved en Kulild, de havde gjort, thi det var koldt, men ogsaa Peder stod hos dem og varmede sig.

¹⁹ Ypperstepræsten spurgte nu Jesus om hans Disciple og om hans Lære. ²⁰ Jesus svarede ham: jeg har talet frit ud til Verden; jeg har stadig lært i Synagoger og i Helligdommen, hvor alle Jøderne komme sammen, og i Løndom har jeg intet talet. ²¹ Hvi spørger du mig? Spørg dem, som have hørt mig, om hvad jeg taledes til dem; se, disse vide, hvad jeg har sagt. ²² Men da han sagde dette, gav en af Svendene, som stod hos, Jesus et Slag i Ansigtet og sagde: svarer du Ypperstepræsten saaledes? ²³ Jesus svarede ham: har jeg talet ilde, saa bevis, at det er slet; men har jeg talet ret, hvi slaar du mig da? ²⁴ Saa sendte Annas ham bunden hen til Ypperstepræsten Kajfas.

²⁵ Men Simon Peder stod og varmede sig. Da sagde de til ham: du er da ikke ogsaa af hans Disciple? Han negtede det og sagde: nej, jeg er ikke. ²⁶ En af Ypperstepræstens Tjenere, som var en Frænde af ham, hvis Øre Peder havde hugget af, siger: saa jeg dig ikke i Haven hos ham? ²⁷ Da negtede Peder det atter, og strags gol Hanen.

Jesus forhøres af Pilatus.

²⁸ Saa føre de Jesus fra Kajfas til Borgen; men det var aarle. Og de gik ikke selv ind i Borgen, for at de ikke skulde blive urene, men kunde spise Paaskeofret. ²⁹ Pilatus gik da ud til dem og siger: hvad Klagemaal føre I mod dette Menneske? ³⁰ De svarede og sagde til ham: var ikke han en Misdæder, havde vi ikke overgivet ham til dig. ³¹ Pilatus sagde da til dem: tager I ham og dømmes ham efter eders Lov. Jøderne sagde til ham: det er ikke os tilladt at undlive nogen. ³² For at Jesu Ord skulde opfyldes, det som han havde sagt til Betegnelse af, hvordan en Død han skulde dø.

³³ Pilatus gik da atter ind i Borgen og kaldte ad Jesus, og sagde til ham: er du Jødernes Konge? ³⁴ Jesus svarede: er det af dig selv, du siger dette, eller have andre sagt dig det om mig? ³⁵ Pilatus svarede: jeg er da vel ingen Jøde? det er dit eget Folk og Ypperstepræsterne, som have overgivet dig til mig; hvad har du gjort?

³⁶ Jesus svarede: mit Kongerige er ikke af denne Verden; var mit Rige af denne Verden, vilde mine Svende stride for, at jeg ikke blev overgivet til Jøderne; men nu er mit Rige ikke derfra. ³⁷ Pilatus sagde da til ham: altsaa er du dog Konge! Jesus svarede: du siger det; Konge er jeg. Jeg er dertil født og dertil kommen til Verden, at jeg skal give Sandheden Vidnesbyrd; hver den, som er af Sandheden, hører min Røst. ³⁸ Pilatus siger til ham: hvad er Sandhed?

Og da han havde sagt dette, gik han atter ud til Jøderne og siger til dem: jeg finder ingen Skyld hos ham. ³⁹ Men I have den Sædvane, at jeg giver eder een løs om Paasken; ville I da, at jeg skal give eder Jødernes Konge løs? ⁴⁰ Saa raabte de alle og sagde: ikke ham; nej Barabbas! Men Barabbas var en Røver.

Jesus domfældes af Pilatus.

19 Da tog altsaa Pilatus Jesus og hudstrøg ham. ² Og Stridsmændene flettede en Krone af Tornekappe om ham, og de gik hen til ham og sagde: ³ Hil være dig, du Jødernes Konge! og de sloge ham i Ansigtet. ⁴ Og Pilatus gik atter ud, og han siger til dem: se, jeg fører ham ud til eder, for at I skulle vide, at jeg finder ingen Skyld hos ham. ⁵ Saa gik Jesus ud, med Tornekronen og Purpurkappen paa. Og Pilatus siger til dem: se det Menneske!

⁶ Da nu Ypperstepræsterne og Svendene. saa ham, raabte de og sagde: korsfæst, korsfæst ham! Pilatus siger til dem: tager I ham og korsfæster ham; thi jeg finder ingen Skyld hos ham. ⁷ Jøderne svarede ham: vi have en Lov, og efter den Lov er han skyldig at dø, fordi han har gjort sig selv til Guds Søn.

⁸ Da nu Pilatus hørte denne Tale, blev han end mere bange, ⁹ og han gik atter ind i Borgen og siger til Jesus: hvor er du fra? Men Jesus gav ham intet Svar.

¹⁰ Pilatus siger da til ham: taler du ikke til mig? véd du ikke, at jeg har Magt til at lade dig løs og Magt til at korsfæste dig? ¹¹ Jesus svarede ham: du havde slet ingen Magt over mig, dersom den ikke var givet dig ovenfra; derfor har den, som overgav mig til dig, større Synd. ¹² Som Følge heraf søgte Pilatus at lade ham løs. Men Jøderne raabte og sagde: dersom du lader ham løs, er du ikke Kejserens Ven; hver den, som gjør sig til Konge, sætter sig op imod Kejseren.

¹³ Da nu Pilatus hørte disse Ord, førte han Jesus ud og satte sig paa Dommersædet, paa et Sted, som kaldes Stenlagt (paa Hebraisk: Gabbata). ¹⁴ Men det var Beredelsesdag i Paasken ved den sjette Time. Og han siger til Jøderne: se, det er eders Konge! ¹⁵ Saa raabte de: bort, bort med ham! korsfæst ham! Pilatus siger til dem: skal jeg korsfæste eders Konge? Ypperstepræsterne svarede: vi have ingen anden Konge end Kejseren. ¹⁶ Da overgav han ham saa til dem, til at korsfæstes.

Jesu Korsfæstelse og Død.

¹⁷ Saa toge de Jesus; og idet han selv har sit Kors, gik han ud til det saakaldte Hovedpandested, som paa Hebraisk hedder Golgata, ¹⁸ hvor de korsfæstede ham, og med ham to andre, en paa hver Side, men Jesus midt imellem. ¹⁹ Men Pilatus havde ogsaa skrevet en Overskrift og sat den paa Korset; og der stod skrevet: »Jesus Nasaræer, Jødernes Konge«. ²⁰ Denne Overskrift læste nu mange af Jøderne, fordi det Sted, hvor Jesus blev korsfæstet, var nær ved Staden, og den stod skrevet paa Hebraisk, Latin og Græsk. ²¹ Saa sagde Jødernes Ypperstepræster til Pilatus: skriv ikke: »Jødernes Konge«, men: »han sagde: jeg er Jødernes Konge«. ²² Pilatus svarede: hVad jeg har skrevet, har jeg skrevet.

²³ Da nu Stridsmændene havde korsfæstet Jesus, toge de hans Klæder og gjorde fire Dele, en Del til hver Stridsmand, og ligeledes Kjortelen; men Kjortelen var usyet, vævet fra øverst helt igjennem. ²⁴ Saa sagde de til hverandre: lader os ikke sønderskære den, men kaste Lod om den, hvis den skal være. For at Skriften skulde opfyldes: »De delte mine Klæder imellem sig, og om mit Klædebon kastede de Lod«. Dette gjorde altsaa Stridsmændene. ²⁵ Men ved Jesu Kors stod hans Moder og hans Moders Søster, Maria Klopas' Hustru og Maria Magdalene.

²⁶ Da nu Jesus saa sin Moder og den Discipel, som han elskede, staaende hos hende, siger han til sin Moder: Kvinde, se, det er din Søn. ²⁷ Derpaa siger han til Disciplen: se, det er din Moder. Og fra den Stund af tog Disciplen hende hjem til sit. ²⁸ Derefter, da Jesus vidste, at nu var Alting fuldbragt, for at Skriften kunde helt opfyldes, siger han: jeg tørster! ²⁹ Der stod et Kar fuldt af Eddike; de satte da en Svamp fuld af Eddike paa en Isopstængel og holdt den til hans Mund. ³⁰ Da

saa Jesus havde taget Eddiken, sagde han: det er fuldbragt! og han bøjede Hovedet og opgav Aanden.

³¹ Det var nu Beredelsesdag; og for at derfor Lege-merne ikke skulde blive paa Korset Hviledagen over (thi den Hviledag var stor), bade Jøderne Pilatus om, at deres Ben maatte blive knuste, og at de maatte tages bort. ³² Stridsmændene kom da og knuste Benene paa den første og paa den anden, som var korsfæstet med ham. ³³ Men da de kom til Jesus og saa, at han allerede var død, knuste de ikke hans Ben; ³⁴ derimod stak en af Stridsmændene ham i Siden med et Spyd, og strags kom der Blod og Vand ud.

³⁵ Og den, som har set det, har vidnet det, og hans Vidnesbyrd er sandt, og han ved, at han siger Sanden, for at ogsaa I skulle tro. ³⁶ Thi dette skete, for at Skriften skulde Opfyldes: »Intet Ben skal sønderbrydes derpaa«. ³⁷ Og atter siger et andet Skriftord: »De skulle se hen til ham, som de have gjennemstunget«.

Jesu Begravelse.

³⁸ Men Josef af Arimatæa, som var en Discipel af Jesus, men lønlig, af Frygt for Jøderne, bad derefter Pilatus om, at han maatte tage Jesu Legeme, og Pilatus tillod det. Saa kom han og tog hans Legeme. ³⁹ Men ogsaa Nikodemos, han som i Førstningen var kommen til ham ved Nattetide, kom og havde med en Blanding af Myrra og Aloe, omtrent hundrede Pund. ⁴⁰ De toge da Jesu Legeme og bandt det i Linklæder med de velugtende Urter, som det er Skik hos Jøderne at berede til Jordefærd. ⁴¹ Men paa det Sted, hvor han var bleven korsfæstet, var der en Have, og i Haven en ny Grav, ihvilken endnu aldrig nogen var lagt. ⁴² Der lagde de saa Jesus for Jødernes Beredelsesdags Skyld, fordi Graven var nær.

Paaskemorgen. Peder og Johannes. Maria Magdalene.

20 Men paa den første Dag i Ugen kommer Maria Magdalene aarle, medens det endnu var mørkt, til Graven, og hun ser Stenen borttagen fra Graven. ² Saa løber hun og kommer til Simon Peder og til den anden Discipel, som Jesus elskede, og siger til dem: de have taget Herren ud af Graven, og vi vide ikke, hvor de have lagt ham.

³ Da gik Peder og den anden Discipel ud, og de toge Vejen til Graven. ⁴ Men de løb begge to, og den anden Discipel løb forud, fastere end Peder, og kom først til Graven. ⁵ Og da han kigede ind, ser han Linklæderne ligge der; dog gik han ikke ind. ⁶ Saa kommer Simon Peder bag efter ham, og han gik ind i Graven og ser Linklæderne ligge der ⁷ og Tørklædet, som havde været paa hans Hoved, liggende, ikke ved Linklæderne, men rullet sammen paa et Sted for sig selv. ⁸ Da gik nu ogsaa den anden Discipel, som var kommen først til Graven, derind, og han saa og troede. ⁹ Thi endnu hav-

de de ikke forstaaet Skriften, at han maatte opstaa fra de døde. ¹⁰ Saa gik Disciplene atter hjem.

¹¹ Men Maria stod udenfor ved Graven og græd. Som hun nu græd, kigede hun ind i Graven, ¹² og hun ser to Engle i hvide Klæder sidde en ved Hovedet og en ved Fødderne, hvor Jesu Legeme havde ligget. ¹³ Og disse siger til hende: Kvinde, hvorfor græder du? Hun siger til dem: fordi de have taget min Herre bort; og jeg ved ikke, hvor de have lagt ham. ¹⁴ Da hun havde sagt dette, vendte hun sig om og ser Jesus staa der, og hun vidste ikke, at det var Jesus. ¹⁵ Jesus siger til hende: Kvinde, hvorfor græder du? hvem leder du efter? Hun mente, at det var Havemanden, og siger til ham: Herre, hvis du har baaret ham bort, saa sig mig, hvor du har lagt ham, saa vil jeg tage ham. ¹⁶ Jesus siger til hende: Maria! Hun vender sig og siger til ham paa Hebraisk: Rabbuni! (det betyder: Lærer). ¹⁷ Jesus siger til hende: rør ikke ved mig; thi jeg er endnu ikke faren op til Faderen; men gaa til mine Brødre og sig til dem: jeg farer op til min Fader og eders Fader, og min Gud og eders Gud. ¹⁸ Maria Magdalene kommer og melder Disciplene: jeg har set Herren! og at han havde sagt dette til hende.

Jesu Aabenbarelse for Disciplene.

¹⁹ Da det nu var Aften paa samme første Dagi Ugen, og medens Dørene der, hvor Disciplene vare, stode lukte af Frygt for Jøderne, kom Jesus og stod midt iblandt dem, og han siger til dem: Fred med eder!

²⁰ Og da han havde sagt dette, viste han dem sine Hænder og sin Side. Saa bleve Disciplene glade, da de saa Herren. ²¹ Han sagde da atter til dem: Fred med eder! Ligesom Faderen har udsendt mig, sender ogsaa jeg eder. ²² Og da han havde sagt dette, aandede han paa dem og siger til dem: modtager den Hellig-Aand! ²³ Dem, hvis Synder I forlade, ere de forladte, og dem, hvis Synder I holde fast, ere de fastholdte.

Jesu Aabenbarelse for Tomas.

²⁴ Men Tomas, en af de tolv, han som kaldes Didymos, var ikke hos dem, den Gang Jesus kom. ²⁵ De andre Disciple sagde da til ham: vi have set Herren. Men han sagde til dem: uden jeg ser Naglegabet i hans Hænder, og stikker min Finger i Naglegabet og stikker min Haand i hans Side, tror jeg ingenlunde.

²⁶ Og otte Dage efter vare hans Disciple atter inde, og Tomas med dem. Jesus kommer, medens Dørene vare lukte, og stod midt iblandt dem ogsagde: Fred med eder! ²⁷ Derpaa siger han til Tomas: ræk din Finger hid, og se mine Hænder, og ræk din Haand hid, og stik den i min Side, og vær ikke vantro, men troende. ²⁸ Tomas svarede og sagde til ham: min Herre og min Gud! ²⁹ Jesus siger til ham: fordi du har set mig, har du troet; salige ere de, som ikke have set og dog troet.

³⁰ Desuden gjorde Jesus for sine Disciple Øjne ogsaa mange andre Tegn, som ikke staa skrevne i denne Bog; ³¹ men dette er skrevet, for at I skulle tro, at Jesus er Kristus, Guds Søn, og for at I, naar I tro, skulle have Liv i hans Navn.

Jesu Aabenbarelse ved Tiberias-Søen.

21 Siden efter aabenbarede Jesus sig atter for Disciplene ved Tiberias-Søen; men han aabenbarede sig saaledes. ² Simon Peder og Tomas, som kaldes Didymos, og Natanael fra Kana i Galilæa og Sebedæos, Sønner og to andre af hans Disciple vare sammen. ³ Simon Peder siger til dem: jeg gaar ud at fiske. De siger til ham: vi gaa ogsaa med dig. De gik ud og gik om Bord i Skibet, og i den Nat fangede de intet. ⁴ Men da det nu gryede ad Dag, stod Jesus paa Strandbredden, dog vidste Disciplene ikke, at det var Jesus. ⁵ Jesus siger da til dem: Børnlille, have I ikke nogen Tilmad? De svarede ham: nej. ⁶ Men han sagde til dem: kaster Garnet ud paa højre Side af Skibet, saa skulle I finde. Saa kastede de ud, og de mægtede ikke mere at drage det op for Mængden af Fiske. ⁷ Den Discipel, som Jesus elskede, siger da til Peder: det er Herren! Da nu Simon Peder hørte, at det var Herren, bandt han sin Fiskerkjortel om sig — thi han var nøgen — og kastede sig i Søen; ⁸ men de andre Disciple kom med Baaden, slæbende Garnet med Fiskene; de vare. nemlig ikke langt fra Land, men omtrent to hundrede Alen. ⁹ Som de nu traadte i Land, se de der en Kulild og Fisk liggende derpaa og Brød. ¹⁰ Jesus siger til dem: bringer hid af Fiskene, som I nu have fanget. ¹¹ Simon Peder steg op og drog Garnet op paa Land, fuldt af store Fiske, et hundrede og tre og halvtredsindstyve; og endskjønt der var saa mange, sønderreves Garnet ikke. ¹² Jesus siger til dem: kommer hid og holder Davre. Men ingen af Disciplene vovede at udspørge ham: hvem er du? thi de vidste, at det var Herren. ¹³ Jesus gaar hen og tager Brødet og giver dem det, og ligeledes Fisken. ¹⁴ Dette var alt den tredje Gang, Jesus aabenbarede sig for sine Disciple, efter at han var staaet op fra de døde.

¹⁵ Da de saa havde holdt Davre, siger Jesus til Simon Peder: Simon Johannes' Søn, elsker du mig, mere end disse? Han siger til ham: ja, Herre, du véd, at jeg har dig kjær. Han siger til ham: fød mine Lam. ¹⁶ Han siger atter til ham anden Gang: Simon Johannes' Søn, elsker du mig? Han siger til ham: ja, Herre, du véd, at jeg har dig kjær. Han siger til ham: vær Hyrde for mine Faar. ¹⁷ Han siger til ham tredje Gang: Simon Johannes, Søn, har du mig kjær? Peder blev bedrøvet, fordi han den tredje Gang sagde til ham: har du mig kjær? og han sagde til ham: Herre, du véd alle Ting, du kjender, at jeg har dig kjær. Jesus siger til ham: fød mine Faar. ¹⁸ Sandelig, sandelig siger jeg dig, da du var ung, omgjordede du dig selv og gik hvorhen du vilde; men

naar du bliver gammel, skal du udrække dine Hænder, og en anden skal omgjorde dig og føre dig, hvorhen du ikke vil. ¹⁹ Men dette sagde han som Betegnelse af, hvordan en Død han skulde herliggjøre Gud med. Og da han havde sagt dette, siger han til ham: følg mig!

²⁰ Peder vender sig om og ser den Discipel følge, som Jesus elskede, ham som ogsaa ved Nadveren havde ligget op til hans Bryst og sagt: Herre, hvem er den, som forraader dig? ²¹ Da nu Peder saa ham, siger han til Jesus: Herre, men hvad skal han? ²² Jesus siger til ham: dersom jeg vil, at han skal blive, indtil jeg kom-

mer, hvad vedkommer det dig? følg du mig! ²³ Derfor kom det Ord ud iblandt Brødrene: den Discipel dør ikke. Og Jesus sagde dog ikke til ham: han dør ikke, men: dersom jeg vil, at han skal blive, indtil jeg kommer, hvad vedkommer det dig?

²⁴ Det er denne Discipel, som vidner om dette og har skrevet dette, og vi vide, at hans Vidnesbyrd er sandt. ²⁵ Men der er ogsaa mange andre Ting, som Jesus har gjort, saa at, dersom de skulde skrives enkeltvis, tænker jeg, at end ikke Verden selv kunde rumme de Bøger, der bleve skrevne.

Apostlenes Gjerninger

Jesu Himmelfart.

1 Den første Bog forfattede jeg, O Teofilos, om alt det, som Jesus begyndte baade at gjøre og at lære, ² indtil den Dag, da han blev optagen, efter at han havde givet Apostlene, som han havde udvalgt, deres Hverv ved den Hellig-Aand. ³ For dem fremstillede han ogsaa efter sin Lidelse sig selv levende med mange sikre Beviser, idet han i Løbet af fyrretyve Dage viste sig for dem og sagde dem det, som hører til Guds Rige.

⁴ Og medens han var sammen med dem, bød han dem, at de ikke maatte forlade Jerusalem, men oppebie Faderens Forjættelse, som I, sagde han, have hørt af mig; ⁵ thi Johannes døbte med Vand, men I skulle døbes med den Hellig-Aand ikke mange Dage herefter.

⁶ Da de nu vare komne sammen, spurgte de ham og sagde: Herre, gjenopretter du paa denne Tid Kongedømmet for Israel? ⁷ Han sagde til dem: det staar ikke til eder at kjende Tider eller Timer, som Faderen har fastsat i sin egen Magt; ⁸ men I skulle faa Kraft, naar den Hellig-Aand kommer over eder, og I skulle være mine Vidner baade i Jerusalem og i hele Judæa og Samaria og indtil Jordens yderste Ende.

⁹ Og da han havde sagt dette, hævedes han op, medens de saa derpaa, og en Sky unddrog ham fra deres Øjne. ¹⁰ Og som de stode og stirrede mod Himlen, idet han for bort, se, da stod der hos dem to Mænd i hvide Klæder, ¹¹ hvilke ogsaa sagde: galilæiske Mænd, hvi staa I og se mod Himlen? Denne Jesus, som blev optagen fra eder til Himlen, skal komme paa samme Maade, som I skuede ham fare til Himlen.

Disciplene i Jerusalem i Ventedagene. Mattias vælges til Apostel.

¹² Da vendte de tilbage til Jerusalem fra det saakaldte Olie-Bjærg, som ligger nær ved Jerusalem, en Sabbatsvej derfra. ¹³ Og da de vare komne derind, steg de op i Overstuen, hvor de havde deres Tilhold, Peder og Johannes og Jakob og Andreas, Filip og Tomas, Bartolomæos og Mattæos, Jakob Alfæos' Søn og Simon den Nidkjære og Judas Jakobs Søn. ¹⁴ Disse vare alle endrægtig vedholdende i Bønnen sammen med Kvinder og Jesu Moder Maria og med hans Brødre.

¹⁵ Og i disse Dage stod Peder op midt iblandt Brødrene (der var en Skare samlet paa omtrent hundrede og tyve Personer), og han sagde: ¹⁶ Mænd, Brødre, det Skriftord maatte opfyldes, som den Hellig-Aand har forudsagt gjennem Davids Mund om Judas, som blev Vejviser for dem, der grebe Jesus; ¹⁷ thi han var regnet iblandt os og havde faaet denne Tjenestes Lod. ¹⁸ Saa vandt han sig da en Jordlod for sin Uretfærdigheds Løn, og han styrtede ned og brast itu, og alle hans Indvolde væltede ud. ¹⁹ (Det blev ogsaa vitterligt for alle, som bo i Jerusalem, saa at samme Jordlod paa deres eget Maal blev kaldt Hakeldama, det vil sige: Blodlod). ²⁰ Thi der er skrevet i Salme-Bogen: »Hans Bolig vorde øde, og der være ingen, som bor i den«; og: »Lad en anden faa hans Embede«. ²¹ Saa maa da en af de Mænd, der færdedes med os i al den Tid, da Herren Jesus gik ind og ud hos os, ²² lige fra Johannes' Daab af indtil den Dag, han blev optagen fra os: af disse maa en tilligemed os vorde Vidne om hans Opstandelse.

²³ Og de fremstillede tvende, Josef kaldet Barsabbas med Tilnavnet Justus, og Mattias. ²⁴ Og de bade og sagde: du, Herre, som kjender alles Hjerter, udpeg den ene, som du har udvalgt af disse to, ²⁵ til at faa denne Tjenestes og Apostelgjernings Sted, som Judas gik bort fra for at drage til sit eget Sted. ²⁶ Og de gave dem Lodder, og Loddet faldt paa Mattias, og han blev regnet sammen med de elleve Apostle.

Pinsejærtagnet.

2 Og medens Pinsedagen stod paa, vare de alle tilhobe samlede. ² Og der kom pludselig fra Himlen en Brusen ligesom af et fremfarende voldsomt Vindstød, og fyldte hele Huset, hvor de sad. ³ Og der viste sig for dem Tunger ret som af Ild, der fordelte sig og satte sig paa enhver især af dem; ⁴ og de bleve alle fyldte med den Hellig-Aand og begyndte at tale i andre Tungemaal, efter som Aanden gav dem at udtale.

⁵ Men der var Jøder, bosiddende i Jerusalem, gudfrygtige Mænd af alskens Folkeslag under Himlen. ⁶ Da nu denne Lyd hørtes, kom Mængden sammen og blev forvirret; thi hver især hørte dem tale paa hans eget Maal. ⁷ Og de forbavsedes alle og undrede sig og sagde: se, ere alle disse, som tale, ikke Galilæere? ⁸ hvorledes høre vi dem da tale hver paa vort eget Maal, hvori vi ere fødte, ⁹ Partere og Medere og Elamitere, og vi som bo i Mesopotamien, Judæa og Kappadokien, Pontos og Asien, ¹⁰ Frygien og Pamfylrien, Ægypten og Li-

byens Egne ved Kyrene, og vi tilrejsende Romere,
¹¹ baade Jøder og Proselyter, Kretere og Arabere: vi høre dem i vore Tungemaal tale Guds Storværker! ¹² Og de forbavsedes alle og vare tvivlraadige og sagde den ene til den anden: hvad skal dette sige? ¹³ Men andre sagde spottende: de ere fulde af sød Vin!

Peders Tale til Folket. Tre tusende lægges til Menigheden.

¹⁴ Men Peder stod frem tilligemed de elleve, løftede sin Røst og taledede til dem: Jødiske Mænd og alle I, som bo i Jerusalem, dette være eder vitterligt, og laaner Øre til mine Ord. ¹⁵ Det er nemlig ikke, som I formode, at disse ere drukne; det er jo den tredje Time paa Dagen. ¹⁶ Men dette er det, som er sagt ved Profeten Joel: ¹⁷ »Og det skal ske i de sidste Dage, siger Gud, da vil jeg udgyde af min Aand over alt Kjød, og eders Sønner og eders Døtre skulle profetere, og eders Ungersvende skulle se Syner, og eders Oldinge skulde drømme Drømme; ¹⁸ ja ogsaa over mine Trælle og over mine Trælkvinder vil jeg i de Dage udgyde af min Aand, og de skulle profetere. ¹⁹ Og jeg vil give Undere paa Himlen oventil og Tegn paa Jorden nedentil, Blod og Ild og rygende Damp. ²⁰ Solen skal forvandles til Mørke, og Maanen til Blod, førend Herrens Dag den store og herlige kommer. ²¹ Og det skal ske, hver den, som paakalder Herrens Navn, skal frelses«.

²² Israelitiske Mænd, hører disse Ord! Jesus af Nasaret, en Mand, der fra Gud var godtgjort for eder ved Kraft-Gjerninger og Undere og Tegn, som Gud gjorde ved ham midt iblandt eder, alt som I selv vide, ²³ ham, som efter Guds fastsatte Raad og Forudviden var givne hen, have I ved lovløses Haand naglet til Korset og taget af Dage. ²⁴ Og ham oprejste Gud efter at have løst Dødens Veer, efterdi det ikke var muligt, at han kunde holdes af den. ²⁵ Thi David sigter til ham, naar han siger: »Jeg skuede Herren for mig stadelig, thi han er ved min højre Side, for at jeg ikke skal rokkes.

²⁶ Derfor glædede mit Hjærte sig, og min Tunge jublede, ja endog mit Kjød skal have Bo i Haab; ²⁷ thi du vil ikke lade min Sjæl blive i Dødsriget, ej heller lade din hellige se Forraadnelse. ²⁸ Du kundgjorde mig Livets Veje, du vil fylde mig med Glæde for dit Aasyn«.

²⁹ Mænd, Brødre, lader mig tale frit ud til eder om Stamfaderen David, at han baade døde og blev begravet, og hans Grav er hos os indtil denne Dag. ³⁰ Da han nu var en Profet og vidste, at Gud med Ed havde tilsvoret ham, at af hans Lænds Frugt skulde en sidde paa hans Trone, ³¹ saa forudsaa han og taledede det om Kristi Opstandelse, at hverken blev han efterladt i Dødsriget, ej heller saa hans Kjød Forraadnelse. ³² Denne Jesus har Gud oprejst, hvormed alle vi ere Vidner.

³³ Efter at han saa er bleven ophøjet ved Guds højre Haand og af Faderen har modtaget den Hellig-Aands

Forjættelse, har han udgydt denne, som I selv baade se og høre. ³⁴ Thi ikke David opfor til Himlene, men han siger selv: »Herren sagde til min Herre: sæt dig ved min højre Side, ³⁵ indtil jeg faar lagt dine Fjender som Fodskammel for dine Fødder«. ³⁶ Saa vide da alt Israels Hus for vist, at denne Jesus, som I korsfæstede, ham har Gud gjort baade til Herre og til Kristus.

³⁷ Men da de hørte dette, gik der dem et Stik igjennem Hjærtet, og de sagde til Peder og de andre Apostle: hvad skulle vi gjøre, Mænd, Brødre! ³⁸ Og Peder sagde til dem: omvender eder, og hver af eder lade sig døbe paa Jesu Kristi Navn til sine Synders Forladelse, saa skulle I faa den Hellig-Aands Gave. ³⁹ Thi eder gjælder Forjættelsen og eders Børn og alle dem i det fjærne, saa mange som Herren vor Gud kalder hid. ⁴⁰ Og med andre flere Ord vidnede han, og han formanede dem og sagde: lader eder frelse fra denne vanartige Slægt. ⁴¹ De som nu toge imod hans Ord, bleve døbt, og der føjedes paa den Dag omtrent tre tusende Sjæle til. ⁴² Og de holdt trolig fast ved Apostlenes Lære og ved Samfundet, ved Brødets Brydelse og ved Bønnerne.

Menighedens Kaar i Jerusalem.

⁴³ Men der kom Frygt over hver Sjæl, og der skete mange Undere og Tegn ved Apostlene. ⁴⁴ Men alle de troende holdt sig sammen og havde alle Ting tilfælles; ⁴⁵ og deres Ejendomme og Gods solgte de og delte det ud til alle, efter som nogen havde det behov. ⁴⁶ Og medens de hver Dag vare endrægtig vedholdende i Helligdommen og brøde Brødet hjemme, fik de deres Føde med Fryd og Hjærtens Enfold, ⁴⁷ idet de lovede Gud og havde Yndest hos hele Folket. Og Herren føjede Dag for Dag sammen med dem saadanne, som lode sig frelse.

Peder helbreder en lam, og vidner for Folket om Jesus Kristus.

3 Men Peder og Johannes gik op til Helligdommen ved Bedetiden, den niende Time. ² Og en Mand, som var lam fra Moders Liv af, blev baaren derhen; ham lagde man hver Dag ved den Dør til Helligdommen, som kaldes »den skønne«, for at han kunde bede dem, der gik ind i Helligdommen, om Almisse. ³ Da han saa Peder og Johannes i Færd med at gaa ind i Helligdommen, bad han om. at faa en Almisse. ⁴ Men Peder tilligemed Johannes saa vist paa ham og sagde: se paa os! ⁵ Og han fæstede Øjet paa dem i Forventning om at faa noget af dem. ⁶ Men Peder sagde: Sølv og Guld ejer jeg ikke, men hvad jeg har, det giver jeg dig: i Jesu Kristi Nasarærens Navn staa op og gaa! ⁷ Og han greb ham ved hans højre Haand og rejste ham op; ⁸ og med det samme bleve hans Fødder og Ankler faste, og han sprang op og stod og begyndte at

gaa; og han gik ind med dem i Helligdommen, hvor han gik om og sprang og lovede Gud.

⁹ Og alt Folket saa ham gaa omkring og love Gud, ¹⁰ og de gjenkjendte ham, at det var ham, som plejede at sidde ved den skønne Port til Helligdommen for at faa Almisse; og de bleve fulde af Undren og Forbavselse over det, der var hændet ham.

¹¹ Medens han nu holdt fast ved Peder og Johannes, flokkedes alt Folket, opfyldt af Forbavselse, til dem ved den saakaldte Salomons Buegang. ¹² Og da Peder saa det, tog han til Orde til Folket: Israelitiske Mænd, hvi undre I eder over denne, eller hvi stirre I paa os, som om vi ved egen Kraft eller Guds frygt havde gjort, at han kan gaa? ¹³ Abrahams og Isaks og Jakobs Gud, vore Fædres Gud, har herliggjort sin Tjener Jesus, hvem I have overgivet og fornegtet overfor Pilatus, medens han havde besluttet at lade ham løs. ¹⁴ I derimod fornegtede den hellige og retfærdige, og I bade om, at en Morder maatte skjænktes eder; ¹⁵ men Livsens Op-hav ihjelsloge I; og ham oprejste Gud fra de døde, hvorom vi ere Vidner. ¹⁶ Og i Troen paa hans Navn har hans Navn gjort denne stærk, hvem I se og kjende, og Troen, som vakt ved det, har givet ham denne Før-lighed i Paasyn af eder alle.

¹⁷ Og nu, Brødre, jeg véd, at I handlede af Uvidenhed, saavel som eders Øverster; ¹⁸ men Gud opfyldte paa denne Maade, hvad han forud havde forkyndt gennem alle Profeternes Mund, at hans Salvende skulde lide. ¹⁹ Saa omsinder eder da og vender om, for at eders Synder maa vorde udslettede, for at der maa komme Husvaleses-Timer fra Herrens Aasyn, ²⁰ og at han maa udsende den for eder bestemte Kristus, Jesus, ²¹ hvem Himlen maa huse indtil alle Tings Gjenoprettelses-Tider, om hvilke Gud har talet gennem sine hellige Profeters Mund fra Arilds Tid. ²² Moses har sagt: »En Profet ligesom mig skal Herren eders Gud oprejse eder af eders Brødre; ham skulle I høre i alt, hvad som han taler til eder; ²³ men det skal ske, enhver Sjæl, som ikke hører den Profet, skal udryddes udaf Folket«. ²⁴ Og fremdeles have alle Profeterne fra Samuel og de følgende af, saa mange som have talet, ogsaa forkyndt disse Dage.

²⁵ I ere Børn af Profeterne og af den Pagt, som Gud sluttede med vore Fædre, idet han sagde til Abraham: »Og i din Sæd skulle alle Jordens Slægter velsignes«. ²⁶ For eder først oprejste Gud sin Tjener og udsendte ham til at velsigne eder, idet enhver af eder vender sig bort fra sin Ondskab.

Peder og Johannes stilles for Raadet, som forbyder dem at vidne om Jesus.

4 Men medens de taledes til Folket, kom Præsterne og Helligdommens Vagthøvding og Saddukæerne over dem; ² thi de harmedes over, at de lærte Folket og i Jesus forkyndte Opstandelsen fra de døde; ³ og de

lagde Haand paa dem og satte dem under Varetægt indtil den næste Dag; thi det var allerede Aften. ⁴ Men mange af dem, der havde hørt Ordet, bleve troende, og Tallet af Mændene blev omtrent fem tusende.

⁵ Og det skete den næste Dag, da forsamledes deres Øverster og Ældste og Skriftekloge i Jerusalem, ⁶ og Ypperstepræsten Annas og Kajfas og Johannes og Alexander og alle, som vare af ypperstepræstelig Slægt. ⁷ Og de stillede dem midt i Kredsen og spurgte: i hvad for en Kraft eller i hvad for et Navn have I gjort dette?

⁸ Da sagde Peder til dem, fyldt af den Hellig-Aand: Folkets Øverster og Ældste! ⁹ naar vi i Dag for en Velgjerning mod et svageligt Menneske forhøres om, hvorved han er bleven frelst, ¹⁰ saa være det vitterligt for eder alle og for hele Israels Folk, at i Jesu Kristi Nasarærens Navn, hans, som I korsfæstede, men som Gud oprejste fra de døde, i dette Navn staar han her karsk for eders Øjne. ¹¹ Han er »den Sten, som blev agtet for intet af eder Bygmestre, men som er bleven til Hovedhjørneste«. ¹² Og Frelsen er ikke i nogen anden, thi der er ikke heller under Himlen noget andet Navn, som er givet blandt Mennesker, i hvilket vi skulle frelses.

¹³ Men da de saa Peders og Johannes' Frimodighed og skjønnede, at de vare ulærde Mænd og Lægfolk, undrede de sig, og de gjenkjendte dem, at de havde været med Jesus. ¹⁴ Og da de saa den helbredte Mand staaende hos dem, havde de intet at sige imod. ¹⁵ De bøde, nu, at de skulde gaa udenfor Raadet, og raadsloge med hverandre og sagde: ¹⁶ hvad skulle vi gjøre ved disse Mennesker? thi at der ved dem er sket et vitterligt Tegn, er aabenbart for alle, som bo i Jerusalem, og vi kunne ikke negte det. ¹⁷ Dog, for at det ikke skal brede sig videre ud i Folket, saa lader os true dem, at de ikke mere paa dette Navn maa tale til noget Menneske.

¹⁸ Og de kaldte dem ind og bøde dem, at de aldeles ikke maatte mæle eller lære paa Jesu Navn. ¹⁹ Men Peder og Johannes svarede og sagde til dem: I maa dømmes, om det er ret i Guds Øjne at lyde eder mere end Gud; ²⁰ thi vi kunne ikke andet end tale det, som vi have set og hørt. ²¹ Men de truede dem endnu en Gang og lode dem løs, da de for Folkets Skyld ikke fandt, hvorledes de skulde kunne straffe dem, thi alle prise-de Gud for det, som sket var. ²² Den Mand, paa hvem dette Helbredelses-Tegn var sket, var nemlig over fyrretyve Aar gammel.

²³ Da de nu vare blevne løsladte, kom de til deres egne og fortalte dem alt, hvad Ypperstepræsterne og de Ældste havde sagt til dem. ²⁴ Men da de hørte det, opløftede de endrægtelig Røsten til Gud og sagde: Herre, du som har skabt Himlen og Jorden og Havet og alt, hvad som er i dem, ²⁵ du, som gennem din Tjener Davids Mund har sagt: »Hvorfor fnyste Hedninger, og Folkeslag oplagde forfængelige Raad! ²⁶ Jordens Konger traadte op, og Høvdingerne samlede sig tilhobe

mod Herren og imod hans Salvedel«²⁷ De samlede sig jo i Sandhed i denne Stad imod din hellige Tjener Jesus, hvem du salvede, baade Herodes og Pontius Pilatus tilligemed Hedninger og Israels Folkestammer,²⁸ for at gjøre, hvad din Haand og dit Raad havde forud bestemt skulde ske.²⁹ Og nu, Herre, se til deres Trusler, og giv dine Tjenere med al Frimodighed at tale dit Ord,³⁰ medens du udrækker din Haand til Helbredelse, og Tegn og Undere ske ved din hellige Tjeners Jesu Navn!³¹ Og da de havde bedet, rystedes Stedet, hvor de vare samlede, og de bleve alle fyldte med den Hellig-Aand, og de taledes Guds Ord med Frimodighed.

Menighedens Kjærligheds-Samfund.

³² Men Mængden af de troende havde eet Hjærte og een Sjæl, og end ikke een sagde, at noget af det, han ejede, var hans eget, men de havde alle Ting tilfælles.³³ Og med stor Kraft aflagde Apostlene Vidnesbyrdet om Herrens Jesu Kristi Opstandelse, og stor Naade var over dem alle.³⁴ Der var nemlig heller ikke nogen trængende iblandt dem; thi alle, som vare Ejere af Jordlodder eller Huse, solgte dem og bragte Salgsværdens³⁵ og lagde den ved Apostlenes Fødder; og det blev uddelt til enhver, efter som nogen havde det behov.³⁶ Og Josef, som af Apostlene havde faaet Tilnavnet Barnabas (det er udlagt: »Formaningens Søn«), en Levit, født paa Kypem, ³⁷ solgte en Mark, som han ejede, og bragte Pengene og lagde dem for Apostlenes Fødder.

Ananias og Safira. Apostlene gjøre mange Tegn.

5 Men en Mand ved Navn Ananias med sin Hustru Safira solgte en Ejendom,² og han stak noget af Salgsværdens til Side med sin Hustrus Vidende og bragte en Del deraf og lagde den ved Apostlenes Fødder.³ Men Peder sagde: Ananias, hvorfor har Satan fyldt dit Hjærte, saa du har løjet for den Hellig-Aand og stukket noget af Jordloddens Værd til Side?⁴ Var den ikke din, medens du ejede den, og stod det, den blev solgt for, ikke til din Raadighed? Hvorfor har du foresat dig denne Gjerning i dit Hjærte? du har ikke løjet for Mennesker, men for Gud!⁵ Men da Ananias hørte disse Ord, faldt han om og udaandede. Og der kom en stor Frygt over alle dem, som hørte derpaa.⁶ Men de unge stode op og lagde ham tilrette og bare ham ud og begrove ham.

⁷ Og det skete, efter omtrent tre Timers Mellemrum, da kom hans Hustru ind uden at vide, hvad der var sket.⁸ Og Peder tog til Orde til hende: sig mig, var det saa meget, I solgte Jordloden for? Og hun sagde: ja, for saa meget.⁹ Men Peder sagde til hende: hvorfor ere I dog blevne enige om at friste Herrens Aand? se, Fødderne af dem, der have begravet din Mand, ere for Døren, og de skulle bære dig ud.¹⁰ Og paa Stedet faldt hun om for hans Fødder og udaandede; og da de un-

ge Karle kom ind, fandt de hende død, og de bare hende ud og begrove hende hos hendes Mand.¹¹ Og der kom en stor Frygt over hele Menigheden og over alle, som hørte dette.

¹² Men ved Apostlenes Hænder skete der mange Tegn og Undere blandt Folket, og de vare alle samdrægtig i Salomons Buegang.¹³ Men af de øvrige turde ingen holde sig til dem; dog satte Folket dem højt,¹⁴ og der førtes stadig flere troende til Herren, Mængder baade af Mænd og Kvinder,¹⁵ saa at man endog bar de syge ud paa Gaderne og lagde dem paa Løjbenke og Baarer, for at endog kun Skyggen af Peder, naar han kom gaaende, kunde falde paa en af dem.¹⁶ Ja, ogsaa fra Byerne omkring Jerusalem flokkedes Mængden og havde med sig syge og saadanne, som plagedes af urene Aander, og disse bleve alle helbredte.

Apostlene fængsles, stilles for Raadet og piskes.

¹⁷ Men Ypperstepræsten stod op og alle de, som holdt med ham, nemlig Saddukæernes Parti, og de bleve fulde af Nidkjærhed¹⁸ og lagde Haand paa Apostlene og satte dem i det almindelige Fængsel.¹⁹ Men en Herrens Engel aabnede om Natten Fængslets Døre og førte dem ud og sagde:²⁰ gaar hen og staar frem og taler i Heligdommen alle dette Livs Ord til Folket.²¹ Og da de havde hørt dette, gik de ved Daggry ind i Heligdommen og lærte. Men Ypperstepræsten og de, som holdt med ham, kom og sammenkaldte Raadet og alle Israels Børns Ældste, og de sendte Bud til Fængslet for at hente dem.²² Men Svendene, som kom derhen, fandt dem ikke i Fængslet, og de kom tilbage, meldte og sagde:²³ Fængslet fandt vi fuldt paalidelig lukket, og Vagterne staaende for Dørene; men da vi lukkede op, fandt vi ingen derinde.²⁴ Og da Heligdommens Vagthøvding og Ypperstepræsterne hørte disse Ord, bleve de tvivlraadige om dem, hvad dette skulde blive til.²⁵ Men der kom en og meldte dem: se, de Mænd, som I satte i Fængslet, staa i Heligdommen og lære Folket.

²⁶ Da gik Vagthøvdingen hen med Svendene og hentede dem, dog ikke med Vold, thi de frygtede for Folket, at de skulde blive stenede.²⁷ Og da de havde hentet dem, stillede de dem frem i Raadet. Og Ypperstepræsten spurgte dem og sagde:²⁸ forbøde vi eder ikke strengelig at lære paa dette Navn? og se, I have opfyldt Jerusalem med eders Lære, og I ville føre dette Menneskes Blod over os.²⁹ Men Peder og Apostlene svarede og sagde: man bør adlyde Gud mere end Mennesker.³⁰ Vore Fædres Gud Oprejste Jesus, hvem I hængte paa et Træ og sloge ihjel.³¹ Ham ophøjede Gud ved sin højre Haand til en Høvding og Frelser, til at give Israel Omvendelse og Syndernes Forladelse.³² Og vi ere hans Vidner om disse Ord, saavelsom den Hellig-Aand, som Gud har givet dem, der adlyde ham.

³³ Men da de hørte det, skar det dem i Hjærtet, og de raadsloge om at tage dem af Dage. ³⁴ Men der stod en op i Raadet, en Farisæer ved Navn Gamaliel, en af hele Folket højagtet Lovlærer, og han bød, at man skulde lade Mændene gaa lidt udenfor. ³⁵ Og han sagde til dem: Israelitiske Mænd, tager eder vare med disse Mennesker, I ville til at gjøre. ³⁶ Thi for en Tid siden opstod Tevdas og gav sig ud for at være noget, og et Tal af omtrent fire hundrede Mænd sluttede sig til ham; han blev aflivet, og alle hans Tilhængere adspredtes og bleve til intet. ³⁷ Efter ham opstod Judas Galilæer i Skatte-Udskrivningens Dage og fik en Folkehob til at falde fra i hans Spor; ogsaa han blev tagen af Dage, og alle hans Tilhængere bleve adsplittede. ³⁸ Og nu siger jeg eder, holder eder fra disse Mennesker, og lader dem være; thi dersom denne Id eller dette Værk er af Mennesker, vil det falde hen; ³⁹ men er det af Gud, ville I ikke mægte at fælde dem; — lader eder ikke findes kæmpende ogsaa mod Gud! ⁴⁰ Og de lode ham, og efter at have kaldt Apostlene for sig og pisket dem, forbøde de dem at tale paa Jesu Navn og lode dem løs.

⁴¹ Saa gik de da bort fra Raadets Aasyn, glade over, at de vare blevne agtede værdige til at vanæres for Navnets Skyld. ⁴² Og de holdt ikke op med hver Dag i Helligdommen og hjemme at lære og at forkynde Evangeliet om Jesus som Kristus.

Syv Fattigforstandere udvælges.

6 Men i disse Dage, da Disciplene bleve mange, opkom der Knurren af Hellenisterne mod Hebræerne, fordi deres Enker bleve tilsidesatte ved den daglige Uddeling. ² Men de tolv kaldte Disciplenes Mængde hid og sagde: det er ikke sømmeligt, at vi forlade Guds Ord og tjene for Borde; ³ men udser eder, Brødre, syv Mænd iblandt eder, som have godt Lov, fulde af Aand og Visdom; dem ville vi saa sætte til dette Hverv; ⁴ men vi ville holde trolig ved i Bønnen og Ordets Tjeneste. ⁵ Og denne Tale vandt Bifald i hele Mængdens Øjne; og de udvalgte Stefan, en Mand fuld af Tro og den Hellig-Aand, og Filip og Prokoros og Nikanor og Timon og Parmenas og Nikolaos, en Proselyt fra Antiochia; ⁶ dem stillede de frem for Apostlene, og disse bade og lagde Hænderne paa dem.

⁷ Og Guds Ord voksede, og Tallet paa Disciplene i Jerusalem øgedes saare, og en stor Hob af Præsterne adløde Troen.

Stefans Prædiken. Han stilles for Raadet.

⁸ Men Stefan gjorde, fuld af Naade og Kraft, store Undere og Tegn iblandt Folket. ⁹ Men der opstod nogle af den Synagoge, som kaldes de frigivnes og Kyrenernes og Alexandrinernes, og af dem fra Kilikien og Asien, og tvistede med Stefan. ¹⁰ Og de mægtede ikke at modstaa den Visdom og den Aand, han taledede i.

¹¹ Da satte de lønlig nogle Mænd ud paa at sige: vi have hørt ham tale bespottende Ord imod Moses og Gud; ¹² og de ophidsede Folket og de Ældste og de Skriftkloge og kom over ham og slæbte ham med og førte ham for Raadet. ¹³ Og de fremstillede falske Vidner, som sagde: dette Menneske holder ikke op med at tale Ord imod det hellige Sted og Loven; ¹⁴ thi vi have hørt ham sige: denne Jesus af Nasaret skal nedbryde dette Sted og forandre de Skikke, som Moses har overgivet os. ¹⁵ Og da de fæstede Blikket paa ham, alle de som sad i Raadet, saa de hans Aasyn ret som en Engels Aasyn.

Stefans Tale for Raadet. Han bliver stenet.

7 Og Ypperstepræsten sagde: har dette sig saaledes? ² Men han sagde: I Mænd! Brødre og Fædre, hører! Herlighedens Gud viste sig for vor Fader Abraham, medens han var i Mesopotamien, førend han havde bosat sig i Karan, ³ og sagde til ham: »Drag ud af dit Land og din Slægt, og gaa til det Land, som jeg vil vise dig«. ⁴ Da drog han ud af Kaldæernes Land og bosatte sig i Karan. Og derfra flyttede Gud ham, efter at hans Fader var død, til dette Land, som I nu ere bosatte i. ⁵ Og han gav ham ingen Ejendom i det, end ikke en Fodsbred Land, men forjættede at give ham det i Eje og hans Sæd efter ham, skjönt han intet Barn havde. ⁶ Men Gud taledede saaledes: »Hans Sæd skal være i Udlændighed i et fremmed Land, og man skal gjøre den til Trælle og handle ilde med den i fire hundrede Aar; ⁷ og det Folk, som de skulle trælle for, skal jeg dømme, sagde Gud, og derefter skulle de drage ud og dyrke mig paa dette Sted«.

⁸ Og han gav ham Omskærrelsens Pagt; og saa avlede han Isak og omskar ham paa den ottende Dag, og Isak avlede Jakob, og Jakob de tolv Stamfædre. ⁹ Og Stamfædrene bare Avind mod Josef og solgte ham til Ægypten; og Gud var med ham ¹⁰ og udfriede ham af alle hans Trængsler og gav ham Naade og Visdom overfor Farao, Ægyptens Konge; og han indsatte ham til Styre over Ægypten og hele sit Hus.

¹¹ Men der kom en Hungersnød over hele Ægypten og Kanaan, og en stor Trængsel, og vore Fædre fandt ikke Føde. ¹² Men da Jakob hørte, at der var Korn i Ægypten, afsendte han vore Fædre første Gang. ¹³ Og den anden Gang blev Josef gjenkendt af sine Brødre, og Josefs Herkomst blev vitterlig for Farao. ¹⁴ Men Josef sendte Bud og lod hente sin Fader Jakob og hele Slægten, fem og halvfjerdsindstyve Sjæle. ¹⁵ Og Jakob drog ned til Ægypten, og han døde og vore Fædre, ¹⁶ og de bleve flyttede til Sikem og lagte i den Grav, som Abraham købte for rede Penge af Emors Sønner i Sikem.

¹⁷ Men alt som Tiden for Forjættelsen, som Gud havde tilsagt Abraham, stundede til, voksede Folket og blev mangfoldigt i Ægypten, ¹⁸ indtil der opstod en an-

den Konge over Ægypten, som ikke kendte Josef.

¹⁹ Denne handlede træskelig med vor Slægt og handlede saa ilde med vore Fædre, at de maatte udsætte deres spæde Børn, for at de ikke skulde holdes i Live.

²⁰ Paa den Tid blev Moses født, og han var dejlig for Gud. Han blev i tre Maaneder opfostret i sin Faders Hus. ²¹ Og da han var bleven udsat, tog Faraos Datter ham op og opfostrede ham til sin Søn. ²² Og Moses blev opdragen i al Ægypternes Visdom, og han var mægtig i sine Ord og Gjerninger. ²³ Men da han var bleven henved fyrretyve Aar gammel, fik han Hu til at se til sine Brødre, Israels Børn. ²⁴ Og da han saa en lide Uret, forsvarede han ham og skaffede ham, der led Overlast, Hævn ved at slaa Ægypteren ihjel. ²⁵ Men han mente, at hans Brødre forstode, at Gud ved hans Haand gav dem Frelse; men de forstode det ikke. ²⁶ Og den følgende Dag kom han til nogle, som sloges, og han vilde holde dem til Fred og sagde: Mænd, I ere Brødre; hvorfor gjøre I hinanden Uret? ²⁷ Men den, som gjorde sin Næste Uret, stødte ham fra sig og sagde: hvem har indsat dig til Høvding og Dommer over os? ²⁸ Du vil da ikke aflive mig, ligesom du igaar aflivede Ægypteren? ²⁹ Og Moses flygtede for denne Tales Skyld, og han blev Udlænding i Midjans Land, hvor han avlede to Sønner.

³⁰ Og da fyrretyve Aar var omme, viste en Engel sig for ham i Sinaj-Bjærgets Ørk i en Tornebusks Ilds-Lue. ³¹ Da nu Moses saa det, undrede han sig over Synet; men da han gik hen for at betragte det, lød Herrens Røst: ³² »Jeg er dine Fædres Gud, Abrahams og Isaks og Jakobs Gud«. Og Moses bævede og vovede ikke at betragte det. ³³ Men Herren sagde til ham: »Løs Skoene af dine Fødder; thi det Sted, du staar paa, er hellig Jord. ³⁴ Jeg har grandt set Mishandlingen af mit Folk i Ægypten, og deres Suk har jeg hørt, og jeg er stegen ned for at udfri dem; og nu, kom hid, at jeg kan udsende dig til Ægypten«.

³⁵ Denne Moses, som de fornegtede og sagde til: »hvem har indsat dig til Høvding og Dommer?« ham udsendte Gud baade som Høvding og Befrier med den Engels Haand, som viste sig for ham i Tornebusken.

³⁶ Han førte dem ud, efter at have gjort Undere og Tegn i Ægyptens Land og i det røde Hav og i Ørken i fyrretyve Aar. ³⁷ Han er den Moses, som sagde til Israels Børn: »En Profet ligesom mig skal Gud oprejse eder udaf eders Brødre«. ³⁸ Det er ham, som i Menigheden i Ørken færdedes med Engelen, der talede til ham paa Sinaj Bjærg, og med vore Fædre, ham som modtog levende Ord at give os; ³⁹ ham vilde vore Fædre ikke være lydige, men de stødte ham fra sig og vendte sig med deres Hjærter til Ægypten, idet de sagde til Aron: ⁴⁰ »Gjør os Guder, som kunne drage foran os; thi denne Moses, som førte os ud af Ægyptens Land, vi vide ikke, hvad der er blevet af ham«.

⁴¹ Og de gjorde en Kalv i de Dage og frembare Offer til Gudebilledet, og de holdt sig lystige ved deres Hæn-

ders Gjerninger. ⁴² Men Gud vendte sig bort og gav dem hen til at dyrke Himlens Hær, alt som skrevet er i Profeternes Bog: »Frembare I mig vel Slagtofre og andre Ofre i fyrretyve Aar i Ørken, Israels Hus? ⁴³ Og I bare Moloks Telt og Guden Remfans Stjerne, de Billeder, som I gjorde for at tilbede dem; og jeg vil flytte eder bort hinsides Babylon«.

⁴⁴ Vore Fædre havde i Ørken Vidnesbyrdets Telt, alt som han, der talede til Moses havde paalagt ham at gjøre det efter det Forbillede, som han havde set; ⁴⁵ det toge og vore Fædre med Josva i Arv og førte det ind, da de indtog Hedningernes Land, hvilke Gud drev ud for vore Fædres Aasyn, indtil Davids Dage. ⁴⁶ Han fandt Naade for Guds Øjne og bad om at maatte finde et Husly for Jakobs Gud. ⁴⁷ Men Salomon byggede et Hus for ham. ⁴⁸ Dog bor den Højeste ikke i Huse, gjorde med Hænder, alt som Profeten siger: ⁴⁹ »Himlen er min Trone, og Jordan Skammel for mine Fødder; hvad for et Hus ville I bygge mig? siger Herren, eller hvad er min Hviles Sted? ⁵⁰ Har ikke min Haand gjort alt dette?«

⁵¹ I haardnakkede og uomskaarne paa Hjærter og Øren, I staa altid den Hellig-Aand imod; som eders Fædre, saaledes og I! ⁵² Hvem af Profeterne have eders Fædre ikke forfulgt? og de ihjelsloge dem, der forud forkyndte om den retfærdiges Komme, hvis Forrædere og Mordere I nu ere blevne! ⁵³ I, som modtog Loven paa Engles Anordning og overholdt den ikke!

⁵⁴ Men da de hørte dette, skar det dem i deres Hjærter, og de bede Tænderne sammen imod ham. ⁵⁵ Men fuld af den Hellig-Aand, som han var, skuede han ufravendt imod Himlen og saa Guds Herlighed og Jesus staaende ved Guds højre Side. ⁵⁶ Og han sagde: se, jeg skuer Himlene aabnede og Menneskesønnen staaende ved Guds højre Side. ⁵⁷ Men de raabte med høj Røst og holdt sig for Ørerne og stormede alle som een ind paa ham, ⁵⁸ og de kastede ham ud udenfor Staden og stenede ham. Og Vidnerne lagde deres Kapper af ved Fødderne af en ung Mand, som hed Savl; ⁵⁹ og de stenede Stefan, som paakaldte og sagde: Herre Jesus, modtag min Aand! ⁶⁰ Og han faldt paa Knæ og raabte med høj Røst: Herre, tilregn dem ikke denne Synd! og da han havde sagt dette, sov han hen.

Forfølgelse af Menigheden i Jerusalem. Evangeliet i Samaria.

8 Men Savl fandt ogsaa Velbehag i hans Aflivelse.

Men der opkom paa den Dag en stor Forfølgelse imod Menigheden i Jerusalem, og alle bleve adspredte om i Judæas og Samarias Egne, undtagen Apostlene. ² Men nogle gudfrygtige Mænd stedte Stefan til Jorde og holdt et stort Klagemaal over ham.

³ Men Savl hærgede Menigheden, idet han drog om i Husene slæbte Mænd og Kvinder ud og overgav dem i Fængsel.

⁴ De som nu vare blevne adspredte, droge omkring og prædikede Ordets gode Budskab. ⁵ Men Filip kom ned til Byen Samaria og prædikede Kristus for dem. ⁶ Og Skarerne holdt sig alle som een til det, som taledes af Filip, idet de hørte og saa de Tegn, som han gjorde. ⁷ Thi der var mange, som havde urene Aander, af hvem disse fore ud skrigende med høj Røst, og mange værkbrudne og lamme bleve helbredte. ⁸ Og der blev stor Glæde i samme By. ⁹ Men der var en Mand ved Navn Simon, som iforvejen havde været i Byen og øvet Trolddom og forbavset det samaritanske Folk, idet han gav sig ud for at være noget stort; ¹⁰ ham holdt alle sig til. baade smaa og store, og sagde: han er den Guds Kraft, som kaldes stor. ¹¹ Men de holdt sig til ham fordi han i lang Tid havde forbavset dem med sine Trolddomskunster. ¹² Men da de troede Filip, som forkyndte Evangeliet om Guds Rige og om Jesu Kristi Navn, lode de sig døbe, baade Mænd og Kvinder. ¹³ Men ogsaa Simon selv blev troende, og efter at være bleven døbt vedblev han at holde sig til Filip og var forbavset ved at se Tegn og store Kraft-Gjerninger ske.

¹⁴ Men da Apostlene i Jerusalem hørte, at Samaria Lærde modtaget Guds Ord, sendte de Peder og Johannes Lea til dem, ¹⁵ og disse droge derned og bade for dem, far at de maatte faa den Hellig-Aand. ¹⁶ Thi endnu var han ikke falden paa nogen af dem, men de vare ikkun døbt til Herrens Jesu Navn. ¹⁷ Da lagde de Hænderne paa dem, og de fik den Hellig-Aand.

¹⁸ Men da Simon saa, at Aanden blev given ved Apostlenes Haandspaalæggelse, bragte han Penge til dem og sagde: ¹⁹ giver ogsaa mig denne Magt, at hvem som jeg lægger Hænderne paa, maa faa den Hellig-Aand. ²⁰ Men Peder sagde til ham: gid dine Penge gaa til Grunde tilligemed dig, siden du har ment at kunne købe Guds Gave for Penge! ²¹ Du har ikke Lod eller Del i dette Ord; thi dit Hjærte er ikke redeligt for Gud. ²² Omvend dig derfor fra denne din Vanart, og bed Herren, om dog dit Hjærtes Paafund maatte tilgives dig. ²³ Thi jeg ser, at du er stedt i Beskheds Galde og Uretfærdigheds Baand. ²⁴ Men Simon Svarede og sagde: beder I for mig til Herren, for at intet af det, I have sagt, skal komme over mig.

²⁵ Da de saa havde vidnet og talet Herrens Ord, vendte de tilbage til Jerusalem, og de forkyndte Evangeliet for mange af Samaritanernes Byer.

Filip døber en ætiopisk Hofmand.

²⁶ Men en Herrens Engel taledes til Filip og sagde: staa op og drag Sønder paa ad den Vej, som gaar ned fra Jerusalem til Gasa. Den er øde. ²⁷ Og han stod op og gav sig paa Vej. Og se, en ætiopisk Mand, en Hofmand, en Stormand hos Ætiopernes Dronning Kanda-ke, som forestod hele hendes Skatkammer, var kommen for at tilbede i Jerusalem, ²⁸ og han var paa

Hjemvejen og sad i sin Vogn og læste Profeten Esajas. ²⁹ Men Aanden sagde til Filip: gaa der hen, og hold dig til denne Vogn.

³⁰ Og Filip løb derhen, og hørte ham læse Profeten Esajas, og han sagde: forstaar du ogsaa, hvad du læser? ³¹ Men han sagde: hvorledes skulde jeg kunne det, uden at nogen vejleder mig? Og han bad Filip stige op og sætte sig hos ham. ³² Men det Stykke af Skriften, som han læste, var dette: »Som et Faar blev han ført hen til at slagtes, og som et Lam, der er stumt overfor den, som klipper det, saaledes oplader han ikke sin Mund. ³³ I hans Fornedrelse blev hans Dom tagen bort; men hvem vil kunne skildre hans Slægt? thi hans Liv tages bort fra Jorden«.

³⁴ Men Hofmanden svarede og sagde til Filip: jeg beder dig, om hvem siger Profeten dette, om sig selv, eller om en anden? ³⁵ Og Filip oplod sin Mund, og idet han gik ud fra dette Skriftsted, forkyndte han ham Evangeliet om Jesus. ³⁶ Men som de droge hen ad Vejen, kom de til et Vand, og Hofmanden siger: se, her er Vand; hvad er der i Vejen for, at jeg bliver døbt? ³⁸ Og han lod Vognen holde, og de stege begge ned i Vandet, baade Filip og Hofmanden, og han døbte ham.

³⁹ Men da de stege op af Vandet, rykte Herrens Aand Filip bort, og Hofmanden saa ham ikke mere, thi han drog glad sin Vej. ⁴⁰ Men Filip blev funden i Asdod, og han drog omkring og prædikede Evangeliet for alle Byerne, indtil han kom til Kæsarea.

Sauls Omvendelse, Prædiken i Damask, Besøg i Jerusalem.

9 Men Savl, som endnu aandede Trusel og Mord imod Herrens Disciple, gik til Ypperstepræsten ² og bad ham om Breve til Damask, til Synagogerne der, for at han, dersom han fandt nogle, som hørte til Vejen, baade Mænd og Kvinder, kunde føre dem bundne til Jerusalem.

³ Men medens han var under Vejs, skete det, da han nærmede sig til Damask, at der pludselig omstraalede ham et Lys fra Himlen, ⁴ og han faldt til Jorden og hørte en Røst sige til ham: Savl, Savl, hvi forfølger du mig? ⁵ Men han sagde: hvem er du, Herre? ⁶ Og han svarede: jeg er Jesus, som du forfølger; dog, staa op og gaa ind i Byen, saa skal der tales til dig, hvad du bør gjøre. ⁷ Men de Mænd, som rejste sammen med ham, stode maalløse, idet de vel hørte Røsten, men ikke saa nogen. ⁸ Og Savl rejste sig fra Jorden, men da han aabnede sine Øjne, kunde han intet se. Og de toge ham ved Haanden og førte ham ind i Damask. ⁹ Og i tre Dage kunde han ikke se og hverken spiste eller drak.

¹⁰ Men der var i Damask en Discipel ved Navn Ananias, og Herren sagde i et Syn til ham: Ananias! Han sagde: se, her er jeg, Herre. ¹¹ Og Herren sagde til ham: staa op og gaa hen i den saakaldte lige Gade, og spørg i Judas, Hus efter en ved Navn Savl fra Tarsos;

thi se, han beder; ¹² og han har i et Syn set en Mand ved Navn Ananias komme ind og lægge Haanden paa ham, for at han skulde faa sit Syn igjen. ¹³ Men Ananias svarede: Herre, jeg har af mange hørt om denne Mand, hvor meget ondt han har gjort dine hellige i Jerusalem; ¹⁴ Bog her har han Fuldmagt fra Ypperstepræsterne til at binde alle dem, der paakalde dit Navn. ¹⁵ Men Herren sagde til ham: gaa; thi han er mig et udvalgt Redskab til at bære mit Navn frem baade for Hedningefolk og Konger og Israels Børn. ¹⁶ Thi jeg Vil selv vise ham, hvor meget han maa lide for mit Navns Skyld.

¹⁷ Og Ananias gik afsted og kom ind i Huset, og han lagde Hænderne paa ham og sagde: Broder Savl, Herren har afsendt mig, Jesus, som viste sig for dig paa Vejen, du kom ad, for at du skal faa dit Syn igjen Dog fyldes med den Hellig-Aand. ¹⁸ Og strags faldt der ligesom Skjæl fra hans Øjne og han fik sit Syn, og han stod op og blev døbt. ¹⁹ Og han fik Mad og kom til Kræfter.

Og han færdedes i nogle Dage med Disciplene i Damask; ²⁰ og strags prædikede han i Synagogerne Jesus, at han er Guds Søn. ²¹ Men alle de, som hørte det, forbavsedes og sagde: er dette ikke ham, som i Jerusalem lagde dem øde, der paakalde dette Navn? og her var han kommen i det Øjemed at føre dem bundne for Ypperstepræsterne!

²² Men Savl voksede mere i Kraft, og han gjendrev de Jøder, som boede i Damask, idet han beviste, at han er Kristus. ²³ Men da mange Dage vare omme, lagde Jøderne Raad op om at aflive ham; ²⁴ men Savl fik Nys om deres Efterstræbelse. Og de bevogtede endog Portene baade Dag og Nat, for at de kunde aflive ham; ²⁵ men hans Disciple toge ham ved Nattetid og skaffede ham ned gjennem Muren ved at fire ham ned i en Kurv.

²⁶ Men da han kom til Jerusalem, forsøgte han at slutte sig til Disciplene; men alle vare de bange for ham. da de ikke troede, at han var en Discipel. ²⁷ Men Barnabas tog sig af ham og førte ham til Apostlene og fortalte dem, hvorledes han paa Vejen havde set Herren, og at han havde talet til ham, og hvorledes han i Damask havde talet frimodig i Jesu Navn. ²⁸ Saa gik han ind og ud hos dem i Jerusalem ²⁹ og taledede frimodig i Herrens Navn. Og han taledede og tvistede med Hellenisterne; men de toge sig for at aflive ham. ³⁰ Og da Brødrene fik det at vide, førte de ham ned til Kæsarea og sendte ham bort til Tarsos.

Peder helbreder Æneas i Lydda og opvækker Tabita i Joppe.

³¹ Menigheden i hele Judæa og Galilæa og Samaria havde nu altsaa Fred, saa den opbyggedes og vandrede i Herrens Frygt, og den øgedes ved den Hellig-Aands Formaning.

³² Men det skete, medens Peder drog omkring iblandt alle, kom. han ogsaa ned til de hellige, som boede i Lydda. ³³ Og der fandt han en Mand ved Navn Æneas, som havde ligget til Sengs i otte Aar, thi han var værkbruden. ³⁴ Og Peder sagde til ham: Æneas, Jesus Kristus helbreder dig; staa op og red selv din Seng. Og strags stod han op. ³⁵ Og alle, som boede i Lydda og Saron, saa ham, og de omvendte sig til Herren.

³⁶ Men i Joppe var der en Discipelinde ved Navn Tabita (hvilket udlagt betyder: Hind); hun var fuld af gode Gjerninger og Almisser, som hun gav. ³⁷ Og det skete i de Dage, at hun blev syg og døde; og man toede hende og lagde hende i en Overstue. ³⁸ Men da Lydda var nær ved Joppe, og Disciplene hørte, at Peder var der, afsendte de to Mænd til ham og bade: vær ikke kjed. af at komme hen til os. ³⁹ Og Peder stod op og gik med dem; og da han kom derhen, førte de ham op i Overstuen, og alle Enkerne stode hos ham og græd og fremviste alle de Under- og Overklæder, som »Hinden« havde gjort, medens hun var hos dem.

⁴⁰ Men Peder drev alle ud og faldt paa Knæ og bad, og han vendte sig om imod Legemet og sagde: Tabita, staa op! Og hun aabnede sine Øjne, og da hun saa Peder, satte hun sig op. ⁴¹ Men han gav hende Haanden og rejste hende op; og han kaldte ad de hellige og Enkerne og fremstillede hende levende. ⁴² Og det blev vitterligt over hele Joppe, og mange kom til Tro paa Herren.

⁴³ Men det skete, at han blev mange Dage i Joppe hos en vis Simon, en Garver.

Peder døber Hedningen Kornelius.

10 Men der var en Mand i Kæsarea ved Navn Kornelius, en Høvedsmand af den saakaldte italiske Hær-Afdeling, ² en from Mand, som frygtede Gud med hele sit Hus, gav mange Almisser til Folket og stadig bad til Gud; ³ han saa grandgivelig i et Syn omtrent ved den niende Time paa Dagen en Guds Engel, som kom ind til ham og sagde til ham: Kornelius! ⁴ Men han stirrede paa ham og blev forfærdet og sagde: hvad er det, Herre? Og han sagde til ham: dine Bønner og dine Almisser ere stegne til Ihukommelse for Guds Aasyn. ⁵ og nu, send nogle Mænd til Joppe, og lad hente en vis Simon med Tilnavnet Peder; ⁶ han har Herberg hos en Garver Simon, som har et Hus ved Havet. ⁷ Og da Engelen, som taledede til ham, var gaaet bort, kaldte han ad to af sine Huskarle og en gud frygtig Stridsmand af dem, som vare ham hengivne, ⁸ og efter at han havde fortalt dem det altsammen, afsendte han dem til Joppe.

⁹ Men den næste Dag, medens de vare under Vejs og nærmede sig til Byen, steg Peder op paa Taget for at bede, ved den sjette Time. ¹⁰ Og han blev meget hungrig og ønskede at faa noget at spise; men me-

dens man lavede det til, kom der en Henrykkelse over ham,¹¹ og han skuer Himlen aabnet og en Ting komme ned, ligesom en stor Dug, der ved de fire Hjørner sænkedes ned paa Jorden;¹² i den var der alle Jordens firføddede og krybende Dyr og Himlens Fugle;¹³ og der lød en Røst til ham: staa op, Peder, slag og spis!¹⁴ Men Peder sagde: ingenlunde Herre; thi aldrig har jeg spist noget vanhelligt eller urent.¹⁵ Og atter lød der for anden Gang en Røst til ham: hvad Gud har renset, gjøre du ikke vanhelligt!¹⁶ Dette skete tre Gange, og strags blev Tingen optagen til Himlen.

¹⁷ Medens nu Peder ved sig selv var tvivlraadig om, hvad det Syn, han havde set, skulde sige, se, da stode de Mænd, som vare afsendte fra Kornelius, for Porten, efter at de havde opspurgt Simons Hus;¹⁸ og de kaldte og spurgte, om Simon med Tilnavnet Peder var til Herberg der.¹⁹ Medens Peder nu grundede over Synet, sagde Aanden til ham: se, der er nogle Mænd, der søge dig;²⁰ men staa op og stig ned, og drag med dem uden at tvivle, thi det er mig, som har afsendt dem.²¹ Og Peder steg ned til Mændene og sagde: se, det er mig, som I søge; hvad er Aarsagen til, at I ere komne hid?²² Men de sagde: en Hovedsmand Kornelius, en retfærdig Mand, som frygter Gud og har godt Lov af hele Jødernes Folk, har af en hellig Engel faaet det Svar fra Gud. at han skulde lade dig hente til sit Hus og høre Ord af dig.²³ Saa bød han dem ind og gav dem Herberg. Og den næste Dag stod han op og drog afsted med dem, og nogle af Brødrene fra Joppe drog med ham.

²⁴ Og den næste Dag kom de ind i Kæsarea. Men Kornelius gik og ventede paa dem, efter at have sammenkaldt sine Frænder og nærmeste Venner.²⁵ Da det nu skete, at Peder kom ind, gik Kornelius ham i Møde, faldt ham til Fode og tilbad ham.²⁶ Men Peder rejste ham op og sagde: staa op; ogsaa jeg er selv et Menneske.²⁷ Og under Samtale med ham gik han ind, og han finder mange samlede.²⁸ Og han sagde til dem: I vide, hvor utilladeligt det er for en jødisk Mand at omgaas med eller gaa ind til en af et fremmed Folk; dog mig har Gud vist, at jeg ikke maa kalde noget Menneske vanhelligt eller urent.²⁹ Derfor kom jeg ogsaa uden Indvending, da jeg fik Bud. Jeg spørger altsaa: af hvad Grund have I sendt Bud efter mig?

³⁰ Og Kornelius sagde: i Dag for fire Dage siden fæstede jeg indtil denne Time og holdt Bøn den niende Time i mit Hus; og se, en Mand stod for mig i straalende Klædebon,³¹ og han siger: Kornelius, din Bøn er bleven hørt, og dine Almisser ere ihukkommede for Guds Aasyn.³² Send derfor Bud til Joppe, og lad hente Simon med Tilnavnet Peder; han har Herberg i Simon Garvers Hus ved Havet; naar han kommer, skal han tale til dig.³³ Saa sendte jeg strags Bud til dig, og du har gjort vel i at komme. Nu ere altsaa alle vi her til Stede for Guds Øjne for at høre alt, hvad dig er paalagt fra Herren.

³⁴ Men Peder oplod Munden og sagde: i Sandhed forstaar jeg, at Gud ikke anser Personer,³⁵ men i ethvert Folk er den, som frygter ham og øver Retfærdighed, velkommen for ham; — ³⁶ det Ord udsendte han til Israels Børn, idet han sendte det gode Budskab om Fred ved Jesus Kristus; han er alles Herre.³⁷ I kjende selv det Ord, som er udgaaet over hele Judæa og begyndt fra Galilæa efter den Daab, som Johannes prædikede,³⁸ hvorledes Gud salvede Jesus af Nasaret med den Hellig-Aand og Kraft, og han drog omkring og gjorde vel og helbredte alle, som vare overvældede af Djævelen, fordi Gud var med ham.³⁹ Og vi ere Vidner om alt, hvad han gjorde baade i Jødernes Land og i Jerusalem, han som de ogsaa aflivede ved at hænge ham paa et Træ.⁴⁰ Ham oprejste Gud paa den tredje Dag og lod ham blive synlig,⁴¹ ikke for hele Folket, men for Vidner, som forud vare udvalgte af Gud, for os, som spiste og drak sammen med ham, efter at han var opstanden fra de døde.⁴² Og han har budet os at prædike for Folket og vidne, at han er den af Gud bestemte Dommer over levende og døde.⁴³ Ham give alle Profeterne det Vidnesbyrd, at hver den, som tror paa ham, skal faa Syndernes Forladelse ved hans Navn.

⁴⁴ Medens Peder endnu taledes disse Ord, faldt den Hellig-Aand paa alle dem, der hørte Talen.⁴⁵ Og de troende af Omskærelsen, saa mange som vare komne med Peder, forbavsedes over, at den Hellig-Aands Gave var bleven udgydt ogsaa over Hedningerne;⁴⁶ thi de hørte dem tale i Tungemaal og ophøje Gud.⁴⁷ Da tog Peder til Orde: mon vel nogen kan formene disse Vandet til at døbes, da de have faaet den Hellig-Aand saa vel som vi?⁴⁸ Og han paabød, at de skulde døbes i Herrens Navn. Da bade de ham blive der i nogle Dage.

Peder forsvarer Hedningernes Daab.

11 Men Apostlene og Brødrene, som vare i Judæa, hørte, at ogsaa Hedningerne havde modtaget Guds Ord.² Og da Peder var kommen op til Jerusalem, gik de af Omskærelsen i Rette med ham og sagde: ³ du er gaaet ind til uomskaarne Mænd, og har spist med dem.

⁴ Peder begyndte da og forklarede det i Sammenhæng for dem og sagde: ⁵ Jeg var i Byen Joppe og holdt Bøn, da jeg i en Henrykkelse saa et Syn: en Ting kom ned ligesom en stor Dug, der ved de fire Hjørner sænkedes ned fra Himlen, og den kom lige hen til mig; ⁶ jeg fæstede Øjet paa den og iagttog den, og jeg saa Jordens firføddede Dyr og de vilde og de krybende Dyr og Himlens Fugle; ⁷ men jeg hørte ogsaa en Røst sige til mig: staa op, Peder, slag og spis!⁸ Men jeg sagde: ingenlunde, Herre; thi vanhelligt eller urent er aldrig kommet i min Mund!⁹ Og anden Gang svarede en Røst fra Himlen: hvad Gud har renset, gjøre du ikke

vanhelligt! ¹⁰ Og dette skete tre Gange, saa blev det igjen altsammen draget op til Himlen.

¹¹ Og se, i det samme stod der foran Huset, hvor vi vare, tre Mænd, som vare afsendte fra Kæsarea til mig. ¹² Og Aanden sagde til mig, at jeg skulde gaa med dem uden at gjøre Forskjel; men med mig gik ogsaa disse seks Brødre, og vi gik ind i Mandens Hus. ¹³ Og han fortalte os, hvorledes han havde set Engelen staa i hans Hus og sige: send Bud til Joppe, og lad hente Simon med Tilnavnet Peder; ¹⁴ han skal tale Ord til dig, ved hvilke du skal frelses og hele dit Hus. ¹⁵ Men da jeg havde begyndt at tale, faldt den Hellig-Aand paa dem ligesaa vel som paa os i Begyndelsen. ¹⁶ Og jeg kom Herrens Ord i Hu, hvorledes han sagde: »Johannes døbte med Vand, men I skulle døbes med den Hellig-Aand«. ¹⁷ Naar altsaa Gud gav dem den samme Gave som ogsaa os, der havde troet paa Herren Jesus Kristus, hvem var da jeg, at jeg skulde mægte at hindre Gud?

¹⁸ Men da de hørte dette, bleve de stille, og de prise-de Gud og sagde: altsaa har da Gud ogsaa givet Hedningerne Omvendelse til Liv!

Menigheden i Antiokia. Profeten Agabos.

¹⁹ De som nu altsaa vare blevne adspredte ved den Trængsel, der opkom for Stefans Skyld, droge om lige til Fønicien og Kypern og Antiokia, uden at tale Ordet til nogen anden end Jøder alene. ²⁰ Men iblandt dem var der nogle Mænd fra Kypern og Kyrene, som kom til Antiokia, hvor de ogsaa taledes til Grækerne og forkyndte Evangeliet om Herren Jesus. ²¹ Og Herrens Haand var med dem, og et stort Tal troede og vendte om til Herren.

²² Men Rygtet om dem kom Menigheden i Jerusalem for Øre, og de afsendte Barnabas, for at han skulde drage om lige til Antiokia. ²³ Da han kom derhen og saa Guds Naade, glædede han sig, og han formanede alle til med Hjærtets Forsæt at blive ved Herren. ²⁴ Thi han var en god Mand og fuld af den Hellig-Aand og Tro. Og en stor Skare blev ført til Herren. ²⁵ Men han drog hen til Tarsos for at opsøge Savl, og da han havde fundet ham, førte han ham til Antiokia. ²⁶ Og det skete, at de vare et helt Aar sammen i Menigheden og lærte en stor Skare, og at Disciplene først i Antiokia bleve kaldte Kristne.

²⁷ Men i disse Dage kom der fra Jerusalem nogle Profeter ned til Antiokia. ²⁸ Og en af dem, ved Navn Agabos, stod op og varslede ved Aanden, at der skulde komme en stor Hungersnød over hele Jorderige; den indtraf under Klavdius. ²⁹ Men Disciplene bestemte, efter som hver af dem havde Evne til, at sende noget til Hjælp for Brødrene, som boede i Judæa. ³⁰ Dette gjorde de ogsaa, og afsendte det til de Ældste ved Barnabas, og Savls Haand.

Herodes Agrippa lader Jakob henrette og Peder fængsle. Han dør.

12 Men ved den Tid lagde Kong Herodes Haand paa nogle af Menigheden for at mishandle dem.

² Og han aflivede Jakob, Johannes' Broder, med Sværd.

³ Og da han saa, at det tækkedes Jøderne, greb han fremdeles ogsaa Peder (det var de usyrede Brøds Dage); ⁴ og efter at have grebet ham, satte han ham i Fængsel og satte fire Gange fire Stridsmænd til at vogte paa ham, idet han havde i Sinde efter Paasken at føre ham frem for Folket. ⁵ Peder bevogtedes nu altsaa i Fængslet, men af Menigheden blev der holdt inderlig Bøn til Gud for ham.

⁶ Men den Gang Herodes vilde til at føre ham frem, laa Peder i den Nat og sov imellem to Stridsmænd, bunden med to Lænker, og Vagter udenfor Døren bevogtede Fængslet. ⁷ Og se, en Herrens Engel stod der, og et Lys skinnede i Rummet, og han slog Peder i Siden, vækkede ham og sagde: staa op i Hast! Og Lænkerne faldt ham af Hænderne. ⁸ Og Engelen sagde til ham: omgjord dig, og bind dine Saaler paa. Og han gjorde saa. Og han siger til ham: kast din Kappe om dig, og følg mig. ⁹ Og han gik ud og fulgte med; og han vidste ikke, at det, der skete ved Engelen, var virkelig, men mente, at det var et Syn, han saa. ¹⁰ Men de gik igjennem den første og anden Vagt og kom til Jærnporten, som fører ud til Staden, og denne aabnede sig for dem af sig selv; og de gik ud og gik een Gade frem, og strags skiltes Engelen fra ham.

¹¹ Og Peder kom til sig selv og sagde: nu véd jeg for sandt, at Herren har udsendt sin Engel og udfriet mig af Herodes' Haand og af al Jødernes Folks Forventning. ¹² Og da han havde sundet sig, gik han til Marias Hus — hun var Moder til Johannes med Tilnavn Markus —, hvor mange vare forsamlede og bade. ¹³ Men da han bankede paa Døren til Portrummet, kom der en Pige ved Navn Rode for at høre efter; ¹⁴ og da hun gjenkjendte Peders Bøst, lukkede hun i sin Glæde ikke Porten op, men løb ind og fortalte, at Peder stod udenfor Porten. ¹⁵ Men de sagde til hende: du er afsindig. Men hun stod fast paa, at det var saaledes. Men de sagde: det er hans Engel. ¹⁶ Peder blev imidlertid ved at banke; de lukkede da op og saa ham og bleve forbavsede. ¹⁷ Men han vinkede ad dem med Haanden, at de skulde tie, og forklarede dem, hvorledes Herren havde ført ham ud af Fængslet; og han sagde: fortæller dette til Jakob og Brødrene. Og han gik bort og drog til et andet Sted.

¹⁸ Men da det blev Dag, var der iblandt Stridsmændene ikke liden Forskrækkelse over, hvad der dog var blevet af Peder. ¹⁹ Og da Herodes havde ladet ham eftersøge og ikke fundet ham, forhørte han Vagterne og bød, at de skulde henrettes. Og han drog ned fra Judæa til Kæsarea og opholdt sig der.

²⁰ Nu laa han i heftig Strid med Tyrierne og Sidonierne; men de bleve enige om at komme til ham, og efter at have vundet Kongens Kammerherre Blastos for sig bade de om Fred, fordi deres Land havde sin Næring fra Kongens. ²¹ Men paa en fastsat Dag iførte Herodes sig Konge-Skrud og satte sig i Højsædet og holdt en Tale til dem. ²² Men Folket tilraabte ham: det er Guds Røst og ikke et Menneskes! ²³ Og i det samme slog en Herrens Engel ham, efterdi han ikke gav Gud Æren; og han blev ædt op af Orme og udaandede. ²⁴ Men Guds Ord voksede og mangfoldiggjordes.

²⁵ Og Barnabas og Savl vendte tilbage fra Jerusalem, efter at have fuldbragt deres Tjeneste, og toge Johannes med Tilnavn Markus med sig.

Barnabas og Savl udsendes. De forkynde Evangeliet paa Kypern.

13 Men der var i Antiokia i den derværende Menighed nogle Profeter og Lærere, baade Barnabas Og Simeon kaldet Niger og Lukius fra Kyrene og Manahan, Fosterbroder til Fjerdingsfyrsten Herodes, og Savl. ² Medens de nu holdt Gudstjeneste for Herren og fastede, sagde den Hellig-Aand: udtager mig Barnabas og Savl til den Gjerning, som jeg har kaldet dem til. ³ Da fastede de og bade og lagde Hænderne paa dem og lode dem rejse. ⁴ Da de nu altsaa vare sendte ud af den Hellig-Aand, droge de ned til Selevkia, og derfra afsejlede de til Kypern. ⁵ Og de kom til Salamis, hvor de forkyndte Guds Ord i Jødernes Synagoger, men de havde ogsaa Johannes til at gaa dem til Haande. ⁶ Og da de havde gennemvandret hele Øen lige til Pafos, traf de en Troldmand, en falsk Profet, en Jøde, hvis Navn var Barjesus; ⁷ han var hos Landsherren Sergius Pavlus, en forstandig Mand. Denne kaldte Barnabas og Savl til sig og attraaede at faa Guds Ord at høre. ⁸ Men Elimas, Troldmanden (det betyder nemlig hans Navn), stod dem imod og søgte at vende Landsherren bort fra Troen. ⁹ Men Savl, som og kaldes Pavlus, blev fyldt af den Hellig-Aand og saa vist paa ham og sagde: ¹⁰ o du, som er fuld af al Svig og al Skarnagtighed, du Djævelens Søn, Fjende af al Retfærdighed, vil du ikke holde op med at gjøre Herrens de lige Veje krogede? ¹¹ Og nu, se, Herrens Haand kommer over dig, og du skal være blind, saa du ikke ser Solen indtil en Tid! Og paa Stedet faldt der Mulm og Mørke paa ham, og han gik omkring og søgte efter nogen, der kunde lede ham ved Haanden. ¹² Da Landsherren saa det, som sket var, da troede han, fuld af Forbavselse over Herrens Lære.

Pavlus og Barnabas i Pamfylien og i Antiokia i Pisidien.

¹³ Pavlus og hans Ledsagere sejlede nu afsted fra Pafos og kom til Perge i Pamfylien; men Johannes skilte sig fra dem og vendte tilbage til Jerusalem. ¹⁴ Men de droge om fra Perge af og kom til Antiokia i Pisidien,

hvor de gik ind i Synagogen paa Hviledagen og satte sig.

¹⁵ Og efter Oplæsningen af Loven og Profeterne sendte Synagogeforstanderne Bud til dem og sagde: Mænd, Brødre, have I noget Trøstens Ord til Folket, saa siger frem. ¹⁶ Og Pavlus stod op og slog til Lyd med Haanden og sagde: Israelitiske Mænd, og I som frygte Gud, hører. ¹⁷ Dette Folk Israels Gud udvalgte vore Fædre, og han ophøjede Folket i Udlændigheden i Ægyptens Land, og med løftet Arm førte han dem ud deraf; ¹⁸ og i en fyrretyve Aars Tid har han dem som en Fosterfader i Ørken, ¹⁹ og efter at have udryddet syv Folk i Kanaans Land gav han dem deres Land til Arv, ²⁰ omtrent fire hundrede og halvtredsindstyve Aar. Og derefter gav han dem Dommere indtil Profeten Samuel. ²¹ Og dernæst bade de om en Konge, og Gud gav dem Savl Kis' Søn, en Mand af Benjamins Stamme, i fyrretyve Aar; ²² og efter at have taget ham bort oprejste han David til deres Konge, hvem han ogsaa gav dette Vidnesbyrd: »Jeg har fundet David Isajs Søn, en Mand efter mit Hjærte, han skal gjøre al min Vilje«. ²³ Af hans Sæd bragte Gud efter Forjættelsen Israel en Frelser, Jesus, ²⁴ efter at Johannes forud for hans Fremtræden havde prædikeret Omvendelses-Daab for hele Israels Folk. ²⁵ Men da Johannes var ved at fuldende sit Løb, sagde han: »hvad mene I, at jeg er? jeg er det ikke; men se, der kommer en efter mig, hvis Sko jeg ikke er værdig til at løse af hans Fødder«.

²⁶ Mænd, Brødre, Sønner af Abrahams Æt, og de iblandt eder, som frygte Gud, til os er denne Frelses Ord udsendt. ²⁷ Thi de, som bo i Jerusalem, og deres Øverster kjendte ikke ham og dømte ham og opfyldte derved Profeternes Røster, som oplæses paa hver Hviledag, ²⁸ og skjønt de ingen Døds-Skyld fandt hos ham, bade de Pilatus om, at han maatte blive aflivet. ²⁹ Men da de havde fuldbragt alt, hvad der er skrevet om ham, toge de ham ned af Træet og lagde ham i en Grav. ³⁰ Men Gud oprejste ham fra de døde, ³¹ og han blev i Løbet af flere Dage set af dem, som vare dragne op med ham fra Galilæa til Jerusalem, og disse ere nu hans Vidner for Folket.

³² Og vi bringe eder det gode Budskab, at den Forjættelse, som lød til Fædrene, den har Gud opfyldt for os, deres Børn, idet han oprejste Jesus, ³³ som der ogsaa er skrevet i den anden Salme: »Min Søn er du; jeg har født dig i Dag«. ³⁴ Men at han oprejste ham fra de døde, saa han ikke mere skal vende tilbage til Forraadnelse, har han sagt saaledes: »Jeg vil give eder Davids hellige Gaver, de trofaste«; ³⁵ thi han siger og i en anden Salme: »Du vil ikke lade din hellige se Forraadnelse«. ³⁶ Thi David sov hen, efter at han i sin Slægt havde tjent Guds Raad, og han blev lagt til sine Fædre og saa Forraadnelse; ³⁷ men han, som Gud oprejste, saa ikke Forraadnelse.

³⁸ Saa være det eder da vitterligt, Mænd, Brødre, at ved ham forkyndes der eder Syndernes Forladelse,

³⁹ og fra alt, hvorfra I ikke kunde retfærdiggjøres ved Mose Lov, retfærdiggjøres ved ham hver den, som tror. ⁴⁰ Ser derfor til, at ikke det skal komme over eder, som er sagt i Profeterne: ⁴¹ »Ser, I Foragtere, og undrer eder og bliver til intet; thi en Gjerning gjør jeg i eders Dage, en Gjerning, som I ikke ville tro, om nogen fortæller eder dem«.

⁴² Men da de gik ud, bad man dem om, at disse Ord maatte tales til dem paa den følgende Hviledag. ⁴³ Og da Forsamlingen var opløst, fulgte mange af Jøderne og de gudsdyrkende Proselyter med Pavlus og Barnabas, og disse taledede til dem og formanede dem til at blive ved Guds Naade. ⁴⁴ Og da Hviledagen kom, samledes næsten hele Byen for at høre Guds Ord. ⁴⁵ Men da Jøderne saa Skarerne, bleve de fulde af Nidkjærlighed, og de modsagde det, som talededes af Pavlus, og bespottede.

⁴⁶ Og Pavlus og Barnabas taledede frimodig og sagde: til eder var det nødvendigt, at Guds Ord først blev talt; men efterdi I støde det fra eder og ikke agte eder selv værdige til det evige Liv, se, saa vende vi os til Hedningerne. ⁴⁷ Thi saaledes har Herren befaleet Os: »Jeg har sat dig til Hedningers Lys, for at du skal være til Frelse indtil Jordens yderste Ende«. ⁴⁸ Og Hedningerne glædede sig ved at høre det og priste Herrens Ord; og de troede, saa mange som vare bestemte til evigt Liv. ⁴⁹ Men Herrens Ord udbredtes over hele Landet.

⁵⁰ Men Jøderne ophidsede de fornemme gudsdyrkende Kvinder og de første Mænd i Byen, og rejste en Forfølgelse mod Pavlus og Barnabas og dreve dem ud fra deres Landemærker. ⁵¹ Men de rystede Støvet af deres Fødder imod dem og droge til Ikonion. ⁵² Men Disciplene fyldtes med Glæde og med den Hellig-Aand.

Pavlus og Barnabas prædike i Ikonion, Lystra og Derbe, vende tilbage til Antiokia.

14 Men det skete i Ikonion, at de sammen gik ind i Jødernes Synagoge og taledede saaledes, at en stor Mængde baade af Jøder og Grækere troede.

² Men de Jøder, som ikke vilde tro, ophidsede Hedningernes Sjæle og satte ondt i dem imod Brødrene. ³ De tilbragte nu der en lang Tid og taledede frimodig i Herren, som gav sin Naades Ord Vidnesbyrd ved at lade Tegn og Undere ske ved deres Hænder. ⁴ Men der blev Splid i Mængden i Byen, og nogle holdt med Jøderne, andre med Apostlene. ⁵ Og da der opkom et Røre baade blandt Hedningerne og Jøderne med deres Øverstfor at mishandle og stene dem, ⁶ saa flygtede de, da de fik Nys derom, til Byerne i Lykaonien, Lystra og Derbe og Omegnen, ⁷ og der forkyndte de Evangeliet.

⁸ Og der var en Mand i Lystra, som sad hen magtesløs i Fødderne, lam fra Moders Liv af, og han havde aldrig kunnet gaa. ⁹ Han hørte Pavlus tale; og da nu denne fæstede Øjet paa ham og saa, at han havde Tro til

at frelses, sagde han med høj Røst: ¹⁰ staa ret op paa dine Fødder! Og han sprang op og gik omkring. ¹¹ Men da Skarerne saa, hvad Pavlus havde gjort, opløftede de deres Røst og sagde paa Lykaonisk: Guderne ere i Menneske-Skikkelse stegne ned til os! ¹² Og de kaldte Barnabas Zevs, og Pavlus Hermes, efterdi han var den, som førte Ordet. ¹³ Men Præsten ved Zevs' Tempel, som var udenfor Byen, bragte Tyre og Kranse hen for Porten og vilde ofre tilligemed Skarerne.

¹⁴ Men da Apostlene Barnabas og Pavlus hørte det, sønderreve de deres Klæder og sprang ud i Skaren, ¹⁵ raabte og sagde. Mænd hvad er det, I gjøre? Ogsaa vi ere Mennesker, lige Kaar undergivne med eder, og forkynde eder Evangeliet om at vende om fra disse forfængelige Ting til den levende Gud, som skabte Himlen og Jorden og Havet og alt, hvad der er i dem, ¹⁶ ham som i de fremfarne Tidsaldere lod alle Hedningerne vandre deres egne Veje, ¹⁷ endskjønt han dog ikke lod sig selv være uden Vidnesbyrd, idet han gjorde godt, gav eder fra Himlen Regn og frugtbare Tider, mættede eders Hjærter med Føde og Glæde. ¹⁸ Og det var næppe nok, at de ved at sige dette afholdt Skarerne fra at ofre til dem.

¹⁹ Men der kom nogle Jøder dertil fra Antiokia og Ikonion, og de fik Skarerne paa deres Side og stenede Pavlus og slæbte ham udenfor Byen i den Mening, at han var død. ²⁰ Men da Disciplene omringede ham, stod han op og gik ind i Byen.

Og den næste Dag gik han med Barnabas bort til Derbe. ²¹ Og da de havde forkyndt Evangeliet for den By og kristnet mange, vendte de tilbage til Lystra og til Ikonion og til Antiokia, ²² og styrkede Disciplenes Sjæle og lagde dem paa Sinde at blive i Troen, og at vi gienem mange Trængsler maa gaa ind i Guds Rige. ²³ Og efter at have udvalgt Ældste for dem i hver Menighed bade de under Faste og overgave dem til Herren, paa hvem de havde troet.

²⁴ Og da de havde gennemvandret Pisidien, kom de til Pamfylien, ²⁵ og efter at have talt Ordet i Perge droge de ned til Attalia, ²⁶ og derfra afsejlede de til Antiokia, hvorfra de vare blevne overgivne til Guds Naade til den Gjerning, som de havde fuldført. ²⁷ Og da de vare komne dertil og havde samlet Menigheden, fortalte de, hvor store Ting Gud havde gjort med dem, og at han havde aabnet en Troens Dør for Hedningerne. ²⁸ Og saa tilbragte de en ikke liden Tid sammen med Disciplene.

Apostelmødet i Jerusalem.

15 Og der var nogle, som kom ned fra Judæa og gave sig til at lære Brødrene: dersom I ikke blive omskaarne efter Moses' Skik, kunne I ikke frelses. ² Og da Pavlus og Barnabas kom i en ikke ringe Trætte og Ordstrid med dem, bestemte man, at Pavlus og Barnabas og nogle andre af dem skulde drage op til Apostle-

ne og de Ældste i Jerusalem angaaende dette Spørgsmaal.

³ De bleve da ledsagede paa Vej af Menigheden og gjennemvandrede Fønicien og Samaria, hvor de fortalte om Hedningernes Omvendelse, og de gjorde alle Brødrene stor Glæde. ⁴ Og da de kom til Jerusalem, bleve de modtagne af Menigheden og Apostlene og de Ældste, og de fortalte, hvor store Ting Gud havde gjort med dem. ⁵ Men nogle af Farisæernes Parti, som vare blevne troende, stode op og sagde: man bør omskære dem og paabyde dem at holde Mose Lov.

⁶ Men Apostlene og de Ældste forsamlede sig for at drøfte denne Sag. ⁷ Og da der havde været et langt Ordskifte, stod Peder op og sagde til dem: Mænd, Brødre, I vide selv, at fra gamle Dage gjorde Gud det Valg iblandt eder, at gennem min Mund skulde Hedningerne høre Evangeliets Ord og komme til Troen. ⁸ Og Gud, Hjærtekjenderen, gav dem Vidnesbyrd ved at give dem den Hellig-Aand saa vel som os, ⁹ og han gjorde ingen Forskjel imellem os og dem, idet han ved Troen rensede deres Hjærter. ¹⁰ Hvorfor friste I da nu Gud, saa I lægge et Aag paa Disciplenes Nakke, som hverken vore Fædre eller vi have mægtet at bære? ¹¹ Vi tro dog, at det er ved Herrens Jesu Naade, vi blive frelste, paa samme Maade som ogsaa de.

¹² Og hele Mængden tav, og de hørte paa Barnabas og Pavlus, som fortalte, hvor store Tegn og Undere Gud havde gjort iblandt Hedningerne ved dem.

¹³ Og da de havde holdt op at tale, tog Jakob til Orde og sagde: Mænd, Brødre, hører mig! ¹⁴ Simeon har fortalt, hvorledes Gud første Gang besøgte Hedninger, for at tage af dem et Folk for sit Navn. ¹⁵ Og dermed samstemme Profeternes Taler, alt som skrevet er: ¹⁶ »Derefter vil jeg vende tilbage og gjenopbygge Davids faldne Hytte, og det nedbrudte paa den vil jeg gjenopbygge, og jeg vil rejse den igjen, ¹⁷ for at de overblevne af Menneskene maa søge Herren, og alle Hedningerne, over hvilke mit Navn er nævnet, siger Herren, der gjør disse Ting«, ¹⁸ som ere vitterlige fra Arilds Tid. ¹⁹ Derfor er det min Mening, at man ikke skal lægge Tynge paa dem af Hedningerne, som omvende sig til Gud, ²⁰ men skrive dem til, at de skulde afholde sig fra Afgudernes Besmittelser og Skjørlevned og det kvalte og Blodet. ²¹ Thi Moses har fra gamle Tider i hver By dem, som forkynde ham, idet han i Synagogerne oplæses paa hver Hviledag.

²² Da bestemte Apostlene og de Ældste tilligemed hele Menigheden sig til at udvælge nogle Mænd af deres Midte og sende dem til Antiokia med Pavlus og Barnabas, nemlig Judas kaldet Barsabbas og Silas, ledende Mænd iblandt Brødrene. ²³ Og de skreve med dem saaledes: »Apostlene og Ældste-Brødrene hilse Brødrene af Hedningerne i Antiokia og Syrien og Kilikien. ²⁴ Efterdi vi have hørt, at nogle, som ere udgangne fra os, have forvirret eder med Taler, ved at bringe eders Sjæle i Forstyrrelse og sige, at I skulde omskæres

og holde Loven, uden at vi have paalagt dem det, ²⁵ saa ere vi komne overens om at bestemme os til at udvælge nogle Mænd og sende dem til eder sammen med vore elskede Barnabas og Pavlus, ²⁶ Mænd, som have hengivet deres Sjæle for vor Herres Jesu Kristi Navns Skyld. ²⁷ Vi have altsaa afsendt Judas og Silas, som ogsaa mundtlig ville melde eder det samme.

²⁸ Thi den Hellig-Aand og vi have bestemt, ikke at paalægge eder nogen yderligere Tynge undtagen disse nødvendige Ting: ²⁹ at I skulde afholde eder fra Afgudsofre og Blod og det kvalte og Skjørlevned. Naar I vogte eder for disse Ting, vil det gaa eder godt. Lever vell!»

³⁰ Saa lod man da disse rejse, og de kom ned til Antiokia, hvor de forsamlede Mængden og overrakte Brevet; ³¹ og da de havde læst det, bleve de glade over Trøsten. ³² Og Judas og Silas, som ogsaa selv vare Profeter, taledede mange opmuntrende Ord til Brødrene og styrkede dem. ³³ Men efter at de havde tilbragt en Tid der, lode Brødrene dem rejse med Fred til dem, der havde afsendt dem. ³⁵ Men Pavlus og Barnabas opholdt sig i Antiokia, hvor de lærte og tilligemed mange andre forkyndte Herrens Ords gode Budskab.

Pavlus og Barnabas skilles ad. Pavlus drager ud med Silas.

³⁶ Men nogen Tid efter sagde Pavlus til Barnabas: lad os dog vende tilbage og se til Brødrene i hver By, hvor vi have forkyndt Herrens Ord, hvorledes de have det. ³⁷ Men Barnabas vilde ogsaa tage Johannes kaldet Markus med. ³⁸ Pavlus derimod holdt det for rigtigt, at han, som havde skilt sig fra dem i Pamfylie og ikke var gaaet med dem til Gjærningen, ham skulde de ikke tage med. ³⁹ Der opstod da en skarp Strid, saa at de skilte sig fra hinanden, og Barnabas tog Markus med og afsejlede til Kypem. ⁴⁰ Men Pavlus udvalgte sig Silas og drog afsted, efter at han af Brødrene var overgivet til Herrens Naade. ⁴¹ Og han gjennemvandrede Syrien og Kilikien, hvor han styrkede Menighederne.

Pavlus drager gennem Lilleasien til Troas.

16 Men han kom ogsaa til Derbe og til Lystra; og se, der var der en Discipel ved Navn Timoteos, Søn af en troende jødisk Kvinde, men af en græsk Fader; ² han havde godt Lov af Brødrene i Lystra og Ikonion. ³ Ham vilde Pavlus have til at drage med sig, og han tog og omskar ham for Jødernes Skyld, som vare paa de Steder; thi de vidste alle, at hans Fader var en Græker. ⁴ Men alt som de droge igjennem Byerne, overgave de dem de Bestemmelser at holde, som vare vedtagne af Apostlene og de Ældste i Jerusalem.

⁵ Saa stadfæstedes nu Menighederne i Troen og øgedes i Tal Dag for Dag. ⁶ Men de gjennemvandrede Frygien og det galatiske Land, da de af den Hellig-Aand vare blevne hindrede i at tale Ordet i Asien; ⁷ og da de

kom hen ad Mysien til, forsøgte de at tage Vejen til Bitynien, men Jesu Aand tillod dem det ikke. ⁸ De gik da Mysien forbi og droge ned til Troas. ⁹ Og et Syn viste sig om Natten for Pavlus; der stod en makedonisk Mand og bad ham og sagde: kom over til Makedonien og hjælp os! ¹⁰ Og saa snart han havde set Synet, søgte vi strags at komme bort til Makedonien, idet vi sluttede, at Herren havde hidkaldt os til at forkynde Evangeliet for dem.

Pavlus i Filippi.

¹¹ Vi sejlede da afsted fra Troas og styrede lige over til Samotrake, og den følgende Dag til Neapolis, ¹² og derfra til Filippi, som er den første By i den Del af Makedonien, en Koloni. Og i denne By tilbragte vi nogle Dage. ¹³ Og paa Hviledagen gik vi udenfor Porten ved en Flod, hvor vi mente, at der var et Bedested, og vi satte os ned og taledes til de Kvinder, som vare komne sammen. ¹⁴ Og en Kvinde ved Navn Lydia, som dyrkede Gud, en Purpurkræmmerske fra Byen Tyatira, hørte til; hendes Hjærte oplod Herren, saa hun holdt sig til det, som taledes af Pavlus. ¹⁵ Og da hun var bleven døbt og hendes Hus, bad hun og sagde: hvis I have agtet mig for tro mod Herren, saa kommer ind og bliver i mit Hus. Og hun nødte os meget.

¹⁶ Men det skete, medens vi vare paa Vej til Bedestedet, at der mødte os en Tjenestepige, som havde en Spaadoms-Aand, og hun skaffede sine Herrer stor Vinding ved at spaa. ¹⁷ Hun fulgte efter Pavlus og os, raabte og sagde: disse Mennesker ere den højeste Guds Tjenere, som forkynde eder Frelsens Vej! ¹⁸ Og dette gjorde hun i mange Dage. Men Pavlus blev kjed deraf og vendte sig om og sagde til Aanden: jeg byder dig i Jesu Kristi Navn at fare ud af hende! Og den for ud i samme Time.

¹⁹ Men da hendes Herrer saa, at deres Haab om Vinding var forsvundet, grebe de fat paa Pavlus og Silas og slæbte dem hen paa Torvet for Øvrigheden, ²⁰ og de førte dem til Høvdingerne og sagde: disse Mennesker, som ere Jøder, gjøre vor By helt forstyrret, ²¹ og de forkynde Skikke, som vi ikke have Lov til at optage eller holde, da vi ere Romere. ²² Og Hoben rejste sig ogsaa imod dem, og Høvdingerne reve Klæderne af dem og bøde, at de skulde piskes, ²³ og efter at have givet dem mange Slag kastede de dem i Fængsel og bøde Fangevogteren at holde dem i sikker Varetægt. ²⁴ Og da han havde faaet saadan Befaling, kastede han dem i det inderste Fængsel og satte deres Fødder fast i Blokken.

²⁵ Men ved Midnatstid holdt Pavlus og Silas Bøn og sang Gud Lovsange, Og Fangerne lyttede paa dem. ²⁶ Og pludselig kom der et stærkt Jordskjælv, saa at Fængslets Grundvolde rystedes, og alle Dørene aabnedes sig i det samme, og alles Lænker løstes. ²⁷ Men Fangevogteren for op af Søvn, og da han saa Fængslets

Døre aabne, drog han sit Sværd og vilde til at aflive sig selv, i den Tanke, at Fangerne vare undløbne. ²⁸ Men Pavlus raabte med høj Røst og sagde: gjør ikke dig selv noget ondt; thi vi ere allesammen her! ²⁹ Han bad da om Lys og sprang ind, og skjælvende faldt han ned for Pavlus og Silas. ³⁰ Og han førte dem udenfor og sagde: Herrer, hvad skal jeg gjøre for at frelses? ³¹ Men de sagde: tro paa Herren Jesus, saa skal du og dit Hus blive felst. ³² Og de taledes Herrens Ord til ham og alle dem i hans Hus. ³³ Og han tog dem til sig i samme Time paa Natten og aftoede deres Saar; og han blev døbt og alle hans med det samme. ³⁴ Og han førte dem op i sit Hus og satte et Bord for dem og frydedes sig over, at han med hele sit Hus var kommen til Tro paa Gud.

³⁵ Men da det blev Dag, afsendte Høvdingerne Bysvendene og sagde: lad de Mennesker løs. ³⁶ Og Fangevogteren meldte Pavlus disse Ord: Høvdingerne have sendt Bud, at I skulde lades løs; saa gaar nu ud, og drager bort i Fred. ³⁷ Men Pavlus sagde til dem: de have pisket os offentlig uden Dom, skjønt vi ere romerske Borgere, og kastet os i Fængsel; og nu jage de os hemmelig bort! Paa ingen Maade! nej, lad dem selv komme og føre os ud. ³⁸ Bysvendene meldte da Høvdingerne disse Ord; og de bleve bange, da de hørte, at de vare Romere. ³⁹ Og de kom og gave dem gode Ord, og da de havde ført dem ud, bade de dem at gaa bort fra Byen. ⁴⁰ Og efter at være komne ud af Fængslet gik de ind til Lydia, og da de havde set Brødrene og formanet dem, droge de afsted.

Pavlus i Tessalonika og Berøa.

17 Men efter at de vare rejste gennem Amfipolis og Apollonia, kom de til Tessalonika, hvor Jøderne havde en Synagoge. ² Og efter sin Sædvane gik Pavlus ind til dem, og i tre Uger holdt han Samtaler med dem ud fra Skrifterne, ³ idet han forklarede og lagde frem, at Kristus maatte lide og opstaa fra de døde, og, sagde han, den Jesus, som jeg forkynder eder, han er Kristus. ⁴ Og nogle af dem bleve overbeviste og sluttede sig til Pavlus og Silas, saavel som en stor Mængde af de gudsdyrkende Grækere og ikke faa af de fornemste Kvinder.

⁵ Men Jøderne bleve nidkjære og toge med sig nogle Dagdrivere, slette Mennesker, og rejste et Opløb, hvorved de vakte Ustyr i Byen. Og de overfaldt Jasons Hus og søgte efter dem for at føre dem ud iblandt Folket; ⁶ men da de ikke fandt dem, slæbte de Jason og nogle Brødre for Borgermestrene og raabte: de som have sat Jorderige i Oprør, de ere ogsaa komne herhid, ⁷ og dem har Jason taget imod; og alle disse handle stik imod Kejsers Befalinger, idet de sige, at der er en anden Konge, Jesus! ⁸ Men de opskræmmede Hoben og Borgermestrene, som hørte dette. ⁹ Og da

disse havde taget Borgen af Jason og de andre, lode de dem gaa.

¹⁰ Men Brødrene sendte strags om Natten Pavlus og Silas afsted til Berøa; og da de kom dertil, gik de hen i Jødernes Synagoge. ¹¹ Og disse vare mere ædelsindede end de i Tessalonika; thi de modtog Ordet med al Redebonhed, medens de Dag efter Dag ransagede Skrifterne, om dette havde sig saaledes. ¹² Saa var der da mange af dem, der bleve troende, og ikke faa af de fornemme græske Kvinder og af Mænd.

¹³ Men da Jøderne fra Tessalonika fik at vide, at Guds Ord blev af Pavlus forkyndt ogsaa i Berøa, kom de ogsaa derhen og bragte Røre og Forstyrrelse i Skarerne.

¹⁴ Og da sendte Brødrene strags Pavlus bort, for at han skulde tage Vejen ad Havet til, og Silas og Timoteos bleve tilbage der. ¹⁵ Men de, som ledsagede Pavlus, førte ham lige til Atén, og de gik derfra efter at have faaet den Befaling til Silas og Timoteos, at de som snarest skulde komme til ham.

Pavlus i Atén.

¹⁶ Medens nu Pavlus ventede paa dem i Aten, harmedes hans Aand i ham, da han saa Byen opfyldt af Afguds billeder. ¹⁷ Saa holdt han da Samtaler i Synagogen med Jøderne og dem, der dyrkede Gud, og paa Torvet hver Dag med dem, han traf paa. ¹⁸ Men ogsaa nogle af de epikuræiske og de stoiske Filosofer indlode sig i Ordskifte med ham, og nogle sagde: hvad skulde dog den ene Ordgyder mene? andre: han synes at være en Forkynder af fremmede Guddomme, — nemlig fordi han forkyndte Evangeliet om Jesus og Opstandelsen; ¹⁹ Og de toge ham med sig og førte ham hen paa Areopagos og sagde: kunne vi faa at vide, hvad dette er for en ny Lære, som føres af dig? ²⁰ thi det er nogle fremmede Ting, du bringer os for Øre; vi ønske derfor at faa at vide, hvad dette skal sige. ²¹ Men alle Atenere og de tilreisende fremmede gave sig ikke af med andet end at sige eller høre noget nyt.

²² Og Pavlus stod frem midt paa Areopagos og sagde: Atenæiske Mænd, i alle Maader ser jeg, at I ere ivrige med eders Guds frygt. ²³ Thi medens jeg gik omkring og tog eders Helligdomme i Øjesyn, fandt jeg ogsaa et Alter med den Indskrift: »For en ukjendt Gud«. Det som I altsaa dyrke uden at kjende det, dette er det, som jeg forkynder eder. ²⁴ Gud, som har skabt Verden og alt, hvad der er i den, han som er Herre over Himmel og Jord, bor ikke i Templer gjorde med Hænder, ²⁵ ikke heller tjenes han af Menneske-Hænder, som om han trængte til noget, da han jo selv giver alle Liv og Aande og det hele. ²⁶ Og han har ud af eet Blod ladet hvert Menneske-Folk sætte Bo over hele Jordens Flade, idet han bestemte fastsatte Tider og Grænseskjellene for deres Bostade, ²⁷ for at de skulde søge Gud, om de dog kunde føle sig frem til at finde ham, endskjønt han ikke er langt borte fra nogen ene-

ste af os; ²⁸ thi i ham leve vi og røre os og ere til, som ogsaa nogle af Digterne hos eder have sagt: »thi hans Æt ere vi og«.

²⁹ Naar vi altsaa ere Guds Æt, bør Vi ikke mene, at Guddommen er lig Guld eller Sølv eller Sten, et Billede, udarbejdet af Menneske-Kunst og Opfund. ³⁰ Efter at Gud da har baaret over med Vankundighedens Tider, byder han nu Menneskene, at alle allevegne skulle omvende sig, ³¹ efterdi han har sat en Dag, paa hvilken han vil dømme Jorderige med Retfærdighed ved en Mand, som han har bestemt dertil, hvilket han har gjort troværdigt for alle ved at oprejse ham fra de døde.

³² Men da de hørte om dødes Opstandelse, begyndte nogle at spotte; andre sagde: vi ville ogsaa en anden Gang høre dig om dette. ³³ Dermed gik Pavlus ud af deres Kreds. ³⁴ Men nogle Mænd sluttede sig til ham og troede; blandt dem var ogsaa Areopagiten Dionysios og en Kvinde ved Navn Damaris, og andre med dem.

Pavlus i Korint, hvorfra han vender tilbage til Antiokia.

18 Derefter forlod han Atén og kom til Korint. ² Og han traf der en Jøde ved Navn Akvilas, født i Pontos, som nylig var kommen fra Italien med sin Hustru Priskilla, fordi Klavdius havde paabudt, at alle Jøderne skulde forlade Rom; og han gik hen til dem, ³ og fordi han drev samme Haandværk, tog han Ophold hos dem, og de arbejdede sammen; de vare nemlig Teltmagere af Haandværk.

⁴ Men hver Hviledag holdt han Samtaler i Synagogen og overbeviste Jøder og Grækere. ⁵ Men da Silas og Timoteos kom ned fra Makedonien, var Pavlus helt optagen af Ordet, af at vidne for Jøderne, at Jesus er Kristus. ⁶ Men da de satte sig derimod og bespottede, rystede han Støvet af sine Klæder og sagde til dem: eders Blod komme over eders eget Hoved! jeg er ren; fra nu af vil jeg gaa til Hedningerne.

⁷ Og han gik bort derfra og gik ind i Huset hos en Mand ved Navn Titius Justus, som dyrkede Gud, og hvis Hus stødte op til Synagogen. ⁸ Men Synagogeforstanderen Krispus kom til Tro paa Herren med hele sit Hus; og mange af Korinterne, som hørte, kom til Troen og lode sig døbe. ⁹ Men Herren sagde en Nat i et Syn til Pavlus: frygt ikke, men tal og ti ikke, ¹⁰ efterdi jeg er med dig, og ingen skal angribe dig, saa han gør dig ondt; thi jeg har et talrigt Folk i denne By. ¹¹ Og han opholdt sig der et Aar og seks Maaneder og lærte Guds Ord iblandt dem.

¹² Men medens Gallio var Landsherre i Akaja, rejste Jøderne sig alle som een imod Pavlus og førte ham for Domstolen og sagde: ¹³ denne forleder Folk til en Gudsdyrkelse imod Loven. ¹⁴ Men da Pavlus vilde til at aabne Munden, sagde Gallio til Jøderne: var det en Uret eller en Misgjerning, I Jøder, saa havde jeg haft Grund til

at bære over med eder; ¹⁵ men naar det er Strids-spørgsmaal om Lære og Navne og den Lov, som I have, saa maal selv se dertil; Dommer i disse Ting vil ikke jeg være. ¹⁶ Og han drev dem bort fra Dom; stolen.

¹⁷ Men alle grebe Synagogeformanden Sostenes og pryglede ham foran Domstolen; og alt dette brød Galilio sig ikke om.

¹⁸ Men efter at Pavlus endnu havde dvælet der i mange Dage, tog han Afsked med Brødrene og sejlede bort til Syrien, og med ham Priskilla og Akvilas, efter at han i Kenkreæ havde afklippet sit Haar; thi han havde et Løfte paa sig. ¹⁹ Og de kom til Efesos, og der lod han hine blive, men selv gik han ind i Synagogen og holdt Samtale med Jøderne. ²⁰ Men skjønt de bade ham blive i længere Tid, vilde han ikke sige Ja; ²¹ men han tog Afsked med dem og sagde: jeg skal komme tilbage til eder igjen, om Gud vil! og sejlede saa bort fra Efesos. ²² Og da han var kommen i Land i Kæsarea, drog han op og hilste paa Menigheden og drog saa ned til Antiokia.

Pavlus drager atter ud til Frygien og Galatien. Apollos i Efesus.

²³ Og efter at have tilbragt nogen Tid der, tog han afsted og gennemvandrede fra Sted til Sted det galatiske Land og Frygien og styrkede alle Disciplene.

²⁴ Imidlertid kom der til Efesos en Jøde ved Navn Apollos, født i Alexandria, en veltalende Mand, som var stærk i Skrifterne. ²⁵ Denne var undervist om Herrens Vej, og brændende i Aanden taledede og lærte han grundigt om Jesus, endskjønt han ikkun kjendte Johannes' Daab. ²⁶ Og han begyndte at tale frimodig i Synagogen. Men da Priskilla og Akvilas havde hørt ham, tog de ham til sig og forklarede grundigere Guds Vej for ham. ²⁷ Men da han vilde drage videre til Akaja, tilskyndede Brødrene ham og skrev til Disciplene der om at tage imod ham; og da han var kommen derhen, blev han ved Naaden til megen Gavn for dem, der vare blevne troende. ²⁸ Thi med stor Kraft gjendrev han ofentlig Jøderne, idet han ved Skrifterne paaviste, at Jesus er Kristus.

Pavlus i Efesos. Sølvmeden Demetrios' Opløb.

19 Men det skete, medens Apollos var i Korint, kom Pavlus, efter at have gennemvandret Egnene oppe i Landet, ned til Efesos, ² hvor han traf nogle Disciple; og han sagde til dem: fik I den Hellig-Aand, da I bleve troende? Men de sagde til ham: nej, Vi have end ikke hørt, om den Hellig-Aand er. ³ Og han sagde: til hvad bleve I da døbt? De sagde: til Johannes' Daab. ⁴ Men Pavlus sagde: Johannes døbt med Omvendelses-Daab, idet han sagde til Folket, at de skulde tro paa den, som kom efter ham, det er paa Jesus. ⁵ Og da de hørte det, lode de sig døbe til Herrens Jesu Navn; ⁶ og da Pavlus lagde Hænderne paa dem, kom den

Hellig-Aand over dem, og de taledede i Tungemaal og profeterede. ⁷ Men de vare tilsammen omtrent tolv Mænd.

⁸ Og han gik ind i Synagogen, hvor han vidnede frimodig i tre Maaneder, idet han holdt Samtaler og overbeviste dem om det, som hører til Guds Rige.

⁹ Men da nogle forhærdede sig og ikke vilde tro, men taledede ondt om Vejen i Mængdens Paahør, brød han med dem og skilte Disciplene ud fra dem, idet han daglig holdt Samtaler i Tyrannos' Skole. ¹⁰ Og dette varede i to Aar, saa at alle de, som boede i Asien, hørte Herrens Ord, baade Jøder og Grækere.

¹¹ Og Gud gjorde ualmindelige Kraft-Gjerninger ved Pavlus' Hænder, ¹² saa at man endog bragte Tørklæder eller Skjødskind fra hans Legeme hen paa de syge, og Sygdommene forlode dem, og de onde Aander fore ud. ¹³ Men ogsaa nogle af de omreisende jødiske Besværgere toge sig for at nævne Herrens Jesu Navn over dem, der havde de onde Aander, idet de sagde: jeg besværges eder ved den Jesus, som Pavlus prædiker. ¹⁴ Og der var syv Sønner af en jødisk Ypperstepræst Skevas, som gjorde dette. ¹⁵ Men den onde Aand svarede og sagde til dem: Jesus kjender jeg, og Pavlus véd jeg om; men I, hvem ere I? ¹⁶ Og Manden, i hvem den onde Aand var, sprang løs paa dem og overmandede dem begge to og fik saaledes Magt med dem, at de nøgne og saarede maatte flygte udaf samme Hus. ¹⁷ Og dette blev vitterligt for alle baade Jøder og Grækere, som boede i Efesos, og Frygt faldt over dem alle, og Herrens Jesu Navn ophøjedes.

¹⁸ Og mange af dem, som vare blevne troende, kom og bekjendte og fortalte deres Gjerninger. ¹⁹ Og en hel Del af dem, som havde drevet Koglerier, bragte deres Bøger sammen og opbrændte dem i alles Paasyn; og man regnede deres Værd sammen og fandt, at den var halvtredsindstyve tusende Sølv-Drakmer. ²⁰ Saa mægtig voksede Herrens Ord og viste sin Kraft.

²¹ Men da dette var til Ende, foresatte Pavlus sig i Aanden at gennemvandre Makedonien og Akaja og derefter at drage til Jerusalem, og han sagde: efter at jeg har været der, maa jeg ogsaa se Rom. ²² Og han afsendte to af dem, som gik ham til Haande, Timoteos og Erastos, til Makedonien, men selv dvælede han endnu en Tid i Asien.

²³ Men ved den Tid opkom der et ikke ringe Ustyr om Vejen. ²⁴ Der var nemlig en Mand ved Navn Demetrios, en Sølvmed, som lavede Artemis-Templer af Sølv og derved skaffede Kunstnerne en ikke ringe Vinding; ²⁵ han samlede disse og dem, der gave sig af med saadanne Arbejder, og sagde: Mænd, I vide, at vi have vort gode Udkomme af denne Næringsvej; ²⁶ og I se og høre, at ikke alene i Efesos, men næsten i hele Asien har denne Pavlus ved sine Overtalelser afvendt en stor Hob, idet han siger, at de, som gjøres med Hænder, ere ikke-Guder. ²⁷ Og her er da ikke alene Fare for, at denne Forretning kommer os i Foragt, men ogsaa

for, at den store Gudinde Artemis, Helligdom bliver regnet for intet, og at endog hun, som hele Asien og Jorderige tilbeder, nedstyrtes fra sin Majestæt.

²⁸ Da de hørte det, bleve de fulde af Harme og raabte og sagde: stor er Efesernes Artemis! ²⁹ Og Byen kom fuldstændig i Forstyrrelse, og de stormede alle som een til Teatret og slæbte Pavlus Rejsefæller Makedonerne Kajus og Aristarkos med sig. ³⁰ Men da Pavlus vilde gaa derind til Folkehoben, tillode Disciplene ham det ikke; ³¹ og ligeledes sendte nogle af Asiarkerne, som vare ham venlig sindede, Bud til ham og formanede ham til ikke at begive sig hen til Teatret. ³² Nogle raabte nu eet, andre et andet; thi Forsamlingen var helt forstyrret, og de fleste vidste ikke, hvorfor de vare komne sammen. ³³ Og de trak Alexander ud af Hoben, da Jøderne skøde ham frem; men Alexander slog til Lyd med Haanden og vilde holde en Forsvarstale til Folkehoben. ³⁴ Men da de fik at vide, at han var Jøde, udbrød der et enstemmigt Raab fra dem alle, og i henved to Timer raabte de: stor er Efesernes Artemis!

³⁵ Men Byskriveren bragte Hoben til Rolighed og sagde: Efesiske Mænd, hvilket Menneske er der, som ikke véd, at Efesernes By er Tempelvogterske for den store Artemis og hendes himmelfaldne Billede? ³⁶ Naar nu dette er uimodsigeligt, saa bør I holde eder rolige og ikke foretage eder noget fremfusende. ³⁷ I have jo ført disse Mænd hid, som hverken ere Tempelranere eller bespøtte vor Gudinde. ³⁸ Hvis nu altsaa Demetrios og Kunstnerne, som holde med ham, have Sag imod nogen, saa holdes der Tingdage, og der er Landsherrer; lad dem saa klage paa hverandre. ³⁹ Men er der yderligere noget, I attraa, saa kan det blive klaret i den lovlige Folkeforsamling. ⁴⁰ Vi staa jo endog i Fare for at blive anklagede for Oprør, for hvad der i Dag er sket, da der ikke er nogen Aarsag dertil; skal derom tales, da ville vi ikke kunne gjøre Regnskab for dette Opløb. Og da han havde sagt dette, lod han Forsamlingen gaa.

Pavlus rejser til Makedonien og Hellas, og derfra tilbage til Troas. Evtykos.

20 Men efter at Ustyret havde lagt sig, lod Pavlus Disciplene kalde til sig og formanede dem, bød Farvel og drog afsted for at rejse til Makedonien. ² Og da han havde gennemvandret de Egne og havde formanet dem med megen Tale, kom han til Hellas. ³ Og efter at han havde tilbragt tre Maaneder der, lagde Jøderne Raad op imod ham, da han var ved at sejle bort til Syrien, hvorfor han besluttede at lægge Tilbagereisen igjennem Makedonien. ⁴ Men i Følge med ham indtil Asien var Sopater Pyrros' Søn fra Berøa, og Tesalonikerne Aristarkos og Sekundus, og Kajus fra Derbe, og Timoteos, og Asianerne Tykikos og Trofimos. ⁵ Disse drog iforvejen og ventede paa os i Troas. ⁶ Vi derimod sejlede efter de usyrede Brøds Dage afsted

fra Filippi og kom paa femte Dag til dem i Troas, hvor vi tilbragte syv Dage.

⁷ Men paa den første Dag i Ugen, da vi vare forsamlede for at bryde Brød, holdt Pavlus, som den næste Dag vilde drage bort, Samtaler med dem, og han holdt ved med at tale lige til Midnat. ⁸ Men der var mange Lamper i Overstuen, hvor vi vare forsamlede. ⁹ Og en Ungersvend ved Navn Evtykos sad i Vinduet hængende i dyb Søvn, da Pavlus taledes saa længe, og i Søvn styrtede han ud og faldt ned fra tredje Stokværk og blev tagen død op. ¹⁰ Men Pavlus gik ned og kastede sig over ham og omfavnede ham og sagde: gjører ingen Støj, thi hans Sjæl er i ham. ¹¹ Saa gik han op og brød Brødet og spiste, og efter at have samtalt med dem en rum Tid, lige til Dag gry, drog han dermed afsted. ¹² Og de hentede Drengen levende og bleve højlig trøstede.

Pavlus drager videre til Milet. Afskedstale til de Eldste fra Efesos.

¹³ Men vi gik iforvejen om Bord i Skibet og sejlede afsted til Assos, i den Hensigt der at tage Pavlus om Bord; thi saaledes havde han ordnet det, da han selv vilde drage over Land. ¹⁴ Og da han stødte til os i Assos, toge vi ham om Bord og fore til Mitylene; ¹⁵ og efter at være sejlede bort derfra kom vi den følgende Dag lige ud for Kios. Den næste Dag lagde vi til ved Samos, og efter at have ligget over i Trogyllion kom vi den følgende Dag til Milet. ¹⁶ Pavlus havde nemlig bestemt at sejle Efesos forbi, for at han ikke skulde komme til at blive for længe i Asien; thi han skyndte sig for at komme til Jerusalem til Pinsedagen, om det var ham muligt.

¹⁷ Men fra Milet sendte han Bud til Efesos og kaldte Menighedens Ældste til sig. ¹⁸ Og da de vare komne til ham, sagde han til dem: I vide selv, hvorledes jeg fra den første Dag, jeg satte min Fod i Asien, hele Tiden færdedes med eder, ¹⁹ idet jeg tjente Herren med al Ydmyghed og under Taarer og Fristelser, som timedes mig ved Jødernes Efterstræbelser, ²⁰ hvorledes jeg ikke unddrog mig fra at forkynde eder noget som helst, som var til Gavn, og at lære eder offentlig og i Husene, ²¹ idet jeg vidnede baade for Jøder og Grækere om Omvendelsen til Gud og Troen paa vor Herre Jesus Kristus.

²² Og nu, se, bunden i Aanden drager jeg til Jerusalem, uden at vide, hvad der skal møde mig der, ²³ kun at den Hellig-Aand By for By vidner for mig og siger, at Lænker og Trængsler vente mig. ²⁴ Dog, jeg agter ikke mit Liv værd at tale om for mig selv, kun at jeg maa fuldende mit Løb og den Tjeneste, som jeg har faaet af Herren Jesus, at vidne om Guds Naades Evangelium.

²⁵ Og nu, se, jeg véd, at I ikke mere skulle se mit Ansigt, alle I, blandt hvem jeg gik omkring og prædikede Riget. ²⁶ Derfor vidner jeg for eder den Dagi Dag, at

jeg er ren for alles Blod; ²⁷ thi jeg har ikke unddraget mig fra at forkynde eder hele Guds Raad. ²⁸ Tager vare paa eder selv og paa hele Hjorden, i hvilken den Hellig-Aand har sat eder til Tilsynsmænd, til at vogte Guds Menighed, som han vandt sig med sit eget Blod. ²⁹ Jeg véd, at der efter min Bortgang vil komme ind iblandt eder svare Ulve, som ikke spare Hjorden, ³⁰ og udaf eder selv vil der opstaa Mænd, som tale forventede Ting, for at drage Disciplene bort efter sig selv. ³¹ Derfor vaager, og kommer i Hu, at i tre Aar har jeg Nat og Dag ikke afladt under Taarer at paaminde enhver især.

³² Og nu overgiver jeg eder til Gud og til hans Naades Ord, som mægter at opbygge og at give Arvelodden iblandt alle de helliggjorte. ³³ Jeg har ikke attraaet nogens Sølv eller Guld eller Klædebon; ³⁴ I vide selv, at disse Hænder gjorde Tjeneste for min Nødtørft og for dem, som vare med mig. ³⁵ I alle Ting viste jeg eder, at ved saaledes at arbejde bør vi tage os af de skrøbelige og komme Herrens Jesu Ord i Hu, at han selv har sagt: »Saligere er det at give end at tage«.

³⁶ Og da han havde sagt dette, faldt han paa sine Knæ og bad med dem alle. ³⁷ Og de brast alle i stærk Graad og faldt Pavlus om Halsen og kyssede ham inderlig, ³⁸ kummerfulde især over det Ord, han havde sagt, at de ikke mere vilde faa hans Ansigt at se. Saa ledsagede de ham til Skibet.

Pavlus rejser videre til Tyros, Kæsarea og Jerusalem.

21 Men da vi havde revet os løs fra dem og vare sejlede afsted, styrede vi lige over til Kos, og den næste Dag til Rodos, og derfra til Patara. ² Og da vi fandt et Skib, som for over til Fønikien, gik vi om Bord og sejlede afsted. ³ Og da vi fik Kypem i Sigte, lode vi den ligge paa venstre Haand og sejlede til Syrien og landede i Tyros; thi der skulde Skibet losse sin Lading. ⁴ Og vi opsøgte Disciplene og bleve i syv Dage hos dem; disse sagde ved Aanden til Pavlus, at han ikke maatte sætte sin Fod i Jerusalem. ⁵ Men da vi havde tilendebragt de Dage, droge vi afsted og gave os paa Vej, medens de alle med Kvinder og Børn ledsagede os helt. udenfor Byen; og vi faldt paa Knæ paa Strandbredden og bade, ⁶ hvorpaa vi bøde hverandre Farvel og gik om Bord i Skibet; men hine vendte tilbage til deres Hjem.

⁷ Vi kom nu fra Tyros til Ptolemais og endte dermed Sejladsen, og vi hilste paa Brødrene og bleve een Dag hos dem. ⁸ Og den næste Dag droge vi afsted og kom til Kæsarea, og vi gik ind i Evangelisten Filips Hus, han som var en af de syv, og bleve hos ham. ⁹ Han havde fire Døtre, Jomfruer, som profeterede.

¹⁰ Medens vi nu dvælede der i flere Dage, kom en Profet ved Navn Agabos derned fra Judæa, ¹¹ og han kom til os og tog Pavlus, Bælte, bandt sine egne Fødder og Hænder og sagde: dette siger den Hellig-Aand: den Mand, hvem dette Bælte tilhører, skulle Jøderne

saaledes binde i Jerusalem og overgive ham i Hedningers Hænder. ¹² Men da vi hørte dette, bade baade vi og de der paa Stedet ham om ikke at drage op til Jerusalem. ¹³ Da svarede Pavlus: hvorfor ville I saaledes græde og gjøre mit Hjærte veft? thi jeg staar rede ikke alene til at bindes, men ogsaa til at dø i Jerusalem for Herrens Jesu Navn. ¹⁴ Og da han ikke lod sig overtale, bleve vi stille og sagde: Herrens Vilje ske!

¹⁵ Og efter disse Dage pakkede vi sammen og droge op til Jerusalem; ¹⁶ men ogsaa nogle af Disciplene fra Kæsarea droge med os og førte os til Mnason fra Kypem, en gammel Discipel, hos hvem vi skulde have Herberg.

Pavlus hos Menigheden i Jerusalem. Han paatager sig et Nasirærløfte.

¹⁷ Da vi nu vare komne til Jerusalem, toge Brødrene imod os med Glæde. ¹⁸ Og den følgende Dag gik Pavlus med os ind til Jakob, og alle de Ældste kom derhen. ¹⁹ Og efter at have hilst paa dem, fortalte han Stykke for Stykke alt, hvad Gud havde gjort iblandt Hedningerne ved hans Tjeneste. ²⁰ Men da de hørte det, prisede de Gud; og de sagde til ham: du ser, Broder, hvor mangfoldige Tusender her ere iblandt Jøderne, som ere blevne troende, og alle ere de nidkjære for Loven;

²¹ men der er blevet dem fortalt om dig, at du lærer alle Jøderne ude blandt Hedningerne Frafald fra Moses ved at sige, at de ikke skulle omskære deres Børn eller vandre efter Skikkene. ²² Hvad er der altsaa at gjøre? Der maa ganske vist komme en Mængde sammen, thi de ville høre, at du er kommen. ²³ Gjør altsaa dette, som vi sige dig. Vi have her fire Mænd, som have et Løfte paa sig; ²⁴ tag disse med, og rens dig sammen med dem, og paatag dig Omkostningerne for dem, for at de kunne afraage deres Haar; saa ville alle skjønne, at der er ikke noget om det, der er fortalt dem om dig, men at du ogsaa selv vandrer saaledes, at du overholder Loven. ²⁵ Hvad derimod de Hedninger angaar, som ere blevne troende, da have vi udstedt en Skrivelse og vedtaget, at de ikke skulle holde noget saadant, men kun vogte sig for, hvad der er ofret til Afguder, og for Blod og det kvalte og Skjørlevned. ²⁶ Da tog Pavlus Mændene med sig, og efter at have rensset sig sammen med dem, gik han den følgende Dag ind i Helligdommen og meldte, naar Rensselsdagene skulde tilendebringes, til den Tid da Ofret blev frembaaret for enhver især af dem.

Pavlus gjøres til Fange.

²⁷ Men da de syv Dage vare ved at fuldendes, satte Jøderne fra Asien, som havde set ham i Helligdommen, hele Hoben i Oprør og lagde Haand paa ham ²⁸ og raabte: Israelitiske Mænd, til Hjælp! dette er det Menneske, som alle Vegne lærer alle imod Folket og

Loven og dette Sted; tilmed har han endog ført Grækere ind i Helligdommen og vanhelliget dette hel- lige Sted! ²⁹ De havde nemlig iforvejen set Efeseren Trofimos i Staden sammen med ham, og ham mente de, at Pavlus havde ført ind i Helligdommen.

³⁰ Og hele Staden kom i Røre, og Folket stimlede sammen, og de grebe fat paa Pavlus og slæbte ham udenfor Helligdommen; og strags bleve Dørene lukkede. ³¹ Medens de nu søgte at slaa ham ihjel, kom det Mandskabets Øverste for Øre, at hele Jerusalem kom i Oprør; ³² og strags tog han Stridsmænd og Hovedsmænd og løb ned til dem, og da de saa Øversten og Stridsmændene, holdt de op med at slaa Pavlus. ³³ Da nærmede Øversten sig og greb ham og lod ham binde med to Lænker, og han spurgte, hvem han var, og hvad han havde gjort. ³⁴ Nogle i Hoben raabte da eet til ham, andre et andet; og da han ikke for Ustyret kunde faa noget paalideligt at vide, bød han, at han skulde føres ind i Kastellet. ³⁵ Men da han kom hen paa Trappen, kom det dertil, at han maatte bæres af Stridsmændene paa Grund af Hobens Voldsomhed; ³⁶ thi Folkets Mængde fulgte efter og raabte: bort med ham!

³⁷ Og da Pavlus skulde til at føres ind i Kastellet, siger han til Øversten i, maa jeg faa Lov at sige noget til dig? Han sagde: forstaar du Græsk? ³⁸ Er du da ikke den Ægypter, som for en Tid siden rejste et Oprør og førte de fire tusende Stimænd ud i Ørken? ³⁹ Men Pavlus sagde: jeg er en jødisk Mand fra Tarsos, Borger i en ikke uberømt By i Kilikien; men jeg beder dig, tilsted mig at tale til Folket. ⁴⁰ Og da han tilstedte det, stod Pavlus op paa Trappen og slog med Haanden til Lyd for Folket; og da der var blevet dyb Tavshed, tiltalte han dem paa det hebraiske Maal og sagde.

Pavlus taler til Folket om sit Liv og sin Omvendelse, sættes i Varetægt.

22 Mænd! Brødre og Fædre, hører mit Forsvar, som jeg nu vil fremføre for eder. ² Men da de hørte, at han tiltalte dem paa det hebraiske Maal, holdt de sig end mere stille. Og han siger: ³ Jeg er en jødisk Mand, født i Tarsos i Kilikien, men opdragen i denne Stad ved Gamaliels Fødder, oplært efter Fædre- nelovens Strengthed, saa jeg var nidkjær for Gud, ligesom alle I ere det i Dag. ⁴ Jeg forfulgte denne Vej lige til Døden, idet jeg lagde baade Mænd og Kvinder i Lænker og overgav dem til Fængsel, ⁵ som baade Ypperstepræsten er mit Vidne om og hele Ældsteraadet; og af dem modtog jeg ogsaa Breve, hvormed jeg gav mig paa Vej til Brødrene i Damask for at føre ogsaa dem, som vare der, bundne til Jerusalem, at de kunde blive straffede.

⁶ Men det skete, medens jeg var paa Vej og nærmede mig til Damask, da omstraalede dier mig ved Mid- dagstid pludselig fra Himlen et stærkt Lys; ⁷ og jeg

faldt til Jorden og hørte en Røst sige til mig: Savl, Savl, hvi forfølger du mig? ⁸ Jeg svarede: hvem er du, Herre? Og han sagde til mig: jeg er Jesus af Nasaret, hvem du forfølger. ⁹ Men de, som vare med mig, saa vel Lyset, men hørte ikke Røsten af ham, som taledes til mig.

¹⁰ Og jeg sagde: hvad skal jeg gjøre, Herre? Men Herren sagde til mig: staa op og drag til Damask; dér skal der tales til dig om alt, hvad dig er bestemt at gjøre.

¹¹ Men da jeg ikke kunde se paa Grund af Glansen af det Lys, blev jeg ført ved Haanden af mine Ledsagere og kom saaledes til Damask.

¹² Men en vis Ananias, en Mand, gudfrygtig efter Loven, med godt Lov af alle de der boende Jøder, ¹³ kom til mig og stod for mig og sagde til mig: Broder Savl, se op! Og jeg saa op paa ham i samme Stund.

¹⁴ Men han sagde: vore Fædres Gud har udvalgt dig til at kjende hans Vilje og se den retfærdige og høre en Røst af hans Mund; ¹⁵ thi du skal være ham et Vidne for alle Mennesker om, hvad du har set og hørt. ¹⁶ Og nu, hvi tøver du? staa op og lad dig døbe og aftvætte for dine Synder, idet du paakalder hans Navn.

¹⁷ Men det skete, da jeg var vendt tilbage til Jerusalem, og medens jeg bad i Helligdommen, at jeg kom i en Henrykkelse; ¹⁸ og jeg saa ham, idet han sagde til mig: skynd dig og gaa i Hast ud af Jerusalem, thi de modtage ikke Vidnesbyrd af dig om mig. ¹⁹ Og jeg sagde: Herre, de vide selv, at jeg kastede i Fængsel og omkring i Synagogerne piskede dem, som troede paa dig; ²⁰ og den Gang dit Vidne Stefans Blod blev udøst, stod jeg ogsaa selv hos og fandt Velbehag deri og vogtede paa deres Klæder, som aflivede ham. ²¹ Og han sagde til mig: drag bort; thi til Hedninger langt borte vil jeg udsende dig.

²² Indtil dette Ord hørte de paa ham, da opløftede de deres Røst og sagde: bort fra Jorden med saadan en; thi det er utilbørligt, at han skal leve! ²³ Medens de nu skrege og slængte deres Kapper og kastede Støv op i Luften, ²⁴ bød Øversten, at han skulde føres ind i Kastellet, og sagde, at han skulde forhøres ved Piskning, for at han kunde faa at vide, af hvad Aarsag de saaledes skrege Op imod ham. ²⁵ Men da de havde strakt ham for Svøberne, sagde Pavlus til Hovedsmanden, som stod der: have I Lov til at piske en romersk Borger, og det uden Dom? ²⁶ Men da Hovedsmanden hørte det, gik han hen og meldte det til Øversten og sagde: hvad vil du til at gjøre? denne Mand er jo en Romer! ²⁷ Og Øversten gik hen til ham og sagde: sig mig, er du en Romer? Han sagde: ja. ²⁸ Og Øversten svarede: jeg har kjøbt mig denne Borgerret for en stor Sum. Pavlus sagde: men jeg er endog født med den. ²⁹ De som skulde til at forhøre ham, slap ham da strags; men ogsaa Øversten blev bange, da han fik at vide, at han var en Romer, og fordi han havde bundet ham.

³⁰ Men den næste Dag, da han vilde have noget paalideligt at vide om, hvad han anklagedes for af Jøderne, løste han ham og bød Ypperstepræsterne og hele

Raadet komme sammen; og han førte Pavlus ned og stillede ham for dem.

Pavlus for Højeste-Raadet.

23 Men Pavlus saa vist paa Raadet og sagde: Mænd Brødre, jeg har med al god Samvittighed ført mit Lesned for Gud indtil denne Dag. ² Men Ypperstepræsten Ananias befalede dem, der stode hos ham, at slaa ham paa Munden. ³ Da sagde Pavlus til ham: Gud vil slaa dig, du kalkede Væg! her sidder du for at dømmе mig efter Loven, og du byder imod Loven, at man skal slaa mig! ⁴ Men de hosstaaende sagde: udskjælder du Guds Ypperstepræst? ⁵ Og Pavlus sagde: jeg vidste ikke, Brødre, at han er Ypperstepræst; thi der er skrevet: »En Øverste for dit Folk maa du ikke tale ondt imod«.

⁶ Men da Pavlus vidste, at den ene Del var Saddukæere, den anden Farisæere, raabte han i Raadet: Mænd, Brødre, jeg er en Farisæer, Søn af Farisæere; det er for Haab og dødes Opstandelse, at jeg staar til Rette! ⁷ Men da han havde talet dette, opstod der Trætte mellem Farisæerne og Saddukæerne, og der blev Splid i Mængden. ⁸ Saddukæerne sige nemlig, at der ikke er nogen Opstandelse, ej heller Engel eller Aand; men Farisæerne bekjende begge Dele. ⁹ Og der opstod en stor Raaben, og nogle af de Skriftkloge paa Farisæernes Side stode op og strede haardt og sagde: vi finde intet ondt hos dette Menneske; hvad om en Aand har talet til ham, eller en Engel! ¹⁰ Men da der opstod en stærk Trætte, blev Øversten bange for, at Pavlus skulde slides i Stykker af dem, og bød derfor Krigsfolket at gaa ned og rive ham ud fra dem og føre ham ind i Kastellet.

¹¹ Men i den følgende Nat stod Herren for ham og sagde: vær trøstig; thi ligesom du har vidnet om mig i Jerusalem, saaledes maa du ogsaa vidne i Rom.

Jøderne sammensværgе sig mod Pavlus. Han føres til Kæsarea.

¹² Da det nu var blevet Dag, sloge Jøderne sig sammen og forbandede sig selv paa, at de hverken vilde spise eller drikke, inden de havde Slaaet Pavlus ihjel. ¹³ Men der var over fyrretyve, som havde indgaaet denne Sammensværgelse; ¹⁴ og disse gik til Ypperstepræsterne og de Ældste og sagde: vi have haardelig forbandet os selv paa, at vi ikke ville smage noget, inden vi have slaaet Pavlus ihjel. ¹⁵ Saa gjører da nu tilligemed Raadet Øversten en Meddelelse, for at han maa føre ham ned til eder, som om I ville nøjere undersøge hans Sag; men vi ere rede til at aflive ham, førend han kommer saa nær.

¹⁶ Men Pavlus' Søstersøn fik at høre om Anslaget og kom og gik ind i Kastellet og fortalte det til Pavlus.

¹⁷ Og Pavlus kaldte en af Høvedsmændene til sig og sagde: før denne Ungersvend hen til Øversten, thi han

har noget at melde ham. ¹⁸ Han tog ham da med og førte ham til Øversten og siger: Fangen Pavlus har kaldt mig til sig og bedet mig føre denne Ungersvend til dig, da han har noget at tale til dig om. ¹⁹ Og Øversten tog ham ved Haanden og gik afsides og spurgte: hvad er det, som du har at melde mig? ²⁰ Han sagde: Jøderne ere komne overens om at bede dig, at du i Morgen vil føre Pavlus ned i Raadet, som om det vil nøjere forhøre sig om ham. ²¹ Du maa da ikke føje dem; thi over fyrretyve Mænd af dem lure paa ham, idet de have forbandet sig selv paa hverken at ville spise eller drikke, inden de have aflivet ham, og nu ere de rede og vente paa Tilsagn fra dig.

²² Øversten lod da nu Ungersvenden gaa, efter at have paalagt ham: du maa ikke fortælle til nogen, at du har meddelt mig dette. ²³ Og han hidkaldte to af Høvedsmændene og sagde: gjører to hundrede Stridsmænd rede til at drage til Kæsarea, og halvfjerdsindstyre Ryttere og to hundrede Spydkastere, fra den tredje Time paa Natten; ²⁴ og Lastdyr skulle staa færdige til, at man kan sætte Pavlus derpaa og saaledes bringe ham i Sikkerhed til Landshøvdingen Felix. ²⁵ Og han skrev et Brev saaledes lydende: ²⁶ »Klavdius Lysias hilser den højmagtige Landshøvding Felix. ²⁷ Denne Mand var bleven grebet af Jøderne og var lige ved at blive aflivet af dem, da jeg kom til med Krigsfolket og udfriede ham, da jeg fik at vide, at han var en Romer. ²⁸ Og da jeg vilde have Aarsagen at vide, hvorfor de anklagede ham, førte jeg ham ned i deres Raad, ²⁹ hvor jeg fandt ham anklaget for Stridsspørgsmaal om deres Lov, men uden noget Klagemaal, der fortjente Død eller Lænker. ³⁰ Men da det er blevet angivet for mig, at man vil staa Manden efter Livet, har jeg strags sendt ham til dig og budet ogsaa hans Anklagere at komme frem for dig med, hvad de have mod ham at sige«.

³¹ Saa toge da Stridsmændene Pavlus, som det var dem paalagt, og førte ham om Natten til Antipatris, ³² og den næste Dag overlode de Rytterne at drage videre med ham, og vendte saa tilbage til Kastellet. ³³ Og da disse vare komne ind i Kæsarea og havde overgivet Brevet til Landshøvdingen, fremstillede de ogsaa Pavlus for ham. ³⁴ Men da han havde læst det og spurgt om, fra hvilken Provins han var, og havde faaet at vide, at han var fra Kilikien, sagde han: ³⁵ jeg skal høre paa dig, naar ogsaa dine Anklagere komme til Stede. Og han bød, at han skulde holdes i Varetægt i Herodes' Borg.

Raadet anklager Pavlus for Felix. Hans Forsvarstale.

24 Men fem Dage derefter kom Ypperstepræsten Ananias derved med nogle Ældste og en Taler Tertullus, og disse førte Klage for Landshøvdingen imod Pavlus.

² Og da han var kaldt frem, begyndte Tertullus Anklagen og sagde: ³ At vi opnaa megen Fred ved dig, og at Forbedringer ved din Forsorg ske for dette Folk i alle Retninger og allevegne, det erkjende Vi, højmegetige Felix, med al Taksigelse. ⁴ Men for ikke at opholde dig for længe, beder jeg dig at høre os kortelig ifølge din Mildhed. ⁵ Vi have nemlig fundet denne Mand at være en Pest og en Urostifter blandt alle Jøderne omkring i Jorderige og en Hovedmand for Nasaræernes Parti, ⁶ ja endog Helligdommen har han forsøgt at vanhellige. Ham grebe vi da ogsaa, ⁸ og af ham vil du selv, naar du forhører ham, kunne komme til Kundskab om alt dette, som vi anklage ham for. ⁹ Men ogsaa Jøderne stemte med i at angribe ham og sagde, at dette havde sig saaledes.

¹⁰ Og Pavlus svarede, da Landshøvdingen gav ham et Vink om at tale: Da jeg véd, at du i mange Aar har været Dommer over dette Folk, vil jeg med godt Mod forsvare min Sag, ¹¹ eftersom du kan faa at vide, at det ikke er mere end tolv Dage, siden jeg kom op til Jerusalem for at tilbede. ¹² Og de fandt mig ikke i Ordskifte med nogen, ikke heller at jeg voldte Sammenstimlen af nogen Hob, hverken i Helligdommen eller i Synagogerne eller omkring i Staden; ¹³ heller ikke kunne de for dig godtgjøre de Ting, som de nu anklage mig for. ¹⁴ Men dette bekjender jeg for dig, at efter den Vej, som de kalde et Parti, dyrker jeg saaledes vor fædrene Gud, at jeg tror alt det, som i Loven, og som i Profeterne er skrevet, ¹⁵ idet jeg har det Haab til Gud, hvilket ogsaa disse selv vente paa, at der skal komme en Opstandelse baade af retfærdige og uretfærdige.

¹⁶ Desaarsag lægger jeg ogsaa selv Vind paa, stadig at have en uskadt Samvittighed overfor Gud og Menne-sker.

¹⁷ Men efter flere Aars Forløb er jeg kommen for at bringe Almisser til mit Folk og Ofre; ¹⁸ ved den Lejlighed fandt de mig som rensset i Helligdommen, ikke med Opløb eller Ustyr, men det var nogle Jøder fra Asien; ¹⁹ disse burde være til Stede for dig og føre Klage-maal, om de havde noget imod mig at føre. ²⁰ Eller lad disse selv sige, hvad Brøde de fandt, da jeg stod for Raadet, ²¹ uden det skulde være for dette ene Ord, som jeg udraabte, da jeg stod iblandt dem: det er for dødes Opstandelse, at jeg i Dag staar til Rette for eder.

²² Men da Felix vidste nøjere Besked om Vejen, ud-satte han Sagen for dem og sagde: naar Øversten Lysias kommer herved, skal jeg paakjende eders Sag. ²³ Og han paalagde Hovedsmanden, at han skulde holdes i Varetægt og have Lempelse, og at man ikke maatte hindre nogen af hans egne i at yde ham Tjeneste.

Pavlus sidder to Aar fangen i Kæsarea. Felix afløses af Festus.

²⁴ Men nogle Dage efter kom Felix med sin Hustru Drusilla, som var en Jødinde, og sendte Bud efter Pavlus og hørte ham om Troen paa Kristus Jesus. ²⁵ Men da han taledes om Retfærdighed og Afholdenhed og den tilkommende Dom, blev Felix forfærdet og svarede. gaa bort for denne Gang; men naar jeg faar Tid, vil jeg kalde dig til mig. ²⁶ Han haabede nemlig tillige, at han skulde faa Penge af Pavlus; derfor sendte han ogsaa oftere Bud efter ham og samtalede med ham.

²⁷ Men da to Aar vare omme, fik Felix til Eftermand Porkius Festus; og da Felix vilde gjøre sig Jøderne Tak skyldige, lod han Pavlus blive tilbage i Lænker.

Pavlus anklages for Festus, indskyder sig for Kejseren.

25 Da saa Festus havde tiltraadt sin Provins, drog han tre Dage efter fra Kæsarea op til Jerusalem. ² Og Ypperstepræsterne og de fornemste af Jøderne førte Klage for ham imod Pavlus ³ og bade ham at unde dem den Gunst imod ham, at han vilde lade ham hente til Jerusalem, idet de lurede paa at aflive ham under Vejs. ⁴ Saa svarede da Festus, at Pavlus holdtes i Varetægt i Kæsarea, men han vilde selv om kort Tid drage derhen; ⁵ saa kunne, siger han, de iblandt eder, som have Magt dertil, rejse med derved og anklage ham, om der er noget utilbørligt paa Manden at sige.

⁶ Og efter at han havde tilbragt ikke mere end otte eller ti Dage iblandt dem, rejste han ned til Kæsarea, og den næste Dag satte han sig paa Dommersædet og lod Pavlus føre frem. ⁷ Men da han var kommen til Stede, stillede de Jøder, som vare komne ned fra Jerusalem, sig omkring ham og fremførte imod ham mange og svare Klagemaal, som de ikke kunde godtgjøre, ⁸ medens Pavlus forsvarede sig og sagde: hverken mod Jødernes Lov eller mod Helligdommen eller mod Kejseren har jeg syndet i noget Stykke. ⁹ Men da Festus vilde gjøre sig Jøderne Tak skyldige, svarede han Pavlus og sagde: vil du drage op til Jerusalem og der staa mig til Rette for disse Ting? ¹⁰ Men Pavlus sagde: jeg staar for Kejserens Domstol, og der tilkommer det mig at dømmes; Jøderne har jeg ingen Uret gjort, som du og selv godt erkjender. ¹¹ Hvis jeg saa har Uret og har gjort noget, som fortjener Døden, saa undslaar jeg mig ikke for at dø; men er der ikke noget i det, som disse anklage mig for, saa kan ingen prisgive mig til dem. Jeg indskyder mig for Kejseren; ¹² Da svarede Festus, efter at have talet amen med sit Raad: for Kejseren har du indskudt dig; til Kejseren skal du rejse.

Pavlus stilles for Kong Agrippa.

¹³ Men da nogle Dage vare forløbne, kom Kong Agrippa og Berenike til Kæsarea for at hilse paa

Festus. ¹⁴ Og da de tilbragte flere Dage der, forelagde Festus Pavlus' Sag for Kongen og sagde: her er en Mand, der af Felix er efterladt som Fange; ¹⁵ over ham førte Jødernes Ypperstepræster og Ældste Klage, da jeg kom til Jerusalem, og bade om Domfældelse over ham. ¹⁶ Dem gav jeg til Svar, at Romere ikke have for Skik at prisgive noget Menneske, før end den anklagede har sine Anklagere personlig til Stede og har faaet Lejlighed til Forsvar imod Beskyldningen. ¹⁷ Da de altsaa vare komne sammen herhid, gjorde jeg ingen Opsættelse, men Dagen derefter satte jeg mig paa Dommersædet og lod Manden føre frem. ¹⁸ Da nu Anklagerne stode omkring ham, fremførte de ingen Beskyldning for noget ondt af den Art, som jeg formode; ¹⁹ men de havde nogle Stridsspørgsmaal med ham om deres egen Religion og om en vis afdød Jesus, som Pavlus sagde var i Live. ²⁰ Da nu jeg var i Forlegenhed med Undersøgelsen af disse Ting, sagde jeg, om han vilde rejse til Jerusalem og der staa til Rette for disse Ting. ²¹ Men da Pavlus gjorde Paastand paa at holdes i Varetægt til Majestætens Kjendelse, har jeg ladet ham holde i Varetægt, indtil jeg kan faa ham sendt op til Kejseren. ²² Men Agrippa sagde til Festus: jeg havde ogsaa selv Lyst til at høre Manden. I Morgen, siger han, skal du faa ham at høre.

²³ Den næste Dag kom altsaa Agrippa og Berenike med stor Bram og gik ind i Høresalen tilligemed Krigs-Øversterne og de ypperste Mænd i Byen, og paa Festus, Bud blev Pavlus ført frem.

²⁴ Og Festus siger: Kong Agrippa og alle I Mænd, som ere med os til Stede, her se I ham, om hvem hele Jødernes Mængde henvendte sig til mig baade i Jerusalem og her og raabte paa, at han ikke længer burde leve. ²⁵ Men jeg skjønnede, at han ikke havde gjort noget, som fortjente Døden, og da han selv indskød sig for Majestæten, bestemte jeg at sende ham. ²⁶ Noget paalideligt har jeg dog ikke om ham at skrive til Herren; derfor har jeg ført ham frem for eder, og især for dig, Kong Agrippa, for at jeg, naar Undersøgelsen er sket, kan have noget at skrive. ²⁷ Thi det synes mig meningsløst at sende en Fange uden tillige at paapege Beskyldningerne imod ham.

Pavlus' Forsvarstale for Agrippa.

26 Men Agrippa sagde til Pavlus: det tilstedes dig at tale om dig selv. Da udrakte Pavlus sin Haand og sagde til sit Forsvar: ² Jeg agter mig lykkelig, Kong Agrippa, fordi det er for dig, jeg i Dag skal forsvare mig for alt, hvad jeg anklages for af Jøderne, ³ især fordi du er kjendt med alle Skikke og Stridsspørgsmaal hos Jøder. Derfor beder jeg dig at høre taalmodig paa mig.

⁴ Mit Levned fra Ungdommen af, som fra Begyndelsen blev ført blandt mit Folk og i Jerusalem, det kjende alle Jøder; ⁵ thi de have tilforn kjendt mig fra første

Færd, om de ellers ville vidne, at jeg har levet efter det strengeste Parti af vor Gudsdyrkelse, som Farisæer.

⁶ Og nu staaer jeg her til Rette for Haab paa den Forjættelse, som af Gud blev given vore Fædre, ⁷ den som vort Tolvstammefolk ved at dyrke Gud uafadelig Nat og Dag haaber at naa til; og for dette Haab, Konge, anklages jeg af Jøder! ⁸ Hvor kan det agtes for utroligt blandt eder, at Gud skulde oprejse døde?

⁹ Jeg for min Del mente nu, at jeg burde øve meget fjendtligt imod Jesus Nasaræers Navn. ¹⁰ Dette gjorde jeg ogsaa i Jerusalem, og baade indestængte jeg mange af de hellige i Fængsler, hvortil jeg havde faaet Fuldmagt af Ypperstepræsterne, og naar de bleve aflivede, gav jeg min Stemme dertil, ¹¹ og omkring i alle Synagogerne søgte jeg ofte ved Straffe at tvinge dem til at bespotte, og jeg gik saa vidt i Raseri imod dem, at jeg forfulgte dem lige til de udenlandske Byer.

¹² Medens jeg i denne Færd var paa Vej til Damask med Myndighed og Fuldmagt fra Ypperstepræsterne, ¹³ saa jeg under Vejs midt om Dagen, Konge, et Lys fra Himlen, der klarere i Glans end Solen omstraalede mig og dem, som droge med mig. ¹⁴ Og da vi alle faldt til Jorden, hørte jeg en Røst sige til mig paa det hebraiske Maal: Savl, Savl, hvi forfølger du mig? det bliver dig haardt at slaa ud imod Brodden! ¹⁵ Men jeg sagde: hvem er du, Herre? Og Herren sagde: jeg er Jesus, hvem du forfølger. ¹⁶ Men rejs dig Op og staa paa dine Fødder; thi derfor har jeg vist mig for dig, for at udvælge dig til Tjener og Vidne baade om det, du har set, og om det, hvorom jeg vil aabenbare mig for dig, ¹⁷ idet jeg udfrier dig fra Folket og fra Hedningerne, som jeg udsender dig til, ¹⁸ for at oplade deres Øjne, saa de vende om fra Mørke til Lys og fra Satans Herredømme til Gud, for at de maa faa Syndernes Forladelse og Lod iblandt de helliggjorte ved Troen paa mig.

¹⁹ Derfor, Kong Agrippa, blev jeg ikke ulydig mod det himmelske Syn, ²⁰ men jeg forkyndte først for dem i Damask og for Jerusalem og i hele Judæas Land og for Hedningerne, at de skulde omsinde sig og vende om til Gud og øve Gjerninger, som vare Omsindelsen værdige. ²¹ Af denne Aarsag grebe nogle Jøder mig i Helligdommen og forsøgte at slaa mig ihjel.

²² Ved den Hjælp, jeg har faaet fra Gud, har jeg nu staaet indtil den Dag i Dag og vidner baade for smaa og store, uden at sige noget andet, end hvad Profeterne have sagt skulde ske, saavel som Moses, ²³ at Kristus skulde være Lidelser undergiven, og at han som den første af dødes Opstandelse skulde forkynde Lys baade for Folket og for Hedningerne.

²⁴ Medens han nu forsvare sig saaledes, siger Festus med høj Røst: du er afsindig, Pavlus; den megen Lærdom gjør dig afsindig! ²⁵ Men Pavlus siger: jeg er ikke afsindig, højmægtige Festus, men jeg udtaler sande og fornuftige Ord. ²⁶ Thi Kongen véd Besked om disse Ting, og til ham taler jeg ogsaa med Frimodighed; thi jeg er vis paa, at ikke nogen af disse Ting er ham ube-

kjendt; thi dette er ikke udført i en Afkrog. ²⁷ Tror du Profeterne, Kong Agrippa? Jeg véd, at du tror dem.

²⁸ Men Agrippa sagde til Pavlus: inden kort Tid overtaler du mig til at blive Kristen. ²⁹ Og Pavlus sagde: jeg vilde ønske til Gud, hvad enten Tiden er kort eller lang, at ej alene du, men ogsaa alle de, som høre mig i Dag, maatte blive lige saadanne, som og jeg er, paa disse Lænker nær.

³⁰ Og Kongen stod op, og Landshøvdingen og Berenike og de, som sad sammen med dem; ³¹ og de drog sig tilbage og taledede med hverandre og sagde: denne Mand øver ikke noget, som fortjener Død eller Lænker. ³² Men Agrippa sagde til Festus: denne Mand kunde været løsladt, dersom han ikke havde indskudt sig for Kejseren.

Pavlus' Sørejse til Rom. Han strander paa Malta.

27 Men da det var blevet afgjort, at vi skulde afsejle til Italien, overgav man baade Pavlus og nogle andre Fanger til en Hovedsmand ved Navn Julius ved den kejserlige Hær-Afdeling. ² Og vi gik om Bord paa et Skib fra Adramyttion, som var ved at sejle til Pladserne langs Asiens Kyst, og fore afsted, og Makedoneren Aristarkos fra Tessalonika var med os.

³ Og den anden Dag lagde vi ind til Sidon, og Julius behandlede Pavlus saa menneskekjærlig, at han tilstedte ham at gaa hen til sine Venner og faa Pleje.

⁴ Og da vi vare farne bort derfra, sejlede vi ind under Kypern, fordi Vindene vare imod, ⁵ og efter at have sejlet over Havet ved Kilikien og Pamfyliden, løb vi ind til Myra i Lykien. ⁶ Og da Hovedsmanden dér fandt et Skib fra Alexandria, som sejlede til Italien, indskibede han os paa det.

⁷ Da vi nu i mange Dage havde en langsom Sejlads og med Nød og næppe vare komne ud for Knidos, hvor Vinden ikke tillod os at løbe ind, sejlede vi ind under Kreta langs med Salmone; ⁸ det klarede vi med Nød og næppe og kom saa til et Sted, der hedder Gode-Havne, nær ved hvilket der var en By Lasæa.

⁹ Men da en rum Tid var gaaet hen, og Sejladsen allerede var farlig, fordi endog Fasten allerede var forbi, varede Pavlus dem ad og sagde: ¹⁰ Mænd, jeg ser, at Sejladsen vil medføre Ulykke og stort Forlis ikke alene for Ladning og Skib, men ogsaa for vort Liv. ¹¹ Men Hovedsmanden stolede mere paa Styrmændene og Skipperen end paa det, Pavlus sagde. ¹² Men da Havnen var ubekvem til Vinterleje, raadede de fleste til at sejle videre derfra, for at de maaske kunde naa hen til Fønix, en Havn paa Kreta, som gaar i Sydvest og Nordvest, og overvintre der.

¹³ Og da nu en mild Søndenvind blæste op, mente de at have naaet deres Formaal, littede Anker og sejlede nær ind langs med Kreta. ¹⁴ Men ikke længe efter slog en orkanagtig Storm, den saakaldte Evrakvilo, ned over den. ¹⁵ Og da Skibet reves med deraf og ikke kun-

de holde sig op imod Vinden, faldt vi af og lode os drive. ¹⁶ Men vi løb i Læ af en lille Ø, som hedder Klavde, hvor vi med Nød og næppe mægtede at bjærge Baaden; ¹⁷ og da de havde hejset den om Bord, brugte de Nødhjælp ved at omsurre Skibet, og da de frygtede for at støde paa Syrten, firede de Drivankeret ned og dreve saaledes. ¹⁸ Men da vi bleve haardt medtagne af Uvejret, begyndte de den næste Dag at kaste Ladningen over Bord, ¹⁹ og paa den tredje Dag kastede de med egne Hænder Skibets Redskaber ud. ²⁰ Da nu hverken Sol eller Stjerner vare til Syne i flere Dage, og et ikke ringe Uvejr var over os, svandt tilsidst alt Haab om vor Redning.

²¹ Men da de længe ikke havde spist, da stod Pavlus frem midt iblandt dem og sagde: Mænd, I burde have adlydt mig og ikke sejlet bort fra Kreta og sparet eder for denne Ulykke og Forlis. ²² Og nu formaner jeg eder til at være ved godt Mod, thi ingen Sjæl iblandt eder skal gaa tabt, men ikkun Skibet. ²³ Thi i denne Nat stod der ved min Side en Engel fra den Gud, hvem jeg tilhører, hvem jeg ogsaa dyrker, og sagde: ²⁴ frygt ikke, Pavlus, for Kejseren maa du staa frem; og se, Gud har skjænket dig alle dem, som sejle med dig. ²⁵ Derfor værer ved godt Mod, Mænd, thi jeg har den Tro til Gud, at det skal gaa lige saaledes, som der er talet til mig. ²⁶ Men vi maa strande paa en eller anden Ø.

²⁷ Da vi nu den fjortende Nat dreves omkring i Adriaterhavet, fik Skibsfolkene ved Midnatstid en Formodning om, at de nærmede sig til et Land; ²⁸ og da de loddede, fik de tyve Favne, og et lille Stykke derfra, da de atter loddede, fik de femten Favne; ²⁹ og da de frygtede for, at vi skulde støde paa Skær, kastede de fire Ankere ud fra Bagstavnen og bade til, at det maatte blive Dag. ³⁰ Men da Skibsfolkene søgte at flygte fra Skibet og havde fire Baaden ned i Søen under Paa-skud af, at de vilde lægge Ankere ud fra Forstavnen, ³¹ sagde Pavlus til Hovedsmanden og Stridsmændene: dersom ikke disse blive om Bord, kunne I ikke reddes. ³² Da kappede Stridsmændene Tovene til Baaden og lode den drive af.

³³ Men medens det var ved at dages, formanede Pavlus dem alle til at faa Mad og sagde: det er i Dag den fjortende Dag, I have ventet og tilbragt uden Mad og uden at tage noget til eder. ³⁴ Derfor formaner jeg eder til at faa Mad, thi dette tjener til eders Redning; thi paa ingen af eder skal der tabes et Haar af hans Hoved. ³⁵ Og da han havde sagt dette og taget et Brød, takkede han Gud i alles Paasyn og brød det og begyndte at spise. ³⁶ Og alle fattede godt Mod, og de fik ligeledes Mad. ³⁷ Men vi vare i alt to hundrede og seks og halvfjerdsindstyve Sjæle om Bord. ³⁸ Da de nu havde spist sig mætte, littede de Skibet ved at kaste Kor-net i Søen.

³⁹ Men da det var blevet Dag, kjendte de ikke Landet, men fik Øje paa en Vig, der havde en Strandbred, paa hvilken de besluttede, om muligt, at sætte Skibet.

⁴⁰ Og de kappede Ankrene og lode dem blive i Søen, idet de tillige løste Rorenes Tove og satte Forsejlet til for Vinden og holdt ind paa Strandbredden. ⁴¹ Og de traf paa en Revle, hvor de satte Skibet paa Grund, og Forstavnen stødte fast og blev staaende urokket, men Bagstavnen begyndte at slaas i Stykker af Brændingen.

⁴² Men Stridsmændene toge den Beslutning, at de vilde slaa Fangerne ihjel, for at ingen skulde svømme bort og undfly. ⁴³ Men Høvedsmanden, som vilde redde Pavlus, hindrede dem i deres Forehavende og bød, at de, som kunde svømme, skulde først springe ud og søge i Land, ⁴⁴ og de øvrige skulde gjøre det, somme paa Planker, og somme paa Sager fra Skibet. Og saaledes gik det til, at alle bleve reddede til Land.

Pavlus paa Malta.

28 Og da vi vare blevne reddede, da fik vi at vide, at Øen hed Melita. ² Og de indfødte viste os en ualmindelig Menneskekjærlighed; de tændte nemlig et Baal og toge sig af os alle for den frembrydende Regns og for Kuldens Skyld. ³ Men da Pavlus havde sanket en Bunke Kvas og lagt den paa Baalet, kom der en Hugorm ud paa Grund af Heden og hængte sig ved hans Haand. ⁴ Da nu de indfødte saa Dyret hænge ved hans Haand, sagde de til hverandre: dette Menneske er for vist en Morder, hvem Gjengjældelsen ikke har tilladt at leve, skjønt han er bleven reddet fra Havet. ⁵ Imidlertid rystede han Dyret af i Ilden og havde ingen Skade deraf. ⁶ Og de ventede paa, at han skulde svulme op eller pludselig falde død om; men da de havde ventet længe og set, at der ikke timedes ham noget ondt, sloge de om og sagde, at han var en Gud.

⁷ Men i Omegnen af dette Sted havde den første Mand paa Øen, ved Navn Publius, nogle Landejendomme; han modtog os og gav os med Venlighed Herberg i tre Dage. ⁸ Men det hændte sig, at Publius Fader laa syg af Feber og Blodgang, til ham gik Pavlus ind og bad og lagde Hænderne paa ham og helbredte ham. ⁹ Da nu dette var sket, kom ogsaa de andre paa Øen, som havde Sygdomme, derhen og bleve helbredte. ¹⁰ Disse viste os ogsaa mange Æresbevisninger, og da vi afsejlede, bragte de om Bord, hvad vi havde behov.

Pavlus forlader Malta, kommer til Rom, forhandler med Jøderne, sidder fangen i to Aar.

¹¹ Men tre Maaneder efter afsejlede vi paa et Skib fra Alexandria, Som havde overvintret ved Øen, og som havde Tvillingerne til Mærke; ¹² og Vi løb ind til Syrakus, hvor vi bleve i tre Dage. ¹³ Saa lettede vi Anker og kom derfra til Regium, og da det Dagen derefter blev

Søndenvind, kom vi paa to Dage til Puteoli, ¹⁴ hvor vi fandt Brødre, som bade os om at blive hos dem i syv Dage; og saa kom vi til Rom. ¹⁵ Og da Brødrene derfra hørte om os, kom de os i Møde lige til Forum-Appii og Tres-Tabernæ; og da Pavlus saa dem, takkede han Gud og fattede Mod.

¹⁶ Men da vi vare komne ind i Rom, fik Pavlus Tilladelse til at bo for sig selv sammen med den Stridsmand, som holdt Vagt over ham. ¹⁷ Men det skete tre Dage efter, da sammenkaldte han de derværende første Mænd iblandt Jøderne. Og da de vare komne sammen, sagde han til dem: Mænd, Brødre, uden at jeg har gjort noget fjendtligt mod Folket eller de fædrene Skikke, er jeg som Fange fra Jerusalem af bleven overgivet i Romernes Hænder. ¹⁸ Da disse havde forhørt mig, vilde de lade mig løs, fordi der ikke fandtes nogen Døds-Skyld hos mig; ¹⁹ men da Jøderne gjorde Indsigelse, blev jeg nødt til at indskyde mig for Kejseren, dog ikke som om jeg havde noget at anklage mit Folk for. ²⁰ Af denne Aarsag har jeg altsaa indbudt eder, for at se og tale med eder; thi det er for Israels Haabs Skyld, at denne Lænke er lagt mig paa. ²¹ Men de sagde til ham: vi have hverken modtaget Brev om dig fra Judæa, ikke heller er nogen af Brødrene kommen hid og har meldt eller talt noget ondt om dig. ²² Men vi ønske at høre af dig, hvad dine Tanker ere; thi hvad dette Parti angaar, er det os vitterligt, at det allevegne finder Modsigelse.

²³ Og efter at have fastsat ham en Dag, kom de til ham i Herberget i større Tal, og for dem lagde han det ud, idet han vidnede om Guds Rige og søgte at overbevise dem om Jesus baade ud af Mose Lov og af Profeterne, fra den tidlige Morgen lige til Aften. ²⁴ Og nogle lode sig overbevise af det, som blev sagt, andre vare vantro.

²⁵ Men de gik deres Vej uenige indbyrdes, idet Pavlus sagde det ene Ord: træffende har den Hellig-Aand ved Profeten Esajas talet til eders Fædre og sagt: ²⁶ »Gaa til dette Folk og sig: I skulle høre og høre og ikke forstaa, og I skulle se og se og ikke indse; ²⁷ thi dette Folks Hjærte er blevet sløvt, og med Ørerne høre de tungt, og deres Øjne have de lukket, for at de ikke skulle se med Øjnene og høre med Ørerne og forstaa med Hjærtet og vende om, saa jeg kunde helbrede dem«.

²⁸ Saa være det eder da vitterligt, at denne Guds Frelse er bleven udsendt til Hedningerne; de skulle ogsaa høre.

³⁰ Og han blev to hele Aar i sin egen lejede Bolig, og han tog imod alle dem, der besøgte ham, ³¹ idet han prædikede Guds Rige og lærte om Herren Jesus Kristus med al Frimodighed, uhindret.

Pavlus' Brev Til Romerne

Hilsen til Menigheden.

1 Pavlus, Kristi Jesu Tjener, kaldet til Apostel, udkaaret til Guds Evangelium, ² som han forud forjættede ved sine Profeter i hellige Skrifter, ³ om hans Søn, som blev født udaf Davids Sæd efter Kjødet, ⁴ godtgjort med Kraft som Guds Søn efter Helligheds-Aanden ved Opstandelsen fra de døde, Jesus Kristus vor Herre, ⁵ ved hvem vi have faaet Naade og Apostel-Tjeneste til at virke Tros-Lydighed blandt alle Hedningerne for hans Navns Skyld, ⁶ iblandt hvilke ogsaa I ere Jesu Kristi kaldede —: ⁷ hilser alle Guds elskede, kaldede, hellige, som ere i Rom. Naade være med eder og Fred fra Gud vor Fader og Herren Jesus Kristus!

Ap. har længe ønsket ogsaa i Rom at forkynde Evangeliet, som er en Guds Kraft til Frelse.

⁸ Først takker jeg min Gud ved Jesus Kristus for eder alle, fordi der gaar Ry af eders Tro i hele Verden. ⁹ Thi Gud, hvem jeg i min Aand dyrker i hans Søns Evangelium, er mit Vidne, hvor uafslædig jeg omtaler eder, ¹⁰ idet jeg stadig i mine Bønner beder om, at jeg dog endelig en Gang maatte faa Lykke til med Guds Vilje at komme til eder. ¹¹ Thi jeg længes efter at se eder for at meddele eder nogen aandelig Naadegave til eders Styrkelse, ¹² det vil sige, efter at vi hos eder kunde sammen opmuntres ved den fælles Tro, eders og min.

¹³ Og jeg vil ikke, Brødre, at I skulle være uvidende om, at jeg ofte har foresat mig at komme til eder (men hidindtil er jeg bleven hindret), for at jeg kunde have nogen Frugt ogsaa blandt eder, saavel som blandt de øvrige Hedningefolk. ¹⁴ Baade til Grækere og til Barbarer, baade til vise og uforstandige staar jeg i Gjæld; ¹⁵ saaledes er jeg for min Del redebon til at forkynde Evangeliet ogsaa for eder i Rom.

¹⁶ Thi jeg skammer mig ikke ved Evangeliet; thi det er en Guds Kraft til Frelse for hver den, som tror, baade for Jøden først og for Grækeren. ¹⁷ Thi i det aabenbares Guds Retfærdighed udaf Tro til Tro, alt som skrevet er: »Men den retfærdige skal leve udaf Tro«.

Hedningerne ere ved deres Synder hjemfaldne til Guds Vrede.

¹⁸ Thi Guds Vrede aabenbares fra Himlen over al Ugudelighed og Uretfærdighed hos Mennesker, som i Uretfærdighed holde Sandheden nede; ¹⁹ efterdi det,

som kan kjendes om Gud, er vitterligt iblandt dem, thi Gud har gjort det vitterligt for dem. ²⁰ Thi hans usynlige Væsen, hans evige Kraft og Guddommelighed, skues fra Verdens Skabelse af, idet det forstaas ved hans Gjerninger, saa at de ere uden Undskyldning, ²¹ efterdi de, endskjønt de kjendte Gud, ikke ærede ham som Gud eller takkede ham, men de bleve forfængelige i deres Tanker, og deres uforstandige Hjærte formørkedes. ²² Medens de brammede af at være vise, bleve de Daarer, ²³ og de byttede den uforkrænkelige Guds Herlighed med, hvad der lignede et Billede af et forkrænkeligt Menneske og af Fugle og firføddede og krybende Dyr.

²⁴ Derfor gav Gud dem hen i deres Hjærter Lyster til Urenhed, til at vanære deres Legemer indbyrdes, ²⁵ saasom de ombyttede Guds Sandhed med Løgner og tilbade og dyrkede Skabningen fremfor Skaberen, ham som er højlovet i al Evighed, Amen.

²⁶ Derfor gav Gud dem hen til vanærende Lidenskaber. Thi baade deres Kvinder ombyttede den naturlige Omgang med den imod Naturen, ²⁷ og ligeledes ogsaa Mændene: de opgave den naturlige Omgang med Kvinden og optændtes i deres Brynde efter hinanden, saa Mænd dreve Uterlighed med Mænd og fik igjen paa sig selv den tilbørlige Gjengjæld for deres Vildfarelse. ²⁸ Og ligesom de kastede Vrag paa at have Gud i Erkjendelse, gav Gud dem hen til et forkasteligt Sind, til at gjøre, hvad utilbørligt er, ²⁹ opfyldte af al Uretfærdighed, Ondskab, Havesyge, Vanart, fulde af Avind, Mord, Kiv, Svig, Ondsindethed, ³⁰ Øretudere, Bagvaskere, Gudshadere, frække, hovmodige, stortalende, opfindsomme til ondt, ulydelige mod Forældre, ³¹ uforstandige, upaalidelige, ukjærlige, ubarmhjærtige; ³² de erkjendte jo Guds Ret, at de, som øve sligt, fortjene Døden, og dog ikke alene gjøre de det, men finde ogsaa Behag i dem, som øve det.

De, der dømme andre, men selv synde, falde under Guds Vrede. Dette gjælder Jøderne.

2 Derfor er du uden Undskyldning, du Menneske, som dømmer, ihvem du end er. Thi derved, at du dømmer en anden, domfælder du dig selv; thi du, som dømmer, øver det samme; ² og vi vide, at Guds Dom er efter Sandhed over dem, der øve saadanne Ting.

³ Men gjør du Regning derpaa, at du skal undslippe Guds Dom, du Menneske, som dømmer dem, der øve saadanne Ting, og dog selv gjør dem? ⁴ Eller foragter

du hans Godheds og Overbærenheds og Langmodigheds Rigdom, og véd ikke, at Guds Godhed leder dig til Omvendelse? ⁵ Nej, efter din Haardhed og dit ubodfærdige Hjærte ophober du dig Vrede paa en Vredens og Guds Retfærdsdoms Aabenbarelses Dag, ⁶ han som skal give Løn til enhver efter hans Gjæringer, ⁷ evigt Liv til dem, som med Udholdenhed i god Gjærning søge Hæder og Ære og Uforkrænkelighed; ⁸ men over dem, som ere selvsyge og ikke adlyde Sandheden, men adlyde Uretfærdigheden, kommer Vrede og Harm. ⁹ Trængsel og Angest kommer over hver Menneske-Sjæl, som udøver det onde, baade Jøden først og Grækeren; ¹⁰ men Hæder og Ære og Fred over hver den, som øver det gode, baade Jøden først og Grækeren. ¹¹ Thi der er ikke Persons-Anseelse hos Gud.

¹² Thi saa mange som have syndet uden Lov, skulle ogsaa gaa til Grunde uden Lov, og saa mange som have syndet med Lov, skulle dømmes ved Lov. ¹³ Thi ikke de, som høre Lov, ere retfærdige for Gud, men de, som gjøre Lov, skulle retfærdiggjøres. ¹⁴ Thi naar Hedninger, som ikke have Loven, gjøre af Natur, hvad Loven kræver, saa ere disse, uden at have Loven, sig selv en Lov; ¹⁵ de udvise nemlig, at Lovens Gjærning staa skreven i deres Hjærter, idet tillige deres egen Samvittighed vidner, og deres Tanker indbyrdes føre Anklage eller ogsaa Forsvar, ¹⁶ paa en Dag, naar Gud dømmet det skjulte i Menneskene efter mit Evangelium ved Kristus Jesus.

¹⁷ Men naar du har Navn af Jøde og støtter dig paa Lov og roser dig af Gud ¹⁸ og kjender hans Vilje og værdsætter det forskellige, som den der bliver undervist udaf Loven, ¹⁹ og du tiltror dig selv at være Vejleder for blinde, et Lys for dem, som ere i Mørke, ²⁰ Opdrager for uforstandige, Lærer for umyndige, fordi du i Loven har Udtrykket for Kjendskaben og Sandheden: ²¹ lærer saa du, som lærer andre, ikke dig selv? du, som prædiker, at man ikke maa stjæle, du stjæler! ²² du, som siger, at man ikke maa bedrive Hor, du bedriver Hor! du, som afskyer Afguderne, du øver Tempelran! ²³ du, som roser dig af Lov, du vanærer Gud ved Overtrædelse af Loven! ²⁴ Thi Guds Navn bespottes for eders Skyld iblandt Hedningerne, alt som skrevet er.

²⁵ Thi Omskærelse er vel til Gavn, dersom du overholder Lov; men dersom du er Lov-Overtræder, er din Omskærelse bleven til Forhud. ²⁶ Dersom altsaa den uomskaarne iagttager Lovens Krav, vil da ikke hans Forhud blive regnet som Omskærelse? ²⁷ og naar den af Natur uomskaarne fuldbyrder Loven, vil han dømmet dig, som med Bogstav og Omskærelse er Lov-Overtræder. ²⁸ Thi ikke den er Jøde, som udvortes er det, ej heller er den udvortes Omskærelse paa Kød det rette; ²⁹ men den er Jøde, som indvortes er det, og Hjærtets Omskærelse er i Aand, ikke i Bogstav; dette har sin Ros ikke af Mennesker, men af Gud.

Guds Ord ere betroede Jøderne; men de ere Syndere saavel som Hedningerne; derfor ere alle strafskyldige for Gud.

3 Hvad udmærket har saa Jøden, eller hvad Gavn er der ved Omskærelsen? ² Meget i alle Maader. Først og fremmest, at Guds Ord ere blevne dem betroede. ³ Thi hvad! om nogle vare utro, skulde da deres Utroskab gjøre Guds Trofasthed til intet? ⁴ Det være langt fra; men Gud være sanddru, om end hvert Menneske er en Løgner, alt som skrevet er: »For at du maa kjendes retfærdig i dine Ord og vinde, naar du gaar i Rette«.

⁵ Men naar vor Uretfærdighed beviser Guds Retfærdighed, hvad skulle vi da sige? er da Gud uretfærdig, naar han hjemsøger med sin Vrede? — Jeg siger det paa Menneske-Vis. — ⁶ Det være langt fra; hvorledes skal Gud ellers kunne dømme Verden? ⁷ Og hvis Guds Sanddruhed ved min Løgn er kommen mangfoldig for Dagen til hans Forherligelse, hvi dømmes da jeg endnu som en Synder? ⁸ og hvorfor skulde vi da ikke — som man smæder os for, og som nogle sige, at vi lære, — gjøre det onde, for at det gode kan komme deraf? Disses Domfældelse er tilbørlig.

⁹ Hvad saa? have vi noget forud? Aldeles ikke; vi have jo forhen sigtet alle baade Jøder og Grækere for at være under Synd, ¹⁰ alt som skrevet er: »Der er ingen retfærdig, end ikke een; ¹¹ der er ingen forstandig, der er ingen, som søger Gud; ¹² alle ere de afvegne, tilhobe ere de blevne uduelige; der er ingen, som øver Godhed, der er ikke en eneste«. ¹³ »En aaben Grav er deres Strube, med deres Tunger øvede de Svig«; »Slange-Gift er under deres Læber«; ¹⁴ »deres Mund er fuld af Forbandelse og Beskhed«. ¹⁵ »Rappe ere deres Fødder til at udøse Blod, ¹⁶ Ødelæggelse og Elendighed er paa deres Veje, ¹⁷ og Freds Vej kjende de ikke«. ¹⁸ »Der er ikke Gudsfrygt for deres Øjne«.

¹⁹ Men vi vide, at alt, hvad Loven siger, taler den til dem, som have Loven, for at hver Mund skal stoppes, og hele Verden vorde strafskyldig for Gud, ²⁰ efterdi ikke noget Kjød vil blive retfærdiggjort for ham udaf Lovs-Gjæringer; thi ved Lov kommer Synds Erkjendelse.

Nu er Retfærdigheden ved Kristi Tro aabenbaret.

²¹ Men nu er uden Lov Guds Retfærdighed aabenbaret, om hvilken der vidnes af Loven og Profeterne, ²² nemlig Guds Retfærdighed ved Jesu Kristi Tro til alle og over alle dem, som tro. Thi der er ingen Forskjel; ²³ thi alle have syndet, og dem fattes Guds Herlighed, ²⁴ saa de retfærdiggjøres uforskyldt, af hans Naade, ved Gjenløsningen i Kristus Jesus, ²⁵ hvem Gud har fremstillet som Soningsdække, ved Troen paa hans Blod, for at udvise sin Retfærdighed, fordi han i sin Overbærenhed havde forbigaaet de forhen begangne

Synder, —²⁶ for at udvise sin Retfærdighed i den nærværende Tid, saa at han maatte selv være retfærdig og retfærdiggjøre den, som er af Jesu Tro.

²⁷ Hvor er saa vor Ros? Den er udelukt. Ved hvad for en Lov? Gjerningernes? Nej, men ved en Tros-Lov. ²⁸ Vi holde nemlig for, at et Menneske retfærdiggjøres ved Tro, uden Lovs-Gjerninger. ²⁹ Eller er Gud Jøders Gud alene, ikke ogsaa Hedningers? Jo, ogsaa Hedningers, ³⁰ saa sandt som Gud er een, og han vil retfærdiggjøre omskaarne udaf Tro, og uomskaarne ved Troen. ³¹ Gjøre vi saa ved Troen Lov til intet? Det være langt fra; nej, vi haandhæve Lov.

Abraham blev retfærdig ved Tro; ved Tro blive vi hans Børn.

4 Hvad skulle vi saa sige, at vor Stamfader Abraham har vundet efter Kjødets? ² Hvis Abraham nemlig blev retfærdiggjort udaf Gjerninger, har han noget at rose sig af; men det har han ikke for Gud. ³ Thi hvad siger Skriften? »Og Abraham troede Gud, og det blev regnet ham til Retfærdighed«. ⁴ Men den, som har Gjerninger, ham tilregnes Lønnen ikke efter Naade, men efter Skyldighed; ⁵ den derimod, som ikke har Gjerninger, men tror paa ham, som retfærdiggjør den ugudelige, ham regnes hans Tro til Retfærdighed. ⁶ Ligesom ogsaa David priser det Menneske saligt, hvem Gud tilregner Retfærdighed uden Gjerninger: ⁷ »Salige ere de, hvis Overtrædelser ere forladte, og hvis Synder ere skjulte; ⁸ salig er den Mand, hvis Synd Herren ikke tilregner«.

⁹ Gjælder nu denne Saligprisning de omskaarne, eller tillige de uomskaarne? Vi sige jo, at Troen blev regnet Abraham til Retfærdighed. ¹⁰ Hvorledes blev den da tilregnet? da han var omskaaren, eller uomskaaren? Ikke da han var omskaaren, men da han var uomskaaren; ¹¹ og han fik Omskærelsen som et Tegn til Segl paa Retfærdigheden ved Troen, som han havde, da han var uomskaaren, for at han skulde være Fader til alle dem, der tro som uomskaarne, for at Retfærdigheden skulde tilregnes ogsaa dem, ¹² og Fader til de omskaarne, til dem, som ikke alene ere omskaarne, men ogsaa vandre i Sporene af den Tro, vor Fader Abraham havde som uomskaaren.

¹³ Thi ikke ved en Lov fik Abraham eller hans Sæd den Forjættelse, at han skulde være Arving til Verden, men ved Tros-Retfærdighed. ¹⁴ Thi hvis de, som ere af Loven, ere Arvinger, saa er Troen gjort tom, og Forjættelsen gjort til intet; ¹⁵ thi Loven virker Vrede, men hvor der ikke er Lov, er der ikke heller Overtrædelse. ¹⁶ Derfor ere de det af Tro, for at det maa være en Naadesag, saa at Forjættelsen staar fast for den hele Sæd, ikke for den alene, som er af Loven, men ogsaa for den, som er af Abrahams Tro, han som er vores alles Fader, — ¹⁷ alt som skrevet er: »Til mange Folkeslags Fader har jeg sat dig«, — overfor Gud, hvem han troe-

de, ham som levendegjør de døde og kalder det, der ikke er, som om det var.

¹⁸ Og han troede mod Haab med Haab, for at han skulde vordre mange Folkeslags Fader, efter det, som sagt er: »Saaledes skal din Sæd vordre«; ¹⁹ og uden at blive svag i Troen saa han paa sit eget allerede udlevede Legeme, idet han var næsten hundrede Aar gammel, og paa at Saras Moderliv var udlevet; ²⁰ men om Guds Forjættelse tvivlede han ikke i Vantro, men blev styrket ved sin Tro, saa han gav Gud Æren ²¹ og var fuldt forvisset om, at hvad han har forjættet, er han mægtig til ogsaa at gjøre. ²² Derfor blev det ogsaa regnet ham til Retfærdighed.

²³ Men at det blev tilregnet ham, det blev ikke skrevet for hans Skyld alene, ²⁴ men ogsaa for vor Skyld, hvem det skulde tilregnes, vi som tro paa ham, der oprejste Jesus vor Herre fra de døde, ²⁵ ham som blev hengiven for vore Overtrædelsers og oprejst for vor Retfærdiggjørelses Skyld.

De retfærdiggjortes Lykke og Haab.

5 Naar vi da ere retfærdiggjorte udaf Tro, have vi Fred med Gud ved vor Herre Jesus Kristus, ² ved hvem vi ogsaa have faaet Adgang ved Troen til denne Naade, i hvilken vi staa, og vi rose os af Guds Herligheds Haab. ³ Ja ikke det alene, men vi rose os ogsaa af vore Trængsler, idet vi vide, at Trængslen virker Udholdenhed, ⁴ og Udholdenheden Prøvetthed, og Prøvetheden Haab, ⁵ og Haabet gjør ikke til Skamme, fordi Guds Kjærlighed er udøst i vore Hjærter ved den Helig-Aand, som blev os given.

⁶ Tilmed døde jo Kristus, endnu medens vi vare magtesløse, til bestemt Tid for ugudelige. ⁷ Thi næppe vil nogen dø for en retfærdig; — for den gode kunde jo maaske dog en overvinde sig til at dø; — ⁸ men Gud beviser sin Kjærlighed til os derved, at medens vi endnu vare Syndere, døde Kristus for os. ⁹ Saa meget mere skulle vi da nu, da vi ere blevne retfærdiggjorte ved hans Blod, frelses ved ham fra Vreden. ¹⁰ Thi naar vi, Fjender som vi vare, bleve forligte med Gud ved hans Søns Død, saa skulle vi meget mere, efter at være blevne forligte, frelses ved hans Liv; ¹¹ ja ikke det alene, men saaledes at vi ogsaa rose os af Gud ved vor Herre Jesus Kristus, ved hvem vi nu have faaet Forligelsen.

Virkingen af den første og den anden Adams Gjerning.

¹² Derfor har det sig, ligesom da Synden kom ind i Verden ved eet Menneske, og Døden ved Synden, og saaledes Døden trængte igjennem til alle Mennesker, efterdi de syndede alle. ¹³ Thi inden Loven var der Synd i Verden; men Synd tilregnes ikke, hvor der ikke er Lov; ¹⁴ alligevel herskede Døden fra Adam indtil Moses ogsaa over dem, der ikke havde syndet i Lighed

med Adams Overtrædelse, han som er Forbillede paa den tilkommende.

¹⁵ Dog er det ikke saaledes med Naadegaven som med Syndefaldet. Thi naar de mange døde ved den enes Syndefald, saa er meget mere Guds Naade og Gaven i det ene Menneskes Jesu Kristi Naade bleven overstrømmende til de mange. ¹⁶ Og det er ikke med Gaven, som det blev ved den ene, der syndede. Thi Dommen blev for den enes Skyld til Domfældelse, men Naadegaven blev for mange Syndefalds Skyld til Retfærdighed. ¹⁷ Thi naar ved den enes Syndefald Døden kom til at herske ved den ene, saa skulle meget mere de, som modtage den overstrømmende Naade og Retfærdigheds Gave, herske i Liv ved den ene, Jesus Kristus.

¹⁸ Altsaa, ligesom der af eet Syndefald fulgte Domfældelse for alle Mennesker, saaledes fulgte der ogsaa af een Retfærdighed Retfærdiggjørelse til Liv for alle Mennesker. ¹⁹ Thi ligesom ved det ene Menneskes Ulydighed de mange bleve til Syndere, saaledes skulle ogsaa ved den enes Lydighed de mange blive til retfærdige.

²⁰ Men Loven kom ind derhos, for at Syndefaldet skulde øges; men hvor Synden øgedes, blev Naaden end mere overstrømmende, ²¹ for at, ligesom Synden herskede i Døden, saaledes skulde ogsaa Naaden herske ved Retfærdighed til evigt Liv ved Jesus Kristus vor Herre.

Leve vi under Naaden, ere vi, og bør vi være, frigjorte fra Synden.

6 Hvad skulle Vi da sige? Skulde vi blive ved i Synden, for at Naaden kunde des mere øges? ² Det være langt fra. Vi som jo ere døde for Synden, hvorledes skulle vi endnu leve i den? ³ Eller vide I ikke, at vi, saa mange som bleve døbt til Kristus Jesus, bleve døbt til hans Død? ⁴ Vi bleve altsaa begravne med ham ved Daaben til Døden, for at ligesom Kristus blev oprejst fra de døde ved Faderens Herlighed, saaledes ogsaa vi skulle vandre i nyt Liv.

⁵ Thi ere vi blevne sammenpodede med ham i Afbilledet af hans Død, saa skulle vi ogsaa være det med hans Opstandelse, ⁶ saasom vi vide dette, at vort gamle Menneske blev korsfæstet med ham, for at Syndens Legeme skulde gøres til intet, saa vi ikke mere tjene Synden. ⁷ Thi den som er død, er retfærdiggjort fra Synden. ⁸ Og ere vi døde med Kristus, saa tro vi, at vi ogsaa skulle leve med ham, ⁹ da vi vide, at Kristus, efter at være oprejst fra de døde, ikke dør mere, Døden er ikke mere Herre over ham. ¹⁰ Thi den Død, han døde, den døde han een Gang for Synden, men det Liv, han lever, det lever han for Gud. ¹¹ Saaledes skulle ogsaa I agte eder selv som døde for Synden, men levende for Gud i Kristus Jesus.

¹² Saa lad da ikke Synden herske i eders dødelige Legeme, saa I adlyde dets Lyster; ¹³ frembyder ikke heller eders Lemmer som Uretfærdigheds Vaaben for Synden; nei, frembyder eder selv for Gud som saadanne, der fra døde ere blevne levende, og eders Lemmer som Retfærdigheds Vaaben for Gud. ¹⁴ Thi Synd skal ikke være Herre over eder; I ere jo ikke under Lov, men under Naade.

¹⁵ Hvad saa? Skulde vi synde, fordi vi ikke ere under Lov, men under Naade? Det være langt fra. ¹⁶ Vide I ikke, at naar I frembyde eder som Tjenere for en til Lydighed, da ere I dens Tjenere, som I lyde, enten det nu er Syndens til Død, eller Lydighedens til Retfærdighed? ¹⁷ Men Gud ske Tak, at I som vare Syndens Tjenere, bleve af Hjærtet lydige mod den Lærdoms-Form, til hvilken I bleve overgivne, ¹⁸ og idet I bleve frigjorte fra Synden, bleve I Retfærdighedens Tjenere. ¹⁹ Jeg siger det paa Menneske-Vis paa Grund af eders Kjøds Skrøbelighed. Ligesom I nemlig have frembudt eders Lemmer til Tjeneste for Urenheden og Ulovligheden til Ulovlighed, saaledes skulle I nu frembyde eders Lemmer til Tjeneste for Retfærdigheden til Helliggjørelse. ²⁰ Thi den Gang I vare Syndens Tjenere, vare I fri overfor Retfærdigheden. ²¹ Hvad Frugt havde I saa den Gang? Ting, som I nu skamme eder over, thi Udgangen derpaa er Døden. ²² Men nu, da I ere blevne frigjorte fra Synden og ere blevne Guds Tjenere, have I eders Frugt til Helliggjørelse og som Udgang evigt Liv. ²³ Thi Syndens Sold er Døden, men Guds Naadegave er evigt Liv i Kristus Jesus vor Herre.

Tilhøre vi Kristus, ere vi døde fra Loven og frigjorte til ny Lydighed.

7 Eller vide I ikke, Brødre, — jeg taler nemlig til saadanne, som kjende Lov, — at Loven er Herre over Mennesket, saa lang Tid han lever? ² Den gifte Kvinde er jo ved Lov bunden til sin Mand, medens han lever; men dersom Manden dør, er hun borttrykt fra Mandens Lov. ³ Altsaa medens Manden lever, vil hun blive kaldt en Horekvinde, dersom hun bliver en anden Mands; men dersom Manden dør, er hun fri fra Loven, saa hun ikke er en Horekvinde, om hun bliver en anden Mands.

⁴ Saaledes, mine Brødre, bleve da ogsaa I gjorte døde for Loven ved Kristi Legeme, for at I skulde tilhøre en anden, ham som blev oprejst fra de døde, for at vi maa bære Frugt for Gud. ⁵ Thi den Gang vi vare i Kjødets, vare Syndernes Lidenskaber, som fremkom ved Loven, virksomme i vore Lemmer, saa at vi bare Frugt for Døden. ⁶ Men nu bleve vi, da vi døde, borttrykte fra Loven, under hvilken vi holdtes fast, saa at vi tjene i Aandens nye Væsen, og ikke i Bogstavens gamle Væsen.

Loven, Synden, og Menneskets Afmagt under Loven.

⁷ Hvad skulle vi da sige? Er Loven Synd? Det være langt fra; men jeg kjendte ikke Synden uden ved Lov; thi Begjæringen kjendte jeg jo ikke, hvis ikke Loven sagde: »Du maa ikke begjære«. ⁸ Men Synden tog Anledning og virkede ved Buddet alskens Begjæring i mig; thi uden Lov er Synden død. ⁹ Og jeg levede en Gang uden Lov; men da Buddet kom, levede Synden op, ¹⁰ men jeg døde; og Buddet, som var til Liv, det fandtes at være mig til Død. ¹¹ Thi Synden tog Anledning og forførte mig ved Buddet og dræbte mig ved det. ¹² Altsaa Loven er hellig, og Buddet er helligt og retfærdigt og godt. ¹³ Var det saa det gode, som blev mig til Død? Det være langt fra; nej det var Synden, for at den skulde vise sig som Synd, idet den ved det gode virkede min Død, for at Synden skulde vorde overvættets syndig ved Buddet.

¹⁴ Thi vi vide, at Loven er aandelig, men jeg er af Kjød, solgt ind under Synden. ¹⁵ Thi hvad jeg udfører, forstaar jeg ikke; thi det, som jeg vil, det øver jeg ikke, derimod det, jeg hader, det gjør jeg. ¹⁶ Og gjør jeg da dette, som jeg ikke vil, saa samstemmer jeg med Loven i, at den er rigtig. ¹⁷ Men nu er det ikke mere mig, som udfører det, men Synden, som bor i mig. ¹⁸ Thi jeg véd, at i mig, det vil sige i mit Kjød, bor der ikke godt; thi at ville er mig til rede, men at udføre det gode, ikke. ¹⁹ Thi jeg gjør ikke det gode, som jeg vil; men det onde, som jeg ikke vil, det øver jeg. ²⁰ Og gjør jeg da dette, som jeg ikke vil, saa er det ikke mere mig, der udfører det, men Synden, som bor i mig.

²¹ Jeg finder altsaa Loven sat for mig, som har Viljen til at gjøre det rette, fordi det onde ligger mig for Haanden. ²² Thi jeg glæder mig med Guds Lov efter det indvortes Menneske; ²³ men jeg ser i mine Lemmer en anden Lov, som kriger imod mit Sinds Lov og tager mig fangen under Syndens Lov, som er i mine Lemmer. ²⁴ Jeg elendige Menneske! hvem skal udfri mig af dette Dødsens Legeme? ²⁵ Gud ske Tak ved Jesus Kristus vor Herre! Saa tjener da jeg selv med Sindet Guds Lov, og med Kjødet Syndens Lov.

Aanden frigjør os i Kristus fra Syndens og Dødens Magt.

8 Saa er der da nu ingen Domfældelse for dem, som ere i Kristus Jesus; ² thi Livets Aands Lov har i Kristus Jesus frigjort mig fra Syndens Lov og Døden. ³ Thi hvad der var umuligt for Loven, efterdi den var magtesløs ved Kjødet, det gjorde Gud, idet han, ved at sende sin egen Søn i syndigt Kjødets Lighed og som Syndoffer, domfældte Synden i Kjødet, ⁴ for at Lovens Krav skulde opfyldes i os, som ikke vandre efter Kjødet, men efter Aanden.

⁵ Thi de som styres af Kjødet, attraa det som Kjødets er, men de som styres af Aanden, det som Aandens er.

⁶ Thi Kjødets Attraa er Døden, men Aandens Attraa er Liv og Fred; ⁷ efterdi Kjødets Attraa er Fjendskab imod Gud, thi det er ikke Guds Lov underdanigt, ja kan end ikke være det; ⁸ og de som ere i Kjødet, kunne ikke takkes Gud.

⁹ Men I ere ikke i Kjødet, men i Aanden, om ellers Guds Aand bor i eder; har nogen derimod ikke Kristi Aand, da hører en saadan ham ikke til. ¹⁰ Men er Kristus i eder, saa er vel Legemet dødt paa Grund af Synd, men Aanden er Liv paa Grund af Retfærdighed. ¹¹ Og naar hans Aand, som oprejste Jesus fra de døde, bor i eder, saa skal han, som oprejste Kristus fra de døde, levendegjøre ogsaa eders dødelige Legemer, fordi hans Aand bor i eder.

Aanden forvisser os om, at vi ere Guds Børn og Arvinger til hans Herlighed. Haabet om denne hviler trygt paa Guds Naade i Kristus.

¹² Saa staa vi da, Brødre, ikke i Gjæld til Kjødet, saa vi skulde leve efter Kjødet. ¹³ Thi hvis I leve efter Kjødet, skulle I dø, men hvis I ved Aanden døde Legemets Idrætter, skulle I leve. ¹⁴ Thi saa mange som føres af Guds Aand, disse ere Guds Børn. ¹⁵ I fik jo ikke en Trældoms Aand, atter til Frygt, men I fik en Børnerettens Aand, ihvilken vi raabe: Abba, Fader! ¹⁶ Aanden selv vidner med vor Aand, at vi ere Guds Børn; ¹⁷ men ere vi Børn, ere vi ogsaa Arvinger, nemlig Guds Arvinger og Kristi Medarvinger, for at vi, saafremt vi lide med ham, ogsaa skulle herliggjøres med ham.

¹⁸ Thi jeg holder for, at den nærværende Tids Lidelser ikke ere for noget at regne mod den tilkommende Herlighed, der skal aabenbares paa os. ¹⁹ Thi Skabningens dybe Længsel venter paa Guds Børns Aabenbarrelse. ²⁰ Thi Skabningen er bleven Forfængeligheden underlagt, ikke med sin Vilje, men for hans Skyld, som lagde den derunder, ²¹ med Haab om, at ogsaa selve Skabningen skal frigjøres fra Forkrænkelighedens Trældom til Guds Børns Herligheds Frihed. ²² Thi vi vide, at hele Skabningen tilsammen sukker og er i Veer lige til nu; ²³ og ikke den alene, men ogsaa vi, som have Aandens Førstegrøde, ogsaa vi selv sukke hos os selv, idet vi vente paa Børneret, vort Legemes Forløsning. ²⁴ Thi i Haabet ere vi frelste; men et Haab, som ses, er ikke Haab, thi hvem haaber det, som han ser? ²⁵ Men naar vi haabe det, vi ikke se, saa vente vi derpaa med Udholdenhed.

²⁶ Og ligeledes kommer ogsaa Aanden vor Magtesløshed til Hjælp; thi hvad vi skulle bede om, efter som det sig bør, vide vi ikke, men Aanden selv gaar i Forbøn med uudsigelige Sukke; ²⁷ og han, som ransager Hjerterne, véd, hvad Aandens Attraa er, fordi han efter Guds Sind gaar i Forbøn for hellige.

²⁸ Og vi vide, at alle Ting samvirke til gode for dem, som elske Gud, dem som efter hans Forsæt ere kaldede. ²⁹ Thi dem, som han forud kjendte, forudbestemte

han ogsaa til at blive ligedannede med hans Søns Billede, for at han skulde være førstefødt iblandt mange Brødre. ³⁰ Og dem, han forudbestemte, dem kaldte han ogsaa, og dem, han kaldte, dem retfærdiggjorde han ogsaa, og dem, han retfærdiggjorde, dem herliggjorde han ogsaa.

³¹ Hvad skulle vi da sige til dette? Er Gud for os, hvem er da imod os? ³² Han som jo ikke sparede sin egen Søn, men gav ham hen for os alle, hvorledes skal han ikke ogsaa med ham skjænke os det altsammen? ³³ Hvem vil anklage Guds udvalgte? Gud er den som retfærdiggjør. ³⁴ Hvem er der, som vil domfælde? Kristus er den som døde, ja hvad mere er, som opstod, som er ved Guds højre Haand, som ogsaa gaar i Forbøn for os.

³⁵ Hvem vil kunne skille os fra Kristi Kjærlighed? Trængsel eller Angest, eller Forfølgelse, eller Hunger, eller Nøgenhed, eller Fare, eller Sværd? ³⁶ alt som skrevet er: »For din Skyld ihjelslaas vi den hele Dag, vi bleve agtede som Slagtefaar«. ³⁷ Nej, i alt dette vinde vi mere end Sejer ved ham, som har elsket os. ³⁸ Thi jeg er forvissat om, at hverken Død eller Liv, eller Engle eller Magter, eller noget nærværende eller tilkommende, eller Kræfter, ³⁹ eller Højde eller Dybde, eller nogen anden Skabning skal mægte at skille os fra Guds Kjærlighed i Kristus Jesus vor Herre.

Guds Forjættelser give ikke Jøderne nogen Ret til at kræve Frelsen; de gik glip af den, fordi de ikke troede.

9 Jeg siger Sandhed i Kristus, jeg lyver ikke, det vidner min Samvittighed med mig i den Hellig-Aand, ² at jeg har en stor Sorg, og mit Hjærte en uafsladelig Kummer. ³ Thi jeg kunde ønske, at jeg selv var bandlyst fra Kristus for mine Brødre, mine Frænder efter Kjød, ⁴ saasom de ere Israeliter, der have Børneretten og Herligheden og Pagterne og Lovgivningen og Gudstjenesten og Forjættelserne, ⁵ de have Fædrene, og udaf dem er Kristus efter Kjød, han som er over alle, Gud højlovet i al Evighed, Amen.

⁶ Ingenlunde dog, som om Guds Ord har glippet. Thi ikke alle de, som ere udaf Israel, ere Israel, ⁷ ej heller ere de alle Børn, fordi de ere Abrahams Sæd; men »udi Isak skal Sæden bære dit Navn«. ⁸ Det vil sige, det er ikke Kjødets Børn, som ere Guds Børn, men Forjættelsens Børn regnes for Sæd. ⁹ Thi et Forjættelses Ord er dette: »Ved denne Tid vil jeg komme, og Sara skal have en Søn«. ¹⁰ Og det gjaldt ej alene her, men ogsaa med Rebekka, som var frugtsommelig ved een, nemlig vor Fader Isak. ¹¹ Thi da de endnu ikke vare fødte, ej heller havde gjort noget godt eller ondt, saa blev der, for at Guds Udvælgelses-Forsæt skulde staa fast, ikke udaf Gjæringer, men udaf ham, som kalder, ¹² sagt til hende: »Den ældste skal tjene den yngste«, ¹³ alt som skrevet er: »Jakob elskede jeg, men Esav hadede jeg«.

¹⁴ Hvad skulle vi da sige? Skulde der være Uretfærdighed hos Gud? Det være langt fra. ¹⁵ Thi til Moses siger han: »Jeg vil være barmhjærtig mod den, som jeg er barmhjærtig imod, og forbarme mig over den, som jeg forbarmer mig over«. ¹⁶ Altsaa staar det ikke til den, som vil, ej heller til den, som løber, men til Gud, som øver Barmhjærtighed. ¹⁷ Thi Skriften siger til Farao: »Netop derfor har jeg oprejst dig, for paa dig at udvise min Magt, og for at mit Navn skal forkyndes paa hele Jorden«. ¹⁸ Altsaa, hvem han vil, er han barmhjærtig imod, og hvem han vil, forhærder han.

¹⁹ Saa vil du sige til mig: hvad anker han da længer paa? thi hvem staar hans Vilje imod? ²⁰ Ja, Menneske, men hvem er du, som tager til Gjenmæle mod Gud? Mon det som blev dannet, kan sige til ham, som dannede det: hvi gjorde du mig saaledes? ²¹ Eller har ikke Pottemageren Raadighed over Leret til af den samme Masse at gjøre eet Kar til Ære, et andet til Vanære? ²² Men hvad om nu Gud, endskjønt han vil udvise sin Vrede og kundgjøre sin Magt, har i stor Langmodighed taalt Vredens Kar, som vare færdige til Fortabelse, ²³ ogsaa for at kundgjøre sin Herligheds Rigdom over Barmhjærtighedens Kar, som han havde forudberedt til Herlighed!

²⁴ Og saadanne kaldte han ogsaa os til at være, ikke alene udaf Jøder, men ogsaa udaf Hedninger, ²⁵ som han ogsaa siger hos Hoseas: »Det som ikke var mit Folk, vil jeg kalde mit Folk, og hende som var ikke elsket, vil jeg kalde elsket; ²⁶ og det skal ske, paa det Sted, hvor der blev sagt til dem: I ere ikke mit Folk! dér skulle de kaldes den levende Guds Børn«. ²⁷ Og Esajas raaber om Israel: »Om end Israels Børns Tal er som Havets Sand, skal kun Levningen frelses; ²⁸ thi Herren opgjør og afslutter i Hast sit Regnskab og skal udføre det paa Jorden«. ²⁹ Og, som Esajas forud har sagt: »Havde ikke Herren Sebaot levnet os en Sæd, vare vi blevne som Sodoma og vare gjorde lige med Gomorra«.

³⁰ Hvad skulle vi da sige? At Hedninger, som dog ikke higede efter Retfærdighed, grebe Retfærdighed, men Retfærdigheden udaf Tro; ³¹ Israel derimod, som higede efter en Retfærdighedens Lov, naaede ikke til en saadan Lov. ³² Hvorfor? Fordi de ikke gjorde det udaf Tro, men som udaf Gjæringer; de stødte an paa Anstøds-Stenen, ³³ alt som skrevet er: »Se, jeg sætter i Sion en Anstøds-Sten og en Forargelses-Klippe, og hvo som tror paa ham, skal ikke blive til Skamme«.

Jøderne gaa glip af Frelsen ved deres Egenretfærdighed og Vantrø; thi kun ved Troen kan man frelses.

10 Brødre, det er mit Hjærtes Lyst og min Bøn til Gud for dem, at de maa frelses. ² Thi jeg giver dem det Vidnesbyrd, at de have Nidkjærhed for Gud, men ikke med Forstand. ³ Thi de kjende ikke Guds Ret-

færdighed og søge at opstille deres egen, og have derfor ikke givet sig ind under Guds Retfærdighed.

⁴ Thi Kristus er Lovens Ende, til Retfærdighed for hver den, som tror. ⁵ Moses skriver nemlig, at det Menneske, som gjør den Retfærdighed, som er af Loven, skal leve ved den. ⁶ Men Retfærdigheden udaf Tro siger saaledes: »Sig ikke i dit Hjærte: hvem vil fare op til Himlen«, det vil sige, for at føre Kristus ned? ⁷ eller: »hvem vil fare ned i Afgrunden«, det vil sige, for at føre Kristus op fra de døde? ⁸ Men hvad siger den? »Ordet er dig nær, i din Mund og i dit Hjærte«, det vil sige, det Troens Ord, som vi prædike.

⁹ Thi dersom du med din Mund bekjender Jesus som Herre og tror med dit Hjærte, at Gud oprejste ham fra de døde, skal du vorde frelst. ¹⁰ Thi med Hjærtet tror man til Retfærdighed, og med Munden bekjender man til Frelse. ¹¹ Thi Skriften siger: »Hver den, som tror paa ham, skal ikke blive til Skamme«. ¹² Thi der er ikke Forskjel paa Jøde og Græker; den samme er jo alles Herre, og han er rig nok for alle dem som paakalde ham. ¹³ Thi »hver den, som paakalder Herrens Navn, skal frelses«.

¹⁴ Hvorledes skulle de da paakalde den, paa hvem de ikke have troet? og hvorledes skulle de tro den, som de ikke have hørt? og hvorledes skulle de høre, uden at nogen prædiker? ¹⁵ og hvorledes skulle de prædike, dersom de ikke udsendes? alt som skrevet er: »Hvor dejlige ere deres Fødder, som forkynde det gode Budskab!« ¹⁶ Dog, ikke alle have adlydt det gode Budskab. Esajas siger jo: »Herre, hvem troede det, han hørte af os?« ¹⁷ Altsaa kommer Troen udaf det, som høres; men det som høres, kommer ved Kristi Ord.

¹⁸ Men jeg siger: mon de da ikke have hørt? Jo netop; »til hele Jorden, er deres Røst udgangen, og til Jorderigs Grænser deres Ord«. ¹⁹ Men jeg siger: vidste Israel det da ikke? Først siger Moses: »Jeg vil vække eder til Nidkjærhed over et Ikke-Folk, over et uforstandigt Folk vil jeg opirre eder«. ²⁰ Og Esajas drister sig til at sige: »Jeg blev funden af dem, som ikke søgte mig, jeg blev aabenbar for dem, som ikke spurgte efter mig«; ²¹ men om Israel siger han: »Den hele Dag udtrakke jeg mine Hænder efter et ulydigt og stridigt Folk«.

Israels Fald blev Hedningernes Frelse, og ved denne skal atter Israel til sidst frelses.

11 Saa siger jeg: mon da Gud har bortstødt sit Folk? Det være langt fra. Ogsaa jeg er jo en Israelit, af Abrahams Sæd, Benjamins Stamme. ² Gud har ikke bortstødt sit Folk, som han forud kjendte. Eller vilde I ikke, hvad Skriften siger i Stykket om Elias, hvorledes han træder frem for Gud imod Israel? ³ »Herre, dine Profeter have de ihjelslaget, dine Altre have de nedbrudt, og jeg er levnet alene, og de efterstræbe mit Liv!« ⁴ Men hvad siger Guds Svar til ham? »Jeg har lev-

net for mig syv tusende Mænd, som ikke have bøjet Knæ for Baal«.

⁵ Saaledes er der da ogsaa i den nærværende Tid blevet en Levning efter Naades-Udvælgelse. ⁶ Men er det af Naade, saa er det ikke længer af Gjæringer; ellers bliver Naaden ikke længer Naade. ⁷ Hvad saa? Det som Israel attraar, det har det ikke opnaaet, men Udvalget har opnaaet det, de øvrige derimod bleve forstokkede, ⁸ alt som skrevet er: »Gud gav dem en Sløvheds Aand, Øjne til ikke at se med, og Øren til ikke at høre med, indtil den Dag i Dag«. ⁹ Og David siger: »Deres Bord vorde til Snare og til Fælde og til Anstød og til Gjængjældelse for dem; ¹⁰ lad deres Øjne vorde formørkede, saa de ikke se, og bøj stadelig deres Ryg!«

¹¹ Saa siger jeg: mon de da snublede, for at de skulde falde? Det være langt fra. Men ved deres Fald kom Frelsen til Hedningerne, for at det skulde vække dem til Nidkjærhed. ¹² Men er deres Fald Verdens Rigdom, og deres Tab Hedningers Rigdom, hvor meget mere da deres Fylde? ¹³ Det er til eder Hedninger, jeg siger det. For saa vidt som altsaa jeg er Hedningers Apostel, gjør jeg Ære af min Tjeneste, ¹⁴ om jeg dog kunde vække min kjødelige Slægt til Nidkjærhed og frelse nogle af dem. ¹⁵ Thi er deres Bortkastelse Verdens Forligelse, hvad skal da deres Antagelse være andet end Liv udaf døde?

¹⁶ Men er det første Brød helligt, da er ogsaa Dejen det. og er Roden hellig, ere ogsaa Grenene det. ¹⁷ Men om nogle af Grenene ere blevne brudte af, og du, som var en vild Oliekvist, er bleven indpodet iblandt dem og er bleven meddelagtig i Olietræets Fedmes Rod, ¹⁸ saa hovmod dig ikke over Grenene; men hvis du hovmoder dig, saa bærer jo ikke du Roden, men Roden dig! ¹⁹ Saa vil du sige: Grene bleve brudte af, for at jeg kunde indpodes. ²⁰ Rigtig! ved deres Vantro bleve de brudte af, men du staar ved din Tro; vær ikke overmodig, men frygt! ²¹ Thi sparede Gud ikke de naturlige Grene, vil han vel heller ikke spare dig.

²² Saa se da Guds Godhed og Strenghed; over dem, som faldt, er der Strenghed, men over dig Guds Godhed, dersom du vedbliver i hans Godhed; ellers skal ogsaa du hugges af. ²³ Men ogsaa hine skulle indpodes, dersom de ikke vedblive i deres Vantro; thi Gud er mægtig til atter at indpode dem. ²⁴ Thi naar du er bleven afhugget fra det af Natur vilde Olietræ og imod Naturen indpodet i et ædelt Olietræ, hvor meget mere skulle da disse indpodes i deres eget Olietræ, som de af Natur tilhøre?

²⁵ Thi jeg vil ikke, Brødre, at I skulle være uvidende om denne Hemmelighed, for at I ikke skulle være kloge i eders egne Tanker, at Forstokkelse er kommen over en Del af Israel, indtil Hedningernes Fylde er gaaet ind. ²⁶ Og saa skal hele Israel frelses, alt som skrevet er: »Fra Sion skal Befrieren komme, han skal bortvende Ugudeligheder fra Jakob. ²⁷ Og dette er Pagten fra min Side med dem, naar jeg borttager deres Synder«.

²⁸ Efter Evangeliet ere de vel Fjender for eders Skyld, men efter Udvælgelsen ere de elskede for Fædrenes Skyld. ²⁹ Thi Gud angreder ikke sine Naadegaver og sin Kaldelse.

³⁰ Thi ligesom I fordum vare ulydige mod Gud, men nu have faaet Barmhjærtighed ved disses Ulydighed, ³¹ saaledes ere ogsaa disse nu blevne ulydige, for at ogsaa de skulle faa Barmhjærtighed ved den Barmhjærtighed, som er timet eder. ³² Thi Gud har givet dem alle Ulydighed i Vold for at kunne forbarme sig over dem alle.

³³ O Dyb af Guds Rigdom og Visdom og Kjendskab! hvor uransagelige ere hans Domme, og usporlige hans Veje! ³⁴ Thi hvem har kjendt Herrens Sind, eller hvem har været hans Raadgiver? ³⁵ Eller hvem har givet ham først, saa det skulde vederlægges ham igjen? ³⁶ Thi af ham og ved ham og til ham ere alle Ting; ham være Æren i al Evighed! Amen.

Formaninger til et kristeligt Levned i Menigheden og enkeltvis.

12 Jeg formaner eder derfor, Brødre, ved Guds Barmhjærtighed til som eders aandige Gudsyndelse at fremstille eders Legemer til et levende, helligt, Gud velbehageligt Offer. ² Og skikker eder ikke lige med denne Tidsold, men vorder forvandlede ved eders Sinds Fornyse, saa I prøve, hvad der er Guds gode og velbehagelige og fuldkomne Vilje.

³ Ved den Naade, som er given mig, siger jeg nemlig til enhver, som er iblandt eder, at han ikke maa tænke højere om sig selv, end han bør tænke, men tænke med Betænkksomhed, alt som Gud har tildelt enhver efter hans Tros Maal. ⁴ Thi ligesom vi paa eet Legeme have mange Lemmer, men alle Lemmerne ikke have den samme Gjerning, ⁵ saaledes ere vi mange eet Legeme i Kristus, og hver for sig hverandres Lemmer, ⁶ men have forskellige Naadegaver efter den Naade, som er os given. Har nogen Profetgave, saa udøve han den i Overensstemmelse med Troen; ⁷ har han en Menighedstjeneste, saa tage han vare paa Tjenesten; er han en Lærer, paa Lærergjerningen; ⁸ har han at formane, paa Formaningen. Den som uddeler, gjøre det i Enfold; den som er Forstander, være det med Iver; den som øver Barmhjærtighed, gjøre det med Glæde.

⁹ Kjærligheden være uskrømtet; afskyer det onde, holder fast ved det gode. ¹⁰ Værer i eders Broderkjærlighed hverandre hjærtelig hengivne; kappes om at vise hinanden Ære. ¹¹ Værer ikke lunkne i eders Iver, værere brændende i Aanden, tjener Herren. ¹² Værer glade i Haabet, udholdende i Trængslen, vedholdende i Bønnen. ¹³ Tager Del i de helliges Trang, higer efter at vise Gjæsteventlighed. ¹⁴ Velsigner dem, der forfølge eder, velsigner og forbander ikke. ¹⁵ Glæder eder med de glade, og græder med de grædende. ¹⁶ Værer ens sindede imod hverandre; tragter ikke efter de høje Ting,

men gjører fælles Sag med de ydmyge; vorder ikke kloge i eders egne Tanker.

¹⁷ Gjengjælder ingen ondt med ondt; lægger Vind paa, hvad der er rigtigt i alle Menneskers Øjne. ¹⁸ Er det muligt, saa holder Fred med alle Mennesker, saa vidt det staaer til eder. ¹⁹ Hævner eder ikke selv, I elskede, men giver Rum for Vreden; thi der er skrevet: »Mig hører Hævnen til; jeg vil gjengjælde, siger Herren«.

²⁰ Nej, »dersom din Fjende hungre, saa giv ham at spise; dersom han tørster, saa giv ham at drikke; thi naar du gjør dette, sanker du gloende Kul paa hans Hoved«.

²¹ Lad dig ikke overvinde af det onde, men overvind det onde med det gode.

Lydighed mod Øvrigheden, Kjærlighed mod alle.

13 Hver Sjæl underordne sig de høje Øvrigheder; thi der er ingen Øvrighed uden fra Gud, og de som ere, ere satte dertil af Gud. ² Den altsaa, der sætter sig op imod Øvrigheden, modstaar Guds Ordning, og de som staa imod, ville drage Dom over sig selv. ³ Thi de regerende ere ikke til Frygt for den gode Gjerning, men for den onde. Og vil du være uden Frygt for Øvrigheden, saa gjør det gode, da skal du faa Ros af den; ⁴ thi den er en Guds Tjener, dig til gode. Men dersom du gjør det onde, saa frygt, thi ikke for intet bærer den Sværdet; thi den er en Guds Tjener, en Hævner til Straf for den, der øver det onde. ⁵ Derfor er det nødvendigt at underordne sig, ikke alene for Straffens, men ogsaa for Samvittighedens Skyld. ⁶ Desaaarsag betale I jo ogsaa Skat; thi de ere Guds Embedsmænd, der tage vare netop paa dette. ⁷ Betaler alle, hvad I ere skyldige, Skat, hvem Skat tilkommer, Told, hvem Told, Frygt, hvem Frygt, Ære, hvem Ære tilkommer.

⁸ Bliver ingen noget skyldige uden det at elske hverandre; thi hvo som elsker den anden, har opfyldt Loven. ⁹ Thi dette: »Du maa ikke bedrive Hor; du maa ikke myrde; du maa ikke stjæle; du maa ikke begjære«, og hvilket andet Bud der kan være, det sammenfattes i dette Ord: »Du skal elske din Næste som dig selv«.

¹⁰ Kjærligheden gjør ikke ondt imod Næsten; altsaa er Kjærligheden Lovens Opfyldelse.

¹¹ Og det især, fordi I kjende Tiden, at det alt er paa Tide, at I skulle staa op af Søvn; thi nu er Frelsen os nærmere, end da vi bleve troende. ¹² Natten er fremrykket, og Dagen er kommen nær; lader os derfor aflægge Mørkets Gjerninger og iføre os Lysets Vaaben. ¹³ Lader os vandre sømmelig, som ved Dag, ikke i Svire- og Drikkelag, ikke i Løstgængighed og Udsvævelser, ikke i Kiv og Avind; ¹⁴ men ifører eder Herren Jesus Kristus, og drager ikke Omsorg for Kjødet, saa det vækker Begjæringer.

De stærke og de skrøbelige i Troen.

14 Men antager eder den, som er skrøbelig i Troen, uden at dømme om Tanker. ² Den ene har

den Tro, at han kan spise alt; den skrøbelige spiser kun Urter. ³ Den som spiser, skal ikke ringeagte den, der ikke spiser, og den der ikke spiser, skal ikke dømmen den, som spiser; thi Gud har antaget sig ham.

⁴ Hvem er du, som dømmen en andens Tjener? For sin egen Herre staar eller falder han; men han skal blive staaende; thi Herren mægter at holde ham staaende.

⁵ Den ene foretrækker Dag fremfor Dag, den anden agter alle Dage lige; hver være fuldt overbevist i sit eget Sind. ⁶ Den som tager Hensyn til Dagen, gjør det for Herren; og den som spiser, gjør det for Herren, thi han takker Gud; og den som ikke spiser, gjør det for Herren og takker Gud. ⁷ Thi ingen af os lever sig selv, og ingen dør sig selv; ⁸ thi dersom vi leve, saa leve vi for Herren, og dersom vi dø, saa dø vi for Herren; enten vi altsaa leve, eller vi dø, høre vi Herren til. ⁹ Thi derfor døde Kristus og blev levende, for at han skulde være baade dødes og levendes Herre.

¹⁰ Men du, hvi dømmen du din Broder? eller du, hvi ringeagter du din Broder? Vi skulle jo alle stedes for Guds Domstol. ¹¹ Thi der er skrevet: »Saa sandt jeg lever, siger Herren, for mig skal hvert Knæ bøje sig, og hver Tunge skal bekjende sig til Gud«. ¹² Altsaa skal enhver af os gjøre Gud Regnskab for sig selv.

¹³ Saa lader os da ikke længer dømmen hverandre, men dømmen hellere saaledes, at I ikke maa give en Broder Anstød eller Forargelse. ¹⁴ Jeg véd og er i Herren Jesus forvisset om, at intet er urent i sig selv, men kun for den, som holder noget for urent, for ham er det urent. ¹⁵ Thi hvis din Broder bedrøves paa Grund af en Mad, er det ikke længer efter Kjærlighed, du vandr. Led ikke ved din Mad den i Undergang, for hvem Kristus døde. ¹⁶ Lad derfor eders Gode ikke vorde bespottet. ¹⁷ Thi Guds Rige er ikke Æden og Drikken, men Retfærdighed og Fred og Glæde i den Hellig-Aand.

¹⁸ Thi den som heri tjener Kristus, han er velbehagelig for Gud og fuldprøvet for Mennesker.

¹⁹ Saa lader os da hige efter det, som tjener til Fred og til gjensidig Opbyggelse; ²⁰ nedbryd ikke Guds Værk for Mads Skyld. Alt er vel rent; dog er det ondt for det Menneske, som spiser med Anstød. ²¹ Det er rigtigt ikke at spise Kjød, ej heller at drikke Vin, ej heller at gjøre noget, hvoraf din Broder tager Anstød eller Forargelse, eller hvori han er skrøbelig. ²² Du har Tro! hav den hos dig selv for Guds Øjne; salig er den, som ikke dømmen sig selv i det, som han vælger. ²³ Men den som tvivler, er domfældt, dersom han spiser, fordi det ikke sker udaf Tro; og alt det, som ikke er udaf Tro, er Synd.

De stærke bør for Kristi Skyld bære de svages Skrøbeligheder.

15 Men vi, som ere stærke, ere skyldige at bære de svages Skrøbeligheder og ikke at være os selv til Behag. ² Hver af os være sin Næste til Behag til det go-

de, til Opbyggelse. ³ Thi ogsaa Kristus levede jo ikke sig selv til Behag, men, som skrevet er: »Forhaanelserne af dem, som haane dig, faldt over mig«. ⁴ Thi alt, hvad tilforn er skrevet, er skrevet til vor Belærelse, for at vi skulle have Haabet ved Udholdenheden og ved Skrifternes Trøst. ⁵ Men Udholdenhedens og Trøstens Gud give eder at være ens sindede indbyrdes efter Kristus Jesus, ⁶ for at I endrægtig med een Mund kunne prise Gud og vor Herres Jesu Kristi Fader.

⁷ Derfor antager eder hverandre, ligesom og Kristus har antaget sig eder til Guds Ære. ⁸ Jeg siger nemlig, at Kristus er bleven Tjener for de omskaarne for Guds Sanddruheds Skyld, for at stadfæste Forjættelserne til Fædrene, ⁹ men at Hedningerne skulle prise Gud for hans Barmhjærtighed, alt som skrevet er: »Derfor vil jeg prise dig iblandt Hedninger og lovsynge dit Navn«. ¹⁰ Og atter hedder det: »Fryder eder, I Hedninger, med hans Folk«. ¹¹ Og atter: »Lover Herren, alle I Hedninger, og priser ham, alle I Folkefærd«. ¹² Og atter siger Esajas: »Det skal ske, Isajs Rodskud, og han som staar frem for at herske over Hedninger, paa ham skulle Hedninger haabe«. ¹³ Men Haabets Gud fylde eder med al Glæde og Fred i eders Tro, for at I maa være rige paa Haabet i den Hellig-Aands Kraft.

Anledningen til dette Brev. Pavlus' Rejseplan.

¹⁴ Men ogsaa jeg, mine Brødre, har selv den Forvisning om eder, at I ogsaa selv ere fulde af god Vilje opfyldte med al Kjendskab, i Stand til ogsaa at paamine hverandre. ¹⁵ Jeg har imidlertid for en Del skrevet noget dristigere til eder, for at minde eder derom i Kraft af den Naade, som er mig given fra Gud, ¹⁶ for at jeg skal iblandt Hedningerne være en Kristi Jesu Offertjener, som gjør Præstetjeneste i Guds Evangelium, for at Hedningerne maa vorde et velkomment Offer, helliget ved den Hellig-Aand.

¹⁷ Saa kan jeg da rose mig i Kristus Jesus af min Tjeneste for Gud. ¹⁸ Thi jeg vil ikke driste mig til at omtale noget, uden hvad Kristus har udrettet ved mig for at føre Hedninger til Lydighed, ved Ord og Gjerning, ¹⁹ i Tegns og Underes Kraft, i den Hellig-Aands Kraft, saa at jeg fra Jerusalem af og trindt omkring lige til Illyrien har fuldelig forkyndt Kristi Evangelium, ²⁰ idet jeg dog sætter min Ære i at forkynde Evangeliet paa denne Maade: ikke der, hvor Kristus er bleven nævnet, for at jeg ikke skal bygge paa Andenmands Grundvold, ²¹ men, alt som skrevet er, »De, hvem intet var kundgjort om ham, skulle se, og de, som ikke have hørt, skulle forstaa«.

²² Af den Grund er jeg ogsaa de mange Gange bleven hindret i at komme til eder. ²³ Men nu, da jeg ikke længer har Rum i disse Landstrøg, og da jeg i mange Aar har længtes efter at komme til eder, ²⁴ haaber jeg, saa snart jeg rejser til Spanien, paa Gjennemrejsen at se eder og af eder at blive ledsaget paa Vej der hen,

naar først min Længsel efter eder i nogen Maade er bleven stillet.

²⁵ Men nu rejser jeg til Jerusalem for at tjene de hellige. ²⁶ Thi Makedonien og Akaja have af god Vilje gjort et S sammenskud til de fattige blandt de hellige i Jerusalem. ²⁷ Godvillig have de nemlig gjort det, og de ere deres Skyldnere; thi naar Hedningerne ere blevne fælles med dem om deres aandelige Goder, saa skyldte de ogsaa at tjene dem med de legemlige. ²⁸ Naar jeg saa har tilendebragt dette og har besejlet denne Frugt for dem, vil jeg drage derfra om ad eder til Spanien. ²⁹ Og jeg véd, at naar jeg kommer til eder, skal jeg komme med Kristi Velsignelses Fylde.

³⁰ Men jeg formaner eder, Brødre, ved vor Herre Jesus Kristus og ved Aandens Kjærlighed til med mig at kæmpe i eders Bønner for mig til Gud, ³¹ for at jeg maa fries fra de vantro i Judæa, og mit Ærende til Jerusalem maa vorde de hellige velkomment, ³² for at jeg med Glæde kan komme til eder, saa sandt Gud vil, og vederkvæges sammen med eder. ³³ Men Fredens Gud være med eder alle! Amen.

Hilsener. Advarsel mod falske Lærere. Slutning.

16 Jeg anbefaler eder vor Søster Føbe, som er Tjenerinde i Menigheden i Kenkreæ, ² for at I maa modtage hende i Herren, som det er de hellige værdigt, og Være hende til Hjælp, i hvad Sag hun maatte trænge til eder; thi ogsaa hun har været Hjælperske for mange, og for mig selv med.

³ Hilser Priska og Akvilas, mine Medarbejdere i Kristus Jesus, ⁴ som have sat deres egen Hals i Vove for mit Liv; dem takker ikke jeg alene, men ogsaa alle Hedningernes Menigheder; ⁵ og hilser Menigheden i deres Hus. Hilser min elskede Epænetos, som er Asiens Førstegrøde for Kristus. ⁶ Hilser Maria, som har arbejdet meget for eder. ⁷ Hilser Andronikos og Junias, mine Frænder og Medfangne, som ere navnkundige iblandt Apostlene; de have ogsaa været i Kristus før-

end jeg. ⁸ Hilser Ampliatos, min elskede i Herren. ⁹ Hilser Urbanus, vor Medarbejder i Kristus, og min elskede Stakys. ¹⁰ Hilser Apelles, som har staaet sin Prøve i Kristus. Hilser dem af Aristobulos' Hus. ¹¹ Hilser Herodion, min Frænde. Hilser dem af Narkissos' Hus, som ere i Herren. ¹² Hilser Tryfæna og Tryfosa, som arbejde i Herren. Hilser den elskede Persis; hun har arbejdet meget i Herren. ¹³ Hilser Rufus, den udvalgte i Herren, og hans og min Moder. ¹⁴ Hilser Asynkritos, Flegon, Hermes, Patrobas, Hermas og de Brødre, som ere med dem. ¹⁵ Hilser Filologos og Julia, Nerevs og hans Søster og Olympas og alle de hellige, som ere med dem. ¹⁶ Hilser hverandre med et helligt Kys. Alle Kristi Menigheder hilse eder.

¹⁷ Men jeg formaner eder, Brødre, til at holde Øje med dem, der afstedkomme Splittelserne og Forargelserne, imod den Lære, som I have lært; og Undviger dem. ¹⁸ Thi saadanne tjene ikke vor Herre Kristus, men deres egen Bug, og bedrage med deres søde Ord og velklingende Tale de troskyldiges Hjærter. ¹⁹ Thi eders Lydighed er kommen til alles Kundskab; over eder glæder jeg mig derfor; men jeg vil, at I skulle være vise til det gode og enfoldige til det onde. ²⁰ Og Fredens Gud skal knuse Satan under eders Fødder i Hast. Vor Herres Jesu Kristi Naade være med eder!

²¹ Timoteos min Medarbejder hilser eder, og Lukius og Jason og Sosipater mine Frænder. ²² Jeg Tertius, som har skrevet dette Brev, hilser eder i Herren, ²³ Kajus, min og hele Menighedens Vært, hilser eder. Erastos, Byens Kæmner, og Broderen Kvartus hilser eder.

²⁵ Men ham, som mægter at styrke eder efter mit Evangelium og Forkyndelsen af Jesus Kristus, efter Aabenbarelsen af den Hemmelighed, som har været fortiet i umindelige Tider, ²⁶ men som nu er bragt for Dagen og ved profetiske Skrifter efter den evige Guds Befaling kundgjort blandt alle Hedningerne til Tros-Lydighed: ²⁷ ham den ene vise Gud, ved Jesus Kristus, være Æren i al Evighed! Amen.

Pavlus' Første Brev Til Korinterne

Hilsen. Tak til Gud for Menighedens Tilstand.

1 Pavlus, kaldet til Kristi Jesu Apostel ved Guds Vilje, og Broderen Sostenes ² hilser Guds Menighed, som er i Korint, de helligede i Kristus Jesus, kaldede, hellige, tilligemed alle dem, der paakalde vor Herres Jesu Kristi Navn paa ethvert Sted baade hos dem og hos os. ³ Naade være med eder og Fred fra Gud vor Fader og Herren Jesus Kristus!

⁴ Jeg takker stadig min Gud for eder, for den Guds Naade, som er given eder i Kristus Jesus, ⁵ at I ere i alle Maader blevne rige i ham, i al Tale og al Kjendskab, ⁶ ligesom Kristi Vidnesbyrd er blevet stadfæstet i eder, ⁷ saaledes at I ikke staa tilbage i nogen Naadegave, idet I vente paa vor Herres Jesu Kristi Aabenbarelse, ⁸ han som ogsaa skal stadfæste eder indtil Enden som ulastelige paa vor Herres Jesu Kristi Dag. ⁹ Gud er trofast, ved hvem I bleve kaldte til Samfund om hans Søn Jesus Kristus vor Herre.

Formaning til Enighed. Korssets Ords Kraft.

¹⁰ Men jeg formaner eder, Brødre, ved vor Herres Jesu Kristi Navn, til at I alle maa føre samme Tale, og at der ikke maa være Splittelser iblandt eder, men at I maa være fuldfærdige i det samme Sind og i den samme Mening. ¹¹ Thi der er blevet mig fortalt om eder, mine Brødre, af Kloes Folk, at der er Stridigheder iblandt eder. ¹² Og hermed mener jeg, at enhver af eder siger: jeg hører til Pavlus; og jeg til Apollos; og jeg til Kefas; og jeg til Kristus. ¹³ Er Kristus delt? mon det var Pavlus, der blev korsfæstet for eder, eller til Pavlus' Navn I bleve døbt? ¹⁴ Jeg takker Gud, at jeg ikke har døbt nogen af eder, uden Krispus og Kajus, ¹⁵ for at ikke nogen skal sige, at det var til mit Navn, I bleve døbt. ¹⁶ Dog, jeg har ogsaa døbt Stefanus' Hus; ellers ved jeg ikke, om der er nogen anden, jeg har døbt.

¹⁷ Thi Kristus udsendte mig ikke til at døbe, men til at forkynde Evangeliet, ikke i Ord-Visdom, for at ikke Kristi Kors skulde blive til et tomt Ord. ¹⁸ Thi Korssets Ord er vel for dem, som fortabes, en Daarskab, men for dem, som frelses, for os er det en Guds Kraft. ¹⁹ Thi der er skrevet: »Jeg vil ødelægge de vises Visdom, og de forstandiges Forstand Vil jeg gjøre til intet«. ²⁰ Hvor ere de vise? hvor de skriftlærde? hvor denne Tidsolds Ordkæmpere? Har Gud ikke gjort Verdens Visdom til

Daarskab? ²¹ Thi efterdi Verden med sin Visdom ikke kjendte Gud i hans Visdom, behagede det Gud ved Forkyndelsens Daarskab at frelse dem, som tro; ²² efterdi baade Jøder æske Tegn, og Grækere søge Visdom, ²³ vi derimod forkynde Kristus som korsfæstet, for Jøder en Forargelse og for Hedninger en Daarskab, ²⁴ men for selve de kaldede, baade Jøder og Grækere, Kristus som en Guds Kraft og Guds Visdom. ²⁵ Thi Daarskaben fra Gud er visere end Menneskene, og det magtesløse fra Gud er stærkere end Menneskene.

²⁶ I se jo paa eders Kaldelse, Brødre, at der var ikke mange vise efter Kjødets, ikke mange mægtige, ikke mange ædelbaarne; ²⁷ nej, hvad der i Verden er Daarskab, udvalgte Gud for at gjøre de vise til Skamme, og det i Verden magtesløse udvalgte Gud for at gjøre det stærke til Skamme, ²⁸ og det i Verden uædle og det ringeagtede udvalgte Gud, det som intet er, for at gjøre det som er noget, til intet, ²⁹ for at intet Kjød skal rose sig for Gud. ³⁰ Men af ham ere I udi Kristus Jesus, ham som er vorden os Visdom fra Gud og Retfærdighed og Helliggjørelse og Gjenløsning, ³¹ for at, som skrevet er, »den som roser sig, skal rose sig i Herren«.

Pavlus forkyndte i Korint kun Korssets Ord; dog Evangeliet er den højeste Visdom fra Guds Aand.

2 Og da jeg, Brødre, kom til eder, kom jeg ikke og forkyndte eder Guds Vidnesbyrd med Stormægtighed i Tale eller i Visdom. ² Thi jeg agtede ikke at vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. ³ Og jeg selv færdedes hos eder i Magtesløshed og i Frygt og i megen Bæven, ⁴ og min Tale og min Prædiken var ikke i Vidoms overtalende Ord, men i Aands og Krafts Bevis, ⁵ for at eders Tro ikke skulde hvile paa Menneskers Visdom, men paa Guds Kraft.

⁶ Dog Visdom tale vi blandt de voksne, men en Visdom, der ikke tilhører denne Tidsold eller denne Tidsolds Høvdinger, som blive til intet; ⁷ nej, vi tale en Guds Visdom i en Hemmelighed, den skjulte, som Gud før Tiderne forudbestemte til vor Herlighed, ⁸ og Som ingen af denne Tidsolds Høvdinger har kjendt; thi havde de kjendt den, havde de ikke korsfæstet Herlighedens Herre. ⁹ Men, alt som skrevet er: »hvad Øje ikke saa, og Øre ikke hørte, og hvad ikke opkom i Menneske-Hjærte, hvad Gud beredte for dem, som elske ham«, ¹⁰ det aabenbarede derimod Gud for os ved Aanden; thi Aanden ransager alle Ting, ogsaa Guds Dybder.

¹¹ Thi hvem iblandt Mennesker véd, hvad der bor i Mennesket, uden Menneskets Aand, som er i ham? saaledes kjender heller ingen, hvad der bor i Gud, uden Guds Aand. ¹² Og vi have faaet, ikke Verdens Aand, men den Aand, som er fra Gud, for at vi skulle kjende det, som er blevet os skjænket af Gud, ¹³ hvilket vi ogsaa tale i Ord, som ikke menneskelig Visdom, men Aanden har lært os, idet vi for de aandelige tolke aandelige Ting.

¹⁴ Men et sjæleligt Menneske tager ikke imod det, som hører Guds Aand til, thi det er ham en Daarskab; og han kan ikke kjende det, fordi det bedømmes aandelig. ¹⁵ Men den aandelige bedømmer alle Ting, selv derimod bedømmes han ikke af nogen. ¹⁶ »Thi hvem har kjendt Herrens Sind, saa han skulde kunne under-vise ham? Men vi have Kristi Sind.

Lærerne ere Tjenere for Menighedens Skyld; Menigheden er Guds Tempel.

3 Og jeg, Brødre, kunde ikke tale til eder som til aandelige, men som til kjødelige, som til spæde Børn i Kristus. ² Mælk gav jeg eder at drikke, ikke fast Føde; thi I magtede den ikke endnu, ja end ikke nu magte I den, ³ thi endnu ere I kjødelige. Naar der nemlig er Avind og Kiv iblandt eder, ere I saa ikke kjødelige og vandre paa Menneske-Vis? ⁴ Thi naar en siger: jeg hører til Pavlus! og en anden: jeg hører til Apollos! ere I saa ikke Mennesker?

⁵ Hvad er da Apollos? og hvad er Pavlus? Tjenere, ved hvem I bleve troende, og det efter som Herren gav enhver. ⁶ Jeg plantede, Apollos vandede, men Gud gav Vækst. ⁷ Altsaa hverken den som planter, eller den som vander, er noget, men Gud, som giver Vækst. ⁸ Men den som planter, og den som vander, ere eet, og hver skal faa sin egen Løn efter sit eget Arbejde.

⁹ Thi Guds Medarbejdere ere vi, Guds Agerland, Guds Bygning ere I. ¹⁰ Efter den Guds Naade, som blev given mig, har jeg som en kyndig Bygmester lagt Grundvold, og en anden bygger op derpaa; men hver se til, hvorledes han bygger op. ¹¹ Thi anden Grundvold kan ingen lægge uden den, som er lagt, og den er Jesus Kristus.

¹² Men om nogen bygger op paa Grundvolden med Guld, Sølv, kostbare Stene, Træ, Hø, Straa, ¹³ da skal enhvers Arbejde vorde vitterligt; thi Dagen skal gjøre det klart, fordi den aabenbares med Ild, og hvordan enhvers Arbejde er, det skal Ilden prøve. ¹⁴ Hvis det Arbejde, som en har bygget op, holder sig, skal han faa Løn; ¹⁵ hvis ens Arbejde opbrændes, skal han gaa glip af den, men selv skal han frelses, dog saaledes som igjennem Ild.

¹⁶ Vide I ikke, at I ere Guds Tempel, og Guds Aand bor i eder? ¹⁷ Hvis nogen ødelægger Guds Tempel, skal Gud ødelægge ham; thi Guds Tempel er helligt, og dette ere I. ¹⁸ Ingen bedrage sig selv! Om nogen me-

ner at være viis iblandt eder i denne Tidsold, saa vorde han en Daare, for at han kan vorde viis. ¹⁹ Thi, denne Verdens Visdom er Daarskab hos Gud. Thi der er skrevet: »Han er den, som griber de vise i deres Træskhed«. ²⁰ Og atter: »Herren kjender de vises Tanker, at de ere forfængelige«.

²¹ Saa rose da ingen sig af Mennesker; thi alle Ting ere eders, ²² enten det er Pavlus eller Apollos, eller Kefas, eller Verden, eller Liv eller Død, eller det nærværende eller det tilkommende: alle Ting ere eders.

²³ Men I ere Kristi, og Kristus er Guds.

Lærerne ere Kristi Tjenere, der staa ham til Regnskab.

4 Saaledes agte man os, som Kristi Tjenere og Husholdere over Guds Hemmeligheder. ² Saa kræves her iøvrigt hos Husholdere, at de maa findes tro.

³ Men mig er det en saare ringe Ting; at der dømmes om mig af eder eller af en menneskelig Domsdag, ja end ikke jeg selv dømmes om mig. ⁴ Thi jeg ved intet med mig selv, dog er jeg ikke dermed retfærdiggjort; men Herren er den, som dømmes om mig. ⁵ Dømmer altsaa ikke noget før Tiden, inden Herren kommer, han som og skal bringe for Lyset, hvad der er skjult i Mørket, og gjøre Hjærternes Raad vitterlige; og da skal hver faa sin Ros fra Gud.

Advarsel mod Opblæsthed.

⁶ Men dette, Brødre, har jeg henført paa mig selv og Apollos for eders Skyld, for at I ved os maatte lære ikke at stile højere, end hvad skrevet er, for at I ikke til Bedste for den ene skulle opblæse eder den ene mod den anden. ⁷ Thi hvem giver dig Fortrin? og hvad har du, som du ikke har faaet? Men om du og har faaet noget, hvi roser du dig da, som om du ikke havde faaet det? ⁸ Ere I allerede mættede? ere I allerede blevne rige? ere I blevne Konger os foruden? Ja, gid I kun vare blevne Konger, for at ogsaa vi kunde være Konger tilligemed eder!

⁹ Thi mig synes, Gud har stillet os Apostle sidst, som dødsdømte; vi ere jo blevne et Skuespil for Verden, baade for Engle og for Mennesker. ¹⁰ Vi ere Daarer for Kristi Skyld, men I ere kloge i Kristus; vi ere magtesløse, men I ere stærke; I ere hædrede, men vi vanærede. ¹¹ Lige til denne Time døje vi baade Hunger og Tørst og Nøgenhed og Næveslag og have intet blivende Sted, ¹² og vi arbejde møjsommelig med vore egne Hænder; naar vi udskjældes, velsigne vi, naar vi forfølges, udholde vi det, ¹³ naar der tales ondt om os, give vi gode Ord; vi ere blevne som Verdens Udskud, et Skumpelskud for alle indtil nu.

¹⁴ Det er ikke for at beskæmme eder, jeg skriver dette, men for at paaminde eder som mine elskede Børn. ¹⁵ Thi om I end monne have ti tusende Opdragere i Kristus, have I dog ikke mange Fædre; thi det var mig, som avlede eder i Kristus Jesus ved Evangeliet. ¹⁶ Saa

formaner jeg eder da: stræber at ligne mig. ¹⁷ Netop derfor har jeg sendt Timoteos til eder, ham som er mit elskede og tro Barn i Herren; han vil minde eder om mine Veje i Kristus, saaledes som jeg lærer allevegne i enhver Menighed.

¹⁸ Men somme ere blevne opblæste, i den Tanke at jeg ikke kom til eder; ¹⁹ men jeg skal snart komme til eder, dersom Herren vil, og tage Kjende, ikke paa de opblæstes Tale, men paa deres Kraft. ²⁰ Thi Guds Rige bestaar ikke i Tale, men i Kraft. ²¹ Hvad ville I? at jeg skal komme til eder med Kjæp, eller med Kjærlighed og Sagtmodigheds Aand?

Formaning til at øve Tugt indenfor Menigheden.

5 I det hele høres der om Skjørlevned iblandt eder, og det et saadant Skjørlevned, som end ikke gaar iblandt Hedningerne, at en lever med sin Faders Hustru. ² Og I ere opblæste! og I have ikke snarere sørget derover, for at han, som har øvet denne Gjerning, maatte udstødes af eders Kreds. ³ Thi jeg for min Del har, nærværende med Aanden, skjønt fraværende med Legemet, allerede som om jeg var nærværende, dømt, at den, der saaledes har udøvet dette, ⁴ en saadan vilde jeg i vor Herres Jesu Navn, naar I og min Aand ere forsamlede, med vor Herres Jesu Kraft ⁵ overgive til Satan til hans Kjøds Undergang, for at hans Aand maa frelses paa Herrens Jesu Dag.

⁶ Det er ikke smukt, det, I rose eder af. Vide I ikke, at en liden Surdej syrer hele Dejen? ⁷ Udrenser den gamle Surdej, for at I maa være en ny Dej, ligesom I ere usyrede; thi vort Paaskelam, Kristus, er jo blevet slagtet. ⁸ Saa lader os da holde Højtid, ikke med gammel Surdej, ej heller med Vanarts og Ondskabs Surdej, men med Renheds og Sandheds usyrede Brød.

⁹ Jeg skrev til eder i mit Brev, at I ikke skulle have Samkvem med Skjørlevnere, — ¹⁰ ikke i det hele med denne Verdens Skjørlevnere eller med dens havesyge og Røvere eller Afgudsdyrkere; ellers maatte I jo gaa ud af Verden. ¹¹ Men nu skrev jeg til eder, at I ikke skulle have Samkvem med nogen, som har Navn af Broder, dersom han er en Skjørlevner eller havesyg eller Afgudsdyrker eller Æreskjænder eller Dranker eller Røver, at I end ikke maa spise sammen med en saadan. ¹² Thi hvad kommer det mig ved at dømme dem udenfor? Dømme I ikke dem, som ere indenfor? ¹³ Men dem udenfor skal Gud dømme. Udstøder den onde fra eder selv.

Advarsel mod Retstrætter og mod Skjørlevned.

6 Kan nogen af eder overvinde sig til, naar han har Sag med en anden, at gaa i Rette for de uretfærdige, og ikke for de hellige? ² Eller vide I ikke, at de hellige skulle dømme Verden? og naar Verden dømmes ved eder, ere I da uværdige til at dømme i de ringeste Sager? ³ Vide I ikke, at vi skulle dømme Engle, endsige

da i timelige Ting? ⁴ Dersom I nu altsaa have Sager om timelige Ting, sætte I saa dem til Dommere, som agtes for intet i Menigheden? ⁵ Til Skam for eder siger jeg det. Findes der altsaa blandt eder ikke en eneste viis, som mægter at dømme sine Brødre imellem? ⁶ Men Broder gaar i Rette med Broder, og det for de vantro!

⁷ I det hele er det nu allerede en Brøst hos eder, at I have Retstrætter med hinanden. Hvorfor lide I ikke hellere Uret? hvorfor lade I ikke hellere tage fra eder? ⁸ Men I gjøre Uret og tage, og det fra Brødre! ⁹ Eller vide I ikke, at uretfærdige ikke skulle arve Guds Rige? Farer ikke vild; hverken Skjørlevnere eller Afgudsdyrkere eller Horkarle eller de, der lade sig bruge til unaturlig Utugt, eller de der øve den, ¹⁰ eller Tyve eller havesyge eller Drankere eller Æreskjændere eller Røvere skulle arve Guds Rige. ¹¹ Og saadanne vare I til Dels; men I bleve aftvættede, ja helliggjorte, ja retfærdiggjorte i Herrens Jesu Kristi Navn og i vor Guds Aand.

¹² Alt har jeg Lov til, men ikke alt er gavnligt; alt har jeg Lov til, men jeg skal ikke lade mig beherske af noget. ¹³ Maden er for Bugen, og Bugen for Maden, men Gud skal afskaffe baade denne og hin. Legemet derimod er ikke for Skjørlevned, men for Herren, og Herren er for Legemet; ¹⁴ og Gud baade har oprejst Herren og skal oprejse os ved sin Kraft. ¹⁵ Vide I ikke, at eders Legemer ere Kristi Lemmer? Skal jeg saa tage Kristi Lemmer og gjøre dem til en Skjøges Lemmer? Det være langt fra. ¹⁶ Eller vide I ikke, at den der holder sig til Skjøgen, er eet Legeme med hende? Thi »de to, siger han, skulle blive til eet Kjød«. ¹⁷ Men den der holder sig til Herren, er een Aand med ham.

¹⁸ Flyer Skjørlevned! Enhver Synd, som et Menneske ellers kan gjøre, er udenfor Legemet, men den der driver Skjørlevned, synder imod sit eget Legeme. ¹⁹ Eller vide I ikke, at eders Legeme er et Tempel for den Hellig-Aand, som er i eder, og som I have fra Gud, og at I ikke ere eders egne? ²⁰ Thi I bleve kjøbte dyrt. Forherliger derfor Gud i eders Legeme.

Om Ægteskab og ugift Stand.

7 Hvad nu det angaar, som I have skrevet om, da gjør en Mand vel i ikke at røre en Kvinde. ² Men paa Grund af det gængse Skjørlevned have hver Mand sin egen Hustru, og hver Kvinde sin egen Mand. ³ Manden yde Hustruen sin Skyldighed, og ligeledes ogsaa Hustruen sin Mand. ⁴ Hustruen har ikke Raadighed over sit eget Legeme, men Manden; og ligeledes har heller ikke Manden Raadighed over sit eget Legeme, men Hustruen. ⁵ Holder eder ikke fra hinanden uden efter Overenskomst til en Tid, for at I kunne have Ro til Bønnen, og saa atter komme sammen, for at ikke Satan skal friste eder, fordi I ikke kunne være afholdende. ⁶ Men dette siger jeg som en Indrømmelse, ikke som et Paabud. ⁷ Vel ønsker jeg, at alle Mennesker

maatte være ligesom jeg; men hver har sin Naadegave fra Gud, den ene saa, den anden saa.

⁸ Og til de ugifte Mænd og Enkerne siger jeg, at de gjøre vel i at vedblive at være ligesom jeg. ⁹ Men kunne de ikke være afholdende, saa lad dem gifte sig; thi det er bedre at gifte sig end at lide Brynde.

¹⁰ Men de gifte byder ikke jeg, men Herren, at en Hustru ikke maa skille sig fra sin Mand; ¹¹ men dersom hun er bleven skilt fra ham, da vedblive hun at være ugift eller forlige sig med Manden; og at en Mand maa ikke forlade sin Hustru.

¹² Men til de øvrige siger jeg, ikke Herren: hvis nogen Broder har en vantro Hustru, og hun samtykker i at bo hos ham, da slippe han hende ikke; ¹³ og en Hustru, som har en vantro Mand, og han samtykker i at bo hos hende, hun slippe ikke sin Mand. ¹⁴ Thi den vantro Mand er helliget i Hustruen, og den vantro Hustru er helliget i Broderen; ellers vare jo eders Børn urene, men nu ere de hellige. ¹⁵ Men hvis den vantro skiller sig, saa lad ham skille sig; Broderen eller Søsteren er ikke træl bunden i saadanne Forhold, men Gud har kaldet os til Fred. ¹⁶ Thi hvad véd du Hustru, om du vil kunne frelse din Mand? eller hvad véd du Mand, om du vil kunne frelse din Hustru?

¹⁷ Ellers vandre enhver saaledes, som Herren tildelte ham, som Gud har kaldet ham. Og saaledes foreskriver jeg i alle Menighederne. ¹⁸ Blev en kaldet som omskaaren, han lade ikke Forhud drages over; er en kaldet som uomskaaren, han lade sig ikke omskære.

¹⁹ Omskærelsen har intet at sige, og Forhuden har intet at sige, men det at holde Guds Bud. ²⁰ Enhver blive i den Stand, som han blev kaldet i. ²¹ Var det som Træl, du blev kaldet, saa lad det ikke bekymre dig; men gjør des mere Brug deraf, selv om du kan blive fri. ²² Thi den Træl, som er kaldet i Herren, er Herrens frigivne, ligeledes er den Frimand, som er kaldet, Kristi Træl. ²³ Dyrte blev I kjøbte; vorder ikke Menneskers Trælle. ²⁴ Enhver blive hos Gud, Brødre, i den Stilling, hvori han blev kaldet.

²⁵ Men hvad Jomfruerne angaar, har jeg intet Paabud af Herren, men jeg udtaler min Mening som en, der af Herrens Barmhjærtighed er bleven troværdig. ²⁶ Jeg mener altsaa, at dette er rigtigt paa Grund af den Nød, som er forhaanden, at det er rigtigt for et Menneske at leve, som han er. ²⁷ Er du bunden til en Kvinde, da søg ikke at blive løst; er du løs og ledig, da søg ikke en Hustru. ²⁸ Men om du ogsaa gifter dig, synder du ikke dermed, og dersom en Jomfru gifter sig, synder hun ikke dermed; men saadanne ville faa Trængsel for deres Kjød; jeg derimod skaaner eder.

²⁹ Men dette siger jeg, Brødre, Tiden er knap, forat herefter baade de, der have Hustruer, skulle være, som om de ingen havde, ³⁰ og de grædende være som ikke grædende, og de glade som ikke glade, og de kjøbende, som om de ikke beholdt noget, ³¹ og de der

bruge Verden, som om de ikke gjorde Brug af den. Thi denne Verdens Skikkelse forgaar.

³² Men jeg ønsker, at I maa være uden Sorger. Den ugifte Mand har Omsorg for, hvad Herrens er, hvorledes han kan tækkes Herren; ³³ men den gifte har Omsorg for, hvad Verdens er, hvorledes han kan tækkes sin Hustru, ³⁴ og han er delt. Og den ugifte Kvinde og Jomfruen har Omsorg for, hvad Herrens er, at hun kan være hellig baade til Legeme og Aand; men den gifte har Omsorg for, hvad Verdens er, hvorledes hun kan tækkes sin Mand. ³⁵ Men dette siger jeg til eders eget Gavn, ikke for at kaste en Slynge om eder, men forat fremme det sømmelige og en uadspreedt Vedhængen ved Herren.

³⁶ Men hvis en mener at volde sin ugifte Datter Skam, om hun bliver for gammel, og hvis det maa saaledes være, saa gjøre han, hvad han vil; han synder ikke; lad dem gifte sig. ³⁷ Den derimod, som staar fast i sit Hjærte, uden at være nødtvungen, men med fri Raadighed over sin egen Vilje, og som i sit eget Hjærte har besluttet dette, at holde sin Datter ugift, han gjør vel. ³⁸ Altsaa, baade den, der gifter sin Datter bort, gjør vel, og den der ikke bortgifter hende, gjør bedre.

³⁹ En Hustru er bunden, saa lang Tid hendes Mand lever, men dersom Manden sover hen, har hun sin Frihed til at blive gift, med hvem hun vil, kun at det sker i Herren. ⁴⁰ Men lyksaligere er hun, om hun bliver, som hun er, efter min Mening; men jeg mener, at ogsaa jeg har Guds Aand.

Nydelse af Offerkjød bør man holde sig fra, naar den volder Anstød.

8 Men hvad Afgudsofrene angaar, vide vi, at vi alle have Kjendskab. Kjendskaben opblæser, men Kjærligheden opbygger. ² Om en mener at have lært noget at kjende, har han dog endnu ikke kjendt det saaledes, som det bør kjendes; ³ men om en elsker Gud, han er kjendt af Gud.

⁴ Hvad altsaa Spisningen af Afgudsofrene angaar, vide vi, at der ingen Afgud er i Verden, og at der ingen Gud er, uden een. ⁵ Thi om endog saakaldte Guder ere til, enten det er i Himmel eller paa Jord, som der jo findes mange Guder og mange Herrer, ⁶ saa er der for os dog kun een Gud, Faderen, af hvem alle Ting ere, og vi til ham, og een Herre, Jesus Kristus, ved hvem alle Ting ere, og vi ved ham.

⁷ Dog ikke hos alle er den Kjendskab, men der er nogle, som ifølge deres hidtidige Afgudsvane spise det som Afgudsoffer, og deres Samvittighed, som er skrøbelig, bliver besmittet. ⁸ Men Mad bringer os ikke nærmere til Gud; hverken gjøre vi Fremgang, dersom vi spise, ej heller staa vi tilbage, dersom vi ikke spise. ⁹ Men ser til, at ikke denne eders Frihed skulde blive til Anstød for de skrøbelige. ¹⁰ Thi dersom en ser dig, der har Kjendskab, sidde til Bords i et Afgudshus, vil da ik-

ke hans Samvittighed, skrøbelig som han er, blive opbygget til at spise Afgudsofrene? ¹¹ Ved din Kjendskab gaar jo den skrøbelige til Grunde, den Broder, for hvis Skyld Kristus døde. ¹² Men naar I saaledes synde mod Brødrene og saare deres skrøbelige Samvittighed, synde I mod Kristus.

¹³ Derfor, om Mad forarger min Broder, vil jeg aldrig spise Kjød nogensinde, for at jeg ikke skal forarge min Broder.

Jeg har selv indskrænket min Frihed og Ret for Frelsens Skyld.

9 Er jeg ikke fri? er jeg ikke Apostel? har jeg ikke set Jesus, vor Herre? Ere ikke I min Gjerning i Herren? ² Om jeg ikke er Apostel for andre, saa er jeg det dog i alle Fald for eder; thi I ere i Herren Seglet paa min Aposteltjeneste. ³ Dette er mit Forsvar mod dem, der sætte sig til Doms over mig. ⁴ Have vi ikke Lov til at spise og drikke? ⁵ Have vi ikke Lov til at føre en Søster som Hustru med omkring, ligesaa vel som de andre Apostle og Herrens Brødre og Kefas? ⁶ Eller er det kun mig og Barnabas, der ikke have Lov til at lade være at arbejde? ⁷ Hvem gjør nogensinde Krigstjeneste paa egen Sold? hvem planter en Vingaard og spiser ikke dens Frugt? eller hvem vogter en Hjord og spiser ikke af Hjordens Mælk? ⁸ Er det kun efter Menneskevis jeg taler dette, eller siger ikke ogsaa Loven det samme? ⁹ Thi i Mose Lov er der skrevet: »Du maa ikke lægge Mundkurv paa en Okse, som tærsker«. Mon det er Okserne, Gud sørger for, ¹⁰ eller er det for vor Skyld i alle Maader, at han siger det? For vor Skyld blev det jo skrevet, fordi den som pløjer, bør pløje i Haab, og den der tærsker, bør gjøre det i Haab om at faa sin Del.

¹¹ Naar vi have saaet de aandelige Goder for eder, er det da noget stort, om vi høste eders legemlige?

¹² Naar andre have Del i den Ret over eder, skulde da ikke vi des mere have det? Men vi have ikke brugt denne Ret, tværtimod finde vi os i alt, for ikke at gjøre Kristi Evangelium nogen Hinder. ¹³ Vide I ikke, at de som udføre Helligdoms-Tjenesten, have deres Føde af Helligdommen, de som tjene ved Alteret, dele med Alteret? ¹⁴ Saaledes har ogsaa Herren fastsat for dem, der forkynde Evangeliet, at de skulde leve af Evangeliet.

¹⁵ Men jeg har ikke brugt noget af dette. Jeg skriver imidlertid ikke dette, forat det skulde ske saaledes med mig; thi hellere vilde jeg dø, end at nogen skulde gjøre min Ros til Tant. ¹⁶ Naar jeg nemlig forkynder Evangeliet, har jeg intet at rose mig af, thi det er en Nødvendighed, som paahviler mig; ja ve mig, om jeg ikke forkynder det. ¹⁷ Thi naar jeg gjør dette af fri Drift, saa har jeg Løn; men gjør jeg det ikke af fri Drift, da er det en Husholdning, som mig er betroet. ¹⁸ Hvad er saa min Løn? At jeg forkynder Evangeliet saaledes, at det ikke koster noget, saa at jeg ikke gjør Brug af min Ret i Evangeliet.

¹⁹ Thi endskjønt jeg er uafhængig af alle, har jeg gjort mig til Træl for alle for at vinde des flere. ²⁰ Og jeg er vorden for Jøderne som en Jøde, for at jeg kunde vinde Jøder, for de lovbundne som en lovbunden, skjønt jeg ikke selv er lovbunden, for at jeg kunde vinde de lovbundne; ²¹ for de lovløse som en lovløs, skjønt jeg ikke er løs fra Guds Lov, men lovfæstet til Kristus, for at jeg kunde vinde de lovløse. ²² Jeg er vorden skrøbelig for de skrøbelige for at vinde de skrøbelige; for dem alle er jeg vorden alt, for at jeg dog i alle Fald kunde frelse nogle. ²³ Men Alting gjør jeg for Evangeliets Skyld, for at jeg kan vorde meddelagtig deri.

²⁴ Vide I ikke, at de som løbe paa Rendebanen, vel alle løbe, men een faar Sejersprisen? Løber saaledes, for at I kunne opnaa den. ²⁵ Og enhver, som gaar til Kamp, er afholdende i alt, hine jo for at faa en forkrænkkelig Krans, men vi for en uforkrænkkelig. ²⁶ Saa løber da jeg som en, der ikke løber paa det uvisse, jeg slaar som en, der ikke fægter i Luften; ²⁷ nej, jeg kuer mit Legeme og holder det i Ave, for at ikke jeg, som har prædikeret for andre, selv skal blive forskuddt.

Advarsel med Frihedens Misbrug, særlig ved at nyde Offerkjød.

10 Thi jeg vil ikke, Brødre, at I skulle være uvidende om, at vore Fædre alle vare under Skyen og alle gik igjennem Havet, ² og alle bleve de døbt til Moses i Skyen og i Havet, ³ og alle spiste de den samme aandelige Mad, ⁴ og alle drak de den samme aandelige Drik; de drak nemlig af en aandelig Klippe, som fulgte med, og Klippen var Kristus. ⁵ Alligevel havde Gud ikke Behag i de fleste af dem; thi de bleve slagne ned i Ørken. ⁶ Men disse Ting skete som Forbilleder for os, for at vi ikke skulle være lystne efter ondt, ligesom hine lystedes derefter.

⁷ Vorder ikke heller Afgudsdyrkere, ligesom nogle af dem, alt som skrevet er: »Folket satte sig ned at spise og drikke, og de stode op for at lege«. ⁸ Lader os ikke heller øve Skjørlevned, ligesom nogle af dem øvede Skjørlevned, og der faldt paa een Dag tre og tyve tusende. ⁹ Lader os heller ikke friste Herren, ligesom nogle af dem fristede ham og bleve dræbte af Slangerne. ¹⁰ Knurrer ikke heller, ligesom nogle af dem knurrede og bleve dræbte af Ødelæggeren. ¹¹ Men dette timestes dem forbilledlig, og det er skrevet til Paamdelse for os, til hvem Tidernes Ende er kommen.

¹² Altsaa den som mener at staa, se til, at han ikke falder. ¹³ Det er ikkun menneskelig Fristelse, der er kommen over eder; men Gud er trofast, saa han ikke vil tillade, at I fristes over eders Evne, men vil til Fristelsen ogsaa føje Udvejen, saa I kunne udholde den.

¹⁴ Derfor, mine elskede, flyer fra Afgudsdyrkelsen. ¹⁵ Jeg siger det som til forstandige; dømm selv, hvad jeg siger. ¹⁶ Velsignelsens Bæger, som vi velsigne, er

det ikke Samfund om Kristi Blod? Brødet, som vi bryde, er det ikke Samfund om Kristi Legeme? ¹⁷ Fordi der er eet Brød, ere vi, de mange, eet Legeme, thi vi faa alle vor Del af det ene Brød. ¹⁸ Ser til Israel efter Kjødets: have ikke de, som spise Ofrene, Samfund om Alteret?

¹⁹ Hvad siger jeg da? At et Afgudsoffer er noget, eller at en Afgud er noget? ²⁰ Nej, men hvad Hedningerne ofre, det ofre de til Uaander og ikke til Gud; men jeg vil ikke, at I skulle faa Samfund om Uaanderne. ²¹ I kunne ikke drikke Herrens Bæger og Uaanders Bæger; I kunne ikke tage Del i Herrens Bord og i Uaanders Bord.

²² Eller skulle vi udæske Herrens Nidkjærhed? mon vi ere stærkere end han?

²³ Alt er tilladt, men ikke alt er gavnligt; alt er tilladt, men ikke alt opbygger. ²⁴ Ingen søge sit eget, men den andens Bedste.

²⁵ Alt, hvad der sælges i Slagterbod, kunne I spise uden at undersøge noget for Samvittighedens Skyld; ²⁶ thi »Herrens er Jorden og dens Fylde«. ²⁷ Om en af de vantro indbyder eder, og I ville gaa, da spiser alt, hvad der sættes for eder, uden at undersøge noget for Samvittighedens Skyld. ²⁸ Men dersom en siger til eder: dette er Offerkjød! saa spiser det ikke for hans Skyld, som gav det tilkjende, og for Samvittighedens Skyld. ²⁹ Ikke ens egen Samvittighed mener jeg, men den andens; thi hvorfor skal min Frihed dømmes af en andens Samvittighed? ³⁰ Naar jeg har Del deri med Tak, hvorfor skal der saa tales ilde om mig for det, som jeg takker for?

³¹ Enten I derfor spise eller drikke, eller hvad I gjøre, saa gjører alt til Guds Ære. ³² Værer ikke til Anstød enten for Jøder eller for Grækere eller for Guds Menighed, ³³ ligesom ogsaa jeg i alle Ting stræber at tækkes alle, idet jeg ikke søger mit eget Gavn, men de manges, at de maa vorde frelste.

Misbrug ved Gudstjenesten, Kvinders Optræden. Herrens Nadver.

11 Stræber at ligne mig, ligesom ogsaa jeg stræber at ligne Kristus. ² Men jeg roser eder, fordi I komme mig i Hu i alt og holde fast ved Overleveringerne, saaledes som jeg overantvordede eder dem. ³ Men jeg vil, at I skulle vide, at enhver Mands Hoved er Kristus, og en Kvindes Hoved er hendes Mand, og Kristi Hoved er Gud. ⁴ Enhver Mand, som holder Bøn eller profeterer med bedækket Hoved, skæmmer sit Hoved. ⁵ Men hver Kvinde, som holder Bøn eller profeterer med bart Hoved, skæmmer sit Hoved; thi det er eet og det samme, som om hun var raget. ⁶ Thi naar en Kvinde ikke bedækker sit Hoved, saa kan hun ogsaa klippe sit Haar af; men er det en Skam for en Kvinde at lade sig klippe eller afraage, saa lad hende bedække sig.

⁷ En Mand bør nemlig ikke bedække sit Hoved, fordi han staar som Guds Billede og Ære; men Kvinden er

Mandens Ære. ⁸ Thi Mand er ikke udaf Kvinde, men Kvinde udaf Mand; ⁹ thi der blev jo ikke skabt en Mand for Kvindens, men en Kvinde for Mandens Skyld.

¹⁰ Derfor bør Kvinden have et Myndigheds-Tegn paa Hovedet, for Englenes Skyld. ¹¹ Dog er hverken Kvinde uden Mand eller Mand uden Kvinde i Herren; ¹² thi ligesom Kvinden er af Manden, saaledes er og Manden ved Kvinden, og altsammen er det af Gud.

¹³ Dømmer hos eder selv: er det sømmeligt, at en Kvinde holder Bøn til Gud barhovedet? ¹⁴ Og lærer ikke selve Naturen eder, at dersom en Mand bærer langt Haar, er det ham til Vanære, ¹⁵ men dersom en Kvinde bærer langt Haar, er det hende til Hæder? thi Haaret er givet hende som et Slør. ¹⁶ Men mener nogen at vilde trættes herom, da have vi ikke saadan Skik, ej heller Guds Menigheder.

¹⁷ Men idet jeg indskærper dette, roser jeg ikke, at I komme sammen ikke til det bedre, men til det ringere.

¹⁸ Thi for det første, naar I komme sammen i Menigheds-Forsamling, hører jeg, at der findes Splittelser iblandt eder, og for en Del tror jeg det. ¹⁹ Thi der maa endog være Partier iblandt eder, for at de fuldprøvede iblandt eder maa vorde aabenbare.

²⁰ Naar I altsaa komme sammen tilhobe, er dette ikke at æde en Herrens Nadver; ²¹ thi hver tager under Spisningen sin egen Nadver forud, og den ene hungrer, den anden drikker for meget. ²² Have I da ikke Huse til at spise og drikke i? Eller foragte I Guds Menighed og volde dem Skam, som intet have? Hvad skal jeg sige til eder? skal jeg rose eder? I dette Stykke roser jeg eder ikke.

²³ Thi jeg selv har modtaget fra Herren, hvad jeg ogsaa har overantvordet eder, at Herren Jesus i den Nat, da han blev forraadt, tog et Brød ²⁴ og takkede og brød det og sagde: »Dette er mit Legeme, som er for eder; gjører dette til min Ihukommelse«. ²⁵ Ligeledes tog han og Bægeret efter at have holdt Aftensmaaltid, idet han sagde: »Dette Bæger er den nye Pagt i mit Blod; gjører dette, saa ofte som I drikke det, til min Ihukommelse«. ²⁶ Thi saa ofte som I æde dette Brød og drikke Bægeret, forkynde I Herrens Død, indtil han kommer.

²⁷ Altsaa hvo som æder Brødet eller drikker Herrens Bæger uværdelig, han forbryder sig imod Herrens Legeme og Blod. ²⁸ Men man prøve sig selv, og saaledes æde man af Brødet og drikke af Bægeret. ²⁹ Thi den som æder og drikker, æder og drikker sig selv Dom til, naar han ikke gjør Forskjel paa Legemet. ³⁰ Desaarsag er der mange skrøbelige og syge iblandt eder, og ikke faa sove hen. ³¹ Men bedømte vi os selv, bleve vi ikke dømt; ³² men naar vi dømmes, revses vi af Herren, for at vi ikke skulle fordømmes med Verden.

³³ Altsaa, mine Brødre, naar I komme sammen for at spise, da venter paa hverandre. ³⁴ Er nogen hungrig, saa spise han hjemme, for at I ikke skulle komme sam-

men til Dom. Det øvrige skal jeg anordne, naar jeg kommer.

Naadegaverne skulle bruges til Menighedens Bedste.

12 Hvad nu de aandelige Gaver angaar, vil jeg ikke, Brødre, at I skulle være uvidende. ²I vide, at den Gang I vare Hedninger, dreves I afsted til de stumme Afguder, alt som bedst I dreves. ³Derfor kundgør jeg eder, at ingen, som taler i Guds Aand, siger: Jesus er bandlyst! og ingen kan sige: Jesus er Herre! uden i den Hellig Aand.

⁴Nu er der Forskjel paa Naadegaver, men det er den samme Aand; ⁵og der er Forskjel paa Tjenester, dog er det den samme Herre; ⁶og der er Forskjel paa Kraftvirkninger, men det er den samme Gud, som virker det altsammen i alle. ⁷Men Aabenbarelsen af Aanden gives til enhver, efter som det er gavnligt. ⁸Til en gives der nemlig ved Aanden Visdoms Tale, til en anden Kjendskabs Tale efter den samme Aand, ⁹til en anden Tro i den samme Aand, til en anden Helbredelses-Naadegaver i den ene Aand, ¹⁰til en anden at virke Kraft-Gjerninger, til en anden Profetgave, til en anden Bedømmelse af Aander, til en anden adskillige Slags Tungemaal, til en anden Udlægning af Tungemaal. ¹¹Men alt dette virker den ene og samme Aand, som uddeler til enhver især, efter som han vil.

¹²Thi ligesom Legemet er eet og har mange Lemmer, men alle Legemets Lemmer, saa mange som de ere, ere eet Legeme, saaledes ogsaa Kristus. ¹³Thi med een Aand bleve vi jo alle døbt til eet Legeme, enten vi ere Jøder eller Grækere, Trælle eller fri, og alle fik vi een Aand iskjænket.

¹⁴Thi Legemet er jo ikke eet Lem, men mange. ¹⁵Dersom Foden vilde sige: fordi jeg ikke er Haand, hører jeg ikke til Legemet, saa er den ikke derfor udenfor Legemet. ¹⁶Og dersom Øret vilde sige: fordi jeg ikke er Øje, hører jeg ikke til Legemet, saa er det ikke derfor udenfor Legemet. ¹⁷Hvis hele Legemet var Øje, hvor var saa Hørelsen? hvis det helt var Hørelse, hvor var saa Lugten? ¹⁸Men nu har Gud sat Lemmerne, hvert enkelt af dem, i Legemet, efter som han har villet. ¹⁹Vare de derimod alle eet Lem, hvor var saa Legemet? ²⁰Men nu er der mange Lemmer, men eet Legeme. ²¹Og Øjet kan ikke sige til Haanden: jeg har ikke Brug for dig! ej heller Hovedet til Fødderne: jeg har ikke Brug for eder! ²²Nej, meget mere ere de Lemmer paa Legemet nødvendige, som synes at være mest kraftesløse; ²³og dem, der synes os mindre ærefulde paa Legemet, dem gjøre vi des mere Ære af, og de Lemmer, vi blues ved, behandles med des større Blufærdighed; ²⁴Vore anstændige Lemmer have det derimod ikke behov. Men Gud har sat Legemet saaledes sammen, at han gav det ringere større Ære, ²⁵for at der ikke skal være Splid i Legemet, men at Lemmerne skulle have samme Omsorg for hverandre. ²⁶Og lider

eet Lem, da lide alle Lemmerne med, hædres eet Lem, da glæde alle Lemmerne sig med.

²⁷Men I ere Kristi Legeme og Lemmer hver for sin Del. ²⁸Og nogle har Gud sat i Menigheden først til Apostle, for det andet til Profeter, for det tredje til Lærere, dernæst Kraft-Gjerninger, dernæst Naadegaver til Helbredelser, til at hjælpe, til at styre, til adskillige Slags Tungemaal. ²⁹Ere vel alle Apostle? ere alle Profeter? ere alle Lærere? gjøre alle Kraft-Gjerninger? ³⁰have alle Helbredelses-Naadegaver? tale alle i Tungemaal? kunne alle udlægge? ³¹Men tragter efter de største Naadegaver; og jeg skal vise eder en endnu ypperligere Vej.

Kjærligheden er den ypperste Gave.

13 Om jeg taler i Menneskenes Tungemaal og Englenes, men ikke har Kjærlighed, er jeg et lyden-de Malm eller en klingende Bjælde. ²Om jeg har Profetgave og véd alle Hemmelighederne og al Kjendskaben, og om jeg har al Troen, saa jeg kan flytte Bjerge, men ikke har Kjærlighed, er jeg intet. ³Og om jeg uddeler til fattige alt, hvad jeg ejer, og om jeg giver mit Legeme hen til at brændes, men ikke har Kjærlighed, gavner det mig intet.

⁴Kjærligheden er langmodig, er velvillig, Kjærligheden misunder ikke, Kjærligheden er ikke stortalende, opblæser sig ikke, ⁵den gjør intet usømmeligt, søger ikke sit eget, opirres ikke, tiltænker ikke det onde, ⁶den glæder sig ikke over Uretfærdigheden, men glæder sig med Sandheden; ⁷alt taaler den, alt tror den, alt haaber den, alt udholder den.

⁸Kjærligheden bortfalder aldrig; men er det Profetgaver, de skulle forsvinde, er det Tungemaal, de skulle ophøre, er det Kjendskab, den skal forsvinde. ⁹Thi stykkevis kjende vi, og stykkevis profetere vi; ¹⁰men naar det fuldkomne er kommet, forsvinder det stykkevis. ¹¹Den Gang jeg var Barn, talte jeg som et Barn, tænkte som et Barn, sluttede som et Barn; men siden jeg er bleven Mand, har jeg bortkastet Barnevæsenet. ¹²Thi nu se vi i et Spejl, i en Gaade, men da skulle vi se Ansigt til Ansigt; nu kjender jeg stykkevis, men da skal jeg erkjende, ligesom jeg og er bleven erkjendt ¹³Men nu vedbliver Tro, Haab, Kjærlighed, disse tre; men størst af disse er Kjærligheden.

Tungemaals-Talen og den profetiske Tale.

14 Higer efter Kjærligheden, og stræber efter de aandelige Gaver, men mest efter at profetere. ²Thi den der taler i et Tungemaal, taler ikke til Mennesker, men til Gud; thi ingen forstaar det, men ved Aanden taler han Hemmeligheder. ³Den derimod, som profeterer, taler Mennesker til Opbyggelse og Formaning og Trøst. ⁴Den der taler i et Tungemaal, opbygger sig selv, men den der profeterer, opbygger en Menighed. ⁵Vel ønskede jeg, at I alle talte i Tungemaal,

men hellere, at I profeterede; større er den der profeterer, end den der taler i Tungemaal, medmindre han udlægger det, for at Menigheden kan faa Opbyggelse.

⁶ Men nu, Brødre, dersom jeg kom til eder og talte i Tungemaal, hvad Gavn vilde jeg da gjøre eder, dersom jeg ikke talte til eder enten med Aabenbaring eller med Kjendskab, enten med Profeti eller med Lære?

⁷ Dersom de livløse Ting, som give Lyd, være sig en Fløjte eller en Harpe, ikke gjøre Skjel imellem Tonerne, hvorledes skal saa dog det kjendes, som spilles paa Fløjten eller Harpen? ⁸ Og ligesaa, dersom Luren giver en utydelig Lyd, hvem vil da gjøre sig rede til Krig?

⁹ Saaledes ogsaa med eder: dersom I ikke med eders Tunge fremføre forstaaelig Tale, hvorledes skal man da forstaa det, som tales? da staa I jo og tale hen i Vejret.

¹⁰ Saa eller saa mange Slags Sprog gives der i Verden, og intet af dem er meningsløst; ¹¹ dersom jeg nu ikke kjender Sprogets Mening, vil jeg staa som Barbar for den talende, og den talende som Barbar for mig.

¹² Saaledes ogsaa med eder: siden I tragte efter Aandsgaver, saa lad det være til Menighedens Opbyggelse, I søge at være fremmelige. ¹³ Derfor skal den, som taler i et Tungemaal, bede om, at han maa kunne udlægge det. ¹⁴ Thi dersom jeg beder i et Tungemaal, da beder min Aand, men min Forstand er uden Frugt.

¹⁵ Hvorledes har det sig da? Jeg vil bede med Aanden, men jeg vil ogsaa bede med Forstanden; jeg vil lovsynge med Aanden, men ogsaa lovsynge med Forstanden. ¹⁶ Ellers, dersom du priser Gud ved Aanden, hvorledes skal da den, som indtager den ukyndiges Plads, kunne sige sit Amen til din Taksigelse, eftersom han ikke véd. hvad du siger? ¹⁷ Thi din Taksigelse er god nok, men den anden opbygges ikke. ¹⁸ Jeg takker Gud, jeg taler i Tungemaal mere end I alle; ¹⁹ dog i en Menighedsforsamling vil jeg hellere tale fem Ord med min Forstand, for at jeg ogsaa kan undervise andre, end ti tusende Ord i et Tungemaal.

²⁰ Brødre, værer ikke Børn i Dømmekraft; nej, værer spæde Børn i Vanart, men vorder fuldvoksne i Dømmekraft. ²¹ I Loven er der skrevet: »Ved Folk med fremmed Tungemaal og ved fremmedes Læber vil jeg tale til dette Folk; og end ikke saaledes skulle de høre efter mig, siger Herren«.

²² Altsaa Tungemaalene ere til et Tegn, ikke for de troende, men for de vantro; Profetien derimod er ikke for de vantro, men for de troende. ²³ Dersom nu hele Menigheden kommer sammen tilhobe, og alle tale i Tungemaal, og ukyndige eller vantro komme derind, ville de da ikke sige, at I rase? ²⁴ Men dersom alle profetere, og en vantro eller ukyndig kommer ind, saa overbevises han af alle, han bedømmes af alle; ²⁵ hvad der er skjult i hans Hjærte, vorder aabenbart, og saa vil han falde paa sit Ansigt og tilbede Gud, idet han udtaler, at Gud er virkelig i eder.

²⁶ Hvorledes har det sig da, Brødre? Naar I komme sammen, har hver en Lovsang, han har en Lære, har en Aabenbaring, har et Tungemaal, har en Udlæggelse. Alting ske til Opbyggelse. ²⁷ Er der nogen, som taler i et Tungemaal, saa lad det være to eller højst tre hver Gang, og den ene efter den anden, og een udlægge det. ²⁸ Men er der ingen til Stede, som kan udlægge, saa tie hin i Menigheden, men tale til sig selv og til Gud. ²⁹ Og af Profeter kunne to eller tre tale, og de andre bedømme det. ³⁰ Men dersom en anden, som sidder der, faar en Aabenbaring, saa tie den første. ³¹ Thi I kunne alle profetere een efter een, for at alle maa lære, og alle formaner; ³² og Profeters Aander ere Profeter undergivne. ³³ Thi Gud er ikke Forvirrings, men Freds Gud.

Ligesom i alle de helliges Menigheder, ³⁴ skulle eders Kvinder tie i Forsamlingerne; thi det tilstedes ikke dem at tale, men de skulle underordne sig, alt som og Loven siger. ³⁵ Men ville de lære noget, saa lad dem spørge deres egne Mænd hjemme; thi det er en Skam for en Kvinde at tale i en Menighedsforsamling. ³⁶ Eller er det fra eder, Guds Ord er udgaaet, eller til eder alene, det er kommet?

³⁷ Om nogen mener at være Profet eller aandelig, saa erkjende han, at hvad jeg skriver til eder, er et Herrens Bud; ³⁸ men er nogen uvidende derom, saa faar han være uvidende. ³⁹ Altsaa, mine Brødre, tragter efter at profetere, og hindrer ikke at tale i Tungemaal; ⁴⁰ men Alting ske sømmelig og med Orden.

Om de dødes Opstandelse.

15 Men jeg lader eder vide, Brødre, hvad det var for et Ord, hvormed jeg forkyndte eder det Evangelium, som jeg bragte eder, som I ogsaa toge imod, som I ogsaa staa i, ² som I ogsaa blive frelste ved, saa sandt I holde det fast, — medmindre I have troet hen i Vejret.

³ Jeg overantvordede eder nemlig blandt det første, hvad jeg ogsaa har modtaget, at Kristus døde for vore Synder efter Skrifterne, ⁴ og at han blev begravet, ⁵ og at han er staaet op paa den tredje Dag efter Skrifterne, ⁶ og at han viste sig for Kefas, dernæst for de tolv; ⁷ dernæst viste han sig for over fem hundrede Brødre paa een Gang, af hvilke de fleste endnu ere i Live, men nogle ere hensovede. ⁸ Dernæst viste han sig for Jakob, dernæst for alle Apostlene.

⁹ Men allersidst viste han sig ogsaa for mig, ret som for det utidige Foster. Thi jeg er den ringeste af Apostlene og er ikke værdig til at kaldes Apostel, fordi jeg har forfulgt Guds Menighed. ¹⁰ Men af Guds Naade er jeg det, jeg er, og hans Naade mod mig har ikke været spildt; nej, jeg har arbejdet mere end de alle, dog ikke jeg, men Guds Naade med mig. ¹¹ Enten det nu er mig eller dem, saa prædike vi saaledes, og saaledes toge I ved Troen.

¹² Men naar der prædiktes, at Kristus er staaet op fra de døde, hvorledes sige da somme iblandt eder, at der ikke er dødes Opstandelse? ¹³ Er der ikke nogen dødes Opstandelse, saa er heller ikke Kristus staaet op; ¹⁴ men er Kristus ikke staaet op, saa er jo vor Prædiken tom, saa er ogsaa eders Tro tom; ¹⁵ og saa blive vi ogsaa fundne som falske Vidner om Gud, fordi vi have vidnet imod Gud, at han oprejste Kristus, hvem han ikke har oprejst, saafremt nemlig døde ikke staa op. ¹⁶ Thi hvis døde ikke staa op, saa er heller ikke Kristus staaet op; ¹⁷ men er Kristus ikke staaet op, saa er eders Tro forgjæves, I ere endnu i eders Synder; ¹⁸ altsaa gik ogsaa de fortabt, der sov hen i Kristus. ¹⁹ Hvis det er alene i dette Liv, at vi have sat vort Haab til Kristus, ere vi ynkværdigere end alle Mennesker.

²⁰ Men nu er Kristus staaet op fra de døde, som Førstegrøde af de hensovede. ²¹ Thi eftersom Døden kom ved et Menneske, kommer ogsaa dødes Opstandelse ved et Menneske. ²² Thi ligesom det er i Adam, at alle dø, saaledes er det ogsaa i Kristus, at alle skulle levendegjøres. ²³ Men enhver i sit Hold: Førstegrøde er Kristus; dernæst de, som høre Kristus til, ved hans Tilkomst; ²⁴ derefter kommer Enden, naar han overgiver Kongedømmet til Gud og Faderen, naar han har tilintetgjort ethvert Herredom og enhver Myndighed og Kraft.

²⁵ Thi han maa være Konge, »indtil han har lagt alle Fjenderne under sine Fødder«. ²⁶ Den sidste Fjende, som tilintetgjøres, er Døden. ²⁷ Thi »Alting har han lagt under hans Fødder«. Men naar han har sagt: »Alting er underlagt!« — naturligvis med Undtagelse af ham, som underlagde ham det altsammen, — ²⁸ naar det da altsammen er blevet ham underlagt, da skal ogsaa Sønnen selv undergive sig ham, som underlagde ham det altsammen, for at Gud skal være alt i alle.

²⁹ Hvad ville ellers de udrette, som lade sig døbe for de døde? Dersom døde overhovedet ikke staa op, hvi lade de sig da døbe for dem? ³⁰ Hvi udsætte ogsaa vi os for Fare hver Time? ³¹ Hver Dag dør jeg, saa sandt jeg kan rose mig af eder, Brødre, i Kristus Jesus vor Herre. ³² Naar jeg, talt paa Menneskevis, har kæmpet med Vilddyr i Efesos, hvad Gavn har jeg deraf? Hvis døde ikke staa op, saa »lader os æde og drikke, thi i Morgen dø vi«. ³³ Farer ikke vild; slet Omgang fordærver gode Sæder. ³⁴ Vorder retskaffens ædru, og synder ikke; thi somme have ikke Kjendskab til Gud; til Skam for eder siger jeg det.

³⁵ Dog, en kunde sige: hvorledes staa de døde op, og hvordan et Legeme komme de med? ³⁶ Uforstandige! Hvad du selv saar, det levendegjøres ikke, uden det dør; ³⁷ og naar du saar, er det ikke det vordende Legeme, du saar, men en nøgen Kjærne, være sig af Hvede eller af noget andet. ³⁸ Men Gud giver den et Legeme, alt som han har villet, og hver Sædart sit eget Legeme. ³⁹ Ikke alt Kjød er det samme Kjød, men Mennesker have eet, og Kvæg et andet Slags Kjød Fugle have eet

Slags Kjød, og Fiske et andet. ⁴⁰ Og der er himmelske Legemer og jordiske Legemer; men een er de himmelskes Herlighed, en anden de jordiskes. ⁴¹ En er Solens Glans, en anden Maanens, og en anden Stjernernes Glans; thi Stjerne skiller sig fra Stjerne i Glans.

⁴² Saaledes er det ogsaa med de dødes Opstandelse. Det bliver saaet i Forkrænkelighed, det staaer Op i Uforkrænkelighed; ⁴³ det saas i Vanære, det staaer op i Herlighed; det saas i Magtesløshed, det staaer opi Kraft; ⁴⁴ det saas som et sjæleligt Legeme, det staaer op som et aandeligt Legeme. Saa sandt der er et sjæleligt Legeme, er der ogsaa et aandeligt. ⁴⁵ Saaledes er der ogsaa skrevet: »Det første Menneske, Adam, blev til en levende Sjæl«, den sidste Adam til en levendegjørende Aand. ⁴⁶ Men det aandelige er ikke først, men det sjælelige, derefter det aandelige. ⁴⁷ Det første Menneske var fra Jorden, af Muld, det andet Menneske er fra Himlen. ⁴⁸ Saadan som den jordiske var, saadanne ere og de jordiske, og saadan som den himmelske er, saadanne ere og de himmelske. ⁴⁹ Og ligesom vi have baaret den jordiskes Billede, saa lader os ogsaa bære den himmelskes Billede.

⁵⁰ Men dette siger jeg, Brødre, at Kjød og Blod kan ikke arve Guds Rige, ej heller arver Forkrænkelighed Uforkrænkeligheden. ⁵¹ Se, jeg siger eder en Hemmelighed: vi skulle ikke alle sove hen, men alle skulle vi forvandles, ⁵² i et Nu, i et Øjeblik, ved den sidste Basun. Thi Basunen skal lyde, og de døde skulle staa op uforkrænkelige, og vi skulle forvandles. ⁵³ Thi dette forkrænkelige maa iføres Uforkrænkelighed, og dette dødelige iføres Udødelighed. ⁵⁴ Men naar dette forkrænkelige er iført Uforkrænkelighed, og dette dødelige er iført Udødelighed, da skal det ske, det Ord, som er skrevet: »Døden er bleven opslugt til Sejer«. ⁵⁵ Død, hvor er din Sejer? Død, hvor er din Brod? ⁵⁶ Men Dødens Brod er Synden, og Syndens Kraft er Loven. ⁵⁷ Men Gud ske Tak, som giver os Sejren ved vor Herre Jesus Kristus!

⁵⁸ Altsaa, mine elskede Brødre, vorder faste, urokkelige, stadig fremmelige i Herrens Gjerning, idet I vide, at eders Møje er ikke spildt i Herren.

Gave til Menigheden i Jerusalem. Rejseplaner. Hilsener.

16 Hvad Indsamlingen til de hellige angaar, da skulle ogsaa I gjøre saaledes, som jeg har anordnet for Menighederne i Galatien. ² Paa hver første Dag i Ugen skal enhver af eder hjemme hos sig selv lægge i Gjem, hvad han maatte faa Lykke til, for at der ikke skal ske Indsamlinger, først naar jeg kommer. ³ Men naar jeg er kommen, vil jeg med Breve sende dem, som I maatte vælge, for at bringe eders Kjærlighedsgave til Jerusalem. ⁴ Men dersom det er værd, at ogsaa jeg rejser, skulle de rejse med mig.

⁵ Men jeg vil komme til eder, naar jeg har rejst igjennem Makedonien; jeg rejser nemlig igjennem Makedonien; ⁶ men hos eder vil jeg maaske blive, eller endog overvintre, for at I kunne ledsage mig derhen, hvor jeg saa maatte rejse. ⁷ Thi jeg vil ikke nu se eder i Forbigaaende; jeg haaber nemlig at blive nogen Tid hos eder, om Herren vil tilstede det. ⁸ Men jeg vil blive i Efesos indtil Pinsen; ⁹ thi en stor og virksom Dør staar mig aaben, og der er mange Modstandere.

¹⁰ Naar Timoteos kommer, da ser til, at han uden Frygt kan færdes hos eder; thi det er Herrens Gjerning, han gjør, saavel som jeg. ¹¹ Saa maa da ingen ringeagte ham, men ledsager ham bort i Fred, for at han kan komme til mig; thi jeg venter paa ham med Brødrene.

¹² Men hvad Broder Apollos angaar, da har jeg bedet ham meget om at rejse til eder med Brødrene; dog var han aldeles ikke villig til at rejse nu, men han vil komme, naar han faar Tid.

¹³ Vaager, staar fast i Troen, værder mandige, værder stærke; ¹⁴ lader alt, hvad I have for, ske i Kjærlighed.

¹⁵ Men jeg formaner eder, Brødre: I vide, at Stefanus' Hus er Akajas Førstegrøde, og de have stillet sig selv til Tjeneste for de hellige; ¹⁶ saa skulle ogsaa I underordne eder under saadanne og enhver, som arbejder med og paatager sig Møje. ¹⁷ Men jeg glæder mig over, at Stefanus, Fortunatus og Akaikos ere komne her, fordi disse have udfyldt Savnet af eder; ¹⁸ thi de have kvæget min Aand og eders. Paaskjønner derfor saadanne.

¹⁹ Menighederne i Asien hilse eder. Akvilas og Priska hilse eder meget i Herren tillige med Menigheden i deres Hus. ²⁰ Alle Brødrene hilse eder. Hilser hverandre med et helligt Kys.

²¹ Hilsen med min, Pavlus', egen Haand. ²² Om nogen ikke har Herren kjær, være han bandlyst! Maran ata!

²³ Herrens Jesu Naade være med eder! ²⁴ Min Kjærlighed er med eder alle i Kristus Jesus. Amen.

Pavlus' Andet Brev Til Korinterne

Hilsen. Tak til Gud for hans Trøst og Hjælp.

1 Pavlus, Kristi Jesu Apostel ved Guds Vilje, og Broderen Timoteos hilser Guds Menighed, som er i Korint, samt alle de hellige, som ere i hele Akaja.

² Naade være med eder og Fred fra Gud vor Fader og Herren Jesus Kristus!

³ Lovet være Gud og vor Herres Jesu Kristi Fader, Barmhjertighedens Fader og al Trøsts Gud, ⁴ som trøster os under al vor Trængsel, for at Vi maa kunne trøste dem, som ere i alskens Trængsel, med den Trøst, hvormed vi selv blive trøstede af Gud. ⁵ Thi ligesom Kristi Lidelser rigelig komme over os, saaledes bliver ogsaa vor Trøst rigelig ved Kristus. ⁶ Men have vi Trængsel, da er det til eders Trøst og Frelse, og trøstes vi, da er det til eders Trøst, som viser sin Kraft i Udholdenhed under de samme Lidelser, som ogsaa vi lide.

⁷ Og vort Haab om eder er fast, idet vi vide, at ligesom I ere fælles om Lidelserne, saaledes ogsaa om Trøsten.

⁸ Thi vi ville ikke, Brødre, at I skulle være uvidende om den Trængsel, der timedes os i Asien, at vi bleve overvættets tyngede over Evne, saa vi mistvivlede endog om vort Liv; ⁹ ja vi havde selv afsagt vor Dødsdom hos os selv, for at vi ikke skulde stole paa os selv, men paa Gud, som oprejser de døde, ¹⁰ ham som friede og frier os ud af saadan en Død, og til hvem vi have det Haab, at han ogsaa fremdeles skal udfri os, ¹¹ idet ogsaa I hjælpe til med eders Bøn for os, for at der ved mange maa frembæres Taksigelse for os fra mange Munde, for den Naadegjerning, som er timet os.

Apostelen har for Korinternes Skyld forandret sin Rejseplan.

¹² Thi dette er vor Ros, at vor Samvittighed vidner, at i Guds Enfold og Dagklarhed, ikke i kjødelig Visdom men i Guds Naade, have vi færdedes i Verden og i Særdeleshed hos eder. ¹³ Vi skrive nemlig ikke andet til eder, end hvad I læse eller ogsaa erkjende; og jeg haaber, at I indtil Enden skulle erkjende, ¹⁴ ligesom I ogsaa til Dels have erkjendt os, at vi ere eders Ros, ligesom ogsaa I ere vor, paa vor Herres Jesu Dag.

¹⁵ Og i Tillid hertil havde jeg i Sinde at komme først til eder, for at I kunde faa to Gange Naade, ¹⁶ og om ad eder at drage til Makedonien, og atter fra Makedonien at komme til eder og af eder at blive ledsaget paa Vej til Judæa.

¹⁷ Har jeg da maaske handlet i Letsindighed, naar jeg havde dette i Sinde? eller er det paa kjødelig Vis, jeg beslutter, hvad jeg beslutter, for at jeg maatte kunne sige baade Ja, ja, og Nej, nej? ¹⁸ Saa sandt Gud er trofast, vor Tale til eder er ikke Ja og Nej. ¹⁹ Thi Guds Søn Kristus Jesus, som blev prædiket iblandt eder ved os, ved mig og Silvanus og Timoteos, han blev ikke Ja og Nej, men Ja er der blevet i ham; ²⁰ thi Guds Forjættelser, saa mange som de ere, have i ham deres Ja, derfor faa de ogsaa ved ham deres Amen, Gud til Ære ved os. ²¹ Og den, som holder os med eder fast til Kristus, og som har salvet os, er Gud. ²² han som ogsaa har beseglet os og givet os» Aanden til Pant i vore Hjerter.

²³ Men jeg paakalder Gud til Vidne over min egen Sjæl, at det er af Skaansel imod eder, jeg endnu ikke er kommen til Korint; ²⁴ ikke som om vi ere Herrer over eders Tro, men vi ere Medarbejdere paa eders Glæde; thi i Troen staa I.

Ap. vil ikke volde Korinterne Sorg; derfor skulle de gjenoptage en falden Mand. Han priser Gud, som hidtil har hjulpet.

2 Men jeg tog denne Bestemmelse for mig selv, ikke atter at komme til eder med Bedrøvelse. ² Thi hvis jeg bedrøver eder, hvem er det da, som gjør mig glad, uden den, der bedrøves af mig? ³ Og netop derfor skrev jeg, for at jeg ikke, naar jeg kom, skulde faa Bedrøvelse af dem, jeg burde have Glæde af, idet jeg har den Tillid til eder alle, at min Glæde er eders alles. ⁴ Thi udaf stor Hjærtens Trængsel og Beklemthed skrev jeg til eder under mange Taarer, ikke for at I skulde bedrøves, men for at I skulde kjende den Kjærlighed, som jeg har til eder i Særdeleshed. ⁵ Men har en voldet Bedrøvelse, da er det ikke mig, han har bedrøvet, men til Dels — for at jeg ikke skal gjøre det for tungt — eder alle. ⁶ For en saadan er den Straf tilstrækkelig, som han har faaet af de fleste, ⁷ saa at I nu tværtimod hellere maa tilgive og trøste ham, for at han ikke skal opsluges af sin altfor store Bedrøvelse.

⁸ Derfor formaner jeg eder til at vedtage Kjærlighed til ham. ⁹ Det var nemlig ogsaa derfor, jeg skrev, for at erfare, hvor fuldprøvede I ere, om I ere lydige i alle Ting. ¹⁰ Men den, hvem I tilgive noget, tilgiver Ogsaa jeg; thi ogsaa min Tilgivelse, om jeg har tilgivet noget, er given for eders Skyld for Kristi Aasyn, for at vi ikke skulle overlistes af Satan; ¹¹ thi hans Anslag ere vi ikke ukjendte med.

¹² Da jeg nu kom til Troas for at forkynde Kristi Evangelium, og en Dør stod mig aaben i Herren, havde jeg ingen Ro i min Aand, fordi jeg ikke fandt min Broder Titus; ¹³ men jeg tog Afsked med dem og drog afsted til Makedonien.

¹⁴ Men Gud ske Tak, som stadig fører os i Triumf i Kristus, og som ved os bringer hans Kjendskabs Duft for Dagen paa ethvert Sted. ¹⁵ Thi en Kristi Vellugt ere vi for Gud blandt dem som frelses, og blandt dem som fortabes: ¹⁶ for disse en Duft af Død til Død, for hine en Duft af Liv til Liv. Og hvem er dygtig til det? ¹⁷ Thi vi ere ikke som de mange, der handle egennyttig med Guds Ord; nej, som udaf Dagklarhed, som udaf Gud tale vi for Guds Aasyn, i Kristus.

Evangeliets Tjenestes Herlighed; dets Tjeneres Frimodighed.

3 Begynde vi atter at anbefale os selv? Eller mon vi, ligesom nogle, trænge til Anbefalingsbreve til eder eller fra eder? ² I ere vort Brev, som er indskrevet i vore Hjærter, kjendes og læses af alle Mennesker; ³ thi det ligger for Dagen, at I ere et Kristi Brev, som er bragt i Stand af os, indskrevet ikke med Blæk, men med den levende Guds Aand; ikke paa Stentavler, men paa Kjød Hjærter Tavler.

⁴ Men en saadan Tillid have vi ved Kristus til Gud; ⁵ ikke fordi vi af os selv ere dygtige til at udtænke noget som udaf os selv; nej vor Dygtighed er fra Gud, ⁶ som ogsaa dygtiggjorde os til Tjenere for en ny Pagt, ikke i Bogstav, men i Aand; thi Bogstaven ihjelslaar, men Aanden gjør levende.

⁷ Men naar Dødens Tjeneste, som med Bogstaver var indristet i Stene, fremtraadte i Herlighed, saa at Israels Børn ikke kunde fæste Øje paa Moses' Aasyn for hans Aasyns Herlighed, som dog forsvandt, ⁸ hvor langt mere skal da ikke Aandens Tjeneste være i Herlighed? ⁹ Thi havde Domfældelsens Tjeneste Herlighed, saa er Retfærdighedens Tjeneste langt mere rig paa Herlighed. ¹⁰ Det som var herliggjort, har jo i dette Stykke endog ingen Herlighed imod den langt rigere Herlighed. ¹¹ Thi naar det forsvindende kom med Herlighed, saa maa meget mere det blivende være i Herlighed.

¹² Da vi altsaa have et saadant Haab, gaa vi frem med stor Frimodighed, ¹³ og gjøre ikke som Moses, der lagde et Dække over sit Ansigt, for at Israels Børn ikke skulde fæste Øje paa, at det forsvindende fik Ende. ¹⁴ Men deres Tanker bleve forstokkede; thi indtil den Dag i Dag forbliver det samme Dække over Op-læsningen af den gamle Pagt, saa det ikke afsløres, at den forsvinder i Kristus. ¹⁵ Ja indtil denne Dag ligger der, naar Moses oplæses, et Dække over deres Hjærte; ¹⁶ naar en derimod vender om til Herren, drager han Dækket af sig.

¹⁷ Men Herren er Aanden, og hvor Herrens Aand er, der er Frihed. ¹⁸ Men vi alle, som med utildækket Aa-

syn skue Herrens Herlighed i Spejl, vi forvandles til det samme Billede fra Herlighed til Herlighed, saasom det er fra Aandens Herre.

Vi optræde frimodigt og aabent, og Haabet holder os oppe i al vor Trængsel.

4 Derfor, da vi have denne Tjeneste efter den Barmhjærtighed, der er timet os, lade vi ikke Modet falde; ² men vi have frasagt os, hvad der skamfuldt skjules, saa at vi ikke vandre i Træskhed, ej heller forfalske Guds Ord, men ved at stille Sandheden i Lys anbefale os til enhver menneskelig Samvittighed for Guds Øjne.

³ Men om ogsaa vort Evangelium er tildækket, saa er det iblandt dem, der fortabes, at det er tildækket, ⁴ dem i hvem denne Tidsolds Gud har forblindet de vantros Tanker, for at de ikke skulle øjne Lysningen fra Evangeliet om Kristi Herlighed, han som er Guds Billede. ⁵ Thi vi prædike ikke os selv, men Kristus Jesus som Herre, os derimod som eders Tjenere for Jesu Skyld. ⁶ Thi Gud, som sagde: af Mørke skal Lys skinne frem! han lod det skinne i vore Hjærter, for at bringe Kjendskaben om Guds Herlighed i Kristi Aasyn for Lyset.

⁷ Men vi have denne Skat i Lerkar, for at den overvættes Kraft maa være Guds og ikke af os, ⁸ idet vi paa alle Sider trænges, men ikke kues; vi ere tvivlrådige, men ikke raadløse; ⁹ vi forfølges, men gives ikke til Pris; vi slaas ned, men gaa ikke til Grunde; ¹⁰ stadig bære vi Jesu Dødelse om i Legemet, for at ogsaa Jesu Liv maa komme for Dagen i vort Legeme. ¹¹ Thi altid overgives vi, som leve, til Døden for Jesu Skyld, for at ogsaa Jesu Liv maa komme for Dagen i vort dødelige Kjød. ¹² Altsaa viser Døden sin Kraft i os, men Livet i eder.

¹³ Men da vi have den samme Troens Aand, alt som skrevet er: »Jeg troede, derfor taledede jeg«, saa tro ogsaa vi, derfor tale vi ogsaa, ¹⁴ idet vi vide, at han, som oprejste Herren Jesus, skal ogsaa oprejse os med Jesus og fremstille os tilligemed eder. ¹⁵ Thi det sker altsammen for eders Skyld, for at Naaden, som er øget ved at naa til des flere, maa gjøre Taksigelsen rigelig til Guds Ære.

¹⁶ Derfor lade vi ikke Modet falde; men om endog vort udvortes Menneske ødelægges, saa fornyes dog vort indvortes Menneske Dag for Dag. ¹⁷ Thi vor Trængsel, forbigaaende og let som den er, skaffer os, hvad der langt over alt Maal og Maade opvejer den, en evig Herlighed, ¹⁸ idet vi ikke have det synlige for Øje, men det usynlige; thi det synlige er timeligt, men det usynlige evigt.

Vi haabe et himmelsk Legeme og at komme hjem til Herren.

5 Thi vi vide, at dersom vor jordiske Teltbolig nedbyrdes, have vi en Bygning fra Gud, et ikke-

haandgjort, evigt Hus i Himlene. ² Desaarsag sukke vi jo ogsaa, længselsfulde efter at overlædes med vor Bolig fra Himlen, ³ saa sandt vi jo, naar vi ere iklædte, ikke skulle findes nøgne. ⁴ Thi vi, som ere her i Teltet, tynges ogsaa og sukke, efterdi vi ikke ønske at afklædes, men at overlædes, for at det dødelige maa opluges af Livet. ⁵ Men den, som har sat os i Stand netop hertil, er Gud, han som gav os Aanden til Pant.

⁶ Saa ere vi da trøstige til enhver Tid og vide, at medens vi ere hjemme i Legemet, ere vi Udlændinge fra Herren; ⁷ thi det er i Tro, vi vandre, ikke i Skuen; ⁸ ja vi ere trøstige og have snarest Lyst til at vandre ud af Legemet og komme hjem til Herren. ⁹ Derfor sætte vi ogsaa vor Ære i, enten vi ere hjemme, eller vi vandre ud, at være ham til Velbehag. ¹⁰ Thi alle maa vi vorde aabenbare for Kristi Domstol, for at enhver kan faa igjen, hvad der ved Legemet er gjort, efter hvad han har øvet, enten godt eller ondt.

Vi røgte vor Tjeneste tvungne af Kristi Kjærlighed, dertil har Gud dygtiggjort os.

¹¹ Efterdi vi da kjende Herrens Frygt, søge vi at vinde Mennesker, men for Gud staa vi aabenbare; men jeg haaber ogsaa at staa aabenbar i eders Samvittigheder. ¹² Ikke anbefale vi atter os selv for eder, men vi give eder en Anledning til Ros af os, for at I kunne have den overfor dem, der rose sig af det udvortes og ikke af Hjærtet. ¹³ Thi ere vi ude af os selv, er det for Guds Skyld, og bruge vi vor Fornuft, da er det for eders.

¹⁴ Thi Kristi Kjærlighed tvinger os, ¹⁵ saa vi have sluttet saaledes, at naar een døde for alle, saa døde de jo alle; og han døde for alle, for at de, som leve, ikke mere skulle leve sig selv, men leve for ham, som døde for dem og stod op. ¹⁶ Altsaa vi kjende fra nu af ingen paa kjødelig Vis; om vi og have paa kjødelig Vis kjendt Kristus, gjøre vi det dog nu ikke mere. ¹⁷ Altsaa, om nogen er i Kristus, er han en ny Skabning; det gamle er forbi, se, det er blevet nyt.

¹⁸ Men det er altsammen fra Gud, som forligte os med sig ved Kristus og gav os Forligelsens Tjeneste; ¹⁹ efterdi det jo var Gud, som i Kristus forligte Verden med sig, saa han ikke tilregner dem deres Overtrædelser og har overdraget os Forligelsens Ord. ²⁰ Saa ere vi da Sendebud i Kristi Sted, som om Gud formanede ved os. Vi bede i Kristi Sted: vorder forligte med Gud; ²¹ ham, som ikke kjendte til Synd, gjorde han til Synd for os, for at vi skulle vorde Guds Retfærdighed i ham.

Lader ikke Guds Naade blive forgjæves; gjører ikke fælles Sag med Hedenskabet!

6 Men som Medarbejdere formane vi eder ogsaa, at det ikke maa være forgjæves, I have modtaget Guds Naade. ² Han siger jo: »Paa en behagelig Tid bønørte jeg dig, og paa en Frelsens Dag hjalp jeg dig«. Se, nu er det en velbehagelig Tid; se, nu er det en

Frelsens Dag! ³ Og vi give intet Anstød i noget Stykke, for at der ikke skal lastes paa Tjenesten, ⁴ men i alle Stykker anbefale vi os som Guds Tjenere, ved megen Udholdenhed i Trængsler, i Nød, i Angester, ⁵ under Slag, i Fængsler, under Oprør, i Møjsommeligheder, i Nattevaagen, i Faste; ⁶ ved Renhed, ved Kjendskab, ved Langmodighed, ved Mildhed, ved den Hellig-Aand, ved uskrømtet Kjærlighed, ⁷ ved Sandheds Tale, ved Guds Kraft, ved Retfærdighedens Vaaben baade til Angreb og til Forsvar, ⁸ under Ære og Vanære, under ondt Rygte og godt Rygte, som Vildledere og dog sandfærdige, ⁹ som ukjendte og dog velkjendte; som døende, og se, vi leve, som revsede og dog ikke aflivede, ¹⁰ som de der bedrøves, og dog altid ere glade, som fattige, der dog gjøre mange rige, som de der intet have, og dog eje alt.

¹¹ Vor Mund er opladt overfor eder, Korintere, vort Hjærte har vidt Rum. ¹² I have ikke trangt Rum i os, men I have trangt Rum i eders Hjærtelag. ¹³ Men til lige Vederlag — jeg siger det som til mine Børn — lad der ogsaa blive vidt Rum i eder.

¹⁴ Drager ikke i ulige Aag sammen med de vantro; thi hvad Fællesskab har Retfærdighed og Lovløshed? eller hvad Samfund har Lys med Mørke? ¹⁵ og hvad Overensstemmelse har Kristus med Belial? eller hvad Del har en troende med en vantro? ¹⁶ og hvor kan et Guds Tempel forenes med Afguder? Vi ere jo et Tempel for den levende Gud, alt som Gud har sagt: »Jeg vil bo iblandt dem og vandre iblandt dem, og jeg vil være deres Gud, og de skulle være mit Folk. ¹⁷ Derfor gaar ud fra dem, og skiller eder fra dem, siger Herren, og rører ikke ved urent, saa vil jeg tage imod eder; ¹⁸ og jeg vil være eders Fader, og I skulle være mig Sønner og Døtre, siger Herren den almægtige«.

Ap's Glæde over Titus' gode Tidender om Korinternes Omsindelse.

7 Da vi altsaa have disse Forjættelser, I elskede, saa lader os rense os fra al Besmittelse paa Kjød og Aand, saa vi gennemføre Hellighed i Guds Frygt. ² Giver os Rum! ingen have vi gjort Uret, ingen forført, ikke gjort os Vinding af nogen. ³ Det er ikke for at domfælde, jeg siger det; thi jeg har tilforn sagt, at I ere i vore Hjærter, saa at vi dø sammen og leve sammen. ⁴ Jeg har stor Frimodighed overfor eder, jeg har stor Ros af eder, jeg er opfyldt af Trøst, jeg er hovedrig paa Glæde under al vor Trængsel.

⁵ Thi ogsaa da vi kom til Makedonien, havde vort Kjød ingen Ro, men vi trængtes paa alle Sider, udvortes Kamp, indvortes Frygt. ⁶ Men Gud, som trøster de nedbøjede, han trøstede os ved Titus, Komme, ⁷ dog ikke alene ved hans Komme, men ogsaa ved den Trøst, hvormed han var bleven trøstet over eder, idet han fortalte os om eders Længsel, eders Graad, eders Nidkjærhed for mig, saa at jeg blev endnu gladere.

⁸ Thi om jeg end har bedrøvet eder ved mit Brev, angrrer jeg det ikke. Om jeg ogsaa før angrede det, — jeg ser nemlig, at det Brev har bedrøvet eder, om endog kun til en Tid, — ⁹ saa glæder jeg mig nu, ikke fordi I bleve bedrøvede, men fordi I bleve bedrøvede til Omvendelse; thi I bleve bedrøvede efter Guds Sind, for at I ikke i noget Stykke skulde lide Tab ved os. ¹⁰ Thi Bedrøvelsen efter Guds Sind virker Omvendelse til Frelse, som ikke angres; men Verdens Bedrøvelse virker Død. ¹¹ Thi se, netop dette, at I bleve bedrøvede efter Guds Sind, hvor stor en Iver virkede det ikke hos eder, ja Forsvar, ja Harme, ja Frygt, ja Længsel, ja Nidkjærhed, ja Straf! I alle Maader godtgjorde I, at I vare rene i den Sag.

¹² Altsaa, om jeg end har skrevet eder til, saa var det ikke for hans Skyld, som gjorde Uret, ej heller for den forurettedes Skyld, men for at eders Iver for os maatte komme for Dagen hos eder for Guds Øjne.

¹³ Derfor ere vi blevne trøstede; men til denne vor Trøst kom endnu vor langt rigeligere Glæde over Titus' Glæde, fordi hans Aand er bleven kvæget ved eder alle. ¹⁴ Thi ihvad jeg end for ham har rost mig af eder, er jeg ikke bleven til Skamme; men ligesom alt, hvad vi have talet til eder, har været Sandhed, saaledes er ogsaa vor Ros for Titus bleven Sandhed; ¹⁵ og hans Hjærtelag er eder. endnu mere hengivent, idet han kommer i Hu, hvor lydige I alle vare, hvorledes I modtog ham med Frygt og Bæven. ¹⁶ Jeg glæder mig over, at jeg i alle Maader kan lide paa eder.

Indsamling til Menigheden i Jerusalem. Værer gavmilde dertil!

8 Men vi kundgjøre eder, Brødre, den Guds Naade, som er given i Makedoniens Menigheder, ² at medens de bleve meget prøvede i Trængsel, har deres overstrømmende Glæde og deres dybe Fattigdom strømmet over i deres Rigdom paa Rundhaandethed.

³ Thi efter Evne, det vidner jeg, ja over Evne gave de af egen Drift, ⁴ idet de indtrængende bade os om Kjærlighedsgaven. og Fællesskabet i Hjælpen til de hellige, ⁵ og det ikke, som vi havde ventet, men de gave sig selv først til Herren og til os ved Guds Vilje, ⁶ saa at vi opfordrede Titus til, at ligesom han tilforn havde begyndt, saaledes skulde han og hos eder føre ogsaa denne Kjærlighedsgave til Ende.

⁷ Dog, ligesom I ere fremmelige i alle Stykker, i Tro og i Tale og i Kjendskab og i al Iver og i eders Kjærlighed imod os, saa vorder ogsaa fremmelige i denne Kjærlighedsgave. ⁸ Det er ikke som let Paabud, jeg siger det, men fordi jeg ved andres Iver vil sætte ogsaa eders Kjærligheds Ægthed paa en Prøve. ⁹ Thi I kjende vor Herres Jesu Kristi Naade, at for eders Skyld blev han fattig, skjønt han var rig, for at I skulde vorder rige ved hans Fattigdom.

¹⁰ Og jeg udtaler min Mening i denne Sag; thi dette er eder gavnligt, I som fra ifjor af have været først til at begynde ikke alene med Gjerningen, men ogsaa med Viljen dertil. ¹¹ Men fuldfører nu ogsaa Gjerningen, for at Fuldførelsen, ligesaa vel som Redebonheden til at ville, maa være efter eders Evne. ¹² Thi naar Redebonheden er til Stede, er den velbehagelig, efter hvad den evner, ikke efter hvad den ikke evner. ¹³ Det er nemlig ikke Meningen, at det skal være let for andre, og trangt for eder; ¹⁴ nej, det skal gaa ligelig til: nu for Tiden kommer eders Overflod hines Mangel til gode, for at ogsaa hines Overflod maa komme eders Mangel til gode, for at der maa blive Ligelighed, ¹⁵ alt som skrevet er: »Den der sankede meget, fik ikke tilovers, og den der sankede lidet, fik ikke for lidt«.

¹⁶ Men Gud ske Tak, som giver den samme Iver for eder i Titus' Hjærte. ¹⁷ Thi min Opfordring tog han imod, men da han selv var saa fuld af Iver, drog han af egen Drift afsted til eder.

¹⁸ Og sammen med ham have vi sendt den Broder, hvis By i Evangeliet gaar igjennem alle Menighederne, ¹⁹ og ikke det alene, men han er ogsaa udvalgt af Menighederne til at være vor Rejsefælle med denne Kjærlighedsgave, som besørger af os, for at fremme selve Herrens Ære og vor Redebonhed, ²⁰ idet vi undgaa dette, at nogen skulde kunne laste os i Anledning af denne rigelige Gave, som besørger af os. ²¹ Thi vi lægge Vind paa, hvad godt er, ej alene i Herrens, men ogsaa i Menneskers Øjne. ²² Og med dem have vi sendt vor Broder, hvis Iver vi ofte i mange Maader have haft Prøver paa, men som nu er langt mere ivrig, fordi han har saa stor Tillid til eder.

²³ Naar da Talen er om Titus, da er han min Fælle og Medarbejder hos eder, og er det vore Brødre, da ere de Menigheds-Afsendinge, Kristi Ære. ²⁴ Saa giver da dem for Menighedernes Aasyn Beviset paa eders Kjærlighed og paa vor Ros af eder.

Mere om Indsamlingen. Gavmildhedens skønne Frugter.

9 Om Hjælpen til de hellige er det nemlig overflødig, at jeg skriver til eder. ² Thi jeg kjender eders Redebonhed, for hvilken jeg roser mig af eder hos Makedonerne, at Akaja fra ifjor af har været rede; og eders Nidkjærhed har vakt des flere til Kappelyst.

³ Men jeg har sendt Brødrene, for at ikke vor Ros af eder skal gøres til Tant i dette Stykke, og at I, som jeg sagde, maa være rede, ⁴ for at ikke vi — for ej at sige: I — skulle blive til Skamme i denne Forvisning, dersom der kommer Makedonere med mig, og de finde eder uberedte. ⁵ Derfor holdt jeg det for nødvendigt at opfordre Brødrene til at drage iforvejen til eder og forud gøre eders tilforn lovede Velsignelse færdig, saa den maa være tilrede som en Velsignelse og ikke som en Gjerrigheds-Gave. ⁶ Men her gjælder: hvo der karrigt

saar, karrigt skal han og høste; og hvo der saar med Velsignelser, med Velsignelser skal han og høste. ⁷ Enhver give, efter som han har sat sig for i sit Hjærte, ikke med Bedrøvelse eller af Tvang; thi Gud elsker en glad Giver.

⁸ Men Gud mægter at lade al Naade rigelig tilflyde eder, for at I i alle Maader til enhver Tid maa have aldeles nok og saaledes have rigeligt til al god Gjærning, ⁹ alt som skrevet er: »Han spredte ud, han gav til de fattige; hans Retfærdighed bliver i Evighed«. ¹⁰ Men han, som »giver Saamanden Sæd og Brød til at æde«, han skal give og mangfoldiggjøre eders Saasæd og give eders Retfærdigheds Frugter Vækst, ¹¹ saa I blive rige i alle Maader til al Rundhaandethed, hvilken ved os virker Taksigelse til Gud.

¹² Thi Hjælpen ved denne Menigheds-Tjeneste ikke alene udfylder de helliges Mangel, men den bliver ogsaa overstrømmende Ved mange Taksigelser til Gud; ¹³ thi ved det prøvede Sind, som denne Hjælp viser, føres de til at prise Gud for den Lydighed, hvormed I vedkjende eder Kristi Evangelium, og for den Oprigtighed, hvormed I holde Samfund med dem og med alle, ¹⁴ idet ogsaa de i Bøn for eder længes efter eder paa Grund af Guds overvættes Naade imod eder. ¹⁵ Gud ske Tak for hans ubeskrivelige Gave!

Pavlus' Selvforsvar mod sine Modstandere.

10 Men jeg selv, Pavlus, formaner eder ved Kristi Sagtmodighed og Mildhed, jeg som personlig nærværende er ydmyg iblandt eder, men fraværende er modig imod eder: ² ja jeg beder eder, at jeg ikke nærværende maa vise mig modig med den Tillidsfuldhed, hvormed jeg agter at træde dristig op imod somme, der anse os for at vandre paa kjødelig Vis.

³ Thi skjønt vi vandre i Kjødets, føre vi ikke vor Krig paa kjødelig Vis; ⁴ thi Vaabnene i vor Krig ere ikke kjødelige, men kraftige for Gud til at nedbryde faste Borge, ⁵ saa vi nedbryde Tankebygninger og hver Højhed, som hæver sig op imod Guds Kjendskab, og tage enhver Tanke fangen til Lydighed imod Kristus ⁶ og staa rede til at straffe enhver Ulydighed, naar først eders Lydighed er bleven fuldkommen.

⁷ Ser dog, hvad der er lige for Øjne! Om nogen trøster sig til selv at høre Kristus til, saa slutte han atter dette fra sig selv, at ligesom han tilhører Kristus, saa gjøre vi det ogsaa. ⁸ Thi selv om jeg roser mig noget meget af vor Myndighed, som Herren har givet til at opbygge, og ikke til at nedrive eder, saa skal jeg dog ikke blive til Skamme, ⁹ for at det ikke skal se ud, som om jeg vilde skræmme eder ved mine Breve. ¹⁰ Thi hans Breve, siger man, ere myndige og stærke, men hans legemlige Nærværelse er magtesløs, og hans Tale agtes for intet. ¹¹ Den der siger sligt, skal gjøre Regning paa dette, at saadanne som vi fraværende ere i

Ord, i Breve, saadanne ere vi og i Gjærning, naar vi ere nærværende.

¹² Thi vi driste os ikke til at regne os iblandt eller at sammenligne os med somme af dem, der anbefale sig selv; nej, medens disse ere saa uforstandige, at de maale sig med sig selv og sammenligne sig med sig selv, ¹³ saa ville vi derimod ikke rose os ud over Maalet, men efter Maalet af den Grænselinje, som Gud tildelte os som Maal, at naa frem ogsaa lige til eder.

¹⁴ Thi vi strække os ikke for vidt ud, som om vi ikke naaede frem til eder; thi ogsaa lige til eder have vi jo naaet med Kristi Evangelium, ¹⁵ saa vi ikke ud over Maalet rose os af andres Arbejder, men have det Haab, at naar eders Tro vokser, skulle vi i rigelig Maade blive store nok i eder, efter vor Grænselinje, ¹⁶ til at forkynde Evangeliet for Landene hinsides eder, ikke til at rose os indenfor Andenmands Grænselinje af det, som allerede er færdigt. ¹⁷ Men »den, som roser sig, skal rose sig i Herren«. ¹⁸ Thi ikke den er fuldprøvet, som anbefaler sig selv, men den, som Herren anbefaler.

Fortsættelse af Pavlus' Selvforsvar. Hans hele Færd viser, at han er Herrens Apostel.

11 Gid I vilde finde eder i en Smule Ufornuft af mig! Dog, I finde eder jo i mig. ² Thi jeg er nidkjær for eder med Guds Nidkjærhed; jeg har nemlig trolovet eder med een Mand, for at fremstille en ren Jomfru for Kristus; ³ men jeg frygter for, at ligesom Slangen forførte Eva med sin Træskhed, eders Tanker skulde fordærves og komme bort fra den enfoldige Troskab mod Kristus. ⁴ Thi hvis der kommer en og prædiker en anden Jesus, som vi ikke prædikede, eller I faa en anderledes Aand, som I ikke før fik, eller et anderledes Evangelium, som I ikke før modtog, saa vilde I smukt finde eder deri.

⁵ Thi jeg mener, at jeg ikke i nogen Maade staar tilbage for de stormægtige Apostle; ⁶ men er jeg end ulærd i Talen, saa dog ikke i Kjendskaben; nej, i Alting have vi i alle Henseender lagt den for Dagen for eder.

⁷ Eller gjorde jeg Synd ved at ydmyge mig selv, for at I skulde ophøjes, idet jeg for intet bragte eder Guds Evangeliums gode Budskab? ⁸ Andre Menigheder brandskattede jeg ved at tage Sold af dem for at kunne tjene eder; og da jeg var hos eder og led Mangel, faldt jeg ikke nogen til Byrde; ⁹ thi min Mangel udfyldte Brødrene, da de kom fra Makedonien, og i Alting holdt jeg, og vil jeg holde mig uden Tyngelse for eder.

¹⁰ Saa vist som Kristi Sandhed er i mig, denne Ros skal ikke undrages mig i Akajas Landstrøg. ¹¹ Hvorfor? Mon, fordi jeg ikke elsker eder? Nej, Gud véd det! ¹² Men hvad jeg gjør, det vil jeg og gjøre, for at afskære Lejligheden for dem, der ønske en Lejlighed, til at findes lige med os i det, hvoraf de rose sig. ¹³ Thi slige Folk ere Løgn-Apostle, svigagtige Arbejdere, som paa-

tage sig Skikkelse af Kristi Apostle. ¹⁴ Og det er intet Under; thi Satan selv paatager sig en Lys-Engels Skikkelse; ¹⁵ saa er der da ikke noget stort i, om ogsaa hans Tjenere paatage sig Skikkelse som Retfærdigheds Tjenere. Men deres Ende skal vorde efter deres Gjerninger.

¹⁶ Atter siger jeg: ingen holde mig for ufornuftig; men skal det være, saa taaler mig ialfald som ufornuftig, for at ogsaa jeg kan rose mig en Smule. ¹⁷ Hvad jeg nu taler, taler jeg ikke efter Herrens Sind, men som i Ufornuft, idet jeg saaledes tillidsfuldt roser mig. ¹⁸ Eftersom mange rose sig efter deres Kjød, vil ogsaa jeg rose mig. ¹⁹ Thi I finde eder jo gladelig i de ufornuftige, da I ere fornuftige; ²⁰ I finde eder jo i, om man trælbinde eder, om man æder eder op, om man fanger eder, om man ophøjer sig, om man slaar eder i Ansigtet.

²¹ Med Skamme siger jeg det, efterdi vi jo have været magtesløse; men hvad som en kan driste sig i, — jeg mener i Ufornuft, — deri drister jeg mig ogsaa. ²² Ere de Hebræere? Det er jeg ogsaa. Ere de Israeliter? Jeg ogsaa. Ere de Abrahams Sæd? Jeg ogsaa. ²³ Ere de Kristi Tjenere? — jeg taler vanvittig! — Jeg er det endnu mere. Jeg har døjet flere Møjsommeligheder, Slag i Mangfoldighed, været tiere i Fængsler, ofte i Dødsfare; ²⁴ af Jøder har jeg fem Gange faaet fyrretyve Slag mindre end eet, ²⁵ tre Gange er jeg bleven pisket, een Gang stenet; tre Gange har jeg lidt Skibbrud, et Døgn har jeg tilbragt paa Dybet; ²⁶ ofte paa Vandringsfærd, i Farer af Floder, i Farer blandt Røvere, i Farer fra Landsmænd, i Farer fra Hedninger, i Farer i By, i Farer i Ørken, i Farer til Søs, i Farer blandt falske Brødre; ²⁷ under Slid og Møje, ofte i Nattevaagen, i Hunger og Tørst, ofte i Faste, i Kulde og Nøgenhed. ²⁸ Desuden, hvad hertil kommer, mit daglige Overløb, Omsorgen for alle Menighederne. ²⁹ Hvem er skrøbelig, uden at jeg er skrøbelig? hvem forarges, uden at det svier i mig?

³⁰ Er jeg nødt til at rose mig, saa vil jeg rose mig af det, der viser min Magtesløshed. ³¹ Gud og vor Herres Jesu Fader, han som er højlovet i al Evighed, véd, at jeg ikke lyver. ³² I Damask holdt Kong Aretas' Landshøvding Vagt over Damaskenernes By for at gribe mig; ³³ og jeg blev i en Kurv firet ned gennem Muren ad en Glug og undslap af hans Hænder.

Fortsættelse. Pavlus' Henrykkelse til Paradis; hans Torn i Kjød, hans Færd iblandt Korinterne.

12 Jeg er nødt til at rose mig; vel er det ikke gavnligt, men jeg vil komme til Syner og Aabenbaringer fra Herren. ² Jeg kjender et Menneske i Kristus, som for fjorten Aar siden — om han var i Legemet, véd jeg ikke, eller udenfor sit Legeme, det véd jeg ikke; Gud véd det, — blev borttrykt lige til den tredje Himmel. ³ Og jeg ved, at dette samme Menneske, — om han var i Legemet eller uden sit Legeme, véd jeg ikke;

Gud véd det, — ⁴ han blev borttrykt til Paradiset og hørte udsigelige Ord, som et Menneske ikke har Lov at udtale. ⁵ Af en saadan vil jeg rose mig, men af mig selv vil jeg ikke rose mig uden for min Magtesløshed. ⁶ Thi dersom jeg vilde rose mig, bliver jeg dog ikke ufornuftig, thi det vil være Sandhed, jeg siger; men jeg holder mig derfra, for at ingen Skal gjøre sig større Tanker om mig, end han ser mig være eller hører af mig.

⁷ Og for at jeg ikke skal hovmode mig af de overvættede Aabenbaringer, blev der givet mig en Torn i Kjød, at en Satans Engel skal kunne slaa mig i Ansigtet, for at jeg ikke skal hovmode mig. ⁸ Om ham bad jeg Herren tre Gange, at han maatte holde sig fra mig; ⁹ og han har sagt til mig: min Naade er dig nok; thi Kraften fuldkommes i Magtesløshed. Med Glæde vil jeg derfor snarest rose mig af min Magtesløshed, for at Kristi Kraft maa tage Bolig i mig. ¹⁰ Derfor er jeg vel til Mode ved Magtesløshed, ved Mishandlinger, ved Trængsler, ved Forfølgelser, ved Angester for Kristi Skyld; thi naar jeg er magtesløs, da er jeg stærk.

¹¹ Jeg er bleven ufornuftig; det er eder, som have nødt mig dertil. Thi jeg burde anbefales af eder; jeg har jo ikke i noget staaet tilbage for de stormægtige Apostle, om jeg endog intet er. ¹² En Apostels Tegn ere jo blevene udførte iblandt eder i al Taalmodighed, baaede med Tegn og Undere og Kraft-Gjerninger. ¹³ Hvad er der da, hvori I bleve tilsidesatte for de øvrige Menigheder, uden deri, at jeg ikke selv faldt eder til Byrde? Tilgiver mig denne Uret!

¹⁴ Se, nu er det tredje Gang, jeg staaer rede til at komme til eder, og jeg vil ikke falde til Byrde; thi jeg søger ikke eders, men eder. Thi Børnene ere ikke skyldige at lægge op til deres Forældre, men Forældrene til Børnene; ¹⁵ og jeg vil med Glæde sætte til, ja sætte Livet til for eders Sjæle. Elskes jeg des mindre, jo mere jeg elsker eder?

¹⁶ Men lad saa være, at jeg selv ikke har været eder til Tyngde, derimod var jeg træsk og fangede eder med List! ¹⁷ Gjorde jeg mig da Vinding af eder ved nogen af dem, jeg har afsendt til eder? ¹⁸ Jeg opfordrede Titus og sendte Broderen med ham: gjorde mon Titus sig Vinding af eder? Var det ikke i den samme Aand, i de samme Fodspor, vi vandrede?

¹⁹ Alt længe have I ment, at det er eder, vi forsvare os for. For Guds Aasyn tale vi i Kristus; men altsammen, I elskede, sigter det til eders Opbyggelse. ²⁰ Thi jeg frygter for, at jeg, naar jeg kommer, ikke skulde finde eder saadanne, som jeg ønsker, og at jeg skulde findes af eder saadan, som I ikke ønske; at der skulde være Kiv, Avind, Vrede, selvsyge Rænker, Bagtalelser, Sladder, Opblæsthed, Uordener; — ²¹ at min Gud, naar jeg kommer igjen, skal ydmyge mig for eders Skyld, og at jeg maa sørge over mange af dem, som tilforn have syndet og ikke have angret den Urenhed og Løssagtighed og Uterlighed, som de have øvet.

Formaning til Korinterne om at prøve sig selv og skikke sig saaledes, at han ikke skal bruge sin Myndighed mod dem. Slutning.

13 Det er nu tredje Gang, jeg kommer til eder; paa to og tre Vidners Mund skal hver Sag staa fast. ²Jeg har forud sagt og siger det forud, ligesom da jeg anden Gang var nærværende, ogsaa nu som fraværende, til dem, der tilforn have syndet, og til alle de øvrige, at naar jeg kommer næste Gang, vil jeg ikke skaane, ³eftersom I æske et Bevis paa, at Kristus taler i mig, han som ikke er magtesløs overfor eder, men er stærk iblandt eder. ⁴Thi vel blev han korsfæstet udaf Magtesløshed, men han lever udaf Guds Kraft; ogsaa vi ere jo magtesløse i ham, men vi skulle udaf Guds Kraft leve med ham overfor eder. ⁵Ransager eder selv, om I ere i Troen, prøver eder selv. Eller kjende I ikke paa eder selv, at Kristus Jesus er i eder? det skulde da være, at I ikke staa Prøve!

⁶Men jeg haaber, at I skulle faa at vide, at det ikke er os, som ikke staa Prøve.

⁷Men vi ønske til Gud, at I ikke maa gjøre noget ondt, ikke for at vi skulle vise os fuldprøvede, men for at I maa gjøre, hvad godt er, om end vi maa være som de, der ikke staa Prøve. ⁸Thi vi mægte ikke noget imod Sandheden, men for Sandheden. ⁹Thi vi glæde os, naar vi ere magtesløse, men I stærke; dette ønske vi og, at I maa vorde fulddygtige. ¹⁰Derfor skriver jeg dette fraværende, for at jeg ikke nærværende skal gaa frem med Strenghed ifølge den Myndighed, som Herren har givet mig, til at opbygge, og ikke til at nedrive.

¹¹I øvrigt, Brødre, værere glade, vorder fulddygtige, lader eder formane, værere ens sindede, holder Fred; saa skal Kjærlighedens og Fredens Gud være med eder. ¹²Hilser hverandre med et helligt Kys; alle de hellige hilse eder. ¹³Herrrens Jesu Kristi Naade og Guds Kjærlighed og den Hellig-Aands Samfund være med eder alle!

Pavlus' Brev Til Galaterne

Hilsen.

1 Pavlus, Apostel, ikke af Mennesker, ej heller ved noget Menneske, men ved Jesus Kristus og Gud Fader, som oprejste ham fra de døde, ² og alle Brødre, som ere med mig, hilser Menighederne i Galatien. ³ Naade være med eder og Fred fra Gud Fader og vor Herre Jesus Kristus, ⁴ som gav sig selv for vore Synder, for at udfri os af den nuværende, onde Tidsold, efter vor Guds og Faders Vilje! ⁵ Ham være Æren i al Evigheds Evighed! Amen.

Det Evangelium, jeg har forkyndt eder, er det eneste sande; jeg har det fra Kristus selv.

⁶ Jeg undrer mig over, at I saa snart ere ved at gaa over fra ham, som kaldte eder til Kristi Naade, til et anderledes Evangelium, ⁷ som dog ikke er et andet, men der er kun somme, der gjøre eder forstyrrede og ville vende op og ned paa Kristi Evangelium. ⁸ Men dersom endog Vi eller en Engel fra Himlen vilde forkynde et andet Evangelium end det, vi have forkyndt eder, være han bandlyst. ⁹ Som vi før have sagt, Siger jeg ogsaa nu igjen: om nogen forkynder eder et andet Evangelium end det, I have modtaget, være han bandlyst. ¹⁰ Er det da nu Mennesker, jeg taler til Vilje, eller Gud? eller søger jeg at tækkes Mennesker? Hvis jeg endnu vilde tækkes Mennesker, var jeg ikke en Kristi Tjener.

¹¹ Men jeg lader eder vide, Brødre, at det Evangelium, som er blevet forkyndt af mig, er ikke Menneske-Værk; ¹² thi heller ikke jeg har modtaget det eller er bleven undervist derom af noget Menneske, men ved Aabenbarelse af Jesus Kristus. ¹³ I have jo hørt om min fordums Omgængelse i Jødedommen, at jeg over al Maade forfulgte Guds Menighed og lagde den øde; ¹⁴ og jeg gik videre i Jødedommen end mange jævnaldrende blandt mine Landsmænd, idet jeg var langt mere nidkjær for mine Fædres Overleveringer. ¹⁵ Men da det behagede ham, som har udkaaret mig fra Moders Liv og kaldet mig ved sin Naade, ¹⁶ at aabenbare sin Søn i mig, for at jeg skulde forkynde Evangeliet om ham iblandt Hedningerne, da gik jeg ikke i Raad med Kjød og Blod, ¹⁷ heller ikke drog jeg op til Jerusalem til dem, der vare Apostle førend jeg, men strags drog jeg bort til Arabien og vendte atter tilbage til Damask.

¹⁸ Dernæst, tre Aar efter, drog jeg op til Jerusalem for at blive kjendt med Kefas, og blev hos ham i femten

Dage; ¹⁹ men nogen anden af Apostlene saa jeg ikke, men kun Jakob Herrens Broder. ²⁰ Hvad jeg skriver til eder, se, Gud er mit Vidne, at jeg ikke lyver. ²¹ Derefter kom jeg til Syriens og Kilikiens Landstrøg. ²² Men jeg var af Person endnu ukjendt for Judæas Menigheder i Kristus; ²³ kun hørte de sige: han, som tilforn forfulgte os, forkynder nu Troen, som han tilforn vilde lægge øde. ²⁴ Og de priste Gud for mig.

De første Apostle kjendte mig for deres Medbroder; jeg kunde hævde min Forkyndelse overfor Peder.

2 Dernæst, efter fjorten Aars Forløb, drog jeg atter op til Jerusalem med Barnabas og tog tillige Titus med. ² Men jeg drog derop ifølge en Aabenbaring. Og jeg forelagde dem det Evangelium, som jeg prædiker iblandt Hedningerne, og særskilt gjorde jeg det for de ansete, for at jeg ikke skulde løbe eller have løbet for-gjæves. ³ Men end ikke min Ledsager Titus, som var en Græker, blev nødt til at lade sig omskære, ⁴ nemlig for de indsnegne falske Brødres Skyld, hvilke havde listet sig ind for at udspejde vor Frihed, som vi have i Kristus Jesus, for at de kunde gjøre os til Trælle. ⁵ Dem gave vi end ikke et Øjeblik efter for med Undergivenhed, for at Evangeliets Sandhed maatte blive varig hos eder.

⁶ Men fra deres Side, som ansaas for at være noget, — hvordan de fordum vare, er mig uden Forskjel; Gud ser ikke paa et Menneskes Person, — mig havde de ansete intet nyt at meddele, ⁷ men tvært imod, da de saa, at mig var betroet Evangeliet til de uomskaarne, ligesom Peder til de omskaarne, — ⁸ thi han, som udrustede Peder til Aposteltjeneste for de omskaarne, udrustede ogsaa mig for Hedningerne, — ⁹ og da de lærte at kjende den Naade, som var given mig, saa gave Jakob og Kefas og Johannes, der ansaas for at være Piller, mig og Barnabas Samfunds-Haandslag, for at vi skulde gaa til Hedningerne, og de til de omskaarne; ¹⁰ kun at vi skulde komme de fattige i Hu, og netop dette beflittede jeg mig ogsaa paa at gjøre.

¹¹ Men da Kefas kom til Antiokia, traadte jeg op imod ham lige i hans Øjne, fordi han var domfældt. ¹² Thi førend der kom nogle fra Jakob, spiste han sammen med Hedningerne, men da de vare komne, drog han sig tilbage og skilte sig fra dem af Frygt for dem af Omskærelsen; ¹³ og med ham hyklede ogsaa de øvrige Jøder, saa at endog Barnabas blev reven med af deres Hykleri.

¹⁴ Men da jeg saa, at de ikke stode paa rette Fod til Evangeliets Sandhed, sagde jeg til Kefas i alles Paahør: naar du, som er Jøde, lever paa hedensk og ikke paa jødisk Vis, hvor kan du da nøde Hedningerne til at opføre sig som Jøder? ¹⁵ Vi ere af Fødsel Jøder og ikke Syndere udaf Hedninger; ¹⁶ men da vi vide, at et Menneske ikke retfærdiggjøres udaf Lovs-Gjerninger, men kun ved Kristi Jesu Tro, have ogsaa vi troet paa Kristus Jesus, for at vi maatte vordre retfærdiggjorte udaf Kristi Tro og ikke udaf Lovs-Gjerninger; thi udaf Lovs-Gjerninger vil intet Kjød blive retfærdiggjort. ¹⁷ Men dersom vi, idet vi søge at retfærdiggjøres i Kristus, ogsaa selv findes at være Syndere, er saa Kristus en Syndens Tjener? Det være langt fra. ¹⁸ Naar jeg nemlig igjen opbygger det samme, som jeg har nedbrudt, saa stiller jeg mig selv frem som Overtræder. ¹⁹ Thi jeg for min Del døde ved Loven for Loven, for at jeg maa leve for Gud. ²⁰ Med Kristus er jeg korsfæstet; og saa er det ikke mere mig, der lever, men Kristus lever i mig; og hvad jeg nu lever i Kjødet, lever jeg i Guds Søns Tro, han som elskede mig og gav sig selv hen for mig. ²¹ Jeg ophæver ikke Guds Naade; thi er Retfærdighed ved Lov, da er jo Kristus død for intet.

Ved Troen faa vi Aanden og blive Abrahams Børn; Loven ophæver ikke Forjættelsen, men opdrager til Kristus og til at retfærdiggjøres ved Tro.

3 O I uforstandige Galatere! hvem har forgjort eder, I, hvem Jesus Kristus forhen er bleven malet for Øjne som korsfæstet iblandt eder? ² Kun dette ønsker jeg se at vide af eder: var det udaf Lovs-Gjerninger, I fik Aanden, eller udaf Tros-Hørelse? ³ Ere I saa uforstandige? I begyndte i Aand, og nu ville I fuldende i Kjød! ⁴ Have I prøvet saa meget forgjæves, — om ellers Virkelig forgjæves? ⁵ Han, som skjænker eder Aanden og virker Kraft-Gjerninger iblandt eder, gjør han da det udaf Lovs-Gjerninger eller udaf Tros-Hørelse?

⁶ Ligesom »Abraham troede Gud, og det blev regnet ham til Retfærdighed«. ⁷ Skjønner altsaa, at de som ere udaf Tro, disse ere Abrahams Børn. ⁸ Og da Skriften forudsaa, at det er udaf Tro, Gud retfærdiggjør Hedningerne, forkyndte den forud Abraham det gode Budskab: »I dig skulle alle Folkene velsignes«. ⁹ Altsaa de som ere udaf Tro, velsignes med den troende Abraham.

¹⁰ Thi alle de, som ere udaf Lovs-Gjerninger, ere under Forbandelse; thi der er skrevet: »Forbandet er hver den, som ikke bliver i alt det, som er skrevet i Lovens Bog, saa han gjør det«. ¹¹ Og at ingen ved Lov retfærdiggjøres for Gud, er klart deraf, at »den retfærdige skal leve udaf Tro«. ¹² Men Loven lyder ikke: »udaf Tro«; tværtimod: »den, som gjør dem, skal leve ved dem«.

¹³ Kristus købte os fri fra Lovens Forbandelse, idet han blev en Forbandelse for os (thi der er skrevet:

»Forbandet er hver den, som hænger paa et Træ«), ¹⁴ for at Abrahams Velsignelse kunde i Kristus Jesus komme til Hedningerne, for at vi kunde modtage Forjættelsen om Aanden ved Troen.

¹⁵ Brødre, jeg taler paa Menneskevis. Ingen ophæver jo dog et Menneskes Arvepagt, som er stadfæstet, eller sætter noget til den. ¹⁶ Men Forjættelserne bleve til-sagte Abraham og hans Sæd. Han siger ikke: »og »Sæden«, som om mange, men som om een: »og din Sæd«, det er Kristus. ¹⁷ Hermed mener jeg da: en Pagt, som forud var stadfæstet af Gud, kan Loven, som fire hundrede og tredive Aar derefter blev til, ikke sætte ud af Kraft, saa at den gjør Forjættelsen til intet. ¹⁸ Thi er Arven udaf Lov, er den ikke længer udaf Forjættelse; men til Abraham har Gud skjænket den ved Forjættelse.

¹⁹ Hvad er da Loven til? Den blev tilføjet for Overtrædelsernes Skyld, indtil den Sæd kom, som Forjættelsen lød paa, og anordnet ved Engle, ved en Mægler Haand. ²⁰ Men en Mægler er ikke for een; Gud derimod er een. ²¹ Er saa Loven imod Guds Forjættelser? Det være langt fra. Var der nemlig givet en Lov, som mægtede at levendegjøre, da vilde Retfærdigheden virkelig være udaf Lov; ²² men Skriften har tværtimod indesluttet alt under Synd, for at Forjættelsen udaf Jesu Kristi Tro skulde gives til dem, som tro. ²³ Men før end Troen kom, holdtes vi under Lovs Bevogtning indeslukt til den fremtidige Tro, som skulde aabenbares.

²⁴ Altsaa er Loven bleven vor Opdrager til Kristus, for at vi skulde retfærdiggjøres udaf Tro; ²⁵ men efter at Troen er kommen, ere vi ikke længer under Opdrager. ²⁶ Thi alle ere I Guds Sønner ved Troen, i Kristus Jesus; ²⁷ thi I, saa mange som bleve døbt til Kristus, bleve iførte Kristus. ²⁸ Her er ikke Jøde eller Græker, her er ikke Træl eller fri, her er ikke Mand og Kvinde; thi alle ere I een i Kristus Jesus. ²⁹ Men høre I Kristus til, saa ere I jo Abrahams Sæd, Arvinger ifølge Forjættelse.

Loven virker Trældom; i Kristus blive vi frie Sønner, saa vend da ikke tilbage under Loven! Hagar og Sara.

4 Men jeg siger: saa lang Tid som en Arving er umyndig, er der ingen Forskjel mellem ham og en Træl, endskjønt han er Herre over alle Ting, ² men han staar under Formyndere og Husholdere indtil den af hans Fader fastsatte Tid. ³ Saaledes ogsaa vi: den Gang Vi vare umyndige, vare vi i Trældom under Verdens Børnelærdom. ⁴ Men da Tidens Fylde kom, udsendte Gud sin Søn, født af en Kvinde, født under Lov, ⁵ for at han skulde frikjøbe dem, som vare under Lov, for at vi skulde opnaa Sønneretten. ⁶ Men fordi I ere Sønner, har Gud udsendt i vore Hjærter sin Søns Aand, som raaber: Abba, Fader! ⁷ Altsaa er du ikke længer Træl, men Søn; og er du Søn, er du ogsaa Arving ved Gud.

⁸ Fordum derimod, da I ikke kjendte Gud, trælled I for de Guder, som ikke ere det af Natur; ⁹ men nu, da I have lært Gud at kjende, eller rettere, da I ere kjendte af Gud, hvor kunne I saa igjen vende tilbage til den magtesløse og fattige Børnelærdom, som I atter forfra ville trælle under? ¹⁰ Dage vogte I paa, og Maaneder og Tider og Aar; ¹¹ jeg frygter for eder, at jeg skulde have arbejdet forgjæves paa eder.

¹² Vorder som jeg, thi ogsaa jeg er vorden som I, Brødre, jeg beder eder. I have ikke gjort mig nogen Uret; ¹³ I vide derimod, at det var paa Grund af en Kjødets Svaghed, at jeg den første Gang forkyndte eder Evangeliet, ¹⁴ og det, som i mit Kjød var eder til Fristelse, ringeagtede I ikke, ej heller væmmedes I derved; nej, I modtog mig som en Guds Engel, som Kristus Jesus. ¹⁵ Hvor er da nu den Tale om eders Salighed? Thi jeg giver eder det Vidnesbyrd, at I, om muligt, vilde have revet eders Øjne ud og givet mig dem. ¹⁶ Er jeg altsaa bleven eders Fjende ved at tale Sandhed til eder?

¹⁷ De ere nidkjære for eder, men ikke paa rette Maade; nej, de ønske at lukke af for eder, for at I skulle være nidkjære for dem. ¹⁸ Men det er godt, at der vises Nidkjerhed til enhver Tid i, hvad godt er, og ikke alene medens jeg er nærværende hos eder. ¹⁹ Mine Børn, som jeg atter føder med Smerte, indtil Kristus faar vundet Skikkelse i eder, — ²⁰ ja jeg vilde ønske, at jeg nu var nærværende hos eder og kunde forandre min Røst, thi jeg er raadvild med eder.

²¹ Siger mig, I som ville være under Lov, høre I ikke Loven? ²² Der er jo skrevet, at Abraham havde to Sønner, en med Tjenestekvinden og en med den frie Kvinde. ²³ Men Tjenestekvindens Søn er avlet paa kjødelig Vis, den frie Kvindes derimod ved Forjættelsen. ²⁴ Dette har en billedlig Betydning; disse Kvinder ere nemlig tvende Pagter, den ene fra Sinaj Bjærg, som føder til Trældom, og det er Hagar. ²⁵ Thi Sinaj er et Bjærg i Arabien og svarer til det nuværende Jerusalem; thi det er i Trældom tilligemed sine Børn. ²⁶ Men Jerusalem heroventil er frit, hun som er vor Moder. ²⁷ Thi der er skrevet: »Fryd dig, du ufrugtbare, du som ikke føder! bryd ud og raab, du som ikke har Fødselsveer! thi mange ere den enliges Børn fremfor hendes, som haver Manden«. ²⁸ Men I, Brødre, ere Forjættelses-Børn i Lighed med Isak.

²⁹ Dog, ligesom han, der var avlet paa kjødelig Vis, fordum forfulgte ham, der var avlet paa aandelig Vis, saaledes ogsaa nu. ³⁰ Men hvad siger Skriften? »Uddriv Tjenestekvinden og hendes Søn; thi Tjenestekvindens Søn skal ingenlunde tage Arv med den frie Kvindes Søn«. ³¹ Derfor, Brødre, ere vi ikke Børn af en Tjenestekvinde, men af den frie Kvinde.

Staar fast i den kristelige Frihed, og vandrer efter Aanden, ikke efter Kjødets.

5 Til Friheden har Kristus frigjort os; staar derfor fast, og lader eder ikke atter spænde i Trældoms Aag. ² Se, jeg Pavlus siger eder, at dersom I lade eder omskære, gavner Kristus eder intet. ³ Og jeg vidner atter for ethvert Menneske, som lader sig omskære, at han er skyldig at opfylde hele Loven. ⁴ I ere bortrykte fra Kristus, I som ville retfærdiggjøres ved Lov; I ere faldne ud af Naaden. ⁵ Thi vi forvente ved Aanden udaf Tro Retfærdigheds Haab. ⁶ Thi i Kristus Jesus gjælder hverken Omskærelse eller Forhud noget, men Tro, som er virksom gennem Kjærlighed.

⁷ I vare godt i Gang; hvem har hindret eder i at Være lydige mod Sandheden? ⁸ Den Overtalelse kom ikke fra ham, som kaldte eder. ⁹ En liden Surdej syrer hele Dejen. ¹⁰ Jeg har den Tillid til eder i Herren, at I ikke ville være anderledes sindede; men den, som gjør eder forstyrrede, skal bære sin Dom, ihvem han end er. ¹¹ Men jeg, Brødre, om jeg endnu prædiker Omskærelse, hvi forfølges jeg da endnu? saa er jo Korsets Forargelse gjort til intet. ¹² Gid de endog maatte lemlæste sig, de som sætte eder i Oprør!

¹³ Thi I, Brødre, bleve kaldede til Frihed; kun maa I ikke bruge Friheden til Anledning for Kjødets, men værere ved Kjærligheden hverandres Tjenere. ¹⁴ Thi hele Loven er opfyldt i eet Ord, i dette: »Du skal elske din Næste som dig selv«. ¹⁵ Men hvis I bide og æde hverandre, da ser til, at I ikke fortæres af hverandre.

¹⁶ Men jeg siger: vandrer efter Aanden, saa fuldbyrde I ikke Kjødets Begjæring. ¹⁷ Thi Kjødets begjærer imod Aanden, og Aanden imod Kjødets; disse staa nemlig hinanden imod, for at I ikke skulle gjøre, hvad I faa i Sinde. ¹⁸ Men hvis I føres af Aanden, ere I ikke under Lov. ¹⁹ Men Kjødets Gjæringer ligge for Dagen, saadanne som Skjørlevned, Urenhed, Uterlighed, ²⁰ Afgudsdyrkelse, Trolddom, Fjendskaber, Kiv, Nid, Hidsighed, selvsyge Rænker, Tvedragt, Partier, ²¹ Avind, Drukenskab, Svir og deslige, hvorom jeg forud siger eder, ligesom jeg tilforn har sagt, at de som øve saadanne Ting, skulle ikke arve Guds Rige.

²² Men Aandens Frugt er Kjærlighed, Glæde, Fred, Langmodighed, Mildhed, Godhed, Trofasthed, Sagtmodighed, Afholdenhed. ²³ Imod saadanne er der ingen Lov. ²⁴ Men de som høre Kristus Jesus til, have korsfæstet Kjødets samt dets Lidenskaber og Begjæringer. ²⁵ Naar vi leve ved Aanden, da lader os ogsaa vandre efter Aanden. ²⁶ Lader os ikke tragte efter tom Ære, saa vi ere avindsyge paa hverandre og udæske hverandre.

Enkelte Formaninger.

6 Brødre, dersom og et Menneske bliver overilet af nogen Forsyndelse, saa skulle I, som ere aandeli-

ge, hjælpe en saadan til rette med Sagtmodigheds Aand; men se til dig selv, at ikke ogsaa du bliver fristet. ² Bærer hverandres Tynge, og opfylder saaledes Kristi Lov. ³ Thi om en mener at være noget, skjønt han intet er, da bedrager han sig selv. ⁴ Men hver prøve sin egen Gjerning, og da skal han have sin Ros i Forhold til sig selv alene, og ikke til den anden. ⁵ Thi hver skal bære sin egen Byrde. ⁶ Men den, som undervises i Ordet, bør holde Fællesskab om alt godt med den, som underviser ham. ⁷ Farer ikke vild; Gud lader sig ikke spotte; thi hvad et Menneske saar, det samme skal han og høste. ⁸ Thi hvo som saar i sit Kjød, skal af Kjødet høste Forkrænkelighed, og hvo som saar i Aanden, skal af Aanden høste evigt Liv. ⁹ Men lader os ikke blive trætte af at gjøre, hvad godt er; thi vi skulle høste i sin Tid, naar vi ikke give tabt. ¹⁰ Altsaa lader os da, efter som vi have Lejlighed, gjøre det gode mod alle, men mest imod Troens Husfæller.

Egenhændig Slutning.

¹¹ Ser, med hvor store Bogstaver jeg skriver til eder med min egen Haand. ¹² Alle de, som ville tage sig godt ud i Kjødet, de nøde eder til at lade eder omskære, kun for at de ikke skulle forfølges for Kristi Korsens Skyld. ¹³ Thi end ikke de, der lade sig omskære, overholde selv Loven; nej de ville, at I skulle omskæres, for at de kunne rose sig af eders Kjød. ¹⁴ Men langt Være det fra mig at rose mig uden af vor Herres Jesu Kristi Kors, ved hvilket Verden er korsfæstet for mig, og jeg for Verden. ¹⁵ Thi hverken Omskærelse eller Forhud har noget at sige, men en ny Skabning. ¹⁶ Og alle de, som vandre efter denne Rettesnor, over dem være Fred og Barmhjærtighed, og over Guds Israel. ¹⁷ For det øvrige volde ingen mig Møje; thi jeg bærer Jesu Mærketegn paa mit Legeme.

¹⁸ Vor Herres Jesu Kristi Naade Være med eders Aand, Brødre! Amen.

Pavlus' Brev Til Efeserne

Hilsen. Lovprisning for Guds Naade i Kristus.

1 Pavlus, Kristi Jesu Apostel ved Guds Vilje, hilser de hellige, som ere i Efesos og ere troende i Kristus Jesus. ² Naade være med eder og Fred fra Gud vor Fader og Herren Jesus Kristus!

³ Lovet være Gud og vor Herres Jesu Kristi Fader, som har velsignet os med al aandelig Velsignelse i Himmerig i Kristus, ⁴ ligesom han har udvalgt os i ham før Verdens Grundlæggelse, til at vi skulle være hellige og ulastelige for hans Aasyn i Kjærlighed, ⁵ idet han forud bestemte os til Børneret hos sig ved Jesus Kristus, efter sin Viljes Velbehag, ⁶ til Pris for sin Naades Herlighed, som han benaadede os med i den elskede, ⁷ i hvem vi have Gjenløsningen ved hans Blod, Forladelsen for vore Overtrædelser, efter hans Naades Rigdom, ⁸ som han lod rigelig tilflyde os i al Visdom og Forstandighed, ⁹ idet han kundgjorde os sin Viljes Hemmelighed efter sit Velbehag, som han havde foresat sig i ham, ¹⁰ for at oprette en Husholdning i Tidernes Fylde til igjen at sammenfatte sig det altsammen i Kristus, det som er i Himlene, og det paa Jorden, ¹¹ i ham, i hvem vi ogsaa have faaet Arvelod, forud bestemte efter hans Forsæt, som virker det altsammen efter sin Viljes Raad, ¹² for at vi skulle være hans Herlighed til Lov, vi som forud havde haabet paa Kristus, ¹³ i hvem ogsaa I, da I hørte Sandhedens Ord, eders Frelses Evangelium, — i hvem I ogsaa, da I bleve troende, bleve beseglede med Forjættelsens Hellig-Aand, ¹⁴ som er Pant paa vor Arv til Ejendommens Gjenløsning, hans Herlighed til Lov.

Taksigelse for Efesernes Tro. Bøn om, at de maa kende Guds Naades Kraft.

¹⁵ Derfor har ogsaa jeg, efter at have hørt om den Tro, I have paa Herren Jesus, og om eders Kjærlighed til alle de hellige, ¹⁶ ikke afladt at takke for eder, idet jeg omtaler eder i mine Bønner, ¹⁷ for at vor Herres Jesu Kristi Gud, Herlighedens Fader, maatte give eder Visdoms og Aabenbarelses Aand i Erkjendelse af ham, ¹⁸ saa at I, oplyste paa eders Hjertes Øjne, maa kende, hvilket Haab der ligger i hans Kaldelse, hvilken Rigdom af Herlighed hans Arvelod blandt de hellige har, ¹⁹ og hvor overvættets stor hans Kraft er over os, som tro, alt efter hans mægtige Vældes Virkekraft, ²⁰ som han har udøvet i Kristus, idet han oprejste ham fra de

døde og gav ham Sæde ved sin højre Haand i Himmerig, ²¹ højt over hver Magt og Myndighed og Kraft og Herredom og hvert Navn, som nævnes, ikke alene i denne Tidsold, men ogsaa i den tilkommende, ²² og lagde alt under hans Fødder; og ham gav han som Hoved over alle Ting til Menigheden, ²³ som jo er hans Legeme, hans Fylde, som fylder alt i alle.

I Kristus ere I levendegjorte og frelste af Guds Naade.

2 Og eder, som vare døde ved eders Overtrædelser og Synder, ² i hvilke I fordem vandrede efter denne Verdens Tidsold, efter Fyrsten over Luftens Magt, over den Aand, som nu er virksom i Ulydighedens Børn, ³ iblandt hvem ogsaa vi alle fordem færdedes i vort Kjøds Begjæringer, saa vi gjorde, hvad Kjødets og Tankerne vilde, og vi vare af Natur Vredens-Børn ligesaa vel som de andre; ⁴ men Gud, rig paa Barmhjærtighed som han er, har af sin store Kjærlighed, som han elskede os med, ⁵ ogsaa da Vi vare døde ved vore Overtrædelser, levendegjort os med Kristus, — af Naade ere I frelste! — ⁶ og medoprejst os og med ham givet os Sæde i Himmerig i Kristus Jesus, ⁷ for i de kommende Tider at udvise sin Naades overvættets Rigdom ved Godhed imod os i Kristus Jesus.

⁸ Thi af Naaden ere I frelste ved Tro, og det ikke udaf eder, — Guds Gave er det, — ⁹ ikke udaf Gjæringer, for at ikke nogen skal rose sig. ¹⁰ Thi hans Værk ere vi, skabte i Kristus Jesus til gode Gjæringer, som Gud forud har lagt til rette, for at vi skulle vandre i dem.

I Kristus have I Hedninger faaet Arvelod med de hellige.

¹¹ Derfor kommer i Hu, at fordem I, som kjødeligt vare Hedninger, I som kaldtes uomskaarne af den saakaldte Omskærelse, den kjødelige, med Haand udførte, ¹² at I stode i den Tid udenfor Kristus, udelukte fra Israels Borgerret og fremmede for Forjættelsens Pagter, uden Haab og uden Gud i Verden; ¹³ men nu i Kristus Jesus ere I, som fordem vare langt borte, komne nær til ved Kristi Blod.

¹⁴ Thi han er vor Fred, han som gjorde begge Dele til eet og nedbrød Gjærdets Skillemur, Fjendskabet, ¹⁵ idet han ved sit Kjød afskaffede Buddenes Lov med Befalinger, for at han i sig kunde skabe de to til eet nyt Menneske ved at stifte Fred, ¹⁶ og for at forlige dem begge i eet Legeme med Gud ved Korset, idet han

dræbte Fjendskabet paa det. ¹⁷ Og han kom og forkyndte Fred for eder, som vare langt borte, og Fred for dem, der vare nær; ¹⁸ thi ved ham have vi Adgang, begge i een Aand, til Faderen.

¹⁹ Altsaa ere I da ikke længer fremmede og Udlændinger, men I ere de helliges Medborgere og Guds Husfolk, ²⁰ opbygte paa Apostlenes og Profeternes Grundvold, medens Hjørnestenen er Kristus Jesus selv, ²¹ i hvem enhver Bygning sammenføjes og vokser til et helligt Tempel i Herren, ²² i hvem ogsaa I blive medopbygte til en Guds Bolig i Aanden.

**Gud har givet Pavlus at forkynde Hedningerne Frelse.
Bøn for Menigheden.**

3 Det er af denne Aarsag, at jeg Pavlus, Kristi Jesu bundne for eders Skyld, I Hedninger, — ² saa sandt I have hørt om Husholdningen med den Guds Naade, som er bleven givet mig til eder, ³ at ved Aabenbarelse blev Hemmeligheden mig kundgjort, alt som jeg ovenfor i Korthed har skrevet, ⁴ hvoraf I ved at læse det kunne skjønne min Indsigt i Kristi Hemmelighed, ⁵ som i andre Slægter ikke er bleven kundgjort for Menneskenes Børn, saaledes som den nu er bleven aabenbaret hans hellige Apostle og Profeter ved Aanden: ⁶ nemlig at Hedningerne ere Medarvinger og medindlemmede og meddelagtige i Forjættelsen i Kristus Jesus ved Evangeliet, ⁷ hvis Tjener jeg er bleven ifølge den Guds Naades Gave, som blev givet mig ved hans Magts Virkekraft. ⁸ Mig, den allerringeste af alle hellige, blev denne Naade givet, at bringe Hedningerne det gode Budskab om Kristi uransagelige Rigdom ⁹ og at oplyse alle om, hvordan Husholdningen er med den Hemmelighed, der fra Evighed var skjult i Gud, alle Tings Skaber, ¹⁰ for at Guds mangfoldige Visdom nu ved Menigheden skulde kundgjøres for Magterne og Myndighederne i Himmerig, ¹¹ efter det evige Forsæt, som han udførte i Kristus Jesus vor Herre, ¹² i hvem vi have Frimodighed og Adgang i Tillid ved hans Tro.

¹³ Derfor beder jeg eder ikke at lade Modet falde under mine Trængsler for eders Skyld; de ere jo eder en Ære.

¹⁴ Det er af denne Aarsag, at jeg bøjer mine Knæ for Faderen, ¹⁵ af hvem hvert Faderforhold i Himle og paa Jord har Navn, ¹⁶ at han vilde give eder efter sin Herligheds Rigdom med Kraft at styrkes ved hans Aand i det indvortes Menneske, ¹⁷ saa at Kristus ved Troen maa bo i eders Hjerter i Kjærlighed, ¹⁸ for at I rodfæstede og grundfæstede maa mægte at fatte med alle de hellige, hvor stor Bredden og Længden og Dybden og Højden er, ¹⁹ og at kjende Kristi Kjærlighed, som overstiger al Kjendskab, for at I maa fylde indtil Guds hele Fylde.

²⁰ Men ham, som mægter at gjøre over al Maade overvættets meget mere, end hvad vi bede eller forstaa, efter den Kraft, som er virksom i os, ²¹ ham være

Æren i Menigheden, og det i Kristus Jesus, gennem alle Slægterne i Evighedernes Evighed! Amen.

Formaning til at bevare Aandens Enhed; alle Naadegaver skulle tjene til Menighedens Vækst.

4 Saa formaner da jeg, den bundne i Herren, eder til at vandre værdig den Kaldelse, hvormed I bleve kaldte, ² med al Ydmyghed og Sagtmodighed, saa I med Langmodighed bære over med hverandre i Kjærlighed, ³ idet I gjøre eder Flid for at bevare Aandens Enhed i Fredens Baand. ⁴ Der er eet Legeme og een Aand, ligesom I og bleve kaldte til eet Haab i eders Kaldelse; ⁵ der er een Herre, een Tro, een Daab, ⁶ een Gud og Fader for alle, han som er over alle og gennem alle og i alle.

⁷ Men hver enkelt af os fik sin Naade givet efter Kristi Gaves Maal: ⁸ Derfor hedder det: »Han opfor til det høje og bortførte Fanger, og han gav Menneskene Gaver«. ⁹ Men dette »han opfor«, hvad andet er det, end at han ogsaa nedfor til Jordens nedre Egne? ¹⁰ Han som nedfor, han er ogsaa den, som opfor højt over alle Himlene for at fylde det altsammen.

¹¹ Og ham er det, der gav nogle som Apostle, andre som Profeter, andre som Evangelister, andre som Hyrder og Lærere, ¹² for de helliges fulde Beredelses Skyld, til Tjeneste-Gjæring, til Kristi Legemes Opbyggelse, ¹³ indtil vi alle naa til Enheden i Troen og i Erkendelsen af Guds Søn, til Mands-Modenhed, til Kristi Fyldes Maal af Vækst, ¹⁴ for at vi ikke mere skulle være umyndige Børn, der omtumles og omdrives af enhver Lærdommens Vind i Menneskers Terningspil, i Træskhed med Forførelsens Rænkespind, ¹⁵ men at vi, sandru i Kjærlighed, maa vokse i alle Maader op til ham, som er Hovedet, til Kristus, ¹⁶ udaf hvem hele Legemet, som sammenføjes og sammenknyttes ved ethvert hjælpende Bindeled, efter hver enkelt Dels tilmaalte Virkekraft, vokser Legemet Vækst til sin Opbyggelse i Kjærlighed.

Vandrer ikke som Hedningerne, men som nye Mennesker.

¹⁷ Dette siger jeg altsaa og vidner i Herren, at I ikke længer maa vandre, saaledes som Hedningerne vandre i deres Sinds Forfængelighed, ¹⁸ formørkede som de ere i deres Tankegang, fremmedgjorte for Guds-Livet paa Grund af den Vankundighed, som er i dem for deres Hjertes Forstokkelses Skyld, ¹⁹ idet de følesløse have givet sig hen til Uterlighed, til at udøve al Urenhed i Havesyge.

²⁰ I derimod lærte ikke saaledes Kristus at kjende, ²¹ saa sandt det var ham, I hørte om, og ham, I bleve oplærte i, saaledes som det er Sandhed i Jesus, ²² at I, hvad eders forrige Levned angaar, skulle aflægge det gamle Menneske, som ødelægges ved de bedragende Lyster, ²³ og derimod fornyes i eders Sinds Aand ²⁴ og

iføre eder det ny Menneske, som blev skabt efter Gud i Sandhedens Retfærdighed og Hellighed.

²⁵ Derfor aflægger Løgnen og taler Sandhed, hver med sin Næste, efterdi vi ere hverandres Lemmer.

²⁶ Blive I vrede, da synder ikke; lad ikke Solen gaa ned over eders Oprørselse, ²⁷ giver ikke heller Djævelen Rum. ²⁸ Stjæleren stjæle ikke længer, men han arbejde hellere, saa han gjør Gavn med sine egne Hænder, for at han kan have noget at meddele den, der er i Trang.

²⁹ Lad ingen raadden Tale udgaa af eders Mund, men saadan som er god til Opbyggelse, alt som der tiltrænges, for at den kan bringe dem Naade, som høre derpaa, ³⁰ og bedrøver ikke Guds Hellig-Aand, som I bleve beseglede med til Gjenløsnings-Dagen. ³¹ Al Bitterhed og Hidsighed og Vrede og Skrigen og Smædetale være langt fra eder, samt al Vanart. ³² Vorder derimod velvilige mod hverandre, barmhjærtige, saa I tilgive hverandre, ligesom ogsaa Gud i Kristus har tilgivet eder.

Vandrer i Kjærlighed; flyer alskens Mørkets Gjerninger!

5 Stræber altsaa at ligne Gud som elskede Børn, ² og vandrer i Kjærlighed, ligesom ogsaa Kristus har elsket eder og givet sig selv hen for os som en Gave, ja et Slagtoffer, Gud til en Vellugts-Duft.

³ Men Skjørlevned og al Urenhed eller Havesyge, lad det end ikke nævnes iblandt eder, som det sømmer sig for hellige, ⁴ ej heller ublu Væsen eller Gantesnak eller letfærdig Skjæmt, — sligt er ikke tilbørligt, — men hellere Taksigelse. ⁵ Thi dette vide og kjende I, at ingen Skjørlevner eller uren eller havesyg, det vil sige Afgudsdyrker, har Arv i Kristi og Guds Rige. ⁶ Lad ingen bedrage eder med tomme Ord; thi for disse Ting kommer Guds Vrede over Ulydighedens Børn. ⁷ Vorder derfor ikke meddelagtige med dem. ⁸ Thi fordum vare I Mørke, men nu ere I Lys i Herren; vandrer Som Lysets Børn, — ⁹ Lyset har jo sin Frugt i al Godhed og Retfærdighed og Sandhed, — ¹⁰ saa I prøve, hvad der er velbehageligt for Herren; ¹¹ og gjører ikke fælles Sag med dem i Mørkets ufrugtbare Gjerninger, tvært imod, irettesætter dem hellere. ¹² Thi hvad der i Løndom øves af dem, er det en Skjændsel endog at tale om; ¹³ men det kommer altsammen for Dagen, naar det irettesættes af Lyset, thi alt, hvad der kommer for Dagen, er Lys.

¹⁴ Derfor hedder det: »Vaagn op, du som sover, og staa op fra de døde, saa skal Kristus lyse for dig!«

¹⁵ Ser altsaa nøje til, hvorledes I vandre, ikke som uvisse, men som vise, ¹⁶ saa I købe den belejlige Tid, efterdi Dagene ere onde. ¹⁷ Derfor vorder ikke uforstandige, men skjønner, hvad der er Herrens Vilje. ¹⁸ Og drikker eder ikke drukne i Vin, hvormed der følger Ryggeløshed, men vorder fyldte af Aanden, ¹⁹ saa at I tale hverandre til med Salmer og Lovsange og aandelige Kvad, og kvæde og lovsynge med eders Hjærte for Herren, ²⁰ og stadig takke Gud og Faderen for alle Ting

i vor Herres Jesu Kristi Navn, ²¹ og underordne eder under hverandre i Kristi Frygt.

Formaning til Ægtefolk.

²² I Hustruer skulle underordne eder under eders egne Mænd, som under Herren; ²³ thi en Mand er sin Hustrus Hoved, ligesom og Kristus er Menighedens Hoved, han som er Frelser for sit Legeme. ²⁴ Dog, ligesom Menigheden underordner sig under Kristus, saaledes ogsaa Hustruerne under deres Mænd i Alting.

²⁵ I Mænd, elsker eders Hustruer, ligesom ogsaa Kristus elskede Menigheden og hengav sig selv for den, ²⁶ for at han kunde hellige den ved at rense den ved Vandbadet med et Ord, ²⁷ for at han selv kunde fremstille Menigheden for sig som herlig, uden Plet eller Rynke eller noget deslige, men for at den maatte være hellig og ulastelig. ²⁸ Saaledes ere ogsaa Mændene skyldige at elske deres egne Hustruer som deres egne Legemer; den som elsker sin egen Hustru, elsker sig selv. ²⁹ Aldrig har jo nogen hadet sit eget Kjød, men han nærer og plejer det, ligesom ogsaa Kristus Menigheden, ³⁰ fordi vi ere Lemmer paa hans Legeme, af hans Kjød og af hans Ben. ³¹ »Derfor skal en Mand forlade sin Fader og Moder og holde fast ved sin Hustru, og de to skulle vordre til eet Kjød«.

³² Denne Hemmelighed er stor, — jeg mener med Hensyn til Kristus og til Menigheden. ³³ Dog, ogsaa I skulle en og hver for sig elske sin egen Hustru som sig selv, og Hustruen skal have Ærefrygt for sin Mand.

Børn og Forældre. Trælle og Herrer. Guds fulde Rustning.

6 I Børn, adlyder eders Forældre i Herren; thi dette er ret. ² »Ær din Fader og din Moder!« dette er jo det første Bud med Forjættelse: ³ »for at det maa gaa dig vel, og du maa leve længe i Landet«. ⁴ Og I Fædre, opirrer ikke eders Børn, men opfostrer dem i Herrens Tugt og Formaning.

⁵ I Trælle, værer lydige mod eders Herrer efter Kjødet med Frygt og Bæven i eders Hjærtens Enfold, som imod Kristus, ⁶ ikke med Øjentjeneste, som de der ville tænkes Mennesker, men som Kristi Trælle, der gjøre Guds Vilje, ⁷ saa I udaf Sjælen med god Vilje gjøre Tjeneste som for Herren og ikke for Mennesker, ⁸ idet I vide, at hvad godt enhver gjør, det skal han faa igjen af Herren, enten han er Træl eller fri. ⁹ Og I Herrer, gjører det samme mod dem, saa I lade Trusel fare, idet I vide, at baade deres og eders Herre er i Himlene, og der er ikke Persons-Anseelse hos ham.

¹⁰ Hvad det øvrige angaar, saa vorder stærke i Herren og i hans Magts Vælde. ¹¹ Ifører eder Guds fulde Rustning, for at I maa kunne holde Stand imod Djævelens Rænker. ¹² Thi for os staa Kampen ikke mod Blod og Kjød, men imod Magterne, mod Myndighederne, mod Verdensherskerne i dette Mørke, mod

Ondskabens Aandevæsener i Himmelrummet. ¹³ Derfor tager Guds fulde Rustning paa, for at I maa kunne staa imod paa den onde Dag og holde Stand efter at have udført alt.

¹⁴ Saa staar da omgjordede om eders Lænder med Sandhed, og iførte Retfærdighedens Brynje, ¹⁵ og ombinder eders Fødder med Fredens Evangeliums Kampfærdighed, ¹⁶ og løfter under alle Kaar Troens Skjold, med hvilket I ville kunne slukke alle den Ondes gloende Pile. ¹⁷ Og tager Frelsens Hjælm og Aandens Sværd, som er Guds Ord, ¹⁸ idet I under al Paakaldelse og Bøn bede til enhver Tid i Aanden og ere aarvaagne dertil i al Vedholdenhed og Bøn for alle de hellige, ¹⁹ ogsaa for mig, at der maa gives mig Ord, naar jeg oplader

min Mund, til med Frimodighed at kundgjøre Evangeliets Hemmelighed, ²⁰ for hvilket jeg er Sendebud i Lænke, for at jeg maa tale frimodig derom, som jeg bør tale.

²¹ Men for at ogsaa I kunne kjende mine Kaar, hvorledes jeg har det, saa skal Tykikos, den elskede Broder og tro Tjener i Herren, kundgjøre eder alt; ²² ham har jeg sendt til eder netop derfor, at I skulle faa at vide, hvorledes det staar til med os, og at han skal opmuntre eders Hjærter.

²³ Fred være over Brødrene og Kjærlighed med Tro fra Gud Fader og Herren Jesus Kristus! ²⁴ Naaden være med alle dem, som elske vor Herre Jesus Kristus i Uforkrænkelighed!

Pavlus' Brev Til Filippierne

Hilsen. Tak og Forbøn for Menigheden.

1 Pavlus og Timoteos, Kristi Jesu Tjenere, hilse alle de hellige i Kristus Jesus, som ere i Filippi, samt Tilsynsmænd og Diakoner. ² Naade være med eder og Fred fra Gud vor Fader og Herren Jesus Kristus!

³ Jeg takker min Gud, saa ofte jeg kommer eder i Hu, ⁴ idet jeg stadig i alle mine Bønner med Glæde gjør min Bøn for eder alle, ⁵ for eders Fællesskab i Evangeliets Sag fra den første Dag indtil nu, ⁶ idet jeg netop derfor er forvisset om, at han, som begyndte et godt Værk i eder, vil fuldføre det indtil Jesu Kristi Dag, ⁷ ligesom det jo er ret, at jeg er saaledes sindet mod eder alle, efterdi jeg har eder i mit Hjærte baade under mine Baand, og naar jeg forsvarer og stadfæster Evangeliet, saasom I alle ere fælles med mig om Naaden.

⁸ Thi Gud er mit Vidne, hvorledes jeg længes efter eder alle med Kristi Jesu Hjærtelag. ⁹ Og dette beder jeg om, at eders Kjærlighed maa blive endnu mere og mere rig paa Erkjendelse og al Skjønksomhed, ¹⁰ saa I kunne værdsætte det forskjellige, for at I maa være rene og uden Anstød til Kristi Dag, ¹¹ fyldte med Retfærdigheds Frugt, som virkes ved Jesus Kristus, Gud til Ære og Lov.

Mit Fangenskab er til Evangeliets Fremme; derfor er jeg glad og frimodig i Liv og Død.

¹² Men jeg vil, at I skulle vide, Brødre, at mine Kaar snarest have tjent til Fremme for Evangeliet, ¹³ saa at mine Baand ere blevne vitterlige i Kristus iblandt hele Livvagten og for alle de øvrige, ¹⁴ og at de fleste af Brødrene i Herren have i Tillid til mine Baand des rigeligere Mod til at tale Guds Ord uden Frygt.

¹⁵ Nogle prædike vel ogsaa Kristus for Avinds og Kivs Skyld, men nogle ogsaa af god Vilje. ¹⁶ Disse forkynde Kristus af Kjærlighed, fordi de vide, at jeg er sat til at forsvare Evangeliet, ¹⁷ men hine af Selvsyge, ikke med rene Hensigter, i den Mening, at de ville volde mig Trængsel i mine Baand. ¹⁸ Hvad saa? Kun at Kristus forkyndes paa enhver Maade, enten det sker paa Skrømt eller i Sandhed, og over dette glæder jeg mig. Ja, jeg skal ogsaa blive glad derover; ¹⁹ thi jeg véd, at dette skal falde ud til Frelse for mig ved eders Bøn og Jesu Kristi Aands Hjælp, ²⁰ ligesom det er min inderlige Længsel og mit Haab, at jeg ikke i noget skal blive til Skamme, men at Kristus ogsaa nu, som altid, skal i al

Frimodighed forherliges i mit Legeme, hvad enten det bliver ved Liv eller ved Død.

²¹ Thi for mig er det Kristus at leve, og en Vinding at dø. ²² Men naar dette at leve i Kjødets skaffer mig Arbejds-Frugt, ja saa véd jeg ikke, hvad jeg skal vælge; ²³ men jeg staar uvis mellem de to Hensyn: jeg har Lyst til at bryde op og være sammen med Kristus, thi det er saare meget bedre; ²⁴ men at jeg bliver i Kjødets, er mere nødvendigt for eders Skyld. ²⁵ Og i Forvisning om dette véd jeg, at jeg skal blive i Live, ja forblive hos eder alle til eders Fremgang og Glæde i Troen, ²⁶ for at I ved mig maa faa des rigeligere at rose eder af i Kristus Jesus, derved at jeg atter kommer til eder.

²⁷ Kun skulle I føre eders Levned, som det er Kristi Evangelium værdigt, for at jeg, enten jeg kommer og ser eder, eller jeg er fraværende, maa høre om eder, at I staa fast i een Aand, saa I med een Sjæl stride sammen med Evangeliets Tro ²⁸ og ikke i noget lade eder skræmme af Modstanderne, hvilket for dem er et Vartegn paa deres Undergang, men paa eders Frelse, og det fra Gud. ²⁹ Thi eder er det blevet forundt, for Kristi Skyld, — ikke alene at tro paa ham, men ogsaa at lide for hans Skyld, ³⁰ idet I have den samme Kamp, som I have set paa mig og nu høre om mig.

Formaning til indbyrdes Ydmyghed efter Kristi Forbilled, og til at arbejde paa sin Frelse.

2 Saa sandt der da er nogen Formaning i Kristus, nogen Kjærlighedens Tiltale, noget Aandens Samfund, nogen Medfølelse og Barmhjærtighed, ² saa gjører min Glæde fuldkommen, at I maa være ens sindede, saa I have den samme Kjærlighed og med een Sjæl have eet i Sinde; ³ intet udaf Selvsyge eller Glimrelyst, men agter i Ydmyghed hverandre højere end eder selv; ⁴ ser ikke hver paa sit eget, men ogsaa paa andres Bedste.

⁵ Haver hver og een det Sindelag i eder, som ogsaa var i Kristus Jesus, ⁶ han som, skjønt han var i Guds Skikkelse, ikke holdt det for et Rov at være Gud lig, ⁷ men afførte sig den selv og tog en Tjeners Skikkelse paa, idet han kom i Menneske-Lignelse; ⁸ Og idet han i Optræden fandtes som et Menneske, ydmygede han sig selv, saa han blev lydige indtil Døden, ja Døden paa et Kors. ⁹ Derfor har ogsaa Gud højt ophøjet ham og skjænket ham det Navn, som er over alle Navne, ¹⁰ for at i Jesu Navn alle Knæ skulle bøje sig, deres i Himlen

og paa Jorden og under Jorden, ¹¹ og alle Tunger be-
kjende, at Jesus Kristus er Herre, til Gud Faders Ære.

¹² Altsaa, mine elskede, ligesom I stadig have været
lydige, saa arbejder, ikke som i min Nærværelse alene,
men nu meget mere i min Fraværelse, med Frygt og
Bæven paa eders egen Frelse; ¹³ thi det er Gud, som
virker i eder baade at Ville og at udrette til hans Velbe-
hag.

¹⁴ Gjører alle Ting uden Knur og Betænkeligheder,
¹⁵ for at I maa vorde ankefri og ménløse, ulastelige
Guds Børn midt i en vanartet og forvendt Slægt,
iblandt hvem I ere at se som Himmellys i Verden,
¹⁶ idet I have et Livets Ord i Eje, mig til Ros paa Kristi
Dag, at det ikke var forgjæves, jeg løb, ej heller forgjæ-
ves, jeg arbejdede. ¹⁷ Ja, selv om jeg opofres, medens
jeg frembærer eders Tro og bringer den som et Offer,
saa er jeg glad, ja glæder mig med eder alle; ¹⁸ og i li-
ge Maade værer ogsaa I glade, og glæder eder med
mig.

Timoteos og Epafroditos.

¹⁹ Jeg haaber i Herren Jesus snarlig at skulle sende Ti-
moteos til eder, for at ogsaa jeg kan blive ved godt
Mod, naar jeg faar at vide, hvorledes det gaar eder.

²⁰ Thi jeg har ingen ligesindet, som fuldtro vil bære
Omsorg for eders Kaar; ²¹ thi alle søge de deres eget,
ikke det, som hører Jesus Kristus til. ²² Men hans fuld-
prøvede Sind kjende I, at han har med mig gjort Tjene-
ste for Evangeliet, som et Barn for sin Fader. ²³ Ham
haaber jeg altsaa at sende, saa snart som jeg ser Ud-
gangen paa min Sag; ²⁴ og jeg har den Forvisning i
Herren, at jeg ogsaa selv snart skal komme.

²⁵ Men jeg har holdt det for nødvendigt at sende
Epafroditos til eder, min Broder og Medarbejder og
Medstridsmand og eders Udsending og Ombud til at
afhjælpe min Trang, ²⁶ efterdi han var længselsfuld ef-
ter eder alle og meget ængstelig, fordi I havde hørt, at
han var bleven syg. ²⁷ Ja han blev ogsaa syg, nær ved
at dø; dog Gud forbarmede sig over ham, og ikke over
ham alene, men ogsaa over mig, for at jeg ikke skulde
have Sorg over Sorg. ²⁸ Des skyndsommere har jeg
derfor sendt ham, for at I atter, naar I se ham, kunne
blive glade, og jeg blive mere sorgfri. ²⁹ Saa modtager
ham da i Herren med al Glæde, og holder saadanne
Mænd i Ære. ³⁰ Thi for Kristi Gjernings Skyld kom han
Døden nær, da han satte sit Liv paa Spil for at udfylde
Savnet af eder i eders Hverv til mig.

**Jeg har sluppet alle udvortes Fortrin for at vinde Ret-
færdighed ved Troen, og higer nu efter Sejersprisen.
Det skulle ogsaa I gjøre.**

3 I øvrigt, mine Brødre, glæder eder i Herren! At
skrive det samme til eder er for mig ikke trættende,
og for eder betryggende.

² Holder Øje med Hundene, holder Øje med de slette
Arbejdere, holder Øje med de sønderskaarne. ³ Thi vi
ere de omskaarne, vi som dyrke Gud ved hans Aand
og rose os i Kristus Jesus og ikke stole paa Kjødet, ⁴ ih-
vorvel jeg for min Del ejer, hvad jeg kunde stole paa,
ogsaa i Kjødet. Om nogen anden mener at kunne stole
paa Kjødet, saa kan jeg det endnu mere: ⁵ jeg er om-
skaaren paa ottende Dag, af Israels Æt, Benjamins
Stamme, Hebræer af Hebræere, med Hensyn til Loven
Færisæer, ⁶ med Hensyn til Nidkjærhed en Forfølger af
Menigheden, med Hensyn til Retfærdigheden ved
Loven stod jeg som ankefri.

⁷ Men hvad der gjaldt mig som Vinding, dette har jeg
for Kristi Skyld agtet for Tab. ⁸ Ja jeg agter endog alt
for at være Tab imod det langt højere, at kjende
Kristus Jesus min Herre, for hvis Skyld jeg har sat det
altsammen til og agter det som Skarn, for at jeg kan
vinde Kristus ⁹ og findes i ham, saa jeg ikke har min
Retfærdighed, den udaf Loven, men den ved Tro paa
Kristus, Retfærdigheden fra Gud paa Grund af Troen,
¹⁰ for at jeg maa kjende ham og hans Opstandelses
Kraft og hans Lidelsers Samfund, saa jeg ligedannes
med hans Død, ¹¹ om jeg dog kunde naa til Opstandel-
sen fra de døde.

¹² Ikke at jeg allerede har faaet det fat eller er allere-
de fuldkommen, men jeg higer derefter, om jeg dog
kunde gribe det, efterdi jeg ogsaa er bleven grebet af
Kristus. ¹³ Brødre, jeg mener ikke om mig selv, at jeg
har grebet det; ¹⁴ men eet gjør jeg: det som er bagved,
glemmer jeg, og det som er foran, rækker jeg frem ef-
ter og higer saaledes imod Maalet, til Sejersprisen i
Guds Kaldelse opad i Kristus Jesus. ¹⁵ Saa lader da os,
saa mange som ere voksne, have dette Sindelag; og er
der noget, hvori I ere anderledes sindede, saa skal
Gud aabenbare eder ogsaa det. ¹⁶ Kun lader os, saa
vidt vi ere komne, vandre i samme Retning.

¹⁷ Stræber ogsaa I at ligne mig, Brødre, og ser hen til
dem, der vandre saaledes, som I have os til Forbillede.
¹⁸ Thi mange vandre, om hvem jeg ofte har sagt eder
og nu endog med Taarer siger, at de ere Kristi Korsens
Fjender, ¹⁹ hvis Ende er Fortabelse, hvis Gud er Bugen,
og hvis Ære er i deres Skjændsel, og som tragte efter
de jordiske Ting. ²⁰ Thi vort Borgerskab er i Himlene,
hvorfra vi og forvente Herren Jesus Kristus som Frel-
ser, ²¹ ham som skal forvandle vort Fornedrelses-Lege-
me til at være ligedannet med hans Herligheds-Lege-
me ifølge den Virkekraft, hvormed han ogsaa mægter
at underlægge sig alle Ting.

**Formaninger. Apostelens Glæde over Menighedens
Kjærlighed imod ham.**

4 Altsaa, mine Brødre, hvem jeg elsker og længes
efter, min Glæde og Krans, staar saaledes fast i
Herren, I elskede. ² Evodia formaner jeg, og Syntyke
formaner jeg til at være ens sindede i Herren. ³ Ja, jeg

beder ogsaa dig, fuldtro Synsygos: vær dem til Hjælp; thi de have med mig stridt i Evangeliet tilligemed Klemens og mine øvrige Medarbejdere, hvis Navne staa i Livsens Bog.

⁴ Glæder eder i Herren til hver en Tid; atter vil jeg sige: glæder eder! ⁵ Lad eders Sagtmodighed vorde kjendelig for alle Mennesker; Herren er nær! ⁶ Værer ikke bekymrede for noget, men lader i alle Ting eders Ønsker komme frem for Gud i Paakaldelse og Bøn med Taksigelse; ⁷ saa skal Guds Fred, som overgaar al Forstand, vogte eders Hjærter og eders Tanker i Kristus Jesus.

⁸ I øvrigt, Brødre, alt hvad der er sandt, alt hvad der er hæderværdigt, alt hvad der er retfærdigt, alt hvad der er rent, alt hvad der er elskeligt, alt hvad der har godt Lov, enhver Dyd, og alt hvad der er priseseligt, det skulle I trachte efter, ⁹ hvilket I ogsaa have lært og modtaget og hørt og set paa mig; arbejder paa dette, saa skal Fredens Gud være med eder.

¹⁰ Det var mig en stor Glæde i Herren, at I nu endelig igjen have faaet Kræfter til at tænke paa mit Bedste, hvilket I ogsaa havde i Tanker, men I havde ikke Evne.

¹¹ Ikke at jeg siger dette, fordi jeg har haft Savn; thi jeg har lært at være tilfreds med mine Kaar. ¹² Jeg forstaar

at være i ringe Kaar, jeg forstaar ogsaa at have Overflod; i alt og i alle Forhold har jeg lært den Hemmelighed baade at være mæt og at hungre, baade at have Overflod og at savne. ¹³ Alt mægter jeg i ham, som gjør mig stærk. ¹⁴ Alligevel gjorde I vel i at gjøre fælles Sag med mig i min Trængsel. ¹⁵ Og I Filippiere vide jo selv, at i Evangeliets Begyndelse, dengang jeg var rejst bort fra Makedonien, var der ingen Menighed, som havde Mellemregning med mig over givet og modtaget, undtagen I alene, ¹⁶ thi endog i Tessalonika sendte I mig baade een og to Gange, hvad jeg trængte til. ¹⁷ Ikke at jeg attraar Gaven, men jeg attraar Frugten, som rigelig bliver eder til Fordel.

¹⁸ Men nu har jeg faaet alt og har Overskud; jeg har fuldt op nu, da jeg af Epafroditos har modtaget eders Sendelse, en Vellugts-Duft, et velkomment Offer, velbehageligt for Gud. ¹⁹ Og min Gud skal efter sin Rigdom fuldelig give eder alt, hvad I trænge til, i Herlighed i Kristus Jesus. ²⁰ Men vor Gud og Fader være Æren i Evighedernes Evighed! Amen.

²¹ Hilser enhver hellig i Kristus Jesus. ²² Brødrene, som ere med mig, hilse eder. Alle de hellige hilse eder, især de af Kejserens Hus. ²³ Herrens Jesu Kristi Naade være med eders Aand!

Pavlus' Brev Til Kolossenserne

Hilsen. Tak til Gud og Bøn om Menighedens Fremvækst i Guds Naade. Kristus, som er Guds Søn og Menighedens Hoved og Frelser.

1 Pavlus, Kristi Jesu Apostel ved Guds Vilje, og Broderen Timoteos ² hilser de hellige og troende Brødre i Kristus i Kolossæ. Naade være med eder og Fred fra Gud vor Fader!

³ Vi takke Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader, stadig, naar vi bede for eder, ⁴ efter at vi have hørt om eders Tro paa Kristus Jesus og om den Kjærlighed, I have til alle de hellige, ⁵ paa Grund af det Haab, som henligger til eder i Himlene, hvorom I tilforn have hørt i Evangeliets Sandheds Ord, ⁶ som er kommet til eder, saavel som i hele Verden, hvor det bærer Frugt og vokser, ligesom ogsaa iblandt eder fra den Dag af, da I hørte og erkjendte Guds Naade i Sandhed, ⁷ alt som I lærte af vor elskede Medtjener Epafras, som er en tro Kristi Tjener i vort Sted; ⁸ det er ogsaa ham, som har fortalt os om eders Kjærlighed i Aanden.

⁹ Derfor have ogsaa vi, fra den Dag vi hørte det, ikke afladt at bede for eder og begjære, at I maa fyldes med Erkjendelsen af hans Vilje i al Visdom og aandelig Indsigt, ¹⁰ saa I vandre Herren værdig til alt Velbehag, idet I bære Frugt og vokse i al god Gjerning ved Erkjendelsen af Gud; ¹¹ idet I styrkes med al Styrke efter hans Herligheds Kraft til al Udholdenhed og Langmodighed med Glæde; ¹² idet I takke Faderen, som gjorde os dygtige til at have Del i de helliges Arvelod i Lyset, ¹³ han som friede os ud af Mørkets Magt og overflyttede os i sin Kjærligheds Søns Rige, ¹⁴ i hvem vi have Gjenløsningen, Syndernes Forladelse.

¹⁵ Han er nemlig den usynlige Guds Billede, førstefødt fremfor enhver Skabning; ¹⁶ thi i ham blev det skabt altsammen i Himlene og paa Jorden, det synlige og det usynlige, være sig Troner eller Herredømmer eller Magter eller Myndigheder: altsammen er det skabt ved ham og til ham; ¹⁷ og han er før alle Ting, og det har altsammen sin Bestaaen i ham. ¹⁸ Og han er Hovedet for Legemet, Menigheden, han som er Begyndelsen, førstefødt udaf de døde, for at han skulde werde ypperst i alle Stykker. ¹⁹ Thi i ham behagede det hele Fylden at tage Bo ²⁰ og ved ham at stifte Fred ved hans Korsens Blod og saaledes at forlige det altsammen med sig, være sig det paa Jorden, eller det i Himlene.

²¹ Ogsaa eder, som fordem vare fremmedgjorte og Fjender paa Grund af eders Tænkemaade i eders onde Gjerninger, ²² har han dog nu forligt i sit Kjødets Legeme ved Døden, for at han kunde fremstille eder som hellige og ulastelige og ankefri for sit Aasyn, ²³ saa sandt I vedblive i Troen, grundfæstede og faste, og uden at lade eder rokke fra Haabet i det Evangelium, som I have hørt, det som er blevet prædiket i hele Skabningen under Himlen, og som jeg Pavlus er bleven Tjener for.

²⁴ Nu glæder jeg mig over mine Lidelser for eder, og jeg udfylder i mit Kjød, hvad der fattes i Kristi Trængsler, til Bedste for hans Legeme, som er Menigheden, ²⁵ hvis Tjener jeg er bleven ifølge den Guds Husholdning, som er mig given iblandt eder, at jeg fuldelig skal forkynde Guds Ord, ²⁶ den Hemmelighed, som har været skjult fra Tidsaldrenes og Slægternes Begyndelse, men nu er bleven gjort vitterlig for hans hellige, ²⁷ for hvem Gud vilde kundgjøre, hvor rig paa Herlighed iblandt Hedningerne denne Hemmelighed er, som er Kristus i eder, Herlighedens Haab.

²⁸ Og ham forkynde vi, idet vi paamine hvert Menneske og undervise hvert Menneske med al Visdom, for at vi kunne fremstille hvert Menneske som fuldvoksent i Kristus. ²⁹ For dette gjør jeg mig ogsaa Møje, idet jeg kæmper ved hans Virkekraft, som virker med Kraft i mig.

Lad ingen lokke eder bort fra Kristus til Menneske-Lærdomme og Gjerninger.

2 Jeg vil nemlig, at I skulle Vide, hvor stor en Kamp jeg har for eder og dem i Laodikea og alle dem, som ikke have set mit Aasyn i Kjødets, ² for at deres Hjærter maa opmuntres, saa de sammenknyttes i Kjærlighed og til al Rigdom paa den fuldvisse Indsigt, til Erkjendelse af Guds Hemmelighed, Kristus, ³ ihvem alle Visdommens og Kjendskabens Skatte findes skjulte; ⁴ Dette siger jeg, for at ingen skal vildlede eder med daarende Tale. ⁵ Thi om jeg end i Kjødets er fraværende, er jeg dog i Aanden hos eder og glæder mig ved at se eders Orden og Fastheden af eders Tro paa Kristus.

⁶ Ligesom I altsaa modtog Kristus Jesus som Herren, saa vandrer i ham, ⁷ idet I ere rodfæstede og blive opbyggede i ham og stadfæstes i Troen, saaledes som I bleve oplærte, saa I blive rige i den ved Taksigelse. ⁸ Ser til, at der ikke skal være nogen, der gjør eder til sit Rov ved Verdensvisdommen og tomt Bedrag efter

Menneskers Overlevering, efter Verdens Børnelærdom og ikke efter Kristus.

⁹ Thi i ham bor Guddommens hele Fylde legemlig, ¹⁰ og i ham have I faaet eders Fylde, ham som er Hovedet for alle Magter og Myndigheder, ¹¹ i hvem I ogsaa ere blevne omskaarne med en Omskærelse, som ikke er gjort med Hænder, ved Afførelsen af Kjødets Legeme, ved Kristi Omskærelse, ¹² idet I bleve begravne med ham i Daaben, i hvilken I ogsaa bleve oprejste med ham ved Troen paa Guds Virkekraft, han som oprejste ham fra de døde.

¹³ Ogsaa eder, som vare døde ved eders Overtrædelser og eders Kjødets Uomskaarenhed, eder gjorde han levende med ham ved at tilgive os alle vore Overtrædelser, ¹⁴ idet han udslettede Gjældsrevet imod os med dets Befalinger, det som stod os imod, ja det har han ryddet af Vejen ved at nagle det til Korset; ¹⁵ han afvæbnede Magterne og Myndighederne og stillede dem aabenlyst til Skue, idet han førte dem i Triumf i ham.

¹⁶ Lad derfor ingen dømme eder i Æden eller i Drikken eller i Henseende til Højtid eller Nymaane eller Hviledag, ¹⁷ hvilke Ting ere en Skygge af de tilkommende, men Legemet tilhører Kristus. ¹⁸ Lader eder ikke skille ved Sejersprisen af nogen, som pønser derpaa ved Ydmyghed og Dyrkelse af Englene, idet han bygger paa, hvad han har set, opblæser sig uden Grund af sin kjødelige Fornuft ¹⁹ og ikke holder fast ved Hovedet, ham udaf hvem hele Legemet, som hjælpes og sammenknyttedes ved sine Bindeled og Baand, vokser Guds Vækst.

²⁰ Naar I med Kristus ere bortdøde fra Verdens Børnelærdom, hvi paalægges der eder da, som om I levede i Verden, saadanne Befalinger: ²¹ »rør ikke, smag ikke, tag ikke derpaa!« ²² Sligt er altsammen til Fordærv ved at misbruges efter Menneskers Bud og Lærdomme, ²³ hvilke vel have Ord for Visdom ved selvvalgt Dyrkelse og Ydmyghed og Spægelse af Legemet, men ikke ved noget, som er Ære værd, kun til Kjødets Tilfredsstillelse.

Døder al Synd, og vandrer som nye Mennesker, der gjøre alt i Jesu Navn.

3 Naar I altsaa ere blevne oprejste med Kristus, saa søger det, som er oventil, hvor Kristus er, siddende ved Guds højre Haand; ² tragter efter det, som er oventil, ikke efter det, som er paa Jorden. ³ Thi I døde, og eders Liv er skjult med Kristus i Gud; ⁴ naar Kristus, vort Liv, aabenbares, da skulle ogsaa I aabenbares med ham i Herlighed.

⁵ Saa døder da de jordbundne Lemmer, Skjørlevned, Urenhed, Brynde, ond Lyst og Havesygen, thi den er Afgudsdyrkelse; ⁶ for disse Tings Skyld kommer Guds Vrede. ⁷ I dem vandrede ogsaa I fordum, den Gang I levede i disse Ting; ⁸ men nu skulle ogsaa I aflægge

det altsammen, Vrede, Hidsighed, Vanart, Smædetale, skiden Snak af eders Mund. ⁹ Lyver ikke for hverandre, I som have afført eder det gamle Menneske med dets Idrætter ¹⁰ og iført eder det nye, som fornyes til en Erkendelse efter hans Billede, som skabte det, ¹¹ hvor der ikke er Græker og Jøde, omskaaren og uomskaaren, Barbar, Skyter, Træl, fri, men Kristus er alt og i alle.

¹² Saa ifører eder da som Guds udvalgte, hellige og elskede inderlig Barmhjærtighed, Godhed, Ydmyghed, Sagtmodighed, Langmodighed, ¹³ saa I bære over med hverandre og tilgive hverandre, dersom nogen har Anke mod nogen; ligesom Kristus har tilgivet eder, saaledes ogsaa I. ¹⁴ Men over alt dette ifører eder Kjærligheden, hvilket er Fuldkommenhedens Baand. ¹⁵ Og lad Kristi Fred, til hvilken I ogsaa bleve kaldede i eet Legeme, raade i eders Hjærter, og vorder taknemmelige.

¹⁶ Lad Kristi Ord bo rigelig hos eder, saa I med al Visdom lære og paamine hverandre, medens I med Salmer, Lovsange, aandelige Kvad ved Naaden kvæde med eders Hjærter for Gud. ¹⁷ Og alt, hvad som I gjøre, i Ord eller i Gjerning, gjør det alt i Herrens Jesu Navn, idet I takke Gud Fader ved ham.

Formaninger om det kristelige Husliv.

¹⁸ I Hustruer, underordner eder under eders Mænd, som det er tilbørligt i Herren. ¹⁹ I Mænd, elsker eders Hustruer, og værere ikke bitre imod dem. ²⁰ I Børn, adlyder eders Forældre i alle Ting, thi dette er velbehageligt i Herren. ²¹ I Fædre, opirrer ikke eders Børn, for at de ikke skulle tabe Modet.

²² I Trælle, adlyder i alle Ting eders Herrer efter Kjødet, ikke med Øjentjeneste, som de der ville tækkes Mennesker, men i Hjærtens Enfold, saa I frygte Herren. ²³ Hvad som helst I gjøre, udfører det udaf Sjælen, som for Herren og ikke for Mennesker, ²⁴ idet I vide, at I af Herren skulde faa Arven til Vederlag; det er Herren Kristus, I tjene. ²⁵ Thi hvo som gjør Uret, skal faa igjen, hvad Uret han gjorde, og der er ikke Persons-Anseelse.

Slutningsformaning og Hilsener.

4 I Herrer, yder eders Trælle, hvad ret og ligeligt er, idet I vide, at ogsaa I have en Herre i Himlen.

² Værer vedholdende i Bønnen, saa at I ere aarvaagne i den med Taksigelse ³ og tillige bede ogsaa for os, at Gud vil oplade os Ordets Dør til at tale Kristi Hemmelighed, for hvis Skyld jeg ogsaa er bunden, ⁴ for at jeg kan gjøre den vitterlig, saaledes som jeg bør tale.

⁵ Vandrer i Visdom overfor dem, der ere udenfor, saa I købe den belejlige Tid. ⁶ Eders Tale være altid med Ynde, krydret med Salt, saa I maa vide, hvorledes I bør svare enhver især.

⁷ Alle mine Kaar vil Tykikos, den elskede Broder og tro Tjener og Medtjener i Herren, kundgjøre eder;

⁸ ham har jeg sendt til eder netop derfor, at I skulle faa at vide, hvorledes det gaar os, og for at han skal opmuntre eders Hjærter, ⁹ tilligemed den tro og elskede Broder Onesimos, som er en af eders. De ville kundgjøre eder, hvorledes Alting her staar til.

¹⁰ Aristarkos min Medfange hilser eder, ligeledes Markus, Barnabas, Søskendebarn, om hvem I have faaet Befalinger, — dersom han kommer til eder, saa tager imod ham, — ¹¹ og Jesus, som kaldes Justus. Disse ere blandt de omskaarne de eneste Medarbejdere for Guds Rige, som ere blevne mig en Trøst. ¹² Epafraas hilser eder, han som er en af eders, en Kristi Jesu Tjener, som stadig kæmper for eder i sine Bønner, for at I maa holde Stand fuldvoksne og fuldvisse i al Guds Vil-

je; ¹³ thi jeg giver ham det Vidnesbyrd, at han har meget Arbejde for eder og dem i Laodikea og dem i Hierapolis. ¹⁴ Lægen Lukas, den elskede, og Demas hilser eder.

¹⁵ Hilser Brødrene i Laodikea, samt Nymfas og Menigheden i hans Hus. ¹⁶ Og naar dette Brev er blevet oplæst hos eder, da sørger for, at det ogsaa bliver oplæst i Laodikenernes Menighed, og at ogsaa I oplæse Brevet fra Laodikea. ¹⁷ Og siger til Arkippos: giv Agt paa den Tjeneste, som du har modtaget i Herren, at du maa gjøre den fyldest.

¹⁸ Hilsen med min, Pavlus, egen Haand. Kommer mine Baand i Hu. Naaden være med eder!

Pavlus' Første Brev Til Tessalonikerne

Hilsen. Apostlenes Glæde over Menighedens Tilstand.

1 Pavlus og Silvanus og Timoteos hilse Tessalonikernes Menighed i Gud Fader og Herren Jesus Kristus. Naade være med eder og Fred!

² Vi takke Gud stadig for eder alle, naar vi omtale eder i vore Bønner, ³ idet vi uafsladelig ihukomme eders Virksomhed i Troen og eders Arbejde i Kjærligheden og eders Udholdenhed i Haabet paa vor Herre Jesus Kristus for vor Guds og Faders Aasyn.

⁴ Thi, af Gud elskede Brødre, vi kjende eders Udvælgelse, ⁵ efterdi vort Evangelium kom ikke til eder i Tale alene, men ogsaa i Kraft og i den Hellig-Aand og i fuld Overbevisning, alt som I vide, hvorledes vi færdedes iblandt eder for eders Skyld. ⁶ Og I have stræbt at ligne os, ja Herren, idet I toge imod Ordet under megen Trængsel med den Hellig-Aands Glæde, ⁷ saa at I ere blevne et Forbillede for alle de troende i Makedonien og i Akaja.

⁸ Thi ud fra eder har Herrens Ord runget, ikke alene i Makedonien og Akaja, men allevegne er eders Tro paa Gud kommen ud, saa at vi ikke have behov at tale derom. ⁹ Thi de fortælle selv om os, hvordan en Indgang vi fandt hos eder, og hvorledes I vendte om til Gud fra Afguderne, til at tjene den levende og sande Gud ¹⁰ og vente paa hans Søn fra Himlene, hvem han oprejste fra de døde, Jesus, som frier os fra den kommende Vrede.

Apostelen minder om sin Færd i Menigheden og takker Gud for Ordets Frugt hos dem. Han længes efter at komme til dem.

2 I vide jo selv, Brødre, at vor Indgang hos eder har ikke været Tant; ² men endskjønt vi forud, som I vide, havde døjet Lidelser og Mishandlinger i Filippi, havde vi dog Frimodighed i vor Gud til hos eder at tale Guds Evangelium under megen Kamp. ³ Thi vor Tiltale er ikke udaf Vildfarelse, ej heller af uren Hensigt eller i Svig, ⁴ men ligesom vi af Gud ere kjendte dygtige til at faa Evangeliet betroet, saaledes tale vi, ikke for at tækkes Mennesker, men Gud, som prøver vore Hjærter.

⁵ Thi hverken færdedes vi nogensinde med smigrende Tale, som I vide, ej heller under Skalkeskjul for Havesyge; Gud er Vidne; ⁶ ej heller søgte vi Ære af Mennesker, hverken fra eder eller fra andre, endskjønt vi havde kunnet være til Tynge som Kristi Apostle. ⁷ Nej,

vi færdedes i Mildhed midt iblandt eder; ret ligesom en Moder opammer sine egne Børn, ⁸ saaledes vilde vi gjærne, af inderlig Æmhed imod eder, meddele eder ikke alene Guds Evangelium, men ogsaa vore egne Sjæle, efterdi I vare blevne os saa kjære. ⁹ I mindes jo, Brødre, vort Slid og vor Møje: Nat og Dag arbejdede vi for ikke at tynge paa nogen af eder, medens vi prædikede Guds Evangelium for eder.

¹⁰ I ere Vidner og Gud, hvor helligt og retfærdigt og ulasteligt vi færdedes med eder, som tro, ¹¹ ligesom I vide, hvorledes vi formanede hver og een af eder, som en Fader sine Børn, og talte eder til Hjærte ¹² og vidnede, at I skulde vandre Gud værdig, ham som kaldte eder til sit Rige og sin Herlighed.

¹³ Og derfor takke ogsaa vi Gud uafsladelig, fordi da I modtoges Guds Ord, som I hørte af os, optog I det ikke som et Menneske-Ord, men som, hvad det i Sandhed er, et Guds-Ord, der ogsaa viser sin Kraft i eder, som tro. ¹⁴ Thi I, Brødre, have stræbt at ligne Guds Menigheder, som ere i Judæa i Kristus Jesus, idet ogsaa I af eders egne Landsmænd have lidt det samme, som ogsaa de have lidt af Jøderne, ¹⁵ der baade have ihjelslaget Herren Jesus og have forfulgt Profeterne og os og ikke tækkes Gud og ere Modstandere af alle Mennesker, ¹⁶ idet de, for at fylde deres Synders Maal til enhver Tid, hindre os i at tale til Hedningerne, for at de kunne frelses. Men Vreden er kommen over dem fuldt ud.

¹⁷ Men da vi, Brødre, for en stakket Tid vare blevne eder berøvede, personlig, men ikke i Hjærtet, gjorde vi os med stor Attraa des mere Flid for at faa eder personlig at se. ¹⁸ Thi vi havde i Sinde at komme til eder, — jeg Pavlus baade een og to Gange, — men Satan hindrede os deri. ¹⁹ Thi hvem er vort Haab eller vor Glæde eller Hæders-Krans, naar ikke ogsaa I ere det for vor Herres Jesu Aasyn i hans Tilkomst? ²⁰ I ere jo vor Ære og Glæde.

Apostelen er bleven trøstet ved Timoteos' Tidender fra Menigheden, beder for den.

3 Derfor, da vi ikke længer kunde udholde det, besluttede vi at blive ene tilbage i Atén, ² og vi sendte Timoteos, vor Broder og Guds Tjener i Kristi Evangelium, for at han skulde styrke eder og formane eder om eders Tro, ³ til at ingen skulde blive vaklende under disse Trængsler; I vide jo selv, at dertil ere vi bestemte. ⁴ Thi ogsaa den Gang vi vare hos eder, sagde vi eder

forud, at Trængsler forestaa os, som det jo ogsaa er sket, og som I vide. ⁵ Derfor sendte ogsaa jeg Bud, da jeg ikke længer kunde holde det ud, for at faa Underretning om eders Tro, om Fristeren skulde have fristet eder, og vor Møje gaa til Spilde.

⁶ Men nu, da Timoteos er kommen til os fra eder og har bragt os det gode Budskab om eders Tro og Kjærlighed, og om at I stadig have os i god Ihukommelse, idet I længes efter at se os, ligesaa vel som vi efter eder, ⁷ saa ere vi derved, Brødre, blevne trøstede over eder under al vor Nød og Trængsel, ved eders Tro; ⁸ thi nu leve vi, naar I staa fast i Herren.

⁹ Thi hvilken Taksigelse kunne vi give Gud til Gjen-gjæld for eder, for al den Glæde, hvormed vi glæde os over eder for vor Guds Aasyn, ¹⁰ idet vi Nat og Dag paa det indstændigste bede om, at vi maa se eders Ansigt og raade Bod paa, hvad der fattes eders Tro.

¹¹ Men han selv, vor Gud og Fader og vor Herre Jesus, jævne vor Vej til eder; ¹² og eder gjøre Herren ri-ge og overstrømmende i Kjærligheden til hverandre og til alle, ligesaa vel som Vi have den til eder, ¹³ saa at han styrker eders Hjerter til at være ulastelige i Hellig-hed for vor Guds og Faders Aasyn i vor Herres Jesu Til-komst med alle hans hellige!

Formaning til Fremgang i et kysk og helligt Levned.

4 Saa bede vi eder iøvrigt, Brødre, og formane eder i Herren Jesus, at ligesom I have lært af os, hvorledes I bør vandre og stræbe at tækkes Gud, som I jo ogsaa gjøre det, at I maa gjøre ydermere Fremgang.

² I vide jo, hvilke Paabud vi gave eder ved Herren Jesus; ³ Dette er nemlig Guds Vilje, eders Helliggjørelse, at I skulle holde eder fra Skjørlevned, ⁴ at enhver af eder skal vide at vinde sit eget Redskab i Helliggjørelse og Ære, ⁵ ikke i Lystens Brynde ligesom Hedningerne, der ikke kjende Gud; ⁶ at ingen maa forurette og bedrage sin Broder i nogen Sag; thi Herren er en Hævner over alt saadant, ligesom vi ogsaa have sagt eder forud og udtrykkelig vidnet. ⁷ Thi Gud kaldte os ikke til Urenhed, men til Helliggjørelse. ⁸ Derfor altsaa, hvo som forkaster dette, forkaster ikke et Menneske, men Gud, som ogsaa giver sin Hellig-Aand i eder.

⁹ Men om Broderkjærligheden have vi ikke behov at skrive til eder; thi I ere selv oplærte af Gud til at elske hverandre; ¹⁰ det gjøre I jo ogsaa mod alle Brødrene i hele Makedonien. Men vi formane eder, Brødre, til at gjøre ydermere Fremgang ¹¹ og til at sætte eders Ære i at leve stille og passe hver sit og arbejde med eders Hænder, ligesom vi paabøde eder, ¹² for at I maa vandre sømmelig for dem udenfor og ikke trænge til nogen.

De hensovedes Opstandelse.

¹³ Men vi ville ikke, Brødre, at I skulle være uvidende med Hensyn til dem, der sove hen, for at I ikke skulle

sørge ligesaa vel Som de andre, der ikke have Haab. ¹⁴ Saa sandt vi nemlig tro, at Jesus døde og opstod, saa sandt skal ogsaa Gud ved Jesus føre de hensovede frem med ham.

¹⁵ Thi dette sige vi eder med et Ord af Herren, at vi levende, som ere tilbage ved Herrens Tilkomst, vi skul-le ingenlunde komme forud for de hensovede, ¹⁶ efter-di Herren selv skal fare ned fra Himlen med et Opraab, med Overengels Røst og med Guds Basun, og de døde i Kristus skulle opstaa først. ¹⁷ Derefter skulle vi levende, som ere tilbage, sammen med dem i Skyer rykkes bort i Luften Herren i Møde, og saa skulle vi alle Tider være sammen med Herren. ¹⁸ Altsaa trøster hverandre med disse Ord.

Herrens Dag kommer uventet; derfor værer aarvaagne og ædru!

5 Men om Tiderne og Timerne, Brødre, have I ikke behov, at der skrives til eder; ² thi I vide selv grandt, at Herrens Dag kommer ret saaledes som en Tyv om Natten. ³ Naar de sige: Fred og ingen Fare! da kommer Undergang pludselig over dem, ligesom Ver-erne over den frugtsommelige Kvinde, og de skulle ingenlunde undfly. ⁴ Men I, Brødre, ere ikke i Mørke, saa at Dagen skulde overraske eder som en Tyv; ⁵ thi I ere alle Lysets Børn og Dagens Børn; vi tilhøre ikke Nat-ten, ej heller Mørket.

⁶ Saa lader os da ikke sove som de andre, men være aarvaagne og ædru. ⁷ Thi de som sove, sove om Nat-ten, og de som beruse sig, ere drukne om Natten; ⁸ men da vi høre Dagen til, saa lader os være ædru, iførte Troens og Kjærlighedens Brynje og Frelses-Haab som Hjælm. ⁹ Thi Gud har ikke bestemt os til Vrede, men til at Vinde Frelse ved vor Herre Jesus Kristus, ¹⁰ som døde for os, for at vi, enten vi vaage eller vi sove, skulle leve sammen med ham. ¹¹ Derfor formaner hverandre og opbygger den ene den anden, som I jo ogsaa gjøre det.

Forskjellige Formaninger. Slutning.

¹² Men vi bede eder, Brødre, at paaskjønne dem, der arbejde iblandt eder og ere eders Forstandere i Her-ren og paamine eder, ¹³ og at holde dem særdeles højt i Kjærlighed for deres Gjernings Skyld. Holder Fred indbyrdes.

¹⁴ Og vi formane eder, Brødre: paaminder de uordentlige, trøster de modfaldne, tager eder af de skrøbelige, værer langmodige mod alle. ¹⁵ Ser til, at ingen gjengjælder nogen ondt med ondt, men higer stadig efter, hvad godt er, imod hverandre og imod alle. ¹⁶ Værer glade til enhver Tid, ¹⁷ beder uafsladelig, ¹⁸ takker under alle Kaar; thi dette er Guds Vilje med eder i Kristus Jesus. ¹⁹ Udslukker ikke Aanden, ²⁰ ringeagter ikke Profetier, ²¹ men prøver alt, fastholder det rette; ²² holder eder fra enhver Slags ondt.

²³ Men han selv, Fredens Gud, helliggjøre eder ganske og aldeles, og gid eders Aand og Sjæl og Legeme helt og holdent maa bevares ulastelig i vor Herres Jesu Kristi Tilkomst. ²⁴ Trofast er han, som kaldte eder, han skal ogsaa gjøre det.

²⁵ Brødre, beder for os. ²⁶ Hilser alle Brødrene med et helligt Kys. ²⁷ Jeg besværger eder ved Herren, at dette Brev maa blive oplæst for alle Brødrene. ²⁸ Vor Herres Jesu Kristi Naade være med eder!

Pavlus' Andet Brev Til Tessalonikerne

Hilsen. Tak til Gud og Forbøn for Menigheden.

1 Pavlus og Silvanus og Timoteos hilse Tessalonikernes Menighed i Gud vor Fader og Herren Jesus Kristus. ² Naade være med eder og Fred fra Gud Fader og Herren Jesus Kristus!

³ Vi ere skyldige stadig at takke Gud for eder, Brødre, alt som tilbørligt er, fordi eders Tro vokser overmaade, og Kjærligheden til hverandre øges hos en og hver af eder alle, ⁴ saa at vi selv rose os af eder i Guds Menigheder for eders Taalmodighed og Tro under alle eders Forfølgelser og de Trængsler, som I udholde, ⁵ et Vartegn paa Guds retfærdige Dom, at I skulle agtes værdige til Guds Rige, som I ogsaa lide for, ⁶ saa sandt det er retfærdigt for Gud at give dem Trængsel igjen, som trænge eder, ⁷ og eder, som trænges, Lise med os i Herrens Jesu Aabenbarelse fra Himlen med sin Krafts Engle, ⁸ med Ilds-Lue, naar han fører Hævn over dem, som ikke kjende Gud, og dem, som ikke adlyde vor Herres Jesu Evangelium. ⁹ Thi de skulle lide Straf, evig Undergang fra Herrens Aasyn og fra hans Vældes Herlighed, ¹⁰ naar han kommer for paa hin Dag at herliggjøres i sine hellige og beundres i alle dem, som have troet; thi vort Vidnesbyrd for eder er blevet troet.

¹¹ Derfor bede vi ogsaa stadig for eder, at vor Gud vil agte eder Kaldelsen værdige og med Kraft fylde eder med al Lyst til det gode og med Tros-Virksomhed, ¹² for at vor Herres Jesu Navn maa herliggjøres i eder, og I udi ham, efter vor Guds og Herrens Jesu Kristi Naade.

Frafaldet og Syndens Menneske maa komme før end Herrens Dag.

2 Men vi bede eder, Brødre, angaaende vor Herres Jesu Kristi Tilkomst og vor Hjemsamling hos ham, ² at I ikke maa snarlig lade eder rokke fra Besindelsen eller skræmme, hverken ved nogen Aand eller ved nogen Tale eller ved noget Brev, som var det ved os, ret som om Herrens Dag var lige forhaanden.

³ Lad ingen bedrage eder i nogen Maade; thi først maa jo Frafaldet komme, og Syndens Menneske aabenbares, Fortabelsens Søn, ⁴ han som sætter sig imod og ophøjer sig over alt, hvad der kaldes Gud eller Helligdom, saa at han sætter sig i Guds Tempel og giver sig selv ud for at være Gud. ⁵ Mindes I ikke, at medens jeg endnu var hos eder, sagde jeg eder dette?

⁶ Og nu, I vide, hvad der holder igjen, for at han skal aabenbares i sin Tid. ⁷ Thi Lovløshedens Hemmelighed er allerede i Virksomhed, kun at den, som nu holder igjen, kommer af Vejen. ⁸ Og da skal den lovløse aabenbares, han som Herren Jesus skal dræbe med sin Munds Aande og tilintetgjøre ved sin Tilkomsts Aabenbarelse, ⁹ ham, hvis Tilkomst sker ifølge Satans Virkekraft med al Løgnens Kraft og Tegn og Undere ¹⁰ og med alt Uretfærdighedens Bedrag for dem, der fortabes, fordi de ikke toge imod Kjærligheden til Sandheden for at blive frelste. ¹¹ Og derfor sender Gud dem kraftig Vildfarelse, saa de tro Løgner, ¹² for at de maa vorde dømte, alle de som ikke troede Sandheden, men havde Velbehag i Uretfærdigheden.

¹³ Men vi ere skyldige at takke Gud stadig for eder, af Herren elskede Brødre, fordi Gud fra Begyndelsen har udtaget eder til Frelse ved Aandens Helliggjørelse og Tro paa Sandheden, ¹⁴ hvortil han har kaldet eder ved vort Evangelium, for at I skulle vinde vor Herres Jesu Kristi Herlighed. ¹⁵ Staar da altsaa fast, Brødre, og holder hart ved de Overleveringer, som I ere blevne oplærte i, enten det er ved vor Tale eller ved Brev fra os.

¹⁶ Men han selv, vor Herre Jesus Kristus og Gud vor Fader, som har elsket os og i Naade givet os en evig Trøst og et godt Haab, ¹⁷ han trøste eders Hjærter og styrke dem i al god Gjerning og Tale!

Formaning til Forbøn og til et arbejdsomt og sømmeligt Levned.

3 I øvrigt, Brødre, beder for os, at Herrens Ord maa have sit Løb og herliggjøres ligesaa vel som hos eder, ² og at vi maa udfries fra de vanartige og onde Mennesker; thi Troen er ikke alles. ³ Men Herren er trofast, han skal styrke eder og vogte eder for det onde. ⁴ Og vi have den Tillid til eder i Herren, at I baade gjøre og ville gjøre, hvad vi paabyde. ⁵ Men Herren styre eders Hjærter til Guds Kjærlighed og til Kristi Udholdenhed.

⁶ Men vi indprente eder, Brødre, i vor Herres Jesu Kristi Navn, at I skulle drage eder tilbage fra enhver Broder, som vandrer uordentlig og ikke efter den Overlevering, som de modtog af os. ⁷ I vide jo selv, hvorledes I bør efterligne os; thi vi levede ikke uordentlig iblandt eder, ⁸ ej heller spiste vi nogens Brød for intet, men under Slid og Møje arbejdede vi Nat og Dag for ikke at tynges paa nogen af eder; ⁹ ikke fordi vi jo have Ret dertil, men for at give eder et Forbillede i os, for at

I skulde efterligne os. ¹⁰ Ogsaa dengang vi vare hos eder, indprentede vi eder jo dette, at vil nogen ikke arbejde, skal han heller ikke have Føden. ¹¹ Thi vi høre, at somme vandre uordentlig iblandt eder, saa de ikke arbejde, men tage sig uvedkommende Ting for. ¹² Men saadanne Folk indprente og formane vi i Herren Jesus Kristus, at de skulle arbejde i Stilhed og saaledes spise deres eget Brød.

¹³ Men I, Brødre, bliver ikke trætte af at gjøre, hvad ret er. ¹⁴ Om derimod nogen ikke adlyder vort Ord i

dette Brev, saa mærker eder ham, saa I ikke have Samkvem med ham, for at han maa skamme sig.

¹⁵ Dog skulle I ikke agte ham for en Fjende, men paa-minde ham som en Broder. ¹⁶ Men han selv, Fredens Herre, give eder Freden alle Tider i alle Maader. Herren være med eder alle!

¹⁷ Hilsen med min, Pavlus', egen Haand. Dette er Mærke i ethvert Brev; saaledes skriver jeg. ¹⁸ Vor Herres Jesu Kristi Naade være med eder alle!

Pavlus' Første Brev Til Timoteos

Hilsen. Træd op imod Vranglærerne! Jesus Kristus er den eneste Frelser.

1 Pavlus, Kristi Jesu Apostel, ifølge Befaling af Gud vor Frelser og Kristus Jesus vort Haab, ² hilser Timoteos sit ægte Barn i Tro. Naade, Barmhjærtighed, Fred fra Gud Fader og Kristus Jesus vor Herre!

³ Det var derfor, jeg ved min Afrejse til Makedonien formanede dig til at blive i Efesos, for at du skulde indprente somme, at de ikke maa føre fremmed Lære, ⁴ ej heller give sig af med Fabler og endeløse Slægtregistre, hvilke snarere fremme Stridsspørgsmaal end Guds Husholdning i Tro.

⁵ Men Endemaalet for det, der skal indprentes, er Kjærlighed af et rent Hjærte og af en god Samvittighed og af en uskrømtet Tro, ⁶ hvorfra somme have skejet ud og have vendt sig bort til unyttig Snak, ⁷ idet de Ville være Lovlærere, skjønt de ikke forstaa, hverken hvad de sige, eller hvad deres Paastande handle om.

⁸ Men vi vide, at Loven er rigtig, dersom man bruger den lovligt, ⁹ saa man véd dette, at en Lov er ikke bestemt for retfærdige, men for lovløse og gjenstridige, for ugudelige og Syndere, for ufromme og uhellige, for Fader- og Modernordere, Manddrabere, ¹⁰ Skjorlevnere, dem der drive unaturlig Utugt, Menneskerøvere, Løgnere, Menedere, og hvad andet der strider imod den sunde Lære, ¹¹ efter Evangeliet om den salige Guds Herlighed, som er blevet mig betroet.

¹² Jeg takker ham, som gjorde mig stærk, Kristus Jesus vor Herre, fordi han agtede mig for tro, idet han satte mig til Tjeneste, ¹³ skjønt jeg tilforn var en Bespotter og Forfølger og Voldsmand. Men jeg fandt Barmhjærtighed, fordi jeg havde gjort det af Vankundighed i Vantro; ¹⁴ ja, vor Herres Naade blev overvættedes rigelig med Tro og Kjærlighed i Kristus Jesus. ¹⁵ Den Tale er troværdig og al Modtagelse værd, at Kristus Jesus kom til Verden for at frelse Syndere, af hvilke jeg er den første. ¹⁶ Dog derfor fandt jeg Barmhjærtighed, for at Jesus Kristus kunde paa mig som den første udvise hele sin Langmodighed, til et Forbillede paa dem, som fremtidig vilde tro paa ham til evigt Liv. ¹⁷ Men Tidernes Konge, den uforkrænkelige, usynlige, eneste Gud, ham være Ære og Pris i Evighedernes Evigheder! Amen.

¹⁸ Dette betror jeg dig, mit Barn Timoteos, at indprente, ifølge de tilforn over dig udtalte Profetier, for

at du i dem maa gjøre den gode Krigstjeneste, ¹⁹ idet du har Tro og en god Samvittighed, hvilken somme have stødt fra sig og derved lidt Skibbrud paa Troen. ²⁰ Til dem hører Hymenæos og Alexander, hvem jeg har overgivet til Satan, for at de maa tugtes til ikke at bespotte.

Bøn i Menighedens Forsamlinger. Mændenes og Kvindernes Forhold der.

2 Saa formaner jeg først af alt til, at der holdes Bønner, Paakaldelser, Forbønner, Taksigelser, for alle Mennesker, ² for Konger og alle dem, der ere i Højhed, for at vi maa leve et roligt og stille Levned i al Guds frygt og Ærbarhed. ³ Dette er ret og takkeligt i Guds vor Frelses Øjne, ⁴ han som vil, at alle Mennesker skulle frelses og komme til Sandheds Erkjendelse. ⁵ Thi der er een Gud, een er ogsaa Mægler mellem Gud og Mennesker, Mennesket Kristus Jesus, ⁶ han som gav sig selv til Løsepenge for alle; det er Vidnesbyrdet til sin Tid, ⁷ for hvilket jeg er bleven sat til Forkynder og Apostel, — jeg siger Sandhed, jeg lyver ikke, — til i Tro og Sandhed at være Lærer for Hedninger.

⁸ Saa vil jeg da, at Mændene skulle holde Bøn paa ethvert Sted, saa de opløfte hellige Hænder uden Vrede og Tvist; ⁹ ligeledes at Kvinder i sømmelig Klædedragt, med Blufærdighed og Tugtighed, skulle smykke sig, ikke med Fletninger og Guld eller Perler eller kostbar Klædning, ¹⁰ men, som det sømmer sig Kvinder, der bekjende sig til Guds frygt, ved gode Gjæringer. ¹¹ En Kvinde skal i Stilhed tage ved Lære i al Undergivenhed; ¹² men jeg tilsteder ikke en Kvinde at optræde som Lærer, ej heller at tage sig Myndighed over Manden, men at være i Stilhed. ¹³ Thi Adam blev dannet først, dernæst Eva. ¹⁴ Og Adam blev ikke bedragen, men Kvinden er falden i Overtrædelse ved at blive bedragen; ¹⁵ men hun skal frelses gennem sin Barnefødsel, dersom de blive i Tro og Kjærlighed og Hellighed med Tugtighed.

Hvad der udkræves hos Tilsynsmænd, Diakoner og Diakonisser.

3 Den Tale er troværdig: om nogen attraar en Tilsynsgjærning, er det en skjønt Gjærning, han har Lyst til. ² En Tilsynsmand bør derfor være ulastelig, een Kvindes Mand, ædruelig, sindig, høvisk, gjæsteventlig, dygtig til at lære andre, ³ ikke hengiven til Vin, ikke til

Slagsmaal, men billig, ikke stridslysten, ikke pengegjerrig, ⁴ være en Mand, som forestaar sit eget Hus vel, som holder sine Børn i Lydighed med al Ærbarhed; — ⁵ men véd en ikke at forestaa sit eget Hus, hvorledes skal han da sørge for Guds Menighed? — ⁶ ikke ny i Troen, for at han ikke skal blive indbildsk og falde i Djævelens Dom. ⁷ Desuden bør han have godt Vidnesbyrd af dem udenfor, for at han ikke skal falde i Forhaanelse og Djævelens Snare.

⁸ Diakoner bør ligeledes være ærbare, ikke tvetungede, ikke hengivne til megen Vin, ikke til slet Vinding, ⁹ have Troens Hemmelighed i en ren Samvittighed.

¹⁰ Men ogsaa disse skulle først prøves; derefter kunne de gjøre Tjeneste, naar de ere ankefri.

¹¹ Kvinder bør ligeledes være ærbare, ikke bagtaleriske, ædruelige, tro i alle Ting. ¹² En Diakon skal være een Kvindes Mand og vel forestaa sine Børn og sit eget Hus. ¹³ Thi de, som have gjort deres Tjeneste godt, vinde sig en smuk Stilling og megen Frimodighed i Troen paa Kristus Jesus.

¹⁴ Dette skriver jeg til dig, skjønt jeg haaber snart at komme til dig, ¹⁵ men for at du, dersom jeg tøver, maa vide, hvorledes man bør færdes i Guds Hus, som jo er den levende Guds Menighed, Pille og Fodfæste for Sandheden. ¹⁶ Og uomtvistelig stor er den Gudsfrygtens Hemmelighed: han som blev aabenbar i Kjød, blev retfærdiggjort i Aand, blev set af Engle, blev prædiket blandt Hedninger, blev troet i Verden, blev optagen i Herlighed.

Der vil komme falske Lærere; afvis dem; og stræb at være dygtig i din Gjerning.

4 Men Aanden siger udtrykkelig, at i kommende Tider ville nogle falde fra Troen og holde sig til forførende Aander og Uaanders Lærdomme, ² i Hyklerti af Løgnlærere, som ere brændemærkede paa deres egen Samvittighed, ³ som byde, at man ikke maa gifte sig og skal afholde sig fra adskillig Mad, hvilken Gud har skabt til at nydes med Taksigelse af dem, som tro, og som have erkjendt Sandheden ⁴ Thi alt, hvad Gud har skabt, er godt, og intet er at forkaste, naar det tages med Taksigelse, ⁵ thi det helliges ved Guds Ord og Bøn.

⁶ Naar du lægger Brødrene dette paa Sinde, bliver du en god Kristi Jesu Tjener, som næres ved Troens og den gode Læres Ord, den som du har efterfulgt. ⁷ Men afvis de uhellige og kjærtingagtige Fabler; øv dig derimod i Gudsfrygt. ⁸ Thi den legemlige Øvelse er nyttig til lidet, men Gudsfrygten er nyttig til alt, idet den har Forjættelse for det nærværende Liv og for det tilkommende. ⁹ Den Tale er troværdig og al Modtagelse værd. ¹⁰ Thi med dette for Øje taale vi Møje og Haan, efterdi vi have bygget vort Haab paa den levende Gud, som er Frelser for alle Mennesker, især for de troende. ¹¹ Indprent og lær dette.

¹² Lad ingen ringeagte dig for din Ungdom, men bliv et Forbillede for de troende i Tale, i Levned, i Kjærlighed, i Tro, i Renhed. ¹³ Indtil jeg kommer, saa læg Vind paa Forelæsningen, Formaning, Belærelsen. ¹⁴ Forsøm ikke den Naadegave, som er i dig, den som blev dig given under Profeti med Haandspaalægning af de Ældste. ¹⁵ Tænk paa dette, lev i dette, for at din Fremgang maa være vitterlig for alle. ¹⁶ Giv Agt paa dig selv og paa Belærelsen, bliv ved dermed; thi naar du gjør dette, vil du frelse baade dig selv og dem, som høre dig.

Timoteos' Forhold, særlig overfor Enkerne og de Ældste.

5 En gammel Mand maa du ikke skjælde paa, men forman ham som en Fader, unge Mænd som Brødre, ² gamle Kvinder som Mødre, unge som Søstre i al Renhed.

³ Ær Enker, dem som virkelig ere Enker. ⁴ Men har en Enke Børn eller Børnebørn, saa lad disse først lære at vise Gudsfrygt mod deres eget Hus og at yde deres Forældre Gjengjæld; thi dette er tækkeligt i Guds Øjne; ⁵ Men den, som virkelig er Enke og enlig stillet, har bygget sit Haab paa Gud og holder ved med sine Bønner og Paakaldelser Nat og Dag; ⁶ den, derimod, som lever i Vellevned, er levende død. ⁷ Indprent ogsaa dette, for at de maa være ulastelige. ⁸ Men en, som ikke har Omsorg for sine egne, og især for sine Husfæller, har negtet Troen og er ringere end en Vantro.

⁹ En Enke maa udnævnes, naar hun er ikke under tresindstyve Aar, har været een Mands Hustru, ¹⁰ med godt Lov for gode Gjerninger, at hun har opfostret Børn, har vist Gjæstevenslighed, har toet helliges Fødder, har understøttet de nødlidende, har lagt Vind paa al god Gjerning.

¹¹ Men afvis unge Enker; thi naar de blive kaade imod Kristus, staar deres Hu til at gifte sig, ¹² saa de have den Dom, at de have brudt deres første Løfte. ¹³ Tilmed lære de ved at gaa om i Husene at være ørkesløse, ja ikke ørkesløse alene, men ogsaa sladderagtige og næsvise, idet de tale, hvad utilbørligt er. ¹⁴ Derfor foretrækker jeg, at unge Enker gifte sig, føde Børn, styre Hus, ikke give Modstanderen nogen Anledning til at bruge Smædeord. ¹⁵ Thi allerede have nogle vendt sig bort efter Satan.

¹⁶ Har nogen troende Mand eller Kvinde Enker, da lad dem understøtte disse, og ikke Menigheden bebyrdes, for at den kan understøtte dem, der virkelig ere Enker.

¹⁷ De Ældste, som ere gode Forstandere, skulle agtes dobbelt Ære værd, især de som arbejde med Tale og Lære. ¹⁸ Thi Skriften siger: »Du maa ikke binde Munden paa en Okse, som tærsker«, og Arbejderen er sin Løn værd. ¹⁹ Mod en Ældste maa du ikke tage imod Klagemaal, uden der er to eller tre Vidner. ²⁰ Dem der

synde, sæt dem i Rette i alles Paahør, for at ogsaa de øvrige maa have Frygt. ²¹ Jeg vidner dyrt overfor Gud og Kristus Jesus og de udvalgte Engle, at du skal overholde dette uden Fordom, saa du ikke gjør noget efter Gunst.

²² Vær ikke snar til at lægge Hænder paa nogen, gjør dig ikke heller delagtig i Andenmands Synder; hold dig selv ren. ²³ Drik ikke længer kun Vand, men brug lidt Vin for din Mave og dine jævnlige Sygdomme. ²⁴ Somme Menneskers Synder ere øjensynlige og gaa forud til Bedømmelse; men somme er der ogsaa, hvem de følge efter. ²⁵ Paa samme Maade ere ogsaa de gode Gjerninger øjensynlige, og de, som det har sig anderledes med, kunne ikke skjules.

Trællene. Vranglærens Frugter. Timoteos selv. De rige.

6 Saa mange som ere under Trælle-Aag, skulle agte deres egne Herrer al Ære værd, for at ikke Guds Navn og Læren bespottes. ² Men de som have troende Herrer, maa ikke agte dem ringe, fordi de ere Brødre, men des hellere øve deres Trællegjerning, fordi de, som faa Del i deres gode Tjeneste, ere troende og elskede. Lær dette, og forman dertil.

³ Om nogen fører fremmed Lære og ikke holder sig til vor Herres Jesu Kristi sunde Ord og den gudfrygtige Lære, ⁴ er han indbildsk, skjønt han intet forstaar, men er syg for Stridsspørgsmaal og Ordkrige, hvoraf der kommer Avind, Kiv, Smædeord, onde Mistanker, ⁵ idelige Stridigheder af Mennesker, som ere fordærvede i Sindet og Sandheden berøvede, idet de mene, at Gudsfrygten er en Vinding.

⁶ Ja! Gudsfrygten er med Nøjsomhed en stor Vinding. ⁷ Thi vi have intet bragt ind i Verden, vi kunne jo heller ikke bringe noget ud herfra; ⁸ men naar vi have Føde og Klæder, ville vi lade os nøje dermed. ⁹ Men de, som

vil være rige, falde i Fristelse og Snare og mange ufornuftige og skadelige Lyster, som nedsænke Mennesker i Undergang og Fortabelse. ¹⁰ Thi Pengegjærrigheden er en Rod til alskens ondt, og ved at hige derefter have somme faret vild fra Troen og gennemstunget sig selv med en masse Smerter.

¹¹ Men du, Guds Menneske, fly disse Ting, hig derimod efter Retfærdighed, Guds frygt, Troskab, Kjærlighed, Udholdenhed, Sagtmodighed. ¹² Kæmp Troens gode Kamp, grib det evige Liv, til hvilket du er bleven kaldet og har aflagt den gode Bekjendelse i mange Vidners Overværelse. ¹³ Jeg indprenter dig for Guds Aasyn, han som holder der altsammen i Live, og for Kristus Jesus, som aflagde for Pontius Pilatus den gode Bekjendelse, ¹⁴ at du skal holde Befalingen uplettet, ulastelig indtil vor Herres Jesu Kristi Aabenbarelse, ¹⁵ som han i sin Tid skal lade se, han den salige og eneste Magthaver, Kongernes Konge og Herrernes Herre, ¹⁶ han som ene har Udødelighed, som bor i et utilgængeligt Lys, hvem intet Menneske har set eller kan se; — ham være Ære og evig Magt! Amen.

¹⁷ Indprent dem, som ere rige i den nærværende Tid, sold, at de ikke maa være hoffærdige, ej heller bygge deres Haab paa den usikre Rigdom, men paa Gud, som yder os alle Ting rigelig til at nyde, ¹⁸ at de skulle gjøre godt, være rige paa gode Gjerninger, være gavmilde, meddelsomme, ¹⁹ saa de lægge sig op en god Grundvold for Fremtiden, til at kunne gribe det virkelige Liv.

²⁰ O Timoteos, vogt den betroede Skat, saa du vender dig bort fra den uhellige Skvalder og Modsigelserne fra den falskelig saakaldte Kjendskab, ²¹ hvilken somme bekjende sig til og derved have skejet ud fra Troen. Naaden være med eder!

Pavlus' Andet Brev Til Timoteos

Hilsen. Taksigelse for Timoteos' Tro. Formaning til Frimodighed efter Pavlus' Exempel.

1 Pavlus, ved Guds Vilje Jesu Kristi Apostel til at bringe Forjættelse om Livet i Kristus Jesus, ² hilser sit elskede Barn Timoteos. Naade, Barmhjærtighed, Fred fra Gud Fader og Kristus Jesus vor Herre!

³ Jeg takker Gud, hvem jeg fra mine Forfædre af har dyrket i en ren Samvittighed, ligesom jeg uafsladelig kommer dig i Hu i mine Bønner Nat og Dag; ⁴ thi i Mindet om dine Taarer længes jeg efter at se dig, for at jeg maa fyldes med Glæde, ⁵ idet jeg er bleven mindet om den uskrømtede Tro, som er i dig, den som først boede i din Mormoder Lois og din Moder Evnike, og jeg er vis paa, at den ogsaa bor i dig.

⁶ Desaarsag minder jeg dig om at opflamme den Guds Naadegave, som er i dig ved min Haands-paalæggelse. ⁷ Thi Gud har ikke givet os en Fejgheds Aand, men Krafts og Kjærligheds og Sindigheds Aand. ⁸ Saa skam dig da ikke ved Vidnesbyrdet om vor Herre, ej heller ved mig hans bundne, men lid ondt med Evangeliet efter Guds Kraft, ⁹ han som frelste os og kaldte os med en hellig Kaldelse, ikke efter vore Gjeringer, men efter sit eget Forsæt og sin Naade, som blev given os i Kristus Jesus før umindelige Tider, ¹⁰ men nu er gjort vitterlig ved vor Frelsers Jesu Kristi Aabenbarelse, han som har gjort Døden magtesløs, men bragt Liv og Uforkrænkelighed for Lyset ved Evangeliet, ¹¹ for hvilket jeg er bleven sat til Forkynder og Apostel og Lærer.

¹² Af den Aarsag lider jeg ogsaa dette; dog skammer jeg mig ikke, thi jeg véd, til hvem jeg har sat min Lid, og jeg er forvisset om, at han er mægtig til at vogte den mig betroede Skat indtil hin Dag. ¹³ Hav et Forbillede i de sunde Ord, som du har hørt af mig, i Tro og Kjærlighed i Kristus Jesus; ¹⁴ vogt den skønne betroede Skat ved den Hellig-Aand, som bor i os.

¹⁵ Du véd dette, at alle de i Asien vendte sig fra mig; til dem hører Fygelos og Hermogenes. ¹⁶ Herren vise Barmhjærtighed mod Onesiforos' Hus; thi han har ofte husvalet mig, og min Lænke skammede han sig ikke ved, ¹⁷ men da han var kommen til Rom, søgte han efter mig med Iver og fandt mig. ¹⁸ Herren give ham at finde Barmhjærtighed fra Herren paa hin Dag! Og hvor megen Tjeneste han ydede i Efesos, véd du selv bedst.

Vær frimodig og udholdende; afvis Vranglærerne ved Ord og Levned.

2 Du altsaa, mit Barn, bliv stærk i Naaden i Kristus Jesus. ² Og hvad du har hørt af mig i mange Vidners Overværelse, betro dette til trofaste Mennesker, som kunne være dygtige til ogsaa at lære andre. ³ Vær med til at døje ondt som en god Kristi Jesu Stridsmand. ⁴ Ingen, som gjør Krigstjeneste, indvikler sig i Livets Sysler, for at han kan takkes den, der tog ham i Sold. ⁵ Og selv om en er med i Vædekamp, kranses han dog ikke, dersom han ikke kæmper efter Loven. ⁶ Den Bonde, som har Møjen, bør først have Del i Frugterne. ⁷ Agt paa, hvad jeg siger; thi Herren vil give dig Forstand i alle Ting.

⁸ Husk paa Jesus Kristus, søm er staaet op fra de døde, af Davids Sæd, efter mit Evangelium, ⁹ i hvilket jeg lider ondt lige til at være bunden som en Misdæder; dog Guds Ord er ikke bundet. ¹⁰ Derfor udholder jeg alt for de udvalgte Skyld, for at ogsaa de kunne opnaa Frelsen i Kristus Jesus med evig Herlighed. ¹¹ Den Tale er troværdig; thi døde vi med ham, skulle vi ogsaa leve med ham; ¹² holde vi ud, skulle vi ogsaa være Konger med ham; ville vi fornegte, vil ogsaa han fornegte os; ¹³ ere vi utro, vedbliver han dog at være trofast, thi han kan ikke fornegte sig selv.

¹⁴ Mind om dette, idet du vidner dyrt for Herrens Aasyn, at man ikke maa strides om Ord, til ingen Nytte, til Nedbrydelse for Tilhørerne. ¹⁵ Gjør dig Flid for at fremstille dig selv som fuldprøvet for Gud, som en Arbejder, der ikke behøver at skamme sig, der gaar den lige Vej med Sandhedens Ord.

¹⁶ Men hold dig fra den uhellige Skvalder; thi de ville gaa videre i Ugudelighed, ¹⁷ og deres Tale vil æde om sig som Kræft. Til dem hører Hymenæos og Filetos, ¹⁸ som have skejet ud fra Sandheden ved at sige, at Opstandelsen er sket, og de kuldkaste Troen hos somme. ¹⁹ Imidlertid, Guds faste Grundvold staar og har dette Segl: »Herren kjender dem, der høre ham til«, og: »Hver den, som nævner Herrens Navn, skal afstaa fra Uretfærdighed«. ²⁰ Men i et stort Hus er der ikke alene Kar af Guld og Sølv, men ogsaa af Træ og Ler, og nogle til Ære, andre til Vanære. ²¹ Dersom en da renser sig ud fra disse, bliver han et Kar til Ære, helligt, nyttigt for Husbonden, tilberedt til al god Gjerning.

²² Men fly de ungdommelige Lyster, og hig efter Retfærdighed, Troskab, Kjærlighed, Fred med alle dem,

der paakalde Herren af et rent Hjærte. ²³ Og afvis de taabelige og fripostige Spørgsmaal; du véd jo, at de avle Strid; ²⁴ men en Herrens Tjener bør ikke strides, men være mild imod alle, i Stand til at belære, til at taale ondt, ²⁵ saa han med Sagtmodighed viser dem til rette, der sætte sig imod, om dog Gud vilde give dem Omvendelse til Sandheds Erkjendelse, ²⁶ og de atter maatte vaagne af deres Rus i Djævelens Snare, fangne som de ere af ham til at gjøre hans Vilje.

Syndens Magt i de sidste Tider. Den begynder allerede. Men hold fast ved, hvad du har lært, og ved den hellige Skrift.

3 Men dette skal du vide, at i de sidste Dage vil der komme strenge Tider. ² Thi Mennesker skulle være egenkjærlige, pengegjerrige, stortalende, hovmodige, smædelystne, ulydige mod Forældre, utaknemmelige, ufromme, ³ ukjærlige, troløse, bagtalske, uafholdne, ubændige, uden Kjærlighed til det gode, ⁴ forræderske, fremfusende, indbildske, mere Vellyst-hengivne end Gud-hengivne, ⁵ have Gudsfrigts Form, men have negtet dens Kraft. Og fra disse skal du vende dig bort.

⁶ Thi til dem høre de, som snige sig ind i Husene og fange Kvinder, der ere belæssede med Synder og føres af mangehaande Lyster ⁷ og stadig lære, men aldrig kunne komme til Sandheds Erkjendelse. ⁸ Ja, ligervis som Jannes og Jambres stode Moses imod, saaledes staa ogsaa disse Sandheden imod, Mennesker, som ere fordærvede i Sindet, forkastelige i Troen ⁹ Dog, de skulle ikke gjøre mere Fremgang, thi deres Afsind vil blive øjensynligt for alle, ligesom ogsaa hines blev det.

¹⁰ Du derimod, du har efterfulgt mig i min Lære, mit Levned, mit Øjemed, min Tro, min Langmodighed, min Kjærlighed, min Udholdenhed, ¹¹ mine Forfølgelser, mine Lidelser, saadanne som de timedes mig i Antiochia, i Ikonion, i Lystra; — saadanne Forfølgelser, som jeg har gjennemgaaet, og Herren har friet mig ud af dem alle! ¹² Ja, ogsaa alle, som ville leve gudfrygtig i Kristus Jesus, skulle forfølges. ¹³ Men onde Mennesker og Bedragere ville gaa fremad til det værre, de forføre og forføres.

¹⁴ Du derimod, bliv i det, som du har lært og er bleven forvisset om; du véd jo, af hvem du har lært det, ¹⁵ og at du fra Barn af kjender de hellige Skrifter, som kunne gjøre dig viis til Frelse ved Troen paa Kristus Jesus. ¹⁶ Hvert gudindaandet Skrift er ogsaa nyttigt til at belære, til at irettesætte, til at bringe paa Fode, til at

opdrage i Retfærdighed, ¹⁷ for at et Guds-Menneske maa vorde færdigt, fulddygtigt til al god Gjerning.

Vær nidkjær i din Tjeneste; min Tid er snart omme.

4 Jeg vidner dyrt for Guds og Kristi Jesu Aasyn, han som skal dømmе levende og døde, og ved hans Aabenbarelse og hans Rige: ² forkynd Ordet, vær paa Færde i Tide og Utide, sæt i Rette, revs, forman med al Langmodighed og Belærelse. ³ Thi den Tid vil komme, da de ikke ville finde sig i den sunde Lære, men efter deres egne Lyster samle sig Lærere i Hobetal, fordi deres Ører klø, ⁴ og de ville vende Ørerne bort fra Sandheden og vende sig hen til Fablerne.

⁵ Du derimod, vær ædru i alle Ting, døjt ondt, gjør en Evangelists Gjerning, fuldbyrd din Tjeneste. ⁶ Thi jeg ofres allerede, og Tiden til mit Opbrud er forhaanden ⁷ Den gode Kamp har jeg kæmpet, Løbet har jeg fuldendt, Troen har jeg bevaret. ⁸ Saa ligger da Retfærdighedens Krans hen til mig, den som Herren, den retfærdige Dommer, skal give mig paa hin Dag, dog ikke mig alene, men ogsaa alle dem, som have elsket hans Aabenbarelse.

Personlige Meddelelser og Hilsener.

⁹ Gør dig Flid for snarlig at komme til mig. ¹⁰ Thi Demas har forladt mig af Kjærlighed til den nærværende Tidsold og er rejst til Tessalonika, Kreskens til Galatien, Titus til Dalmatien; ¹¹ Lukas er alene hos mig. Tag Markus med og bring ham med dig, thi han er mig nyttig til Tjeneste. ¹² Men Tykikos har jeg afsendt til Efesos.

¹³ Naar du kommer, da bring den Rejsekappe med, som jeg efterlod i Troas hos Karpus, og Bøgerne, især dem paa Pergament. ¹⁴ Kobbersmeden Alexander har bevist mig meget ondt; Herren vil gjengjælde ham efter hans Gjerninger. ¹⁵ Ham skal ogsaa du vogte dig for, thi han stod vore Ord haardt imod. ¹⁶ Ved mit første Forsvar kom ingen mig til Hjælp, men alle lode mig i Stikken; gid det ikke maa tilregnes dem! ¹⁷ Men Herren stod hos mig og styrkede mig, for at Forkyndelsen skulde fuldbyrdes ved mig, og alle Folkene høre den, og jeg blev udfriet af Løvens Gab. ¹⁸ Herren skal fri mig fra al ond Gjerning og frelse mig til sit himmelske Rige. Ham være Æren i Evighedernes Evigheder! Amen.

¹⁹ Hils Priska og Akvilas og Onesiforos' Hus. ²⁰ Erastos blev i Korint, og Trofimos efterlod jeg syg i Milet.

²¹ Gjør dig Flid for at komme før Vinteren. Evbulos og Pudens og Linos og Klavdia og alle Brødrene hilse dig.

²² Herren være med din Aand! Naaden være med eder!

Pavlus' Brev Til Titus

Hilsen. De Ældstes Egenskaber. Vranglærerne skulle irettesættes.

1 Pavlus, Guds Tjener og Jesu Kristi Apostel til at fremme Tro hos Guds udvalgte og Sandhedens Erkjendelse i Guds frygt, ² i Haab om evigt Liv, hvilket Gud, som ikke lyver, forjættede før umindelige Tider, ³ men i sin Tid lod han sit Ord blive aabenbart i en Forkyndelse, som blev mig betroet efter Guds vor Frelzers Befaling, — ⁴ hilser Titus, mit ægte Barn i fælles Tro. Naade og Fred fra Gud Fader og Kristus Jesus vor Frelser!

⁵ Derfor efterlod jeg dig paa Kreta, for at du skulde bringe i Orden, hvad der stod tilbage, og, som jeg paa lagde dig, i hver By indsætte Ældste, ⁶ naar der findes en, som er ulastelig, een Kvindes Mand, og har troende Børn, der ikke ere skyldte for Ryggesløshed eller ere gjenstridige. ⁷ Thi en Tilsynsmand bør være ulastelig som en Guds Husholder, ikke selvtilfreds, ikke vredagtig, ikke hengiven til Vin, ikke til Slagsmaal, ikke til slet Vinding, ⁸ men derimod være gjæstevenlig, elske det gode, være sindig, retfærdig, hellig, afholdende, ⁹ holde fast ved det troværdige Ord efter Læren, for at han kan være mægtig baade til at formane ved den sunde Lære og til at gjendrive dem, der sige imod.

¹⁰ Thi der findes mange gjenstridige, som føre unyttig Snak og daare Sindene, især de af Omskærelsen; ¹¹ dem bør man stoppe Munden paa, thi de kuldkastrer hele Huse ved at lære, hvad ikke er tilbørligt, for slet Vindings Skyld. ¹² En af dem, en Profet af deres egne, har sagt: »Kreter var altid Løgnere, Udyr, daadløse Vomme«. ¹³ Dette Vidnesbyrd er sandt. Desaaarsag skal du sætte dem strengelig i Rette, for at de maa blive sunde i Troen, ¹⁴ saa de ikke give sig af med jødiske Fabler og Bud af Mennesker, som vende sig bort fra Sandheden. ¹⁵ Alt er rent for de rene, men for de besmittede og vantro er intet rent, men baade deres Sind og Samvittighed er besmittet. ¹⁶ De sige, at de kjende Gud, men med deres Gjerninger fornegte de ham, vederstyggelige som de ere, og u lydige og uduelige i al god Gjerning.

De enkelte Menighedslemmers kristelige Levned.

2 Du derimod, tal hvad der sømmer sig den sunde Lære: ² at gamle Mænd skulle være ædruelige, ærbare, sindige, sunde i Troen, i Kjærligheden, i Ud-

holdenheden; ³ ligeledes at gamle Kvinder i deres Adfærd skulle være, som det sømmer sig i Helligdommen, ikke bagtalserske, ikke forfaldne til megen Vin, Lærere i hvad godt er, ⁴ for at de maa kunne styre de unge Kvinder til at elske deres Mænd og elske deres Børn, ⁵ til at være tugtige, kyske, huslige, gode, deres egne Mænd undergivne, for at ikke Guds Ord skal bespottes.

⁶ De unge Mænd skal du ligeledes formane til at være sindige, ⁷ idet du i alle Stykker stiller dig selv som et Forbillede paa gode Gjerninger, i din Lære viser Renhed, Værdighed, ⁸ sund Tale, som der ikke kan ankes paa, for at den, der staar paa den modsatte Side, maa skamme sig, naar han ikke har noget slet om os at sige.

⁹ Forman Trælle til at underordne sig under deres egne Herrer, til at være dem til Behag i alle Ting, ikke at sige imod, ¹⁰ ikke stikke noget til Side, men vise al god Troskab, for at de maa pryde Guds vor Frelzers Lære i alle Ting.

¹¹ Thi Guds Naade har skinnet frem med Frelse til alle Mennesker ¹² og opdrager os til at sige nej til Ugudeligheden og de verdslige Lyster og leve sindigt og retfærdigt og gudfrygtigt i den nærværende Tidsold, ¹³ i Forventning om det salige Haab og Aabenbarelsen af den store Guds og vor Frelzers Kristi Jesu Herlighed, ¹⁴ han som gav sig selv for os for at løskjæbe os fra al Lovløshed og rense sig Selv et Ejendoms-Folk, der er nidkjært til gode Gjerninger.

¹⁵ Tal dette, og forman og irettesæt med al Myndighed; lad ingen ringeagte dig.

De troende skulle være lydige mod Øvrigheden og sagtmodige; thi de skyldte Guds Naade alt. Slutning.

3 Mind dem om at underordne sig under Øvrigheder og Myndigheder, at være lydige, redbonne til al god Gjerning, ² at de ikke maa smæde nogen, ikke være stridslystne, men billige, udvise al Sagtmodighed mod alle Mennesker.

³ Thi ogsaa vi vare fordem uforstandige, u lydige, vildfarende, vi trælledes under mangehaande Begjæringer og Vellyster, levede i Vanart og Avind, vare forhadte, hadede hverandre. ⁴ Men da Guds vor Frelzers Godhed og Menneskekjærlighed skinnede frem, frelst han os, ⁵ ikke paa Grund af Gjerninger i Retfærdighed, som vi selv havde gjort, men ifølge sin Barmhjærtighed, ved et Bad til Gjenfødelse og Fornylse ved

den Hellig-Aand, ⁶ som han rigelig udgød over os ved Jesus Kristus vor Frelser, ⁷ for at vi, retfærdiggjorte ved hans Naade, skulde i Haab vorde Arvinger af det evige Liv.

⁸ Den Tale er troværdig; og dette vil jeg, at du skal indprente, for at de, som have taget ved Troen paa Gud, maa lægge Vind paa at øve gode Gjerninger; dette er ret og nyttigt for Mennesker. ⁹ Men hold dig fra taabelige Stridsspørgsmaal og Slægtregistre og Kiv og Trætter om Loven; thi de ere unyttige og frugtesløse.

¹⁰ Afvis en Sektstifter, efter at du har paamindet ham

een og to Gange; ¹¹ du véd, at en saadan er forventet og synder, domfældt af sig selv.

¹² Naar jeg sender Artemas til dig eller Tykikos, saa gjør dig Flid for at komme til mig i Nikopolis; thi der har jeg bestemt at overvintre. ¹³ Senas den lovkyndige og Apollos maa du omhyggelig hjælpe paa Vej, for at intet skal fattes dem. ¹⁴ Og lad ogsaa vore lære at øve gode Gjerninger, alt som det gjøres behov, for at de ikke skulle være ufrugtbare.

¹⁵ Alle mine Ledsagere hilse dig. Hils dem, der elske os i Troen. Naaden være med eder alle!

Pavlus' Brev Til Filemon

Hilsen. Taksigelse for Filemon. Bøn om at modtage Onesimos godt.

1 Pavlus, Kristi Jesu bundne, og Broderen Timoteos hilser vor elskede og Medarbejder Filemon ² og Søsteren Appia og vor Medstridsmand Arkippos og Menigheden i dit Hus. ³ Naade være med eders og Fred fra Gud vor Fader og Herren Jesus Kristus!

⁴ Jeg takker min Gud stadig, naar jeg omtaler dig i mine Bønner, ⁵ fordi jeg hører om din Kjærlighed og Tro, som du har til Herren Jesus og til alle de hellige, ⁶ for at dit Fællesskab om Troen maa blive virksomt for Kristus i Erkjendelse af alt, hvad godt der er i os. ⁷ Thi jeg har haft megen Glæde og Trøst af din Kjærlighed, fordi de helliges Hjærter ere blevne kvægede ved dig, Broder.

⁸ Derfor, endskjønt jeg med stor Frimodighed i Kristus kunde paalægge dig, hvad tilbørligt er, ⁹ saa beder jeg dig dog hellere for Kjærlighedens Skyld, saadan som jeg er, den gamle Pavlus, og nu tilmed Kristi Jesu bundne; ¹⁰ jeg beder dig for mit eget Barn, som jeg har avlet i mine Baand, Onesimos, ¹¹ som tilforn var dig unyttig, men nu er ret til Nytte for dig og for mig, ham som jeg sender tilbage til dig, ¹² ham, det vil sige mit eget Hjærte.

¹³ Ham vilde jeg gjerne have beholdt hos mig, for at han i dit Sted kunde tjene mig i Evangeliets Baand; ¹⁴ men uden dit Samtykke har jeg intet villet gjøre, for at din Godhed ikke skulde være som af Tvang, men af fri Vilje. ¹⁵ Thi det var maaske derfor, at han for en Tid blev skilt fra dig, for at du kunde faa ham evigt i Eje, ¹⁶ ikke længer som Træl, men som mere end en Træl, som en elsket Broder, især for mig, hvor meget mere da for dig baade i Kjødet og i Herren.

¹⁷ Saa sandt du da holder mig for en Medbroder, saa tag imod ham som imod mig. ¹⁸ Men har han gjort dig nogen Uret, eller skylder han dig noget, da sæt det paa min Regning. ¹⁹ Jeg Pavlus skriver med min egen Haand: jeg skal betale det, — for ikke at sige dig, at du desuden skylder mig endog dig selv. ²⁰ Ja, Broder, lad mig faa Gavn af dig i Herren; kvæg mit Hjærte i Kristus!

²¹ I Tillid til din Lydighed har jeg skrevet dig til; jeg ved, at du vil gjøre endog mere, end jeg siger. ²² Og tilige bered ogsaa et Herberg for mig; thi jeg haaber, at jeg ved eders Bønner skal skjænkes eders.

²³ Epafra, min Medfangne i Kristus Jesus, ²⁴ Markus, Aristarkos, Demas og Lukas, mine Medarbejdere, hilse dig. ²⁵ Herrens Jesu Kristi Naade være med eders Aand!

Brevet Til Hebræerne

Sønnen, ved hvem Gud har talet til os, er langt højere end Englene.

1 Efter at Gud fordum mange Gange og paa mange Maader havde talet til Fædrene i Profeterne, taledede han i Sidstningen af disse Dage til os i sin Søn, ² hvem han satte til Arving af alle Ting, ved hvem han ogsaa skabte Verden, ³ ham som, efterdi han er hans Herligheds Glans og hans Væsens udtrykte Billede og bærer alle Ting med sit Kraftens Ord, har taget Sæde ved Majestædens højre Haand i det høje, efter at have tilvejebragt Renselse fra Synderne, ⁴ og er bleven saa meget ypperligere end Englene, som det Navn, han har arvet, er herligere end deres.

⁵ Thi til hvem af Englene sagde han nogensinde: »Min Søn er du, jeg har i Dag født dig«; og atter: »Jeg vil være hans Fader, og han skal være min Søn«! ⁶ Naar han derimod atter indfører den førstefødte i Jorderige, hedder det: »Og alle Guds Engle skulle tilbede ham«. ⁷ Og om Englene hedder det: »Han gjør sine Engle til Vinde og sine Tjenere til Ilds-Lue«; ⁸ men om Sønnen: »Din Trone, o Gud, staar i Evighedens Evighed, og Retvishedens Spir er dit Kongedømmes Spir. ⁹ Du har elsket Retfærdighed og hadet Lovløshed; derfor har Gud, din Gud, salvet dig med Glædens Olie fremfor dine Fæller«. ¹⁰ Og: »Du, Herre, har i Begyndelsen grundfæstet Jorden, og Himlene ere dine Hænders Gjerninger. ¹¹ De skulle forgaa, men du bliver ved; og alle skulle de ældes som et Klædebon, ¹² ja ret som et Klæde skal du sammenrulle dem, og de skulle forvandles; men du er den samme, og dine Aar skulle ikke aflades«. ¹³ Og til hvem af Englene har han nogensinde sagt: »Sæt dig ved min højre Side, indtil jeg faar lagt dine Fjender som Fodskammel for dine Fødder«? ¹⁴ Ære de ikke alle tjenestegjørende Aander, som udsendes til Tjeneste for deres Skyld, som skulle arve Frelse?

Advarsel mod at slippe Jesus Kristus, som gennem sin Fornedrelse og Lidelse er bleven vor Frelser og Ypperstepræst.

2 Derfor bør vi saa meget mere give Agt paa det, vi have hørt, for at vi ikke skulle gaa glip deraf. ² Thi naar det Ord, som blev talet ved Engle, stod urygget, og enhver Overtrædelse og Ulydighed fik tilbørlig Gjengjældelse, ³ hvorledes skulle saa vi undslippe, om

vi forsmaa saa stor en Frelse, som, efter først at være bleven forkyndt ved Herren, blev bragt stadfæstet til os af dem, der havde hørt ham, ⁴ idet Gud vidnede med baade ved Tegn og Undere og mangehaande Kraft-Gjerninger og ved den Hellig-Aands Gaver, uddelte efter hans Vilje.

⁵ Thi det var ikke Engle, han underlagde det tilkomende Jorderige, som vi tale om. ⁶ Men en har et Steds vidnet og sagt: »Hvad er et Menneske, at du kommer ham i Hu, eller en Menneske-Søn, at du ser til ham? ⁷ Du gjorde ham lidet ringere end Engle, med Herlighed og Ære kronede du ham; ⁸ alle Ting lagde du under hans Fødder«. Idet han nemlig underlagde ham alle Ting, undtog han intet, som ikke er ham underlagt. Nu se vi imidlertid endnu ikke alle Ting ham underlagte; ⁹ men ham, der var gjort lidet ringere end Engle, Jesus, ham se vi, fordi han havde lidt Døden, kronet med Herlighed og Ære, for at han af Guds Naade skulde have smagt Døden for enhver.

¹⁰ Thi det sømmede sig ham, for hvis Skyld alle Ting ere, og ved hvem alle Ting ere, naar han førte mange Sønner til Herlighed, at fuldkomme deres Frelses op-havsmand gennem Lidelser. ¹¹ Thi baade den som helliggjør, og de som helliggjøres, ere alle udaf een, desaarsag skammer han sig ikke ved at kalde dem Brødre, idet han siger: ¹² »Jeg vil forkynde dit Navn for mine Brødre, midt i Menigheden vil jeg lovsynge dig«. ¹³ Og atter: »Jeg vil sætte min Lid til ham«. Og atter: »Se, her er jeg og de Børn, som Gud har givet mig«.

¹⁴ Efterdi da Børnene ere fælles om Blod og Kjød, blev ogsaa han i lige Maade delagtig i samme, for at han ved Døden kunde gjøre ham magtesløs, som har Dødens Vælde, det er Djævelen, ¹⁵ og befri alle dem, som ved Døds-Frygt hele deres Livstid holdtes i Trældom. ¹⁶ Thi det er jo ikke Engle, han tager sig af, men Abrahams Sæd tager han sig af. ¹⁷ Derfor maatte han i alle Maader vorde sine Brødre lig, for at vorde en barmhjærtig Og trofast Ypperstepræst i Guds Tjeneste til at udsone Folkets Synder. ¹⁸ Thi derved, at han har lidt ved selv at blive fristet, kan han komme dem til Hjælp, som fristes.

Jesus er Sønnen og langt højere end Moses; derfor vogter eder for Vantro mod ham!

3 Derfor, I hellige Brødre, delagtige i himmelsk Kaldelse, giver Agt paa vor Bekjendelses Udsending og Ypperstepræst Jesus, ² tro som han var mod den,

der gjorde ham dertil, ligesom ogsaa Moses var det i hele hans Hus. ³ Thi han er agtet værdig til større Herlighed end Moses, saa vist som den, der har bragt Huset i Stand, har større Ære end Huset. ⁴ Thi ethvert Hus bringes i Stand af nogen; men den, som har bragt Alting i Stand, er Gud. ⁵ Og Moses var tro i hele hans Hus som en Tjener, til Vidnesbyrd om det, der skulde tales, ⁶ men Kristus er det som Søn over hans Hus; og hans Hus ere vi, dersom vi fastholde Haabets Frimodighed og Ros urygget indtil Enden.

⁷ Derfor, alt som den Hellig-Aand siger: »I Dag, naar I høre hans Røst, ⁸ saa forhæder ikke eders Hjerter som i Forbitrelsen, ligesom paa Fristelsens Dag i Ørken, ⁹ hvor eders Fædre fristede mig ved at sætte mig paa Prøve, og de saa dog mine Gjerninger i fyrretyve Aar. ¹⁰ Derfor harmedes jeg paa denne Slægt og sagde: altid fare de vild med Hjærtet, ja de kjendte ikke mine Veje; ¹¹ saa jeg svor i min Vrede: de skulle ikke gaa ind til min Hvile! ¹² Ser til, Brødre, at der ikke i nogen af eder skal være et ondt Vantroens Hjærte, saa han falder fra den levende Gud; ¹³ men formaner hverandre hver Dag, saa længe som dette »i Dag« lyder, for at ikke nogen af eder skal forhædes ved Syndens Bedrag.

¹⁴ Thi vi ere blevne delagtige i Kristus, saafremt vi fastholde Begyndelsen til vor Tillidsfuldhed urygget indtil Enden, ¹⁵ imedens der siges: »i Dag, naar I høre hans Røst, saa forhæder ikke eders Hjerter som i Forbitrelsen«. ¹⁶ Thi hvem vare de, som »forbitrede«, endskjønt de hørte? Var det ikke alle dem, der vare gaaede ud af Ægypten ved Moses? ¹⁷ Og paa hvem »harmedes« han i fyrretyve Aar? Mon ikke paa dem, der havde syndet, hvis døde Kroppe faldt i Ørken? ¹⁸ Og til hvem »svor han, at de ikke skulde gaa ind til hans Hvile«, uden til dem, der havde været ulydige? ¹⁹ Og vi se, at de ikke kunde gaa derind for Vantros Skyld.

Vogter eder for at gaa glip af den forjættede Guds Hvile; holder fast ved Bekjendelsen.

4 Saa lader os da, naar der endnu staar en Forjættelse tilbage om at indgaa til hans Hvile, vogte os for, at nogen af eder skulde synes at være kommen bag efter. ² Thi vi have ogsaa faaet det gode Budskab lige saa vel som hine; men Or, det som de hørte, gavnede ikke dem, fordi det ikke var sammensmeltet med Troen hos dem, der hørte det.

³ Vi gaa nemlig ind til Hvilen, vi som ere komne til Troen, alt som han har sagt: »Saa jeg svor i min Vrede: de skulle ikke gaa ind til min Hvile«, omendskjønt Gjerningerne vare fuldbrogede fra Verdens Grundlæggelse af. ⁴ Thi han har et Steds sagt saaledes om den syvende Dag: »Og Gud hvilede paa den syvende Dag fra alle sine Gjerninger«; ⁵ og atter paa dette Sted: »De skulle ikke gaa ind til min Hvile«. ⁶ Efterdi der altsaa staar tilbage, at nogle skulle gaa ind til den, og de, som først

fik det gode Budskab, ikke gik ind for deres Ulydigheds Skyld, ⁷ saa fastsætter han atter en Dag »i Dag«, idet han ved David siger saa lang en Tid derefter, alt som ovenfor er sagt: »I Dag, naar I høre hans Røst, saa forhæder ikke eders Hjerter«. ⁸ Thi hvis Josva havde skaffet dem Hvile, vilde han ikke tale om en anden Dag siden efter. ⁹ Altsaa staar der en Sabbatshvile tilbage for Guds Folk. ¹⁰ Thi hvo som er gaaet ind til hans Hvile, ogsaa han har faaet Hvile fra sine Gjerninger, ligesom Gud fra sine.

¹¹ Saa lader os da gjøre vor Flid for at gaa ind til den Hvile, for at ikke nogen skal falde efter det samme Ulydighedens Forbillede. ¹² Thi Guds Ord er levende og virkekræftigt og hvassere end noget tveegget Sværd og trænger igjennem lige til at gjøre Skjel i Sjæl og Aand, baade i Ledemod og Marv, og dømmer over Hjærtets Tanker og Raad. ¹³ Og ingen Skabning er usynlig for hans Aasyn, men alle Ting ere nøgne og udspilede før hans Øjne, hvem vi staa til Regnskab.

¹⁴ Da vi altsaa have en stor Ypperstepræst, som er gaaet igjennem Himlene, Jesus Guds Søn, saa lader os holde fast ved Bekjendelsen. ¹⁵ Thi vi have ikke en Ypperstepræst, som ingen Medlidenhed kan have med vore Skrøbeligheder, men en, som er fristet i alle Maader i Lighed med os, uden Synd. ¹⁶ Saa lader os da med Frimodighed træde frem til Naadens Trone, for at vi maa faa Barmhjærtighed og finde Naade til Hjælp i rette Tid.

Kristus er en medlidende Ypperstepræst, udnævnt af Gud.

5 Thi enhver Ypperstepræst, som tages udaf Mennesker, indsættes for Mennesker til Tjeneste for Gud, for at han skal frembære Gaver og Slagtofre for Synder, ² og han kan have Medfølelse med de vankundige og vildfarende, efterdi han ogsaa selv er Skrøbelighed underlagt ³ og af den Grund er skyldig at frembære Syndoffer lige saa vel for sig selv som for Folket. ⁴ Og ingen tager sig selv den Ære, men han kaldes af Gud, ligesaa vel som Aron.

⁵ Saaledes har heller ikke Kristus tillagt sig selv den Herlighed at vorde Ypperstepræst, men den, som talde til ham: »Min Søn er du, jeg har i Dag født dig«, ⁶ ligesom han ogsaa siger et andet Sted: »Du er Præst i Evighed efter Melkisedeks Vis«. ⁷ Han frembar i sit Kjøds Dage med stærkt Raab og Taarer Bønner og ydmyge Begjæringer til ham, som kunde frelse ham udaf Døden, og blev bønørt for sin Angest, ⁸ og saaledes lærte han, uagtet han var Søn, Lydighed af det, han led, ⁹ og blev, da han var bleven fuldkommet, Ophav til evig Frelse for alle dem, som lyde ham, ¹⁰ idet han blev nævnet af Gud som Ypperstepræst efter Melkisedeks Vis.

¹¹ Herom have vi meget at sige, og det er vanskeligt at forklare, efterdi I ere blevne sløve paa Hørelsen.

¹² Thi endskjønt I efter Tiden burde være Lærere, have I atter behov, at man Skal lære eder den første Børnelærdom om Guds Ord, og det er kommet dertil, med eder, at I trænge til Mælk, ikke til fast Føde. ¹³ Thi enhver, som faar Mælk, er uerfaren i Retfærdigheds-Ordet, thi han er spæd; ¹⁴ men den faste Føde er for voksne, for dem, der paa Grund af deres Øvelse have Sanserne skærpede til at Skjelne mellem godt og ondt.

Formaning til Fremgang, Advarsel mod Frafald. Efterligner de troende Fædre!

6 Derfor lader os lade Kristi Begyndelses-Ord ligge og føres til det voksne Stade, saa vi ikke atter lægge Grundvold med Omvendelse fra døde Gjerninger og Tro paa Gud, ² Lære om Døbelser og Haandspaalæggelse, dødes Opstandelse og evig Dom. ³ Ja dette ville vi gjøre, saafremt Gud tilsteder det.

⁴ Thi dem, som een Gang ere blevne oplyste og have smagt den himmelske Gave og ere blevne delagtige i den Hellig-Aand ⁵ og have smagt Guds det gode Ord og den tilkommende Tidsolds Kræfter, og som ere faldne fra, dem er det umuligt atter at forny til Omvendelse, ⁶ idet de selv igjen korsfæste sig Guds Søn og stille ham til Spot. ⁷ Thi den Jord, som har drukket Regnen, der ofte falder paa den, og som frembringer Vækster tjenlige for dem, for hvem den ogsaa dyrkes, faar Del i Velsignelse fra Gud; ⁸ naar den derimod bærer Torne og Tidsler, duer den ikke og er Forbandelse nær, og Enden med den bliver at brændes.

⁹ Men om eder, I elskede, ere vi forvissede om det, som bedre er, og som har Frelse i Følge, selvom vi tale saaledes. ¹⁰ Thi Gud er ikke uretfærdig, saa han skulde glemme eders Gjerning og den Kjærlighed, som I have udvist imod hans Navn, idet I have tjent de hellige og tjene dem. ¹¹ Men vi attraa, at enhver af eder maa udvise den samme Iver for den fulde Vished i Haabet indtil Enden, ¹² for at I ikke skulle vorde sløve, men stræbe at ligne dem, der ved Tro og Langmodighed arve Forjættelserne.

¹³ Thi da Gud havde givet Abraham Forjættelsen, svor han ved sig selv, efterdi han ingen større kunde sværge ved, og sagde: ¹⁴ »Sandelig, jeg vil storlig velsigne dig og meget mangfoldiggjøre dig«. ¹⁵ Og saaledes opnaaede han Forjættelsen, da han langmodig havde ventet. ¹⁶ Thi Mennesker sværge ved en større, og Eden er dem en Ende paa al Indsigelse, til Stadfæstelse. ¹⁷ Derfor, da Gud end ydermere vilde vise Forjættelsens Arvinger hvor uryggeligt hans Raad var, traadte han imellem med en Ed, ¹⁸ for at vi ved to uryggelige Ting, i hvilke Gud umuligt kan have løjet, skulle have en kraftig Formaning, vi som have taget Tilflugt til at gribe det Haab, som ligger for os, ¹⁹ hvilket vi have som et Sjælens Anker, der er trygt og fast og gaar ind indenfor Forhænge, ²⁰ hvor Jesus som

Forløber er gaaet ind for os, idet han er bleven Ypperstepræst i Evighed efter Melkisedeks Vis.

Kristus er Ypperstepræst efter Melkisedeks Vis, højt over det levitiske Præstedømme; derfor er nu dette saavel som Loven afskaffet.

7 Thi denne Melkisedek, Kong i Salem, den højeste Guds Præst, han som gik Abraham i Møde, da han vendte tilbage fra Kongernes Nederlag, og som velsignede han, ² han hvem Abraham ogsaa tildelte Tiende af alt, og som først, naar hans Navn udlægges, er Retfærdighedens Konge, dernæst ogsaa Salems Konge, det vil sige Freds Kongen, uden Fader, ³ uden Moder, uden Slægtsregister, baade uden Dages Begyndelse og uden Livs Ende, men gjort lig med Guds Søn —: han vedbliver at være Præst for bestandig.

⁴ Skuer dog, hvor stor *han* var, hvem endog Abraham, Stammefaderen, gav Tiende af Byttet. ⁵ Og de af Levis Sønner, som faa Præstetjeneste, have vel et Bud om efter Loven at tage Tiende af Folket, det vil sige af hans Brødre, endskjønt disse ere udgangne af Abrahams Lænd; ⁶ men han, som ikke hører til deres Stamtræ, har taget Tiende af Abraham og har velsignet ham, som havde Forjættelserne. ⁷ Men det er uden al Modsigelse det ringere, som velsignes af det ypperligere. ⁸ Og her er det dødelige Mennesker, som tage Tiende, men dør er det en, om hvem der vidnes, at han lever. ⁹ Og gennem Abraham har saa at sige endog Levi, som tager Tiende, givet Tiende; ¹⁰ thi han var endnu i sin Faders Lænd, den gang Melkisedek gik ham i Møde.

¹¹ Hvis der nu var Fuldkommelse at faa ved det levitiske Præstedømme, — paa det hviler nemlig Loven, som Folket har faaet, — hvad trængtes der da mere til, at en anden Præst skulde opstaa efter Melkisedeks Vis, og ikke nævnes efter Arons Vis? ¹² Naar Præstedømmet omskiftes, sker der jo nødvendigvis ogsaa Omskiftelse af Lov. ¹³ Thi han, som dette siges om, har været Led af en anden Stamme, af hvilken ingen har varetaget Alteret. ¹⁴ Det er nemlig klart, at vor Herre er oprunden af Juda, og for den Stammes Vedkommende har Moses ikke talt noget om Præster. ¹⁵ Og det er end ydermere soleklart, naar der i Lighed med Melkisedek opstaaer en anden Præst, ¹⁶ som ikke er bleven det ifølge et Kjødligt Buds Lov, men ifølge et uopløseligt Livs Kraft. ¹⁷ Thi han faar det Vidnesbyrde: »Du er Præst i Evighed efter Melkisedeks Vis«.

¹⁸ Vel bliver nemlig et forudgaaende Bud sat ud af Kraft, fordi det er magtesløst og unyttigt, — ¹⁹ thi Loven har ikke ført noget til Fuldkommelse, — men der indføres et bedre Haab, ved hvilket vi komme nær til Gud. ²⁰ Og saa vist som det ikke skete uden Ed, — ²¹ thi hine ere blevne Præster uden Ed, men denne med en Ed ved ham, der siger til ham: »Herren svor, og ej skal han angre det: du er Præst i Evighed«, —

²² saa vist er det ogsaa en bedre Pagt, Jesus er blevet Borgen for. ²³ Og hine ere blevne mange Præster, fordi de ved Døden hindredes i at vedblive; ²⁴ men det Præstedømme, som han har, er uforgængeligt, fordi han bliver i Evighed. ²⁵ Derfor mægter han ogsaa helt og holdent at frelse dem, der ved ham træde frem til Gud, saasom han alle Tider lever til at gaa i Forbøn for dem.

²⁶ Thi for os sømmede sig ogsaa en saadan Ypperstepræst, som er hellig, ménløs, ubesmittet, afskilt fra Syndere og ophøjet over Himlene, ²⁷ en som ikke Dag efter Dag er nødt til, ligesom Ypperstepræsterne, først at frembære Ofre for sine egne Synder, derefter for Folkets; dette gjorde han nemlig een Gang for alle, idet han ofrede sig selv. ²⁸ Thi Loven indsætter til Ypperstepræster Mennesker, som have Skrøbelighed; men den Eds Ord, der kom efter Loven, indsætter en Søn, som er fuldkommet i Evighed.

Kristus gjør sin Ypperstepræstegjerning i selve Himlen, og er Mægler for en ny Pagt, hvorved den gamle er afskaffet.

8 Men en Hovedsag i det, her tales om, er dette: vi have saadan en Ypperstepræst, som har taget Sæde paa højre Side af Majestætens Trone i Himlene, ² hvor han gjør Præstegjerning i Helligdommen og i det sande Telt, det som Herren og intet Menneske har rejst.

³ Thi enhver Ypperstepræst indsættes til at frembære Gaver og Slagtoffre; derfor er det nødvendigt, at ogsaa denne maa have noget at frembære. ⁴ Hvis han nu var paa Jorden, var han ikke engang Præst, efterdi der her er dem, som efter Loven frembære Gaverne; ⁵ og disse gjøre jo Tjeneste ved et Af billede og en Skygge af det himmelske, alt som Guds Svar lød til Moses, da han skulde til at bringe Teltet i Stand: »Se til, siger han nemlig, at du gjør Alting efter det Forbillede, som blev vist dig paa Bjærget«. ⁶ Men nu har han faaet et fortrinligere Præste-Hverv, saa vist som det ogsaa er en bedre Pagt, han er Mægler for, thi den er grundet paa bedre Forjættelser.

⁷ Hvis nemlig hin første Pagt var ankefri, vilde der ikke blive søgt Sted for en anden. ⁸ Thi han anker derpaa og siger til dem: »Se, de Dage komme, siger Herren, da jeg vil slutte en ny Pagt med Israels Hus og med Judas Hus; ⁹ ikke ligesom den Pagt, jeg gjorde med deres Fædre paa den Dag, da jeg tog dem ved Haanden for at føre dem ud af Ægyptens Land; thi de bleve ikke i min Pagt, og jeg slog Haanden af dem, siger Herren. ¹⁰ Thi dette er den Pagt, som jeg vil oprette med Israels Hus efter de Dage, siger Herren: jeg vil give mine Love i deres Sind, og paa deres Hjærte vil jeg skrive dem, og jeg vil være deres Gud, og de skulle være mit Folk. ¹¹ Og de skulle ikke lære hver sin Medborger og hver sin Broder og sige: kjend Herren! Thi alle skulle de kjende mig, baade de smaa og de store iblandt

dem. ¹² Thi jeg vil være naadig mod deres Uretfærdighed, og deres Synder vil jeg ikke mere komme i Hu«. ¹³ Idet han siger »en ny«, har han erklæret den første for gammel; men det, som bliver gammelt og ældes, er nær ved at forsvinde.

Kristi Offer er det fuldkomne, thi han har ofret sig selv og derved tilvejebragt en ny og evig Pagt.

9 Nu havde vel ogsaa den første Pagt Anordninger for Gudstjenesten og sin jordiske Helligdom. ² Der blev nemlig indrettet et Telt, det forreste, hvori der var Lysestagen og Bordet og Skuebrødene, det som kaldes det Hellige. ³ Og bag ved det andet Forhæng var det Telt, som kaldes det Allershelligste, ⁴ hvortil der hørte et gyldent Røgelsealter og Pagtens Ark, overalt overdragen med Guld, hvori en Guld-Krukke med Manna og Arons Stav, som havde blomstret, og Pagtens Tavler; ⁵ og ovenpaa den Herligheds-Keruberne, der overskyggede Soningsdækket, om hvilke Ting der ikke nu kan tales enkeltvis;

⁶ Men medens disse Ting ere saaledes indrettede, gaa Præsterne stadig ind i det forreste Telt og udføre deres Gudstjenester; ⁷ ind i det andet derimod gaar alene Ypperstepræsten een Gang om Aaret, ikke uden Blod, som han frembærer for sig selv og for Folkets Forseelser. ⁸ Og hermed giver den Hellig-Aand dette tilkjende, at Vejen til Helligdommen endnu ikke er aabenbar, saa længe det forreste Telt endnu staar paa sit Sted; ⁹ thi dette er et Sindbillede paa den nærværende Tid, og hertil svarer, at der frembæres Gaver og Ofre, ¹⁰ som ikke mægte efter Samvittighedens Krav at fuldkomme den, der dyrker Gud dermed, men som, tilligemed Mad og Drikke og forskellige Tvættelser, kun ere Anordninger for Kjødet, paalagte indtil Rettelses-Tiden.

¹¹ Men da Kristus var kommen som Ypperstepræst for de tilkommende Goder, gik han igjennem det større og fuldkomnere Telt, som ikke er gjort med Hænder, det vil sige, som ikke tilhører denne Skabning, ¹² heller ikke ved Blod af Bukke og Øksne, men ved sit eget Blod een Gang ind i Helligdommen efter at have vundet en evig Forløsning. ¹³ Thi naar Blodet af Bukke og Tyre og Aske af en Kvie, som stænkes paa dem, der ere blevne urene, helliger til Kjødets Renhed, ¹⁴ hvor meget mere skal da Kristi Blod, han som ved en evig Aand frembar sig selv lydeløs til Gud, rense vor Samvittighed fra døde Gjæringer til at dyrke den levende Gud?

¹⁵ Og derfor er han Mægler for en ny Pagt, for at de kaldede, naar Død har fundet Sted til Gjenløsning fra Overtrædelserne under den første Pagt, skulle modtage Forjættelsen, den evige Arv. ¹⁶ Thi hvor der er en Arvepagt, maa Arveladerens Død nødvendigvis være vitelrig. ¹⁷ En Arvepagt er nemlig uryggelig efter døde,

saasom den aldrig træder i Kraft, medens Arveladeren lever.

¹⁸ Derfor er heller ikke den første Pagt bleven indviet uden Blod. ¹⁹ Thi da ethvert Bud var efter Loven forkyndt af Moses for hele Folket, tog han Blodet af Okserne og Bukkene tilligemed Vand og Skarlagens-Uld og Isop og stænkede baade paa selve Bogen og paa hele Folket og sagde: ²⁰ »Dette er den Pagts Blod, som Gud har anordnet for eder«. ²¹ Ogsaa Teltet og alle Gudstjenestens Redskaber stænkede han ligeledes med Blodet. ²² Og det er nærværende, at Alting efter Loven renses ved Blod, og at der ikke sker Forladelse uden Blodsudgydelse.

²³ Det var altsaa nødvendigt, at Afbillederne af, hvad der er i Himlene, skulde renses herved, men selve det himmelske ved bedre Ofre end disse. ²⁴ Thi det var ikke i en med Hænder gjort Helligdom, et Modbillede til den sande, at Kristus gik ind, men ind i selve Himlen, for nu at fremtræde for Guds Aasyn for os. ²⁵ Ikke heller var det for at frembære sig selv mange Gange, ligesom Ypperstepræsten hvert Aar gaar ind i Helligdommen med fremmed Blod; ²⁶ ellers maatte han jo have lidt mange Gange fra Verdens Grundlæggelse af. Men nu er han en Gang for alle ved Tidernes Fuldendelse aabenbaret for at bortskaffe Synden ved sit Offer.

²⁷ Og saa vist som der før Menneskene er bestemt en Gang at dø, og derefter Dom, ²⁸ saa vist skal ogsaa Kristus, efter at han en Gang er bleven frembaaret for at bortbære manges Synder, anden Gang komme til Syne uden Synd til Frelse for dem, der vente paa ham.

Medens Lovens Ofre vare ufuldkomne, er Kristi Offer det fuldkomne; thi han har i Lydighed hengivet sig selv een Gang for alle.

10 Thi da Loven kun har en Skygge af de tilkommende Goder, ikke Tingenes Skikkelse selv, kan den aldrig ved de samme aarlige Ofre. som man til Stadighed frembærer, fuldkomme dem, som træde frem dermed. ² Vilde man ellers ikke have ophørt med at frembære dem, efterdi de ofrende ikke længer havde Synder paa Samvittigheden, naar de een Gang vare rensede? ³ Men ved Ofrene blive Synder Aar for Aar ihukommede; ⁴ thi det er umuligt, at Blod af Tyre og Bukke kan borttage Synder.

⁵ Derfor siger han, idet han træder ind i Verden: »Slagtoffer og Gave vilde du ikke have, men et Legeme har du beredt mig; ⁶ Brændofre og Syndofre havde du ikke Behag i. ⁷ Da sagde jeg: se jeg er kommen, — i Bogens Rulle er der skrevet Om mig, — for at gjøre, Gud, din Vilje«. ⁸ Medens han først siger: »Slagtoffer og Gaver og Brændofre og Syndofre vilde du ikke have, havde ej heller Behag i dem« (og disse frembæres dog efter Loven), ⁹ har han dernæst sagt: »Se, jeg er kommen for at gjøre din Vilje«. Han ophæver det første for

at sætte det andet fast. ¹⁰ I denne Vilje ere vi helliggjorte ved Ofringen af Jesu Kristi Legeme een Gang for alle.

¹¹ Og enhver Præst staar og gjør Tjeneste Dag efter Dag og frembærer mange Gange de samme Ofre, som dog aldrig kunne borttage Synder. ¹² Han derimod har frembaaret et eneste Offer for Synder, og saa for bestandig taget Sæde ved Guds højre Haand, ¹³ hvor han herefter oppebier, at hans Fjender skulde lægges som Fodskammel for hans Fødder. ¹⁴ Thi ved en eneste Offergave har han for bestandig fuldkommet dem, som helliggjøres. ¹⁵ Og det vidner ogsaa den, Hellig-Aand for os. Thi efter at have sagt: ¹⁶ »Dette er den Pagt, som jeg vil slutte med dem efter de Dage«, siger Herren: »jeg vil give mine Love i deres Hjærter, og i deres Sind vil jeg indskrive dem, ¹⁷ og deres Synder og deres Overtrædelser vil jeg ikke mere komme i Hu«. ¹⁸ Men hvor der er Forladelse for disse, er der ikke længer Offer for Synd.

Formaning til at bruge den Adgang til Gud, som Jesus har aabnet os; Advarsel mod Frafald.

¹⁹ Da vi altsaa, Brødre, i Jesu Blod have Frimodighed til at gaa ind i Helligdommen, ²⁰ hvis Indgang han har indviet for os som en ny og levende Vej gennem Forhænget, det vil sige: sit Kjød, ²¹ og da vi have en stor Præst over Guds Hus, ²² saa lader os træde frem med et sandt Hjærte i fuld Troens Vished, med Hjærterne stænkede rene for en ond Samvittighed og Legemet tvættet med rent Vand; ²³ lader os fastholde Haabets Bekjendelse urokkelig, thi trofast er han, som har givet Forjættelsen; ²⁴ og lader os give Agt paa hverandre for at oplødes til Kjærlighed og gode Gjæringer, ²⁵ saa vi ikke lade vor egen Forsamling fare, som nogle have for Skik, men formane hverandre, og det saa meget mere, som I se, at Dagen nærmer sig.

²⁶ Thi naar vi med Vilje synde efter at have modtaget Sandhedens Erkjendelse, er der ikke mere noget Offer for Synder tilbage, ²⁷ men en frygtelig Forventning om Dom og en Nidkjærhed som en Ild, der skal fortære dem, der staa imod. ²⁸ Naar en har brudt med Mose Lov, maa han uden Barmhjærtighed dø paa to eller tre Vidners Udsagn; ²⁹ hvor meget værre Straf, mene I, skal da den kjendes fortjent til, som har traadt Guds Søn under Fødder og har agtet Pagtens Blod, hvormed han blev helliggjort, som urent og har haanet Naadens Aand? ³⁰ Thi vi kjende ham, som har sagt: »Mig hører Hævnen til, jeg vil betale«, og atter: »Herren skal dømme sit Folk«. ³¹ Det er frygteligt at falde i den levende Guds Hænder.

³² Men kommer de forrige Dage i Hu, i hvilke I, da I vare blevne oplyste, udholdt megen Kamp under Lidelser, ³³ idet I dels bleve et Skuespil ved Forsmædelser og Trængsler, dels bleve fælles med dem, der fristede saadanne Kaar. ³⁴ Thi baade viste I Medlidenhed

med de bundne, og I toge med Glæde imod, at man røvede, hvad I ejede, idet I vidste, at I selv have en bedre og blivende Ejendom.

³⁵ Saa kaster da ikke eders Frimodighed bort; den har jo stor Belønning. ³⁶ Thi I have Udholdenhed behov, for at I, naar I have gjort Guds Vilje, kunne opnaa Forjættelsen. ³⁷ »Thi der er endnu en saare liden Stund, da kommer han, som kommer, og han skal ikke tøve. ³⁸ Men den retfærdige, udaf Tro skal han leve; og dersom han unddrager sig, har min Sjæl ikke Velbehag i ham«. ³⁹ Men vi ere ikke af dem, der unddrage sig, til Fortabelse, men af dem, som tro, til at vinde deres Sjæle.

Den gamle Pagts Stormænd vandt Guds Velbehag ved Tro.

11 Men Tro er Tillidsfuldhed i, hvad der haabes, Overbevisning om Ting, som ikke ses. ² Thi for denne fik de gamle godt Vidnesbyrd. ³ Ved Tro forstaa vi, at Verden er bragt i Stand ved et Guds Ord, saa at det, som ses, ikke er blevet til af, hvad der var til Syne.

⁴ Ved Tro frembar Abel et rigere Offer til Gud end Kain; ved den fik han det Vidnesbyrd, at han var retfærdig, idet Gud gav Vidnesbyrd over hans Gaver, og ved den taler han endnu efter sin Død. ⁵ Ved Tro blev Enok overflyttet, for at han ikke skulde se Døden, og han blev ikke funden, fordi Gud havde overflyttet ham. Thi før end han blev overflyttet, havde han det Vidnesbyrd, at han havde takkedes Gud; ⁶ men uden Tro er det umuligt at takkes ham. Thi den, som træder frem til Gud, maa tro, at han er til og vil belønne dem, der søge ham. ⁷ Ved Tro var det, at Noa, da han havde faaet Svar af Gud om det, som endnu ikke saas, i hellig Frygt gjorde en Ark færdig til Frelse for sit Hus; og ved den domfældte han Verden og blev Arving af Retfærdigheden i Tro.

⁸ Ved Tro adlød Abraham, da han blev kaldet, saa han drog ud til et Sted, som han skulde faa til Arvelod, og han drog ud uden at vide, hvor han kom hen. ⁹ Ved Tro blev han Udlænding i Forjættelsens Land som i et fremmed Land, idet han tog Bo i Telte tilligemed Isak og Jakob, Medarvingerne til den samme Forjættelse; ¹⁰ thi han ventede paa den Stad med de faste Grundvolde, hvis Bygmester og Stifter Gud er. ¹¹ Ved Tro fik endog Sara selv Kraft til at grundlægge en Æt, og det ud over hendes Alders Tid, efterdi hun holdt ham for trofast, der havde givet. Forjættelsen. ¹² Derfor stammede de ogsaa fra een, og det en udlevet, ret som Himlens Stjerner i Mængde og som Sandet ved Havets Bred, det utallige.

¹³ I Tro døde alle disse, uden at de opnaaede Forjættelserne, men de saa og hilsede dem langt borte og bekjendte, at de vare fremmede og Udlændinge paa Jorden. ¹⁴ De, der sige saadant, lægge jo for Dagen, at de attraa et Fædreland. ¹⁵ Og havde de haft det i Tan-

ker, som de vare dragne ud af, saa havde de haft Tid nok til at vende tilbage; ¹⁶ men nu er det et bedre, de hige efter, det vil sige et himmelsk. Derfor skammer Gud sig ikke ved dem, ved at kaldes deres Gud; thi han har beredt en Stad for dem. ¹⁷ Ved Tro har Abraham frembaaret Isak, da han blev prøvet; ja, sin enbaarne frembar han, som havde taget imod Forjættelserne, ¹⁸ han til hvem der var blevet sagt: »Udi Isak skal Sæden bære dit Navn«. ¹⁹ Thi han regnede paa, at Gud er mægtig til at oprejse ogsaa fra de døde, hvorfra han ogsaa lignelsesvis fik ham tilbage. ²⁰ Ved Tro gav Isak Jakob og Esav Velsignelse ogsaa angaaende tilkommende Ting. ²¹ Ved tro velsignede Jakob døende hver af Josefs Sønner, og tilbad bøjet over Knappen paa sin Stav. ²² Ved Tro talte Josef paa sit yderste om Israels Børns Udgang og gav Befaling om sine Ben.

²³ Ved Tro blev Moses efter sin Fødsel skjult i tre Maaneder af sine Forældre, fordi de saa, at Barnet var dejligt, og de frygtede ikke for Kongens Forordning.

²⁴ Ved Tro forsmaaede Moses, da han var bleven stor, at kaldes Søn af Faraos Datter; ²⁵ thi han foretrak at lide ondt med Guds Folk fremfor at have en kortvarig Synde-Nydelse, ²⁶ idet han agtede Kristi Forsmædelse for en større Rigdom end Ægyptens Skatte; thi han saa hen til Belønningen. ²⁷ Ved Tro forlod han Ægypten uden at frygte for Kongens Harmen; thi han holdt fast, som om han saa den usynlige. ²⁸ Ved Tro har han indrettet Paasken og Paastrygelsen af Blodet, for at den, der ødelagde det førstefødte, ikke skulde røre dem.

²⁹ Ved Tro gik de gennem det røde Hav som ad tørt Land, medens Ægypterne druknede, da de prøvede derpaa. ³⁰ Ved Tro faldt Jerikos Mure, efter at være blevne omgaaede i syv Dage. ³¹ Ved Tro undgik Skjøgen Rahab at omkomme med de gjenstridige, fordi hun havde modtaget Spejderne med Fred.

³² Og hvad skal jeg mere sige? Tiden vil jo fattes mig til at fortælle om Gideon, Barak, Samson, Jefta, om David og Samuel og Profeterne, ³³ hvilke ved Tro overvandt Kongeriger, haandhævede Retfærdighed, opnaaede Forjættelser, stoppede Løvers Munde, ³⁴ slukkede Ildens Kraft, undslap Sværds-Odde, fik Kræfter efter Magtesløshed, bleve vældige i Krig, bragte fremmedes Hære til at vige; ³⁵ Kvinder fik deres døde igjen ved Opstandelse. Atter andre bleve lagte paa Pinebænk uden at tage imod Udløsningen, for at de kunde opnaa en bedre Opstandelse; ³⁶ andre derimod maatta friste Forhaanelser og Piskeslag og dertil Baand og Fængsel; ³⁷ de bleve stenede, gjennemsavede, fristede, ihjelslagne med Sværd; de gik om i Faare-, i Gede-Skind, lede Mangel, Trængsel, Mishandling, ³⁸ dem var Verden ikke værdig, — de vankede om i Ørkner og paa Bjærg og i Huler og Jordens Kløfter.

³⁹ Og skjønt alle disse fik godt Vidnesbyrd ved deres Tro, opnaaede de ikke Forjættelsen, ⁴⁰ fordi Gud havde forud til os udset noget bedre, for at de ikke skulde fuldkommes os foruden.

Formaning til Udholdenhed i Troen, ihukommende den ny Pagts Herlighed og Ansvar.

12 Derfor altsaa, lader ogsaa os, da vi have saa stor en Sky af Vidner omkring os, lægge fra os al Tyngde og Synden, som lettelig hilder, og med Udholdenhed løbe den Kampbane, der ligger os for, ² idet vi se hen til Troens Ophavsmand og Fuldkommer Jesus, som for den Glæde, der laa ham for, udholdt et Kors, uden at agte paa Skjændsel, og som har taget Sæde ved Guds Trones højre Side. ³ Thi I maa tænke paa ham, som har udholdt af Syndere en saadan Modsigelse imod sig, for at I ikke skulle blive trætte i eders Sjæle og give tabt.

⁴ Endnu have I ikke staaet imod indtil Blodet i eders Kamp mod Synden. ⁵ Og I have glemt Formaningen der dog taler med eder som med Sønner: »Min Søn, agt ikke Herrens Revselse ringe, giv ikke heller tabt, naar du rammes af ham. ⁶ Thi hvem Herren elsker, revser han, og han slaar haardelig enhver Søn, som han antager sig«. ⁷ Holder ud under Revselse; Gud handler med eder som med Sønner, thi hvem er den Søn, som hans Fader ikke revser? ⁸ Men ere I uden Revselse, som alle have faaet deres Del af, da ere I jo uægte og ikke Sønner. ⁹ Endvidere, vi havde vore kjødelige Fædre til at revse os, og vi agtede dem; skulle vi da ikke meget mere bøje os under Aandernes Fader og leve? ¹⁰ Thi hine revsede for nogle faa Dage efter deres Tykke; men han gjør det til vort Gavn, for at vi skulle vorde delagtige i hans Hellighed. ¹¹ Al Revselse synes vel i Øjeblikket ikke at være til Glæde, men til Bedrøvelse; men siden lønner den dem, som derigjennem ere øvede, med Retfærdigheds fredsæle Frugt.

¹² Derfor retter de slappe Hænder og de lammede Knæ, ¹³ og træder lige Spor med eders Fødder, for at ikke det lamme skal skride ud, men snarere blive helbredt. ¹⁴ Stræber efter Fred med alle og efter Helliggjørelsen, uden hvilken ingen skal se Herren, ¹⁵ og holder Øje med, at ikke nogen bliver tilbage fra Guds Naade, at ingen Beskheds Rod skyder op og volder Fortræd, og de mange besmittes ved den; ¹⁶ at ikke nogen er en Skjørlevner eller uheilig som Esav, der for een Ret Mad solgte sin Førstefødselsret. ¹⁷ Thi I vide, at han ogsaa siden efter, da han ønskede at arve Velsignelsen, blev vraget; thi endskjønt han med Taarer stræbte efter den, fandt han ikke Rum til Omvendelse.

¹⁸ Thi I ere ikke komne til et haandgribeligt Bjærg og en brændende Ild og til Mulm og Mørke og Uvejrs ¹⁹ og til Basuneklang og en Lyd af Ord, saadan at de, der hørte den, frabade sig, at der mere skulde tales til dem; ²⁰ for de kunde ikke bære det, som blev paabudt: »Endog om et Dyr rører ved Bjærget, skal det stenes«, ²¹ og — saa frygteligt var Skuet, — Moses sagde: jeg er forfærdet og hæver. ²² Nej, I ere komne til Sions Bjærg og den levende Guds Stad, det himmelske Jerusalem,

og til Englenes mange Tusender i Højtidsskare ²³ og til de førstefødtes Menighed, som ere indskrevne i Himlene, og til Dommeren, alles Gud, og til de fuldkommede retfærdiges Aander, ²⁴ og til den ny Pagts Mægler, Jesus, og til Bestænkelsens Blod, som taler bedre end Abels.

²⁵ Ser til, at I ikke frabede eder ham, som taler. Thi naar hine ikke undslap, da de frabade sig ham, der talte sit Guddoms-Ord paa Jorden, da skulle langt mindre vi, naar vi vende os bort fra ham, der taler fra Himlene. ²⁶ Hans Røst var det, som den Gang rystede Jorden; men nu har han forjættet og sagt: »Endnu een Gang vil jeg ryste ej alene Jorden, men ogsaa Himlen«.

²⁷ Men dette »endnu een Gang« giver tilkjende, at det, der rystes, skal omskiftes, saasom det er skabt, for at det, som ikke rystes, skal vedblive. ²⁸ Derfor, da vi faa et Rige i Eje, som ikke kan rystes, saa lader os være taknemmelige og derved dyrke Gud til hans Velbehag med Bluhed og Frygt. ²⁹ Thi vor Gud er jo en fortærende Ild.

Slutningsformaninger.

13 Lad Broderkjærligheden blive ved! ² Glemmer ikke Gjæsteventlighed; thi ved den have nogle uden at vide det givet Engle Herberg. ³ Kommer de bundne i Hu, som vare I medbundne, dem der mishandles, som de der ogsaa selv ere i et Legeme. ⁴ Ægteskabet være æret iblandt alle, og Ægtesengen ubesmittet; thi Skjørlevnere og Horkarle vil Gud dømmes. ⁵ Eders Færd være fri for Pengegjerrighed; nøjes med det, I have. Thi han har selv sagt: »Jeg skal ikke slippe dig og ingenlunde forlade dig«, ⁶ saa at vi sige med frit Mod: »Herren er min Hjælper, jeg vil ikke frygte; hvad kan et Menneske gjøre mig?»

⁷ Kommer eders Ledere i Hu, dem som taledes Guds Ord til eder; betragter deres Levnedes Udgang og efterligner saa deres Tro. ⁸ Jesus Kristus er i Gaar og i Dag den samme og i al Evighed. ⁹ Lader eder ikke drive bort af mangehaande og fremmede Lærdomme; thi det er godt, at Hjærtet stadfæstes ved Naade, og ikke ved Mad, hvoraf de, der holde sig dertil, ingen Gavn have haft.

¹⁰ Vi have et Alter, af hvilket de, som gjøre Tjeneste ved Teltet, ikke have Lov til at æde. ¹¹ Thi de Dyr, hvis Blod ved Ypperstepræsten bæres ind i Helligdommen som Syndoffer, deres Kroppe opbrændes udenfor Lejren. ¹² Derfor led ogsaa Jesus udenfor Porten for at helliggjøre Folket ved sit eget Blod. ¹³ Saa lader os da gaa ud til ham udenfor Lejren, bærende hans Forsmædelse; ¹⁴ thi vi have ikke her en blivende Stad, men det er den tilkommende, vi attraa. ¹⁵ Lader os da ved ham stadig frembære Lovprisnings-Offer til Gud, det vil sige Frugt af Læber, som prise hans Navn. ¹⁶ Men glemmer ikke at gjøre vel og at meddele; thi i saadanne Ofre har Gud Velbehag.

¹⁷ Lyder eders Ledere og retter eder efter dem; thi de vaage over eders Sjæle som de, der skulle aflægge Regnskab, for at de maa gjøre dette med Glæde og ikke sukkende; thi dette er eder ikke gavnligt. ¹⁸ Beder for os; thi vi ere Visse paa, at vi have en god Samvittighed, idet vi ønske at vandre rettelig i alle Ting. ¹⁹ Og jeg formaner eder end ydermere til at gjøre dette, for at jeg des snarere kan gjengives til eder.

²⁰ Men Fredens Gud, som i Kraft af en evig Pagts Blod har ført Faarenes store Hyrde, vor Herre Jesus, op

fra de døde, ²¹ han gjøre eder fulddygtige i alt godt til at gjøre hans Vilje, idet han Virker i os, hvad der er tækkeligt i hans Øjne, ved Jesus Kristus; ham være Æren i Evighedernes Evigheder! Amen.

²² Men jeg formaner eder, Brødre, finder eder i dette Formaningens Ord; thi jeg har jo skrevet til eder i Korthed. ²³ Vider, at vor Broder Timoteos er bleven løsladt; sammen med ham vil jeg se eder, dersom han snart kommer. ²⁴ Hilser alle eders Ledere og alle de hellige. De fra Italien hilse eder. ²⁵ Naaden være med eder alle!

Jakobs Brev

De Kristnes Prøvelser og Fristelser. Guds gjenfødende Ords Kraft.

1 Jakob, Guds og Herrens Jesu Kristi Tjener, hilser de tolv Stammer i Adspredelsen.

² Agter det for idel Glæde, mine Brødre, naar I stedes i mangehaande Fristelser, ³ idet I vide, at eders fuldprøvede Tro virker Udholdenhed. ⁴ Men Udholdenheden bør have fuldkommen Gjerning, for at I maa være fuldkomne og uden Brøst, saa I ikke staa tilbage i noget.

⁵ Men om nogen af eder fattes Visdom, da bede han derom til Gud, som giver alle rundhaandet og uden Bebrejdelser, saa skal den gives ham. ⁶ Men han skal bede i Tro, uden at tvivle; thi den, som tvivler, ligner en Bølge paa Hav, der drives og tumles af Vinden. ⁷ Ikke maa det Menneske mene, at han skal faa noget af Herren, ⁸ en tvesindet Mand som han er, ustadig i alle sine Veje.

⁹ Men den Broder, som er ringe, rose sig af sin Højhed, ¹⁰ og den rige af sin Ringhed, thi han skal for-gaa som Græssets Blomst. ¹¹ Thi Solen gaar op med sin Hede og hentørrer Græsset, og dets Blomst falder af, og dens skønne Udseende gaar tabt; saaledes skal ogsaa den rige visne i sine Veje. ¹² Salig er den Mand, som holder Fristelse ud; thi naar han har staaet sin Prøve, skal han faa Livets Krans, som Gud har forjættet dem, der elske ham.

¹³ Ingen maa, naar han fristes, sige: det er af Gud jeg fristes; thi Gud kan ikke fristes af ondt, og selv frister han ingen. ¹⁴ Men enhver fristes, idet han drages og lokkes af sin egen Lyst; ¹⁵ derefter, naar Lysten har undfanget, føder den Synd, og naar Synden er fuldvoksen, føder den Død.

¹⁶ Farer ikke vild, mine elskede Brødre! ¹⁷ Al god Gave og al fuldkommen Gave kommer ovenfra ned fra Ly-senes Fader, hos hvem der ikke findes Forandring eller skiftende Overskyggelse. ¹⁸ Fordi han vilde det, fødte han os ved et Sandheds Ord, for at vi skulle være en Førstegrøde af hans Skabninger.

¹⁹ Det vide I, mine elskede Brødre. Men hvert Menne-ske være snar til at høre, sen til at tale, sen til Vrede; ²⁰ thi Mands Vrede virker ikke Retfærdighed for Gud.

²¹ Derfor aflægger enhver Urenhed og Levning af Vanart, og modtager med Sagtmodighed det indplantede Ord, som mægter at frelse eders Sjæle.

²² Men vorder Ordets Gjørere, og ikke alene dets Hø-rere, hvormed I forregne eder. ²³ Thi om nogen er Or-dets Hører og ikke dets Gjører, da ligner han en Mand, som betragter sit naturlige Ansigt i et Spejl. ²⁴ Thi han betragtede sig selv og gik bort og glemte strags, hvor-dan han var. ²⁵ Men den, der skuer ind i Frihedens fuldkomne Lov og bliver ved dermed, Saa han ikke bli-ver en glemsom Hører, men en Gjerningens Gjører, han skal være salig i sin Gjøren.

²⁶ Om nogen mener at være en Gudsdyrker, og han ikke tøjler sin Tunge, men bedrager sit eget Hjærte, hans Gudsdyrkelse er forfængelig. ²⁷ En ren og ube-smittet Gudsdyrkelse i Guds og Faderens Øjne er det-te, at besøge faderløse og Enker i deres Trængsel, at holde sig selv uplettet af Verden.

Advarsel mod Persons-Anseelse. Tro og Gjæringer.

2 Mine Brødre, haver ikke vor Herres Jesu Kristi, Herlighedens Herres Tro med Persons-Anseelse.

² Dersom der nemlig kommer ind i eders Synagoge en Mand med Guldring paa Fingeren i pragtfuld Klæd-ning, og en fattig i skiden Klædning ogsaa kommer derind, ³ og I da se paa ham, der bærer den pragtfulde Klædning, og sige: sæt du dig her i Mag! og til den fat-tige sige I: staa du der! eller sæt dig nede ved min Fod-skammel! — ⁴ tvivlede I da ikke hos eder selv og bleve Dommere med onde Tanker?

⁵ Hører, mine elskede Brødre! Har Gud ikke udvalgt de for Verden fattige til at være rige i Tro og Arvinger til det Rige, som han har forjættet dem, der elske ham? ⁶ Men I have vanæret den fattige! Er det ikke de rige, som underkue eder, og dem, der drage eder for Domstolene? ⁷ Er det ikke dem, der bespottede det skønne Navn, som er nævnet over eder?

⁸ Vist nok, dersom I opfylde Kongeloven efter Skrif-ten: »Du skal elske din Næste som dig selv«, gjøre I ret; ⁹ men anse I Personer, øve I Synd, og I rammes af Loven som Overtrædere. ¹⁰ Thi hvo som holder hele Loven, men støder an i eet Stykke, har forsyndet sig i alle. ¹¹ Thi han, som sagde: »Du maa ikke bedrive »Hor«, sagde ogsaa: »Du maa ikke myrde«. Og om du end ikke bedriver Hor, men myrder, er du bleven en Lov-Overtræder.

¹² Taler saaledes og gjører saaledes, som de der skul-le dømmes ved en Frihedens Lov. ¹³ Thi Dommen er ubarmhjærtig mod den, der ikke har øvet Barmhjær-tighed; Barmhjærtighed ænses ikke Dom.

¹⁴ Hvad gavner det, mine Brødre, dersom en siger, at han har Tro, men har ikke Gjerninger? mon den Tro kan frelse ham? ¹⁵ Dersom en Broder eller Søster er nøgen og mangler den daglige Føde, ¹⁶ og en af eder siger til dem: gaar bort i Fred, varmer eder og mætter eder! uden at I give dem, hvad Legemet har fornødent, hvad gavner saa det? ¹⁷ Saaledes ogsaa Troen, dersom den ikke har Gjerninger, er den død i sig selv.

¹⁸ Ja, man kunde sige: du har Tro, og jeg har Gjerninger; vis mig da din Tro uden Gjerningerne, saa skal jeg udaf mine Gjerninger vise dig min Tro. ¹⁹ Du tror, at Gud er een; du gjør ret; ogsaa Uaanderne tro det og grue. ²⁰ Men vil du forstaa, du tomme Menneske, at Troen uden Gjerningerne er unyttig? ²¹ Blev ikke vor Fader Abraham retfærdiggjort udaf Gjerninger, da han frembar sin Søn Isak paa Alteret? ²² Du ser, at Troen samvirkede med hans Gjerninger, og udaf Gjerningerne fuldkommedes Troen, ²³ og Skriften opfyldtes, som siger: »Og Abraham troede Gud, og det blev regnet ham til Retfærdighed«, og han blev kaldt Guds Ven. ²⁴ I se, at det er udaf Gjerninger, et Menneske retfærdiggjøres, og ikke udaf Tro alene. ²⁵ Og ligeledes Skjøgen Rahab, blev hun ikke retfærdiggjort udaf Gjerninger, ved at modtage Sendebuddene og slippe dem ud ad en anden Vej? ²⁶ Thi ligesom Legemet uden Aand er dødt, saaledes er ogsaa Troen uden Gjerninger død.

Advarsel mod Tangens Synder. Den sande Visdom.

3 Vorder ikke i Mængde Lærere, mine Brødre; I vide, at vi ville faa en des svarere Dom. ² Thi vi støde alle an i mange Stykker; om en ikke støder an i Tale, da er han en fuldkommen Mand, mægtig til ogsaa at tøjle hele sit Legeme. ³ Hestene lægge vi jo Bidsler i Munde, for at de skulle lystre os; saa styre vi ogsaa hele deres Legeme. ⁴ Se, ogsaa Skibene, saa store som de ere, og saa haarde Vinde de drives af, styres af saa lille et Ror, hvorhen Styrmandens Hu staar. ⁵ Saaledes ogsaa Tungen, den er et lidet Lem, og den kommer store Ting afsted. Se, hvor ringe en Ild der tænder saa stor en Skov i Brand! ⁶ Ogsaa Tungen er en Ild; som en Verden af Uretfærdighed træder Tungen op iblandt vore Lemmer, den besmitter hele Legemet og sætter Tilværelsens Hjul i Brand og sættes selv i Brand af Helvede. ⁷ Thi enhver Natur, baade Dyrs og Fugles, baade Krybs og Havdyrs, tæmmes og er tæmmet af Menneske-Naturen; ⁸ men Tungen kan intet Menneske tæmme, — dette rastløse Onde, fuldt af dødelig Forgift! ⁹ Med den velsigne vi Herren og Faderen, og med den forbande vi Mennesker, som ere skabte efter Guds Lighed! ¹⁰ Af den samme Mund udgaar Velsignelse og Forbandelse! Det bør ikke, mine Brødre, gaa saaledes til. ¹¹ Kan vel Kilden udaf samme Væld lade fersk og besk Vand udvælde? ¹² Kan vel et Figentræ, mine Brødre, bære Oliven, eller en Vinstok Figener? Heller ikke kan en Saltkilde give fersk Vand.

¹³ Hvem er viis og forstandig iblandt eder? Han vise sine Gjerninger udaf sit gode Levned i Visdoms Sagtmodighed. ¹⁴ Men hvis I have bitter Avind og Selvsyge i eders Hjærte, saa skulle I ikke prale mod Sandheden og lyve imod den. ¹⁵ Den Visdom kommer ikke ned ovenfra, men er jordisk, sjælelig, djævelsk. ¹⁶ Thi hvor der er Avind og Selvsyge, der er Ustyr og alskens daarlig Færd. ¹⁷ Men Visdommen ovenfra er først ren, dernæst fredsommelig, billig, føjelig, fuld af Barmhjertighed og gode Frugter, upartisk, uden Skrømt. ¹⁸ Og Retfærdigheds Frugt saas i Fred for dem, der stifte Fred.

Advarsel mod Værdslighed.

4 Hvoraf kommer der Krige, og hvoraf Stridigheder iblandt eder? Mon ikke heraf: af eders Lyster, som føre Krig i eders Lemmer? ² I attraa, og I have ikke; I myrde og misunde, og I kunne ikke opnaa; I strides og kriges; I have ikke, fordi I ikke bede. ³ I bede, og I faa ikke, efterdi I bede ilde, for at I kunne øde det op i eders Nydelser. ⁴ I utro! vide I ikke, at Venskab med Verden er Fjendskab mod Gud! Hvo som altsaa vil være Verdens Ven, gjør sig til Guds Fjende. ⁵ Eller mene I, at Skriften siger det hen i Vejret? Med Nidkjerhed atraar han den Aand, han gav Bolig i os; men des større er saa den Naade, han giver. ⁶ Derfor hedder det: »Gud staar de hoffærdige imod, men de ydmyge giver han Naade«.

⁷ Saa underkaster eder da under Gud. Men staar Djævelen imod, saa skal han fly fra eder; ⁸ holder eder nær til Gud, saa skal han holde sig nær til eder. Renser Hænderne, I Syndere, og lutrer Hjærterne, I tvesindede. ⁹ Værer kummerfulde og sørger og græder, eders Latter vorde vendt til Sorg, og eders Glæde til Modfaldenhed. ¹⁰ Ydmyger eder for Herren, saa skal han op-høje eder.

¹¹ Taler ikke ilde om hverandre, Brødre. Hvo som taler ilde om en Broder eller dømmes sin Broder, taler ilde om Loven og dømmes Loven; men dømmes du Loven, er du ikke Lovens Gjører, men dens Dommer. ¹² En er Lovgiveren og Dommeren, han som mægter at frelse og at ødelægge; men du, hvem er du, som dømmes din Næste?

¹³ Nu I, som sige: i Dag eller i Morgen ville vi rejse til den By, og vi ville blive der et Aar og kjøbslaa og have Vinding! ¹⁴ I som ikke vide, hvad der er i Morgen! Thi hvordan er eders Liv? I ere jo en Damp, som er til Syne en liden Tid og derefter forsvinder. ¹⁵ Istedentfor at I skulde sige: dersom Herren vil, saa leve vi, og vi ville gjøre dette eller hint. ¹⁶ Men nu rose I eder i eders Stortalenhed; al saadan Ros er ond. ¹⁷ Den altsaa, som véd at gjøre det rette og ikke gjør det, for ham er det Synd.

De vantro rige. Formaning til Langmodighed, til Bøn og Forbøn.

5 Og nu I, som ere rige: græder og hyler over de Ulykker, som komme over eder. ² Eders Rigdom er raadnet, og eders Klæder ere blevne mølædte, ³ eders Guld og Sølv er oprustet, og dets Rust skal være eder til Vidnesbyrd og fortære eders Kjød som en Ild; I have samlet Liggendefæ i de sidste Dage! ⁴ Se, den Løn, som I have unddraget Arbejderne, der mejede eders Marker, raaber, og Høstfolkenes Skrig ere komne ind for Herren Sebaots Øren. ⁵ I have levet overdaadig paa Jorden og i Velleved, I have mæsket eders Hjærter paa Slagtedagen! ⁶ I have domfældt, I have myrdet den retfærdige; han sætter sig ikke op imod eder.

⁷ Saa værer da langmodige, Brødre, indtil Herrens Tilkomst. Se, Landmanden venter paa Jordens dyrebare Frugt, og bier langmodig paa den, indtil den faar tidlig og Sildig Regn. ⁸ Værer ogsaa I langmodige, styrker eders Hjærter, thi Herrens Tilkomst er nær. ⁹ Sukker ikke mod hverandre, Brødre, for at I ikke skulle dømmes; se, Dommeren staar for Døren. ¹⁰ Brødre, tager Profeterne, som taledede i Herrens Navn, til Forbilledede paa at lide ondt og at være langmodige. ¹¹ Se, vi prise dem salige, som have holdt ud; I have hørt om Jobs Udholdenhed og have set Udgangen, som Herren gav;

thi Herren er naaderig og barmhjærtig. ¹² Men fremfor alt, mine Brødre, sværger ikke, hverken ved Himlen eller ved Jorden eller nogen anden Ed; men eders Ja være Ja, og eders Nej Nej, for at I ikke skulle falde under Dom.

¹³ Lider nogen iblandt eder ondt, saa bede han; er en vel til Mode, syngede han Lovsang. ¹⁴ Er en iblandt eder syg, saa kalde han Menighedens Ældste til sig, og de skulle salve ham med Olie og bede over ham i Herrens Navn. ¹⁵ Og Troens Bøn skal frelse den syge, og Herren skal oprejse ham, og hvis der er Synder, han har gjort, skal det tilgives ham.

¹⁶ Saa bekjender da eders Synder for hverandre, og beder for hverandre, for at I maa vorde helbredte; meget mægter en retfærdigs indtrængende Bøn. ¹⁷ Elias var et Menneske lige Kaar undergivet med os, og han bad en Bøn, at det ikke maatte regne, og det regnede ikke over Landet i tre Aar og seks Maaneder. ¹⁸ Og atter bad han, og Himlen gav Regn, og Jorden har sin Frugt.

¹⁹ Mine Brødre, dersom nogen iblandt eder farer vild fra Sandheden, og nogen omvender ham, ²⁰ da skal han vide, at den, der omvender en Synder fra hans Vejs Vildfarelse, frelser hans Sjæl fra Døden og skjuler en Mangfoldighed af Synder.

Peders Første Brev

Hilsen. Lovprisning for det Haab, vi ere gjenfødte til.

1 Peder, Jesu Kristi Apostel, hilser Udlændingene i Adspredelsen i Pontos, Galatien, Kappadokien, Asien og Bitynien, ² udvalgte efter Gud Faders Forudviden, ved Aandens Helliggjørelse, til Lydighed og Bestækelse med Jesu Kristi Blod. Naade og Fred vorde eder rigelig til Del!

³ Lovet være Gud og vor Herres Jesu Kristi Fader, som efter sin store Barmhjærtighed har gjenfødt os til et levende Haab ved Jesu Kristi Opstandelse fra de døde, ⁴ til en uforkrænkelig og ubesmittelig og uvisnelig Arv, der er gjemt i Himlene til eder, ⁵ I Som i Guds Kraft værnes ved Tro til den Frelse, som er rede til at aabenbares i den sidste Tid. ⁶ Herover skulle I fryde eder, om I ogsaa nu en liden Stund, om saa skal være, bedrøves i mangehaande Fristelser, ⁷ for at eders fuldprøvede Tro, der er langt mere værd end Guld, som forgaar, skjönt det prøves i Ild, maa findes til Lov og Herlighed og Ære i Jesu Kristi Aabenbarelse, ⁸ ham som I elske, uden at have set ham, ham som I tro paa, uden dog nu at skue ham, saa I fryde eder med en uudsigelig og herliggjort Glæde, ⁹ idet I opnaa Maalet for eders Tro, Sjælens Frelse.

¹⁰ Om denne Frelse granskede og ransagede Profeter, de som profeterede om den Naade, der skulde times eder, ¹¹ idet de ransagede om, til hvilken eller hvordan en Tid Kristi Aand i dem pegede hen i sit Forud-Vidnesbyrd om de Lidelser, der skulde times Kristus, og Herligheden derefter. ¹² For dem blev det nemlig aabenbaret, at det ikke var dem selv, men eder, de tjente med disse Ting, som nu ere blevne eder forkyndte ved dem, der bragte eder Evangeliet i den fra Himlen udsendte Helligaand, — Ting, som Engle attraa at indkige i.

Formaning til at leve som Guds gjenløste og gjenfødte Børn.

¹³ Derfor binder op om eders Sinds Lænder, værer ædru og sætter eders Haab fuldelig til den Naade, som bringes eder i Jesu Kristi Aabenbarelse. ¹⁴ Som lydige Børn maa I ikke rette eder efter de forrige Lyster i eders Vankundighed, ¹⁵ men som han er hellig, der kaldte eder, vorder ogsaa I hellige i al Omgængelse; ¹⁶ thi der er skrevet: »Værer hellige, thi jeg er hellig«.

¹⁷ Og naar I paakalde ham som Fader, der dømmes uden Persons Anseelse efter enhvers gjerning, saa vandrer i Frygt eders Udlændigheds Tid, ¹⁸ idet I vide, at det var ikke med forkrænkelige Ting, med Sølv eller Guld, I bleve løskjøbte fra eders forfængelige fra Fædrene overantvordede Omgængelse, ¹⁹ men med dyrebart Blod, som af et lydeløst og pletfrit Lam, nemlig Kristi Blod, ²⁰ han som var forud kjendt før Verdens Grundlæggelse, men er bleven aabenbaret i Sidstningen af Tiderne for eders Skyld, ²¹ I som ved ham tro paa Gud, der oprejste ham fra de døde og gav ham Herlighed, saa at eders Tro ogsaa er Haab til Gud.

²² Lutrer eders Sjæle i Lydigheden mod Sandheden til en uskrømtet Broderkjærlighed, og elsker hverandre inderlig af Hjærtet, ²³ gjenfødte som I ere, ikke udaf forkrænkelig, men uforkrænkelig Sæd, ved et levende og blivende Guds Ord. ²⁴ Thi »alt Kjød er som Græs, og al dets Herlighed som Græssets Blomst; Græsset visner, og Blomsten falder af, ²⁵ men Herrens Ord bliver i Evighed«. Og dette er det Ord, som ved Evangeliet er blevet forkyndt for eder.

Naar I leve i Kristus, ere I Guds Præster og Ejendomsfolk.

2 Saa aflægger da al Vanart og al Svig og Hykleri og Misundelse og alskens Bagtalelse, ² og higer som nyfødte Børn efter den usvigelige Ord-Mælk, for at I ved den maa vokse til Frelse, ³ saa sandt I have smagt, at Herren er god.

⁴ Naar I komme hid til ham, den levende Sten, som vel er vraget af Mennesker, men i Guds Øjne er udvalgt, dyrebar, ⁵ blive I ogsaa selv som levende Stene opbygte til et aandeligt Hus for et helligt Præsteskab til at frembære aandelige Ofre, som ere Gud velkomne ved Jesus Kristus. ⁶ Thi det hedder i et Skriftsted: »Se, jeg lægger paa Sion en Hjørnestein, udvalgt, dyrebar, og hvo som tror paa ham, skal ingenlunde blive til Skamme«. ⁷ Saa er da den Ære for eder, som tro, men for dem som ikke tro, er »den Sten, som Bygningsmændene vragede, bleven til en Hovedhjørnestein«, og »en Anstøds-Sten og en Forargelsens Klippe«; ⁸ thi ved at være ulydige mod Ordet støde de an, hvortil de ogsaa vare bestemte. ⁹ Men I ere en udvalgt Slægt, et kongeligt Præsteskab, et helligt Folkefærd, et Ejendoms-Folk, for at I skulle kundgjøre hans Herlighed, som kaldte eder udaf Mørke til sit underfulde Lys, ¹⁰ I som fordum vare et Ikke-Folk, men nu ere et Guds-

Folk, I som ikke fandt Barmhjærtighed, men nu have fundet Barmhjærtighed.

Formaning til Undersaatter og Tjenere.

¹¹ I elskede, jeg formaner eder som fremmede og Udlændinge til at afholde eder fra de kjødelige Lyster, som jo føre Krig imod Sjælen, ¹² saa at I føre en god Omgængelse iblandt Hedningerne, for at de paa Grund af de gode Gjerninger, som de blive Øjenvidner til der, hvor de bagtale eder som Misdædere, maa prise Gud paa Besøgelsens Dag.

¹³ Underordner eder under enhver menneskelig Indstiftelse for Herrens Skyld, være sig en Konge som den højeste, ¹⁴ eller Landshøvdinge, som dem der sendes ved ham til Straf over Misdædere, men til Ros for dem, der gjøre det gode. ¹⁵ Thi paa den Maade er det Guds Vilje, at I ved at gjøre det gode skulle stoppe Munden paa de uforstandige Menneskers Vankundighed, ¹⁶ som frie, dog ikke som de, der have Friheden til Skjul for deres Vanart, men som Guds Tjenere. ¹⁷ Ærer alle, elsker Broderskabet, frygter Gud, ærer Kongen.

¹⁸ I Tjenere, underordner eder i al Frygt under eders Herrer, ikke alene de gode og billige, men ogsaa de urimelige. ¹⁹ Thi dette finder Yndest, om man af Samvittighed for Gud finder sig i Krænkelser, som man lider med Urette. ²⁰ Thi hvad stort er det, om I holde ud, naar I faa Hug, fordi I synde? Derimod, om I holde ud, naar I gjøre det gode og saa maa lide, dette finder Yndest hos Gud.

²¹ Thi dertil bleve I kaldede, efterdi ogsaa Kristus led for eder, saa han efterlod eder et Forbillede, for at I skulle følge i hans Fodspor, ²² han som ikke gjorde Synd, ej heller blev der fundet Svig i hans Mund; ²³ han som ikke skjældte igjen, naar han blev udskjældt, ikke truede, naar han led, men overgav det til ham, som dømmes retfærdigt; ²⁴ han som selv har vore Synder paa sit Legeme op paa Træet, for at vi skulle afdø fra vore Synder og leve for Retfærdigheden; han ved hvis Saar I ere blevne lægte. ²⁵ Thi I vare vildfarende som Faar, men nu have I omvendt eder til eders Sjæles Hyrde og Tilsynsmand.

Formaning til Ægtefolk, og til Kristne i Almindelighed. Kristus led for os og opstod.

3 Ligeledes I Hustruer, underordner eder under eders egne Mænd, for at endog de, som maatte være ulydige mod Ordet, maa vindes uden Ord ved deres Hustruers Omgængelse, ² naar de blive Øjenvidner til eders kyske Omgængelse i Frygt. ³ Eders Prydelse skal ikke være den udvortes, med Haar-Fletning og Paahæng af Guldsmykker eller Klædedragt, ⁴ men Hjærtets skjulte Menneske med den sagtmodige og stille Aands uforkrænkelige Smykke; thi denne er meget værd i Guds Øjne. ⁵ Thi saaledes var det, at fordem ogsaa de hellige Kvinder, som haabede paa Gud, pry-

dede sig og underordnede sig deres egne Mænd, ⁶ ligesom Sara adlød Abraham, saa hun kaldte ham Herre; og hendes Børn ere I blevne, naar I gjøre det gode og ikke frygte for noget, der skræmmer.

⁷ Ligeledes skulle I Mænd leve med Forstandighed sammen med eders Hustruer, som med et svagere Redskab, og yde dem Ære som dem, der ogsaa ere Medarvinger til Livets Naade, for at eders Bønner ikke skulle hindres.

⁸ Og til Slutning, vær alle ens sindede, medfølende, broderkjærlige, barmhjærtige, ydmyge; ⁹ gjengjælder ikke ondt med ondt eller Skjældsord med Skjældsord, men tværtimod velsigner; thi dertil bleve I kaldede, at I skulle arve Velsignelse. ¹⁰ Thi »hvo som vil elske Livet og se gode Dage, han skal holde sin Tunge fra ondt og sine Læber fra at tale Svig, ¹¹ han skal und»vige det onde og gjøre det gode, søge Fred og hige efter den.

¹² Thi Herrens Øjne ere over de retfærdige, og hans Øren til deres Bøn; men Herrens Aasyn er over dem, som gjøre ondt«.

¹³ Og hvem er der, som kan volde eder ondt, dersom I ere nidkjære efter det gode? ¹⁴ Dog, om I ogsaa skulde lide for Retfærdigheds Skyld, ere I salige; og frygter ikke med deres Frygt, og ræddes ikke, men helliger Kristus i eders Hjærter som Herren, ¹⁵ altid rede til Forsvar overfor enhver, som kræver eder til Regnskab for det Haab, som er i eder, dog med Sagtmodighed og Frygt, ¹⁶ idet I have en god Samvittighed, for at de, der laste paa eders gode Omgængelse i Kristus, maa blive til Skamme i det, som I bagtales for. ¹⁷ Thi det er bedre, om saa skulde være Guds Vilje, at lide, naar man gjør det gode, end naar man gjør ondt.

¹⁸ Thi ogsaa Kristus led een Gang for Synder, en retfærdig for uretfærdige, for at føre os hen til Gud, idet han blev dødet i Kjød, men levendegjort i Aand, ¹⁹ i hvilken han ogsaa for hen og prædikede for Aanderne, som vare i Fængsel, ²⁰ som fordem havde været ulydige, den Gang Guds Langmodighed ventede i Noas Dage, medens der blev bygget en Ark, i hvilken nogle faa, nemlig otte Sjæle, frelstes ved Vand, ²¹ hvilket nu ogsaa frelser eder i sit Modbillede, en Daab, som ikke er Aflæggelse af Kjøds Urenhed, men en Pagt med Gud til en god Samvittighed ved Jesu Kristi Opstandelse, ²² han som fór til Himmels og er ved Guds højre Haand, efter at Engle og Myndigheder og Kræfter ere blevne ham underlagte.

Formaning til at sky Hedningernes Synder, til indbyrdes Kjærlighed, til frimodig at lide for Kristi Skyld.

4 Naar altsaa Kristus har lidt i Kjød, saa skulle ogsaa I ruste eder med den samme Tanke, at den som har lidt i Kjød, er færdig med Synd, ² saa at vi ikke mere leve den øvrige Tid i Kjødet efter Menneskers Lyster, men efter Guds Vilje. ³ Thi det er nok, at I have øvet Hedningernes Vilje i den forbigangne Tid, idet I

have vandret i Udsvævelser, Lyster, Fylderier, Svir, Drikkelag og utilbørlig Afgudsdyrkelse. ⁴ Derfor undre de sig og bespotte, naar I ikke løbe med til den samme tøjlesløse Ryggeløshed; ⁵ men de skulle aflægge Regnskab for ham, som staar rede til at dømmen levende og døde. ⁶ Thi derfor blev Evangeliet forkyndt ogsaa for døde, for at de vel efter Mennesker skulde være dømt i Kjød, men efter Gud leve i Aand.

⁷ Men alle Tings Ende er kommen nær. Værer derfor sindige og ædru til Bønner. ⁸ Fremfor alt haver en inderlig Kjærlighed indbyrdes, thi »Kjærlighed skjuler en Mangfoldighed af Synder«. ⁹ Værer gjæstevenerlige mod hverandre uden Knur. ¹⁰ Efter som hver har faaet en Naadegave, saa tjener hverandre med den som gode Husholdere over Guds mangehaande Naade. ¹¹ Taler nogen, da tale han som Guds Ord; har nogen en Tjeneste, tjene han som udaf den Evne, Gud udstyrer med, for at Gud maa herliggjøres i alle Ting ved Jesus Kristus, han hvem Herligheden og Kraften tilhører i Evighedernes Evigheder. Amen.

¹² I elskede, undrer eder ikke over den Lueild iblandt eder, som times eder til Prøvelse, som om det var noget Sælsomt, der hændtes eder; ¹³ men glæder eder i samme Maal, som I tage Del i Kristi Lidelse, for at I ogsaa maa glæde eder med Jubel i hans Herligheds Aabenbarelse. ¹⁴ Om I smædes for Kristi Navn, ere I salige; thi Herligheden, ja Guds Aand hviler paa eder. ¹⁵ Thi ingen af eder bør lide som Morder eller Tyv eller Misdæder eller som en, der indblander sig i andres Sager; ¹⁶ men lider han som Kristen, skal han ikke skamme sig, men prise Gud for dette Navn. ¹⁷ Thi Tiden er til, at Dommen skal begynde med Guds Hus; men begynder den med os, hvad skal da Enden blive med dem, som ere ulydige mod Guds Evangelium? ¹⁸ Og »bliver den retfærdige med Nød og næppe frelst, hvad skal der da blive af den ugudelige og Synderen?« ¹⁹ Derfor skulle ogsaa de, som lide efter Guds Vilje, gi-

ve deres Sjæle den trofaste Skaber i Vold, medens de gjøre det gode.

Formaninger til de Ældste og til alle. Slutning.

5 De Ældste iblandt eder formaner jeg, som Medældste og Vidne om Kristi Lidelse, som den der og saa er meddelagtig i den Herlighed, der skal aabenbares: ² vogter den Guds Hjord, som er hos eder, og øver Tilsyn, ikke nødtvungent, men frivilligt, efter Guds Sind, ikke heller for slet Vindings Skyld, men med Redebonhed, ³ ikke heller saaledes, at I øve Herremagt over eders Kredse, men saa at I blive Forbilleder for Hjorden. ⁴ Da skulle I, naar Overhyrden aabenbares, opnaa Herlighedens uvisnelige Krans.

⁵ Ligeledes skulle I yngre underordne eder de Ældste, og alle skulle I iklæde eder Ydmyghed imod hverandre; thi »Gud staar de hoffærdige imod, men de ydmyge giver han Naade«. ⁶ Saa ydmyger eder da under Guds vældige Haand, for at han maa ophøje eder i sin Tid, ⁷ og kaster al eders Bekymring paa ham, thi han har Omhu for eder. ⁸ Værer ædru, vaager! Eders Modstander Djævelen gaar omkring som en brølende Løve og søger, hvem han kan opsluge; ⁹ staar ham imod, faste i Troen; I vide jo, at de samme Lidelse fuldbyrdes paa eders Broderskab, som er i Verden.

¹⁰ Men al Naades Gud, som kaldte eder til sin evige Herlighed i Kristus, efter en liden Stunds Lidelse, han skal selv gjøre eder fulddygtige, faste, kraftige, grundfæstede. ¹¹ Hans er Vælden i Evighedernes Evigheder. Amen.

¹² Med Silvanos, den trofaste Broder, som jeg holder ham for, har jeg i Kortheid skrevet eder til, for at paaminde og bevidne, at denne Guds Naade, i hvilken I staa, er sand. ¹³ Den medudvalgte Menighed i Babylon og min Søn Markus hilser eder. ¹⁴ Hilser hverandre med et Kjærlighedens Kys. Fred være med eder alle, som ere i Kristus!

Peders Andet Brev

Hilsen. Formaning til frugtbart Kristenliv i Haab paa Kristi Herlighed.

1 Simeon Peder, Jesu Kristi Tjener og Apostel, hilser dem, som have faaet en Tro af lige Værd med vor, ifølge vor Guds og Frelserens Jesu Kristi Retfærdighed. ² Naade og Fred vorde eder rigelig til Del i Erkjendelse af Gud og Jesus vor Herre!

³ Saasom hans guddommelige Kraft har skjænket os alt, hvad der hører til Liv og Guds frygt, ved Erkjendelsen af ham, som kaldte os ved sin egen Herlighed og Virkekraft, ⁴ hvorved han har skjænket os de dyrebare, ja de største Forjættelser, for at I ved dem skulde vordelagtige i guddommelig Natur, efter at være undslupne fra Forkrænkeligheden i Verden i dens Lyst: ⁵ saa gjør eder nu ogsaa netop derfor al Flid for i eders Tro at lægge Dyd for Dagen, og i Dyden Forstandighed, ⁶ og i Forstandigheden Afholdenhed, og i Afholdenheden Taalmodighed, og i Taalmodigheden Guds frygt, ⁷ og i Guds frygten Broderkærlighed, og i Broderkærligheden Kjærlighed til alle.

⁸ Thi naar disse Ting findes hos eder og ere i Tilvækst, lade de eder ikke staa ørkesløse eller ufrugtbare i Erkjendelsen af vor Herre Jesus Kristus. ⁹ Den nemlig, hos hvem disse Ting ikke ere til Stede, han er nærsynet og blind, idet han har glemt Renselsen fra sine fordums Synder. ¹⁰ Derfor, Brødre, skulle I des mere befitte eder paa at gjøre eders Kaldelse og Udvælgelse uryggelig for eder; thi naar I gjøre dette, skulle I aldrig bukke under. ¹¹ Thi paa denne Maade skal Indgangen i vor Herres og Frelseres Jesu Kristi evige Rige tildeles eder i rigt Maal.

¹² Derfor skal det være min Agt altid at minde eder om dette, endskjønt I vide det og ere fast grundede i Sandheden, som er til Stede hos eder. ¹³ Men jeg holder det for ret, saa længe jeg er i dette Telt, at vække eder op ved Paamindelse, ¹⁴ da jeg véd, at Aflæggelsen af mit Telt kommer brat, alt som ogsaa vor Herre Jesus Kristus har givet mig tilkjende. ¹⁵ Ja, jeg vil gjøre mig Flid for, at I ogsaa til enhver Tid efter min Bortgang maa kunne drage eder dette i Minde.

¹⁶ Thi det var ikke kløgtig opfundne Fabler, vi fulgte, da vi kundgjorde eder vor Herres Jesu Kristi Kraft og Tilkomst; men vi vare blevne Øjenvidner til hans Majestæt, ¹⁷ nemlig da han fik Ære og Herlighed af Gud Fader, idet der fra den majestætiske Herlighed kom en saadan Røst til ham: »Dette er min Søn den elskede, i

hvem jeg har Velbehag«. ¹⁸ Og denne Røst hørte vi komme fra Himlen, da vi vare med ham paa det hellige Bjærg; ¹⁹ og des mere uryggeligt have vi det profetiske Ord, hvilket I gjøre vel i at agte paa, som paa en Lampe, der skinner paa et skummelt Sted, indtil det gryer ad Dag, og en Morgenstjerne oprinder i eders Hjærter, ²⁰ idet I først og fremmest mærke eder dette, at ingen Skrift-Profeti lader sig udlægge af sig selv. ²¹ Thi aldrig blev en Profeti fremført ved et Menneskes Vilje, men fra Gud taledes Mennesker, baarne af den Hellig-Aand.

Advarsel mod de falske Lærere.

2 Men der opkom ogsaa falske Profeter iblandt Folket, ligesom der ogsaa blandt eder vil komme falske Lærere, som ville indsmugle ødelæggende Partier, idet de endog negte den Herre, som har kjøbt dem, hvorved de føre en brat Undergang over sig selv. ² Og deres Udsvævelser ville mange efterfølge, for hvis Skyld Sandhedens Vej vil blive bespottet. ³ Og i Have-syge ville de gjøre sig Vinding af eder med opdigtede Taler. Men Dommen over dem har alt fra gamle Dage ikke været ledig, og deres Undergang slumrer ikke.

⁴ Thi saa sandt Gud ikke sparede Engle, da de syndede, men styrtede dem i Afgrunden og overgav dem til Mulmets Huler under Varetægt til Dom; ⁵ og ikke sparede den gamle Verden, men beskjærmede Noa, en Retfærdighedens Forkynder, selv ottende, da han førte Oversvømmelse over en Verden af ugudelige; ⁶ og lagde Sodom og Gomorra's Byer i Aske og domfældte dem til Undergang, saa han har sat dem til et Forbilledet paa fremtidige ugudelige; ⁷ og ufriede den retfærdige Lot, som plagedes af de ryggesløses uterlige Levned ⁸ (thi medens den retfærdige boede iblandt dem, pintes han Dag efter Dag sin retfærdige Sjæl ved de lovløse Gjerninger, han saa og hørte): — ⁹ saa sandt véd Herren at udfri gudfrygtige af Fristelse, men at holde uretfærdige i Varetægt under Straf til Dommeligdag, ¹⁰ og især dem, som gaa efter Kjødet i Attraa efter Besmittelse, og som foragte Herre-Magt.

Dumdristige, indbildske, bæve de ikke ved at bespottede Herligheder, ¹¹ hvor Engle, som dog ere større i Vælde og Kraft, ikke fremføre bespottelig Dom imod dem for Herren. ¹² Men idet hine, ligesom ufornuftige Dyr, der af Natur ere fødte til at fanges og ødelægges, tale bespottende om, hvad de ikke kjende, skulle de ogsaa ødelægges ligesom disse, ¹³ saa de oppebære Uretfær-

digheds Løn. Thi de sætte deres Nydelse i at tilbringe Dagen i Velleved; Skampletter og Skjændsler som de ere, leve de højt i deres Bedragerier, idet de fraadse med iblandt eder; ¹⁴ de have Øjne fulde af Hor og umættelige med Synd, forlokke ubefæstede Sjæle, have et Hjærte øvet i Havesyge, Forbandelsens Børn som de ere. ¹⁵ De have forladt den lige Vej og ere farne vild, idet de have fulgt Bileam Beors Søns Vej, han som elskede Uretfærdigheds Løn; ¹⁶ men han blev sat i Rette for sin egen Ulydighed: et umælende Trældyr talte med Menneske-Røst og hindrede Profetens Afsind.

¹⁷ Disse ere vandløse Brønde og Taageskyer, som drives af Stormvind; til dem er Mulm og Mørke gjemt.

¹⁸ Thi ved den svulstige, tomme Tale, de føre, forlokke de med Kjøds-Lyster ved Udsvævelser dem, som ere lige ved at undslippe fra dem, der vandre i Vildfarelse, ¹⁹ idet de love dem Frihed, medens de selv ere Forkrænkelighedens Trælle; thi hvad en er overvunden af, det er han Træl af.

²⁰ Naar de nemlig ere undslupne fra Verdens Besmitelser i Erkjendelse af vor Herre og Frelser Jesus Kristus, og saa atter hildes af disse og overvindes, da er det sidste blevet værre med dem end det første.

²¹ Thi det var bedre for dem ikke at have erkjendt Retfærdighedens Vej, end efter at have erkjendt den at vende tilbage fra den hellige Befaling, som var bleven dem overantvordet. ²² Det er gaaet dem efter det sande Ordsprog: »En Hund vender sig om til sit eget Spy, og en toet So til at vælte sig i Søle«.

Spotterne negte Herrens Tilkomst. Stræber, at I kunne bestaa i den!

3 Dette er nu det andet Brev, I elskede, som jeg skriver til eder, hvori jeg ved Paamindelse vækker eders redelige Sindelag ² til at komme de Ord i Hu, som forud ere sagte af de hellige Profeter, og Herrens og Frelserens Befaling, som eders Apostle have bragt, ³ idet I først og fremmest mærke eder dette, at i Sidstningen af Dagene skal der komme Spottere med Spot, som vandre efter deres egne Lyster ⁴ og sige: hvad bliver der af Forjættelsen om hans Tilkomst? fra den

Dag, Fædrene sov hen, vedbliver jo alt, som det var fra Skabningens Begyndelse. ⁵ Thi de overse med Vilje dette, at der fra gamle Dage havde været Himle og en Jord, som var fremstaaet udaf Vand og gennem Vand ved Guds Ord, ⁶ og derved blev den daværende Verden oversvømmet med Vand og gik under. ⁷ Men de nuværende Himle og Jorden ere ved det samme Ord hengjemte til Ild og bevares til de ugudelige Menneskers Doms og Undergangs Dag.

⁸ Men dette ene maa I ikke overse, I elskede, at een Dag er for Herren som tusende Aar, og tusende Aar som een Dag. ⁹ Herren er ikke sendrægtig med Forjættelsen, som nogle holde det for Sendrægtighed, men han er langmodig for eders Skyld, idet han ikke vil, at nogle skulle fortabes, men at alle skulle naa frem til Omvendelse. ¹⁰ Men komme skal Herrens Dag som en Tyv; paa den skulle Himlene forgaa med Brag, og Elementerne opløses i Glødhede, og Jorden og de Værker, der ere paa den, skulle opbrændes.

¹¹ Naar da alle disse Ting opløses, hvor maa da ikke I færdes i hellig Omgængelse og Guds frygt, ¹² saa at I vente og fremskynde Guds Dags Tilkomst, for hvis Skyld Himlene skulle komme i Brand og opløses, og Elementerne smelte i Glødhede. ¹³ Men efter hans Forjættelse vente vi ny Himle og en ny Jord, i hvilke Retfærdighed bor.

¹⁴ Derfor, I elskede, naar I vente paa dette, saa gjør eder Flid for at findes pletfri og ulastelige for ham i Fred, ¹⁵ og agter vor Herres Langmodighed for Frelse, alt som ogsaa vor elskede Broder Pavlus efter den ham givne Visdom har skrevet til eder, ¹⁶ saavel som i alle sine Breve, naar han i dem taler herom. I dem findes der nogle Ting, vanskelige at forstaa, hvilke de uvidende og ubefæstede fordreje, saavel som og de øvrige Skrifter, til deres egen Ødelæggelse. ¹⁷ Da nu altsaa I, elskede, vide det forud, saa værer paa Vagt, for at I ikke skulle rives med af de ryggesløses Vildfarelse og affalde fra eders eget faste Stade. ¹⁸ Men vokser i vor Herres og Frelseres Jesu Kristi Naade og Kjendskab. Hans er Æren baade nu og indtil Evighedens Dag.

Johannes' Første Brev

Indledning. Livets Ord.

1 Det, som var fra Begyndelsen, det, som vi have hørt, som vi have set med vore Øjne, som vi skuede, og vore Hænder følte paa, nemlig om Livets Ord, ² og Livet blev aabenbaret, og vi have set det og vidne og forkynde eder Livet, det evige, som var hos Faderen og blev aabenbaret for os, — ³ det som vi have set og hørt, forkynde vi ogsaa eder, for at ogsaa I maa have Samfund med os; men vort Samfund er med Faderen og med hans Søn Jesus Kristus. ⁴ Og dette skrive vi, for at eders Glæde maa vorde fuldkommen.

Gud er Lys; have vi Samfund med ham, maa vi vandre i Lyset og holde Kristi Befalinger.

⁵ Og dette er Budskabet, som vi have hørt af ham og igjen forkynde eder, at Gud er Lys, og der er slet intet Mørke i ham. ⁶ Dersom vi sige, at vi have Samfund med ham, og dog vandre i Mørket, lyve vi og gjøre ikke Sandheden; ⁷ men dersom vi vandre i Lyset, ligesom han er i Lyset, have vi Samfund med hverandre, og Jesu hans Søns Blod renses os fra al Synd. ⁸ Dersom vi sige, at vi ikke have Synd, bedrage vi os selv, og Sandheden er ikke i os. ⁹ Dersom vi bekjende vore Synder, er han trofast og retfærdig, saa han vil forlade os Synderne og rense os fra al Uretfærdighed. ¹⁰ Dersom vi sige, at vi ikke have syndet, gjøre vi ham til en Løgner, og hans Ord er ikke i os.

2 Mine Børnlille, dette skriver jeg til eder, for at I ikke skulle synde. Dog dersom nogen synder, have vi en Talsmand hos Faderen, Jesus Kristus den retfærdige; ² og han er Forsoning for vore Synder, dog ikke for vore alene, men ogsaa for den hele Verdens.

³ Og deraf skjønne vi, at vi kjende ham, om vi holde hans Befalinger. ⁴ Hvo som siger: jeg kjender ham, og ikke holder hans Befalinger, er en Løgner, og i ham er Sandheden ikke. ⁵ Men hvo som holder hans Ord, i ham er sandelig Guds Kjærlighed fuldkommet. Deraf skjønne vi, at vi ere i ham.

⁶ Hvo som siger, at han bliver i ham, er ogsaa skyldig selv at vandre saaledes, som han vandrede. ⁷ I elskede, det er ikke en ny Befaling, jeg skriver til eder, men en gammel Befaling, som I have haft fra Begyndelsen; den gamle Befaling er det Ord, som I have hørt. ⁸ Atter er det en ny Befaling, jeg skriver til eder, hvilket er sandt i ham og i eder, thi Mørket svinder, og det sande

Lys skinner allerede. ⁹ Hvo som siger, at han er i Lyset, og dog hader sin Broder, han er i Mørket endnu.

¹⁰ Hvo som elsker sin Broder, bliver i Lyset, og i det er der ikke Anstød. ¹¹ Men hvo som hader sin Broder, er i Mørket og vandrer i Mørket og véd ikke, hvor han gaar hen, fordi Mørket har blindet hans Øjne.

Advarsel mod Verdenskærlighed og imod Modkristerne.

¹² Jeg skriver til eder, Børnlille, fordi eders Synder ere eder forladte for hans Navns Skyld. ¹³ Jeg skriver til eder Fædre, fordi I kjende ham, som er fra Begyndelsen. Jeg skriver til eder unge, fordi I have overvundet den Onde. Jeg har skrevet til eder Børn, fordi I kjende Faderen. ¹⁴ Jeg har skrevet til eder Fædre, fordi I kjende ham, som er fra Begyndelsen. Jeg har skrevet til eder unge, fordi I ere stærke, og Guds Ord bliver i eder, og I have overvundet den Onde.

¹⁵ Elsker ikke Verden, ikke heller de Ting, som ere i Verden; dersom nogen elsker Verden, er Faderens Kjærlighed ikke i ham. ¹⁶ Thi alt det, som er i Verden, Kjødets Lyst og Øjnenes Lyst og Livets Bram, er ikke af Faderen, men det er af Verden. ¹⁷ Og Verden forgaar og dens Lyst; men hvo som gjør Guds Vilje, bliver i Evighed.

¹⁸ Børn, det er en sidste Time; og ligesom I have hørt, at der kommer en Modkristus, er der ogsaa nu fremtraadt mange Modkriste, hvoraf vi skjønne, at det er en sidste Time. ¹⁹ Udaf os ere de udgangne, men de vare ikke udaf os; thi havde de været udaf os, vare de blevne med os. Dog, det var, for at det skulde komme for Dagen, at ikke alle ere udaf os.

²⁰ Og I have en Salve fra den hellige, og I vide det alle. ²¹ Jeg har ikke skrevet til eder, fordi I ikke kjende Sandheden, men fordi I kjende den, og fordi ingen som helst Løgn er af Sandheden. ²² Hvem er Løgneren, naar det ikke er den, der negter, at Jesus er Kristus? Han er Modkristus, den som negter Faderen og Sønnen. ²³ Hver den, som negter Sønnen, har heller ikke Faderen; hvo som bekjender Sønnen, har ogsaa Faderen. ²⁴ Men I, det som I hørte fra Begyndelsen, lad det blive i eder. Dersom det, I hørte fra Begyndelsen, bliver i eder, blive ogsaa I i Sønnen og i Faderen. ²⁵ Og dette er den Forjættelse, som han selv forjættede os, det evige Liv.

²⁶ Dette har jeg skrevet til eder om dem, som lede eder vild. ²⁷ Og I, den Salve, som I fik af ham, den bli-

ver i eder, og I have ikke behov, at nogen skal belære eder; men ligesom hans Salve belærer eder om alt, og den er sand og er ikke Løgn, saa bliver ogsaa i ham, saaledes som den lærte eder. ²⁸ Saa bliver ogsaa i, Børnlille, i ham, for at vi, naar han aabenbares, maa have Frimodighed og ikke med Skamme vige fra ham i hans Tilkomst. ²⁹ Naar I vide, at han er retfærdig, da skjønne I, at ogsaa hver den, som gjør Retfærdigheden, er født udaf ham.

Guds Børn holde sig rene fra Synd og elske hverandre.

3 Ser, hvordan en Kjærlighed Faderen har givet os, at vi skulle kaldes Guds Børn; og vi ere det. Derfor kjender Verden ikke os, fordi den ikke har kjendt ham. ² I elskede, nu ere vi Guds Børn, og endnu er det ikke kommet for Dagen, hvad vi skulle vorde; vi vide, at naar det kommer for Dagen, skulle vi vorde ham lige, fordi vi skulle se ham, som han er. ³ Og hver den, som har dette Haab paa ham, renser sig, ligesom han er ren. ⁴ Hver den, som gjør Synden, gjør ogsaa det ulovlige, og Synden er det ulovlige. ⁵ Og I vide, at han blev aabenbaret, for at han skulde borttage Synderne, og Synd er der ikke i ham. ⁶ Hver den, som bliver i ham, synder ikke; hver den, som synder, har ikke set ham, kjender ham ej heller. ⁷ Børnlille, lad ingen lede eder vild. Hvo som gjør Retfærdigheden, er retfærdig, ligesom han er retfærdig. ⁸ Hvo som gjør Synden, er af Djævelen; thi Djævelen har syndet fra Begyndelsen. Dertil blev Guds Søn aabenbaret, at han skulde nedbryde Djævelens Gjerninger. ⁹ Hver den, som er født udaf Gud, gjør ikke Synd, fordi hans Sæd bliver i ham, og han kan ikke synde, fordi det er udaf Gud, han er født. ¹⁰ Herpaa ere Guds Børn kjendelige, og Djævelens Børn. Hver den, som ikke gjør Retfærdighed, er ikke af Gud, saa og den, som ikke elsker sin Broder.

¹¹ Thi dette er Budskabet, som I hørte fra Begyndelsen, at vi skulle elske hverandre, ¹² ikke ligesom Kain var af den Onde og myrdede sin Broder. Og hvorfor myrdede han ham? Fordi hans Gjerninger vare onde, men hans Broders retfærdige. ¹³ Undrer eder ikke, Brødre, om Verden hader eder. ¹⁴ Vi vide, at vi ere gangne over fra Døden til Livet, thi vi elske Brødrene; hvo som ikke elsker, bliver i Døden. ¹⁵ Hver den, som hader sin Broder, er en Manddraber, og I vide, at ingen Manddraber har evigt Liv blivende i sig.

¹⁶ Deri have vi lært Kjærligheden at kjende, at han satte sit Liv til for os; ogsaa vi ere skyldige at sætte Livet til for Brødrene. ¹⁷ Men den, som har Verdens Gods og ser sin Broder være i Trang og lukker sit Hjærte for ham, hvorledes bliver Guds Kjærlighed i ham? ¹⁸ Børnlille, lader os ikke elske med Tale eller med Tungen, men i Gjærning og Sandhed.

¹⁹ Heraf kunne vi skjønne, at vi ere af Sandheden; og vi skulle kunne stille vore Hjærter tilfreds for hans Aasyn dermed, ²⁰ at dersom vort Hjærte domfælder os,

er Gud dog større end vort Hjærte og kjender alle Ting. ²¹ I elskede, dersom vort Hjærte ikke domfælder os, have vi Frimodighed for Gud, ²² og hvad som vi bede om, faa vi af ham; thi vi holde hans Befalinger og gjøre, hvad takkeligt er i hans Øjne. ²³ Og dette er hans Befaling, at vi skulle tro hans Søns Jesu Kristi Navn og elske hverandre efter den Befaling, han gav os. ²⁴ Og hvo som holder hans Befalinger, bliver i ham, og han i ham; og deraf skjønne vi, at han bliver i os, af Aanden, som han gav os.

De falske Profeter. Kjærlighedens Kilde er Guds Kjærlighed I Jesus Kristus.

4 I elskede, tror ikke enhver Aand, men prøver Aanderne, om de ere af Gud; thi mange falske Profeter ere udgangne i Verden. ² Derpaa kjende I Guds Aand: enhver Aand, der bekjender Jesus som Kristus kommen i Kjød, er af Gud; ³ og enhver Aand, som ikke bekjender den Jesus, er ikke af Gud; og dette er Modkristens Aand, som I have hørt om, at den kommer, og den er allerede nu i Verden.

⁴ I ere af Gud, Børnlille, og I have overvundet dem, fordi han, som er i eder, er større end han, som er i Verden. ⁵ De ere af Verden; derfor tale de af Verden, og Verden hører dem. ⁶ Vi ere af Gud; den som kjender Gud, hører os; den som ikke er af Gud, hører os ikke. Herudaf kjende vi Sandhedens Aand og Vildfarelsens Aand.

⁷ I elskede, lader os elske hverandre; thi Kjærligheden er af Gud, og hver den som elsker, er født udaf Gud og kjender Gud. ⁸ Hvo som ikke elsker, kjender ikke Gud; thi Gud er Kjærlighed. ⁹ Derudi blev Guds Kjærlighed aabenbaret i os, at Gud har udsendt sin Søn den enbaarne til Verden, for at vi skulle leve ved ham. ¹⁰ Deri findes Kjærligheden, ikke at vi have elsket Gud, men at han har elsket os og udsendt sin Søn til Forsoning for vore Synder. ¹¹ I elskede, naar Gud har elsket os saaledes, ere ogsaa vi skyldige at elske hverandre. ¹² Ingen har nogensinde skuet Gud; dersom vi elske hverandre, bliver Gud i os, og hans Kjærlighed er fuldkommet i os. ¹³ Deraf skjønne vi, at vi blive i ham, og han i os, at han har givet os af sin Aand.

¹⁴ Og vi, vi have skuet og vidne, at Faderen har udsendt Sønnen til Frelser for Verden. ¹⁵ Hver som bekjender, at Jesus er Guds Søn, i ham bliver Gud. og han i Gud. ¹⁶ Og vi have erkjendt og troet den Kjærlighed, som Gud har i os. Gud er Kjærlighed, og hvo som bliver Kjærligheden, bliver i Gud, og Gud bliver i ham.

¹⁷ Deri er Kjærligheden fuldkommet hos os, at vi have Frimodighed paa Dommens Dag, fordi ligesom han er, ere ogsaa vi i denne Verden. ¹⁸ Der er ikke Frygt i Kjærligheden, men den fuldkomne Kjærlighed driver Frygten ud; thi Frygten indeholder Straf, og den som frygter, er ikke fuldkommet i Kjærligheden. ¹⁹ Vi elske, fordi han elskede os først. ²⁰ Dersom nogen siger: jeg

elsker Gud, og hader sin Broder, er han en Løgner; thi den, der ikke elsker sin Broder, som han har set, kan ikke elske Gud, som han ikke har set. ²¹ Og denne Befaling have vi fra ham, at hvo som elsker Gud, skal ogsaa elske sin Broder.

Den kristne Tros Kraft. Vidnesbyrdet for Troen. Troens Bøn og Forbøn.

5 Hver den, som tror, at Jesus er Kristus, er født udaf Gud; og hver den, der elsker ham, som fødte, elsker ogsaa den, som er født udaf ham. ² Deraf skjønnene vi, at vi elske Guds Børn, naar vi elske Gud og gjøre hans Befalinger. ³ Thi dette er Guds Kjærlighed, at vi holde hans Befalinger. Og hans Befalinger ere ikke tunge, ⁴ fordi alt det, som er født udaf Gud, overvinder Verden; og vor Tro, den er Sejren, som har overvundet Verden. ⁵ Ja, hvem er den, som overvinder Verden, uden den, som tror, at Jesus er Guds Søn?

⁶ Dette er ham, der kom gjennem Vand og Blod, Jesus Kristus, ikke i Vandet alene, men i Vandet og i Blodet, og Aanden er den, som vidner, fordi Aanden er Sandheden. ⁷ Thi tre ere de, som vidne: ⁸ Aanden og Vandet og Blodet; og de tre gaa ud paa eet. ⁹ Naar vi modtage Menneskers Vidnesbyrd, saa er Guds Vidnesbyrd større; thi dette er Guds Vidnesbyrd, at han har vidnet om sin Søn. ¹⁰ Hvo som tror paa Guds Søn, har Vidnesbyrdet i sig; hvo som ikke tror Gud, har gjort ham til en Løgner, fordi han ikke har troet paa det Vid-

nesbyrd, som Gud har vidnet om sin Søn. ¹¹ Og dette er Vidnesbyrdet, at Gud har givet os evigt Liv, og dette Liv er i hans Søn. ¹² Hvo som har Sønnen, har Livet; hvo som ikke har Guds Søn, har ikke Livet.

¹³ Dette har jeg skrevet til eder, for at I skulle vide, at I have evigt Liv, I som tro paa Guds Søns Navn. ¹⁴ Og dette er den Frimodighed, som vi have overfor ham, at dersom vi bede om noget efter hans Vilje, hører han os. ¹⁵ Og dersom vi vide, at han hører os, ihvad som vi bede om, saa vide vi, at vi have de Ønsker, som vi have bedet ham om.

¹⁶ Dersom nogen ser sin Broder synde, naar det er Synd, som ikke er til Døden, da skal han bede, og han skal give ham Liv, nemlig til dem der synde, naar det ikke er til Døden. Der gives Synd til Døden; det er ikke for den, jeg siger, at han skal bede. ¹⁷ Enhver Uretfærdighed er Synd; dog gives der Synd, som ikke er til Døden.

¹⁸ Vi vide, at hver den, som er født udaf Gud, synder ikke; men hvo som er bleven født udaf Gud, bevarer sig selv, og den Onde rører ham ikke. ¹⁹ Vi vide, at vi ere af Gud, og den hele Verden ligger i det onde.

²⁰ Men vi vide, at Guds Søn er kommen og har givet os Forstand til at kjende den sande; og vi ere i den sande, i hans Søn Jesus Kristus. Denne er den sande Gud og evigt Liv.

²¹ Børnlille, vogter eder for Afguderne.

Johannes' Andet Brev

Formaning til indbyrdes Kjærlighed. Advarsel mod falske Lærere.

1 Den Ældste hilser den udvalgte Frue og hendes Børn, som jeg elsker i Sandhed, og ikke jeg alene, men ogsaa alle de, der kjende Sandheden, ² for Sandhedens Skyld, som bliver i os og skal være med os i Evighed. ³ Naade, Barmhjærtighed, Fred fra Gud Fader og fra Jesus Kristus, Faderens Søn, skal være med os i Sandhed og Kjærlighed.

⁴ Det har været mig en stor Glæde, at jeg har truffet Børn af dig, som vandre i Sandhed, alt som vi fik Befaling af Faderen. ⁵ Og nu beder jeg dig, Frue, ikke som var det en ny Befaling, jeg skriver til dig, men det er den, vi have haft fra Begyndelsen, at vi Skulle elske hverandre. ⁶ Og dette er Kjærligheden, at vi vandre efter hans Befalinger; dette er Befalingen, alt som I hørte fra Begyndelsen, at I skulle vandre i den.

⁷ Thi mange Forførere ere udgangne i Verden, som ikke bekjende Jesus som Kristus, kommen i Kjød; dette er Forføreren og Modkristus. ⁸ Giver Agt paa eder selv, at I ikke skulle tabe, hvad vi have arbejdet, men maa oppebære fuld Løn. ⁹ Hver den, som gaar videre og ikke bliver i Kristi Lære, har ikke Gud; hvo som bliver i Læren, han har baade Faderen og Sønnen. ¹⁰ Om nogen kommer til eder og ikke fører denne Lære, saa tager ham ikke i Hus, og byder ham ikke velkommen.

¹¹ Thi hvo som byder ham velkommen, tager Del i hans onde Gjerninger.

¹² Endskjønt jeg havde meget at skrive til eder, har jeg ikke villet gjøre det med Papir og Blæk; derimod haaber jeg at komme til eder og tale mundtlig med eder, for at eders Glæde maa blive fuldkommen. ¹³ Din Søsters, den udvalgte Børn hilse dig.

Johannes' Tredje Brev

Kajus' Troskab, Diotrefes' Herskesyge.

1 Den ældste hilser den elskede Kajus, hvem jeg elsker i Sandhed.

² Du elskede, jeg ønsker, at du i alle Dele maa have det godt og være karsk, ligesom din Sjæl har det godt.

³ Det har været mig en stor Glæde, naar der kom Brødre, og de gave din Sandhed Vidnesbyrd, saaledes som du vandrer i Sandhed. ⁴ Større Glæde har jeg ikke end dette, at høre, at mine Børn vandre i Sandheden.

⁵ Du elskede, trolig gjør du, hvad du end arbejder for Brødrene, og det for fremmede, ⁶ hvilke have givet din Kjærlighed Vidnesbyrd i Menighedens Paahør; og du vil gjøre vel i at hjælpe dem paa Vej paa en Gud værdig Maade. ⁷ Thi for Navnets Skyld ere de dragne ud, uden at tage noget af Hedningerne. ⁸ Saa ere da vi skyldige at tage os af saadanne, for at vi kunne blive Medarbejdere for Sandheden.

⁹ Jeg har skrevet noget til Menigheden; men Diotrefes, som gjerne vil være Førstemand iblandt dem, giver os ikke Rum. ¹⁰ Derfor vil jeg, naar jeg kommer, minde om hans Gjerninger, som han gjør, idet han med onde Ord fører Sladder om os, og ikke nøjet hermed, giver han selv ikke Brødrene Rum, og dem, der ville gjøre det, hindrer han og udstøder dem af Menigheden.

¹¹ Du elskede, efterfølg ikke det onde, men det gode. Hvo som gjør, hvad godt er, er af Gud; hvo som gjør ondt, har ikke set Gud. ¹² Demetrios har godt Vidnesbyrd af alle og af selve Sandheden; og ligesaa vidne vi, og du véd, at vort Vidnesbyrd er sandt.

¹³ Jeg havde meget at skrive til dig, dog vil jeg ikke skrive til dig med Blæk og Pen. ¹⁴ Men jeg haaber snart at se dig, og da skulle vi mundtlig tales ved. ¹⁵ Fred være med dig! Vennerne hilse dig; hils Vennerne hver især.

Judas' Brev

1 Judas, Jesu Krist Tjener og Broder til Jakob, hilser de kaldede, som ere elskede i Gud Fader og bevarede for Jesus Kristus. ² Barmhjærtighed og Fred og Kjærlighed vorde eder rigelig til Del!

³ I elskede, medens det laa mig alvorlig paa Sinde at skrive til eder om vor fælles Frelse, har jeg set mig nødsaget til at skrive til eder med Formaning om at kæmpe for den Tro, som een Gang er bleven overantvordet de hellige. ⁴ Thi der har indsneget sig nogle Mennesker, for hvem denne Dom for længe siden er forud skreven, ugudelige, som misbruge vor Guds Naade til Uterlighed og negte vor eneste Hersker og Herre, Jesus Kristus.

⁵ Men jeg vil, da I een Gang vide alt, minde eder om, at skjønt Herren havde frelst Folket ud af Ægyptens Land, ødelagde han dog næste Gang dem, der ikke troede. ⁶ Og Engle, dem som ikke bevarede deres Højhed, men forlode deres egen Bolig, har han sat under Varetægt til den store Dags Dom i evige Lænker under Mørket. ⁷ Ligesom Sodoma og Gomorra og de omliggende Byer, der dreve Utugt paa lige Maade som disse og gik efter fremmed Kjød, foreligge som Vartegn paa evig Ild ved den Straf, de lede. ⁸ Alligevel gjøre ogsaa disse ligedan i deres Drømmerier: Kjødet besmitte de, Herre-Magt regne de for intet, og Herligheder bespotte de. ⁹ Overenglen Mikael vovede dog ikke, den Gang han var i Ordstrid med Djævelen om Moses' Legeme, at fremføre en Bespottelsens Dom, men sagde: Herren true dig! ¹⁰ Disse derimod bespotte alt, hvad de ikke kjende, og alt, hvad de forstaa paa naturlig Vis, ligesom de ufornuftige Dyr, derved ødelægge de sig. ¹¹ Ve over dem! thi de have vandret Kains Vej og have styrtet sig i Bileams Vildfarelse for Løns Skyld og ere gaaede til Grunde ved Koras Opsætsighed.

¹² Det er disse, der som Skampletter ved eders Kjærlighedsmaaltider fraadse med og uden Blu pleje sig

selv, vandløse Skyer, som drives forbi af Vinde, bladløse Træer i Høst uden Frugt, to Gange døde, oprykke med Rode, ¹³ vilde Havs-Bølger, som udskumme deres egne Skjændsler, vildsomme Stjerner, til hvem Mulm og Mørke i Evighed er gjemt. ¹⁴ Men om disse profete-rede ogsaa Enok, den syvende fra Adam, og sagde: »Se, Herren kom med sine hellige Skarer i Titusindetal, ¹⁵ for at holde Dom over alle og ramme alle ugudelige for alle deres ugudelige Gjerninger, som de øvede, og for alle de formastelige Ord, som de taledede imod ham, de ugudelige Syndere«. ¹⁶ Det er disse, som knurre og klage over deres Skjæbne, medens de dog vandre efter deres Lyster, og deres Mund taler svulstige Ord, idet de vise Beundring for Personer for Fordels Skyld. ¹⁷ I derimod, I elskede, kommer de Ord i Hu, som forud ere sagte af vor Herres Jesu Kristi Apostle, ¹⁸ at de sagde til eder: »I den sidste Tid skal der komme Spottere, som vandre efter deres egne Ugudeligheders Lyster«. ¹⁹ Det er disse, som volde Splittelser, de ere sjælelige, have ikke Aand. ²⁰ I derimod, I elskede, opbygger eder paa eders helligste Tro, beder i den Hellig-Aand, ²¹ og bevarer eder saaledes i Guds Kjærlighed, idet I vente paa vor Herres Jesus Kristi Barmhjærtighed til evigt Liv. ²² Og nogle skulle I sætte i Rette, naar de tviste; ²³ andre skulle I frelse ved at rive dem ud af Ilden; andre skulle I forbarme eder over med Frygt, saa I hade endog den af Kjødet besmittede Kjortel.

²⁴ Men ham, som mægter at værne eder mod at bukke under og at stille eder frem for sin Herlighed ulastelige i Fryd, ²⁵ den eneste Gud, ham som er vor Frelser ved Jesus Kristus vor Herre, ham tilhører Ære, Majestæt, Kraft og Magt for al Evighed og nu og i alle Evigheder. Amen.

Johannes' Aabenbaring.

Overskrift og Hilsen til Menigheden.

1 Jesu Kristi Aabenbaring, som Gud gav ham, for at han skulde vise sine Tjenere det, som maa ske snart, og ved sin Engel, som han udsendte, betegnede han det for sin Tjener Johannes, ² som har vidnet Guds Ord og Jesu Kristi Vidnesbyrd, alt hvad han har set.

³ Salig er den, som læser, og de, som høre Profetiens Ord og bevare, hvad der er skrevet i den; thi Tiden er nær.

⁴ Johannes hilser de syv Menigheder i Asien. Naade være med eder og Fred fra ham, som er, og som var, og som kommer, og fra de syv Aander, som ere foran hans Trone, ⁵ og fra Jesus Kristus, det trofaste Vidne. den førstefødte af de døde og Høvdingen over Jordens Konger! Ham, som elsker os og har løst os ud af vore Synder med sit Blod ⁶ og gjort os til et Kongerige, til Præster for sin Gud og Fader, ham være Æren og Magten i Evighedernes Evigheder! Amen.

⁷ Se, han kommer med Skyerne. og hvert Øje skal se ham, ogsaa de, som have gennemstunget ham, og alle Jordens Slægter skulle jamre over ham. Ja, Amen.

⁸ Jeg er A og Ø, siger Gud Herren, den som er, og som var, og som kommer, den almægtige.

Johannes kaldes til at skue Guds Raad.

⁹ Jeg Johannes, eders Broder og meddelagtig i Trængselen og Kongeriget og Udholdenheden i Jesus, var paa den Ø, som hedder Patmos, for Guds Ords og Jesu Vidnesbyrds Skyld. ¹⁰ Jeg kom i Aande paa Herrens Dag, og jeg hørte bagved mig en høj Røst som af en Basun, der sagde: ¹¹ hvad du ser, skriv det i en Bog, og send det til de syv Menigheder, til Efesos og til Smyrna og til Pergamon og til Tyatira og til Sardes og til Filadelfia og til Laodikea.

¹² Og jeg vendte mig om for at se, hvad det var for en Røst, som talede med mig. Og da jeg vendte mig, saa jeg syv Guld-Lycestager, ¹³ og midt imellem Lycestagerne en, som lignede en Menneskesøn, iført en fodsid Kjortel og omgjordet om Brystet med et Guld-bælte. ¹⁴ Men hans Hoved og hans Haar var hvidt som hvid Uld, som Sne, og hans Øjne som Ilds-Lue, ¹⁵ og hans Fødder lignede skinnende Malm, som glødes i en Ovn, og hans Røst var som Lyden af mange Vande.

¹⁶ Og han havde i sin højre Haand syv Stjerner, og af

hans Mund udgik et tveegget skarpt Sværd, og hans Udseende var, som naar Solen skinner i sin Kraft.

¹⁷ Og da jeg saa ham, faldt jeg ned for hans Fødder som død. Og han lagde sin højre Haand paa mig og sagde: ¹⁸ frygt ikke; jeg er den første og den sidste og den levende, og jeg har været død, og se, jeg er levende i Evighedernes Evigheder, og jeg har Dødens og Dødsrigets Nøgler. ¹⁹ Skriv derfor, hvad du saa, baade hvad der er, og hvad der skal ske herefter, de syv Stjerners Hemmelighed, hvilke du saa i min højre Haand, og de syv Guld-Lycestager. De syv Stjerner ere de syv Menigheders Engle, og de syv Lycestager ere syv Menigheder.

Breve til Menighederne i Efesos, Smyrna, Pergamon og Tyatira

2 Til Efesos-Menighedens Engel skal du skrive: Dette siger han, som holder de syv Stjerner i sin højre Haand, han som vandrer midt imellem de syv Guld-Lycestager: ² jeg kjender dine Gjerninger og dit Arbejde og din Udholdenhed, og at du ikke kan døje vanartige; og du har prøvet dem, der kalde sig Apostle og ikke ere det, og du har fundet, at de ere Løgnere; ³ og du har Udholdenhed og har døjet for mit Navns Skyld og er ikke bleven træt. ⁴ Men jeg har imod dig, at du har forladt din første Kjærlighed. ⁵ Kom derfor i Hu, hvorfra du er falden, og omvend dig og gjør de første Gjerninger. Hvis ikke, kommer jeg over dig, og jeg vil flytte din Lycestage fra sit Sted, dersom du ikke omvender dig. ⁶ Dog dette har du, at du hader Nikolaiternes Gjerninger, som ogsaa jeg hader. ⁷ Hvo som har Øre, han høre, hvad Aanden siger til Menighederne! Den som sejrer, ham vil jeg give at æde af Livets Træ, som er i Guds Paradis.

⁸ Og til Smyrna-Menighedens Engel skal du skrive:

Dette siger den første og den sidste, han som har været død og blev levende: ⁹ jeg kjender din Trængsel og din Fattigdom, endskjønt du er rig, og Bespottelsen fra dem, som kalde sig Jøder, og ikke ere det, men ere en Satans Synagoge. ¹⁰ Frygt ikke for, hvad du kommer til at lide. Se, Djævelen skal kaste nogle af eder i Fængsel, for at I skulle fristes, og I skulle have Trængsel i ti Dage. Vær tro indtil Døden, saa vil jeg give dig Livets Krans. ¹¹ Hvo som har Øre, han høre, hvad Aanden siger til Menighederne! Den som sejrer, skal ingenlunde skades af den anden Død.

¹² Og til Pergamon-Menighedens Engel skal du skrive:

Dette siger han, som har det tveeggede, skarpe Sværd: ¹³ jeg véd, hvor du bor, der, hvor Satans Trone er; og du holder fast ved mit Navn, og du negtede ikke min Tro, endog i de Dage, da Antipas var mit Vidne, min trofaste, han som blev slagen ihjel hos eder, hvor Satan bor. ¹⁴ Men jeg har nogle faa Ting imod dig, at du har hos dig saadanne, som holde fast ved Bileams Lære, han som lærte Balak at lægge Stød for Israels Børn, for at de skulde spise Afgudsofre og drive Skjørlevned. ¹⁵ Saaledes har ogsaa du saadanne, som i lige Maade holde fast ved Nikolaiternes Lære. ¹⁶ Saa omvend dig da; hvis ikke, kommer jeg hastelig over dig og vil krige imod dem med min Munds Sværd. ¹⁷ Hvo som har Øre, han høre, hvad Aanden siger til Menighederne! Den som sejrer, ham vil jeg give af den skjulte Manna, og jeg vil give ham en hvid Sten, og paa Stenen et nyt Navn skrevet, som ingen kjender uden den, som faar det.

¹⁸ Og til Tyatira-Menighedens Engel skal du skrive:

Dette siger Guds Søn, han som har Øjne som Ilds Lue, og hvis Fødder ligne skinnende Malm: ¹⁹ jeg kjender dine Gjerninger og din Kjærlighed og Tro og Tjeneste og Udholdenhed og dine sidste Gjerninger, som ere flere end de første. ²⁰ Men jeg har imod dig, at du finder dig i Kvinden Jesabel, som kalder sig Profetinde og lærer og forfører mine Tjenere til at drive Skjørlevned og spise Afgudsofre. ²¹ Og jeg har givet hende Tid til at omvende sig, men hun vil ikke omvende sig fra sit Skjørlevned. ²² Se, jeg kaster hende paa Sygelejet, og dem, der drive Hor med hende, i stor Trængsel, dersom de ikke omvende sig fra hendes Gjerninger. ²³ Og hendes Børn vil jeg slaa med Død, og alle Menighederne skulle kjende, at jeg er den, som ransager Nyrrer og Hjærter, og jeg skal give eder hver efter eders Gjerninger. ²⁴ Men til eder andre i Tyatira, saa mange som ikke have denne Lære, fordi de ikke kjende Satans Dybder, som man kalder det, til eder siger jeg: jeg lægger ingen anden Tyngte paa eder; ²⁵ kun det, I have, holder det fast, indtil jeg kommer. ²⁶ Og den, som sejrer, og som indtil Enden varetager mine Gjerninger, ham vil jeg give Magt over Folkeslagene, ²⁷ og han skal vogte dem med en Jærn-Stav, som Pottemager-Kar sønderknuses, ligesom ogsaa jeg har faaet det af min Fader; ²⁸ og jeg vil give ham Morgenstjernen. ²⁹ Hvo som har Øre, han høre, hvad Aanden siger til Menighederne!

Breve til Menighederne i Sardes, Filadelfia og Laodikea.

3 Og til Sardes-Menighedens Engel skal du skrive:

Dette siger han, som har de syv Guds Aander og de syv Stjerner: jeg kjender dine Gjerninger, at du har Navn af levende, og du er død. ² Bliv vaagen, og styrk

det øvrige, som ellers vilde dø. Thi jeg har ikke fundet Gjerninger af dig fuldførte i min Guds Øjne. ³ Kom derfor i Hu, hvorledes du modtog og hørte, og bevar det og omvend dig. Dersom du da ikke vaager, skal jeg komme som en Tyv, og du skal ikke vide, i hvordan en Time jeg kommer over dig. ⁴ Dog har du nogle faa Personer i Sardes, som ikke have smittet deres Klæder; og de skulle vandre med mig i hvide Klæder, thi de ere værdige dertil. ⁵ Den som sejrer, skal saaledes iføres hvide Klæder, og jeg vil ingenlunde udslette hans Navn af Livsens Bog, og jeg vil bekjende hans Navn for min Fader og for hans Engle. ⁶ Hvo som har Øre, han høre, hvad Aanden siger til Menighederne!

⁷ Og til Filadelfia-Menighedens Engel skal du skrive:

Dette siger den hellige, den sanddru, han som har Davids Nøgle, han som lukker op, saa ingen skal lukke i, og som lukker i, saa ingen lukker op: ⁸ jeg kjender dine Gjerninger. Se, jeg har givet for dine Øjne en aabnet Dør, som ingen mægter at lukke; thi liden Kraft har du, dog har du bevaret mit Ord og ikke fornegtet mit Navn. ⁹ Se, jeg giver, at nogle af Satans Synagoge, af dem som kalde sig Jøder og ikke ere det, men lyve, — se, jeg vil bringe dem til at komme og falde ned for dine Fødder og kjende, at jeg har elsket dig. ¹⁰ Fordi du har bevaret mit Udholdenhedens Ord, vil ogsaa jeg bevare dig udaf den Fristelsens Time, som skal komme over hele Jorderige til at friste dem, der bo paa Jorden. ¹¹ Jeg kommer snart; hold fast ved det, du har, for at ingen skal tage din Krans. ¹² Den som sejrer, ham vil jeg gjøre til en Pille i min Guds Tempel, og han skal aldrig mere gaa ud deraf, og jeg vil skrive paa ham min Guds Navn og min Guds Stads Navn, det ny Jerusalem, som kommer ned fra Himlen fra min Gud, og mit det nye Navn. ¹³ Hvo som har Øre, han høre, hvad Aanden siger til Menighederne!

¹⁴ Og til Laodikea-Menighedens Engel skal du skrive:

Dette siger han, som er Amen, det trofaste og sanddru Vidne, Guds Skabnings Begyndelse: ¹⁵ jeg kjender dine Gjerninger, at du er hverken kold eller varm. Gid du var kold eller varm! ¹⁶ Derfor, efterdi du er lunken og hverken varm eller kold, vil jeg spy dig ud af min Mund. ¹⁷ Fordi du siger: jeg er rig, ja har vundet Rigdom og trænger ikke til noget, og du véd ikke, at du er den elendige og ynkelige og fattige og blinde og nøgne, ¹⁸ saa raader jeg dig til af mig at kjøbe Guld udglødet i Ild, for at du kan blive rig, og hvide Klæder, for at du kan klæde dig dermed, og din Nøgenheds Skjændsel ikke skal komme for Dagen, og Øjensalve til at salve dine Øjne med, for at du maa kunne se. ¹⁹ Jeg, — alle dem, jeg elsker, dem rammer og revser jeg; vær derfor nidkjær og omvend dig. ²⁰ Se, jeg staar for Døren og banker. Dersom nogen hører min Røst og aabner Døren, saa vil jeg gaa ind til ham og holde Nadver med ham, og han med mig. ²¹ Den som sejrer, ham vil jeg give at tage Sæde hos mig paa min Trone, ligesom ogsaa jeg har sejret og taget Sæde hos min Fader paa

hans Trone. ²² Hvo som har Øre, han høre, hvad Aanden siger til Menighederne!

Johannes skuer Guds Herlighed, omgivet af hele Skabningens Lovsang.

4 Derefter saa jeg, og se en aabnet Dør i Himlen, og den første Røst, som jeg havde hørt ligesom af en Basun, der taledede med mig, sagde: stig her op, saa skal jeg vise dig, hvad der maa ske herefter.

² Strags kom jeg i Aande; og se, en Trone stod i Himlen, og en sad paa Tronen; ³ og han, som sad, var at se til ligesom Jaspis- og Sarder-Sten, og en Regnbue var trindt om Tronen, at se til ligesom Smaragd. ⁴ Og trindt om Tronen saa jeg fire og tyve Troner, og paa Tronerne sad fire og tyve Ældste iførte hvide Klæder og med Guld-Kranse paa deres Hoveder.

⁵ Og ud fra Tronen udgaa Lyn og Røster og Tordener, og foran Tronen brænde syv Ild-Fakler, som ere de syv Guds Aander. ⁶ Og foran Tronen er som et Glar-Hav, der ligner Krystal; og midt for Tronen og rundt om Tronen er der fire Væsener, fulde af Øjne fortil og bagtil. ⁷ Og det første Væsen ligner en Løve, og det andet Væsen ligner en Okse, og det tredje Væsen har Aasyn som et Menneske, og det fjerde Væsen ligner en flyvende Ørn. ⁸ Og de fire Væsener have hvert især seks Vinger og ere rundt om og indentil fulde af Øjne; og uden Afladelse Dag og Nat sige de: Hellig, hellig, hellig er Herren, Gud, den Almægtige, han som var, og som er, og som kommer!

⁹ Og naar Væsenerne give Pris og Ære og Taksigelse til Ham, som sidder paa Tronen, ham som lever i Evighedernes Evigheder, ¹⁰ falde de fire og tyve Ældste ned for ham, som sidder paa Tronen og tilbede ham, som lever i Evighedernes Evigheder; og de kaste deres Kranse ned for Tronen og sige: ¹¹ Værdig er du, vor Herre og Gud, til at faa Prisen og Æren og Kraften; thi du har skabt alle Ting, og fordi du vilde, var de til, og bleve de skabte!

Kun Lammet kan aabne Guds Fremtids-Bog; derfor tilkommer ham hele Skabningens Lovprisning.

5 Og jeg saa i hans højre Haand, som sad paa Tronen, en Bog beskrevet indeni og bagpaa, forseget med syv Segl. ² Og jeg saa en vældig Engel, som udraabte med høj Røst: hvem er værdig til at aabne Bogen og bryde dens Segl? ³ Og der vare ingen i Himlen, ej heller paa Jorden eller under Jorden, som mægtede at aabne Bogen eller at se i den.

⁴ Og jeg græd saare, fordi der var ingen, som fandtes værdig til at aabne Bogen eller se i den. ⁵ Og en af de Ældste siger til mig: græd ikke; se, Løven af Juda Stamme, Davids Rodskud, har sejret, saa han kan aabne Bogen og dens syv Segl. ⁶ Og jeg saa, midt imellem Tronen og de fire Væsener og de Ældste stod der et Lam, ligesom slagtet, det havde syv Horn og syv Øjne,

hvilke ere de syv Guds Aander, som ere udsendte til hele Jorden. ⁷ Og det kom og tog Bogen af hans højre Haand, som sidder paa Tronen.

⁸ Og da det havde taget Bogen, faldt de fire Væsener og de fire og tyve Ældste ned for Lammet, hver med sin Harpe og med Guldskaaler fulde af Røgelse, som ere de helliges Bønner. ⁹ Og de sang en ny Sang og sagde: Værdig er du til at tage Bogen og aabne dens Segl, fordi du blev slagtet, og med dit Blod købte du til Gud Mennesker udaf alle Stammer og Tungemaal og Folk og Folkeslag ¹⁰ og gjorde dem for vor Gud til et Kongerige og til Præster, og de skulle være Konger paa Jorden.

¹¹ Og jeg saa, og jeg hørte en Røst af mange Engle trindt om Tronen og Væsenerne og de Ældste, og deres Tal var Titusender Gange Titusender og Tusender Gange Tusender; ¹² de sagde med høj Røst: Værdigt er Lammet det slagtede til at faa Kraften og Rigdom og Visdom og Vælde og Ære og Pris og Velsignelse! ¹³ Og hver Skabning i Himlen og paa Jorden og under Jorden og paa Havet, og alt, hvad der er dem, hørte jeg sige: Ham, som sidder paa Tronen, og Lammet tilkommer Velsignelsen og Æren og Prisen og Styrken i Evighedernes Evigheder! ¹⁴ Og de fire Væsener sagde: Amen! Og de Ældste faldt ned og tilbade.

Fremtidsbogens seks første Segl aabnes.

6 Og jeg saa, da Lammet aabnede et af de syv Segl, og jeg hørte et af de fire Væsener sige som med Tordenrøst kom! ² Og jeg saa, og se en hvid Hest, og han, som sad paa den, havde en Bue, og der blev givet ham en Krans, og han drog ud sejrende og for at sejre.

³ Og da han aabnede det andet Segl, hørte jeg det andet Væsen sige: kom! ⁴ Og der udgik en anden Hest, som var rød, og ham, som sad paa den, blev der givet at tage Freden fra Jorden, og at de skulde slagte hverandre, og der blev givet ham et stort Sværd.

⁵ Og da han aabnede det tredje Segl, hørte jeg det tredje Væsen sige: kom! Og jeg saa, og se en sort Hest, og han, som sad paa den, havde en Vægt i sin Haand. ⁶ Og jeg hørte midt imellem de fire Væsener ligesom en Røst, der sagde: en Pot Hvede for en Denar, og tre Potter Byg for en Denar; men Olien og Vinen maa du ikke skade!

⁷ Og da han aabnede det fjerde Segl, hørte jeg en Røst af det fjerde Væsen sige: kom! ⁸ Og jeg saa, og se en bleggul Hest, og han, som sad paa den, hans Navn var Døden, og Dødsriget fulgte med ham; og der blev givet dem Magt over en Fjerdedel af Jorden til at ihjelslaa med Sværd og med Hunger og med Pest og ved Jordens Vilddyr.

⁹ Og da han aabnede det femte Segl, saa jeg under Alteret deres Sjæle, som vare slagtede for Guds Ords og for det Vidnesbyrds Skyld, som de havde. ¹⁰ Og de raabte med høj Røst og sagde: hvor længe, Herre, du

hellige og sanddru, vil du tøve med at dømme og at hævne vort Blod paa dem, der bo paa Jorden? ¹¹ Og der blev givet dem hver især et langt hvidt Klædebon, og der blev sagt til dem, at de skulde hvile endnu en liden Tid, indtil ogsaa deres Medtjenere og deres Brødre, som skulde ihjelslaas saavel som de, vare blevne fuldtallige.

¹² Og jeg saa, da han aabnede det sjette Segl, og der kom et stort Jordskjælv, og Solen blev sort som en Haarsæk, og Maanen blev helt som Blod, ¹³ og Himlens Stjerner faldt til Jorden, som naar et Figentræ nedkaster sine umodne Frugter, naar det rystes af en stærk Blæst, ¹⁴ og Himlen veg bort som en Bog, der rulles sammen, og hvert Bjærg og hver Ø flyttedes fra deres Steder. ¹⁵ Og Jordens Konger og Stormændene og Krigsøversterne og de rige og de vældige og hver Træl og fri skjulte sig i Hulerne og i Bjærgenes Kløfter; ¹⁶ og de sagde til Bjærgene og Klipperne: falder over os og skjuler os for hans Aasyn, som sidder paa Tronen, og for Lammets Vrede; ¹⁷ thi deres Vredes store Dag er kommen, og hvem kan holde Stand!

Guds Tjeneres Besegling; de frelstes Lovsang.

7 Derefter saa jeg fire Engle staa paa Jordens fire Hjørner og holde Jordens fire Vinde, for at ingen Vind skulde blæse over Jorden, ej heller over Havet eller over noget Træ. ² Og jeg saa en anden Engel stige op fra Solens Opgang, han havde den levende Guds Segl; og han raabte med høj Røst til de fire Engle, hvem det var givet at skade Jorden og Havet, og sagde: ³ skader ikke Jorden, ej heller Havet, ej heller Træerne, inden vi have beseglet vor Guds Tjenere paa deres Pander!

⁴ Og jeg hørte Tallet paa de beseglede, hundrede og fire og fyrretyve tusende beseglede udaf alle Israels Børns Stammer. ⁵ Af Juda Stamme tolv tusende beseglede, af Rubens Stamme tolv tusende, af Gads Stamme tolv tusende, ⁶ af Asers Stamme tolv tusende, af Naftalis Stamme tolv tusende, af Manasses Stamme tolv tusende, ⁷ af Simeons Stamme tolv tusende, af Levis Stamme tolv tusende, af Isaskars Stamme tolv tusende, ⁸ af Sebulons Stamme tolv tusende, af Josefs Stamme tolv tusende, af Benjamins Stamme tolv tusende beseglede.

⁹ Derefter saa jeg, og se en stor Skare, som ingen kunde tælle, udaf alle Folkeslag og Stammer og Folk og Tungemaal, staaende for Tronen og for Lammet, iførte lange hvide Klædebon og med Palmegrene deres Hænder. ¹⁰ Og de raabte med høj Røst og sagde: Frelsen er fra vor Gud, ham som sidder paa Tronen, og fra Lammet! ¹¹ Og alle Englene stode trindt om Tronen og om de Ældste og de fire Væsener, og de faldt ned for Tronen paa deres Ansigter og tilbade Gud og sagde: ¹² Amen! Velsignelsen og Prisen og Visdommen og

Taksigelsen og Æren og Kraften og Vælden tilkommer vor Gud i Evighedernes Evigheder! Amen.

¹³ Og en af de Ældste tog til Orde og sagde til mig: disse, som ere iførte de lange hvide Klædebon, hvem ere de, og hvorfra ere de komne? ¹⁴ Og jeg sagde til ham: min Herre, du véd det. Og han sagde til mig: dette er dem, som komme ud af den store Trængsel, og de have tvættet deres Klædebon og gjort dem hvide i Lammets Blod. ¹⁵ Derfor ere de foran Guds Trone og tjene ham Dag og Nat i hans Tempel, og han, som sidder paa Tronen, skal slaa Telt over dem. ¹⁶ De skulle ikke hungre mere, ej heller tørste mere, ej heller skal Solen falde paa dem, ej heller nogen Hede. ¹⁷ Thi Lammet, som er midt for Tronen, skal vogte dem og lede dem til Livets Vandkilder, og Gud skal aftørre hver Taare af deres Øjne.

Det syvende Segl aabnes. De fire første Dommedags-Basuner.

8 Og da han aabnede det syvende Segl, blev der Tavshed i Himlen omtrent en halv Time. ² Og jeg saa de syv Engle, som staa for Guds Aasyn, og der blev givet dem syv Basuner. ³ Og en anden Engel kom og tog Stade ved Alteret, holdende et Guld-Røgelsekar, og der blev givet ham megen Røgelse, for at han skulde lægge den til alle de helliges Bønner paa Guld-Alteret foran Tronen. ⁴ Og Røgen af Røgelsen steg med de helliges Bønner op for Guds Aasyn udaf Engelens Haand. ⁵ Og Engelen tog Røgelsekarret og fyldte det med Ilden paa Alteret og kastede den paa Jorden; og der kom Tordener og Røster og Lyn og Jordskjælv.

⁶ Og de syv Engle, som havde de syv Basuner, gjorde sig rede til at basune. ⁷ Og den første basunede; og der kom Hagl og Ild blandet med Blod og blev kastet paa Jorden; og Tredjedelen af Jorden opbrændtes, og Tredjedelen af Træerne opbrændtes, og alt grønt Græs opbrændtes.

⁸ Og den anden Engel basunede; og ligesom et stort Bjærg brændende i Lue blev kastet i Havet; og Tredjedelen af Havet blev til Blod, ⁹ og Tredjedelen af de Skabninger i Havet, som havde Sjæle, døde, og Tredjedelen af Skibene gik under.

¹⁰ Og den tredje Engel basunede; og fra Himlen faldt der en stor Stjerne brændende som en Fakkell, og den faldt paa Tredjedelen af Floderne og paa Vandenes Kilder. ¹¹ Og Stjernens Navn hedder: Malurt. Og Tredjedelen af Vandene blev til Malurt, og mange af Menneskene døde af Vandene, fordi de vare blevne beske.

¹² Og den fjerde Engel basunede; og Tredjedelen af Solen blev ramt, og Tredjedelen af Maanen og Tredjedelen af Stjernerne, saa at Tredjedelen af dem formørkedes, og Dagen mistede Tredjedelen af sit Lys, og Natten ligeledes.

¹³ Og jeg saa, og jeg hørte en Ørn, som fløj midt hen over Himlen, sige med høj Høst: Ve, ve, ve over dem,

som bo paa Jorden, for de øvrige Basunerøster fra de tre Engle, som skulle til at basune?

Den femte og sjette Basun.

9 Og den femte Engel basunede; og jeg saa en Stjerne, som fra Himlen var falden paa Jorden, og Nøglen til Afgrundens Brønd blev given den. ² Og den aabnede Afgrundens Brønd, og en Røg steg op af Brønden som Røg af en stor Ovn, og Solen og Luften formørkedes af Røgen fra Brønden. ³ Og udaf Røgen udgik der Græshopper over Jorden, og der blev givet dem en Magt, som Jordens Skorpioner have Magt. ⁴ Og der blev sagt til dem, at de ikke maatte skade Græsset paa Jorden, ej heller noget grønt eller noget Træ, men kun de Mennesker, som ikke havde Guds Segl paa Panderne. ⁵ Og der blev givet dem, at de ikke maatte dræbe dem, men at de skulde pine dem i fem Maaneder; og Pinen, de voldte, var som Pinen af en Skorpion, naar den stikker et Menneske. ⁶ Og i de Dage ville Menneskene søge Døden, og de skulle ikke finde den, og de ville attraa at dø, og Døden flyer fra dem.

⁷ Og Græshoppernes Skikkelser lignede Heste rustede til Krig; og paa deres Hoveder var der ligesom Kranse, der lignede Guld, og deres Ansigter vare som Menneskeansigter; ⁸ og de havde Haar som Kvindehaar, og deres Tænder vare som Løvers; ⁹ og de havde Pansere som Jærnpansere, og Lyden af deres Vinger var som Lyden af mange Strids-Vogne med Heste, der løbe til Krig. ¹⁰ Og de have Haler, der ligne Skorpioners, og Brodde, og i deres Haler er deres Magt til at skade Menneskene i fem Maaneder. ¹¹ De have Afgrundens Engel til Konge over sig, hans Navn er paa Hebraisk Abaddon, og paa Græsk har han Navnet Apollyon.

¹² Det første Ve er forbi; se, der kommer endnu to Veer herefter.

¹³ Og den sjette Engel basunede; og jeg hørte en Røst ud fra de fire Horn paa Guld-Alteret foran Gud ¹⁴ sige til den sjette Engel, som havde Basunen: løs de fire Engle, som ere bundne ved den store Flod Evfrat! ¹⁵ Og de bleve løste, de fire Engle, som vare rede til den Time og Dag og Maaned og Aar, til at dræbe Tredjedelen af Menneskene. ¹⁶ Og Tallet paa Bytter-Hærene var tyve tusende Gange ti tusende; jeg hørte deres Tal. ¹⁷ Og saaledes saa jeg i Synet Hestene og dem, der sad paa dem: de havde ildrøde og sortebtaa og svovlgule Pansere, og Hestenes Hoveder vare som Løvers Hoveder, og af deres Munde udgik Ild og Røg og Svovl. ¹⁸ Af disse tre Plager dræbtes Tredjedelen af Menneskene, af Ilden og Røgen og Svovlet, som udgik af deres Munde. ¹⁹ Thi Hestenes Magt er i deres Munde og i deres Haler; thi deres Haler ligne Slanger, de have Hoveder, og med dem gjøre de Skade.

²⁰ Og de øvrige af Menneskene, som ikke bleve dræbte under disse Plager, omvendte sig ikke fra deres Hænders Gjerninger, saa de holdt Op med at tilbede Uaanderne og Afgudsbillederne af Guld og Sølv og Kobber og Sten og Træ, som hverken kunne se eller høre eller gaa; ²¹ og de omvendte sig ikke fra deres Mordgjerninger eller fra deres Trolddomskunster eller fra deres Skjærlevned eller fra deres Tyverier.

Engelen med den lille aabne Bog.

10 Og jeg saa en anden vældig Engel stige ned fra Himlen, svøbt i en Sky og med Regnbuen paa sit Hoved, og hans Aasyn var som Solen, og hans Fødder som Ildstøtter. ² Og han havde i sin Haand en liden aabnet Bog. Og han satte sin højre Fod paa Havet og den venstre paa Jorden, ³ og raabte med høj Røst, ret som en Løve brøler. Og da han havde raabt, taledede de syv Tordener deres Røsten ⁴ Og da de syv Tordener havde talet, vilde jeg til at skrive; og jeg hørte en Røst fra Himlen sige: forsegl, hvad de syv Tordener havde talet, og skriv det ikke! ⁵ Og Engelen, som jeg saa staaende paa Havet og paa Jorden, løftede sin højre Haand mod Himlen ⁶ og svor ved ham, som lever i Evighedernes Evigheder, ham som skabte Himlen, og hvad deri er, og Jorden, og hvad deri er, og Havet, og hvad deri er, at der ikke længer skal være Tid, ⁷ men i den syvendte Engels Røsts Dage, naar han skal basune, da skal ogsaa Guds Hemmelighed være fuldbyrdet, alt som han har sendt sine Tjenere Profeterne godt Budskab derom.

⁸ Og Røsten, som jeg hørte fra Himlen, taledede atter med mig og sagde: gaa hen og tag den aabnede Bog i den Engels Haand, som staar paa Havet og paa Jorden. ⁹ Og jeg gik hen til Engelen og sagde til ham, at han skulde give mig den lille Bog. Og han siger til mig: tag og æd den op, og den skal svide i din Bug, men din Mund skal den være sød som Honning. ¹⁰ Og jeg tog den lille Bog af Engelens Haand og aad den op, og den var i min Mund sød som Honning, og da jeg havde ædt den, sved det i min Bug. ¹¹ Og der blev sagt til mig: du bør igjen profetere over mange Folk og Folkeslag og Tungemaal og Konger.

Guds Tempel maales. De to Vidner skulle prædike, dræbes, og opstaa.

11 Og der blev givet mig et Rør ligesom en Stav og sagt: staa op og maa! Guds Tempel og Alteret og dem der tilbede deri. ² Og Forgaarden udenfor Templet skal du lade ude og ikke maale den; thi den er bleven givet til Folkeslagene, og den hellige Stad skulde de nedtræde i to og fyrretyve Maaneder.

³ Og jeg vil give mine tvende Vidner, at de skulle profetere i et tusende, to hundrede og tresindstyve Dage klædte i Sække. ⁴ Disse ere de to Olietræer og de to Lysesager, som staa for Jordens Herres Aasyn. ⁵ Og hvis

nogen vil gjøre dem Mén, udgaar der Ild af deres Mund og fortærer deres Fjender; ja, hvis nogen skulde have i Sinde at gjøre dem Mén, maa han dræbes paa denne Maade. ⁶ Disse have Myndighed til at lukke Himlen, saa at der ikke falder Regn i de Dage, da de profetere; og de have Myndighed over Vandene, til at forvandle dem til Blod og til at slaa Jorden med alskens Plage, saa ofte som de ville.

⁷ Og naar de have fuldendt deres Vidnesbyrd, skal Dyret, som stiger op af Afgrunden, føre Krig mod dem og overvinde dem og slaa dem ihjel. ⁸ Og deres Lig skulle ligge paa Gaden i den store Stad, som aandeligt kaldes Sodoma og Ægypten, hvor ogsaa deres Herre blev korsfæstet. ⁹ Og af Folkene og Stammerne og Tungemaalene og Folkeslagene er der dem, der se paa deres Lig i tre og en halv Dag, og de tillade ikke, at deres Lig lægges i Grav. ¹⁰ Og de som bo paa Jorden, glæde sig over dem og holde Lystighed og sende hverandre Gaver, fordi disse to Profeter voldte dem Pine, som bo paa Jorden.

¹¹ Og efter de tre Dage og en halv kom der Livs Aande fra Gud i dem, og de stode op paa deres Fødder, og en stor Frygt faldt over dem. der saa paa dem. ¹² Og de hørte en høj Høst fra Himlen sige til dem: stiger her op! Og de Stege op til Himlen Skyen, medens deres Fjender saa paa dem. ¹³ Og i samme Time kom der et stort Jordskjælv, og Tiendedelen af Staden faldt, og syv tusende Personer bleve dræbte i Jordskjælvet, og de øvrige bleve forfærdede og gavede Himlens Gud Ære.

¹⁴ Det andet Ve er forbi; se, det tredje Ve kommer snart.

Den syvende Basun, Lovsang i Himlen.

¹⁵ Og den syvende Engel basunede; og der lød høje Høster i Himlen, som sagde: Kongedømmet over Verden er blevet vor Herres og hans Salvedes, og han skal være Konge i Evighedernes Evigheder! ¹⁶ Og de fire og tyve Ældste, som sidde for Guds Aasyn paa deres Troner, faldt paa deres Ansigter og tilbade Gud og sagde: ¹⁷ Vi takke dig, Herre Gud, Almægtige, du som er, og som var, fordi du har taget din store Kraft og taget Kongedømmet. ¹⁸ Og Folkeslagene ere blevne vrede, og din Vrede er kommen og Tiden til, at de døde skulle dømmes, og til at give Lønningen til dine Tjenere Profeterne og de hellige og dem, som frygte dit Navn, de smaa og de store, og til at ødelægge dem, som ødelægge Jorden.

¹⁹ Og Guds Tempel i Himlen blev oplukket, og hans Pagts Ark kom til Syne i hans Tempel, og der kom Lyn og Røster og Tordener og Jordskjælv og en stærk Hagl.

Kvinden og Dragen.

12 Og et stort Tegn kom til Syne i Himlen: en Kvinde ikklædt Solen og med Maanen under sine Fødder og med en Krans af tolv Stjerner paa sit Hoved;

² og hun var frugtsommelig og skreg i Barnsnød og i Fødselsveer.

³ Og et andet Tegn kom til Syne i Himlen, og se en stor ildrød Drage, der havde syv Hoveder og ti Horn og syv Kroner paa sine Hoveder; ⁴ og dens Hale drog Tredjedelen af Himlens Stjerner med og kastede dem paa Jorden. Og Dragen stod foran Kvinden, som skulde til at føde, for at sluge hendes Barn, naar hun havde født. ⁵ Og hun fødte et Drengbarn, som skal vogte alle Folkeslagene med en Jærn-Stav; og hendes Barn blev borttrykt til Gud og til hans Trone. ⁶ Og Kvinden flygtede ud i Ørken, hvor hun har et Sted beredt fra Gud, for at man der skal give hende Føden i et tusende, to hundrede og tresindstyve Dage.

⁷ Og der blev en Krig i Himlen: Mikael og hans Engle toge til at krige mod Dragen, og Dragen krigede og dens Engle; ⁸ og de kunde ikke staa sig, ej heller blev der mere fundet Rum for dem i Himlen. ⁹ Og styrtet blev den store Drage, den gamle Slange, som kaldes Djævelen og Satan, hele Jorderiges Forfører, han blev styrtet til Jorden, og hans Engle bleve styrtede med ham.

¹⁰ Og jeg hørte en høj Røst i Himlen sige: nu er vor Guds Frelse og Kraft og Kongedømme kommet, og hans Salvedes Magt; thi vore Brødres Anklager er bleven styrtet, han som anklagede dem for vor Gud Dag og Nat. ¹¹ Og de have overvundet ham i Kraft af Lammet Blod og i Kraft af deres Vidnesbyrds Ord, og de have ikke elsket deres Sjæl indtil Døden. ¹² Derfor fryder eder, Himle, og I som bo i dem! Ve over Jorden og Havet; thi Djævelen er stegen ned til eder, og han har stor Harm, fordi han véd, at han har kort Tid.

¹³ Og da Dragen saa, at den var bleven styrtet til Jorden, forfulgte den Kvinden, som havde født Drengbarnet. ¹⁴ Og den store Ørns tvende Vinger bleve givne til Kvinden, for at hun skulde flyve ud i Ørken til sit Sted, hvor hun faar sin Føde en Tid og to Tider og en halv Tid borte fra Slangens Aasyn. ¹⁵ Og Slangen skød Vand som en Flod ud af sin Mund bag efter Kvinden for at bortskylle hende med Floden. ¹⁶ Og Jorden kom Kvinden til Hjælp, og Jorden oplod sin Mund og opslugte Floden, som Dragen havde skudt ud af sin Mund.

¹⁷ Og Dragen vrededes paa Kvinden og gik bort for at føre Krig mod de øvrige af hendes Sæd, dem som holde Guds Befalinger og have Jesu Kristi Vidnesbyrd. ¹⁸ Og den stillede sig paa Havets Sand.

Dyret fra Havet, og Dyret fra Jorden.

13 Og jeg saa et Dyr stige op af Havet, det havde ti Horn og syv Hoveder, og paa sine Horn ti Kroner, og paa sine Hoveder Bespottelses Navne. ² Og Dyret, som jeg saa, lignede en Panter, og dets Fødder vare som en Bjørns, og dets Mund som en Løves Mund. Og Dragen gav det sin Kraft og sin Trone og en stor

Magt. ³ Og jeg saa et af dets Hoveder ligesom saaret til Døde, og dets Ulivs-Saar blev lægt. Og hele Jorden fulgte undrende efter Dyret, ⁴ og de tilbade Dragen, fordi den havde givet Dyret Magten, og de tilbade Dyret og sagde: hvem er Dyrets Lige, og hvem mægter at krige imod det?

⁵ Og der blev givet det en Mund til at tale store Ord og Bespottelser, og der blev givet det Magt til at virke i to og fyrretyve Maaneder. ⁶ Og det oplod sin Mund til Bespottelser imod Gud, til at bespotte hans Navn og hans Telt, dem som bo i Himlen. ⁷ Og der blev givet det at føre Krig mod de hellige og at overvinde dem; og der blev givet det Magt over alle Stammer og Folk og Tungemaal og Folkeslag. ⁸ Og alle de som bo paa Jorden, ville tilbede ham, hver den, hvis Navn ikke er skrevet fra Verdens Grundlæggelse i det slagtede Lams Livsens Bog.

⁹ Har nogen Øre, han høre! ¹⁰ Vil nogen føre i Fangenskab, gaar han i Fangenskab; vil nogen dræbe med Sværd, skal han dræbes med Sværd. Her gjælder det Udholdenheden og Troen hos de hellige!

¹¹ Og jeg saa et andet Dyr stige op af Jorden, og det havde to Horn ligesom et Lam og taledesom en Drage. ¹² Og det øver det første Dyrs hele Magt for dets Aasyn; og det gjør, at Jorden og de, som bo paa den, skulle tilbede det første Dyr, hvis Ulivs-Saar blev lægt. ¹³ Og det gjør store Tegn, saa at det endog gjør, at Ild falder ned fra Himlen til Jorden i Menneskenes Paasyn. ¹⁴ Og det forfører dem, som bo paa Jorden, med de Tegn, som der blev det givet at gjøre for Dyrets Aasyn, og siger til dem, som bo paa Jorden, at de skulle gjøre et Billede af Dyret, ham som har Sværdhugget og kom til Live. ¹⁵ Og det fik Magt til at give Dyrets Billede Aand, saa at Dyrets Billede endog kunde tale, og det vil gjøre, at alle de, som ikke tilbede Dyrets Billede, skulle slaas ihjel. ¹⁶ Og det faar alle, de smaa og de store og de rige og de fattige og de frie og Trællene, til at give sig et Mærke paa deres højre Haand eller paa deres Pande, ¹⁷ for at ingen skal kunne købe eller sælge uden den, som har Mærket, Dyrets Navn eller dets Navns Tal.

¹⁸ Her gjælder det Visdom! Hvo som har Forstand, udregne Dyrets Tal; det er nemlig et Menneskes Tal. Og dets Tal er seks hundrede og seksti seks.

Lammet og de frelste udvalgte.

14 Og jeg saa, og se, Lammet stod paa Sions Bjærg, og med ham hundrede og fire og fyrretyve tusende, som havde hans Navn og hans Faders Navn skrevet paa deres Pander. ² Og jeg hørte en Røst fra Himlen som en Lyd af mange Vande og som en Lyd af stærk Torden; og Røsten, som jeg hørte, var som af Harpespillere, der spillede paa deres Harper. ³ Og de sang en ny Sang foran Tronen og foran de fire Væsenere og de Ældste, og ingen kunde lære den Sang uden

de hundrede og fire og fyrretyve tusende, de som ere kjøbte fra Jorden. ⁴ Dette er dem, som ikke have besmittet sig med Kvinder; thi de ere jomfruelige. Dette er dem, som følge Lammet, ihvor han gaar hen. Disse ere blevne kjøbte fra Menneskene til en Førstegrøde for Gud og Lammet. ⁵ Og i deres Mund fandtes ikke Løgn; de ere ulastelige.

Opraab til Omvendelse, fordi Dommen er forhaanden med Skilsmisse mellem frelste og fortabte.

⁶ Og jeg saa en anden Engel flyve midt hen over Himlen, han havde et evigt Evangelium at forkynde for dem, der ere bosiddende paa Jorden, og for alle Folkeslag og Stammer og Tungemaal og Folk. ⁷ Og han sagde med høj Røst: frygter Gud og giver ham Ære, thi hans Doms Time er kommen; og tilbeder ham, som skabte Himlen og Jorden og Havet og Vandenes Kilder!

⁸ Og end en anden Engel fulgte efter og sagde: falden, falden er Babylon den store, hun som har givet alle Folkeslagene at drikke af sit Skjørlevneds Harmes Vin!

⁹ Og end en tredje Engel fulgte efter dem og sagde med høj Røst: om nogen tilbeder Dyret og dets Billede og tager Mærke paa sin Pande eller paa sin Haand, ¹⁰ da skal ogsaa han drikke af Guds Harmes Vin, som er iskjenket ublandet i hans Vredes Bæger, og han skal pines i Ild og Svovl for hellige Engles Øjne og for Lammets Øjne. ¹¹ Og Røgen af deres Pine opstiger i Evigheders Evigheder, og de have ikke Hvile ved Dag og ved Nat, de som tilbede Dyret og dets Billede, og hvo som tager dets Navns Mærke. ¹² Her gjælder det Udholdenheden hos de hellige, dem som holde Guds Befalinger og Jesu Tro!

¹³ Og jeg hørte en Røst fra Himlen sige: skriv: »Salige ere de døde, som dø i Herren fra nu af«. Ja, siger Aanden, de skulle hvile fra deres Møjsommeligheder, thi deres Gjæringer følge med dem.

¹⁴ Og jeg saa, og se en hvid Sky, og paa Skyen sad en, som lignede en Menneskesøn, han havde paa sit Hoved en Guld-Krans og i sin Haand en skarp Segl. ¹⁵ Og en anden Engel gik ud af Templet og raabte med høj Røst til ham, som sad paa Skyen: send din Segl ud og høst; thi Timen er kommen til at høste, fordi Jordens Høst er moden! ¹⁶ Og han, som sad paa Skyen, lod sin Segl gaa hen over Jorden, og Jorden blev høstet.

¹⁷ Og en anden Engel gik ud af Templet i Himlen, ogsaa han havde en skarp Segl. ¹⁸ Og en anden Engel gik ud fra Alteret, han som havde Magt over Ilden, og han raabte med høj Røst til ham, som havde den skarpe Segl, og sagde: send din skarpe Segl ud og afskær Druerne paa Jordens Vintræ; thi dets Klaser ere fuldmodne! ¹⁹ Og Engelen lod sin Segl gaa hen over Jorden og afskar Frugten paa Jordens Vintræ og kastede den i Guds Harmes store Persekar. ²⁰ Og Persekarret blev traadt udenfor Staden, og der gik Blod ud af Persekar-

ret lige til Hestenes Bidsler, saa langt som et tusende seks hundrede Stadier.

Dommen og Skilsmissen stunder til.

15 Og jeg saa et andet Tegn i Himlen, stort og underfuldt: syv Engle, som havde syv Plager, de sidste; thi med dem er Guds Harme fuldendt.

² Og jeg saa ligesom et Glar-Hav blandet med ild, og Sejervinderne over Dyret og over dets Billede og over dets Navns Tal staaende ved Glar-Havet, holdende Guds Harper. ³ Og de sang Moses Guds Tjeners Sang og Lammets Sang og sagde: Store og underfulde ere dine Gjerninger, Herre, Gud, du Almægtige; retfærdige og sande ere dine Veje, du Folkeslagenes Konge!

⁴ Hvem vil ikke frygte, Herre, og prise dit Navn? thi du alene er hellig. Ja, alle Folkeslagene skulle komme og tilbede for dit Aasyn; thi dine Retfærdsdomme ere blevne aabenbare.

⁵ Og derefter saa jeg, og Vidnesbyrdets Telts Tempel i Himlen blev oplukket; ⁶ og de syv Engle, som havde de syv Plager, gik ud af Templet, iførte rent, skinnende Linklæde og omgjordede om Brystet med Guld-Bælter. ⁷ Og et af de fire Væsener gav de syv Engle syv Guld-Skaaler, fulde af Guds Harme, han som lever i Evighedernes Evigheder. ⁸ Og Templet fyldtes med Røg fra Guds Herlighed og fra hans Kraft; og ingen kunde gaa ind i Templet, førend de syv Engles syv Plager vare endte.

Guds Harmes syv Skaaler udgydes.

16 Og jeg hørte en høj Røst fra Templet sige til de syv Engle: gaar hen og udgyd Guds Harmes syv Skaaler paa Jorden. ² Og den første gik afsted og udgød sin Skaal paa Jorden, og der kom en slem og ond Byld paa de Mennesker, som havde Dyrets Mærke, og som tilbade dets Billede.

³ Og den anden udgød sin Skaal i Havet, og det blev til Blod som af en død, og hver levende Sjæl, som var i Havet, døde.

⁴ Og den tredje udgød sin Skaal i Floderne og Vandenes Kilder, og det blev til Blod. ⁵ Og jeg hørte Vandenes Engel sige: retfærdig er du, som er, og som var, du hellige, fordi du har dømt saaledes; ⁶ thi helliges og Profeters Blod have de udøst, og Blod har du givet dem at drikke; de have fortjent det. ⁷ Og jeg hørte Alteret sige: ja, Herre, Gud, du Almægtige, sande og retfærdige ere dine Domme.

⁸ Og den fjerde udgød sin Skaal over Solen, og der blev givet den at brænde Menneskene med Ild. ⁹ Og Menneskene brændtes i stor Hede; og de bespottede Guds Navn, han som har Magten over disse Plager, og de omvendte sig ikke til at give ham Ære.

¹⁰ Og den femte udgød sin Skaal over Dyrets Trone, og dets Rige blev formørket; og de tyggede deres Tunger af Pinen, ¹¹ og de bespottede Himlens Gud for de-

res Piner og for deres Bylder, og de omvendte sig ikke fra deres Gjerninger.

¹² Og den sjette udgød sin Skaal over den store Flod Evfrat; og dens Vand borttørredes, for at Vejen skulde beredes for Kongerne fra Solens Opgang. ¹³ Og jeg saa, udaf Dragens Mund og af Dyrets Mund og af den falske Profets Mund kom der tre urene Aander ligesom Padder; ¹⁴ de ere nemlig Djævle-Aander, som gjøre Tegn, og de gaa ud til hele Jorderiges Konger for at samle dem til Krigen paa Guds den Almægtiges store Dag. ¹⁵ Se, jeg kommer som en Tyv; salig er den, som vaager og bevarer sine Klæder; han skal ikke gaa nøgen, saa man ser hans Skam! — ¹⁶ Og de samlede dem til det Sted, som paa Hebraisk hedder Harmageddon.

¹⁷ Og den syvende udgød sin Skaal over Luften; og en høj Røst kom ud af Templet, fra Tronen, og sagde: det er sket! ¹⁸ Og der kom Lyn og Røster og Tordener, og der kom et stort Jordskjælv, saadant som der ikke har været fra den Tid, da Mennesket blev til paa Jorden, saadant et Jordskjælv saa stort. ¹⁹ Og den store Stad blev til tre Dele, og Folkeslagenes Stæder faldt. Og Babylon den store blev ihukommet for Guds Aasyn til at give hende Bægeret med hans fnysende Vredes Vin. ²⁰ Og hver Ø flyede, og Bjærgene bleve Ikke fundne. ²¹ Og en stærk Hagl, centnertung, faldt ned fra Himlen paa Menneskene; og Menneskene bespottede Gud for Haglens Plage, thi dens Plage var saare stor.

Babylon og Dyret.

17 Og en af de syv Engle, som havde de syv Skaale, kom og taledede med mig og sagde: kom hid, jeg skal vise dig Dommen over den store Skjølge, som sidder ved mange Vande, ² med hvem Jordens Konger boledede, og de som bo paa Jorden, bleve drukne af hendes Skjørlevneds Vin. ³ Og han førte mig i Aand hen i en Ørk. Og jeg saa en Kvinde siddende paa et skarlaggen rødt Dyr, fuldt af Bespottelses Navne, det havde syv Hoveder og ti Horn. ⁴ Og Kvinden var klædt i purpur og Skarlaggen og skinnede af Guld og Ædelstene og Perler, hun havde i sin Haand et Guldbæger fuld af Vederstyggeligheder og hendes Skjørlevneds Urenheder. ⁵ Og paa hendes Pande var skrevet et Navn, en hemmelighed: »Babylon den store, Moder til Jordens Skjøger og Vederstyggeligheder«. ⁶ Og jeg saa Kvinden drukken af de helliges Blod og af Jesu Vidners Blod; og da jeg saa hende, undrede jeg mig med stor Undren.

⁷ Og Engelen sagde til mig: hvorfor undrede du dig? Jeg skal sige dig Hemmeligheden med Kvinden og med Dyret, som bærer hende, det som har de syv Hoveder og de ti Horn. ⁸ Dyret, som du saa, har været og er ikke, og det skal stige op af Afgrunden og gaa bort til Fortabelse; og de som bo paa Jorden, hvis Navne ikke ere skrevne i Livsens Bog fra Verdens Grundlæggelse, ville undre sig, naar de se Dyret, at det har været

og er ikke og skal komme. ⁹ Her gjælder det en Forstand, som har Visdom! De syv Hoveder ere syv Bjærgge, som Kvinden sidder paa, ¹⁰ og de ere syv Konger; de fem ere faldne, den ene er til, den anden er endnu ikke kommen, og naar han kommer, maa han blive i kort Tid. ¹¹ Og Dyret, som har været og er ikke, er selv en ottende og er tillige en af de syv og gaar bort til Fortabelse. ¹² Og de ti Horn, som du saa, ere ti Konger, som endnu ikke have faaet Kongedømme, men de faa Magt som Konger een Time i Følge med Dyret. ¹³ Disse have een Mening, og deres Kraft og Myndighed give de til Dyret. ¹⁴ Disse skulle krige mod Lammet, og de skulle overvindes af Lammet — thi han er Herrers Herre og Kongers Konge, — og af de kaldede og udvalgte og tro, som ere med ham.

¹⁵ Og han siger til mig: de Vande, som du saa, hvor Skjøgen sidder, ere Folk og Skarer og Folkeslag og Tungemaal. ¹⁶ Og de ti Horn, som du saa, og Dyret, disse ville hade Skjøgen og gjøre hende øde og nøgen, og hendes Kjød skulle de æde og opbrænde hende selv med Ild. ¹⁷ Thi Gud har indgivet i deres Hjerter at udføre hans Mening og at udføre een og samme Mening og at give deres Kongemagt til Dyret, indtil Guds Ord ere blevne fuldbragte. ¹⁸ Og Kvinden, som du saa, er den store Stad, som har Kongedømme over Jordens Konger.

Babylons Undergang.

18 Derefter saa jeg en anden Engel stige ned fra Himlen, han havde stor Magt, og Jorden oplystes af hans Herlighed. ² Og han raabte med vældig Røst og sagde: falden, falden er Babylon den store, og den er bleven Bosted for Uaander og Fængsel for alskens urene Aander og Fængsel for alskens urene og afskyelige Fugle; ³ thi af hendes Skjørlevneds Harmes Vin have alle Folkeslagene drukket, og Jordens Konger boledede med hende, og Jordens Kjøbmænd bleve rige af hendes Yppigheds Fylde.

⁴ Og jeg hørte en anden Røst fra Himlen sige: gaar ud fra hende, mit Folk, for at I ikke skulle blive meddelagtige i hendes Synder, og for at I ikke skulle faa af hendes Plager! ⁵ Thi hendes Synder ere ophobede lige til Himlen, og Gud har kommet hendes Ugjerninger i Hu. ⁶ Betaler hende, ligesom hun betalte, og gjengjælder hende dobbelt efter hendes Gjæringer, iskjænker hende dobbelt i Bægeret, som hun iskjænkede; ⁷ saa meget som hun forherligede sig selv og levede yppigt, saa megen Pine og Sorg skulle I give hende! Thi hun siger i sit Hjærte: jeg sidder som Dronning og er ikke Enke, og Sorg skal jeg aldrig se; ⁸ derfor skulle hendes Plager komme paa een Dag, Død og Sorg og Hunger, og med Ild skal hun opbrændes; thi vældig er Gud Herren, som har dømt hende.

⁹ Og Jordens Konger, som boledede og levede yppigt med hende, skulle græde og jamre over hende, naar

de se Røgen af hendes Brand, ¹⁰ medens de staa langt borte af Frygt for hendes Pinsel, og sige: ve, ve, du store Stad, Babylon, du vældige Stad; thi i een Time er din Dom kommen! ¹¹ Og Jordens Handelsmænd græde og sørge over hende, fordi ingen mere kjøber deres Varer: ¹² Varer af Guld og Sølv og Ædelstene og Perler og Lin og Purpur og Silke og Skarlagene og alskens velugtende Træ og alskens Sager af Elfenben og alskens Sager af det kostbareste Træ og af Kobber og af Jærn og af Marmor, ¹³ og Kanelbark og Haarsalve og Røgelseser og Salve og Virak, og Vin og Olie og Flormel og Hvede, og Kvæg og Faar og Heste og Vogne og Trælle og Menneskesjæle. ¹⁴ Og den Frugt, som din Sjæl attraaede, er gaaet bort fra dig, og alt det lækre og det glimrende er gaaet tabt for dig, og man skal aldrig finde det mere! ¹⁵ De som handle med disse Ting, og som bleve rige ved hende, skulle staa langt borte af Frygt for hendes Pinsel, grædende og sørgende, og sige: ¹⁶ ve, ve, den store Stad, som var klædt i Lin og Purpur og Skarlagene og skinnede af Guld og Ædelstene og Perler; thi i een Time er saa stor en Rigdom bleven lagt øde! ¹⁷ Og alle Styrmande og alle Skippere og Søfolk og alle, som nære sig af Havet, stode langt borte ¹⁸ og raabte, da de saa Røgen af hendes Brand, og sagde: hvem er Magen til den store Stad? ¹⁹ Og de kastede Støv paa deres Hoveder og raabte grædende og sørgende og sagde: ve, ve, den store Stad, i hvilken alle de, som have Skibe i Søen, bleve rige af dens Pragt; thi i een Time er den bleven lagt øde!

²⁰ Fryd dig over den, du Himmel og I hellige og Apostle og Profeter; thi Gud har udført eders Ret over den!

²¹ Og en vældig Engel løftede en Sten som en stor Møllesten og kastede den i Havet og sagde: saaledes skal Babylon den store Stad styrtes i Hast og aldrig findes mere! ²² Og Lyd af Harpespillere og Sangere og Fløjtespillere og Basunblæsere skal aldrig mere høres i dig, og ingen Mester i noget Haandværk skal mere findes i dig, og Lyd af Mølle skal aldrig mere høres i dig, ²³ og Lys af Lampe skal aldrig mere skinne i dig, og Brudgoms og Bruds Røst skal aldrig mere høres i dig! Thi dine Handelsmænd vare Stormænd paa Jorden, fordi alle Folkeslagene forførtes ved dit Trylleri. ²⁴ Og i den blev Profeters og helliges Blod fundet, og alle deres, som ere slagtede paa Jorden!

Det store Halleluja for Dommen og Frelsen.

19 Derefter hørte jeg som en høj Røst af en stor Skare i Himlen, der sagde: Halleluja! Frelsen og Herligheden og Kraften tilhører vor Gud; ² thi sande og retfærdige ere hans Domme, for han har dømt den store Skjøge, som ødelagde Jorden med sit Skjørlevned, og han har taget Hævn for sine Tjeneres Blod ud af hendes Haand! ³ Og anden Gang sagde de: Halleluja! Og Røgen af hende opstiger i Evighedernes Evig-

heder! ⁴ Og de fire og tyve Ældste og de fire Væsener faldt ned og tilbade Gud, som sidder paa Tronen, og sagde: Amen, Halleluja!

⁵ Og en Røst udgik fra Tronen og sagde: Lover vor Gud, alle hans Tjenere, I som frygte ham, smaa og store! ⁶ Og jeg hørte som en Røst af en stor Skare og som en Lyd af mange Vande og som en Lyd af vældige Tordener, der sagde: Halleluja! thi Herren vor Gud den Almægtige har taget Kongedømmet! ⁷ Lader os glæde og fryde os og give ham Æren, thi Lammets Bryllup er kommet, og hans Hustru har gjort sig rede, ⁸ og der er blevet givet hende at iføre sig skinnende rent Lin! — Linet er nemlig de helliges Retfærdigheder.

⁹ Og han siger til mig: skriv: »Salige ere de, som ere budne til Lammets Bryllups-Nadver«. Og han siger til mig: disse sande Ord ere Guds. ¹⁰ Og jeg faldt ned for hans Fødder for at tilbede ham; og han siger til mig: vogt dig derfor; jeg er Medtjener med dig og med dine Brødre, som have Jesu Vidnesbyrd; tilbed Gud! Thi Jesu Vidnesbyrd er Profetiens Aand.

Kristus tilintetgjør Dyrets Rige.

¹¹ Og jeg saa Himlen aabnet, og se en hvid Hest, og han, som sad paa den, hedder trofast og sanddru, og i Retfærdighed dømmer og kriger han. ¹² Men hans Øjne ere Ilds-Lue, og paa hans Hoved er der mange Kroner; han har et Navn skrevet, som ingen kjender uden han selv; ¹³ og han er iført et Klædebon overstænket med Blod, og hans Navn er kaldet: Guds Ord. ¹⁴ Og Hærene i Himlen fulgte ham paa hvide Heste, iførte rent hvidt Lin. ¹⁵ Og af hans Mund udgaar der et skarpt Sværd, hvormed han skal slaa Folkeslagene, og han skal vogte dem med en Jærn-Stav, og han træder Guds den Almægtiges frysende Vredes Vins Persekar. ¹⁶ Og han har paa Klædebonnet paa sin Lænd et Navn skrevet: Kongers Konge og Herrers Herre.

¹⁷ Og jeg saa en Engel staa i Solen, og han raabte med høj Røst og sagde til alle Fuglene, som flyve midt hen over Himlen: kommer hid og samler eder til Guds store Maaltid; ¹⁸ for at æde Kjød af Konger og Kjød af Krigshøvdinge og Kjød af vældige og Kjød af Heste og af dem, der sidde paa dem, og Kjød af alle baade frie og Trælle, baade smaa og store! ¹⁹ Og jeg saa Dyret og Jordens Konger og dets Hære samlede for at føre Krig imod ham, der sad paa Hesten, og imod hans Hær. ²⁰ Og Dyret blev grebet og med det den falske Profet, som havde gjort Tegnene for dets Aasyn, hvormed han havde forført dem, der havde taget Dyrets Mærke, og dem, der tilbade dets Billede. De to bleve levende kastede i Ildsøen, som brænder med Svovl. ²¹ Og de øvrige bleve ihjelslagne med hans Sværd, som sad paa Hesten, det som udgik af hans Mund, og alle Fuglene mættedes med deres Kjød.

Djævelen bindes; Tusendaaret; Djævelens Undergang; Verdensdommen.

²⁰ Og jeg saa en Engel stige ned fra Himlen, han havde Afgrundens Nøgle og en stor Lænke i sin haand. ² Og han greb Dragen, den gamle Slange, som er Djævelen og Satan, og bandt ham for tusende Aar. ³ Og han kastede ham i Afgrunden og lukkede og forseglede den over ham, for at han ikke mere skulde forføre Folkeslagene, inden de tusende Aar vare til Ende. Derefter maa han løses en liden Tid.

⁴ Og jeg saa Troner, og de satte sig paa dem, nu Domsmagt blev dem given. Og jeg saa deres Sjæle, som vare halshuggede for Jesu Vidnesbyrds og for Guds Ords Skyld, og dem, som ikke havde tilbudet Dyret eller dets Billede og ikke taget Mærket paa deres Pande og paa deres Haand; og de kom til Live og bleve Konger med Kristus i tusende Aar. ⁵ De øvrige af de døde kom ikke til Live, førend de tusende Aar vare til Ende. Dette er den første Opstandelse. ⁶ Salig og hellig er den, som har Del i den første Opstandelse; over disse har den anden Død ikke Magt, men de skulle være Guds og Kristi Præster og være Konger med ham i de tusende Aar.

⁷ Og naar de tusende Aar ere til Ende, skal Satan løses af sit Fængsel. ⁸ Og han skal gaa ud til at forføre Folkeslagene ved Jordens fire Hjørner, Gog og Magog, for at samle dem til Krigen; deres Tal er som Havets Sand. ⁹ Og de droge op over Jorden, saa vid den er, og omringede de helliges Lejr og den elskede Stad; og der faldt Ild ned fra Himlen og fortærede dem. ¹⁰ Og Djævelen deres Forfører blev kastet i Søen af Ild og Svovl, hvor ogsaa Dyret og den falske Profet var, og de skulle pines Dag og Nat i Evighedernes Evigheder.

¹¹ Og jeg saa en stor hvid Trone og ham, som sad paa den; for hans Aasyn flyede Jorden og Himlen, og der blev ikke fundet Sted for dem. ¹² Og jeg saa de døde, de store og de smaa, staaende for Tronen, og Bøger bleve aabnede; og der blev aabnet en anden Bog, som er Livsens Bog. Og de døde bleve dømte ifølge det, som stod skrevet i Bøgerne, efter deres Gjerninger. ¹³ Og Havet afgav de døde, som vare i det, og Døden og Dødsriget afgav de døde, som vare i dem, og de bleve dømte, hver efter sine Gjerninger. ¹⁴ Og Døden og Dødsriget blev kastet i Ildsøen. Dette er den anden Død, Ildsøen. ¹⁵ Og om nogen ikke fandtes skreven i Livsens Bog, blev han kastet i Ildsøen.

Det ny Jerusalem.

²¹ Og jeg saa en ny Himmel og en ny Jord; thi den forrige Himmel og den forrige Jord var forsvunden, og Havet var ikke mere. ² Og jeg saa den hellige Stad, et nyt Jerusalem, stige ned fra Himlen fra Gud, beredt som en Brud, der er smykket for sin Mand. ³ Og jeg hørte en høj Røst ud fra Tronen sige: se, Guds Telt

er hos Menneskene, og han skal bo hos dem, og de skulle være hans Folk, og Gud selv skal være hos dem; ⁴ og han skal aftørre hver Taare af deres Øjne, og Døden skal ikke være mere, ej heller Sorg eller Skrig eller Pine skal være mere, thi det forrige er forsvundet.

⁵ Og han, som sidder paa Tronen, sagde: se, jeg gjør Alting nyt! Og han siger: skriv; thi disse Ord ere trofaste og sande. ⁶ Og han sagde til mig: de ere skete! Jeg er A og Ø, Begyndelsen og Enden. Jeg, jeg vil give den, som tørster, af Livets Vands Kilde uforskyldt. ⁷ Den som sejrer, skal arve disse Ting, og jeg skal være hans Gud, og han skal være min Søn. ⁸ Men de fejge og utro og vederstyggelige og Morderne og Skjørlevnerne og Troldkarlene og Afgudsdyrkerne og alle Løgnerne, deres Del skal være i Søen, som brænder med Ild og Svovl; dette er den anden Død.

⁹ Og en af de syv Engle, som havde de syv Skaaler, der vare fulde af de syv sidste Plager, kom og talede med mig og sagde: kom hid, jeg skal vise dig Bruden, Lammets Hustru. ¹⁰ Og han førte mig i Aand hen paa et stort og højt Bjærg, og han viste mig den hellige Stad Jerusalem stigende ned fra Himlen fra Gud ¹¹ med Guds Herlighed; dens Lys var ligt den ædleste Sten, som krystalklar Jaspis-Sten. ¹² Den havde en stor og høj Mur, havde tolv Porte, og for Portene tolv Engle, og Navne paaskrevne, nemlig Israels Børns tolv Stammers: ¹³ mod Øst tre Porte, og mod Nord tre Porte, og mod Sønder tre Porte, og mod Vest tre Porte. ¹⁴ Og Stadens Mur havde tolv Grundstene, og paa dem Lammets tolv Apostles tolv Navne. ¹⁵ Og han, som talede med mig, havde til Maalestok et Guldrør til at maale Staden og dens Porte og dens Mur.

¹⁶ Og Staden ligger i en Firkant, og dens Længde er ligesaa stor som Bredden. Og han maalte Staden med Røret: tolv tusende Stadier; dens Længde og Bredde og Højde er ens. ¹⁷ Og han maalte dens Mur; hundrede og fire og fyrretyve Alen i Menneskemaal, hvilket er Englemaal. ¹⁸ Og dens Mur er bygget af Jaspis, og Staden er af rent Guld, der ligner rent Glar. ¹⁹ Stadens Murs Grundvolde ere prydede med alskens ædle Ste-
ne; den første Grundsten er Jaspis, den anden Safir, den tredje Kalkedon, den fjerde Smaragd, ²⁰ den femte Sardonyks, den sjette Sarder, den syvende Krysolit, den ottende Beryll, den niende Topas, den tiende Krysopras, den ellefte Hyakint, den tolvte Ametyst. ²¹ Og de tolv Porte ere tolv Perler, hver af Portene er af een Perle. Og Stadens Gade er rent Guld som gjennemsigtigt Glar. ²² Og Tempel saa jeg ikke i den; thi dens Tempel er Herren, Gud den Almægtige, og Lammet. ²³ Og Staden trænger ikke til Solen eller Maanen til at skinne for den; thi Guds Herlighed oplyste den, og Lammet var dens Lampe. ²⁴ Og Folkeslagene skulle vandre i dens Lys, og Jordens Konger bære deres Herlighed til den. ²⁵ Og dens Porte skulle aldrig lukkes ved Dag, Nat skal jo ikke være der, ²⁶ og man skal bære Folkeslagenes Herlighed og Ære til den. ²⁷ Og aldrig skal noget

urent komme ind i den, ej heller nogen, som øver Vederstyggelighed og Løgn, men kun de, som ere skrevne i Lammets Livsens Bog.

Livets Flod og Livets Træ.

22 Og han viste mig en Flod af Livets Vand, der, blank som Krystal, gik ud fra Guds og Lammets Trone, ² midt i dens Gade. Og paa hver Side af Floden var et Livets Træ, som bar tolv Gange Frugt, og gav sin Frugt hver Maaned; og Bladene paa Træet vare til Folkeslagenes Lægedom. ³ Og intet bandlyst skal der være mere, og Guds og Lammets Trone skal være i den, og hans Tjenere skulle dyrke ham, ⁴ og de skulle se hans Aasyn, og hans Navn skal være paa deres Pander. ⁵ Og Nat skal der ikke være mere, og de trænge ikke til Lys af Lampe og Lys af Sol, fordi Gud Herren skal lyse over dem, Og de skulle være Konger i Evighedernes Evigheder.

Slutning.

⁶ Og han sagde til mig: disse Ord ere trofaste og sande; og Herren, Profeternes Aanders Gud, har udsendt sin Engel til at vise hans Tjenere, hvad der maa ske snart. ⁷ Og se, jeg kommer snart. Salig er den, som bevarer denne Bogs Profetis Ord.

⁸ Og jeg Johannes er den, som saa og hørte disse Ting. Og da jeg havde hørt og set det, faldt jeg ned for at tilbede for Fødderne af Engelen, som viste mig disse Ting. ⁹ Og han siger til mig: vogt dig derfor; jeg er Medtjener med dig og med dine Brødre Profeterne og dem, som bevare denne Bogs Ord; tilbed Gud!

¹⁰ Og han siger til mig: du maa ikke forsegle denne Bogs Profetis Ord, thi Tiden er nær. ¹¹ Lad den, som gjør Uret, fremdeles gjøre Uret, og den urene fremdeles leve i Urenhed, og den retfærdige fremdeles øve Retfærdighed, og den hellige fremdeles vorde helliggjort. ¹² Se, jeg kommer snart, og min Løn er med mig, for at lønne enhver, som hans Gjerning er. ¹³ Jeg er A og Ø, den første og den sidste, Begyndelsen og Enden. ¹⁴ Salige ere de, som tvætte deres Klædebon; de skulle faa Adgang til Livets Træ og indgaa igjennem Portene i Staden. ¹⁵ Udenfor ere Hundene og Troldkarlene og Skjørlevnerne og Morderne og Afgudsdyrkerne og enhver, som elsker og øver Løgn.

¹⁶ Jeg Jesus har sendt min Engel til at vidne for eder disse Ting om Menighederne; jeg er Davids Rodskud og Æt, den straalende Morgenstjerne. ¹⁷ Og Aanden og Bruden siger: kom! Og hvo som hører, han sige: kom! Og hvo som tørster, han komme; hvo som vil, han tage Livets Vand uforskyldt!

¹⁸ Jeg vidner for enhver, som hører denne Bogs Profetis Ord: dersom nogen lægger dertil, da skal Gud lægge paa ham de Plager, som der er skrevet om i denne Bog; ¹⁹ og dersom nogen tager fra denne Profetis Bogs Ord, da skal Gud tage hans Del bort fra Livets

Træ og ud af den hellige Stad, hvormed der er skrevet i denne Bog.

²⁰ Han, som vidner dette, siger: ja, jeg kommer snart.
— Amen, kom, Herre Jesus!

²¹ Herrens Jesu Naade være med de hellige!